

**FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII
ROMÂNNO-CHINEZE**

CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE CHINEZĂ
DIALOGURI ROMÂNNO-CHINEZE

* * * *

Editura Forumul Româno - Chinez

CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE CHINEZĂ
Dialoguri româno-chineze (IV)
Simpozion Internațional

**PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
ARAD**

CMCA
CENTRUL MUNICIPAL
DE CULTURĂ ARAD

**CONSILIUL
JUDEȚEAN
ARAD**

**CENTRUL CULTURAL
JUDEȚEAN
ARAD**

Apariția acestei cărți a fost posibilă cu sprijinul următoarelor instituții:

**Primăria Arad prin Centrul Municipal de Cultură Arad, prin proiectul:
Concepția, editarea și promovarea cărții:**

“Cultură și civilizație chineză. Dialoguri româno – chineze”,

declarat câștigător în cadrul sesiunii de finanțare nerambursabilă 2021,
în cadrul programului „Proiecte culturale” 2021.

**Consiliul Județean Arad prin Centrul Cultural Județean Arad, prin proiectul:
Tipărirea cărții: “Cultură și civilizație chineză. Dialoguri româno – chineze.”**

Coordonator de proiect: **Prof. univ. dr. Lizica Mihuț**

Tehnoredactare: prof. Eugen Tămășan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Cultură și civilizație chineză : dialoguri româno-chineze. -

Arad : Forumul Româno-Chinez, 2021

Conține bibliografie

ISBN 978-606-94833-1-2

008

008 (510)
C94

AB

CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE CHINEZĂ DIALOGURI ROMÂNNO-CHINEZE (IV) SIMPOZION INTERNAȚIONAL

Prezentul volum este dedicat împlinirii a 70 de ani de la instituirea relațiilor diplomatice și de prietenie între România și China.

Editura *FORUMUL ROMÂNNO-CHINEZ*
Arad, 2020

CUVÂNT ÎNAINTE

**Excelența Sa, YU JIANG,
Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar
al Republicii Populare Chineze în România**

Încă din cele mai vechi timpuri, chinezii spuneau „O carte citită adăugă înțelepciune” și România are zicala „Cine citește merge înainte, cine nu, dă înapoi”, ceea ce arată pe deplin că China și România au popoare care apreciază înțelepciunea. În primul rând, aș dori să-mi exprim sincerele felicitări pentru publicarea cu succes a „Dialogului româno-chinez despre cultură și civilizație” și mă bucur să văd că schimburile culturale dintre China și România au dat rezultate fructuoase.

Pentru mulți români, teritoriul vast al Chinei este îndepărtat și misterios. Impresia multor oameni despre China se limitează doar la dezvoltarea rapidă a economiei, dar puțini oameni pot înțelege cu adevărat China și cultura chineză în profunzime. La „Dialogul româno-chinez despre cultură și civilizație” de anul trecut, toți invitații distinși au vorbit liber și au explorat profund diverse domenii ale culturii chineze, prezentând de asemenea, multe idei și sugestii pline de înțelepciune despre dezvoltarea schimburilor culturale China-România și dezvoltarea relațiilor bilaterale. Activitatea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze se regăsește în această carte, care reprezintă un omagiu adus celei de-a 70-a aniversări a stabilirii relațiilor diplomatice dintre cele două țări, prezentând o imagine tridimensională a Chinei din diferite aspecte. Fie ca această carte să devină o punte de legătură, astfel încât oamenii de peste hotare să poată vedea prin ochii altora și Vă invităm cu drag în China pentru a experimenta și a simți farmecul său unic.

Schimburile umaniste reprezintă fundamentul dezvoltării pe termen lung a relațiilor de stat, sporind înțelegerea reciprocă dintre cele două popoare, consolidând baza unei cooperări întregi dintre cele două țări și creând condiții pentru un dialog politic și o cooperare economică și comercială mai strânsă. China și România se bucură de o prietenie tradițională, iar popoarele celor două țări au contribuit la o prietenie

profundă în schimburile lor pe termen lung. În timpul recentului focar al noii pneumonii de coronavirus, autoritățile române au trimis scrisori de condoleanțe liderilor chinezi, iar poporul și prietenii români au donat materiale de urgență pentru China, ideea tradițională de „Prietenul la nevoie se cunoaște” fiind din nou confirmată.

În ultimii ani, odată cu dezvoltarea în profunzime a „Cooperării dintre China - țările din Europa Centrală și de Est” și a inițiativei „Belt and Road”, cooperarea bilaterală în diverse domenii s-a extins și dorința celor două popoare de a se înțelege reciproc a fost consolidată. Sper ca în viitor în România să fie publicate mai multe cărți care reflectă cultura chineză și mai multe cărți care reflectă cultura română să fie publicate în China, astfel încât mai mulți prieteni să poată beneficia de schimbul cultural dintre China și România, pentru ca oamenii din cele două țări să se înțeleagă și să se aprecieze reciproc, pentru a consolida și mai mult prietenia, a aprofunda încrederea reciprocă și a construi împreună un viitor mai bun pentru China și România. Să lucrăm împreună pentru a crea o nouă eră de mare comunicare dintre cele două popoare și o nouă eră de mare fuziune culturală!

Prof. univ. dr. **Lizica MIHUȚ**,
Președinte al Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

ARGUMENT

Precizăm că toate activitățile pe care le-am desfășurat în anul 2019, inclusiv Simpozionul Internațional „CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE CHINEZĂ. DIALOGURI ROMÂNNO-CHINEZE”, au fost dedicate împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China.

Apreciem, în mod deosebit, declarația Excelenței Sale Jiang Yu, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România, potrivit căreia „Chinezii nu uită prietenii vechi”. Într-adevăr, în urmă cu 48 de ani, la a XXVI-a Adunare Generală a Organizației Națiunilor Unite, România a militat, alături de celelalte state ale lumii, pentru realizarea unui act de dreptate internațională, și anume recunoașterea Republicii Populare Chineze („China nouă”).

Suntem siguri că aniversarea celor șapte decenii de relații diplomatice și de prietenie între România și China constituie un reper pentru dezvoltarea colaborării și cooperării româno-chineze, în prezent, dar și în viitor.

Ediția a V-a a Simpozionului Internațional „CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE CHINEZĂ. DIALOGURI ROMÂNNO-CHINEZE” s-a desfășurat, precum precedentele ediții, la început de noiembrie și a constituit un proiect finanțat de Consiliul Local Municipal și Primăria Arad prin Centrul Municipal de Cultură.

Fără îndoială, s-a creat, deja, o importantă tradiție în ceea ce privește organizarea și desfășurarea Simpozionului Internațional, astfel, la prezenta ediție, 27 de autori (istorici, medici, profesori din învățământul superior precum și din învățământul preuniversitar, psihologi, ingineri, manageri, studenți, elevi, jurnaliști) au susținut lucrări, de dimensiuni diferite, lucrări cu caracter științific sau emoțional, determinate de abordarea unor teme de interes privind cultura și civilizația chineză.

Considerăm că Simpozionul Internațional are meritul de a fi trezit interesul unor mari comunități cu privire la strălucita istorie a Chinei, devenită, în prezent, una din marile puteri ale lumii.

Aducem MULȚUMIRI Ambasadei Republicii Populare Chineze în România pentru sprijinul generos acordat încă de la prima ediție a Simpozionului Internațional. De asemenea, se cuvin MULȚUMIRI Consiliului Local Municipal și Primăriei, care, prin Centrul Municipal de Cultură Arad finanțează acest proiect, și, nu în ultimul rând, tuturor celor care susțin acest Simpozion Internațional privind cultura și civilizația chineză, deopotrivă prin elaborarea unor lucrări, prin participare sau printr-o entuziastă promovare.

Prof. **Lizica MIHUT**, Ph. D.

The President of the Romanian-Chinese Friendship and Collaboration Forum

ACKNOWLEDGEMENTS

I have the privilege to specify that all our activities which were carried on in 2019 were dedicated to the 70 years anniversary of the diplomatic and friendship relations between Romania and China; these include also the International Symposium “CHINESE CULTURE AND CIVILISATION. ROMANIAN-CHINESE DIALOGUES”

We appreciate – in a particular and special manner – the declaration of her Excellence Jiang Yu, the Extraordinary and Plenipotentiary Ambassador of the People’s Republic of China in Romania: “The Chinese people do not forget the old friends”. Indeed, 48 years ago, at the XXVI General Assembly of the United Nations Organization, Romania – together with the other states – militated for the international justice act: to recognize the People’s Republic of China (“New China”).

We are sure the seven decades anniversary of the diplomatic and friendship relations between Romania and China are a reference standpoint in developing the Romanian-Chinese collaboration and co-operation for the present days and the future as well.

The Vth edition of the International Symposium “CHINESE CULTURE AND CIVILIZATION. ROMANIAN-CHINESE DIALOGUES” has taken place – as the preceding editions – on the beginning of November and was a project financed by the Arad City Council and the Arad Townhall all through the City Cultural Center.

No doubt, an important tradition was already created in organizing and development of this International Symposium: so, the present edition has 27 contributors (historians, physicians, university professors and high school teachers, psychologists, engineers, managers, students, journalists). They delivered interesting scientific or touching papers concerning the Chinese culture and civilization.

The International Symposium is worth in stirring up the interest of large communities to the brilliant history of China – one of the great powers of the present day world.

We express our deep GRATITUDE to the Embassy of People’s Republic of China in Romania for its generous help, starting with the first edition of the International Symposium. Also we express our THANKS to the Arad City Council and the Arad Townhall which are financing this project – through the Arad City Cultural Center - and also to all people sustaining this International Symposium concerning the Chinese culture and civilization by papers, participation or enthusiastic promotion.

CAPITOLUL I

SIMPOZION INTERNAȚIONAL ”CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE CHINEZĂ. DIALOGURI ROMÂNNO-CHINEZE”

Ediția a V-a

11 – 13 noiembrie 2019

PROGRAM

11 noiembrie 2019

**10:00-10:30 FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII
ROMÂNNO-CHINEZE, Bd. REVOLUȚIEI nr. 59**

- Înregistrarea participanților

10:30-12:30 Prezentarea Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

- Cărți
- Filme
- Publicații

13:00 Masa de prânz

16:00 VIZITAREA MUNICIPIULUI ARAD. Obiective turistice

19:00 CINA

12 noiembrie 2019

**9:00 SALA ”REGELE FERDINAND”, Primăria Municipiului
Arad**

**SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL ”CULTURĂ ȘI
CIVILIZAȚIE CHINEZĂ. DIALOGURI ROMÂNNO-CHINEZE”**

Moderator: **prof. univ. dr. Lizica MIHUȚ**

- Cuvânt de **Bun venit** adresat participanților de către oficialitățile arădene:
 - **Consiliul Județean**
 - **Instituția Prefectului**
 - **Primăria Municipiului Arad**
 - **Primăria Orașului Pecica**
 - **Consilieri Locali**
- **Scrisoarea de felicitare** adresată de către AMBASADA REPUBLICII POPULARE CHINEZE ÎN ROMÂNIA cu ocazia deschiderii Ediției a V-a a Simpozionului Internațional „CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE CHINEZĂ. DIALOGURI ROMÂNNO-CHINEZE”.
- **Lansare de carte:** *Cultura și civilizația chineză. Dialoguri româno-chineze*, volumul al III - lea

Prezintă: **prof. dr. Diana ACHIM**

PREZENTAREA LUCRĂRILOR (în ordine alfabetică):

ARDELEAN Ancuța, Dan Daiana – Studente în China: o experiență de neuitat

BIRIȘ Ioan – Modelul structural în gândirea chineză antică. Turnura matematică a minții

BRAN Liliana – Memento: o vizită la un spital din Beijing

BUCUR Adrian Vizita lui Zhou Enlai în România în 1966 reflectată în cotidianul „Flacăra Roșie” din Arad

BURCĂ Georgiana – Colocviu româno-chinez privind mass-media

CHETA Doina – Primii astrologi chinezi

CHIRIȚĂ Alecu – China: un miracol spiritual și tehnologic

CIOARNĂ Alexandru – China, una din marile puteri economice ale lumii

CRISTEA Tabita – Moment aniversar: relațiile diplomatice și de prietenie româno-chineză. Șapte decenii de existență

CRÎȘAN Corina – Pledoarie pentru integrarea medicinei tradiționale chineze în sistemul medical arădean

COSARBĂ Editha – Din China până în Europa, pe calea... bunelor maniere

DRAGOȘ Ana Maria – China Nouă – 70 de ani

IANCOVICI Alexandra – Portretul femeii în literatura chineză. Câteva aspecte

ILICA Anton, MOLER Camelia – Mo Yan, un scriitor de anvergură a literaturii chineze contemporane

MATIUȚ Ioan – Editura Forumului Româno-Chinez, o veritabilă modalitate de promovare a relațiilor culturale româno-chineză

MĂRCUȘ Dumitru – TIANXIA – totul sub același cer. Orizontul filosofic al unui sistem

MUREȘAN Augustin – Un document aflat în Biblioteca arădeană cu privire la primul călător român în China

NOTAROȘ Ludovic – Dacă se vede Marele Zid din spațiu? - sau, în încheiere, despre China și restul lumii

PENCEA Ramona – Omenia în gândirea morală a lui Confucius. Abordare psihoterapeutică

POPESCU Viorica – Teatrul chinezesc contemporan

POPOVICI Ioan – Prima traducere din literatura chineză veche a unui roman scris de Cao Xue-qin și Gao E

RADU-CĂLUGĂRU Voica – China, gândire și limbaj. Primele reflecții teoretice asupra limbajului

SCHWARTZ Gheorghe – Noi confirmări, noi realizări, noi perspective

TĂMĂȘAN Maria, TĂMĂȘAN Petrușca – Câteva tradiții chinezești. Ferestre deschise

TODERICI Ovidiu – China, o abordare inedită

13:30 Masă tradițională românească

15: 30 GRĂDINIȚA FURNICUȚA, Aleea TOMIS, Arad

- Activități cu tematică chineză
Director: prof. **Mariana CISMAȘIU**

17:00 Expoziție de artă vizuală:

China, istorie și contemporanitate

Moderator: Prof. univ. dr. **Lizica MIHUȚ**

Vizitarea expoziției

19:30 Cina

13 Noiembrie 2019

FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO-CHINEZE, Bd. REVOLUȚIEI, nr. 59

10:00 – 13:00 Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

- Editura Forumul Româno-Chinez
Realizări și proiecte editoriale
Prezintă:

Prof. univ. dr. **Lizica MIHUȚ**

Poetul și editorul **Ion MATIUȚ**, coordonatorul editurii

- Încheierea Simpozionului
- Câteva concluzii
- Perspective viitoare

13:30 Prânz

**INTERNATIONAL SYMPOSIUM "CHINESE CULTURE AND
CIVILISATION. ROMANIAN-CHINESE DIALOGUES"**

5th edition

11-13 November 2019

PROGRAMME

11 November 2019

**10:00-10:30 FORUM OF ROMANIAN-CHINESE FRIENDSHIP
AND COLLABORATION, 59, REVOLUȚIEI Avenue**

- Registration of participants

**10:30-12:30 Presentation of the Forum of Romanian-Chinese Friendship
and Collaboration**

- Books
- Films
- Publications

13:00 Lunch

16:00 VISIT OF ARAD MUNICIPALITY. Touristic sights

19:30 DINNER

12 November 2019

**9:00 "KING FERDINAND" HALL, ARAD CITY HALL
INTERNATIONAL SYMPOSIUM "CHINESE CULTURE AND
CIVILISATION. ROMANIAN-CHINESE DIALOGUES"**

Moderator: Professor PhD Lizica MIHUȚ

- **Welcome Speech** addressed to the participants by the Arad high officials:
 - **County Council**
 - **Prefect's Institution**
 - **Arad Municipality City Hall**
 - **Pecica Town Hall**
 - **Local Councillors**
- **The congratulation letter** addressed by the EMBASSY OF THE CHINA PEOPLE REPUBLIC IN ROMANIA on the occasion of the opening of the 5th Edition of the International Symposium
- **Book launch:** *Chinese culture and civilisation. Romanian-Chinese dialogues*, third volume

Moderators: **Teacher PhD Diana ACHIM**

PAPERS PRESENTATION (in alphabetical order):

ARDELEAN Ancuța, DAN Daiana – Being a Student in China: an Unforgettable Experience

BIRIȘ Ioan – The Structural Model in Ancient Chinese Thinking. The Mathematical Turn of the Mind

BRAN Liliana – Memento: a Visit to a Beijing Hospital

BUCUR Adrian – Zhou Enlai's Visit to Romania in 1966 Reflected in the Daily "Red Flame" of Arad

BURCĂ Georgiana – Romanian-Chinese Roundtable on Mass Media

CHETA Doina – The First Chinese Astrologists

CHIRIȚĂ Alecu – China: a Spiritual and Technological Miracle

CIOARNĂ Alexandru – China, One of the Greatest Economic Powers of the World. Some Opinions

CRISTEA Tabita – Anniversary Moment: Romanian-Chinese Diplomatic and Friendship Relations. Seven Decades of Existence

CRIȘAN Corina – Plea for Integrating Traditional Chinese Medicine into Arad's Medical System

COSARBĂ Editha – From China to Europe, on the Route of ...
Good Manners

DRAGOȘ Ana Maria – The New China – 70 Years

IANCOVICI Alexandra – The Image of the Woman in Chinese
Literature. A Few Aspects

ILICA Anton, MOLER Camelia – Mo Yan, Important Writer of
the Present Chinese Literature

MATIUȚ Ioan – The Publishing House of the Romanian-Chinese
Forum, a True Modality of Promoting the Romanian-Chinese
Cultural Relations

MĂRCUȘ Dumitru – TIANXIA – Everything Under the Same
Sky. Philosophical Horizon of a System

MUREȘAN Augustin – A Document Kept in Arad's Library on
the First Romanian Traveller to China

NOTAROȘ Ludovic – Can the Great Wall be Seen from Space? -
or, Finally, About China and the Rest of the World

PENCEA Ramona – Humanity in the Moral Thinking of
Confucius. Psychotherapeutical Approach

POPESCU Viorica – Contemporary Chinese Theater

POPOVICI Ioan – The First Translation from the Ancient
Chinese Literature of a Novel Written by Cao Xue-qin and Gao E

RADU-CĂLUGĂRU Voica - China, Thinking and Language. The
First Theoretical Reflections on Language

SCHWARTZ Gheorghe – New Confirmations, New
Achievements, New Perspectives

TĂMĂȘAN Maria, TĂMĂȘAN Petrușca – Some Chinese
Traditions. Open Windows

TODERICI Ovidiu – China, an Innovative Approach

13:30 Traditional Romanian meal

15:30 KINDERGARTEN WITH PROLONGED PROGRAMME
FURNICUȚA/LITTLE ANT, TOMIS Alley, Arad

- Creation workshops and theme dances
Principal: Teacher Mariana Cismașiu

17:00 Visual art exhibition:

China, history and contemporaneousness

Moderator: Professor PhD. Lizica Mihuț

Visit of the exhibition

19:30 Dinner

13 November 2019

**FORUM OF ROMANIAN-CHINESE FRIENDSHIP AND
COLLABORATION, 59, REVOLUȚIEI Avenue**

**10:00 – 13:00 Forum of Romanian-Chinese Friendship and
Collaboration**

- Publishing House of the Romanian-Chinese Forum
Achievement and editorial projects
Moderator:
Professor PhD. Lizica Mihuț
Poet and editor Ion Matiuț, publishing house coordinator
- Final stage of the Symposium
- Several conclusions
- Prospects for the future

13:30 Lunch

CAPITOLUL al II-lea

Scrisoarea de felicitare adresată de către AMBASADA REPUBLICII POPULARE CHINEZE ÎN ROMÂNIA

中华人民共和国大使馆 AMBASADA REPUBLICII POPULARE CHINEZE ÎN ROMÂNIA

9 noiembrie 2019

Stimată doamnă Lizica Mihuț,

Cu ocazia deschiderii Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”, permiteți-mi în numele Ambasadei Chinei în România și în numele meu personal, să vă acord sincere felicitări cu ocazia deschiderii acestui eveniment! Aș dori să-mi exprim sincera recunoștință și bun venit tuturor oaspeților și prietenilor care au avut grijă de dezvoltarea Chinei și au contribuit la prietenia dintre China și România.

Anul acesta sărbătorim cea de-a 70-a aniversare a stabilirii relațiilor diplomatice dintre China și România și cea de-a 15-a aniversare a înființării parteneriatului amplu de prietenie și cooperare. Cele două țări au menținut tema cooperării prietenoase și au intensificat cooperarea în domeniul economiei, comerțului, culturii și altele, creând o atmosferă favorabilă pentru marea sărbătoare a stabilirii relațiilor diplomatice dintre cele două țări. În prezent, în contextul inițiativei „Belt and Road” și Formatul de cooperare dintre țările Europei Centrale și de Est, China, împreună cu România și alte țări din Europa Centrală și de Est caută în mod activ diverse modalități de promovare a cooperării și a obținerii rezultatelor de tip câștig-câștig. Cu ocazia „dublei aniversări”, schimburile culturale și cooperarea dintre China și România au culminat și au atins un nou nivel, injectând un impuls puternic în consolidarea și dezvoltarea relațiilor tradiționale de prietenie dintre cele două țări și în consolidarea prieteniei dintre cele două popoare.

La un moment istoric atât de important, Simpozionul Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” care a avut loc la Arad, este deosebit de important pentru îmbunătățirea înțelegerii reciproce a celor două popoare și consolidarea prieteniei tradiționale dintre cele două părți, acesta fiind un cadou cultural pentru sărbătorirea a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre cele două țări. Eu personal și Ambasada Chinei în România, ne exprimăm sincera recunoștință față de Dumneavoastră și de toți invitații, pentru eforturile de a promova prietenia și de a aprofunda înțelegerea reciprocă dintre cele două popoare. Sperăm să colaborăm cu comunitatea română pentru a continua să răspândim prietenia și să aprofundăm cooperarea, să impulsivăm noi realizări în relațiile China-România și să realizăm dezvoltarea comună a celor două țări.

Îi doresc Simpozionul Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” un succes pe deplin! Urez ca prietenia dintre China și România să dureze pentru totdeauna!

Jiang Yu

Ambasadorul Republicii Populare Chineze
în România

CAPITOLUL al III-lea

Prezentare carte

Prof. Dr. Diana ACHIM

„Cultură și civilizație chineză. Dialoguri româno-chineze” (III), apărută la Editura Forumul Româno-Chinez, Arad, 2019, este, în primul rând, o carte frumoasă, începând cu învelișul ei și continuând cu ceea ce este mai important, miezul și sensul cărții. Poate sunt subiectivă în prezentare – am și motive, voi spune de ce – însă cărțile, indiferent de natura lor, ne determină să fim părtinitori, pentru că, în definitiv, avem libertate deplină când alegem ce citim de pe raftul unei biblioteci sau dintr-o librărie. Aceasta este justificarea pentru alegerea unui registru personal, cel de iubitor de lectură, nu obiectiv, critic, în prezentarea acestei cărți.

Spuneam că e o carte frumoasă. Aspectul exterior nu e de neglijat, pentru că îndeamnă la lectură, la descoperirea interiorului, care este structurat într-o ordine cu care ne-am obișnuit de la edițiile anterioare ale acestui simpozion. Frumusețea înseamnă armonie, așadar structura riguroasă, pe capitole, este un aspect care dă ordinea necesară unor texte care, altfel, sunt de diverse calibre.

Peste 400 de pagini, grupate în patru capitole, se raportează la aceeași temă – relația între cultura și civilizația chineză și cultura și civilizația română. Unitatea cărții este dată și de rațiunea apariției ei – produsul scris al unui simpozion. Prin definiție, simpozionul este o discuție organizată. Cartea se justifică pentru că reprezintă forma de a conserva dialogul prilejuit de întâlnirea autorilor, ca mărturie peste timp a ideilor expuse în același cadru în care ne aflăm și astăzi, la cea de a V-a ediție.

Aproximativ 200 de pagini conțin lucrările în limba română și în limba engleză a participanților de la ediția a IV-a a simpozionului. Chiar dacă fiecare text este unic în felul său, atât ca discurs, cât și ca valoare, ceea ce leagă cu adevărat această secțiune a cărții este dorința de a pune laolaltă informații și impresii despre specificul culturii și civilizației chineze. Există o multitudine de perspective și de voci, care abordează, într-o manieră polifonică, teme diverse, de la cultură, educație, știință, literatură și până la politică, filosofie și economie. De remarcat este și faptul că mulți dintre autori s-au mai întâlnit, în același cadru, în edițiile anterioare, dar dialogurile româno-chineze nu s-au încheiat, ci au produs

lucrări din ce în ce mai bune, mai adânci, cu fiecare an adăugat la această experiență.

O noutate în raport cu edițiile precedente este Capitolul al II-lea, cu peste 70 de pagini, unde sunt publicate eseurile a 15 elevi de la Colegiul Național „Moise Nicoară” din Arad, prefațate de o lucrare cu caracter filosofic, care asigură fundalul teoretic pe care se așază cele șapte texte propuse în simpozionul organizat în cadrul liceului. Unitatea acestui capitol al cărții este dată de raportarea la o subtemă a „dialogurilor culturale”, respectiv: „Teme și motive în folclorul chinez și român. Abordare comparativă”. Principalul motiv al registrului subiectiv pe care l-am propus în prezentarea cărții este faptul că am fost direct implicată în organizarea simpozionului elevilor, alături de colegii mei, profesorii coordonatori. Cu stângăcii inerente vârstei și pregătirii, dar și cu sclipiri, aș spune, specifice aceleiași vârste, elevii acestei școli de elită aduc o perspectivă proaspătă asupra ființelor fabuloase care populează basmele, abordează simboluri comune, vorbesc despre mituri, tradiții și mentalități, care se întâlnesc sau se situează în opoziție în cele două culturi – cea românească și cea chineză.

Capitolul al III-lea immortalizează în fotografii momente din întâlnirile directe ale oamenilor care promovează aceste relații de prietenie și colaborare între cele două țări. Este o parte importantă a cărții, chiar dacă ocupă puțin peste 20 de pagini. Sunt ilustrate întâlniri oficiale sau de suflet între reprezentanți ai celor două culturi, mărturie a dialogului autentic între oameni.

Capitolul al IV-lea reunește articolele din presă, care au anunțat sau au comentat evenimentele importante, desfășurate pe parcursul unui an de dialog româno-chinez: ianuarie – noiembrie 2018. Evident, acest capitol este scris în registrul jurnalistic. Trebuie să remarcăm faptul că presa a consemnat de fiecare dată, cu obiectivitate, întâlnirile semnificative, care au consacrat prietenia și colaborarea între cele două țări.

Excelența Sa, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al R.P. Chineze în România prefațează cartea care face obiectul prezentării noastre, definind sensul cărții: „promovăm conectivitatea spirituală”, respectiv „dezvoltarea cuprinzătoare, durabilă și profundă a relațiilor bilaterale”. Cred că scopul acesta s-a atins cu fiecare ediție a simpozionului organizat de președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof.univ.dr. Lizica Mișuț, iar cartea aceasta frumoasă o dovedește din plin.

Book Review

Prof. Diana ACHIM, Ph. D.

Romanian-Chinese Forum Publishing House published "Chinese Culture and Civilization. Romanian-Chinese Dialogues (III)", Arad, 2019. It is to be looked upon as an interesting and "beautiful" book, starting with its cover and the more important aspect: the core and the significance of this book. I have good reasons to consider it so: the books regardless of their nature, determine us to be one-sided, because ultimately, we have full freedom when choosing what we read from the shelves of a library or a bookshop. This is the justification for choosing a personal standpoint, i.e. the one of someone who loves reading, not objectively and critically but subjectively.

I consider it an interesting book. The external aspect is not to be neglected, because it prompts the reader to discover the interior, which is structured in an order with which we have become accustomed from previous editions of this symposium. Beauty means harmony, so the rigorous structure, in chapters, is an aspect that gives the necessary order to the texts that are otherwise of different caliber.

Over 100 pages, grouped into four chapters, are related to the same subject: the relationship between the Chinese culture and civilization and the Romanian culture and civilization. The unity of the book is also given by the reason of its appearance: the written outcome of a symposium. A symposium is – by definition - an organized discussion. The book is justified because it is a way of preserving the dialogue of the authors, and over time it remains a testimony of the ideas exposed in the same context in which we still find ourselves today, at the 5-th edition.

About 200 pages contain the participants papers at the 4-th edition of the symposium (in Romanian and English). Even though each text is unique in its own way, both as a discourse and value. What really links this section of the book is the desire to bring together informations and impressions about the specificity of Chinese culture and civilization. There are a lot of perspectives and opinions in these approaches, in a poliphonic way, and various topics: from culture, education, science, literature to politics, philosophy and economics. It is also worth noting that many of the authors have already met in the same setting, during the previous editions; the Romanian-Chinese dialogues did not end so far: they produced increasingly better, deeper contributions, each year, and enriched this peculiar experience.

A novelty concerning the previous editions is the second chapter (over 70 pages) where the essays of 15 students from the National College „Moise Nicoara” (Arad) were also published. They were prefaced by a philosophical frame paper to ensure their theoretical background for those seven texts proposed in the students’ symposium. The unity of this chapter of the book is given by referring to a related issue of the „cultural dialogues”, respectively: „Topics and in Chinese and Romanian folklore. Comparative approach”. The main reason of my subjective standpoint I proposed in the presentation of this book is that I was directly involved in the above mentioned students symposium, together with my colleagues, as coordinating supervisors. With clumsiness inherent in age and preparation, but also with glimmer, I would say, specific to the same age, the students of this elite school are bringing a fresh perspective on the fabulous beings found in the fairy tales, common symbols, myths, traditions and mentalities that are encountered or opposed in our two cultures.

Chapter III immortalizes in photos the direct meeting of the people aiming to promote these relationships of friendship and collaboration between our two countries. It is an important part of the book, even if it is just a little bit over 20 pages long; it illustrates official or sentimental meetings between the representatives of the two cultures: it is really a testimony of an authentic dialogue between the people.

The fourth chapter brings together the articles in the media which announced or commented on the important events which took place during a year of the Romanian-Chinese dialogue: January-November 1918. Obviously, this chapter was written in a journalism manner. We have to point out that the media has objectively related this significant meetings which were established in order to consolidate the friendship and collaboration between our two countries.

Her Excellency, the Extraordinary And Plenipotentiary Ambassador of the People’s Republic of China in Romania, prefaced this book which is the subject matter of our presentation: the Ambassador has defined the meaning of the book – „we promote spiritual connectivity”, respectively „the comprehensive, sustainable and profound development of bilateral relations”.

I believe this was the real purpose which has been achieved in each edition of symposiums organized by the president of the Forum of Friendship and Romanian-Chinese Collaboration – professor Lizica Mihut. This „beautiful” and attractive book wholly proves it.

CAPITOLUL al IV-lea

PREZENTAREA LUCRĂRILOR

Studente în China: o experiență de neuitat

Ancuța ARDELEAN, Daiana DAN

După cum a spus și James T. Watkins: “Singurele lucruri reale din viață sunt cele neașteptate. Restul sunt doar o iluzie”. Așa a început călătoria mea. Absolvisem liceul și eram proaspăt înscrisă la Universitatea “Aurel Vlaicu” din orașul meu natal, Arad. Nu mi s-a adus la cunoștință niciodată legătura bilaterală pe care o are China cu România în domeniul educațional. Astfel, când am auzit prima dată despre oportunitatea de a studia în China, nu am ezitat. Am aplicat și am așteptat nerăbdătoare feedback din partea universității.

La sfârșitul lunii august 2014, am primit una dintre cele mai fericite vești, vestea că am fost acceptată la Universitatea de Limbă și Cultură din Beijing, China. A fost emoționant, m-am bucurat extrem de mult. Am fost foarte fericită și abia așteptam să încep o nouă aventură. Pe lângă faptul că eram fericită, simțeam cum mă cuprind emoțiile și teama. Dar lucrurile deosebite în viață sunt în spatele fricii. Învingându-ți frica, reușești să îți îndeplinești obiectivele propuse. Zis și făcut!

Când am ajuns prima dată la Beijing, am fost surprinsă de frumusețea izbitoare a orașului. Clădiri înalte cu un design modern, totul era frumos. În primul an ca studentă în China, primul obiectiv a fost învățarea limbii chineze, atât scris cât și citit. Aveam cursuri de la ora 8 până după masa la ora 5, câteodată și până la ora 6. A fost o perioadă dificilă pentru mine, am avut de învățat mult dar după câteva luni m-am adaptat și am îmbrățișat cultura și civilizația chineză. Am promovat examenul de limbă, examenul HSK-4. Pentru a putea continua studiile în China, a trebuit să promovez atât examenul de limbă cât și examenul CSC. Am promovat ambele examene iar în vara anului 2015 am primit scrisoarea de acceptare la Universitatea de Aeronautică și Astronautică din Beijing.

Am intrat în primul an la Beihang pe specializarea Economie și Comerț Internațional, cursurile din cadrul acestei specializări fiind în totalitate predate în limba chineză. În primul semestru am avut dificultăți

de adaptare la nivelul de limba chineză. Profesorii vorbeau într-un mod foarte natural, ceea ce pentru mine însemna câteodată revizuire după terminarea cursului. Patru ani de facultate au trecut precum o zi. În iulie 2019, am absolvit. Nu m-am simțit atât de mândră niciodată. A fost un moment unic din viața mea!

Absolvind de la această universitate a fost un moment de bucurie pură și recunoștință față de profesorii și prietenii mei de pretutindeni. Sunt convinsă și pot spune sută la sută că, China, este cea de-a doua mea casă. Fiind parte activă în acest mediu, a ajutat enorm la dezvoltarea mea personală și m-a șlefuit în persoana care sunt astăzi. Voi fi mereu recunoscătoare și voi aprecia mereu oportunitatea oferită de către Guvernul Chinez cât și Ambasada Republicii Populare Chineze din România. Va mulțumesc pentru ajutorul continuu și mulțumesc pentru că aveți încredere și susțineți în continuare studenții români, dându-le oportunitatea de a deveni parte activă în mediul cultural și educațional chinezesc.

Being a student in China: an Unforgettable Experince

As Watkin Tudor James once said: "The only real things in life is the unexpected things. Everything else is just an illusion". This is how my journey started. I was fresh out of high school and enrolled at the "Aurel Vlaicu" University in my hometown Arad. I was never aware of the Chinese and Romanian bilateral relations on education. So when I first heard about the possibility of studying Chinese in China, I didn't hesitate, I applied and waited patiently for the feedback.

By the end of August 2014 I received one of the most thrilling news ever, I had been accepted to Beijing Language and Culture University in Beijing, China. It was exciting, I was incredibly happy and couldn't wait to start my new adventure. However happy I was at that moment, I also felt a bit scared. You know something will be great when it scares you. All great things in life come by achieving the things you were initially afraid of. So I did !

When I first arrived in Beijing I was surprised by the beautiful city. Tall sky scrapers with amazing architectural design, everything was beautiful. During the first year in China, I had to learn how to speak and how to write Chinese. We had classes every day from Monday to Friday, since 8 a.m until 5 p.m . It was a tough time, I struggled a lot but after all I adapted to the new environment and managed to successfully pass the

HSK 4 exam. In order to continue with my studies in China I had to pass the language exam and also the CSC exam. I did pass them and by summer 2015 I got my acceptance letter to the Beihang University of Aeronautics and Astronautics in Beijing.

I got enrolled at Beihang and my major was International Economics and Trade taught fully in Chinese. During the first semester I had struggles adapting to the speed the professors were speaking, so many times after the class had finished, I would stay more to review, sometimes even translate paragraphs to help me understand more. Four university years passed by as if it was only a day. In July 2019 I graduated. I have never felt more proud in my entire life.

Graduating from this university was a moment of pure joy and gratefulness for all the studying, for my amazing professors and friends from all over the world. I am certain that I can always call China, my second home. Being part of this environment has helped me develop and shaped me into the person that I am today. I will forever be thankful to the opportunity given by the Chinese government as well as the Chinese Embassy in Romania. Thank you for helping me and thank you for continuously helping Romanian students become an active part in this amazing cultural and educational exchange between our countries.

正如沃特金·都铎·詹姆斯曾经说过的：“生活中唯一真实的东西就是意想不到的东西。其他一切都只是幻觉”。我的旅程就是这样开始的。我刚高中毕业，就读于我家乡阿拉德的“Aurel Vlaicu”大学。我从来不知道中国和罗马尼亚两国在教育方面的关系。所以，当我第一次听说在中国学习汉语的可能性时。我毫不犹豫地提出申请，耐心地等待反馈。

到2014年8月底，我收到了一个最激动人心的消息，我被北京语言文化大学录取了。这是令人兴奋的，我非常高兴，迫不及待地开始我的新冒险。不管那一刻我多么高兴，我也感到有点害怕。你知道当它吓到你的时候会很好。生活中所有伟大的事情都是通过实现你最初害怕的事情来实现的。我做到了！

当我第一次到达北京时，我对这座美丽的城市感到惊讶。高高的天空刮板与惊人的建筑设计，一切都是美丽的。在中国的第一

年，我必须学会说和写中文。我们从星期一到星期五每天上课，从上午8点一直到下午5点。这是一个艰难的时期，我挣扎了很多，但毕竟我适应了新的环境，并成功地通过了HSK4考试。为了继续在中国的学习，我必须通过语言考试和CSC考试。我确实通过了考试，到2015年夏天，我拿到了北京航空航天大学录取通知书。

我被北京航空航天大学录取了，我的专业是国际经济和贸易，全部用中文授课。在第一学期，我很难适应教授们说话的速度，所以很多时候，在课程结束后，我会留下更多的时间复习，有时甚至翻译段落来帮助我理解更多。大学四年过去了，仿佛只有一天。2019年7月我毕业了。我这辈子从未感到过如此自豪。

从这所大学毕业，对于所有的学习，对于我来自世界各地的令人惊叹的教授和朋友来说，都是一个充满喜悦和感激的时刻。我确信我可以一直称中国为我的第二故乡。作为这个环境的一部分，帮助我成长并塑造了今天的我。我将永远感谢中国政府和中国驻罗马尼亚大使馆给予我的机会。感谢您帮助我，感谢您不断帮助罗马尼亚学生成为我们两国之间令人惊叹的文化和教育交流的积极参与者。

În anul 2017 a fost prima dată când am auzit despre posibilitatea de a aplica pentru o bursă de studii în China. Pe atunci eram studentă în cadrul Universității Aurel Vlaicu din Arad. Gândul că aş putea studia într-o țară cu o cultură atât de diferită și faptul că am șansa de a învăța o limbă atât de grea, cu o istorie de peste 3000 de ani, m-a ambiționat să aplic pentru bursa de 5 ani la Universitatea Normală din Shanghai.

În luna mai 2017 am primit scrisoarea de admitere. Am fost acceptată la Universitatea Normală din Nanjing, loc în care aveam să studiez un an de limbă. În luna septembrie a început cea mai grea dar și cea mai frumoasă călătorie. Eram nerăbdătoare, fericită și speriată în același timp. Eram conștientă de faptul că trebuie să mă descurc și să mă organizez singură.

Odată ajunsă în Nanjing, frica și nesiguranța au dispărut treptat datorită persoanelor întâlnite și profesorilor care m-au ajutat și susținut la fiecare pas. Primul an a fost unul foarte important și dificil în același

timp, cu multe ore dedicate studiului. S-a pus foarte mult accent atât pe partea de vorbire cât și pe cea de scriere. În decursul anului am avut foarte multe examene, două dintre ele fiind decisive: HSK 4 și CSC, examene fără de care nu puteam să îmi continui studiile. Cu multe luni de muncă, am trecut examenele fără probleme iar în luna iulie 2018 am fost acceptată la Universitatea Normală din Shanghai, unde studiez limba chineză în afaceri (business chineză). În noua universitate modul de predare este la un nivel mult mai avansat, iar examenele sunt și ele, mult mai dificile. Pentru a-mi menține bursa am nevoie de o medie de peste 80 de puncte în examenele finale.

În final, pot spune că cei doi ani petrecuți în China m-au făcut o persoană ambițioasă, deschisă și curajoasă. Sunt veșnic recunoscătoare Guvernului Chinez și Ambasadei Republicii Populare Chineze în România pentru această oportunitate și pentru experiențele de neuitat.

The first time I found out about the possibility of applying for a scholarship in China was in 2017. At that time I was a student at "Aurel Vlaicu" University from Arad. The thought that I could study in a country with such an amazing culture and the fact that I can study such a difficult language with a history of over 3000 years made me feel even more confident when sending my application to the Normal University of Shanghai.

On May,2017 I received the admission letter. I got accepted at the Normal University of Nanjing, where for a year I was supposed to only study the Chinese language. In September 2017, I started the most difficult yet amazing chapter of my life so far. I was excited, at the same time happy and scared. I was aware that I have to make it on my own and deal with any kind of situation ahead.

Once I arrived in Nanjing, my fear disappeared due to the people I met, due to my amazing professors whom have supported me all the way through these two semesters. The first year was very important as well as difficult, with lots of hours dedicated studying the Chinese language. During the year I had many exams but the most important ones were the HSK-4 and CSC. Without passing these two, I wouldn't have been able to continue my studies in China. With a lot of hard work and dedication I passed the exams and in July,2018 I got accepted to the Shanghai Normal University, with Business Chinese as a major. In this new chapter, at this University, the teaching manner is highly advanced than the previous one, the exams are more difficult. In order to maintain my scholarship I must have an average of more than 80%.

As a conclusion, I may say that the two years I spent in China so far have made me a more ambitious person, brave and open minded. I'll be forever grateful to the Chinese Government as well as the Embassy of the People's Republic of China, from Romania. Thank you for this opportunity and for the unforgettable experiences.

2017年是我第一次听到在我们的国家学生们可以获得中国政府奖学金。当时，我是“Aurel Vlaicu”大学的学生。我有什么难得好机会在一个拥有如此令人赞叹文化的国家学习的想法，以及我能学习如此具有3000多年历史的艰难语言的事实，使我在向上海师范大学申请时更加自信。

2017年5月，我收到了录取通知书。我被南京师范大学录取，一年应该只学习中文。2017年9月，我开始了迄今为止我一生中最艰难却又最神奇的挑战。我感觉很兴奋，同时又高兴又害怕。从那时候我意识到我所有的事情需要自己作安排。由于在哪个学期中我遇到了老师们的支持和帮你，我所有以前的疑问消失了。我觉得预科班非常重要，也很艰难，需要把所有的时间放在学习中。在这一年中，我考了很多考试，但是最重要的考试之一是HSK四级和CSC考试。如果没有通过这两次考试的话，我将无法继续在中国学习。经过大量的努力和奉献精神，我顺利通过了所有的考试。

2018年7月，我来到上海师范大学，在这边我的专业是商务汉语。这所大学的教学法，比上一所大学有很大的差别，考试难度更大。为了维持我的奖学金，我期末考试的平均成绩必须超过80份以上。我将永远感激中国政府和罗马尼亚驻中华民国大使馆。感谢你们给我这个绝好的机会和难忘的经历。

Modelul structural în gândirea chineză antică. Turnura matematică a minții

Ioan BIRIȘ

Într-un studiu anterior¹, centrat îndeosebi pe conținutul *Cărții Transformărilor*, ajunseseam la câteva concluzii în legătură cu specificul filosofic al gândirii chineze antice: postularea unei ordini date și a celor trei forțe principale cosmocratice – cerul, omul și pământul; mișcarea și transformarea perpetuă a entităților din univers; dedublarea universală a elementelor *yang* și *yin*; cele două principii *yang* și *yin* și cele trei forțe cosmocratice (*cerul, omul și pământul*) – combinate ingenios (2^3) – ne conduc la cele opt trigrame care exprimă principalele forțe ale naturii – focul, vântul, tunetul, muntele, apa, creatorul, lacul și receptivitatea; corespondența originară între forțele cosmocratice a impus o gândire corelativă de omologii structurale, de număr sau tip, semne sau situații etc.

O consecință esențială a modului corelativ de a privi lucrurile este constituirea unui model structural de analiză și interpretare, precum și a unei „turnuri matematice a minții”, ceea ce vom încerca să analizăm în continuare. După cum se cunoaște, hexagramele din *Cartea Transformărilor* sunt semne simbolice care reprezintă diverse situații de mișcare și transformare, iar liniile (pline sau întrerupte) din aceste hexagrame exprimă diferite faze ale situațiilor, întregul proces al transformărilor indicând numeroase structuri, *pattern*-uri de analogii și stări posibile ale lucrurilor.

Viziunea acționalistă asupra universului ne oferă o imagine a unei existențe care se autoreproduce în mod continuu. Corespondența cer – om – pământ și polaritatea universală *yang* – *yin* instituie structuri pentru toate lucrurile și evenimentele. Să reluăm, mai pe larg, un citat despre creator (cerul) din *Cartea Transformărilor*²:

Mișcarea cerului este puternică. Asemănător, și tu devii puternic și neobosit. Întrucât nu există decât un singur cer, dublarea

¹ Vezi Ioan Biriș, Viziunea acționalistă și logica structurilor corelative în gândirea chineză. Încercare asupra *Cărții Transformărilor*, în vol. *Cultura și civilizația chineză. Dialoguri româno-chineze*, III, Editura Forumul Româno-Chinez, Arad, 2019, pp. 29-44.

² *YI KING. Cartea Transformărilor*, Ediție realizată de Titi Tudorancea, Societatea Informația, București, 1994, pp. 17-18.

imaginii care corespunde acestuia înseamnă mișcarea lui. O rotație completă a cerului constituie o zi. Dublarea trigramei are semnificația că fiecare zi este urmată de o alta. Astfel se naște ideea de timp. În afară de aceasta, cum cerul este cel care se mișcă, apare și altă idee: cea a duratei în timp, a unei mișcări care nu încetează vreodată, așa cum o zi urmează fără greș alteia. Această dăinuire în timp este imaginea forței care trebuie să fie socotită drept proprie creatorului. Înțeleptul împrumută de la această imagine modelul de cum să se zidească pe sine pentru a exercita o acțiune durabilă.

Ce idei mai importante putem desprinde din acest citat? În primul rând, textul ne oferă deschiderea către calea analogiei, subliniind asemănarea dintre cer și om (înțelept); apoi, este subliniată ideea mișcării continue, dublarea imaginii (trigramei) cerului însemnând mișcarea lui; din mișcarea cerului se naște ideea de timp, precum și aceea a duratei de timp, deoarece mișcarea dăinuie, „nu încetează vreodată”. Vom încerca să adâncim sensurile și semnificațiile acestor idei în cele ce urmează.

1. *Analogia cerului și ordinea structurală a relațiilor*

Dacă avem în vedere citatul de mai sus, putem observa cu ușurință că metodologia analogiei este amintită din primele cuvinte: **respectiv**, așa cum mișcarea cerului este puternică, este o forță **cosmocratică**, prin asemănare și omul înțelept poate deveni puternic, **adică o forță cosmocratică**. Mai mult, în finalul citatului se precizează că „înțeleptul împrumută” de la imaginea cerului tocmai „modelul” **constituirii de sine**, ceea ce înseamnă că avem un transfer de la un **registru la altul**.

Care poate fi substratul acestei analogii? Firește, este asemănarea de care se pomenește explicit. Să facem însă observația că asemănarea are o anumită universalitate bazată pe principiile unității și corelației celor trei forțe cosmocratice amintite. Dar asemănarea are o semnificație univocă? Greu de acceptat un răspuns pozitiv, căci relația de asemănare nu este una precisă, ea putând cunoaște diferite figuri, de exemplu o asemănare predominant spațială, topologică; o alta preponderent imitativă; sau alta ce semnifică o anumită suprapunere; ori una mai degrabă cu rol de ferment de asimilare și transformare³.

Apoi, indiferent de figurile pe care le îmbracă, asemănarea poate înregistra diferite gradații, de la o asemănare parțială sub un anumit

³ Vezi și Michel Foucault, *Cuvintele și lucrurile*, traducere în limba română de Bogdan Ghiu și Mircea Vasilescu, Editura Univers, București, 1996, capitolul 2.

aspect până la o asemănare maximă, care să admită și proprietatea simetriei relației. Dar este valabilă și proprietatea de tranzitivitate pentru relația de asemănare? Prin acceptarea „împrumutului” de model de la imaginea cerului către aceea a înțeleptului, așa cum se spune în textul citat, răspunsul la întrebare este unul pozitiv.

Logic vorbind, dacă asemănarea ca relație dispune și de proprietatea tranzitivității de la un registru la altul, de la forța creatorului (cerul) la forța omului (înțeleptul) și invers, atunci inferențele noastre vor fi valide⁴. În caz contrar, nu! Modelul celor trei forțe cosmocratice din *Cartea Transformărilor* seamănă astfel – folosind o metaforă contemporană – cu un fel de mașină Turing, cu un mecanism care construiește lumea printr-un proces de continuă transformare și manipulare a hexagramelor ca simboluri.

Constatarea că modelul forțelor cosmocratice presupune și proprietatea tranzitivității relației de asemănare ne conduce la concluzia că, pentru filosofia din *Cartea Transformărilor*, lumea nu este alcătuită din entități separabile, ci din forțe corelate, interconectate. Imaginea unui cosmos ca plenitudine, ca totalitate indivizibilă, format din entități non-separabile poate șoca înțelegerea occidentală, dar mecanica cuantică⁵ din zilele noastre pare să confirme o astfel de imagine.

Fără îndoială, problema analogiei nu este deloc simplă și metoda analogiei în cunoaștere nu e lipsită de capcane. O abordare fragmentară, specifică științei occidentale, crede David Bohm, este chiar în esența ei „o confuzie în jurul chestiunii diferenței și a asemănării (sau unității)”⁶. Trebuie să avem în vedere, continuă renumitul fizician, că diferitele noastre cunoștințe și teorii nu descriu neapărat realitatea așa cum este ea, ci ele pot constitui mai degrabă indicii aflate în schimbare, în transformare cu privire la respectiva realitate.

⁴ Amintim aici că termenul de „analogie” are o bogată carieră și în cultura occidentală, începând cu filosofia greacă, unde este înțeles îndeosebi ca proporție sau relație de proporționalitate. Pentru o explicație mai largă se poate consulta și Ioan Biriș, *Analogia ca formă esențială a gândirii naturale din intelect, rațiune și speculațiune, în Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. XIV, Editura Academiei Române, București, 2018, pp. 31-45.

⁵ De ce, se întreabă fizicianul contemporan David Bohm, „să nu renunțăm atunci la calea fragmentară a Occidentului și să nu adoptăm aceste idei orientale...?” Vezi David Bohm, *Plenitudinea lumii și ordinea ei*, traducere de H. R. Patapievici și Sorin Părăoanu, Editura Humanitas, București, 1995, p. 61.

⁶ *Ibidem*, p. 56.

Având în vedere cele precizate în citatul din *Cartea Transformărilor*, putem stabili următoarea analogie de tip proporțional:

$$\begin{array}{ccc} \text{Cerul} & & \text{Înțeleptul} \\ \text{-----} & : & : \text{-----} \\ \text{Mișcarea cosmică} & & \text{Acțiunea omului} \end{array}$$

Respectiv, conform analogiei, cerul – în calitatea sa de forță creatoare – este generator de mișcare cosmică universală, așa cum înțeleptul este generator de acțiune umană. Cu precizarea că „elementele” raporturilor din analogie nu sunt cantități, ci *calități*, așa cum *yang* și *yin* desemnează tot calități. De fapt acesta este chiar specificul analogiei filosofice, cum sublinia și Kant⁷: în filosofie, analogia este egalitatea a două raporturi *calitative*, ceea ce înseamnă că atunci când avem trei membri cunoscuți, vom putea stabili raportul față de al patrulea membru al proporției, dar nu membrul însuși; adică analogia filosofică ne oferă, continuă Kant, o regulă pentru a căuta al patrulea membru în experiență și, totodată, un semn pentru a-l descoperi.

Cu acest tip de analogie asistăm la impunerea principiului calitativ al măsurării. Analogia semnalată ne atrage atenția că cerul se află față de mișcarea cosmică în același raport calitativ precum se află înțeleptul față de acțiunea umană. Raportul calitativ sugerează astfel că dispunem de anumite asemănări între elementele proporției, asemănări care pot fi de configurație și articulare, adică de structură. Analogia ne oferă astfel un ghid de cercetare, un model euristic. Bazat pe similarități structurale, modelul analogic devine, după unii cercetători⁸, tipul dominant al logicii chineze tradiționale.

Analogia din hexagrama cerului ne atrage atenția că proporția semnalată vizează întotdeauna un dublu sens, în virtutea corelației originare între forțele cosmocratice: respectiv un sens macrocosmic și un sens microcosmic (uman). Forța cerului (manifestată prin mișcarea

⁷ Immanuel Kant, *Critica rațiunii pure*, traducere de Nicolae Bagdasar și Elena Moisuc, Editura Științifică, București, 1969, pp. 201-202.

⁸ Jana S. Rošker, Specific Features of Chinese Logic: Analogies and the Problem of Structural Relations in Confucian and Mohist Discourses, în *Synthesis Philosophica*, 57 (1/2014), p. 23.

cosmică) este expresia creativității divine, așa cum, în registrul omului, acțiunile trebuie să oglindească creativitatea înțelepților.

Inspirat de învățăturile din *Cartea Transformărilor*, Lao Zi va considera că sensul macrocosmic amintit este *Dao* (calea, drumul) al cerului, iar sensul microcosmic este *Dao* al oamenilor. Analogia îi permite lui Lao Zi să susțină că normele de comportament din *Dao* al oamenilor sunt de origine cosmică. Aceasta înseamnă că tipurile de *Dao* amintite sunt identice? Nu, pentru că raporturile din analogie nu sunt cantitative, ci calitative, așa cum am subliniat mereu. *Dao* al cerului exprimă perfecțiunea, pe când *Dao* al oamenilor este corupt de dorințe, motiv pentru care adesea oamenii apreciază numai un termen din unitatea *yang – yin*. Sau în cuvintele lui Lao Zi⁹, capitolul 1:

Dao care poate fi rostit nu este eternul Dao/ Numele care poate fi numit nu este eternul nume/ Fără nume, este obârșia Cerului și pământului/ Nume având, este mama celor zece mii de lucruri/ Astfel, întru totul lipsit de dorință, îi poți contempla ascunzișurile/ Iar întru totul aflat în dorință, îi poți contempla înfățișările.

Dao este, așadar, un fel de „matrice” originară pentru toate potențialitățile. Din această „matrice” este generată *unitatea* primordială, care dă naștere apoi *dualității* universale *yang – yin*, iar de aici decurge *terțialitatea* celor „zece mii de lucruri”. În calitate de „matrice”, de principiu prim, *Dao* al cerului nu este ceva transcendent, ci un fel de propulsor interior al ritmurilor *yang* și *yin*. Viziunea aceasta este una complexă și plină de subtilități originare în *Cartea Transformărilor*. Confucius, la rândul său, se inspiră sistematic din această *Carte*, apreciind la un moment dat că, în ceea ce-l privește, ar atribui mulți ani din viață pentru studiul ei în continuare, pentru a fi ferit de greșeli¹⁰. Dacă vechea *Carte a Transformărilor* ne prezintă un fel de manual de hexagrame pentru procesul cunoașterii și pentru divinație, *Analecte*-le lui Confucius se constituie, la fel, într-un manual pentru conduita morală.

⁹ Lao Zi, *Cartea despre Dao și putere cu ilustrări din Zhuang Zi*, traducere din chineza veche și note de Dinu Luca, Editura Humanitas, București, 1993, p. 39.

¹⁰ În legătură cu această apreciere a lui Confucius dispunem de două interpretări: 1) „Dacă aș mai avea parte de vreo câțiva ani, când aș împlini 50 m-aș apuca de studiat *Yi Jing*. Atunci aș putea să ating înțelepciunea de a nu mai face greșeli mari”; 2) „Dați-mi niște ani în plus și atunci aș avea 50 de ani buni pentru învățătură și aș putea scăpa de greșeli”. Vezi Confucius, *Analecte*, traducere din limba chineză veche de Florentina Vișan, Editura Humanitas, București, 1995, p. 145.

Interconectarea unității, dualității și a terțialității „celor zece mii de lucruri” poate fi reprezentată și grafic precum în figura 1 de mai jos¹¹:

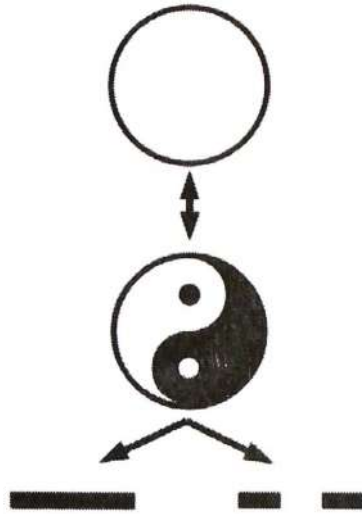

Figura 1. Interconectarea unitate, dualitate, terțialitate

După cum sugerează figura 1, din unitatea primordială reprezentată prin cerc este generată dualitatea *yang – yin*, aflată în corespondență biunivocă în relația cu unitatea, în virtutea faptului că *Dao* nu este transcendent. Apoi, săgețile simbolizează reprezentarea lui *yang* prin linie plină și a lui *yin* prin linie întreruptă, după această dualitate urmând terțialitatea multiplicității „celor zece mii de lucruri”, toate pătrunse de ritmurile *yang – yin*.

2. Atitudinea temporală și turnura matematică a minții

Revenind la citatul nostru, putem observa că după semnalarea analogiei cer – om, mesajul se îndreaptă către problema timpului. Trigrama creatorului, a cerului este dublată pentru a exprima mișcarea, pentru a semnifica faptul că „fiecare zi este urmată de o alta”. Astfel se obține hexagrama cerului și se „naște ideea de timp”. Dar mișcarea cerului ne oferă și ideea „duratei de timp”, dăinuirea în timp exprimând forța „proprie creatorului”. Avem condensată aici o întregă teorie cu privire la timp.

Hexagrama cerului (obținută prin dublarea trigramei creatorului) conține șase linii pline, șase linii *yang*, semnificând faptul că e vorba de

¹¹ Vezi dr. Andreas Schöter, *The Yijing as a Mathematical Metaphysics*, <http://www.yijing.co.uk>

forța originară a universului, o forță care nu este limitată de condiții spațiale. Această forță este echivalentul mișcării, iar fundamentul mișcării este timpul, ceea ce înseamnă că forța originară cuprinde și puterea timpului, respectiv perseverența în timp (= durata de timp).

În legătură cu importanța ideii de timp semnalată în cele mai vechi texte ale gândirii chineze, așa cum este cazul și în citatul la care ne-am oprit din *Cartea Transformărilor*, e de remarcat o conștiință a diadei temporale în consonanță cu principiul universal al dualității. „Fiecare zi este urmată de o alta” exprimă tocmai această diadă a lui „înainte” și „după”, adică exprimă o anumită atitudine temporală de arborescență diadică, semnalează un anumit fenomen mental originar.

Diada temporală – așa cum spune un autor contemporan¹² – „apare ca un arbore minimal” cu doi membri (înainte și după). Dar diadele se pot încapsula, se îmbucă una cu alta oferind posibilitatea unei complicații recursive. Apariția unui nou membru al unei diade permite creația triadei (înainte, înainte și după) și așa mai departe. Avem atunci imaginea unui proces de auto-desfășurare a fenomenului originar care dă naștere unei multiplicități. „Numerele întregi” apar astfel în mod firesc din fenomenul mental al instaurării arborescenței diadice pe dimensiunea temporală. Se pare că aritmetica „intervine în mod natural în tot ceea ce înseamnă tratament matematic al arborilor, al termenilor și al cuvintelor, în tot ceea ce numim astăzi matematici finite, matematici discrete sau matematici discrete finite”¹³. Nu același lucru îl face în zilele noastre informatica pe bază de algoritmi? Posibilitatea de a face experiențe numerice cu ajutorul calculatorului permite astăzi matematicienilor să realizeze simulări și noi explorări informatice.

Or, la vremea sa, europeanul Leibniz – în *Mémoires de l'Académie Royale des sciences* (1703, III) – tocmai acest sistem diadic sau binar îl admira în vechea filosofie chineză. Dacă notăm linia plină a lui *yang* cu 1, iar linia întreruptă a lui *yin* cu 0, atunci dispunem de un sistem binar în care numărul $2 = 1,0$; $3 = 1,1$; $4 = 1,0,0$; $5 = 1,0,1$; $6 = 1,1,0$; $7 = 1,1,1$ etc. Cele opt trigrame ale forțelor naturale din *Cartea Transformărilor* poate că reprezintă atunci, crede Leibniz, cel mai vechi monument al științei din lume, aritmetica binară ajutând foarte mult la calcul.

¹² Jean-Michel Salanskis, *Philosophie des mathématiques*, Vrin, Paris, 2008, p. 54.

¹³ *Ibidem*, p. 187.

Dacă am privi comparativ cele mai vechi scrieri și literaturi ale marilor civilizații din trecut, atunci am putea observa, subliniază dr. Paul Carus, că în timp ce literatura altor culturi începe cu imnuri religioase și mitologice, cele mai vechi documente din cultura chineză ne prezintă în primul rând o serie de „instrumente aritmetice”. Adică, în raport cu alte culturi, vechea gândire chineză s-a distins printr-o „turnură matematică a minții”¹⁴.

Este interesant de remarcat faptul că această tradiție matematică foarte veche s-a păstrat în timp, așa încât și unii neo-confucianiști – între care, la începuturi, se impune Shao Yung (1011-1077) – dezvoltă teoria numerică pentru cerințele de cunoaștere. După cum subliniază și Anne D. Birdwhistell¹⁵, Shao Yung utilizează idei din întreaga moștenire intelectuală chineză, inclusiv din tradițiile esoterice. Dar din toate aceste tradiții acordă o atenție majoră numerelor, în ideea că numerele indică „regularitatea și structura universului”, iar regularitatea structurilor, precum și elementele acestora „pot fi reprezentate nu doar prin imagini, ci, la fel, și prin numere”¹⁶, acestea, numerele, fiind o măsură a omogenității. Cu ajutorul numerelor putem da seamă atunci de mișcările lui *dao*, de momentele principiului întemeietor, de gradele lui *yang* și *yin*, dar și de regulile temporale ale mulțimii lucrurilor.

Urmând o „rută aritmetică” (arithmetic route) a procesului de cunoaștere, Shao Yung reușește ca, pornind de la principiul întemeietor al cerului, al unității primordiale, să ne prezinte o construcție sistematică, non-circulară, o construcție în arbore, adică o rețea în care de la liniile *yang* și *yin* se ajunge la cele patru bigrame, iar de la acestea la cele opt trigrame, precum în figura 2 de mai jos¹⁷:

¹⁴ Dr. Paul Carus, *Chinese Philosophy*, second edition, Chicago, The Open Court Publishing Company, 1902, p. 3.

¹⁵ Anne D. Birdwhistell, *Transition to Neo-Confucianism*, Stanford University Press, Stanford/California, 1989, p. 13.

¹⁶ *Ibidem*, p. 76.

¹⁷ Vezi și dr. Andreas Schöter, Boolean Algebra and the Yi Jing, în *The Oracle: The Journal of YiJing Studies*, vol. 2, No 7, Summer 1998, pp. 19-34.

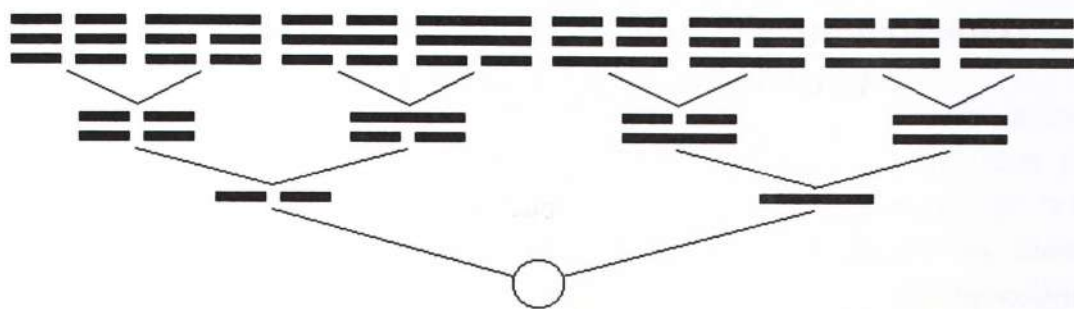

Figura 2. Diagrama lui Shao Yung

Andreas Schöter, rezumând ideile din lucrarea lui Anne D. Birdwhistell, *Transition to Neo-Confucianism* (îndeosebi de la paginile 76-77), atrage atenția că, în concepția lui Shao Yung, orice eveniment și orice lucru au un aspect numeric, ceea ce permite imediat un acces la experiența obișnuită. În acest fel este asumată ideea că tocmai cunoașterea structurii numerice a lumii ne conduce la înțelegerea universului și a proceselor sale de schimbare. Într-o exprimare condensată, concepția lui Shao Yung poate fi prezentată astfel¹⁸:

Dacă există idei, atunci trebuie să existe cuvinte. Dacă există cuvinte, atunci trebuie să existe și imagini. Dacă există imagini, atunci trebuie să existe și numere. După ce au fost stabilite numerele, atunci vor fi produse și imaginile. După ce au fost produse imaginile, atunci și cuvintele vor fi clare. După ce cuvintele au fost clarificate, atunci și ideile vor fi manifeste.

Vom încheia aceste considerații atrăgând atenția că deschiderea către o interpretare aritmetică a lumii este secundată și de o deschidere probabilistă, situație semnalată în exegeza contemporană a vechilor scrieri din cultura chineză. Să reamintim că pe lângă un *Dao* al cerului există și un *Dao* al oamenilor. Iar acesta din urmă este unul care poate fi corupt de către dorințele oamenilor. Din acest motiv dualitatea *yang – yin* se va manifesta în manieră probabilistă, căci *Dao* cuprinde și situațiile de haos.

¹⁸ Dr. Andreas Schöter, *The Yijing as a Mathematical Metaphysics*, <http://www.yijing.co.uk>

The Structural Model in Ancient Chinese Thinking. The Mathematical Turn of the Mind

Ioan BIRIȘ

In a previous study¹⁹, focusing mainly on the content of the *Book of Changes*, I had come to some conclusions regarding the philosophical specificity of ancient Chinese thought: postulating a given order and the three main cosmic forces – Heaven, Man and Earth; the perpetual movement and transformation of entities in the universe; the universal doubling of yang and yin elements; the two yang and yin principles and the three cosmic forces (heaven, man and earth) – ingeniously combined (2^3) – lead us to the eight trigrams that express the main forces of nature – fire, wind, thunder, mountain, water, creator, the lake and the receptivity; the originally correspondence between the cosmic forces required a correlative thinking of the structural homologies, in number or type, signs or situations, etc.

An essential consequence of the correlative way of looking at things is the establishment of a structural model of analysis and interpretation, as well as of a "mathematical turn of the mind", which we will try to analyze further. As it is known, the hexagrams in the *Book of Changes* are symbolic signs that represent different situations of movement and transformation, and the lines (full or broken) of these hexagrams express different phases of the situations, the whole process of transformations indicating numerous structures, patterns of analogies and possible states of affairs.

The actionist vision of the universe gives us an image of an existence that continually reproduces itself. The heaven – man – earth correspondence and the universal polarity of yang and yin establish structures for all things and events. Let's reiterate, more broadly, a quote about the creator (heaven) in the *Book of Changes*²⁰:

The movement of heaven is full of power. Thus the superior man makes himself strong and untiring. Since there is only one heaven, the doubling of the trigram Ch'ien, of which heaven is the image, indicates

¹⁹ See Ioan Biriș, Viziunea acționalistă și logica structurilor correlative în gândirea chineză. Încercare asupra Cărții Transformărilor, în vol. *Cultura și civilizația chineză. Dialoguri româno-chineze*, III, Editura Forumul Româno-Chinez, Arad, 2019, pp. 29-44.

²⁰ *The I Ching or Book of Changes*, translation by Richard Wilhelm and Cary F. Baynes, Bollingen Series XIX, third edition, Princeton University Press, 1977, p. 103.

the movement of heaven. One complete revolution of heaven makes a day, and the repetition of the trigram means that each day is followed by another. This creates the idea of time. Since it is the same heaven moving with untiring power, there is also created the idea of duration both in and beyond time, a movement that never stops nor slackens, just as one day follows another in an unending course. This duration in time is the image of the power inherent in the Creative. With this image as a model, the sage learns how best to develop himself so that his influence may endure.

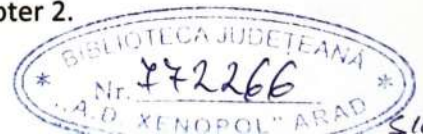
What more important ideas can we draw from this quote? First, the text offers us the opening to the way of analogy, emphasizing the resemblance between heaven and man (sage); then, the idea of the continuous movement is emphasized, the doubling of the image (trigram) of the heaven signifying its movement; from the movement of the heaven the idea of time is born, as well as that of the duration of time, because the movement lasts, "never stops". We will try to deepen the meanings of these ideas in the following.

1. *The analogy of heaven and the structural order of relationships*

If we consider the above quotation, we can easily observe that the methodology of analogy is mentioned in the first words: respectively, as the movement of the heaven is strong, it is a cosmic force, by resemblance and the sage man can become powerful, that is, a cosmic force. Moreover, at the end of the quotation it is specified that the "sage learns" from the image of heaven the "model" of self-constitution, which means that we have a transfer from one register to another.

What can be the substrate of this analogy? Of course, it is the similarity that is explicitly mentioned. Let us note, however, that the similarity has a certain universality based on the principles of unity and correlation of the three mentioned cosmic forces. But does similarity have a unique significance? A positive answer is difficult to accept, because the similarity relation is not precise, as it can know different figures, for example a predominantly spatial, topological similarity; another predominantly imitative; or another signifying a certain overlap; or one rather with the role of ferment of assimilation and transformation²¹.

²¹ See also Michel Foucault, *Cuvintele și lucrurile*, Romanian translation by Bogdan Ghiu și Mircea Vasilescu, Editura Univers, București, 1996, chapter 2.

Then, regardless of the figures, the similarity can register different degrees, from a partial resemblance under a certain aspect to a maximum resemblance, which also admits the property of the symmetry of the relationship. But is also available the transitivity property for the similarity relationship? By accepting the transfer from the image of heaven to that of the sage man, as stated in the quoted text, the answer to the question is a positive one.

Logically speaking, if the relation of similarity – as a relation – also has the property of the transitivity by one register to another, from the force of the creator (heaven) to the force of man (the sage one) and *vice versa*, then our inferences will be valid²². Otherwise, no! The model of the three cosmic forces in the *Book of Changes* thus resembles – using a contemporary metaphor – with a kind of Turing machine, with a mechanism that builds the world through a process of continuous transformation and manipulation of hexagrams as symbols.

The idea that the model of the cosmic forces also implies the property of the transitivity of the similarity relation leads us to the conclusion that, for the philosophy of the *Book of Changes*, the world is not made up of separable entities, but of correlated, interconnected forces. The image of a cosmos as a plenitude, as an indivisible whole, made up of non-separable entities may shock Western understanding, but today's quantum mechanics²³ seems to confirm such an image.

Undoubtedly, the problem of analogy is not at all simple and the method of analogy in knowledge is not without its pitfalls. A fragmented approach, specific to the western science, David Bohm believes, is in its very essence "a confusion around the question of

²² I mention here that the term "analogy" has a rich career in Western culture, starting with Greek philosophy, where it is understood mainly as a proportion or a relation of proportionality. For a wider explanation you can also consult Ioan Biriş, *Analogia ca formă esențială a gândirii naturale din intelect, rațiune și speculațiune, în Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. XIV, Editura Academiei Române, București, 2018, pp. 31-45.

²³ Why, the contemporary physicist David Bohm asks, should we not give up the fragmentary way of looking at the world of the west thought and not adopt these oriental ideas?... See David Bohm, *Plenitudinea lumii și ordinea ei*, Romanian Translation by H. R. Patapievici and Sorin Părăoanu, Editura Humanitas, București, 1995, p. 61.

difference and similarity (or unity)"²⁴. We must bear in mind, continues the famous physicist, that our different knowledge and theories do not necessarily describe reality as it is, but they may be rather indications that are changing, transforming with respect to that reality.

Considering the ones mentioned in the quotation from the *Book of Changes*, we can establish the following proportional analogy:

$$\begin{array}{ccc} \text{Heaven} & & \text{Sage} \\ \text{-----} : & & : \text{-----} \\ \text{Cosmic Movement} & & \text{Human Action} \end{array}$$

Respectively, according to the analogy, heaven – in its capacity as creative force – is the generator of universal cosmic motion, just as the sage is the generator of human action. By specifying that the "elements" of the analogy reports are not quantities, but qualities, as yang and yin also describe qualities. In fact, this is the specific feature of the philosophical analogy, as Kant²⁵ emphasized: in philosophy, the analogy is the equality of two qualitative reports, which means that when we have three known members, we will be able to establish the ratio to the fourth member of the proportion, but not the member himself; that is, philosophical analogy offers us, Kant continues, a rule to search for the fourth member in the experience, and at the same time a sign to discover it.

With this type of analogy we assist in imposing the qualitative principle of measurement. The analogy indicated draws our attention to the fact that the heaven is in relation to the cosmic movement in the same qualitative report as the sage in relation to the human action. The qualitative report thus suggests that we have certain similarities between the elements of proportion, similarities that can be of the type of configuration and articulation, that is, by structure. The analogy thus offers us a research guide, a heuristic model. Based on structural similarities, the analogical model becomes, after some researchers²⁶, the

²⁴ *Ibidem*, p. 56.

²⁵ Immanuel Kant, *Critica rațiunii pure*, Romanian translation by Nicolae Bagdasar and Elena Moiscu, Editura Științifică, București, 1969, pp. 201-202.

²⁶ Jana S. Rošker, Specific Features of Chinese Logic: Analogies and the Problem of Structural Relations in Confucian and Mohist Discourses, în *Synthesis Philosophica*, 57 (1/2014), p. 23.

dominant type of traditional Chinese logic.

The analogy from the hexagram of heaven draws our attention to the fact that the proportion indicated always concerns a double sense, by virtue of the original correlation between the cosmic forces: respectively a macrocosmic sense and a microcosmic (human) sense. The force of heaven (manifested by the cosmic movement) is the expression of divine creativity, as, in the human register, actions must mirror the creativity of the sage.

Inspired by the teachings of the *Book of Changes*, Lao Zi will consider that the macrocosmic sense mentioned is the Dao (the way) of the heaven, and the microcosmic sense is the Dao of the people. The analogy allows Lao Zi to claim that the rules of behavior in the Dao of humans are of cosmic origin. Does this mean that the Dao types mentioned are identical? No, because the reports in the analogy are not quantitative, but qualitative, as we have always emphasized. Heaven's Dao expresses perfection, while people's Dao is corrupted by desires, which is why people often only appreciate a term from yang-yin unity. Or in the words of Lao Zi²⁷, chapter 1:

As for ways, if one can be directed along it, it is not the constant Way. As for names, if it can be given as a name, it is not a constant name. Nameless is the beginning of Heaven and Earth. Named is the mother of the myriad creatures. So always be without desire in order to observe its ineffable efficacies, and always be with desire in order to observe its outer fringes. These two come out together and are differently named. Together, they are spoken of as the dark and mysterious. The most dark and mysterious of all the dark and mysterious is the portal of the myriad creatures.

Dao is, therefore, a kind of "matrix" originating for all potentialities. From this "matrix" is generated the primordial unity, which then gives rise to the universal duality yang – yin, and hence the tertiary of the "ten thousand things" arises. In this quality – as a "matrix", as a matter of principle – the Dao of the Heaven is not something transcendent, but a kind of inner propeller of the yang and yin rhythms. This vision is a complex and full of subtleties originated in the *Book of Changes*. Confucius, in turn, systematically draws inspiration from this

²⁷ Lao Zi, *Dao De Jing. The Way and its Power*, translated by Patrick Edwin Moran, Publisher: Lulu.com, 2010, p. 3.

Book, appreciating at one point that, as far as he is concerned, he would attribute many years of his life to his further study, to be free from mistakes²⁸. If the old *Book of Changes* presents us with a kind of hexagram for the process of knowledge and divination, Confucius's *Analects* is also a manual for moral conduct.

The interconnection of unity, duality and the tertiary of the "ten thousand things" can also be represented graphically as in figure 1 below²⁹:

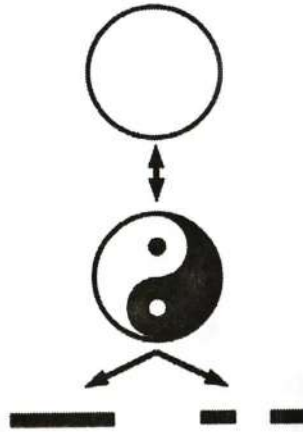

Figure 1. The interconnection of unity, duality and the tertiary

As the figure 1 suggests, from the primordial unit represented by the circle is generated the yang – yin duality, which corresponded in a double sense to the unity, by virtue of the fact that Dao is not transcendent. Then, the arrows symbolize the representation of yang by the full line and yin by the broken line, after this duality following the tertiary of the multiplicity of the "ten thousand things", all penetrated by the yang – yin rhythms.

²⁸ About this appreciation of Confucius we have two interpretations: 1) The Master said: "If I were granted many more years, and could devote fifty of them to learning, surely I would be able to be free of major faults"; 2) The Master said: "If I were granted many more years, so that by the age of fifty I could complete my studies of the *Changes*, this might enable me to be free of major faults." See Confucius, *Analects*, translated by Edward Slingerland, Hackett Publishing Company, Inc., Indianapolis/Cambridge, 2003, pp. 69-70.

²⁹ See dr. Andreas Schöter, *The Yijing as a Mathematical Metaphysics*, <http://www.yijing.co.uk>

2. *The temporal attitude and the mathematical turn of the mind*

Returning to our quote, we can see that after signaling the heaven – man analogy, the message is directed to the problem of time. The creator's trigram of heaven is doubled to express the movement, to signify that "every day is followed by another". Thus the hexagram of the haven is obtained and the "idea of time" is born. But the movement of the heaven also gives us the idea of "time duration", the continuation in time expressing the "own creator" strength. We have condensed here a whole theory about time.

The hexagram of heaven (obtained by doubling the creator's trigram) contains six full lines, six yang lines, meaning that it is the originally force of the universe, a force that is not limited by space conditions. This force is the equivalent of the movement, and the foundation of the movement is time, which means that the originally force also includes the power of time, respectively the persistence in time (= the duration of time).

Regarding the importance of the idea of time indicated in the oldest texts of Chinese thought, as is the case and in the quotation from the *Book of Changes*, we notice that it there is an awareness of the temporal dyad in keeping with the universal principle of duality. "Every day is followed by another", precisely this dyad of "before" and "after", that is, expresses a certain temporal attitude of dyadic tree, signals a certain mental phenomenon originating.

The temporal dyad – as one contemporary author says³⁰ – "appears as a minimal tree" with two members (before and after). But the dyads can be encapsulated, they interlock with each other offering the possibility of a recursive complication. The emergence of a new member of a dyad allows the creation of the triad (before, before and after) and so on. Then we have the image of a process of self-development of the originally phenomenon that gives rise to a multiplicity. The "whole numbers" thus appear naturally from the mental phenomenon of the establishment of the dyadic tree on the temporal dimension. It seems that arithmetic "naturally intervenes in everything that means mathematical treatment of trees, terms and words, in what we now call today finite mathematics, discrete mathematics or finite discrete mathematics"³¹. Doesn't the same thing nowadays do algorithmic computing? The

³⁰ Jean-Michel Salanskis, *Philosophie des mathématiques*, Vrin, Paris, 2008, p. 54.

³¹ *Ibidem*, p. 187.

possibility of numerical experiments using the computer allows today's mathematicians to carry out simulations and new computer explorations.

Now, at the time, the European Leibniz – in *Mémoires de l'Académie Royale des sciences* (1703, III) – precisely this dyadic or binary system admired him in the old Chinese philosophy. If we note the full line of yang with 1, and the broken line of yin with 0, then we have a binary system in which the number $2 = 1,0$; $3 = 1,1$; $4 = 1,0,0$; $5 = 1,0,1$; $6 = 1,1,0$; $7 = 1,1,1$ etc. The eight trigrams of the natural forces in the *Book of Changes* may represent then, believes Leibniz, the oldest monument of science in the world, binary arithmetic greatly helping in the calculation.

If we looked at the oldest writings and literature of the great civilizations of the past in comparison, then we could observe, underlines Dr. Paul Carus, that while the literature of other cultures begins with religious and mythological hymns, the oldest documents from the Chinese culture present to us first of all a series of "arithmetic instruments". That is, in relation to other cultures, the ancient Chinese thought was distinguished by a "mathematical turn of mind"³².

It is interesting to note that this very old mathematical tradition has been preserved over time, so some neo-Confucianists – including Shao Yung (1011-1077) – initially developed the numerical theory for knowledge requirements. As Anne D. Birdwhistell³³ also points out, Shao Yung uses ideas from the Chinese intellectual heritage, including from esoteric traditions. But from all these traditions, he gives close attention to the numbers, since "the numbers have significant because they indicate the regularity and structure of the universe", and the regularity of the structures, as well as its elements, "they can be represented not only by images, but also by the numbers"³⁴, the numbers being a measure of homogeneity. With the help of the numbers we can notice then the movements of dao, the moments of the founding principle, the degrees of yang and yin, but also the temporal rules of the multitude of things.

Following an "arithmetic route" of the process of knowledge, Shao Yung succeeds, starting from the founding principle of heaven, of

³² Dr. Paul Carus, *Chinese Philosophy*, second edition, Chicago, The Open Court Publishing Company, 1902, p. 3.

³³ Anne D. Birdwhistell, *Transition to Neo-Confucianism*, Stanford University Press, Stanford/California, 1989, p. 13.

³⁴ *Ibidem*, p. 76.

primordial unity, to present us with a systematic, non-circular construction, a tree construction, that is, a network in which from the yang and yin lines one reaches to the four bigrams, and from these to the eight trigrams, as in figure 2 below³⁵:

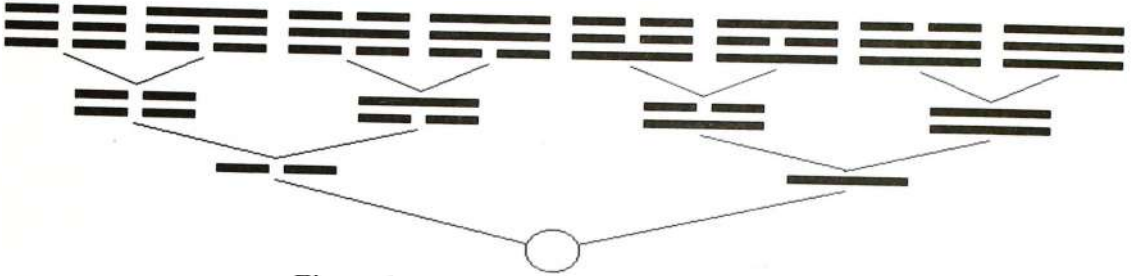

Figure 2. Shao Yung's Xiantian Diagram

Andreas Schöter, summarizing the ideas of Anne D. Birdwhistell's work, *Transition to Neo-Confucianism* (especially pages 76-77), draws attention to the fact that, in Shao Yung's conception, every event and thing has a numerical aspect, which allows immediate access to the ordinary experience. In this way, the idea is assumed that just knowing the numerical structure of the world leads us to an understanding of the universe and its processes of change. In a condensed expression, Shao Yung's conception can be presented as follows³⁶:

If there are ideas, there must be words. If there are words, there must be images. If there are images, there must be numbers. After the numbers were established, then the images were produced. After the images were produced, then the words were clear. After the words were clear, then the ideas were manifest.

We will conclude these considerations by pointing out that the opening to an arithmetic interpretation of the world is seconded by a probabilistic opening, a situation signaled in the contemporary exegesis of the ancient writings of Chinese culture. Recall that in addition to a Dao in the heaven there is a Dao in humans. And the latter is one that can be corrupted by the desires of the people. For this reason the yang – yin duality will manifest itself in a probabilistic manner, as Dao also encompasses chaos situations.

³⁵ See also dr. Andreas Schöter, Boolean Algebra and the Yi Jing, in *The Oracle: The Journal of Yijing Studies*, vol. 2, No 7, Summer 1998, pp. 19-34.

³⁶ Dr. Andreas Schöter, *The Yijing as a Mathematical Metaphysics*, <http://www.yijing.co.uk>

**The Actionist Vision and the Logic of Correlated
Structures in Chinese Thought.
Essay on the *book of changes*
(2018)**

Ioan BIRIȘ

About culture, civilization and Chinese thought has been written and written quite a lot. Charles A. Moore – a subtle connoisseur of Chinese philosophy – made the following statement more than half a century ago: "In the contemporary world a knowledge of the basic principles of Chinese philosophy is indispensable for the educated man and for the philosopher, both in the West and throughout Asia"³⁷. And this observation was immediately followed by the idea that in China philosophy is more important in everyday life of ordinary man than in any other culture and civilization.

At the same time, it must be said that it is a culture and a philosophy as old as complex. That is why, in the following, we will particularly focus on a fundamental work of this culture and philosophy, namely the *Book of Changes*. We only stop at this work for the following reasons: a) the analysis in this study can only be a limited one in the context of a collective volume; b) the *Book of Changes* seems to be the oldest work in Chinese culture; c) this work is fundamental to the development of Chinese philosophy and logic over time.

1. *The given order and the three cosmic forces*

This unity expresses a fundamental order. In the different cultures, the universal order can be conceived - in mythological and religious creations - as "given" or "built"³⁸, respectively intermediate variations (parallel orders, ruptures, conflicting orders, implications, etc.). For ancient Chinese thought, the universe has an order that is "given" from the beginning, it is instituted primordially, whereas in ancient Greek culture, for example, at beginning there is no order, but only chaos, and then the order builds progressively, as it results from the Hesiod's Theogony.

³⁷ Charles A. Moore (ed.), *The Chinese Mind. Essentials of Chinese Philosophy and Culture*, Est-West Center Press, University of Hawaii Press, Honolulu, second printing, 1967, p. 1.

³⁸ See Ioan Biriș, *Istorie și cultură*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1996, p. 113.

As Marcel Granet remarks, in Chinese thinking we find an extremely tenacious faith: "Man and Nature do not form two separate kingdoms, but a single society. This is the principle of the various techniques that regulate human attitudes"³⁹ The given order from the beginning - through the fundamental unity between Heaven, Man, and Earth - does not express a simple configuration, but tells us that those components, the three mentioned, are forces, are powers or energies with active functions, are cosmic forces with correlated actions (by virtue of the origination unit). As a curiosity, we can underline the idea that while in the ancient Chinese culture man was regarded as a "cosmic force" of the same dignity as heaven and earth⁴⁰, in ancient Greek culture man is regarded rather as a "scandal" of creation⁴¹, as a humble being and totally helpless in the relation to the nature.

Such origination ideas mark the subsequent development of the corresponding cultures and philosophies. In the Chinese thinking, "Heaven, Earth, and man are correlated, preparing for the later development of the doctrine of the unity of man and Nature that was to dominate the course of Chinese history"⁴².

This unity and dignity of man in relation to heaven and earth has propelled a specific humanism, one that does not assert (as in the West) by denying or despising transcendental forces, but by emphasizing man's unity with heaven. "If one word could characterize the active history of Chinese philosophy, that word would be humanism – not the humanism that denies or slights a Supreme Power, but one that professes the unity of man and Heaven. In this sense, humanism has dominated Chinese thought from the dawn of its history"⁴³.

Since the components of the primordial unity - heaven, man and earth - are forces and cosmic energies, it follows that the worldview is an actionist one, which implies that all the entities of the universe are in

³⁹ Marcel Granet, *La pensée chinoise*, Albin Michel, Paris, 1968, p. 17.

⁴⁰ Ioan Biriș, *Sociologia civilizațiilor*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2000, p. 74.

⁴¹ Ioan Biriș, *Istorie și cultură*, p. 152.

⁴² *A Source Book in China Philosophy* (translated and compiled by Wing-Tsit Chan), Princeton University Press, First Princeton Paperback Edition, 1969, p. 10.

⁴³ *Ibidem*, p. 3.

perpetual motion, transformation. That is, they are neither static nor self-contained⁴⁴.

Being an actionist vision, this vision of the universe is dialectical, because the origination unity of the cosmic forces is a unity only for the first moment, and then, in the second moment, the beginning unit makes to double up to become fertile. That is why the issue of change, transformation or permutation has been imposed from the beginning as an essential one, which makes the *Book of Changes* perhaps the oldest book of Chinese culture and thinking but also the most modern⁴⁵.

This double acting is expressed by the *yang* and *yin* elements. "All the things in the world, man included - writes Paul Carus - are thought to be compounds of *yang* and *yin* elements. In this way the Chinese philosophy has become a theory of permutation, and the origin of all things is traced to a change in the combinations of *yang* and *yin*"⁴⁶. Of course, we can ask ourselves as soon as what *yang* and *yin* means, are they the last components of things, as the author quotes us? Are cosmological principles? Are there substances, forces or genres? Are they just logical entities?

It is difficult to answer unambiguously to such questions, since the terms *yang* and *yin* are used to describe the duality of the world, naming when light and darkness, when sun and moon, heaven and earth, day and night, but also masculine and feminine, action and rest, and so on. It is generally claimed that the *yang* and *yin* terms were created by the legendary wise Fu Xi (about 4500 years ago) to represent the duality of reality. In religious interpretations complementarity and *yang-yin* unity are often represented as in the figure below.

⁴⁴ See also E. R. Hughes, *Epistemological Methods in Chinese Philosophy*, in vol. Charles A. Moore (ed.), *The Chinese Mind...*, op. cit., p. 87.

⁴⁵ Étienne Perrot, *Préface, Yi King (Le livre des transformations)*, 1968, p. XI.

⁴⁶ Dr. Paul Carus, *Chinese Philosophy*, second edition, Chicago, The Open Court Publishing Company, 1902, p. 4.

But Fu Xi has represented the two terms by lines, respectively the continuous line for *yang* and the interrupted line for *yin*:

—— Yang
— Yin

The *Book of Changes* retrieves the procedure of Fu Xi, but over the centuries the text has been interpreted and re-interpreted and has been used especially for divination and predicting future events. "This *Book of Change* can be regarded as the foundation of Chinese civilization. Many decisions that decided the course of Chinese history, and many inventions that made a change in Chinese culture, have been made on the basis of consulting the *Yi Jing*"⁴⁷. This is how this Book of Transformations has always been considered a sacred book, a divination book based on a system of signs and predictions.

But not all researchers look at this book only from a religious perspective. Paul Carus, for example, mentioned in the above lines, draws attention to the fact that the *Book of Changes* offers also another perspective, namely, in relation to other very ancient cultures, it also reveals a "mathematical turn of mind"⁴⁸ more precisely provides some arithmetic tools for thinking. Thus, the two *yang* and *yin* symbols can be combined in 4 ways (2^2):

The great Yang

The small Yin

The small Yang

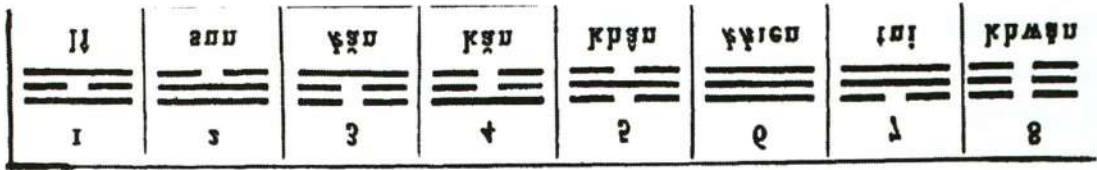
The great Yin

Then, since the primordial unity of the world is made up of the three powers, the heaven, the man and the earth, we can obtain eight trigrams (2^3), reproduced below after the translation of the book by James Legge⁴⁹:

⁴⁷ Dany Chin & Budhy Chen, *The Basic Yi Jing. Oracle of Change*, Olive Press, Amsterdam, 2012, p. XVII.

⁴⁸ Dr. Paul Carus, *op. cit.*, p. 3.

⁴⁹ *The I Ching*, edited by F. Max Müller, translated by James Legge, second edition, New York, Dover Publications, 1963, p. 33.

fire wind thunder mountain water creativity lake receptivity

As you can see, the eight trigrams represent the main forces of nature. Further, taking into account that in reality everything is dual, the trigrams can be combined two by two, thus reaching at 64 hexagrams. In this way, the creator of the hexagrams has succeeded in reducing the great variety of existence to some sort of mathematical scheme of creation as a network⁵⁰. In passing we can say that this method was particularly appreciated in Western philosophy by Leibniz, who saw here the advantage of a binary counting system, the binary arithmetic greatly helping to compute.

2. *Interpretations of Book of Changes. The perspective of correlative logic*

The Exegesis of the *Book of Changes* usually finds the following situation regarding the philosophical message of this work: on the one hand, as we have seen here, we encounter a primordial unity, a cosmic harmony between heaven, man and earth, order and stability; on the other hand, in a profound mutual resonance, the given order is accompanied by perpetual transformation, change. Can the two be isolated, order and change? No, just as the *yang* and *yin* components cannot be separated. Assuming such suppositions, the philosophical message is a particularly complex one.

Trying to synthesize the conclusions, a contemporary researcher, such as Karyn L. Lai⁵¹, appreciates that we can retain the following essential features of the contents of the *Book of Changes*: 1) the primacy of observation, from which it drifts patterns such as combinations of trigrams and hexagrams; 2) the holistic view of the approach, always directed towards the whole, towards the origination unity, without posturing the discontinuity between transcendence and human life; 3) the dialectical and complementary approach of dualism; 4) correlative thinking and mutual resonance of the components in correspondence and

⁵⁰ Vezi și Étienne Perrot, *op. cit.*, p. XI.

⁵¹ Karyn L. Lai, *An introduction to Chinese Philosophy*, Cambridge University Press, 2008, pp. 12-14.

cooperation; 5) the interpretive approach to the meaning of hexagrams and correspondences; 6) constant movement marked by the inevitability of change, also taking into account the circumstantial factors; 7) the pragmatic orientation of the judgments.

However, considering the complexity of the message, the metaphorical language, as well as the successive interventions in the text of the book over the centuries, naturally different interpretations of this work appeared. This is not the place here for a thorough investigation of the various interpretations. That is why we will limit ourselves to a brief enumeration, as we find it in Paul Carus⁵². At the first, this author mentioned the *arithmetical interpretation* of the content of the *Book of Changes*, an interpretation encouraged especially by Leibniz. The interpretation is based on the arithmetic of bigrams, trigrams, and hexagrams, and the eight trigrams mentioned by us in previous ranks are sometimes considered to be the oldest "monument" of science in the world. Then, as a sort of reaction to the first interpretation, the interpretation called *analysis of names* was imposed, in which case trigrams are not considered numbers, but rather representations of names.

In a more historical direction, it was later considered that the text of the book should be understood under a *political and moral interpretation*, because the *Book of Changes* is a political testament of king Wen, a further will with moral and social issues.

Another interpretation is *astronomical*, in which case the combination of trigrams is the expression of the contemplation of the sky, respectively it is a method of combining astronomical symbols. Finally, there is also an interpretation of *comparative methodology* based on the analogies between heaven, man, and earth.

The perspective we support in this study does not fit into the picture of the interpretations described above. As far as we are concerned, we adhere more to the ideas of Marcel Granet and Joseph Needham, according to which, in the Chinese thinking expressed in the *Book of Changes* (and not only here), there is a correlative model, an underlying logic of correlative structures. Let's start from the first hexagram, that of the sky, of the creator:

⁵² Dr. Paul Carus, *op. cit.*, pp. 39-46.

As we can see, this hexagram is composed of two trigrams of creator. Of course, the sky is one, but it is not static, because everything is in motion and transformation. Highlight this movement is by doubling the origination trigram. Since there is only one heaven, doubling the image that corresponds to it means its movement. Hexagram is the strongest one, containing six *yang* lines. This hexagram represents both the creativity of the sky and the creativity at the human level. "*Khien* represents what is great and originating, penetrating, advantageous, correct and firm"⁵³.

The fact that all six lines of hexagram are *yang* does not have to lead us to the conclusion that *yang* is "isolated." If we look at the symbolic representation *yang-yin* we can see that *yang* contains *yin* and *yin* contains *yang*, the two principles being complementary and forming a figuratively circle. And the circle expresses the whole, the ultimate reality⁵⁴. This tells us that the *yang-yin* distinction is not an ordinary dichotomy, but it expresses a complementarity relationship of two postulates⁵⁵, of two principles of efficacious classification⁵⁶. Having a classification function, it follows that the *yang* and *yin* principles express rather different qualities and not necessarily quantities.

This emphasis is reinforced also by Joseph Needham when he draws attention to the fact that in ancient Chinese thought is centered on a correlative structure, things or concepts are not subject to a subsumed relationship, but to a relationship of joining, forming certain patterns: "in coordinative thinking, conceptions are not subsumed under one another, but placed side by side in a *pattern*, and things influence one another not by acts of mechanical causation, but by a kind of «inductance»"⁵⁷. In this philosophy, the causal relationship (as in Western thought) is not so much interested, but rather the relationship of correspondence, of correlation.

Let us also look at the example of the second hexagram, that of the earth, of the receptive:

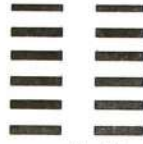
⁵³ *The I Ching*, edited by F. Max Müller, translated by James Legge, *op. cit.*, p. 57.

⁵⁴ Dany Chin & Budhy Chen, *op. cit.*, p. XX.

⁵⁵ See also E. R. Hughes, *op. cit.*, p. 97.

⁵⁶ Marcel Granet, *op. cit.*, p. 89.

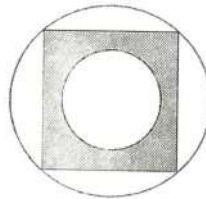
⁵⁷ Joseph Needham, *Science and civilization in China*, vol. 2, Cambridge University Press, 1956, p. 280-281.

Here is a doubling of the receptivity trigram, of the earth, which means that the earth supports in space all that is on it. The interrupted lines express the primary force of *yin*, a dark but persistent and receptive force, complementary to the creator. This force is not the creator's opposite, but is his complement. As symbols, if the dragon belongs to heaven, the horse belongs to the earth. At the human level, the interpretation of the hexagram highlights the need for behavior according to the given situation, respectively an attitude of acceptance and perseverance. Or in the words of the *Book of Changes*: "When the superior man (here intended) has to make any movement, if he take the initiative, he will go astray ; if he follow, he will find his (proper) lord. The advantageousness will be seen in his getting friends in the south-west, and losing friends in the north-east. If he rest in correctness and firmness, there will be good fortune"⁵⁸.

The specification of the geographical coordinates is associated here with the seasons of the year and their significance in the creative - receptive correspondence, heaven - earth, in the sense that in the summer (south) and autumn (west) the receptive works for the creator, and in this time of work man needs friends. The East symbolizes the space where the creator's teachings come from, and the north is the sacred space of judgment, balance, where man will be alone, without friends.

The complementarity, respectively the origination unity heaven - earth, creativity - receptivity, is often symbolized in Chinese culture through a circle in which we have a square.

The circle symbolizes the sky, creativity, and the square symbolizes the earth, receptivity. They form a unity and harmony, one element being the complement of the other. We can stop by exemplifying here, because in every hexagram of the 64 we find the same

⁵⁸ *The I Ching*, op. cit., p. 59-60.

complementarity, the same unity of forces. After all, the 64 combinations express the same number (64) of stages in the continuous process of changes, and the 6 lines (either yang or yin) in each hexagram represent the different phases⁵⁹ within a stage of changes.

All that has been said so far suggests that for Chinese thinking reality is an organic whole whose parts are mutually interconnected. In this vision of the world predominates the idea of correlation of components, their correspondence and resonance in this organic whole. For this reason it can be said that in such a philosophy the emphasis is on relations, on correlations and less on related entities, the universe being conceived as a complex network⁶⁰ of innumerable interdependent relationships. On this basis was asserted a relational epistemology, not limited to dual or bipolar models, but encouraged systemic reasoning⁶¹, a reasoning of the correlated simultaneity.

Although it is not specific only to Chinese culture (because we can also find traits in other very ancient cultures), it can be said that "correlative thought" is the most basic ingredient of Chinese cosmology⁶².

This way of thinking is based on faith - as we have seen - in the origination correspondence between heaven, man and earth, between the macrocosm and the microcosm. In other words, correlative thinking assumes the hypothesis of the homology of different correlated orders, homology in structure, number or type, or in many other respects, such as between signs and situations and so on. And the 64 hexagrams in the *Book of Changes* allow countless correlations, giving a unitary explanation of the world.

⁵⁹ Dany Chin & Budhy Chen, *op. cit.*, p. XX.

⁶⁰ Jana Rošker, Specific Features of Chinese Logic: Analogies and the Problem of Structural Relations in Confucian and Mohist Discourses, in *Synthesis Philosophica*, 57 (1/2014), p. 28.

⁶¹ *Ibidem*, p. 29.

⁶² John B. Henderson, *The Development and Decline of Chinese Cosmology*, Columbia University Press, New York, 1984, p. 1.

Memento: o vizită la un spital din Beijing

Liliana Renate BRAN

Modul în care ne raportăm la starea de sănătate, la îngrijirea ei, la „restitution ad integrum” atunci când este posibil sau la o cât mai bună recuperare în situațiile severe de boală, ne permite să apreciem valoarea atribuită vieții, omului, semenilor.

Pornind de la aceste premise și de la memoria subiectivă legată de o vizită în China de acum aproape șase ani, m-am oprit la aducerea în prezent a trăirilor legate de partea medicală a vizitei.

China, știm cu toții este o țară de mare întindere geografică, ocupând locul 4 în lume, dimensiune care îi permite să aibă atât climă tropicală, cât și climă subarctică, în partea sa de nord.

Pe această vastă întindere, trăiesc un număr impresionant de chinezi, populația Chinei fiind estimată la 1.435.540.090. O succesiune de cifre care în lumea matematicii, are o însemnătate, reprezentând un număr mare, iar care raportat la ființele umane își amplifică valoarea, reprezentând viața, multiplicată de 1,5 miliarde de ori!

În China se naște câte un copil la fiecare două secunde, o persoană părăsește această viață la fiecare 3 secunde, un migrant este înregistrat în fiecare minut, iar populația capitalei Beijing o depășește pe cea a țării noastre. China este reprezentată de Marele Zid, cu o lungime de peste 6000 kilometri, care chiar dacă nu este vizibil de pe lună, cum se presupunea, este considerat una dintre ele 7 minuni ale lumii, de Piața Tian Men, pe care o regăsim în top 10 cele mai mari piețe ale lumii.

Toate aceste coordonate prezentate, ne permit o percepție realistă asupra Chinei, din care nu putem omite istoria impresionantă regăsită atât de spectaculos în întâlnirea cu locurile magice ale Orașului interzis.

Vizita, una memorabilă prin destinație și programul pregătit de către organizatori, a inclus pe lângă cele mai reprezentative obiective: Marele Zid, Orașul Interzis, Valea Sacră, Piața Tian Men, Palatul de vară și o mică instituție destinată îngrijirii sănătății. Un spital de zi, într-o adaptare la ceea ce cunoaștem noi ca organizare. Acesta avea integrată și o mică clinică cu cabinete medicale, precum și o farmacie. Noi am beneficiat de un consult medical realizat de medici cu competențe în medicina tradițională chineză.

În impecabilele și universalele halate albe, medicii s-au prezentat cu inconfundabilul și nelipsitul zâmbet, foarte atenți la reacțiile noastre, răbdători și cu modul nostru de răspuns la întrebările adresate. Interviu medical, o scurtă și succintă anamneză, a fost urmat de un scurt examen obiectiv general, care le a permis medicilor să ne evalueze fiecareia dintre noi starea de sănătate, prin tehnici simple profund cunoscute și bine interconectate. Un examen simplu la prima vedere, dar cu o bază

solidă de cunoștințe, cu o mare atenție asupra detaliilor bine știute și căutate. Am apreciat toate acestea în discuțiile ulterioare ale grupului, parte din acesta fiind specialiști din domeniul medical. Astfel, lucruri de bază, cum este examenul clinic general al pacientului, cu cele trei metode de abordare: inspecția, palparea și percuția, și-au dovedit dincolo de universalitate, rolul important în evaluarea stării de sănătate, în stabilirea unui diagnostic și în inițierea unui eventual tratament, profilactic sau curativ. Medicii au acordat atenție deosebită căutării semnelor clinice caracteristice, fiind atenți și foarte aplicați pe examinarea feței, a posturii, a tegumentelor, a pulsului, a mucoaselor, a diferitelor segmente. Astfel, semiologia medicală și-a dovedit încă o dată importanța bine cunoscută, și universalitatea. Este știut că diagnosticul medical se bazează în medicina tradițională chineză pe wang inspecție, wen ascultare, anamneza, cererea de informații medicale din trecutul pacientului, qie, măsurarea pulsului, și wen ascultarea respirației și mirosul pacientului.

A urmat integrarea clinică a farmaciei, sau o logică firească și binevenită a lucrurilor. Farmacia, asemănătoare cu o farmacie tradițională, foarte luminoasă, curată ... ca o farmacie, ne-a ajutat să înțelegem importanța interconexiunilor existente, și că firescul, când este respectat este și ușor de acceptat și sănătos. Rafturile farmaciei erau, aveam să înțeleg din explicațiile specialistului, pline de produse autohtone și destinate terapiilor alternative, asociate terapiei alopate. Chinezii sunt extrem de interesați de terapiile alternative, medicina tradițională chineză fiind recunoscută prin multiplele ei abordări și prin pragmatismul acestora.

Dar, preocuparea pentru sănătate am perceput-o și dincolo de teritoriul medical destinat îngrijirii sănătății.

Primul contact cu grija pentru sănătate l-am avut la aeroportul din Beijing, întâlnind multe persoane asigurate prin purtarea măștilor medicale, aceste măști fiind deja ceva necesar, comun, acceptat și promovat.

Apoi a urmat gija pentru alimentație ... De la micul dejun, foarte diversificat, și până la „rața albă de Pekin”, găseai sortimente multiple care stau cu strășnicie la baza piramidei alimentației sănătoase. Grija pentru alimentație este evidentă și reiese și din numărul redus al persoanelor obeze ... și poate și în dificultatea de a stabili vârsta doamnelor, de obicei minione, întâlnite.

Dar probabil, insesizabil pentru unii dintre noi, sau extrem de evident pentru alții sunt anumite trăsături specifice acestui popor, astfel chinezii sunt deosebit de atenți la prezent, neuitând trecutul, sunt implicați și foarte dornici de performanță în ceea ce fac, sunt interconectați și foarte pragmatici, tonici, și nu în ultimul rând, zâmbitori și încrezători!

Memento, a Visit to a Beijing Hospital

Liliana Renate BRAN

The way we relate to the state of health, to its care, to "restitution ad integrum" when possible or to a better recovery in severe illness situations, allows us to appreciate the value attributed to life, to people, to others.

Starting from these premises and from the memory of topics related to a visit to China almost six years ago, I stopped at the moment to bring the experiences related to the medical part of the visit.

China, we all know is a country of great geographical scope, occupying the 4th place in the world, dimension that allowed it to have both tropical and subarctic climate, in its northern part.

In this vast area live an impressive number of Chinese, the population of China being estimated at 1 435 540 090. A succession of figures that in the world of mathematics, has a significance, representing a large number, and which in relation to human beings, increases its value, representing life, multiplied by 1, 5 billion times!

In China one child is born every two seconds, one person leaves this life every 3 seconds, one migrant is registered every minute, and the population of Beijing capital exceeds that of our country. China is represented by the Great Wall, with a length of over 6000 kilometers, which, although not visible from the moon, as supposed, is considered one of them 7 wonders of the world, Tian Men Square, which we find in the top 10 largest markets in the world.

All these coordinates presented, allow us a realistic perception of China, from which we can not omit the impressive history found so spectacular in the encounter with the magical places of the Forbidden City.

The visit, a memorable one by destination and the program prepared by the organizers, included besides the most representative objectives as the Great Wall, the Forbidden City, the Sacred Valley, Tiananmen Square, the Summer Palace, also a small health care institution. A hospital, in an adaptation to what we know as an organization. It also had a small clinic with medical offices and a pharmacy as well. We have benefited from a medical consultation performed by doctors with skills in traditional Chinese medicine.

Wearing impeccable and universal white robes, the doctors presented themselves with the unmistakable and indefinite smile, very attentive to our reactions, responding patiently to our questions. The medical interview, a brief medical history, was followed by a brief general objective examination, which allowed the doctors to evaluate each of us in the health stratum, by simple techniques well known and well

interconnected. A simple exam, apparently, but with a solid knowledge base, with great attention to well-known and sought-after details. We appreciated all this in the subsequent discussions of the group, part of it being specialists in the medical field. Thus, basic things, such as the general clinical examination of the patient, with the three methods of approach, inspection, palpation and percussion, have proven beyond universality, the important role in the assessment of the health status, in establishing a diagnosis and in initiating a possible prophylactic or curative treatment. The doctors paid special attention to the search for the characteristic clinical signs, being careful and very applied on the examination of the face, posture, teguments, pulse, mucous membranes and different segments. Thus, medical semiology proved once again the well-known importance and its universality. It is known that medical diagnosis is based on traditional Chinese medicine on wang inspection, wen listening, anamnesis, requesting medical information from the patient's past, qie, pulse measurement, and wen listening to the patient's breath and smell.

Next step was the clinical integration, a natural and welcome logic of things. The pharmacy, similar to a traditional pharmacy, very bright, clean ... as a pharmacy should be, it has helped us to understand the importance of existing interconnections, and that naturalness, when respected, is also easy to accept and healthy. The shelves of the pharmacy were full of indigenous products and intended for alternative therapies, associated with allopathic therapy. The Chinese are extremely interested in alternative therapies, traditional Chinese medicine being recognized by its many approaches and pragmatism.

But the concern for health was perceived beyond the medical territory intended for health care.

The first contact with the health care I had at the Beijing airport, meeting many people insured by wearing medical masks, these masks being already necessary, common, accepted and promoted.

Then was the care for food. From a very diversified breakfast to the 'white duck of Beijing, you could find multiple assortments that are the basis of the healthy eating pyramid. The concern for food is obvious and is also due to the small number of obese people ... and may also be difficult to determine the age of the usually low-income ladies.

But probably, unseemly to some of us, or extremely obvious to others, are certain traits specific to this people: they are particularly attentive to the present, oblivious to the past, being involved and very eager for performance in what they do, they are interconnected and very pragmatic, tonic, and last but not least, smiling and confident!

Vizita lui Zhou Enlai în România în 1966 reflectată în cotidianul „Flacăra Roșie” din Arad

Adrian BUCUR

Zhou Enlai, premierul Republicii Populare Chineze, a efectuat o vizită oficială în Republica Socialistă România, în vara anului 1966, mai precis între 16-24 iunie 1966. A fost prima vizită oficială a unui înalt demnitar chinez în România. Trebuie să precizez, de la bun început, că Zhou Enlai a mai realizat o vizită în România, anterior, însă neoficială. El a luat parte la funeraliile lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, pe 26 martie 1965 purtând lungi convorbiri politice cu liderii români Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Chivu Stoica și Gheorghe Apostol⁶³.

Cum era de așteptat vizita sa a fost larg prezentată în presă, eu alegând să studiez modul cum a fost ea redată în presa locală a vremii, mai precis în cotidianul arădean „*Flacăra Roșie*”, cotidian apărut la Arad începând din anul 1949 la Arad, anterior el apărând sub numele „*Patriotul*” – ca „organ de luptă patriotică antifascistă”⁶⁴ (între anii 1944-1949). „*Flacăra Roșie*” a fost principalul cotidian al Aradului în timpul regimului comunist, el fiind publicat până în decembrie 1989. Toate evenimentele de interes național sau local erau reflectate în acest cotidian, bineînțeles, potrivit opticii regimului comunist care practica propaganda și cenzura presei.

Primul număr al cotidianului „*Flacăra Roșie*” din Arad care dedică două articole acestui eveniment este cel de vineri, 17 iunie 1966. Articolele sunt plasate pe prima pagină și intitulate „Capitala a făcut o caldă primire tovarășului Ciu En-Lai” și „Vizita făcută de tovarășul Ciu En-Lai conducerii de partid și de stat la C.C. al P.C.R.”. Ambele sunt preluate după informațiile transmise în mod oficial de agenția de stat Agerpres. Primul articol, continuat și în pagina 4 a cotidianului descrie amănunțit sosirea delegației chineze condusă de Zhou Enlai. Astfel sosirea aeronavei pe aeroport, primirea oaspeților chinezi, delegația română care i-a primit, condusă de Ion Gheorghe Maurer, prim ministrul

⁶³ Cf. *Relațiile româno-chineze 1880-1974, Documente*, coord. Romulus Ioan Budura, București, volum editat de Ministerul Afacerilor Externe și Arhivele Naționale, 2005, pp. 690-714

⁶⁴ *Patriotul*, an I, nr.1, 24 septembrie 1944 vizualizat la

<https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/5bf3d44d69ea98b06ca6a6a99c758d53470b6712.pdf>

Republicii Socialiste România -din ea făcând parte și Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Mihai Dalea-, mulțimea care aștepta oaspeții, pancartele care subliniau prietenia dintre popoarele român și chinez – „Trăiască prietenia frățească dintre popoarele român și chinez”, „Bine ați venit tovarășe Ciu En-Lai!”-, portretele lui Mao Tze-Dun, Nicolae Ceaușescu, Zhou Enlai și Ion Gheorghe Maurer, intonarea celor două imnuri de stat, cele 21 de salve de tun, cele două discursuri, ținute de Maurer și de Zhou Enlai, ambele subliniind prietenia și colaborarea dintre popoarele chinez și român, pionierii care au oferit flori membrilor delegației chineze, toate erau amintite în articol. A urmat apoi drumul prin București până la sediul ambasadei chineze, drum înțesat de „locuitori ai Capitalei, formând un adevărat coridor viu de o parte și de alta a șoselei ce duce spre reședință, salută cu căldură, din toată inima, pe solii poporului chinez”⁶⁵. Cel de-al doilea articol apărut în același număr descrie pe scurt vizita făcută de delegația chineză la Comitetul Central al P.C.R și întâlnirea avută acolo cu Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Mihai Dalea, Manea Mănescu ș.a.

Cotidianul „Flacăra Roșie” de sâmbătă, 18 iunie 1966 continuă să prezinte diferite aspecte referitoare la vizita delegației chineze. Articolul de fond, plasat pe prima pagină, este intitulat „Vizita tovarășului Ciu En-Lai în țara noastră” și prezintă o scurtă descriere a vizitei efectuate cu o zi înainte de delegația chineză condusă de premierul Zhou Enlai la sediul C.C. al P.C.R. și începerea astfel a convorbirilor oficiale dintre oficialii români, în frunte cu Nicolae Ceaușescu și cu Ioan Gheorghe Maurer și cei chinezi. Sunt amintiți toți oficialii români și chinezi specificându-se și participarea lui Iu-tzan, directorul direcției Uniunii Sovietice și a țărilor din Europa de Est din Ministerul Afacerilor Externe a Republicii Populare Chineze⁶⁶. Un alt articol prezintă depunerea de coroane la Monumentul Eroilor, unde delegația chineză a depus coroane și a păstrat un moment de reculegere atât pentru eroii cărora le era dedicat monumentul, cât și pentru Gheorghe Gheorghiu-Dej și dr. Petru Groza,

⁶⁵ *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr.6783, 17 iunie 1966, p.4 vizualizată la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/da85e8129f74e55e530f61c4edf5aea4486604f5.pdf>

⁶⁶ *Flacăra Roșie*, XXIII, nr.6784, 18 iunie 1966, p.1 vizualizată la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/4b5b955387a818d200ce4fc889c5f7c739918c74.pdf>

ale căror cripte se aflau acolo. Într-un alt articol este menționat dejunul oferit vineri la prânz oaspeților chinezi de către Comitetul Central al P.C.R și de către Consiliul de Miniștri ai R.S.R. Au fost rostite toasturi de către Nicolae Ceaușescu și de către Zhou Enlai, iar atmosfera a fost una „tovărășească, de caldă prietenie”⁶⁷, după cum menționează articolul, utilizând limbajul epocii. Ultimul articol este dedicat vizitei lui Zhou Enlai la Uzinele „23 August” din București. Acesta a fost însoțit de Emil Bodnăraș, membru al Comitetului Executiv al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., prim vice-președinte al Consiliului de miniștri, unul dintre liderii de frunte ai partidului comunist. Uzina, una dintre mândriile regimului, fabrica produse de utilaj greu, locomotive Diesel mecanice și hidraulice, motoare Diesel, fabrici complete de ciment, utilaje pentru industria chimică și siderurgică, agregate din componența morilor de ciment, unele dintre acestea fiind exportate și în China. Se relatează că în întreaga uzină muncitorii, tehnicienii și inginerii primesc cu căldură delegația chineză, iar Zhou Enlai semnează în cartea de oaspeți. La plecare oaspeții traversează noile cartiere de blocuri unde sunt „aclamați cu căldură de bucureșteni”⁶⁸.

Duminică, 19 iunie 1966 apare un nou număr al „Flăcării Roșii” din Arad. În cadrul său vizita lui Zhou Enlai în R.S.R este ilustrată de trei articole apărute pe prima pagină. Primul se referă la continuarea convorbirilor dintre delegațiile română și chineză, convorbiri care au continuat sâmbăta dimineața. Din delegația chineză care participă la discuții fac parte Zhou Enlai, vicepreședinte al Comitetului Central al P.C.C. și premierul Consiliului de Stat al Republicii Comuniste Chineze, Cian I-min, membru supleant al C.C. al P.C. Chinez, Ciao Guan-hua, adjunct al ministrului afacerilor externe și Tzen Iun-ciuang, ambasadorul Republicii Populare Chineze la București. „Convorbirile s-au desfășurat într-o atmosferă cordială, tovarășească”⁶⁹ este menționat la final, o dovadă a bunelor relații existente în epocă între cele două partide și state. Următorul articol - „La Institutul de cercetări – Fundulea” - ilustrează vizita făcută acolo de către Zhou Enlai. Este vorba despre Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice din apropierea Bucureștiului. Se relatează caracteristicile institutului, producția obținută la grâu, porumb,

⁶⁷ *Ibidem*

⁶⁸ *Ibidem*

⁶⁹ *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr.6785, 19 iunie 1966, p.1 vizualizată la

<https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/b0e4b1475546db33dbdc46bc0bf0a3d1874ba522.pdf>

floarea soarelui, fasole, plante furajere, sistemul de irigații existent, soiurile de semințe obținute. Zhou Enlai se interesează despre „suprafețele cultivate, de preocupările cercetătorilor, numărul specialiștilor care lucrează în cadrul institutului, de pregătirea noilor cadre”⁷⁰. Cel de-al treilea articol descrie un „Spectacol de gală” la care au luat parte membrii delegației chineze. Spectacolul s-a desfășurat sâmbătă seara, în 18 iunie 1966, la Teatrul de Operă și Balet. Programul a inclus cântece și dansuri populare românești și chineze, piese instrumentale și coreografice. Interpretarea a aparținut colectivului de balet al Teatrului de Operă și Balet, orchestra, corul și colectivul de dansuri ale Armatei, corul de cameră „Madrigal” al Ansamblului „Ciprian Porumbescu” și orchestra de cameră a Ansamblului „Ciocârlia”. Se menționează că spectacolul a fost un succes, iar artiștilor le-au fost oferite flori din partea delegației chineze și a oficialităților române⁷¹.

„Flacăra Roșie” de marți, 21 iunie 1966 relatează pe prima pagină, în cadrul a trei articole, despre vizita întreprinsă în România de către Zhou Enlai. Primul articol intitulat „Vizita tovarășului Ciu En-lai pe Litoral”⁷² descrie această vizită efectuată duminică, 19 iunie, pe litoralul României. Zhou Enlai și membrii delegației chineze au sosit la Constanța, reședința regiunii Dobrogea, unde au fost așteptați cu pâine și sare, iar pionierii le-au oferit flori⁷³. Au fost vizitate noile cartiere ale Constanței, iar ulterior s-a plecat la Mamaia. Acolo delegația s-a îndreptat spre noul hotel „Parc”, cel mai înalt din stațiune, de unde oaspeții au putut vedea panorama Mamaiei. Muzeul Regional de Arheologie din Constanța a fost următorul obiectiv vizitat. În cele din urmă întreaga delegație chineză și română s-a îndreptat spre Eforie Nord, la reședința de protocol.

Un al doilea foarte scurt articol menționează continuarea convorbirilor dintre membrii delegației chineze și oficialii români, de această dată la Eforie Nord, unde se găsea vila de protocol a lui Nicolae Ceaușescu până când a fost construită cea de la Neptun.

Cel de-al treilea articol se referă la vizita întreprinsă în regiunea Oltenia, luni, 20 iunie 1966. Amintesc faptul că România a fost o

⁷⁰ *Ibidem*

⁷¹ *Ibidem*

⁷² *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr. 6786, 21 iunie 1966, p.1 vizualizată la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/d7569ddc9afc8568c33b83f789e1d2da77fd559c.pdf>

⁷³ *Ibidem*

perioadă împărțită în regiuni, după modelul sovietic. Este vorba despre perioada 1950-1968, iar între 1960-1968 existau 16 regiuni, una dintre acestea fiind și regiunea Oltenia, având reședința la Craiova⁷⁴. Delegația chineză a fost întâmpinată de Maurer și de Ion Stănescu, prim secretar al Comitetului regional Oltenia al P.C.R. Vizita a inclus combinatul chimic de la Ișalnița unde Zhou Enlai s-a interesat de nivelul tehnic al utilajelor cu care este dotat combinatul și de caracteristicile produselor sale. S-au vizitat apoi fabricile de oxigen, amoniac, acid azotic, precum și fabrica de acetilenă care va intra în funcțiune în curând⁷⁵. Vizita a continuat la uzinele „Electroputere”, mai precis la noua fabrică de aparataj de înaltă tensiune, recent dată în folosință la începutul anului 1966, la fabrica de transformatoare, la fabrica de mașini electrice rotative și la fabrica de locomotive Diesel-electrice, una dintre mândriile industriei românești din acea vreme. Oaspeții se interesează de funcționarea acestora și de caracteristicile lor tehnice. Membrii delegației chineze au semnat în cartea de onoare a întreprinderii, iar, la finalul vizitei în Craiova, a avut loc un miting în curtea uzinei, la care au luat parte numeroși muncitori, tehnicieni și ingineri. S-au ținut discursuri întrerupte de ropote prelungite de aplauze. „Mitingul a constituit o însuflețită manifestare a prieteniei româno-chineze” se arată în articol⁷⁶. A urmat un dejun oferit oaspeților chinezi de către comitetul regional de partid Oltenia și de către Sfatul Popular al regiunii, - Maurer și Bodnăraș fiind gazdele- ocazie cu care au fost ținute toasturi în cinstea prieteniei româno-chineze și a edificării socialismului. Seara delegația a participat la un spectacol folcloric organizat în Teatrul de vară „23 August” în onoarea oaspeților chinezi. Spectacolul a fost susținut de ansamblul de stat de cântece și dansuri „Nicolae Bălcescu” din Craiova, cu concursul Orchestrei filarmonice de stat „Oltenia”. Menționez că cele trei articole prezentate mai sus nu sunt semnate de nici un autor, dar, presupun, ca și în cazul celorlalte, că sunt preluate de la agenția de presă Agerpres, fiind, de fapt, comunicate de presă redactate oficial.

Ultimul număr al cotidianului arădean „*Flacăra Roșie*” care relatează despre vizita efectuată în vara 1966 de către Zhou Enlai în

⁷⁴ Vezi și

https://ro.wikipedia.org/wiki/Regiunile_Republicii_Populare_Rom%C3%A2ne#/media/Fi%C8%99ier:Administrative_map_of_Romania,_1960-1968.svg, consultat în 18 octombrie 2019.

⁷⁵ *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr.6786, 21 iunie 1966, p.1

⁷⁶ *Ibidem*

România este cel de joi, 23 iunie 1966. Trei articole începute pe prima pagină și continuate în cea de-a treia prezintă alte aspecte din vizita mai sus menționată. Primul articol, intitulat „Continuarea convorbirilor între delegațiile de partid și guvernamentale română și chineză”, convorbiri care au avut loc la Comitetul Central al P.C.R., notifică de fapt derularea acestora. Convorbirile nu sunt prezentate, opiniei publice nu i se dezvăluie natura discuțiilor avute de Ceaușescu cu Zhou Enlai. Este doar o înșiruire de nume ale reprezentanților români care au luat parte la discuții, ca și a membrilor delegației chineze, nume care au mai fost amintite în alte articole apărute în zilele precedente. La final scurtul articol se încheie cu bine cunoscuta formulă „Convorbirile s-au desfășurat într-o atmosferă cordială, tovărășească”⁷⁷.

Un al doilea articol reflectă vizita efectuată de Zhou Enlai și de delegația chineză în comuna Muntenii-Buzău, din regiunea București, în apropiere de Urziceni și Slobozia, mai precis la cooperativa de producție intitulată sugestiv „Prietenia româno-chineză”. Acolo oaspeții au fost întâmpinați cu pâine și sare, le-au fost oferite buchete de flori, cravate roșii și insigne pionierești. În articol se insistă asupra faptului că întreaga populație și întregul pământ agricol a comunei este cooperativizat și asupra producțiilor tot mai mari obținute. Sunt vizitate apoi câmpurile cultivate cu cereale, plante tehnice și furajere, fermele zootehnice, unde sunt, încă o dată, subliniate producțiile obținute. În articol se amintește și despre realizările edilitare din ultimii ani – construirea de locuințe noi, școli, dispensar, cămin cultural, grădină de vară, magazin mixt, electrificarea și radioficarea comunei. Pe stadionul comunei a avut loc o adunare a locuitorilor comunei pentru a cinsti oaspeții chinezi. Și acum vine surpriza articolului: cititorilor li se spune că trei țărani cooperatori din Muntenii-Buzău au vizitat Republica Populară Chineză în primăvara anului 1965. Ei au fost în regiunea Lugouciau într-o cooperativă agricolă numită „Prietenia chino-română” și au putut vedea cum trăiesc și muncesc țăranii chinezi⁷⁸. De asemenea, după câteva luni, tot în anul

⁷⁷ *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr. 6788, 23 iunie 1966, p.1 vizualizată la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/7686d94f81940a5b6b7cb218fcf355a5b363bd8.pdf>

⁷⁸ Vezi și *Relații româno-chineze...*, p. 715: o telegramă datată 6 aprilie 1965 menționează vizita întreprinsă în R.P. Chineză de o delegație română condusă de Gheorghe Necula, membru al C.C. al P.M.R., și care îi avea în componență pe Ion Toma, vicepreședinte al Consiliului Agricol al Regiunii București, pe Gh.Ghiță, vicepreședinte

1965, o delegație de țărani chinezi din acea cooperativă a vizitat comuna Muntenii-Buzău, acestora fiindu-le prezentate realizările de aici⁷⁹. Urmează o laudă adusă partidului comunist pentru transformările realizate în anii socialismului, laudă adusă de câțiva țărani cooperatori. Zhou Enlai a ținut un discurs în care a subliniat importanța cooperativizării agriculturii, muncii susținute și dăruirii pentru a obține producții agricole tot mai mari, oferind exemple din China populară⁸⁰.

Cel de-al treilea articol prezintă recepția oferită de gazde oaspeților din Republica Populară Chineză. Comitetul Central al P.C.R. și Consiliul de Miniștri al R.S.R. a oferit această recepție oficială. La recepție a luat parte întreaga conducere a partidului comunist român, membrii delegației chineze conduse de Zhou Enlai, membrii ambasadei Chinei la București, precum și șefii de misiuni diplomatice acreditați în România la acea vreme. Cu acest prilej au fost rostite toasturi de către Nicolae Ceaușescu și de către Zhou Enlai, toasturi care sunt redată integral în paginile ziarului.

Consider că articolele prezentate mai sus pot fi interpretate în două chei, pe două paliere interpretative. Cele două paliere sunt, în opinia mea, cel politic și cel de curtoazie și de propagandă

Palierul politic este doar menționat în articolele pur informative care precizau convorbirile avute de membrii delegației chineze cu conducerea partidului comunist român. În cadrul acestora sunt amintiți liderii comuniști români – Ceaușescu, Maurer, Apostol, Bîrlădeanu, Bodnăraș, Drăghici, Niculescu-Mizil, Dalea, Mănescu, Aurel Duma (ambasadorul R.S.R. în P.P. Chineză la acea dată), Andrei Păcuraru, Vasile Vlad, Dumitru Lazăr, George Macovescu – și cei din delegația chineză – Zhou Enlai, Ciao I-min, Ciao Guan-hua, Tzen Iun-ciuan (ambasadorul P.P. Chineze la București), Iu-Tzan care au luat parte la aceste convorbiri politice. Nu este scrisă nici măcar o frază care să dezvăluie publicului despre ce s-a discutat, care au fost subiectele de interes pentru cele două părți. Stenogramele convorbirilor avute se găsesc – astăzi- însă publicate⁸¹ prin eforturile lui Romulus Ioan Budura și pot fi consultate de cei interesați de apropierea dintre cele două state comuniste

al Cooperativei agricole de producție „Prietenia româno-chineză”, Gh. Constantin, brigadier și Ilie Ardeleanu, șef de echipă la aceeași cooperativă.

⁷⁹ *Ibidem*, p. 740, o telegramă din 27 iulie 1965 trimisă de M.A.E. către Ambasada României din Beijing privind această vizită.

⁸⁰ *Ibidem*, p.3

⁸¹ *Relații româno-chineze...*, pp. 788-872

care avea loc pe fondul înrăutățirii relațiilor lor cu Uniunea Sovietică de la mijlocul deceniului șapte al secolului al XX-lea. De altfel, aceste discuții politice au făcut obiectul unui studiu publicat de Ioan Scurtu pe blogul său⁸², studiu în care istoricul analizează relațiile dintre țările socialiste (mai ales cele cu Uniunea Sovietică), în viziunea liderilor români și chinezi. Ceaușescu sublinia faptul că sovieticii doreau să transforme Consiliul Economic de Ajutor Reciproc și Tratatul de la Varșovia în organisme supranaționale, suprastatale, fapt ce României îi displăcea. Zhou Enlai a afirmat sprijinul părții chineze pentru susținerea poziției României și în defavoarea sovieticilor, care, în opinia chinezilor, duceau o politică revizionistă – începută de Hrușciiov, dar neabandonată nici de Brejnev - chiar de apropiere față de „imperialismul american”. Totuși Ceaușescu se manifesta reticent la formularea că sovieticii „ar fi trădat socialismul” și dorea o mai mare prudență în exprimarea unei astfel de opinii în mod public. Desigur, motivația rezidă în faptul că liderul comunist român nu dorea înrăutățirea relațiilor româno-sovietic care, oricum, nu erau foarte apropiate în epocă. Zhou Enlai a subliniat faptul că între conducătorii chinezi și cei români existau și diferențe importante de raportare la U.R.S.S. și la politica dusă de aceasta. Astfel comuniștii chinezi considerau că Uniunea Sovietică s-a îndepărtat de idealurile comuniste, „au trădat cauza noastră comună, marxism-leninismul”⁸³, în timp ce liderii români nu împărtășeau un atare punct de vedere. Liderul chinez continua spunând că înțelege punctul de vedere al României prin prisma faptului că „Dumneavoastră faceți parte din Tratatul de la Varșovia și din CAER, vă aflați în Europa și de aceea este imposibil să nu aveți legături cu ei”⁸⁴.

Promovarea unei apropieri, unei politici de colaborare dintre România și China era privită de sovietici, în 1966, cu ostilitate, iar Ceaușescu nu a dorit să le ofere motive suplimentare de antipatie față de România. Din acest motiv mitingul de la sala Palatului, desfășurat în seara zilei de 23 iunie 1966 și transmis în direct la televiziune și la radio a început cu mare întârziere. În loc de ora anunțată – ora 17,00- cei doi lideri –Ceaușescu și Zhou Enlai- ca și membrii prezidiului au intrat în sală abia seara, la ora 21,20. Cei doi au rostit discursuri în care subliniau

⁸² Ioan Scurtu, *Vizita lui Zhou Enlai în România (17-23 iunie 1966)*, publicat pe [ioanscurtu.ro](http://www.ioanscurtu.ro/vizita-lui-zhou-enlai-in-romania-17-23-iunie-1966/) la <http://www.ioanscurtu.ro/vizita-lui-zhou-enlai-in-romania-17-23-iunie-1966/> și vizualizat la 1 octombrie 2019

⁸³ *Relații româno-chineze...*, p.864

⁸⁴ *Relații româno-chineze...*, p. 867

importanța vizitei și ocazia de a consolida și dezvolta prietenia între România și China, între popoarele român și chinez și între partidul comunist român și cel chinez. Nu s-a rostit nici un cuvânt despre situația internațională. La final participanții au ovaționat⁸⁵. Nu au fost date explicații nici pentru întârzierea cu care a început mitingul, nici pentru declarațiile foarte generale ale celor doi lideri. Publicul a înțeles însă, citind printre rânduri, că au existat diferențe de opinii, deosebiri de vederi care nu trebuiau expuse în mod public. Esențial însă a fost altceva. Faptul că Zhou Enlai a înțeles că România avea o poziție geostrategică dificilă, având graniță cu U.R.S.S., care făcea front comun cu Ungaria și Bulgaria – celelalte două state vecine cu România- , în timp ce Iugoslavia lui Tito avea propriul drum, era deja un beneficiu. Iată și o altă descriere a aceluși eveniment. Cu acea ocazie Zhou Enlai „a încercat să-l atragă mai mult pe Ceaușescu de partea Chinei prin a-l determina să accepte rostirea unor critici la adresa rușilor”. Ceaușescu însă i-a cerut liderului chinez „să scoată paragrafele ce-i incriminau pe sovietici. Teama lui Ceaușescu de ruși era mai tare. (...) după trei ore de retractări, în timp ce oficialii chinezi și români așteptau în sala ticsită de oameni ai muncii de umplutură, Zhou Enlai, mare diplomat, a găsit formula de surmontare a impasului (exacerbat de Ceaușescu, prin ruperea foilor proprii cuvântări și aruncându-le pe jos), prin renunțarea la citirea textelor pregătite și recurgerea la discursuri de complezență”⁸⁶.

China s-a dovedit un prieten adevărat al României când, în august 1968, în situația delicată și dificilă de atunci, prin vocea aceluiași Zhou Enlai, China a sprijinit România arătându-i că nu era singură în fața sovieticilor. Acest fapt reiese din stenograma trimisă la București de ambasadorul României la Beijing, Aurel Dima, în 23 august 1968. Cu ocazia zilei naționale a României la ambasada română din China s-a ținut un cocteil la care a participat și Zhou Enlai, alături de o mulțime de ambasadori acreditați acolo și de corespondenți de presă. Cu această ocazie Zhou Enlai a criticat dur Uniunea Sovietică pentru agresiunea din 21 august 1968 asupra Cehoslovaciei, numind conducerea acesteia „clica revizionistă sovietică”. Mai mult, Zhou Enlai a afirmat că România se găsea „în fața pericolului intervenției străine și agresiunii”, dar și faptul că „poporul chinez sprijină poporul român”⁸⁷. Se poate observa că

⁸⁵ *Scînteia*, an XXXV, nr 7020, vineri, 24 iunie 1966

⁸⁶ Ion Buzatu, *Istoria relațiilor României cu China din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre*, București, ed. Meteor Press, f.a., p. 115

⁸⁷ *Relații româno-chineze...*, pp. 903-904

relațiile româno-chineze erau tot mai apropiate, apropiere la care a contribuit – semnificativ – și vizita întreprinsă de Zhou Enlai în România în vara anului 1966.

Palierul de propagandă se remarcă prin tonul triumfalist al tuturor articolelor citate. Totul în România socialistă trebuia să fie extraordinar, nemaivăzut, de la realizări în diverse domenii – industrie, construcții, agricultură etc.- la modul cum trăiau și munceau românii sub atenta conducere a partidului. Iată câteva mostre de astfel de limbaj: oamenii muncii „salută cu căldură oaspeții”, mitingul a fost „o însuflețită manifestare”, „un mare număr de muncitori, tehnicieni și ingineri ai uzinei fac solilor poporului chinez o caldă primire”, „continua ridicare a nivelului tehnic al produselor”, „o atmosferă de caldă prietenie”, „veritabilă magistrală industrială și urbanistică în continuă înnoire”, „creșterea producției”, „potrivit Directivelor celui de-al IX-lea Congres al partidului”, „întreaga activitate a institutului se încadrează în acțiunea de transpunere în viață a Directivelor celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român și a măsurilor luate în lumina acestora pentru dezvoltarea multilaterală a agriculturii românești”, „avantajele pe care le au cooperativele agricole de producție în urma înființării uniunilor cooperatiste” etc. Tonul encomiast utilizat, limbajul –denumit ulterior neoficial „limba de lemn” – repetarea unor clișee, folosirea unor imagini-simbol, toate acestea creionează un tablou în culori foarte vii, foarte atractive pentru cititor. De fapt, realitatea era cu totul alta, însă era ocultată de mass-media controlată în totalitate de regim.

În concluzie, vizita desfășurată în iunie 1966 de către Zhou Enlai, premierul Republicii Populare Chineze în Republica Socialistă România a avut o mare importanță. În primul rând din punct de vedere politic, cele două conduceri ale partidelor și ale statelor, au putut dialoga nestingherit referitor la situația internațională complexă din acei ani, și-au putut prezenta diferitele puncte de vedere, au putut înțelege tactica adoptată de cealaltă parte. Acest fapt a dus la o mai mare apropiere între cele două state, la o percepție mai bună –și de primă mână- asupra poziției exacte avute. China și România s-au convins reciproc că împărtășesc multe în comun, că pot colabora și mai strâns și se pot baza una pe cealaltă. Pe de altă parte, au putut detecta și anumite subiecte sensibile, referitor la care nu adoptau aceeași poziție. În al doilea rând, cred că -din punct de vedere diplomatic- Uniunea Sovietică nu a privit cu simpatie vizita premierului chinez Zhou Enlai în România. Sovieticii au înțeles că România lui Ceaușescu își căuta aliați pentru a nu rămâne singură în fața „Marelui

urs". Colaborarea strânsă româno-chineză a avut urmări semnificative în anii ce urmau, vezi momentul august 1968 prezentat mai sus. Astfel, vizita a reprezentat și un semnal pentru U.R.S.S. a faptului că Republica Populară Chineză era de partea României în disputele avute cu sovieticii. Reciproca era și ea valabilă, căci România nu susținea poziția anti chineză adoptată de sovietici, așa cum o făceau celelalte state comuniste din Pactul de la Varșovia. Din punct de vedere economic, vizita a fost un succes deoarece au crescut schimburile economice încheiate între cele două state. Un exemplu în acest sens este și acordarea unui ajutor nerambursabil, necondiționat, în valoare de 54 milioane yuani (circa 25 milioane dolari, la acea dată), cu ocazia inundațiilor devastatoare care s-au abătut asupra României în luna mai 1970⁸⁸. Este demn de menționat că acest ajutor este singurul de această mărime primit necondiționat de România din partea vreunui alt stat. În plus, între 20-26 noiembrie 1966 s-a semnat la Beijing un Acord cu privire la oferirea de către China României a unui credit pe termen lung, fără dobândă, care relansa astfel schimburile comerciale dintre cele două țări. Acestea ajung în opt ani, până în 1974 la valoarea de 4 miliarde de franci elvețieni (aproape 2 miliarde de dolari, la acea dată)⁸⁹. Strângerea legăturilor dintre cele două state s-a reflectat și în inaugurarea, la 27 noiembrie 1974, unei linii aeriene directe între București și Beijing⁹⁰, deservită de aeronave ale companiei Tarom și ale Administrației Generale a Aviației Civile din China, astfel evitându-se Moscova și spațiul aerian al U.R.S.S.⁹¹. Ilustrativă pentru îmbunătățirea relațiilor chino-române este și construirea -la Beijing și la București-, în anul 1977 a unor sedii moderne și impozante ale ambasadelor celor două țări⁹².

⁸⁸ Vezi și Mesajul de răspuns, datat 5 iunie 1970, al lui Ioan Gheorghe Maurer, președinte al Consiliului de Miniștri al R.S.R., către Zhou Enlai, cu privire la ajutorul oferit de China în urma inundațiilor din 1970 în *Ibidem*, p. 996

⁸⁹ Ion Buzatu, *op.cit.*, p. 118

⁹⁰ *Relații româno-chineze...*, p. 1222-1223. Partea chineză a solicitat în septembrie 1974 deschiderea acestei linii, precizând traseul pe ruta Beijing-Teheran-București-Tirana și precizând că va fi survolat spațiul aerian al Afganistanului, Turciei, Bulgariei și Iugoslaviei

⁹¹ Ion Buzatu, *op.cit.*, p. 123

⁹² *Ibidem*

Zhou Enlai's Visit to Romania in 1966 Reflected in the Daily "Red Flame" of Arad

Adrian BUCUR

Zhou Enlai, the prime minister of the People's Republic of China, paid an official visit to the Socialist Republic of Romania, in the summer of 1966, more precisely between June 16-24, 1966. It was the first official visit of a high-ranking Chinese official in Romania. I must mention, from the very beginning, that Zhou Enlai had previously visited Romania, but unofficially. He took part in the funerals of Gheorghe Gheorghiu-Dej, on March 26, 1965, carrying out long political talks with the Romanian leaders Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Chivu Stoica and Gheorghe Apostol⁹³.

As expected, his visit was widely presented in the press, and I chose to study how it was portrayed in the local press of the time, more precisely in the Aradian daily "Red Flame", the newspaper that appeared in Arad since 1949 in Arad, previously he appeared under the name "Patriot" - as "patriotic anti-fascist fighting organ" (between 1944-1949)⁹⁴. "Red Flame" was the main daily of Arad during the communist regime, it was published until December 1989. All events of national or local interest were reflected in this daily, of course, according to the views of the communist regime practicing propaganda and censorship of the press.

The first issue of the daily "Flacăra Roșie" from Arad dedicating two articles to this event is Friday, June 17, 1966. The articles are placed on the first page and entitled "The capital made a warm welcome to comrade Ciu En-Lai" and "The visit made by comrade Ciu En-Lai for the party and state leadership at CC to the P.C.R.". Both are taken from the information officially transmitted by the state agency Agerpres. The first article, continued on page 4 of the daily, describes in detail the arrival of the Chinese delegation led by Zhou Enlai. Thus the arrival of the aircraft at the airport, the reception of the Chinese guests, the Romanian delegation that received them, led by Ion Gheorghe Maurer, the Prime Minister of the Socialist Republic of Romania - of which Gheorghe

⁹³ Cf. *Relațiile româno-chineze 1880-1974, Documente*, coord. Romulus Ioan Budura, București, volum editat de Ministerul Afacerilor Externe și Arhivele Naționale, 2005, pp. 690-714

⁹⁴ *Patriotul*, an I, nr.1, 24 septembrie 1944 vizualizat la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/5bf3d44d69ea98b06ca6a6a99c758d53470b6712.pdf>

Apostol, Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Mihai Dalea, the crowd that awaited the guests, the banners that underlined the friendship between the Romanian and Chinese people - "Live the brotherly friendship between the Romanian and Chinese people", "Welcome Comrade Ciu En-Lai!" -, portraits of Mao Tze-Dun, Nicolae Ceaușescu, Zhou Enlai and Ion Gheorghe Maurer, the intonation of the two state anthems, the 21 cannon salves, the two speeches, given by Maurer and Zhou Enlai, both emphasizing the friendship and collaboration between the Chinese and Romanian people, the pioneers who gave flowers to members to the Chinese delegation, they were all mentioned in the article. Then followed the road through Bucharest to the headquarters of the Chinese embassy, a road full of "inhabitants of the Capital, forming a real living corridor on both sides of the road leading to the residence, warmly welcomes, with all heart, the Chinese people's message"⁹⁵. The second article published in the same issue briefly describes the visit made by the Chinese delegation to the Central Committee of the PCR and the meeting there with Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Mihai Dalea, Manea Mănescu et al.

The daily "Red Flame" on Saturday, June 18, 1966 continues to present different aspects regarding the visit of the Chinese delegation. The background article, placed on the first page, is entitled "Comrade Ciu En-Lai's visit to our country" and presents a brief description of the visit made the day before the Chinese delegation led by Prime Minister Zhou Enlai at C.C. to P.C.R. and thus the start of official talks between Romanian officials, with Nicolae Ceaușescu and Ioan Gheorghe Maurer and the Chinese. All Romanian and Chinese officials are mentioned, including the participation of Iu-tzan, the director of the Soviet Union's directorate and of the countries of Eastern Europe in the Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China⁹⁶. Another article presents the laying of wreaths at the Heroes Monument, where the Chinese delegation laid wreaths and kept a moment of silence for both the heroes to whom the monument was dedicated, as well as for

⁹⁵ *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr.6783, 17 iunie 1966, p.4 vizualizată la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/da85e8129f74e55e530f61c4edf5aea4486604f5.pdf>

⁹⁶ *Flacăra Roșie*, XXIII, nr.6784, 18 iunie 1966, p.1 vizualizată la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/4b5b955387a818d200ce4fc889c5f7c739918c74.pdf>

Gheorghe Gheorghiu-Dej and Dr. Petru Groza, whose crypts were they were there. In another article, the lunch offered to Chinese guests by the Central Committee of the P.C.R. and the Council of Ministers of the R.S.R. is mentioned on Friday. Toasts were delivered by Nicolae Ceausescu and Zhou Enlai, and the atmosphere was a "comrade, warm friendship", as mentioned in the article, using the language of the time⁹⁷. The last article is dedicated to Zhou Enlai's visit to the "August 23" factories in Bucharest. He was accompanied by Emil Bodnăraș, member of the Executive Committee of the Permanent Presidium of the C.C. of P.C.R., first vice-president of the Council of Ministers, one of the leading leaders of the communist party. The plant, one of the pride of the regime, manufactured heavy machinery products, Diesel mechanical and hydraulic locomotives, Diesel engines, complete cement factories, machinery for the chemical and steel industry, aggregates from the cement mills, some of which were exported to China. It is reported that throughout the plant workers, technicians and engineers warmly welcome the Chinese delegation, and Zhou Enlai signs in the guestbook. Upon departure, guests cross the new blocks of buildings where they are "warmly acclaimed by Bucharest"⁹⁸.

Sunday, June 19, 1966 a new issue of the "Red Flame" from Arad appears. As part of his visit to Zhou Enlai in R.S.R, it is illustrated by three articles that appeared on the first page. The first refers to the continuation of the talks between the Romanian and Chinese delegations, which continued on Saturday morning. From the Chinese delegation participating in the discussions are Zhou Enlai, deputy chairman of the Central Committee of the P.C.C. and the prime minister of the State Council of the Communist Republic of China, Cian I-min, alternate member of C.C. to the P.C. Chinese, Ciao Guan-hua, deputy foreign minister and Tzen Iun-ciuan, ambassador of the People's Republic of China to Bucharest. "The talks took place in a friendly, comrade atmosphere" is mentioned at the end⁹⁹, a proof of the good relations existing at the time between the two parties and states. The following article - "At the Research Institute - Fundulea" - illustrates the visit made by Zhou Enlai there. It is about the Research Institute for cereals and

⁹⁷ *Ibidem*

⁹⁸ *Ibidem*

⁹⁹ *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr.6785, 19 iunie 1966, p.1 vizualizată la

<https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/b0e4b1475546db33dbdc46bc0bf0a3d1874ba522.pdf>

technical plants near Bucharest. The characteristics of the institute, its production in wheat, maize, sunflower, beans, fodder plants, the existing irrigation system, the varieties of seeds obtained are reported. Zhou Enlai is interested in "the cultivated areas, the concerns of the researchers, the number of specialists working within the institute, the preparation of new staff"¹⁰⁰. The third article describes a "Gala Show" attended by members of the Chinese delegation. The performance was held on Saturday evening, June 18, 1966, at the Opera and Ballet Theater. The program included Romanian and Chinese folk songs and dances, instrumental and choreographic pieces. The performance belonged to the ballet collective of the Opera and Ballet Theater, the orchestra, the choir and the dance collective of the Army, the "Madrigal" chamber choir and the "Ciprian Porumbescu" Ensemble and the chamber orchestra of the "Ciocârlia" Ensemble. It is mentioned that the show was a success, and the artists were offered flowers by the Chinese delegation and the Romanian officials¹⁰¹.

The "Red Flame" of Tuesday, June 21, 1966 reports on the first page, in three articles, about Zhou Enlai's visit to Romania. The first article entitled "The visit of Comrade Ciu En-lai on the Seaside"¹⁰² describes this visit made on Sunday, June 19th, on the Romanian coast. Zhou Enlai and members of the Chinese delegation arrived in Constanta, the residence of the Dobrogea region, where they were awaited with bread and salt, and the pioneers offered them flowers¹⁰³. The new districts of Constanta were visited, and then he went to Mamaia. There the delegation headed to the new hotel "Parc", the tallest in the resort, from where guests could see the panorama of Mamaia. The Regional Museum of Archeology in Constanța was the next visited object. Eventually the entire Chinese and Romanian delegation headed to Eforie Nord, at the protocol residence.

A second very short article mentions the continuation of the talks between the members of the Chinese delegation and the Romanian officials, this time at Eforie Nord, where the protocol villa of Nicolae Ceausescu was located until the one in Neptun was built.

¹⁰⁰ *Ibidem*

¹⁰¹ *Ibidem*

¹⁰² *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr. 6786, 21 iunie 1966, p.1 vizualizată la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/d7569ddc9afc8568c33b83f789e1d2da77fd559c.pdf>

¹⁰³ *Ibidem*

The third article refers to the visit to the Oltenia region, Monday, June 20, 1966. I recall the fact that Romania was a period divided into regions, according to the Soviet model. This is about the period 1950-1968, and between 1960-1968 there were 16 regions, one of them being the Oltenia region, having its residence in Craiova¹⁰⁴. The Chinese delegation was welcomed by Maurer and Ion Stanescu, first secretary of the Oltenia Regional Committee of P.C.R. The visit included the chemical plant from Isalnița where Zhou Enlai was interested in the technical level of the machines with which the handset is equipped and the characteristics of its products. Then visit the factories of oxygen, ammonia, nitric acid, as well as the acetylene factory which will come into operation soon¹⁰⁵. The visit continued at the "Electroputere" factories, more precisely at the new high-voltage appliance factory, recently in use at the beginning of 1966, at the transformer factory, the rotary electric machine factory and the Diesel-electric locomotive factory, one of the pride of the Romanian industry at that time. Guests are interested in their operation and their technical characteristics. The members of the Chinese delegation signed in the book of honor of the company, and, at the end of the visit in Craiova, a meeting was held in the factory yard, attended by many workers, technicians and engineers. Discourses were interrupted by prolonged applause. "The rally was a lively manifestation of the Romanian-Chinese friendship", the article shows¹⁰⁶. There was a lunch offered to the Chinese guests by the Oltenia regional party committee and by the People's Council of the region, - Maurer and Bodnaras being the hosts - occasion toasts were held in honor of the Romanian-Chinese friendship and the building of socialism. In the evening, the delegation participated in a folklore show organized in the "August 23" Summer Theater in honor of the Chinese guests. The performance was supported by the state ensemble of songs and dances "Nicolae Bălcescu" from Craiova, with the competition of the state Philharmonic Orchestra "Oltenia". I should mention that the three articles presented above are not signed by any author, but, I suppose, as in the case of the others, that they are taken from the Agerpres news agency, being, in fact, official press releases.

¹⁰⁴ See also

https://ro.wikipedia.org/wiki/Regiunile_Republicii_Populare_Rom%C3%A2ne#/media/Fi%C8%99ier:Administrative_map_of_Romania,_1960-1968.svg, consultat în 18 octombrie 2019.

¹⁰⁵ *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr.6786, 21 iunie 1966, p.1

¹⁰⁶ *Ibidem*

The last issue of the Aradian daily "Red Flame" which tells about the visit made in summer 1966 by Zhou Enlai in Romania is Thursday, June 23, 1966. Three articles started on the first page and continued in the third presents other aspects of the abovementioned visit. The first article, entitled "Continuing the talks between the Romanian and Chinese party and governmental delegations", talks that took place at the Central Committee of the P.C.R., actually notifies their progress. The talks are not presented, the public opinion is not revealed the nature of the discussions held by Ceausescu with Zhou Enlai. It is just a string of names of the Romanian representatives who took part in the discussions, as well as the members of the Chinese delegation, names that were mentioned in other articles published in the previous days. In the end, the short article ends with the well-known formula "The talks took place in a friendly, comrade atmosphere"¹⁰⁷.

A second article reflects the visit made by Zhou Enlai and the Chinese delegation to the Muntenii-Buzau commune, in the Bucharest region, near Urziceni and Slobozia, more precisely to the production cooperative entitled "Romanian-Chinese Friendship". There the guests were greeted with bread and salt, they were offered bouquets of flowers, red ties and pioneer badges. The article insists on the fact that the entire population and the whole agricultural land of the commune is cooperative and on the increasing productions obtained. The fields cultivated with cereals, technical plants and fodder, livestock farms are visited, where once again, the obtained productions are underlined. The article also mentions about the achievements of the last years - the construction of new homes, schools, dispensary, cultural home, summer garden, mixed shop, electrification and radio office of the commune. At the commune stadium there was a gathering of the commune's inhabitants to honor the Chinese guests. And now comes the surprise of the article: readers are told that three peasant cooperatives from Muntenii-Buzău visited the People's Republic of China in spring 1965. They were in the Lugouciau region in an agricultural cooperative called "Sino-Romanian Friendship" and could see how Chinese peasants live and work¹⁰⁸. Also, after several months, also in 1965, a delegation of

¹⁰⁷ *Flacăra Roșie*, an XXIII, nr. 6788, 23 iunie 1966, p.1 vizualizată la <https://digitizare.bibliotecaarad.ro/lod/files/original/7686d94f81940a5b6b7cb218fcdf355a5b363bd8.pdf>

¹⁰⁸ See also *Relații româno-chineze...*, p. 715: a telegramme dated April, 6, 1965, mentions the visit in People's Republic of China by a romanian delagation led by Gheorghe Necula, member of Central Commitee of the P.M.R., and formed of Ion

Chinese peasants from that cooperative visited Muntenii-Buzău commune, presenting their achievements here¹⁰⁹. There is a praise given to the communist party for the transformations achieved in the years of socialism, a praise brought by some peasant cooperators. Zhou Enlai gave a speech in which he stressed the importance of cooperating with agriculture, sustained work and dedication in order to achieve increasing agricultural production, giving examples from popular China¹¹⁰.

The third article presents the reception offered by guests to guests in the People's Republic of China. The Central Committee of P.C.R. and the Council of Ministers of R.S.R. offered this official reception. The reception was attended by the entire leadership of the Romanian Communist Party, members of the Chinese delegation led by Zhou Enlai, members of the Chinese embassy in Bucharest, as well as the heads of diplomatic missions accredited in Romania at that time. On this occasion, toasts were spoken by Nicolae Ceausescu and Zhou Enlai, toasts that are rendered entirely in the pages of the newspaper.

I believe that the articles presented above can be interpreted in two keys, on two interpretative levels. In my opinion, the two levels are the political and the courtesy and propaganda.

The political level is only mentioned in the purely informative articles that specified the talks made by the members of the Chinese delegation with the leadership of the Romanian communist party. Within them are mentioned the Romanian Communist leaders - Ceausescu, Maurer, Apostle, Bîrlădeanu, Bodnarus, Drăghici, Niculescu-Mizil, Dalea, Mănescu, Aurel Duma (RSR ambassador in the Chinese PP at that time), Andrei Păcurru, Vasile Vlad, George Macovescu - and those from the Chinese delegation - Zhou Enlai, Ciao I-min, Ciao Guan-hua, Tzen Iun-ciuian (Ambassador P: P. Chinese in Bucharest), Iu-Tzan who took part in these political talks. Not even a sentence is written to reveal to the public what was discussed, which were topics of interest to both parties. The stenograms of the conversations we have are - today - published by the efforts of Romulus Ioan Budura¹¹¹ and can be consulted by those interested in the proximity between the two communist states that took

Toma, vicepresident of the Agricultural Council of Bucharest Region, Gheorghe Ghiță, vicepresident of the „Romanian-Chinese Friendship” Agricultural Cooperative, Gheorghe Constantin, brigadier, and of Ilie Ardeleanu, from the same cooperative.

¹⁰⁹ *Ibidem*, p. 740. A telegramme dated July, 27, 1965, sent from M.A.E. to the Romanian Embassy in Beijing, concerning that visit.

¹¹⁰ *Ibidem*, p.3

¹¹¹ *Relații româno-chineze...*, pp. 788-872

place amid the deterioration of their relations with the Soviet Union since the mid-decade of the 20th century. century. Moreover, these political discussions were the subject of a study published by Ioan Scurtu on his blog¹¹², a study in which the historian analyzes the relations between the socialist countries (especially those with the Soviet Union), in the view of the Romanian and Chinese leaders. Ceausescu stressed that the Soviets wanted to transform the Economic Council for Mutual Aid and the Treaty of Warsaw into supranational, supra-state bodies, a fact that displeased Romania. Zhou Enlai affirmed the support of the Chinese side to support Romania's position and to the detriment of the Soviets, who, according to the Chinese, were leading a revisionist policy - started by Khrushchev, but not abandoned by Brezhnev - even as close to "American imperialism". However, Ceausescu was reluctant to state that the Soviets "betrayed socialism" and wanted greater caution in expressing such an opinion publicly. Of course, the motivation lies in the fact that the Romanian Communist leader did not want to worsen the Romanian-Soviet relations, which, however, were not very close at the time. Zhou Enlai emphasized that there were significant differences between the Chinese and the Romanian leaders in relation to the U.R.S.S. and the policy it carries. Thus, the Chinese communists considered that the Soviet Union had departed from the communist ideals, "betrayed our common cause, Marxism-Leninism"¹¹³, while the Romanian leaders did not share such a view. The Chinese leader goes on to say that he understands Romania's point of view in the light of the fact that "You are part of the Warsaw Treaty and the CAER, you are in Europe and therefore it is impossible to have no connection with them"¹¹⁴.

The promotion of a rapprochement, a policy of cooperation between Romania and China was viewed by the Soviets in 1966 with hostility, and Ceausescu did not wish to offer them additional reasons for dislike towards Romania. For this reason, the meeting at the Palace Hall, held on the evening of June 23, 1966 and broadcast live on television and radio, began with great delay. Instead of the announced time - 5.00 pm - the two leaders - Ceausescu and Zhou Enlai - and the members of the presidium entered the hall only at 9.20 pm. The two gave speeches in which they emphasized the importance of the visit and the opportunity to

¹¹² Ioan Scurtu, *Vizita lui Zhou Enlai în România (17-23 iunie 1966)*, publicat pe [ioanscurtu.ro](http://www.ioanscurtu.ro) la <http://www.ioanscurtu.ro/vizita-lui-zhou-enlai-in-romania-17-23-iunie-1966/> și vizualizat la 1 octombrie 2019

¹¹³ *Relații româno-chineze...*, p.864

¹¹⁴ *Relații româno-chineze...*, p. 867

strengthen and develop the friendship between Romania and China, between the Romanian and Chinese peoples and between the Romanian and Chinese communist parties. No word was spoken about the international situation. In the end the participants cheered¹¹⁵. No explanation was given either for the delay with which the meeting began, nor for the very general statements of the two leaders. However, the audience understood, reading between the lines, that there were differences of opinion, differences of views that should not be publicly displayed. But essentially it was something else. The fact that Zhou Enlai understood that Romania had a difficult geostrategic position, having borders with the USSR, which was in common with Hungary and Bulgaria - the other two neighboring states with Romania -, while Tito's Yugoslavia had its own road, was already a benefit. Here's another description of that event. On that occasion, Zhou Enlai "tried to attract Ceausescu more from China by persuading him to accept criticism from the Russians." Ceausescu, however, urged the Chinese leader to "remove the paragraphs that were criminalizing the Soviets. Ceausescu's fear of the Russians was stronger. (...) after three hours of retractions, while Chinese and Romanian officials were waiting in the crowded room for filling work, Zhou Enlai, a great diplomat, found the formula to overcome the deadlock (exacerbated by Ceausescu, by breaking the sheets of his own speech. and throwing them on the floor), by giving up reading the prepared texts and resorting to discourses of completeness"¹¹⁶.

China proved to be a true friend of Romania when, in August 1968, in the delicate and difficult situation at that time, through the voice of the same Zhou Enlai, China supported Romania by showing her that she was not alone in front of the Soviets. This fact stems from the shorthand sent to Bucharest by the Romanian Ambassador to Beijing, Aurel Dima, on August 23, 1968. On the occasion of the Romanian National Day at the Romanian Embassy in China, a cocktail was also attended by Zhou Enlai, along with a lot of accredited ambassadors there and press correspondents. On this occasion Zhou Enlai harshly criticized the Soviet Union for the aggression of 21 August 1968 on Czechoslovakia, calling its leadership the "Soviet revisionist clique". Moreover, Zhou Enlai said that Romania was "facing the danger of foreign intervention and aggression", but also that "the Chinese people

¹¹⁵ *Scînteia*, an XXXV, nr 7020, vineri, 24 iunie 1966

¹¹⁶ Ion Buzatu, *Istoria relațiilor României cu China din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre*, București, ed. Meteor Press, f.a., p. 115

support the Romanian people"¹¹⁷. It can be seen that the Romanian-Chinese relations were getting closer, the proximity to which - significantly - and the visit made by Zhou Enlai to Romania in the summer of 1966 contributed.

The level of propaganda is noted in the triumphalist tone of all the articles cited. Everything in socialist Romania had to be extraordinary, unimpressed, from achievements in various fields - industry, construction, agriculture, etc. - to the way the Romanians lived and worked under the careful leadership of the party. Here are some examples of such language: the working people "warmly welcome the guests", the rally was "a lively demonstration", "a large number of workers, technicians and engineers of the factory make the Chinese people's message a warm welcome", "continue lifting of the technical level of the products", "an atmosphere of warm friendship", "genuine industrial and urban planning in continuous renewal", "increasing production", "according to the Directives of the IX Congress of the party", "the entire activity of the institute is part of the action for the transposition in life of the Directives of the IX Congress of the Romanian Communist Party and of the measures taken in their light for the multilateral development of the Romanian agriculture", "the advantages that the agricultural production cooperatives have as a result setting up cooperative unions" etc. The praiseworthy tone used, the language - later unofficially called "wood language" - repetition of clichés, the use of image-symbols, all of these create a picture in vivid colors, very attractive to the reader. In fact, the reality was quite different, but it was hidden by the media completely controlled by the regime.

In conclusion, the visit made in June 1966 by Zhou Enlai, the prime minister of the People's Republic of China in the Socialist Republic of Romania was of great importance. First of all, from the political point of view, the two leaders of the parties and of the states, were able to dialogue indefinitely on the complex international situation of those years, they could present their different points of view, they could understand the tactics adopted by the other party. This led to a closer approximation between the two states, to a better perception - and first hand - of the exact position they had. China and Romania have mutually agreed that they share a lot in common, that they can work together and rely on each other. On the other hand, they were able to detect certain sensitive subjects, regarding which they did not take the

¹¹⁷ *Relații româno-chineze...*, pp. 903-904

same position. Secondly, I think that - from a diplomatic point of view - the Soviet Union did not look sympathetically on Chinese Prime Minister Zhou Enlai's visit to Romania. The Soviets understood that Ceausescu's Romania was looking for its allies in order not to be left alone in front of the "big bear". The close Romanian-Chinese collaboration had significant consequences in the years to come, see the August 1968 moment presented above. Thus, the visit represented a signal for the U.R.S.S. of the fact that the People's Republic of China was on Romania's side in the disputes with the Soviets. The reciprocal one was also valid, because Romania did not support the anti-Chinese stance adopted by the Soviets, as the other communist states in the Warsaw Pact did. From the economic point of view, the visit was a success because the economic exchanges between the two states increased. An example of this is the provision of non-refundable, unconditional aid of 54 million yuan (about \$ 25 million at that time), on the occasion of the devastating floods that ravaged Romania in May 1970¹¹⁸. It is worth mentioning that this aid is the only one of this size received unconditionally by Romania from any other state. In addition, between 20-26 November 1966, an Agreement was signed in Beijing on the provision by China of Romania of a long-term, interest-free credit, thus relaunching trade between the two countries. They reach 8 billion Swiss francs in eight years, up to 1974 (almost \$ 2 billion at that time)¹¹⁹. The tightening of the links between the two states was also reflected in the inauguration on November 27, 1974 of a direct air line between Bucharest and Beijing¹²⁰, served by aircraft of Tarom and the General Administration of Civil Aviation of China, thus avoiding Moscow and the USSR airspace¹²¹. Illustrative for the improvement of Sino-Romanian relations is the construction - in Beijing and Bucharest - in 1977 of modern and imposing headquarters of the embassies of the two countries¹²².

¹¹⁸ See also Mesajul de răspuns, datat 5 iunie 1970, al lui Ioan Gheorghe Maurer, președinte al Consiliului de Miniștri al R.S.R., către Zhou Enlai, cu privire la ajutorul oferit de China în urma inundațiilor din 1970 în *Ibidem*, p. 996

¹¹⁹ Ion Buzatu, *op.cit.*, p. 118

¹²⁰ *Relații româno-chineze...*, p. 1222-1223. The Chinese requested in September 1974 the opening of this aeriian line, mentioning the route Beijing-Teheran-Bucharest-Tirana, also specifying that the planes will fly over aerial space of Afganistan, Iran, Turkey, Bulgaria and Yugoslavia.

¹²¹ Ion Buzatu, *op.cit.*, p. 123

¹²² *Ibidem*

China - its History and Civilization - in the History Textbooks of Post-War Romania (2018)

Adrian BUCUR

School textbooks, in general and History textbooks, in particular, play a special role in the formation of younger student generations. This assertion is especially valid for generations of the past, as today pupils can take their information from various sources, and the textbook does not even appear to be the only and not the main source of information. For the young people who grew up during the communist regime in Romania, the history textbook was an accessible and commonly used source in view of obtaining information about different historical phenomena, processes or events.

The history books of the Communist era were elaborated by the authors on the basis of school syllabuses aimed at forming a "New Man", totally dedicated to the Romanian Communist Party and not conceiving the surrounding reality beyond the grid offered by the regime. That is why all the school textbooks of the epoch - and especially those of history - were written with great care to sow the desires of the regime in the young minds.

To analyze how China's history and civilization were presented in the history books of the Communist and subsequent worlds, we have used these historical sources that were so exciting in the sense that what they present in their pages reveals how they perceived the past, but also the present, the political actors of the time. Obviously, the communist regime, like any other political regime, especially the totalitarian ones, was not indifferent to the way children and young people were referring to the past. In the view of the authorities, the past had to be presented in such a way as to convince of the justice of the socialist society, of the fact that history was only a permanent class struggle, as was the case of the mainstream ideologue of communism, Karl Marx. The entire historical past was rewritten in accordance with these desiderata, especially the moments of struggle for rights - I am thinking especially of uprisings and revolutions - and the difficult conditions in which, the oppressed social classes used to live.

I analyzed how China's history and civilization was approached in a whole series of history textbooks, the overwhelming majority being published during the communist regime, only two of which appeared in the early post-revolutionary years. I did not intend to make an exhaustive

analysis, but only to bring up some comments on the treatment of these themes in the above mentioned handbooks. My intention was to outline the way in which these themes used to be dealt with in these books.

The history schoolbooks I chose to consult were addressed both to secondary school students and to high school students. There are four textbooks for 5th-8th grades and seven textbooks for 9th-12th grades. Obviously, I am referring in this article to the universal history textbooks, where China and its civilization fit thematically, and not approaching in any respect the history books of the Romanians, which do not correspond to the themes studied here. In the last decade of the communist regime, World History was studied in the 5th, 6th, 11th and 12th grades¹²³, while the other years of study were allotted to the study of national history. However, this does not apply to other decades of the Communist period, because in the 1960s and 1970s, we found universal history books for the 7th, 9th or 10th grades.

From a chronological point of view, the oldest textbook I was referring to was the one that appeared in 1957, having as authors the outstanding historians of Cluj Francisc Pall and Camil Mureșanu, a textbook of the History of the Middle Ages addressed to pupils in the 9th grade¹²⁴. The most recent textbooks were the ones that were written right after 1989 by Camil Muresanu, Vasile Vesa, Vasile Cristian, and Eugen Vârgolici, of Modern and Contemporary World History, published in 1991¹²⁵ and by Eliza Bichman, Lucia Georgian, Vasilica Neagu, Constantin Nuțu, which presented the ancient and medieval World History of the fifth grade students and appeared in the same year¹²⁶. The two post-revolutionary textbooks are in fact two handbooks that were in use before 1989 and were somehow improved, eliminating the chapters and parts most seriously perverted by the ideology of the communist regime¹²⁷, this being done with a practical purpose, for the students to have a history textbook until 1992, the moment when new history textbooks were written. For example, the textbook written by Eliza

¹²³ Mirela Luminița Murgescu, *Istoria din ghiozdan. Memorie și manuale școlare în România anilor 1990*, București, ed. Do-Minor, 2004, p. 16.

¹²⁴ Francisc Pall, Camil Mureșanu, *Istoria Evului Mediu*, manual pentru clasa a IX-a, București, EDP, 1957.

¹²⁵ Camil Mureșanu, Vasile Vesa, Vasile Cristian, Eugen Vârgolici, *Istoria universală modernă și contemporană*, manual pentru clasa a X-a, București, EDP, 1991

¹²⁶ Eliza Bichman, Lucia Georgian, Vasilica Neagu, Constantin Nuțu, *Manual de istorie universală antică și medievală*, pentru clasa a V-a, București, EDP, 1991

¹²⁷ Mirela Luminița Murgescu, *op.cit.*, p. 12.

Bichman and Lucia Georgian for the fifth grade was used in the 1980s, and we found editions dating from 1980, 1982 or 1988, and even from the end of the seventh decade in 1969, the two of them being the only authors.

Two of the textbooks I analyzed date back to the 1960s. The one printed in 1964, the History of the Middle Ages, for the students of the 6th grade¹²⁸ and those developed by Francisc Pall and Camil Mureșanu - History of the Middle Ages - addressed to pupils in the 10th grade, which appeared in 1969¹²⁹. There were also some previous editions (for example, 1960 and 1966).

The textbooks we have used since the eighth decade are those drafted by Stefan Pascu, Andras Bodor, Lucia Georgian, Vasilica Neagu, addressed to students of the second year of high school - from the humanist section - who studied ancient and medieval history, printed in 1973¹³⁰, written by Dumitru Almas, Constantin Bușe, Gheorghe Tănasa; that of modern and contemporary universal history, also for the second year of high school, but for the students who study science, edited in 1976¹³¹ and the textbook for 11th grade elaborated by Ștefan Pascu, Andras Bodor, Lucia Georgian and Vasilica Neagu, printed in 1977¹³². Although the third textbook that I mentioned above has the same authors as the first, it is not a re-edited, the subject matter being entirely presented in another way. While in the first textbook - the one from 1973 - the themes were presented chronologically, each theme being assigned a certain lesson (eg "The main civilizations in central and eastern Asia under the conditions of the feudal world (4th c. - 13th c.)", in the second, "Fundamental Problems ...", the themes are much larger, the information about different spaces being inserted into a historical

¹²⁸ *Istoria Evului Mediu*, manual pentru clasa a VI-a, București, EDP, 1964

¹²⁹ Francisc Pall, Camil Mureșanu, *Istoria Evului Mediu*, manual pentru clasa a X-a, București, EDP, 1969

¹³⁰ Ștefan Pascu (coord.), Andras Bodor, Lucia Georgian, Vasilica Neagu, *Istorie universală antică și medie*, anul II liceu, secția umanistă, manual experimental, București, EDP, 1973

¹³¹ Dumitru Almas, Constantin Bușe, Gh. Tănasa, *Manual de istorie universală modernă și contemporană*, anul II liceu, secția reală, anul I și II licee de artă, anul III licee pedagogice, București, EDP, 1976

¹³² Ștefan Pascu (coord.), Andras Bodor, Lucia Georgian, Vasilica Neagu, *Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice și medievale*, manual pentru clasa a XI-a, București, EDP, 1977

continuum (eg" Forms of political organization in the ancient world "or" State in the Middle Ages").

From the history books that appeared and were used in the 1980s, I used a number of three. *The Modern and Contemporary World History Handbook*, written by Dumitru Almas, Ion Nicoară and Alexandru Vianu, for the 7th grade students, which appeared in 1981¹³³, *The History of the Middle Ages*, a textbook for the 6th grade printed in 1983, its authors being Georgian Lucia, Neagu Vasilica and Nuțu Constantin¹³⁴ and *Fundamental Problems of the History of the Ancient and Medieval World*, elaborated by a team of authors Ștefan Pascu, Andras Bodor and Victoriana Boșcăneanu which appeared in 1989 (there were also older editions, eg from 1985)¹³⁵.

So I analyzed the historical information and how it was presented in the textbooks over more than four decades, from the late 1950s to the early 1990s. We've been watching such a long time just to get a wider perspective on how China's history has been reflected in the textbooks.

Table no.1 History Textbooks used:

Decades	The 50's	The 60's	The 70's	The 80's	The 90's	Total
Number	1	2	3	3	2	11

Regarding the age of the students who studied universal history during the communist regime years, I tried to refer to both textbooks that addressed secondary school –four of them- and high school students - seven of them. The idea from which I started was to have a certain balance in how the historical information was presented to the smallest students who studied the universal history (knowing that in the 4th grade the students were studying the history of Romania, called "History Homeland "at the time) and to their older colleagues, high school students.

Table no. 2 History textbooks analyzed on study cycles

Study Cycle	Secondary School	High School	Total
Number	4	7	11

¹³³ Dumitru Almaș, Ion Nicoară, Alexandru Vianu, *Manual de istorie universală modernă și contemporană*, pentru clasa a VII-a, București, EDP, 1981

¹³⁴ Lucia Georgian, Vasilica Neagu, Constantin Nuțu, *Istoria Evului Mediu*, manual pentru clasa a VI-a, București, EDP, 1983

¹³⁵ Ștefan Pascu, Andras Bodor, Victoriana Boșcăneanu, *Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice și medievale*, clasa a XI-a, București, EDP, 1989

Another issue that I was interested in was to bring examples dating from different historical epochs, from Antiquity, from the Middle Ages, but also from the modern and contemporary epochs. Thus, the textbooks presenting the ancient and medieval epochs are four, the ones that present only the Middle Ages are also four, and those that focus on the modern and contemporary epochs are three.

Table no.3 History books analyzed over historical epochs

Historical Age	Antiquity and the Middle Ages	The Middle Ages	Modern and Contemporary Age	total
Number	4	4	3	11

As expected, in these textbooks of World History, the main themes are those that relate to the history of Europe and less to the history of the rest of the world. It is, therefore, a European-centered vision of the past of mankind. With regard to the history of other continents, Asia and America are obviously favored, especially the first one, with regard to the contribution of ancient civilizations, and the second one, starting from the modern age. China - with its multi-millennial history and civilization - also places itself in the pages of history books. Not very much, not very often, but still visible. Romanian students from the 1950s to 1990s were taught about ancient China, the Tan Empire, or the Ming Dynasty.

In the oldest that I analyzed book, the *History of the Middle Ages*, written by Francisc Pall and Camil Muresan, addressed to 9th-grade students and published in the sixth decade in 1957¹³⁶, China's history is presented in extenso under the title "China in the Fourteenth Century." The authors present this period divided into several subchapters that focus on a specific age or problem. Thus, the first subchapter, "China in the Fourth-Sixth Centuries", explains to students the collapse of the Han dynasty, the period of the so-called northern and southern dynasties that fought between them, the difficult situation of the peasantry forced to carry out corves and to offer gifts in kind of the great landowners called *the powerful houses* or local sovereigns. After the reunification, a large number of emperors appeared, which is a characteristic of Chinese feudalism. It underlines the very early appearance of elements of feudal relations, "well before A.D.". However, they become predominant only in the 4th-6th c.¹³⁷. The unification of China and the Han dynasty (7th – 10th c.) is presented separately in another subchapter. The pages of the

¹³⁶ Francisc Pall, Camil Mureșanu, *Istoria Evului Mediu*, manual pentru clasa a IX-a, București, EDP, 1957

¹³⁷ *Ibidem*, p. 104

textbook present China's unification of the Tan dynasty in the seventh century, during which China reached the largest expanse of the Middle Ages. It explains the functioning of this empire as well as the feudal relations. The revolt led by Huan-Ciao (874-883) enjoys an extended presentation, with emphasis on social aspects, such as the fact that, although it ultimately defeats "she has hit the feudal margins and abuses of corrupt functioning. (...) The abuses of the great feudal lords and senior officials have been curtailed for a while"¹³⁸. The period of the Sun Dynasty (10th-13th centuries) is described as well, while the period of reforms adopted by Van-An-and (1069-1077), which are extensively exposed, is individualized. However, although positively valued, the authors also criticize them, "But they are springing up from the desire to strengthen the feudal state and the imperial power. That's why they have a limited character. Van-An-and believed that, through reforms carried out "from above" without the support of the people, he would be able to improve his fate by making him reconcile with moderate exploitation"¹³⁹. The chapter continues with the fall of Sun's empire, followed by the conquest of China by the Mongols at the beginning of the thirteenth century. "China's Culture in the Early Middle Ages" is the name of another subchapter that lists cultural and scientific achievements such as paper discovery, pattern printing, gunpowder, newspaper printing (in the 8th century), chronicle writing or the existence of libraries with thousands of manuscripts. The chapter devoted to China ends with a series of authors' remarks, in which they recall the advances in economic and cultural life, detected in the early Middle Ages, but criticize the attitude of the Chinese-believing feudalists "pecked" toward the peasantry, which is regarded as the main cause of the fall of the Chinese state and its conquest by the Mongols¹⁴⁰. On the whole, I can say that the book presents many facts about China in the Middle Ages, with many explanations, but there is a stronger emphasis on social aspects and a critical approach to the feudal era and the entire ruling class.

Another topic dealing with China's history is "Asian feudal states in the fourteenth and seventeenth centuries". The authors present how China freed itself from Mongolian domination and the formation of the empire of the Min Dynasty in 1368. Positive aspects predominate, especially in the early Middle Ages. Subsequently, however, "feudal and fiscal exploitation again aggravates the corruption and abuses of civil servants

¹³⁸ *Ibidem*, p. 105-106

¹³⁹ *Ibidem*, p. 106-107

¹⁴⁰ *Ibidem*, pp. 107-108

towards the rising population"¹⁴¹. Numerous peasant revolts, among which the authors present the one conducted by Li-Tsi-cen between 1641-1644, are mentioned. Those who supported the Min dynasty sought the help of the Manchuan tribes in northeastern China, who came and stifled the uprising, but also imposed a new dynasty that drove China until the beginning of the 20th century¹⁴². Once again one can see the insistence on some social aspects, especially the revolts, which have always been made to stick out from any historic endeavour.

Interestingly enough, the Middle Ages History Textbook edited in 1964, for 6th grade students did not mention any author¹⁴³. The approach to the Middle Ages begins with the presentation of the migratory peoples and ends with the 30-year War approach. This book also features a theme titled "China in the Middle Ages," in which China's evolution is presented during this period. The pupils are explained that following the defeat of the great uprisings (that of the Red and Yellow Turban) and the attacks by the nomadic peoples, the Chinese slave empire dismembered. As a result, the nomadic peoples of Mongolian origin invaded the north, subduing nearly the entire northern part of China. The peasants became slaves or fled to the south where there were also independent Chinese states¹⁴⁴. The pages of the book follow the presentation of China during the Tan feudal empire. Here, it is claimed that "the work of the serfs and craftsmen contributed to the flourishing of China", agriculture, craftsmanship, commerce was growing, the Great Canal connecting the Yellow and Blue rivers was built. These were the positive aspects. As for the negative ones, we can point out that the feudals strengthened, received land from the emperor, which was mostly worked by the serfs. Further on, the pupils were taught about the "Fight of the Chinese Peasants Against the Serpent" in which they could see that the peasants had to sell their own children as slaves or they became slaves themselves to the feudal masters. As a result, there is a great uprising of the peasantry, at the end of the 9th century, led by peasant Huan-Ceao.

¹⁴¹ *Ibidem*, p. 322

¹⁴² *Ibidem*, pp. 322-324

¹⁴³ After a series of failed attempts, I managed to find out the name of the author, Constantin Nuțu. The textbook was first published in 1963 and had 176 pages.

See <http://aleph.bcuculuj.ro:8991/F/6JTFQ9YESUBAK6AFLEJSSKY77KQTSL857HE1H5BCEI DI2BPCV9-01536?func=full-set->

[set&set number=154337&set entry=000001&format=999](http://aleph.bcuculuj.ro:8991/F/6JTFQ9YESUBAK6AFLEJSSKY77KQTSL857HE1H5BCEI DI2BPCV9-01536?func=full-set-set&set number=154337&set entry=000001&format=999), viewed in 14.10.2018

¹⁴⁴ *Istoria Evului Mediu*, manual pentru clasa a VI-a, București, EDP, 1964, pp.114-115

Initially the rebellious peasants managed to defeat the feudal lords and occupy Cianan, the capital of the empire, which they had ruled for two years. The Chinese feudalists, however, called on nomads in the north, called "black ravens," and with their help they managed to put down the uprising: Huan-Ceao was killed and China robbed by the nomads. However, the aftermath of the uprising was positive: the peasants' dependence on the feudal was weakened, they could not be sold as slave or killed so easily¹⁴⁵. In the last part of the lesson, "The struggle of the Chinese people against the Mongols and their banishment" is presented. During the Mongolian domination that followed the exploitation of the peasants grew, trade and crafts being captured by mongols and Arab merchants, which led to the dissatisfaction of merchants, craftsmen and old Chinese rulers. These, along with the Chinese peasants, rebelled against the Mongols, occupying the city of Peking, the capital of the Mongol rulers, banishing the Mongols. Even if one of the rebels became emperor, only "some of the land taken from the feudal was divided among the peasants, and the new emperor maintained all the rights of the landowners and the Chinese officials, making the dominance of the exploiting class continue and the fate of peasants and craftsmen remain the same"¹⁴⁶. Here's how China's situation was presented in the Middle Ages! A whole series of historiographical clichés, from the exploited and then rebuked peasants, to feudal exploiters, from the emperors who allied themselves with the aliens - the nuns in the north, in this case - to the alliance with the feudal rulers of the rebellion. Everything presented in a blasphemous tone, highlighting the particularly difficult situation of the peasants and the rapacity of the feudal and emperor, that is, of the exploiting class. This was the historiography of Gheorghe Gheorghiu-Dej's age, so even the school textbooks had to maintain the same approach. Everything was focused on painting a darker picture of the peasants' life and the organized uprisings. As for the history of the Romanians, the situation was similar: the Bobâlna uprisings, the one headed by Gheorghe Doja or Horea, were presented in the same way.

Another book dealing with the history of the Middle Ages is the one elaborated by two important figures of the Romanian historiography of the post-war period, Francisc Pall and Camil Muresan, and addressed to pupils in the 10th grade. The handbook I consulted dates back to 1969¹⁴⁷,

¹⁴⁵ *Ibidem*, pp.116-117

¹⁴⁶ *Ibidem*, pp. 117-118

¹⁴⁷ Francisc Pall, Camil Mureșanu, *Istoria Evului Mediu*, manual pentru clasa a X-a, București, EDP, 1969

but I have seen other editions (eg 1966). The approach in this book is also a Marxist-Leninist one-and, given the historical conditions- I could not have expected a different one, but it is written on another scientific level, with a historiographically elevated discourse. The themes of China's history are more numerous than in the previous handbook. Thus, the theme "China in the Fourth-13th Centuries" presents China's history throughout the Middle Ages. The lesson begins by explaining the appearance of elements of feudal relations that coexist with the "slavery". The popular uprisings are described below, which together with the barbaric invasions of Mongolia, led to the collapse of the Han dynasty. The appearance of "Emperor serfs", which are typical of Chinese feudalism, is mentioned. During the Tan Dynasty, many conquests are taking place, so that China reaches huge territory from Korea to Lake Aral and from the Amur River to the borders of India and Thailand. At the same time, however, the bureaucracy is greatly increased, and provincial governors and feudalists are increasingly exploiting the peasants. This led to the outbreak of revolts, the most well-known being the one led, at the end of the 9th century-between 874-884- by Huan Ciao, a former soldier. His army numbered 100,000 soldiers, at the head of which he conquered the capital and proclaimed himself emperor. The deposed Emperor fled to the nomadic tribes of NW China. With their help he succeeded in 884 to regain his throne. The Nomads later destroyed China, and their memory was preserved under the name of "the invasion of the black ravens." It is emphasized that the Emperor has joined with the barbarians "and has caused the suffering of the country and the people". Although defeating the revolt had important consequences, as it weakened the power of the bureaucratic apparatus of the Tan dynasty, whose reign ended in 907, struck in the great feudal provincial officials¹⁴⁸. Here's how, while defeating the uprising, he takes revenge in the future by winning symbolic victories! under the theme entitled "Sun Dynasty Period (10th-13th centuries). As for the reforms of Uan An-And, "the authors emphasize the achievements during this dynasty, during which there is a general development in agriculture, crafts, commerce, and the situation of peasants is improving. Minister Uan An-Si, between 1069-1075, after gaining the Emperor's trust, adopted a series of reforms. It forced the aristocracy to pay taxes, the peasants were exempted from the labor obligations to the state, having to pay instead. A reserve of cereal stocks was set up for the years when the harvests would be weak, and also a kind of bank that grants low-interest

¹⁴⁸ *Ibidem*, pp. 69-71

loans to peasants. Instead of a mercenary, a recruitment system has been set up among the population. His reforms were made with the intention of strengthening the feudal state and the emperor's power, which is why he had a limited character: "He believed that through the reforms" carried out "without the support of the people, he would improve their fate by making them accept a more moderate exploitation" is the conclusion of the authors. The great feudalists around the emperor, dissatisfied with the politics of Uan An-Si, removed him from power, canceling his reforms¹⁴⁹. Strengthening the feudal reaction led to the decline of the Sun Dynasty and the weakening of China, popular rebellions followed, and the empire collapsed again, North China becoming a special state, and in the 13th century China was entirely occupied by Mongols.

The next topic presented in the handbook, which refers to China, presents "China's release from the Mongols and the formation of the Minor Dynasty empire." This lesson begins with a new uprising leading to the liberation of China from Mongolian domination, and the leader of the rebellion became emperor, laying the foundations for a new dynasty, the Min Dynasty, in 1368. Although it was of peasant origin, this dynasty led only to beginning a policy of alleviating the situation of the peasants, without touching the foundations of the feudal system. However, the authors also appreciate the economic development that took place in this period: the emergence of the first manufactures, most of them state manufactures, on the development of silk processing and Chinese porcelain workshops. Minor conquest wars were reported in Korea and Southeast Asia to Indonesia. It is also remembered that the first Europeans entered China after 1557, when Portuguese merchants got "the Chinese people's permission to set up a small harbor in the city of Canton, Macao, where they could trade in exchange for a tribute. China did not allow the penetration of the Europeans into the interior and had fairly low trade relations with them. The Min empire has hindered Europeans from applying to China the plundering policy they had been practicing in India"¹⁵⁰. The authors end the presentation of this epoch with the 1644 uprising that led to the Manchurian invasion of China, which conquered it and dethroned the Minor dynasty. A new dynasty was imposed that led China until the beginning of 20th century.

In my opinion, the themes proposed to be studied by students of the 10th grade are more numerous and more widely presented. Even though the Marxist-Leninist vision of the understanding of history is dominant,

¹⁴⁹ *Ibidem*, p.72

¹⁵⁰ *Ibidem*, p.277

the revolts prevailing, as well as the class struggle, the students could learn important data about China and its history in the Middle Ages.

Another textbook I was referring to is the one edited in 1973, *Ancient and Medium World History*, addressed to students of the 2nd year of high school from the humanist section, (an experimental textbook)¹⁵¹. It was written by a team coordinated by Stefan Pascu and made up of the one already called Andras Bodor, Lucia Georgian, Vasilica Neagu. In the ancient age, among the peoples of the ancient East, the authors also portray the Chinese, who are merely saying that "In the ancient times, in the Yellow River Valley different related tribes lived related through language and customs, the unification of which formed the Chinese people."¹⁵² But within the chapter called "The Culture of the Peoples of the Orient", there is much more information about the Chinese. Thus, Yang-Dju is mentioned, "a great thinker of Chinese materialism", for whom the world was constantly transformed, and man was made up of five fundamental elements and distinguished from other beings by reason; he denied the immortality of the soul and life beyond death¹⁵³. The Chinese were studying the sun, the moon, the stars in the third millennium BC, they invented the clock with water, the solar dial - the first instruments for measuring time, knew - even from Millennium I. B.C. - different constellations and could establish equinox; the Chinese astronomers knew the comets and created, for the first time in the world, an 800-star astral catalog; have invented herbal medicines, invented the compass. During the Han Dynasty, 30 medical treaties, agronomy-treaties were written, they used alternation of crops and fertilizers. In the field of history, dating back to the 2nd-1st c. B.C. , the work "Historical remarks" was written, which is a vast treatise in China's history, but also an excellent literary work¹⁵⁴.

The period of feudalism is presented in the chapter "The Principal Civilizations of Central and Eastern Asia in the Feudal World (4th-13th centuries A.D.)". In China, agriculture was based on irrigation, with emphasis on rice and cotton crops, crafts were improved, bronze objects, porcelains, gilded vessels, fabrics of cotton and especially silk were produced; the Chinese took the Japanese paper production. Channels for

¹⁵¹ Ștefan Pascu (coord.), Andras Bodor, Lucia Georgian, Vasilica Neagu, *Istorie universală antică și medie*, anul II liceu, secția umanistă, manual experimental, București, EDP, 1973

¹⁵² *Ibidem*, p.19

¹⁵³ *Ibidem*, p. 103

¹⁵⁴ *Ibidem*, p. 104

trade development were built, and Chinese products were known to North Africa and Europe. Feudal relations appeared here long before those in Europe. Feudalism in China developed in different stages. Here the authors explain the causes of the birth of feudalism, emphasizing the exploitation of the peasants by provincial and feudal governors. Their increased power led to the weakening of the state¹⁵⁵. The reunification of China during the Tan Dynasty (7th-10th c. A.D.), in which a conquest policy was carried out, a great empire was created: it had as limits the Aral lake, the river Amur, the borders of India and Thailand. The kings of the Tan dynasty were leading with the help of high officials who formed a council; the provinces were administered by governors elected by the emperor from the local owners. The rise of the power of great feudalism and the frequent peasant uprisings led to the decline and dismantling of the Tan empire. The biggest peasant revolt occurred between 874-884 under the leadership of Huan-Ciao. Following the revolt, the Tan dynasty was removed in 907. The period of political fragmentation ended in 960 when the Sun Dynasty came to the throne. The authors present Uan An-Re's reforms, focusing on social issues. His reforms are counter-attacked by the policies of the feudal lords that removed him and cancelled his reforms. As a result, other peasant uprisings led to the fall and dismemberment of the empire and the thirteenth China was conquered by the Mongols¹⁵⁶. The book reproduces the same information contained in the previous book, the history of the Middle Ages written by Francisc Pall and Camil Muresanu in the 1960s, at least in terms of the medieval period.

Another book published in the eighth decade is the one written by Dumitru Almas, Constantin Bușe and Gheorghe Tanasa, *Modern and Contemporary World History Textbook*, for the first year of high school the science section, the first and the second year of art high schools and the third year of pedagogical high schools, and it appeared in 1976¹⁵⁷. Three themes deal with China's history in this period: "China: Social-Political Movements," "New Japanese Aggression in China," and "Popular Asian Revolutions: People's Republic of China," as can be seen from the title, in the line of Marxist-Leninist official dogma.

¹⁵⁵ *Ibidem*, pp. 167-169

¹⁵⁶ *Ibidem*, pp.171-172

¹⁵⁷ Dumitru Almaș, Constantin Bușe, Gh. Tănașa, *Manual de istorie universală modernă și contemporană*, anul II liceu, secția reală, anul I și li licee de artă, anul III licee pedagogice, București, EDP, 1976

In the first topic mentioned above, the authors present these aspects in the above key, underlining the unfair role played by the ruling classes, but also by the great colonial empires that were destined to dominate China: "China, in the second half of the century. the 19th century, a great feudal empire, dominated by a class and an ultraconservative regime, was a temptation for English, French, American and Tsarist colonialism"¹⁵⁸. The British forced China, through the opium war (1838-1842), to open its gates to trade with capitalist countries. The Western capital entering the country led to the collapse of the Chinese feudal economy and craft production was disorganized, resulting in millions of unemployed. This fact led to the outbreak of the Taipin uprising (1850-1865), characterized as "one of the biggest and longest peasant wars in history"¹⁵⁹ and which is presented in the textbook emphasizing the social aspects (confiscation of the great property of the landlords, proclaiming the equality of women with the men, etc.). In order to put down the revolt, the Chinese feudalists appealed to the English, French and American economic and military aid, defeating it. It is stated that over 100,000 rebels were killed in the Nankin capital alone. As a follow-up to the revolt, the "awakening of the national conscience of the Chinese people" is referred to as "an urge for other Asian peoples to fight for the collapse of the colonial rule"¹⁶⁰. The authors present the state of return of the Chinese army during this period ("they still had a spear and a bow in the second half of the 19th century"), while the great powers "mingled more and more into the life of this ancient empire ". The Japanese have infiltrated China since 1876, and after the war of 1894-1895, China was forced to surrender to Taiwan and the Penhu (Pescadores) archipelago. Subsequently, "the invasion of foreign capital transformed China into a semicolon": in 1898, the Tsarist Empire, England, Germanis and the United States had "hired" ports on the Chinese shore, investing more and more capital in industry, rail and canal construction in mining. In 1900, the boxers' revolt took place against eight states, including England, Germany, Japan, Czarist Russia, France, Italy, the Austro-Hungarian Empire and the United States. with numerous armies equipped with modern weaponry. The revolt was defeated, but things could only get worse for China: "Interventional forces had imposed China on heavier conditions. Her independence was just a formality. The development of the Chinese national bourgeoisie

¹⁵⁸ *Ibidem*, p. 90

¹⁵⁹ *Ibidem*

¹⁶⁰ *Ibidem*, p. 91

and a progressive intellectuality led to the preparation and outbreak of the bourgeois revolution in China (1910-1913). The revolutionary, inspirational and organizing fanatic of this revolution was Sun Yat-Sen. The bourgeois revolution in China led to the dissolution of the ancient Chinese empire and to the establishment of the republic. "The power was taken over by the feudal and bourgeois representatives," helped by the English and North American imperialist finances¹⁶¹. This is the painting depicted by the authors of the textbook. For the Communists, everything was clear as the light of the day: the peasants were oppressed, the capitalists were cunning, and they only wanted to get rich, foreign imperialists pursued their own interests only and were called to help the feudalists and then the corrupt bourgeois. Although the facts are widely presented, their interpretation is unidirectional, as students had to be taught the issues that brought them up as young people who felt what the Party wanted them to.

The third history book dating back to the 1970s - more precisely, in 1977 - is entitled *Fundamental Problems of the History of the Ancient and Medieval World*, a handbook addressed to pupils in the 11th grade and having the same authors who had signed the former textbook edited in 1973, Stefan Pascu, Andras Bodor, Lucia Georgian and Vasilica Neagu¹⁶². Again, it should be emphasized that this handbook is not a re-reading of 1973, but is another way of presenting history, in a more thematic way, in the sense that there were no separate topics on different civilizations, but all these civilizations were presented together, but grouped thematically. Thus, for example, when talking about the emergence of the first peoples in the Ancient East, the Chinese are mentioned along with other peoples in the region. They appeared along the "Hoanghe (Yellow River) and Yantzi (Blue River) rivers" by unifying several related tribes¹⁶³.

The handbook abounds in China-related information, grouped by domain. As far as agriculture is concerned, the students learn that they it is practised in the irrigated valleys of the aforementioned rivers, the agriculture on the terraces being a characteristic of China. Silkworms were grown, mulberry was planted, while trade and river navigation were practiced. There were important craft centers, such as San in the North-

¹⁶¹ *Ibidem*

¹⁶² Ștefan Pascu (coord.), Andras Bodor, Lucia Georgian, Vasilica Neagu, *Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice și medievale*, manual pentru clasa a XI-a, București, EDP, 1977

¹⁶³ *Ibidem*, p. 15

West. Agrarian treaties were written that systematized agricultural knowledge, used the earth's cropping and fattening, sun-dried bricks, temples were built, and the Great Wall was erected¹⁶⁴. Regarding the structure of society, the dominant class consisted of land aristocracy, military aristocracy and priests: "In China, from the beginning of the 2nd millennium BC, the dominant class consisted of: secular aristocracy, clerical aristocracy and tribal aristocracy dependent on the Chinese state. In the first half of the first millennium BC, a new aristocracy was formed, consisting mainly of military leaders and rich merchants"¹⁶⁵.

In the subchapter titled "Free Producers; the struggle for political and economic rights, social reforms" the peasants of the village people called min-people or the main people-siaomin are presented. At the end of the 2nd millennium BC. the so-called "fields with wells" were formed ("the cultivated land was divided into nine plots and given for cultivation in eight family communities.) Each family cultivated separately a parcel, and the ninth parcel, set in the middle, was cultivated in common, and the harvest on this parcel was paid as a tax¹⁶⁶. "The great popular uprisings also find a generous space in the historical narrative: the Red Spots and the Yellow Turban are presented in detail, and also their consequences "destruction of the ruling dynasty and the division of the land belonging to the aristocrats". Eventually both revolts were put down¹⁶⁷.

In the chapter titled "Political Organization in the Ancient World," students are told about the emergence and development of the first states in China as well as other ancient civilizations. In China, the first state emerged from wars fought among related tribes. The Shan tribe, in the valley of the Huanghe River, gradually expanded its territory and in the 18th century. laid the foundations for the state and the Shan dynasty. In the 12th Ceu tribes overthrew the Shan state, establishing a new dynasty-Ceu which remained in power until the second century AD. There followed a period of decline, but with Emperor Tin-Si-Huangdi (221-206 BC), the unity of the state returned, being forcefully imposed. A series of reforms were adopted, but the "exhausting work" to which the population had been subjected led to the outbreak of revolts. Thus the Han dynasty came to power (3rd century BC - 3rd century AD). During this time, the Chinese empire expanded its dominance over Indochina, South Korea in the East, Turkestan in the West, and the attacks of nomad populations

¹⁶⁴ *Ibidem*, pp. 25-26

¹⁶⁵ *Ibidem*, p. 31

¹⁶⁶ *Ibidem*, p.35

¹⁶⁷ *Ibidem*, p.38-39

were rejected. The great uprisings of the peasants, craftsmen and slaves led to the fall of the Han dynasty, after which the Chinese Empire collapsed in several states¹⁶⁸. A typically Marxist-Leninist approach to the history presents the way of life in ancient society. In Ancient China, the family father had the right to life and death on family members; however, for the execution of a child, he had to ask the emperor for approval. The wife exercises its power over the daughters. "Filial respect and fraternal loyalty were the strongest links in Chinese society"¹⁶⁹. The Chinese were the followers of families with many children.

As far as Chinese legislation is concerned, the very cruel sentences for serious crimes are stated in the pages of the book: mutilation, affixing the seal of infamy on the cheek, even the death penalty.

The Chinese administration was led by the king, invested with absolute powers, helped by a large group of civil servants. The king's closest counsellor followed, having multiple attributions. Sometimes this function was considered hereditary. A three-person college - "the three elders" - the chief of agriculture, the chief of the horses, the head of the army, plus the head of the public works, led the most important sectors of the administration. During the time of the Han Dynasty, besides the emperor, there was an advisory council. The Chinese empire was divided into 100 provinces, led by governors. They enjoyed full rights in administrative, legal and military matters, and officials were remunerated in cash and in kind¹⁷⁰.

The Chinese army included the Imperial Guard, made up of professional soldiers, forming the core of the army. The border garrisons also dealt with agriculture, so these soldiers had turned into military colonists. They imported from the peoples living north of China a new weapon - the crossbow¹⁷¹.

The chapter "Culture in Ancient Society" presents various issues related to this field in ancient China. In terms of writing, students learned that the beginnings of writing on these lands dates back to the 4th millennium BC, and the Chinese had a hieroglyphic writing, composed of 2000 signs. In the field of literature the "Book of Songs" is worth mentioning, a collection of folk songs gathered in the 6th century. In this context, the emphasis placed on the hardships of the oppressed and on the fight against invasions could not be missed, as they were true leitmotives

¹⁶⁸ *Ibidem*, p. 46

¹⁶⁹ *Ibidem*, p. 69

¹⁷⁰ *Ibidem*, p.69

¹⁷¹ *Ibidem*, p.71

in the historiography of the communist regime: "The most beautiful are those that show, in shattering accents, the hard fate of the peasants, the exhausting work and the fight against foreign incursions"¹⁷². The following are the remarkable achievements of the Chinese in the scientific field: studying the Sun, the Moon, the stars, creating the first time calculating tools - the water time and the solar dial - setting the equinox, dividing the year into four seasons, inventing the compass. In the medical field the Chinese made very effective herbal medicines and were writing medicine. Historiography is also represented in Ancient China by the work of Se-Ma T'ien, the author of the "Historical Signs," considered to be the greatest Chinese historian in antiquity (2nd century - 1st century BC). In philosophy, besides idealistic philosophy, the appearance of materialist philosophy - as dear to the Communist regime - is noticed beginning with the ninth century, i. with "The Book of Changes"¹⁷³.

Religion in ancient China is also dealt with in the textbook, showing the main philosophical-religious trends, Daoism and Confucianism. The first one is said to have been founded in the 6th B.C., by Lao-ts, "his teachings expressing feelings of solidarity with the people. He condemns the abuses of the governors, violence and war. In the Han era, Daoism was frustrated with its progressive content and transformed into a series of religious teachings"¹⁷⁴. Here's how the authors of the book take from Daoism only what was in accordance with the regime and its doctrine and condemn what does not fit, that is, the religious aspect. Concerning Confucianism the authors write that it was founded by a senior official, Cong-Fu, in the latinized form, Confucius (551-479 BC), who advocated order, welfare and politeness, giving a special role to education, but demanding blind obedience to leaders and aristocrats. In the field of art, there are the pagodas, Chinese churches that have several floors, each with a railing and a terrace, with their roof bent up at the corners. A photo accompanies this description¹⁷⁵.

In the subchapter dedicated to "breaking the slavish rule", it is written that after the Han Dynasty was banished in 220 BC China was divided into three main states: the State of Wei, the State of Ciu-Han, and the State of Wu. This period is called the era of the "Three Kingdoms" (220-280 BC). At 280 the Wei kingdom, the strongest of the

¹⁷² *Ibidem*, p. 74

¹⁷³ *Ibidem*, pp.77-79

¹⁷⁴ *Ibidem*, p. 82

¹⁷⁵ *Ibidem*, p. 85

three kingdoms, succeeded in unifying China, and then reorganized on the basis of laws governing the property regime, which created the conditions for the emergence of feudalism¹⁷⁶.

The chapter dedicated to "Feudal Orders. The genesis of the feudal society" brings to question the way in which the historiography of the communist regime perceived this historical process. This is explained by the fact that when China becomes a powerful empire, it is dismantled in several states, and this situation is explained as having a number of internal causes such as exploitation of peasant masses, revolts, centrifugal tendencies of the great feudal, but it also had external causes. Among these, the authors mention the attacks of nomadic peoples of various origins (Turkish, Mongolian), who established their domination, sometimes for a long time, of China. After long struggles, the country is releasing from this domination, continuing its development on its own road, with weak links to Europe¹⁷⁷.

Economic life in China "in feudalism" refers to the agriculture practised in this space, to culture "in layers", irrigation, river canals, tanks, stoves, hydraulic wheels, elevators, etc. East European plants (rice, melon, lamb, cotton) are mentioned as well as craft-city centers such as Guan-djon (Canton) or Tjangan, with intense commercial activity. The trade on the rivers was practised and the craftsmen with the same specialty as well as the merchants were grouped in associations.

The chapter on "class struggle in feudal society" is the one in which the rebellion between 874-884 led by Huan-Ciao, which we have previously exposed, is presented to students. There is an exposition of the political history of the Chinese feudal state during the Tan Dynasty (7th-10th centuries), which, through a conquest policy, transformed the state into an empire. It has declined as a result of the rise of the power of great feudal lords and peasant revolts. After a period of political fragmentation, the Sun Dynasty restored state unity in 960. The hard situation of the peasants led them to revolt, which led to the separation again, because the northern part of the state broke away from the kingdom of south, dominated by the Sun dynasty. In the 13th century China reaches Mongol domination¹⁷⁸. They will create their own dynasty that will rule in China.

Regarding the Chinese culture in the Middle Ages they write that inventions were made, such as paper, compass and gunpowder, subsequently brought by Arabs to Europe. Chinese culture had a great

¹⁷⁶ *Ibidem*, pp.95-96

¹⁷⁷ *Ibidem*, pp.103-104

¹⁷⁸ *Ibidem*, p. 144

influence on Southeast Asia, especially Japan. In the field of art, in a very original style, temples, palaces, bridges, monumental gates were built, using marble, wood and iron. The plastic arts developed, the silk and porcelain paintings, engravings, frescoes, statues, bas-reliefs, all of them proving a special artistic sense. The influence of Chinese art has manifested itself in the Far East¹⁷⁹.

I believe that this textbook contains the largest historiographical material dedicated to China. The multitude of themes approached, the vastness of the information provided, their diversity, their presentation with details, all support this assertion. The Romanian pupils of the 1970s and 1980s certainly received a huge amount of historical information - in this case, about China - but they were all filtered by the Marxist-Leninist ideology that was at the base of the communist regime. All history was presented as a series of facts demonstrating the theses of the ideology.

The Modern and Contemporary World History Textbook for the 7th grade, written by Dumitru Almas, Ion Nicoară and Alexandru Vianu published in 1981¹⁸⁰ - but having previous editions since 1973 and later, until 1988 - treats and has a number of aspects related to China's history. The subchapter "China. The Beginning of Capitalist Development and the Struggle against Foreign Imperialists" highlights how capitalism emerged and developed in China towards the end of the century. In the 19th century, when the first factories were established, the first railways were built, the first schools and higher education institutes were set up to educate the staff that was necessary for the industry. It turns out that the development of Chinese capitalism was a very slow one. Feudal relations were kept in agriculture, foreign imperialists held important positions in the economy, and wanted to keep China as a source of raw materials and as a market for sale. Between 1894 and 1895, China was attacked by Japan, defeated and forced to give up Taiwan, as well as pay a great compensation for war. The authors explain the following: "Taking advantage of China's situation, the imperialists in England, France, Germany and Russia have transformed it into a real colony". And the reaction of the Chinese people is exposed as follows: "In 1900, the people rose up against both foreign imperialists and Chinese feudalism. At the head of the masses of peasants, workers, craftsmen were the members of the Society Punch in the service of peace and justice. That's why the Europeans called the rebel *boxers*, and their uprising was *the*

¹⁷⁹ *Ibidem*, p. 187, 198

¹⁸⁰ Dumitru Almas, Ion Nicoară, Alexandru Vianu, *Manual de istorie universală modernă și contemporană*, pentru clasa a VII-a, București, EDP, 1981

rebellion of boxers. Eight capitalist countries have sent troops to suppress the boxers' uprising. In the course of this repression, German troops in particular committed themselves to terrible crimes"¹⁸¹.

The "Bourgeois Revolution of China 1911-1913" is presented in another subchapter. Its causes are considered to be the consequences of the boxers' uprising, for Chinese feudality had been "shaken" by it. The bourgeoisie and Chinese workers "stepped up their anti-feudal and anti-colonial movement" led by the Revolutionary National League party headed by the revolutionary-democratic fighter Sun Ji-xian. In 1911, the movement turned into a bourgeois-democratic revolution that swept across China. The Emperor was removed, China becoming a republic. Power came into the hands of the bourgeoisie in alliance with the "landowner," both classes collaborating "further with foreign imperialists"¹⁸².

A third subchapter on China focuses on "the formation and development of the socialist states". The role played by the Red Army, which together with the "masses of the Chinese people" and "powerful partisan movements" continued "the revolutionary struggle against the reactionary government of Cian Kai-And. Governmental armed forces trained and equipped by American imperialists were destroyed. The Reactionary Government withdrew to Taiwan. The Chinese Popular People's Revolution, organized and led by the Chinese Communist Party, culminated with the proclamation of the People's Republic of China on October 1, 1949 (...) agriculture becoming co-operative and deep revolutionary transformations being made in building the new socialist society"¹⁸³. In these fragments one can easily see the historiographical discourse of the communist era: the key words are the "masses", "revolutionary struggle", "revolutionary transformations", "building the new socialist society" - for those with a positive message, and "reactionary", "American imperialists", about the opponents of the Communists. The students had to understand unequivocally who the "good ones" were and who were the "wicked ones" without asking questions, without questioning the historical situation in any way. The student was only a receiver not being capable of judging, understanding, asking questions, formulating hypotheses, or supporting his own views.

¹⁸¹ *Ibidem*, p.114

¹⁸² *Ibidem*, p. 115

¹⁸³ *Ibidem*, pp.170-171

The History of the Middle Ages, a textbook for the 6th grade, having as authors Lucia Georgian, Vasilica Neagu, Constantin Nuțu which appeared in 1983¹⁸⁴ (I also found older editions since 1978) is another history textbook, which addresses all secondary school students. It has in its content a single theme that refers to China in the Middle Ages, divided into three subheadings. The first of them deals with "The emergence of feudal relations; unification and consolidation of the state". The same information as in the other books previously presented: "the emperor's serfs", the division of the state, and the reunification of the Chinese state under the leadership of the Tan dynasty in the 7th c.A.D., information on economic life¹⁸⁵. In the second sub-theme the "Great Chinese Peasants' Rebellion," is presented as bursting because of the exploitation of the peasants by the feudalists. The revolt led by Huan-Ciao is described¹⁸⁶. Again one can see the privilege of some subjects in the social sphere, which were positively valued by the historiography of the epoch. The third sub-topic is "The struggle against the Mongol rule", how it was carried out and the foundation of the Ming dynasty. The description of the achievements during this dynasty, as well as the fact that allowed the Portuguese merchants in 1557 to establish the Macao port in front of the city of Canton. The theme ends with three readings about China in the Middle Ages, the first text dealing with the exploitation of peasants, the second one is a fragment from the description of the crafts in a city of China by Marco Polo, and the third text is written by Nicolae Milescu The Sparrow and refers to silk and porcelain¹⁸⁷. Brief information about China is also mentioned in the theme of "The Great Geographical Findings", where it is written that "the Portuguese arrived in China in 1517 (...) They settled on the shores where they founded hardcore settlements called Factors." They practised trade and piracy¹⁸⁸. In my opinion, this handbook resumes, of course, briefly, because it addresses the smaller, middle school students, the information presented in other textbooks presented earlier. These were the textbook addressed to 11th grade students and printed in 1977, *Fundamental Problems of the History of the Ancient and Medieval World*, having as authors two authors of this book - Lucia Georgian and Vasilica Neagu -

¹⁸⁴ Lucia Georgian, Vasilica Neagu, Constantin Nuțu, *Istoria Evului Mediu*, manual pentru clasa a VI-a, Buucurești, EDP, 1983

¹⁸⁵ *Ibidem*, p. 50-51

¹⁸⁶ *Ibidem*, p.51

¹⁸⁷ *Ibidem*, pp. 52-53

¹⁸⁸ *Ibidem*, p. 159

and the one written by Francisc Pall and Camil Mureșanu - Medieval History of the Middle Ages - edited in 1969 and intended for the 10th grade students. There was nothing new in their approach, neither in the information provided or the presentation.

The last History textbook from the 80's that I have analyzed is the one entitled *Fundamental Problems of the History of the Ancient and Medieval World*, designed for students in the 11th grade and written by Stefan Pascu, Andras Bodor and Victoriana Boșcăneanu¹⁸⁹, the one I consulted being published in 1989, but there are also older editions (eg, 1985). Basically, it is a resumption of the one printed in 1977 - Stefan Pascu, Andras Bodor, Lucia Georgian, Vasilica Neagu - that I mentioned above, but everything was briefly presented. One of the authors of the new handbook, Victoriana Boșcăneanu, is not found among the authors of the 1977 textbook. The changes are not major, basically adding a final theme, entitled "World Situation at the End of the 16th Century and the First Half of the Century 17th century". If we look at the contents of the textbook, one can see a quicker review of all the peoples of the ancient world, and of the Chinese as well. For example, if in the old handbook, the one in 1977, the two ancient Chinese rebellions, the Red Sprinklers and the Yellow Turbans were outlined in detail, in the new 1989 handbook, the two are slightly mentioned in a paragraph: 'Like other countries of the East, China was shaken by numerous popular and revolt movements, of which the most important were the Reds (18-25 en) and the Yellow Turban (184-200 en). These uprisings were attended by the ruined peasants, craftsmen and slaves who, despite having achieved some success, had failed to maintain power"¹⁹⁰. The same observation applies to the emergence of the first states in China, with a new transcription of the Chinese names, for example: Shan becomes Shang, Ceu becomes Zhou, Zin-Si-Huangdi becomes Qin-Shi-Huang-Di¹⁹¹. All the information becomes much more concise than the textbook on which it was written. A possible explanation may be that of reducing the number of History classes in which World History was studied and hence the need to reduce the amount of information in the book.

After the fall of the communist regime in Romania in December 1989, the reform of the educational system became a necessity in the early years. These years represented a period focused on the idea of de-

¹⁸⁹ Ștefan Pascu, Andras Bodor, Victoriana Boșcăneanu, *Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice și medievale*, clasa a XI-a, București, EDP, 1989

¹⁹⁰ *Ibidem*, p. 25

¹⁹¹ *Ibidem*, p.30

ideologisation, the elimination of the Marxist ideological orientation of school curricula and textbooks, political issues and indoctrinational subjects in school¹⁹². Humanities were most concerned, "and the teaching of history was a thorny problem, precisely because of its ability to build national identity and conscience"¹⁹³. Therefore, as a first step in the process of restructuring the textbooks, it was decided that, until the new textbooks were produced, the old ones would be cosmetized. This meant retyping the textbooks used before the fall of the communist regime, but with the elimination of the chapters and elements profoundly impregnated by the communist ideology¹⁹⁴.

A History book, of the immediate post-December period, which I have reviewed, is the one written by Eliza Bichman, Lucia Georgian; Vasilica Neagu and Constantin Nuțu, *Ancient and Medieval World History Textbook*, published in 1991¹⁹⁵ and addressed to pupils in the 5th grade. In fact, a more careful analysis of those written above is confirmed. It is actually a re-editing of manuals in use before 1989. Thus, the *Ancient History Textbook* for 5th grade students, written by Eliza Bichman and Lucia Georgian, first appeared in 1968, being republished in 1974, 1975, 1977, 1979, 1980, 1988, 1989, and the *History of the Middle Ages*, whose authors are Lucia Georgian, Vasilica Neagu and Constantin Nuțu was published in successive editions in 1970, 1974, 1978, 1985, 1987, 1988. For this reason, I considered it appropriate to analyze what how was written in 1991 in a new textbook based on two older ones, as well as the manner in which the information was exposed.

The theme titled "Ancient China" includes three subtopics. The first is the birth of the first Chinese state, 17th century B.C., along the valley of the Yellow River. Gradually, it became an empire, but not a stationary one, but one that often disintegrated as a result of the internal struggles and attacks of the nomadic tribes. It was led by an emperor, considered to

¹⁹² Simona Velea, Petre Botnariuc, *Education Reform in Romania during the last 12 years. Working Paper for the Summer University, CEU, Hungary, Education Policy Course*, July 1-12, 2002, p. 8, apud Călin Felezeu, Adriana Cupcea, *O perspectivă comparativă a imaginii otomanului în manualele de istorie din România și Bosnia-Herțegovina în perioada post-comunistă*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2013, p. 27

¹⁹³ Speranța Dumitru Nalin, "History Teaching in Romania", în *Diogenes*, nr. 194, vol. 49/2, 2002, p.40, apud Călin Felezeu, Adriana Cupcea, *op.cit.*

¹⁹⁴ *Ibidem*, p. 28 și Mirela Luminița Murgescu, *op.cit.*, pp. 12-13

¹⁹⁵ Eliza Bichman, Lucia Georgian, Vasilica Neagu, Constantin Nuțu, *Manual de istorie universală antică și medievală*, pentru clasa a V-a, București, EDP, 1991

be the "son of heaven", who had unlimited powers, had a strong army, numerous officials, and the most important dynasties were Ciu and Han (3rd century BC - 3rd century AD). There is also an image of the Great Wall of China, one with Chinese vessels and a map of Ancient China¹⁹⁶. The second sub-theme focuses on "Living in Ancient China". The opulent life of the Chinese aristocracy is presented in contrast, as they lived in palaces, had luxurious furniture, fleets with birds and rare animals, expensive clothes embroidered with golden yarn, strolled in the cages and gave praise to peasants and craftsmen who had difficult conditions of life, suffering from famine, fatigue, even slaves¹⁹⁷. The third sub-topic tells the students about the "Great Uprising: The Revolution of Wheel Sprinkles and Yellow Turbans." Both are briefly described, explaining how they were first successful, and ultimately defeated. But there were internal struggles that led to the breakup of the Chinese state, which was conquered by the nomads¹⁹⁸. References to China and its civilization are also made under the theme of "The Ancient Orient Culture", which states that "the Chinese crafted the pattern and the paper", Chinese scientists predicted eclipses and comets, designed sanctuaries, wrote agronomic treaties, invented a magnetic needle, an explosive used in fireworks (called "fire flowers"), paper, printing. Historical writings, legends were written, the first schools were set up next to the temples. The pagodas are described, "decorated with paintings, bas-reliefs, wood inlays, jade". The Grand Canal and the Great Wall of China were built¹⁹⁹. There is quite a lot of information, but not as much as in the textbooks from the 70s. Language is no longer impregnated by the Communist ideology, present in all the handbooks of the early 1989s. All those phrases that fool the language used in textbooks – as well as in other official activities - disappear in the postcommunist regime. I think that this is the main difference between a History textbook printed in 1991 and one written during the communist regime.

The Modern and Contemporary World History Handbook, written by Camil Mureșan, Vasile Vesa, Vasile Cristian and Eugen Vârgolici, published in 1991²⁰⁰, is also a handbook used before 1989, but revised.

¹⁹⁶ *Ibidem*, pp. 35-37

¹⁹⁷ *Ibidem*, p. 36

¹⁹⁸ *Ibidem*, p.37

¹⁹⁹ *Ibidem*, pp. 38-44

²⁰⁰ Camil Mureșanu, Vasile Vesa, Vasile Cristian, Eugen Vârgolici, *Istoria universală modernă și contemporană*, manual pentru clasa a X-a, București, EDP, 1991

His predecessor was called *Fundamental Problems of the History of the Modern and Contemporary World*, and appeared in 1978 (having subsequent editions until 1989). Its author was Camil Muresan, and addressed students in the 12th grade, because then the World History was studied in the 11th and 12th grades. The chapters referring to China, presented in the wider context of some continents, are "The main features of the development of the peoples of Asia, Africa and Latin America", "The creation of outbreaks of war in the Far East and Europe" and "Cold War and political and military Crises ". In the first subject, the author claims that "the penetration of Western capitalism embraces particular forms in China. Apparently, the Chinese state retains its independence, but in reality foreign powers turn it into a semicolony. Its territory was divided into spheres of influence, and its economy subordinated to the interests of the Great Powers"²⁰¹. The text continues with the Chinese revolution of 1911-1913 when "the population, headed by the national bourgeoisie and under the leadership of the great patriot, Dr. Sun Ji-xian (1866-1925), unleashed a revolution in 1911-1913, succeeding in overthrowing the imperial regime to proclaim the republic". The authors consider this to be "a major conquest of the Chinese people that has allowed modern political reforms". In addition, the text is illustrated with a photograph of Sun Ji-xian (1866-1925), ideologue and leader of the bourgeois-democratic revolution in China (1911-1913)²⁰². A balanced presentation, rather a neutral tone was made outlining the achievements, without unnecessary triumphalism.

In the second chapter about China, the 1931 Japanese aggression on China in Manchuria was mentioned. It is recalled that the League of Nations attempted to intervene, but without any efficiency, due to the indecision of the Great Powers: "As a result Manchuria was occupied, Japan creating here a puppet state, Manchuko, separated from China. The League of Nations will not recognize this state, which will cause Japan to withdraw from it in March 1933. This creates a dangerous outbreak of war in the Far East"²⁰³. The historiographical discourse is - once again - balanced, correctly and clearly explained.

The "Cold War and Political and Military Crises" chapter only recalls, in a phrase, "the 1949 Communist forces' victory in China under Mao Zedong's leadership and the withdrawal of the nationalist forces in Taiwan (Formosa) which led to the expansion of the cold war in the

²⁰¹ *Ibidem*, p.59

²⁰² *Ibidem*, p.60

²⁰³ *Ibidem*, p. 100

world"²⁰⁴. Just a note, nothing more. The difference from the manner in which the same issue was dealt with previously in the 7th grade manual, written by Dumitru Almas, Ion Nicoară and Alexandru Vianu and published in 1981 is worth mentioning. There was much more space available to present the birth of the People's Republic Chinese, and the tone used by the authors was a triumphalist one, abusing the use of words that would surely convince the young readers of the book. Undoubtedly, the change of the political regime in 1989 brought about the change of style used in this textbook.

A series of conclusions are required after the analysis applied on the text in the 11 selected textbooks. In my opinion, there are obviously two types of historiographical discourse: after 1989 and before 1989. The first is the one identified in the last two textbooks considered, having the characteristics of a balanced tone, the terms used being neutral, but also a much shorter description of historical events and processes. The second discourse is found in the other nine handbooks presented and is a discourse deriving from the Marxist-Leninist ideology in which the masses made the history, which, inexorably, had to lead to its most advanced stage, the communist regime. Consequently, all deeds were presented in such a way as to fit in this manner of exposing history. The rebellions, the hard life of the popular masses, the corruption and the desire to dominate the privileged classes (emperor, aristocracy, feudalism) and their collaboration with foreigners in order to suppress any revolt of the subjugated were privileged. In addition, especially in the 1970s textbooks, there is an abundance of data and information about various events and historical processes. The pupils were presented with a multitude of aspects related to politics, state, wars, culture, lifestyles, which all outline an era. As far as the historical epochs presenting aspects of China's history are concerned, there is a greater concern of the authors about moments in China's ancient and medieval history than in the modern one. One possible explanation might be that the ancient and medieval epochs were more remote in time and therefore easier to present without prejudice to official ideology, while modern and contemporary epochs being much closer in time to the editing of the textbooks, allowed a series of thematic choices that are in line with the ideology of the era. Thus, any achievement of previous regimes was not desirable to value them positively in the eyes of the students, but they were chosen to present in particular the moments of imbalance, loaded with a negative valuation: the Taipin uprising, the boxers' revolution, the

²⁰⁴ *Ibidem*, p. 131

revolution in 1911-1913 or Manchurian occupation by the Japanese. As for Romanian history presented in the textbooks of the Communist era, the situation was similar, the achievements and development of Romania in its royal period (1866-1947) were wholly obscured, the only events presented being the negative ones: the territorial losses in the summer of 1940 or the personality of King Carol II. To illustrate the above assertion, I could mention the total lack of information about the achievements of the Qing dynasty, especially during the reigns of Kangxi (1662-1722) and Qianlong (1735-1796), the so-called "enlightened despots" of China. Both were conquering warriors, clever administrators, protectors of religion and culture, and their style of leadership "had originally combined the most authoritarian authoritarianism with paternalism of Confucian inspiration"²⁰⁵.

History was seen as a means by which students had to be trained in the sense of the new doctrine supported by the communist regime. Propaganda through history was considered appropriate and effective, as the young minds took not only information, from the official historiographical discourse, but also attitudes, ways of perceiving reality. This was the real stake in teaching history in schools: to reshape society, and, moreover, to rewrite the past in order to serve the objectives of the present. That is why I considered the approach in the above pages interesting.

Colocviu româno-chinez privind mass-media

Georgiana BURCĂ

Aniversarea din acest an a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie ale Republicii Populare Chineze și România înseamnă un temei pentru consolidarea relațiilor bilaterale deopotrivă pe plan economic și cultural.

În acest context, Televiziunea Arad propune o inițiativă pentru anul 2020 și anume un colocviu Mass – media româno- chinez ce își propune să constituie un transfer de experiență între jurnaliștii celor două țări dar și realizarea unui parteneriat Mass- Media pentru ca informațiile să se

²⁰⁵ Sorin Mitu, *Istoria Asiei moderne*, București, ed. Corint, 2003, pp.121-124. Vezi și Gordon Kerr, *O scurtă istorie a Chinei*, București, ed. Nomina, 2015, pp.121-130 pentru epoca Qing

regăsească cu promptitudine în presa audiovizuală precum și în cea scrisă. În mod concret, solicităm Ambasadei Republicii Populare Chineze în România să sprijine acest demers al Televiziunii Arădene de a constitui un punct de reper la nivel național în promovarea bunelor practici realizate de jurnaliștii celor două țări

În cadrul simpozionului internațional „Cultură și Civilizație chineză. Dialoguri româno-chineze”, ediția a VI – a pe care o anticipăm încă de pe acum, gândim să realizăm un moment distinct, un colocviu care să reunească jurnaliști din Arad, Bihor, Timiș, Caraș și jurnaliști chinezi acreditați în România precum și jurnaliști reprezentanți ai marilor agenții de presă din China. Este o propunere ambițioasă dar realizabilă cu sprijinul Ambasadei Chinei în România.

Colocviul va avea în atenție câteva probleme ale jurnalismului actual, prezentate prin informări concrete ale ziariștilor prezenți la Arad cu acest prilej.

Una dintre problemele ce se vor afla în programul dezbaterilor se referă la mass media ca a patra putere în stat: opiniile vor fi în mod sigur pro și contra. De asemenea vom aborda o problemă care să cuprindă o radiografie „la zi”, a jurnalismului european și a celui din Asia, cu sublinierea unor puncte de vedere privind:

- ✦ Informarea prin mass media;
- ✦ Dezinformarea, un pericol al democrațiilor tradiționale și tinere;
- ✦ Anchetele de presă între dezvăluirile corecte sau realizate la o comandă politică;
- ✦ Finanțarea presei, o posibilă aservire a unor interese politice și financiare;
- ✦ Condiția presei independente în lumea de azi;
- ✦ Statutul jurnalistului, un deziderat nou, o realitate asumată;

Sunt doar câteva dintre temele ce ne propunem să le dezbaterem în prima parte a colocviului, urmând ca în partea a doua a acestuia să punem în discuție problema realizării unui „pol al jurnalistului din partea de vest a României care să se afle în parteneriat cu un organ de presă din China sau cu jurnaliști chinezi acreditați în România și Europa.

În concluzie facem această propunere cu speranța că va fi sprijinită de Ambasada Chinei în România prin facilitarea unui dialog cu jurnaliști chinezi, cu sublinierea că acest colocviu poate deveni benefic pentru jurnalismul actual și desigur, pentru consolidarea relațiilor de cooperare și prietenie dintre cele două țări.

Romanian-Chinese Roundtable on Mass - Media.

Georgiana BURCĂ

This year's 70th anniversary of diplomatic and friendly relations of the People's Republic of China and Romania means a basis for strengthening bilateral relations on both the economic and cultural level.

In this context, Arad Television proposes an initiative for the year 2020, namely a colloquium Mass - Romanian-Chinese media that aims to constitute an experience transfer between journalists of the two countries but also the creation of a Mass-Media partnership for the information to be found. promptly in the audiovisual and written press. Specifically, we urge the Embassy of the People's Republic of China in Romania to support this initiative of Aradean Television to be a national landmark in promoting the good practices of the journalists of the two countries.

Within the international symposium, Chinese Culture and Civilization. Romanian-Chinese dialogues, the 6th edition, which we anticipate from now on, we plan to create a distinct moment, a colloquium that will bring together journalists from Arad, Bihor, Timis, Caraş and Chinese journalists accredited in Romania as well as journalists. representatives of major Chinese news agencies. It is an ambitious but achievable proposal with the support of the Chinese Embassy in Romania.

The colloquium will focus on several issues of current journalism, presented through concrete information of the journalists present in Arad on this occasion.

One of the problems that will be included in the debate program refers to the media as the fourth power in the state: opinions will certainly be for and against. We will also address a problem that includes an "up-to-date" radiography of European and Asian journalism, with the following points of view regarding:

- ✦ Information through mass media;
- ✦ Misinformation, a danger of traditional and young democracies;
- ✦ Press inquiries between disclosures made or made to a political order;
- ✦ Financing the press, a possible service of political and financial interests;
- ✦ The condition of the independent press in today's world;
- ✦ The status of the journalist, a new desire, a assumed reality;

These are just some of the topics that we intend to discuss in the first part of the colloquium, following that in the second part we will discuss the issue of achieving a "journalist's pole from the western part of Romania that will be in partnership with a press body from China or with Chinese journalists accredited in Romania and Europe.

In conclusion we make this proposal with the hope that it will be supported by the Chinese Embassy in Romania by facilitating a dialogue with Chinese journalists, underlining that this colloquium can become beneficial for the current journalism and of course, for strengthening the cooperation and friendship relations between the two countries.

Primii astrologi chinezi

Doina CHETA

Astronomia este știința care se ocupă cu studiul aștrilor, al mișcării și evoluției lor, al structurii și compoziției lor, precum și cu studiul sistemelor de aștri al galaxiilor și al Universului.

Primele observații sistematice asupra cerului au fost făcute încă din mileniul III î.e.n în China, consemnate pe "oasele de ghicit". China este singurul loc în care observațiile astronomice au avut loc neîntrerupt timp de 4000 de ani, ceea ce a dus la multe descoperiri importante, cum ar fi: eclipse, comete sau explozii de stele. O cronologie a celor mai importante evenimente și contribuții chineze este prezentată în cele ce urmează.

Vechii chinezi cunoșteau cinci planete (Jupiter, Marte, Saturn, Venus și Mercur) pe care le puneau în conjuncție cu cele cinci elemente (pământ, lemn, metal, foc și apă). Descoperirile pe teritoriul Chinei care datează din sec. XIV – XIII î.e.n. se referă la eclipsele de Lună și de Soare. Un catalog chinez din sec. III î.e.n. cuprindea 1464 de stele grupate în 284 de constelații.

În China, există dovezi care atestă interesul față de **observarea** cerului cu mult mai devreme decât apar în documentația scrisă. Exemple de ceramica (în acest moment la Observatorul Antic din Beijing) datate din perioada neolitică (acum peste 5000 de ani) prezintă imagini ale soarelui, ale stelelor precum și evenimente astronomice până în 1400 î.e.n.. Unele relicve

ale acestor evenimente astronomice timpurii au fost regăsite odată cu descoperirea celui mai vechi observator astronomic cunoscut în China (în prezent este situat în provincia Shanxi) și datează din perioada 2300-1900 î.e.n. Conform tradiției conducătorii Chinei, mai întâi regi și mai târziu împărați, trebuiau să-și primească mandatul politic din cer. Această obligație a fost numită „Mandatul Raiului” și împăratul însuși a fost numit „Fiul Cerului”. Stelele au fost înzestrate cu semnificații astrologice care au influențat viața de zi cu zi cât și strategii politice majore, astronomia devenind rapid în China un instrument politic puternic. Principala responsabilitate a puterii politice a fiind menținerea Pământului în armonie totală cu Cerul.

Mult mai târziu, pe lângă Biblioteca Imperială a funcționat în anul 621 e.n, un **observator astronomic**. Marele observator din Beijing a fost construit în anul 1438 și a fost încredințat începând cu anul 1629 astronomilor europeni veniți aici ca misionari iezuiți.

Cel mai vechi document care vorbește despre existența cometelor, este un desen care datează din anul 185 î.e.n, numit acum Atlasul de mătase al cometelor, găsit într-un mormânt în provincia Hunan în 1973. Observații periodice au dus și la descoperirea unor explozii de stele, cunoscute azi drept „supernove” și la alte informații ceea ce au permis astronomilor moderni să localizeze cu ușurință și să descrie stelele vizibile cu multă acuratețe. Primele cataloage de stele au putut fi alcătuite în perioada (475-221 î.e.n.) și ne-au fost transmise de celebrul istoric Sima Qian.

Posibil ca observația cerului în sens științific să fi fost realizată pentru prima dată ca o modalitate de marcarea a timpului și de înregistrare a evenimentelor pentru a crea un calendar. Pentru măsurarea timpului chinezi foloseau clepsidra. Interesant este faptul ca în sec. IV î.e.n. anul chinezesc avea 365 de zile așa cum și cercul avea și el 365 de grade.

În astronomia chineză au fost și influențe străine precum astronomia grecească, indiană, și islamică. Știința europeană modernă timpurie a fost introdusă în China de către preoți astronomi iezuiți la sfârșitul secolului XVI lea și începutul secolului XVII lea.

Cronologia astronomiei chineze

Înregistrările și investigațiile chineze în astronomie:

- 2137 î.e.n. cea mai timpurie eclipsă solară cunoscută;
- c.2000 î.e.n. se determină că Jupiter are nevoie de 12 ani pentru a finaliza o revoluție a orbitei sale

- c.1400 î.e.n. se înregistrează regularitatea eclipselor solare și lunare precum și cea mai cunoscută proeminență solară și două nove;
- c.1200 î.e.n. astronomii impart cerul în 28 de zone (constelații chineze) pentru recunoașterea stelelor
- c.1100 î.e.n.. se stabilește pentru prima oară echinocțiul de primăvară
- 776 î.e.n. înregistrează prima eclipsă solară
- 532 î.e.n. o novă a fost înregistrată în Records of the Grand Historian și în Zuo Zhuan;
- 364 î.e.n. cea mai veche înregistrare a petelor solare, realizată de Gan De;
- 28 î.e.n. Cartea de istorie imperială chineză, Cartea lui Han, face cunoscut cel mai timpuriu registru datat al petelor solare;
- Shen Kuo (1031-1095) a argumentat sfericitatea corpurilor cerești, folosind dovezi ale elipsei lunare și solare care au promovat teoria pământului sferic.

Constelațiile chineze

Diviziunile cerului au început cu Dipperul de Nord și cele 28 de conace. În 1977, o cutie de lac a fost descoperită în mormântul lui Yi, marchizul din Zeng. Numele celor 28 de conace au fost găsite pe capacul cutiei, dovedind că utilizarea acestui sistem de **clasificare** a fost făcută înainte de 433 î.e.n.. Pe lângă cele 28 de conace lunare, cele mai multe constelații se regăesc în lucrările lui Shi Shen-Fu și Gan De, astrologi în perioada 481 î.e.n - 222 î.e.n din China. Mult mai târziu, omul de știință și matematicianul Xu Guangqi (1562-1633) a introdus 23 de constelații suplimentare în apropierea Polului Sud Celest.

Astronomul și inventatorul din perioada dinastiei Han, Zhang Heng (78-139) a catalogat aproximativ 2500 de stele diferite și a recunoscut mai mult de 100 de constelații diferite. De asemenea a publicat, în lucrarea sa Ling Xian, un rezumat al diferitelor teorii astronomice din China acelei vremi. În perioada următoare (220-280) Chen Zhuo a continuat activitatea predecesorilor săi, formând un alt catalog de stele, în care au fost listate 283 de constelații și 1464 de stele. Între 1279-1368 a fost creat un nou catalog, care din păcate a fost distrus, chiar și cel al lui Shanjin, Imperial Astronomical Instruments publicat în 1757 și care conținea 3083 stele, a avut aceeași soartă.

Hărți stelare chineze

Chinezii au desenat multe hărți stelare în secolele trecute; este discutabil care este de fapt cea mai veche hartă. Una dintre ele, existentă în formă tipărită, este cea din atlasul celest al lui Su Song (1020-1101 e.n.) început în 1086 e.n. și terminat în 1092 e.n., care a fost inclus în Tratatul orologic de pe turnul său de ceas astronomic și care prezintă o sferă armilară, un glob ceresc și un cronograf mecanic. Din fericire două versiuni ale tratatului lui Su Song scrise pe turnul său de ceas, au supraviețuit veacurilor, astfel încât studiul turnului său de ceas astronomic este posibil datorită textele medievale.

Cea mai faimoasă este, probabil, harta Dunhuang găsită în orașul cu același nume, hartă desenată pe hârtie și care reprezintă cerul complet cu mai mult de 1350 de stele (vezi poza alaturată). Savanții cred că această hartă a stelelor datează undeva între 705-710 e.n.

Eclipsele solare și lunare

Astronomii chinezi au înregistrat 1600 de observații ale eclipselor solare și lunare de la 750 î.e.n. Shi Shen, astrolog chinez (sec IV î.e.n.), a realizat rolul lunii într-o eclipsă solară, oferind instrucțiuni în scrierile sale folosind pozițiile relative ale Lunii și Soarelui pentru a prezice aceste eclipse.

Astronomul și inventatorul chinez Zhang Heng (78-139 e.n.) a scris atât despre eclipsa solară cât și despre eclipsa de lună în publicația lui Ling Xian 120 e.n..

Savantul dinastiei Song, Shen Kuo (1031-1095 e.n.) a folosit modelele de eclipse lunare și eclipse solare pentru a demonstra că corpurile cerești sunt rotunde și nu plate. Mai mult decât atât, omul de știință chinez Shen Kuo nu a fost primul din istorie care a descris busola cu ac magnetic, dar a făcut și o măsurare mai precisă a distanței dintre steaua polului și nordul adevărat, care ar putea fi folosit pentru navigație. Împreună cu Wei Pu au trasat coordonatele exacte ale planetelor pe o hartă stelară și au creat teorii ale mișcării planetare, inclusiv mișcarea retrogradă.

Echipe și inovație

Chinezul Su Song a inventat în anul 1088 unul din cele mai rafinate instrumente pentru observații astronomice, sfera armilară, pe care o vom găsi în Europa abia în secolele XIII – XIV. De asemenea montajul ecuatorial al telescopului modern a fost inventat în China cu peste trei secole înainte apariției primului telescop.

Sfera armilară reprezentând în astronomia veche cerul și astrele, este un glob format din inele sau din cercuri. Cea mai timpurie sferă armilară din China este din secolul I î.e.n., echipată cu un singur inel. În timpul dinastiei Han Occidentale (200 î.e.n.- 9 e.n) se obțin evoluții suplimentare: introducerea inelului ecuatorial, adăugarea inelului eliptic, și în 125 e.n. completarea sferei cu inele de orizont și meridiane.

Prima sferă armilară hidraulică (alimentată cu apă) din lume a fost creată de Zhang Heng (78-139 e.n.), chinez cunoscut pentru aplicațiile sale strălucitoare ale angrenajelor mecanice, o impresionantă invenție alături de seismograful său.

Armila aviată proiectată de celebrul astronom Guo Shonjing în 1276 e.n. a rezolvat cele mai multe probleme găsite în sferele armilare la acea vreme. Globul celest, realizat de chinezi a arătat pozițiile stelelor ca o hartă stelară. Primul glob ceresc a fost realizat de Geng Shou-Chang între 70-50 î.e.n. La acea vreme era un glob uriaș arătând cele 28 de constelații, ecuator și orbita eliptică.

Globul ceresc din Observatorul Antic din Beijing realizat de un misionar belgian în 1673 e.n folosește 360 de grade față de 365,24 grade (ceea ce este un standard în China antică) fiind primul glob chinezesc care prezintă constelații aproape de Polul Sud Celest.

Telescopul a fost introdus în China la începutul secolului XVII-lea fiind achiziționat în 1634 de Împăratul Changzhen; cu toate acestea impactul asupra astronomiei chineze a fost limitat. În perioada 1368-1644 a dinastiei Ming din China expansiunea astronomică a cunoscut o scădere, în sensul că în aceste vremuri ocupația astronomului s-a bazat mai puțin pe descoperiri și mai mult pe utilizarea astronomiei.

Concluzie

Bazat pe cele expuse aici, astronomia chineză era mult mai avansată decât cea europeană, deoarece era bazată pe observație structurată și nu pe speculație metafizică. În Europa, de-abia la sfârșitul secolului al 16-lea, începutul secolului al 17-lea, Galileo Galilei introduce metoda observației empirice, fiind considerat părintele astronomiei

observaționale moderne. Observația științifică mijlocită de un telescop era folosită de chinezi cu câteva sute de ani înainte.

De asemenea, în timp ce gândirea europeană de Ev mediu era speculativă și centrată pe deducție, cea chineză era înclinată spre observație și experiment. Orientarea spre observație și experiment se întâmplă în Europa abia la începutul secolului al 17-lea, odată cu celebrele lucrări ale lui Francis Bacon, *Sylva Sylvorum* și *Novum Organon*.

Referinte

<https://amazingbibletimeline.com/blog/ancient-chinese-astronomers/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_astronomy

https://en.wikipedia.org/wiki/Timeline_of_Chinese_astronomy

<http://www.referatele.com/referate/astrologie/online1/astrologie1.php>

The First Chinese Astrologists

Doina CHETA

Astronomy is the science that deals with the study of the stars, their movement and evolution, their structure and composition, as well as the study of the star systems of galaxies and the Universe.

The first systematic observations on the sky have been made since the third millennium BC in China, recorded on the "guess bones". China is the only place where astronomical observations have been uninterrupted for 4,000 years, which has led to many important discoveries, such as: eclipses, comets or star bursts. A chronology of the most important events and Chinese contributions is presented below.

The ancient Chinese knew five planets (Jupiter, Mars, Saturn, Venus and Mercury) which they put in conjunction with the five elements (earth, wood, metal, fire and water). Discoveries on the territory of China dating from the 14th - 13th centuries BC refers to the lunar and solar eclipses. A Chinese catalog from the 3rd century BC contained 1464 stars grouped in 284 constellations.

In China, there is evidence of interest in observing the sky much earlier than it appears in written documentation. Examples of ceramics (at this time at the Beijing Ancient Observatory) dating from the Neolithic period (over 5000 years ago) show images of the sun,

stars and astronomical events up to 1400 BC. Some relics of these early astronomical events were found with the discovery of the oldest known astronomical observatory in China (currently located in the Shanxi province) and dates from 2300-1900 BC. According to the tradition, the rulers of China, first kings and later emperors, were to receive their political mandate from heaven. This obligation was called the "Mandate of Heaven" and the emperor himself was called the "Son of Heaven". The stars were endowed with astrological meanings that influenced daily life as well as major political strategies, astronomy quickly becoming a powerful political instrument in China. The main responsibility of the political power was to maintain the Earth in total harmony with Heaven.

Much later, in addition to the Imperial Library, in the year 621 CE, an astronomical observatory functioned. The great Beijing observatory was built in 1438 and has been entrusted since 1629 to European astronomers who came here as Jesuit missionaries.

The oldest document that talks about the existence of comets is a drawing dating from 185 BC, now called the Comet Silk Atlas, found in a tomb in the Hunan province in 1973. Regular observations also led to the discovery of explosions of stars, known today as "supernovae" and other information, which allowed modern astronomers to easily locate and accurately describe visible stars. The first star catalogs could be made in the period (475-221 BC) and were sent to us by the famous historian Sima Qian.

Scientific observation of the sky may have been made for the first time as a way of marking time and recording events to create a calendar. For measuring time, the Chinese used the hourglass. Interesting is that in the IVth century BC, the Chinese year was 365 days, and the circle was 365 degrees.

In Chinese astronomy there were also foreign influences such as Greek, Indian, and Islamic astronomy. Early modern European science was introduced to China by Jesuit astronomical priests at the end of the sixteenth century and the beginning of the seventeenth century.

Timeline of Chinese records and investigations in astronomy

- 2137 BC records the earliest known solar eclipse.
- c. 2000 BC - Chinese determine that Jupiter needs 12 years to complete one revolution of its orbit.
- c. 1400 BC - Chinese record the regularity of solar and lunar eclipses and the earliest known Solar prominence and two novas
- c. 1200 BC - Chinese divide the sky into twenty eight regions(Chinese constellation); for recognitions of the stars.

- c. 1100 BC - Chinese first determine the spring equinox.
- 776 BC - Chinese make the earliest reliable record of solar eclipse.
- 613 BC - July, a Comet, possibly Comet Halley, recorded in Spring and Autumn
- 532 BC - A nova was recorded in Records of the Grand Historian and Zuo Zhuan
- 364 BC - Earliest recorded observation of sunspots made by Gan De.
- 28 BC - May 10, Chinese imperial history book, Book of Han, makes earliest known dated record of sunspots; systematic Chinese observations of sunspots continue thereafter.
- 185 - The earliest recorded supernova of RCW 86
- 687 - Chinese make earliest known record of meteor shower.
- 1054 - July 4, Chinese astronomers noted the appearance of a guest star, the supernova now called the Crab Nebula, Messier's M1.
- 1088 - In his Dream Pool Essays, the polymath Chinese scientist Shen Kuo (1031–1095) wrote of his findings for the improved meridian measurement between the pole star and true north, which was an invaluable concept for aiding navigation by use of the magnetic compass. Shen Kuo also argued for spherical celestial bodies by using evidence of lunar eclipse and solar eclipse, which promoted spherical earth theory and went against the flat earth theory.

Chinese constellations

The divisions of heaven began with the North Dipper and the 28 mansions. In 1977, a lacquer box was discovered in the tomb of Yi, the Marquis of Zeng. The names of the 28 mansions were found on the lid of the box, proving that the use of this classification system was made before 433 BC. In addition to the 28 monthly mansions, most constellations are found in Shi Shen-Fu's work. and Gan De, astrologers from 481 BC - 222 BC from China. Much later, scientist and mathematician Xu Guangqi (1562-1633) introduced 23 additional constellations near the Celestial South Pole.

The Han dynasty astronomer and inventor, Zhang Heng (78-139)

cataloged about 2,500 different stars and recognized more than 100 different constellations. He also published, in his work *Ling Xian*, a summary of the various astronomical theories of China at that time. In the following period (220-280) Chen Zhuo continued the activity of his predecessors, forming another star catalog in which 283 constellations and 1464 stars were listed. Between 1279-1368 a new catalog was created, which unfortunately was destroyed. Even Shanjin's, *Imperial Astronomical Instruments* published in 1757 and containing 3083 stars had the same fate.

Chinese star maps

The Chinese have drawn many stellar maps over the past centuries; it is debatable which is actually the oldest map. One of them, existing in printed form, is the one in the celestial atlas of Su Song (1020-1101 BC). It was started in 1086 and ended in 1092 BC, which was included in the *Watch Treaty* from its astronomical clock tower and which it presents an armillary sphere, a celestial globe and a mechanical chronograph. Fortunately, two versions of Su Song's treaty written on his clock tower have survived for ages, so studying his astronomical clock tower is possible due to these medieval texts.

The most famous is probably the Dunhuang map found in the city with the same name, a map drawn on paper and representing the complete sky with more than 1350 stars (see the picture). Scientists believe that this map of the stars dates somewhere between 705-710 CE.

Solar and lunar eclipses

Chinese astronomers recorded 1600 observations of solar and lunar eclipses from 750 BC. Shi Shen, a Chinese archaeologist (4th century BC), realized the role of the moon in a solar eclipse. He gave instructions in his writings using the relative positions of the Moon and the Sun to predict these eclipses.

Chinese astronomer and inventor Zhang Heng (78-139 CE) wrote about both the solar eclipse and the lunar eclipse in *Ling Xian's* publication in 120 CE.

The scientist of the Song Dynasty, Shen Kuo (1031-1095 CE) used the models of lunar eclipses and solar eclipses to demonstrate that celestial bodies are round and not flat. Moreover, Chinese scientist Shen Kuo was not the first in history to describe the magnetic needle compass, but he also made a more precise measurement of the distance between the pole star and the true north, which could be used for navigation. Together with Wei Pu, they mapped the exact coordinates of the planets

on a star map and created theories of planetary motion, including retrograde motion.

Equipment and innovation

Su Song invented in 1088 one of the most refined instruments for astronomical observations, the armillary sphere, which we will find in Europe only in the 13th - 14th centuries. Also, the equatorial mount of the modern telescope was invented in China over three centuries before the first telescope appeared.

The armillary sphere, representing in ancient astronomy the sky and the stars, is a globe composed of rings or circles. The earliest armillary sphere in China is from the 1st century BC, equipped with a single ring.

During the Western Han dynasty (200 BC - 9 CE) additional evolutions are obtained: the introduction of the equatorial ring, the addition of the elliptical ring, and in 125 CE filling the sphere with horizon rings and meridians.

The world's first hydraulic (water-powered) sphere was created by Zhang Heng (78-139 CE), a man known for his brilliant applications of mechanical gears, an impressive invention alongside his seismograph.

Armillary sphere designed by the famous astronomer Guo Shonjing in 1276 CE solved most of the problems found in the armillary spheres at that time. The celestial globe made by the Chinese showed the positions of the stars as a star map. The first heavenly globe was made by Geng Shou-Chang between 70-50 BC. At that time there was a huge globe showing the 28 manors, equator and elliptical orbit.

The celestial globe of the Beijing Ancient Observatory made by a Belgian missionary in 1673 CE uses 360 degrees as compared to 365.24 degrees (which is a standard in ancient China) being the first Chinese globe to have constellations near the Celestial South Pole.

The telescope was introduced to China in the early 17th century and was purchased in 1634 by Emperor Changzhen; however, the impact on Chinese astronomy was limited. During the 1368-1644 period of the Ming Dynasty in China the astronomical expansion experienced a decline, meaning that in these times the occupation of the astronomer was less based on discoveries and more on the use of astronomy.

Conclusion

Based on what was shown here, Chinese astronomy was far more advanced than European astronomy, because it was based on structured observation and not metaphysical speculation. In Europe, only at the end of the 16th century, the beginning of the 17th century, Galileo Galilei introduces the method of empirical observation, being considered the

father of modern observational astronomy. The scientific observation mediated by a telescope was used by the Chinese several hundred years before.

Also, while European middle-age thinking was speculative and deduction-centric, the Chinese one was inclined towards observation and experiment. The orientation towards observation and experiment occurs in Europe only at the beginning of the 17th century, with the famous works of Francis Bacon, *Sylva Sylvorum* and *Novum Organon*.

References

<https://amazingbibletimeline.com/blog/ancient-chinese-astronomers/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_astronomy

https://en.wikipedia.org/wiki/Timeline_of_Chinese_astronomy

<http://www.referatele.com/referate/astronomie/online1/astronomie1.php>

China: un miracol spiritual și tehnologic

Alecu CHIRIȚĂ

Comunitatea academică internațională este de mult timp preocupată de modelul de inovare chinez. Ce se ascunde în spatele ascensiunii chineze și ce a permis țării să devină a doua cea mai mare economie din lume în mai puțin de 40 de ani?

Francis Bacon (1561-1626), un susținător important al metodei empirice de analiză, cuantifică saltul tehnologic timpuriu al Europei Occidentale

pe 3 elemente considerate esențiale: tiparul, busola și praful de pușcă. Bacon habar nu avea de unde provin aceste lucruri, dar istoricii știu acum că au fost inventate în China. Întrucât, spre deosebire de Europa, China nu a declanșat revoluția științifică a Revoluției industriale, unii istorici se întrebă acum de ce aceste invenții au fost atât de revoluționare în Europa de Vest și, aparent, atât de estompate în China.

De fapt, întrebarea fost pusă în mod relevant în ecuație de către Joseph Needham, cercetător neobosit al științei și tehnologiei chineze, apreciat ca unul dintre cei mai remarcabili intelectuali ai secolului XX. Numai datorită lucrărilor lui Needham, comunitatea academică occidentală a devenit conștientă că până la miracolul european emergent, China a fost liderul mondial de neegalat în dezvoltarea tehnologică.

China tradițională a preluat calitatea de supersocietate - capabila să stăpânească miracolul tiparului, să releve potențialul busolei și chiar să declanșeze explozia prafului de pușcă.

De fapt impactul acestor invenții asupra Europei de Vest este în fond vital.

Tipărirea nu numai că a eliminat o mare parte din erorile de copiere umană, dar a încurajat și producția de carte. Pe măsură ce materialul scris a devenit ieftin, ușor disponibil, activitatea intelectuală a crescut. În cele din urmă, tiparul este responsabil, cel puțin parțial, de răspândirea umanismului clasic și a altor idei din Renaștere. Se spune, de asemenea, că a stimulat Reforma protestantă, care a revendica o revenire la Biblie ca autoritate religioasă primară.

Introducerea prafului de pușcă în Europa a transformat castelele și alte fortificații medievale în relicve și a contribuit astfel la eliberarea Europei Occidentale de puterea aristocratică feudală.

Ca ajutor pentru navigație, busola a facilitat călătoriile navigatorilor portughezi și spanioli, care au dus la dezvoltarea Europei Atlantice a emisferei occidentale, precum și la deschiderea primei rute pe mare din Europa de Vest spre porturile din Africa de Est și Asia.

Întrebarea lui Needham poate fi astfel înțeleasă: „De ce China nu a folosit praful de pușcă pentru a distruge zidurile feudale? De ce China nu a folosit busola pentru a traversa Pacificul și pentru a descoperi America sau pentru a găsi un traseu pe mare spre Europa de Vest? De ce China nu a suferit o Renaștere sau Reformă? Implicația este că, deși China deținea aceste tehnologii, nu s-a schimbat prea mult. În esență, se pune întrebarea lui Needham: Ce s-a întâmplat cu China?

De fapt, nu a fost nimic în neregulă cu China. China a fost schimbată fundamental de aceste invenții. Dar pentru a vedea schimbările, trebuie să abandonăm sincronicitatea cu unele evenimente

europene și să privim în schimb la China însăși înainte și după aceste descoperiri.

Pentru început, ar trebui să remarcăm faptul că China deținea toate aceste trei tehnologii în perioada târzie adinastiei Tang (618-906) - cu 400-600 de ani înainte de apariția lor în Europa. Și tocmai în acea perioadă, de la aproximativ 850, când dinastia Tang a început să apună, până în 960, când a fost fondată dinastia Song (960-1279), China a suferit modificări fundamentale în toate sferele. De fapt, istoricii încep acum să folosească termenul „revoluție” atunci când se referă la schimbări tehnologice și comerciale care au culminat cu dinastia Song, în același mod în care se referă la schimbările din Anglia din secolul al XVIII-lea și al XIX-lea ca "Revoluția Industriala." Iar sintagma s-ar putea aplica și la alte tipuri de schimbări în China în această perioadă.

Toți am învățat în școală că tipografia a fost inventată în Germania de Johannes Gutenberg în anul 1550. Nu este așa. China a inventat nu numai hârtia, ci și tipografia cu, folosită în mod curent în China cu 1.000 de ani înainte de nașterea lui Gutenberg. În mod similar, am fost învățați că englezul James Watt a inventat motorul cu aburi. În fond motoarele cu abur au fost utilizate pe scară largă în China cu 600 de ani înainte de nașterea lui Watt. Există texte și desene antice care ilustrează și dovedesc că matematicienii chinezi au descoperit și documentat „Triunghiul lui Pascal” cu 600 de ani înainte ca Pascal să-l copieze și tot învățați chinezi au enunțat prima lege a mișcării lui Newton cu 2000 de ani înainte de Newton.

După căderea dinastiei Han (BCE 201-220 CE), confucianismul și-a pierdut o mare parte din credibilitatea sa ca viziune asupra lumii și, în cele din urmă, și-a pierdut locul central în lumea savantă. Acesta a fost înlocuit de budism, care venea din India. Buddhistii credeau că multă suferință și confuzie umană au rezultat din cautarea plăcerilor iluzorii și a ambițiilor deșarte: iluminarea și, în cele din urmă, salvarea va proveni dintr-o dezintoxicare progresivă de lumea reală. Acest punct de vedere a dominat viața intelectuală chineză până în secolul al IX-lea. Astfel, revenirea academică și intelectuală a confucianismului clasic a fost, în esență, o întoarcere la o abordare mai optimistă, care a configurat spiritual lumea mai aproape de modelul uman.

Pe alt plan, cu siguranță portughezii și spaniolii nu și-au făcut călătoriile fără precedent din pură curiozitate. Înceau să navigheze în ceea ce este acum Indonezia, pentru a achiziționa cele mai valoroase nestemate comerciale ale vremii. În secolul al XV-lea aceste insule au fost singurii furnizori mondiali de mirodenii fine, cum ar fi cuișoare, nucșoară și mazăre, precum și o sursă constantă pentru ardei pe scară

largă. Această piață de condimente l-a ademenit pe Columbvest de Spania și l-a atras pe Vasco Da Gama în periplul din jurul Africii și în Oceanul Indian.

După inventarea busolei, China a dorit să navigheze în această „Terra Prohibita” și, de fapt, a făcut incursiuni regulate, însă navele chineze nu au fost nevoite să se ducă în jurul lumii pentru a ajunge acolo. Națiunile atlantice din Europa de Vest, pe de altă parte, au trebuit să cumpere condimente de la Venetia (care controla rutele comerciale comerciale mediteraneene) sau de la alte orașe-state italiene, fiind obligate să găsească o nouă cale spre Insule. Era o necesitate care a generat acele rute revoluționare care au schimbat în cele din urmă lumea.

Praful de pușcă, tiparul și busola - în mod clar aceste trei invenții au transformat China în aceeași măsură ca și Europa. Și nu ar trebui să surprindă faptul că schimbările din China între secolele al X-lea și al XI-lea au fost diferite de schimbările din Europa de Vest între secolele al XIII-lea și al XV-lea. Desigur, ar fi nedrept să presupunem că ceva nu a fost în regulă cu Europa de Vest, deoarece tehnologiile au apărut acolo târziu. Este la fel de nedrept să ne întrebăm de ce chinezii nu au intrat din greșală în emisfera occidentală în timp ce navigau spre est, peste Pacific, pentru a găsi piețele de lână din Spania.

Tot chinezii au inventat sistemul de numere zecimale, fracțiile zecimale, numerele negative și zero, Chinezii au descris petele solare și cometele cu atâtea detalii și acuratețe încât aceste înregistrări antice sunt încă folosite ca bază pentru predicția și observarea lor astăzi. Chinezii au sondat după gaze naturale acum aproximativ 2.500 de ani, forând puțuri de 4.800 de metri adâncime, cu conducte de bambus pentru a livra gazul în orașele din apropiere. Chinezii au fost pionieri în exploatarea și utilizarea cărbunelui cu mult înainte de a fi cunoscut în Occident. Marco Polo și comercianții arabi s-au minunat de „piatra neagră” pe care chinezii o extrăgeau din pământ, una care arde încet și dă căldură în noțile reci.

Chinezii au inventat de asemenea un sismograf ingenios încă folosit, care indică nu numai magnitudinea, dar și direcția și distanța cutremurelor. Chinezii au inventat baloanele cu aer cald, parașuta, zborul echipat cu zmee, roaba și chibriturile. Au inventat laboratoare închise ermetic pentru experimente științifice. Au inventat tracțiunile cu centură și lanț, transmisia cu abur și palete, rotorul elicopterului și elicea, podul cu arc segmental. Au inventat utilizarea pompelor de alimentare cu apă și a lanțului, mânerul manivelei, toate metodele de construcție pentru poduri suspendate, etriere culisante, tamburul de pescuit, proiecția imaginii, felinare magice, sistemul de suspensie gimbal. China nu numai

că a inventat roțile de construcție particulară, mașinile de cardat și țesăturile, dar a fost și liderul mondial în inovațiile tehnice în industria textilă, cu mai mult de 700 de ani înainte de revoluția textilă din secolul al 18-lea din Marea Britanie.

Istoricii occidentali au denaturat și au ignorat rolul dominant al Chinei în economia mondială până în jurul anului 1800. Există o cantitate enormă de date empirice care dovedesc superioritatea economică și tehnologică a Chinei față de civilizația occidentală de-a lungul a milenii. Având în vedere că civilizația chineză a fost o puterea tehnologică supremă a lumii până în jurul anului 1800, este deosebit de important să subliniem că aceasta a făcut posibilă apariția Occidentului. Occidentul a reușit să facă trecerea la economiile moderne capitaliste și imperialiste doar prin copierea și asimilarea inovațiilor chineze și a tehnologiei mult mai avansate a Chinei. Până atunci, China era națiunea comercială principală, ajungând în cea mai mare parte a Asiei de Sud, Africa, Orientul Mijlociu și Europa. Inovațiile Chinei în producția de hârtie, tipărire de carte, arme de foc și instrumente au dus la o de fabricație a cărei mărfuri au fost transportate în întreaga lume de cel mai avansat sistem de navigație. Mai mult decât atât, activitatea bancară, o economie stabilă și circulația banilor de hârtie și producția agricolă ridicată au determinat ca venitul pe cap de locuitor al Chinei să-l depășească pe cel al Marii Britanii până la aproximativ 1800.

Inventivitatea și puterea de inovație a Chinei nu s-a încheiat. Odată cu renașterea modernă a Chinei, ea și-a ocupat din nou locul său de drept în lume și continuă puternic să își revendice supremația de acum 200 de ani.

Ignorând criza economică, companiile chineze trec pur și simplu la etapele ulterioare în de evoluție, iar brevetele străine nu au împiedicat inovația și dezvoltarea.

De îndată ce China și-a regăsit suflul, inovația a continuat fie pe măsura tradiției milenare Deși China a ratat brevetele pentru computer și Smartphone, a punctat însă decisiv în revoluția panoului solar și devenit rapid lider mondial în domeniu - moment în care SUA au impus tarife de 300% pe panourile solare chineze, în încercarea corporatistă de a ucide vânzările la export ale Chinei.

Astăzi, cu baza sa științifică și tehnologică mult mai avansată față de competitorii direcți, și investițiile fantastice în sistemul educațional, China pășește într-o nouă eră de lumină, o zonă pe care o va domina cu siguranță, din nou multă, vreme de acum încoa.

China: a Spiritual and Technological Miracle

Alecu CHIRIȚĂ

The international academic community has long been concerned about the Chinese innovation model. What is behind the Chinese rise and what has allowed the country to become the second largest economy in the world in less than 40 years?

Francis Bacon (1561-1626), an important supporter of the empirical method of analysis, quantifies the early technological leap of Western Europe on 3 elements considered essential: the pattern, the compass and the gunpowder. Bacon had no idea where these things came from, but historians now know that they were invented in China. Since, unlike Europe, China has not triggered the scientific turmoil of the Industrial Revolution, some historians now wonder why these inventions have been so revolutionary in Western Europe and seemingly so blurred in China.

In fact, the question was asked in a relevant way by Joseph Needham, a tireless researcher of Chinese science and technology, regarded as one of the most outstanding intellectuals of the 20th century. It is only because of Needham's work that the Western academic community has become aware that up to the emerging European miracle, China was the unmatched world leader in technological development. Traditional China has assumed the quality of supersociety - capable of mastering the miracle of the pattern, to detect the potential of the compass and even to trigger the explosion of gunpowder. In fact, the impact of these inventions on Western Europe is essentially vital.

Not only did printing eliminate many of the human copy errors, but it also encouraged the production of books. As writing material became cheap, readily available, intellectual activity increased. Finally, the pattern is responsible, at least in part, for the spread of classical humanism and other ideas from the Renaissance. It is also said to have stimulated the Protestant Reformation, which claimed a return to the Bible as the primary religious authority.

The introduction of gunpowder in Europe transformed castles and other medieval fortifications into relieves and thus contributed to the liberation of Western Europe from the feudal aristocratic power.

As a navigational aid, the compass facilitated travel by Portuguese and Spanish navigators, which led to the development of the Western Hemisphere's Atlantic Europe as well as the opening of the first sea route from Western Europe to the ports of East Africa and Asia.

Needham's question can be understood as follows: "Why didn't China use gunpowder to destroy the feudal walls? Why didn't China use

the compass to cross the Pacific and discover America or find a sea route to Western Europe? Why did China not undergo a Renaissance or Reformation? The implication is that although China owned these technologies, not much has changed. Essentially, Needham's question is asked: What happened to China?

In fact, there was nothing wrong with China. China has been fundamentally changed by these inventions. But to see the changes, we must abandon synchronicity with some European events and look instead at China itself before and after these discoveries.

To begin with, we should note that China owned all three of these technologies in the late Tang period (618-906) - 400-600 years before their emergence in Europe. And precisely at that time, from about 850, when the Tang dynasty began to fast, until 960, when the Song dynasty (960-1279) was founded, China underwent fundamental changes in all spheres. In fact, historians are now beginning to use the term "revolution" when referring to technological and commercial changes that culminated in the Song Dynasty, in the same way that they refer to the changes in 18th and 19th century England. as the "Industrial Revolution." And the phrase could also apply to other types of changes in China during this period.

We all learned in school that printing was invented in Germany by Johannes Gutenberg in 1550. It is not so. China invented not only paper, but also printing with, commonly used in China 1,000 years before Gutenberg's birth. Similarly, we were taught that Englishman James Watt invented the steam engine. After all, steam engines were widely used in China 600 years before Watt's birth. There are ancient texts and drawings that illustrate and prove that Chinese mathematicians discovered and documented "Pascal's Triangle" 600 years before Pascal copied it, and still learned Chinese enunciated Newton's first law of motion 2000 years before Newton.

After the fall of the Han dynasty (ECB 201-220 CE), Confucianism lost much of its credibility as a worldview and ultimately lost its central place in the learned world. It was replaced by Buddhism, which came from India. Buddhists believed that much human suffering and confusion resulted from the pursuit of illusory pleasures and vain ambitions: enlightenment and ultimately salvation will come from a progressive detoxification of the real world. This point of view dominated Chinese intellectual life until the 9th century. Thus, the academic and intellectual return of classical Confucianism was, in essence, a return to a more optimistic approach, which spiritually shaped the world closer to the human model.

On the other hand, the Portuguese and the Spanish certainly did not travel without precedent out of sheer curiosity. They were trying to navigate what is now Indonesia, in order to purchase the most valuable commercial assets of the time. In the 15th century, these islands were the only world suppliers of fine spices, such as garlic, nutmeg and peas, as well as a constant source for large-scale peppers. This spice market lured Columbus from Spain and drew Vasco Da Gama on the journey around Africa and the Indian Ocean.

After the invention of the compass, China wanted to navigate this "Forbidden Land" and in fact made regular raids, but Chinese ships did not have to travel around the world to get there. The Atlantic nations of Western Europe, on the other hand, had to buy spices from Venice (which controlled the commercial Mediterranean trade routes) or from other Italian city-states, being forced to find a new way to the Islands. It was a necessity that generated those revolutionary routes that eventually changed the world.

Gunpowder, paper and compass - clearly these three inventions have transformed China to the same extent as Europe. And it should come as no surprise that the changes in China between the tenth and eleventh centuries were different from the changes in Western Europe between the thirteenth and fifteenth centuries. Of course, it would be unfair to assume that something was wrong with Western Europe, because the technologies appeared there late. It is equally unfair to ask why the Chinese did not enter the western hemisphere by mistake as they sailed east over the Pacific to find wool markets in Spain.

Also the Chinese invented the decimal number system, the decimal fractions, the negative and zero numbers, the Chinese described the sunspots and comets with so much detail and accuracy that these ancient records are still used as a basis for their prediction and observation today. The Chinese surveyed natural gas about 2,500 years ago, drilling 4,800-meter deep wells with bamboo pipes to deliver gas to nearby cities. The Chinese pioneered the exploitation and use of coal long before it became known in the West. Marco Polo and the Arab traders marveled at the "black stone" that the Chinese extracted from the earth, one that burns slowly and gives warmth during cold nights.

The Chinese also invented an ingenious seismograph still in use, which indicates not only the magnitude, but also the direction and distance of the earthquakes. The Chinese invented hot air balloons, parachutes, kite-flying, wheelbarrows and matches. They invented hermetically sealed laboratories for scientific experiments. They invented traction with belt and chain, steam transmission and blades, helicopter rotor and propeller, segmental arch bridge. They invented the use of

water and chain feed pumps, crank handle, all construction methods for suspension bridges, sliding calipers, fishing drum, image projection, magic lanterns, gimbal suspension system. Not only has China invented custom-made wheels, carding machines and fabrics, but it has also been the world leader in technical innovations in the textile industry, more than 700 years before the 18th-century textile revolution in Britain.

Western historians have distorted and ignored China's dominant role in the world economy until around 1800. There is an enormous amount of empirical data that proves China's economic and technological superiority over Western civilization over the millennia. Considering that Chinese civilization was the supreme technological power of the world until about 1800, it is particularly important to emphasize that it made the emergence of the West possible. The West has succeeded in making the switch to modern capitalist and imperialist economies only by copying and assimilating Chinese innovations and China's more advanced technology. Until then, China was the main trading nation, reaching most of South Asia, Africa, the Middle East and Europe. China's innovations in paper production, book printing, firearms and instruments have led to a manufacturing facility whose goods were transported worldwide by the most advanced navigation system. Moreover, banking activity, a stable economy and the circulation of paper money and high agricultural production determined that China's per capita income exceeded that of Great Britain until about 1800.

China's inventiveness and innovation power has not ended. With China's modern rebirth, it has once again taken its rightful place in the world and continues to claim its supremacy 200 years ago. Ignoring the economic crisis, Chinese companies are simply moving on to the later stages of evolution, and foreign patents have not hindered innovation and development.

As soon as China found its breath, innovation continued to be at the millennial tradition. Although China missed the patents for the computer and the Smartphone, it was decisive in the solar panel revolution and quickly became the world leader in the field - a time that the US imposed 300% tariffs on Chinese solar panels, in the corporate attempt to kill China's export sales.

Today, with its much more advanced scientific and technological base than its direct competitors, and fantastic investments in the education system, China is entering a new era of light, an area that will surely dominate again, for a long time to come here.

China, una din marile puteri economice ale lumii

Alexandru CIOARNĂ

1. Date generale

A) Istorie:

- Unificare – 221 î.Hr.;
- Instaurarea republicii (Republica Chineză) – 1 Ianuarie 1912;
- Proclamarea Republicii Populare Chineze – 1 Octombrie 1949;
- Sistem politic – Republica Socialistă monopartidă.

B) Suprafața:

- Totală – 9.596.961 Km² (locul 3 în lume);
- Apă – 2,8%;
- Cel mai mare oraș – Shanghai 24,24 milioane de locuitori (2018);
- Vecini 16 – (Mongolia, Kazahstan, Kirghizstan, Pakistan, India, Nepal, Bhutan, Birmania, Laos, Vietnam, Rusia, Coreea de Nord, Afganistan, Coreea de Sud și Japonia).

C) Populație:

- Totală – 1.435.465.243 locuitori (18,59% din populația lumii; 59,7% populație urbană; densitate 153 pers/Km²);
- Țara cea mai densă populată din lume;
- Speranța de viață – 75 ani;
- Rata mortalității – 12 la mie.

D) Economie:

a) PIB (2017);

- Total – 14,9614 trilioane USD, locul doi în lume;
- Per locuitor – 14.342 USD (locul 84 din lume);

b) Monedă – yuan (yuan=0.13 €);

c) Scurt istoric.

- De la înființarea sa (1949) RPC a avut un stil sovietic de economie centralizată planificată;
- După moartea lui Mao(1976) a început reformarea economiei, în sensul unei economii mixte orientate spre comerț;
- Colectivizarea agricolă a fost desființată, iar terenurile agricole privatizate;
- Comerțul exterior a devenit prioritate majoră, creându-se zone economice speciale;

- Întreprinderile de stat ineficiente au fost restructurate iar cele neprofitabile închise deși s-au pierdut multe locuri de muncă.

2. Economia modernă a Chinei

- Începând cu liberalizarea economică (1978) China a devenit o țară a cărei economii a înregistrat cea mai rapidă creștere economică la nivel mondial bazându-se în mare măsură pe investiții și export;
- Potrivit FMI creșterea medie anuală a PIB-ului între 2001 și 2010 a fost de 10,5%;
- Deși, China este un lider economic industrial mondial (productivitate mare, costuri reduse ale forței de muncă, infrastructură relativ bună), totuși economia chineză este o mare consumatoare de energie, devenind cel mai mare consumator de energie din lume (2010), bazându-se pe cărbune (70% din nevoile sale de energie);
- China este țara care produce și consumă cea mai mare parte a energiei mondiale:
- În 2012 a generat aproximativ 4,94 mld Kwh energie electrică cu o capacitate instalată de 1,14 mld Kwh;
- În 2013 mai mult de 70% din energia produsă în țara a provenit din arderea cărbunelui, lucru ce a determinat luarea de măsuri severe antipoluante (energia hidro, eoliană, solară, geotermală, biomasă, biocombustibil); începând cu 2012 accentul fiind pus pe hidro și centralele nucleare;
- Producția de petrol s-a ridicat la peste 4,416 mld baril (2012), fiind însă insuficientă raportată la creșterea economică, fiind necesar să se importe petrol din Rusia, Orientul Mijlociu, Asia Centrală și Africa;
- Aproximativ 50% din petrolul folosit de China provine din străinătate (în acest domeniu China depășește SUA la importul de petrol din lume);
- China, ca membru al OMC este cea mai mare putere economică a lumii cu o valoare totală a comerțului internațional de 3,87 trilioane USD (2012);
- Rezervele valutare au ajuns la 2,85 trilioane USD (2010);
- După perioada Mao China a investit masiv în cercetare științifică, cheltuind peste 100 mld USD (2011), știința și tehnologia fiind considerate ca domenii vitale în atingerea obiectivelor economice și politice (strategice);

- China își dezvoltă rapid sistemul de învățământ, prioritar științe, matematică și inginerie;
- China, la nivel mondial, este al doilea cel mai mare editor de lucrări academice apărute în publicații științifice internaționale de renume;
- Cele mai reprezentative companii tehnologice din China (Lenovo, Huawei, Merzu, ZTE) au devenit lideri mondiali în domeniul telecomunicațiilor și calculatoarelor personale; supercomputerele chineze fiind considerate constant, ca fiind cele mai puternice din lume;

3. Economia actuală a Chinei

- Din 1978 China își clădește cea mai lungă creștere economică din istoria umanității;
- China este prima națiune în curs de dezvoltare care devine o mare putere, fiind a doua economie a lumii în funcție de PIB-ul nominal (după SUA) și prima la nivel mondial dacă PIB-ul este raportat la puterea de cumpărare;
- China a devenit cel mai mare producător industrial a lumii, cel mai mare exportator și țara cu cele mai mari rezerve valutare;
- Pentru a ajunge aici economia a crescut cu 10% în ultimele patru decenii;
- În anul 2016 China a devenit o a doua sursă de investiții străine directe a lumii;
- În doar un deceniu investițiile Chinei în străinătate au crescut cu 100 mld USD / an;
- Business-ul chinez a știut să profite de expansiunea economică;
- Dacă în 2007 companiile chineze ocupau doar 30 de poziții în Lista Forbes Global 500 a celor mai mari companii din lume, în 2017 sunt prezente 115 companii chineze, perspectiva arătând o ascensiune și mai rapidă.
- Cheltuielile pentru cercetare-dezvoltare au crescut substanțial, reducând decalajul față de SUA;
- Companiile chineze sunt pionieri ai investițiilor în domeniile inteligenței artificiale și tehnologia financiară;
- China devine lider mondial în domeniul fabricării și utilizării mașinilor electrice; producătorii chinezi producând peste 680.000 de mașini, autobuse și camioane electrice; mai mult decât toate celelalte țări ale lumii;

- În ultimii ani rata de urbanizare a Chinei a crescut de la mai puțin de 20% la aproximativ 60%.
- Predicția pe termen lung (analizată Standard Chartered) arată că economia Chinei va deveni cea mai mare din lume până în anul 2030, bazându-se pe paritatea puterii de cumpărare și PIB-ului nominal:
- Predicțiile arată că economia Indiei o va depăși pe cea a SUA, iar economia Indoneziei va urca pe locul 5;
- PIB-ul Chinei va fi de 64 trilioane USD, al Indiei de 46,3 trilioane USD, al SUA 31 trilioane USD, Indonezia 10,1 trilioane USD, Turcia 9.1 trilioane USD; fiind urmate de Brazilia, Egipt, Rusia, Japonia și Germania;
- Privind spre viitor China își va păstra supremația și până în 2050, urmată fiind de India și SUA:
- Piețele emergente vor domina economia globală, clasamentele specialiștilor fiind: China, India, SUA, Indonezia, Brazilia, Rusia, Mexic, Japonia, Germania și Marea Britanie.
- Deci:
- Economia mondială ar putea să se dubleze ca mărime până în 2050 pe baza unor politici adecvate de creștere economică și în lipsa unor catastrofe pentru omenire;
- Economiiile emergente vor fi, în continuare, motorul creșterii economice;
- Grupul economiilor emergente (E7) China, India, Indonezia, Brazilia, Rusia, Mexic și Turcia) ar putea crește de la 35% la aproape 50% din PIB-ul mondial;
- Anumite piețe emergente vor ajunge pe poziții centrale (Mexicul ar putea depăși Marea Britanie și Germania);
- Cota din PIB-ul mondial a Statelor din UE ar putea fi sub 10%, mai mică ca a Indiei;
- Atingerea acestor obiective impune țărilor emergente implementarea de reforme structurale privind îmbunătățirea stabilității macroeconomice, diversificarea economiilor, dezvoltarea unor instituții politice și juridice mai eficiente;
- Potrivit ultimelor date SUA și Europa vor pierde constant teren comparativ cu China și India, Raportul PWC (The long view: how will the global economic order change by 2050);

- Astfel cota Chinei ar urma să crească la 20% din economia globală, cea a SUA va scădea de la 16% la 12%, cea a UE va coborâ de la 15% la 9%, în timp ce cea a Indiei va urca de la 7% la 15%;
- Conform raportului general (sume în trilioane USD) ar arăta astfel:
- China 58,499; India 44,128; SUA 34,120; Indonezia 10,508; Rusia 7,131; Mexic 6,863; Japonia 6,779; Marea Britanie 5,369; Turcia 5,184 și Franța 4,705;

4. Câteva opinii

- Fără îndoială, China este și va fi o putere economică mondială, luându-se în calcul principalii indicatori (PIB-ul nominal și per capita, ritmul de creștere economică, transformările sociale, ș.a.);
- Poziția de putere economică mondială este urmată de putere militară pe plan mondial;
- Cu o populație numeroasă (18,59% din populația lumii) gradul de ocupare a forței de muncă a Chinei este ridicat, grație politicilor economice și sociale;
- Relațiile diplomatice, economice și culturale dintre China și România sunt remarcabile;
- Disponibilități considerabile, în continuare, privind relațiile economice și mai ales legate de resursele de forță de muncă disponibile pentru România.

Bibliografie selectivă

1. Ziarul financiar, anii 2010-2019.
2. Capital.ro, anii 2014-2019.
3. Money.ro, anii 2016-2019.
4. Adevarul.ro, anii 2015-2019.
5. Revista de economie mondială, anii 2010-2019.
6. <http://wikipedia.org>
7. <http://scribd.com>
8. <http://europa.eu>
9. <http://incont.stirileprotv.ro>
10. <http://economie.hotnews.ro>
11. <http://doctorat.feaa.uaic.ro>

China. One of the Great Economic Powers of the World. Some Opinion

Alexandru CIOARNĂ

The present paper is structured on the following topics.

1. General data (History, surface, population, economics, gross domestic product, currency, brief historical presentation).
2. The modern economy of China is described using data regarding the development of the gross domestic product, energy consumption, its presence in the international trade, investments in main field.
3. The present-day economy of China with data regarding industrial production, foreign investments, Chinese business, expenses for research development.
4. China economy perspectives (data regarding the situation and development of China economy in comparison with other countries)
 - There are indicated a set of data which represent a great surprise regarding the world economy, namely the emergent economies up to 2030's and 2050's.
 - The USA and Europe will constantly base ground in comparison with China and India.
 - China's share will increase up to 20% of the global economy; the USA share will decrease from 16% to 12%; the UE will decrease from 15% to 9% while India will increase from 7% to 15%.
 - The emergent economies will continue to be the increasing engine of the global economy.
 - Up to the 2050's, the share of the emergent economies [E7], China, India, Indonesia, Brazil, Russia, Mexico and Turkey could increase from 35% to 50% of the world gross domestic product. China could reach 20% of the world gross domestic product, followed by India, the USA, Indonesia.
5. Some opinions regarding
 - Force/position of China on the global level;
 - Military power;
 - Degree of working force placement;
 - Foreign connections [economical, diplomatic, cultural ones].
 - Present and futures leaders!
 - Be careful!
 - Take into account these changes in global economy when you are drawing up year future foreign policies!
 - Selective bibliography (A fundamental one used for sorting the present paper)

Moment aniversar: relațiile diplomatice și de prietenie româno-chineză. Șapte decenii de existență

Tabita CRISTEA

Încep prin a aprecia faptul că ediția a V-a a Simposionului Internațional "Cultură și civilizație chineză. Dialoguri româno-chineze" este dedicată acestui eveniment major și anume relațiile diplomatice și de prietenie româno-chineze.

Ne propunem să prezintăm un scurt istoric al acestei relații, cu sublinierea că sursele de informare sunt Ministrele Afacerilor Externe ale celor două țări partenere și prietene prin Comunicatele prezentate în acest an aniversar precum și articolele apărute pe site-ul Ambasadei R. P. Chineze la București, precum și în organul internațional de presă "China Xinhua News".

În anul 1880 avut loc primele contacte oficiale româno-chineze la Paris între Mihai Kogălniceanu și reprezentantul Chinei în capitala franceză, dar relațiile diplomatice au fost instituite la data de 18 octombrie 1939, relații ce au fost intrerupte la 10 iulie 1941 pentru opt ani, astfel că la 5 octombrie 1949 relațiile diplomatice au fost stabilite la nivel de ambasadă.

Cu prilejul vizitei președintelui R. P. Chineze Hu Jintao în România, în anul 2004, a fost semnată o Declarație Comună a României și a Chinei privind stabilirea unui Parteneriat amplu de Prietenie și Colaborare, iar în anul 2013 (25 noiembrie) a fost adoptată Declarația comună a Guvernului României și a Guvernului R. P. Chineze privind aprofundarea cooperării bilaterale în noile circumstanțe.

Precizăm că relațiile bilaterale reprezintă contacte politice la nivel înalt și anume vizite oficiale și întrevederi la nivel de Președinte și Prim-Ministru. România este reprezentată în R. P. Chineză la nivel de Ambasadă și prin Consulate de la Shanghai și Hong Kong.

Schimburile comerciale româno-chineze au totalizat , în anul 2018, 6,09 miliarde de dolari din care 883.554 milioane de dolari exporturi românești, în creștere cu 6,84% față de la anul 2017, iar importurile au avut o creștere de 22,52% față de anul precedent, cu precizarea că deficitul comercial al României în relația bilaterală este de 4,32 miliarde de dolari.

În acest an, 2019 în primele trei luni, schimburile comerciale româno-chineze au totalizat 1,5 miliarde de dolari, din care 198,91 milioane exporturi românești, iar în același perioadă importurile au fost de peste un miliard de dolari.

Este important să subliniem și cooperarea cultural-științifică, astfel în 8 noiembrie 2007 s-a deschis în cadrul Universității "Lucian Blaga" din Sibiu, Institutul Cultural Confucius, institut similar funcționând și în cadrul Universităților din Cluj Napoca, Brașov și București.

În capitala R. P. Chineze funcționează Institutul Cultural Român, inaugurat la 14 Iulie 2015, iar la București Institutul Cultural Chinez , care desfășoară o vie și importantă activitate. De asemenea menționăm lectoratele de limba româna respectiv limba chineza în România , la București, Iași și Cluj Napoca, respectiv în China la Beijing, X'an și Tianjin.

În acest an, România a trimis cea mai mare delegație din ultimii ani, la Târgul Internațional de Carte de la Beijing, desfășurat în perioada 21-25 august, în capitala chineză.

Excelanța Sa Jiang Yu a felicitat România pentru faptul că este țară invitată de onoare la Târgul Internațional de Carte de la Beijing, cu o delegație de peste 50 de persoane, reunind "elitele din domeniul publicării, tehnologiei, culturii și a altor cercuri intelectuale" ("China Xinhua News", 12 august 2019).

În perioada 21-22 august 2019, Excelența Sa, Jiang Yu, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar în România, a vizitat Aradul, unde a participat la evenimentele locale prilejuite de aniversarea a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre China și România. În cadrul vizitei , Ambasadorul Jiang Yu s-a întâlnit cu Președintele Consiliului Județean, cu primarul municipiului Arad, a vizitat sediul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze , s-a întâlnit cu reprezentanții mass-mediei locale și cu studenți care au făcut studii în China, precum și delegația municipiului Changzhou , care a participat la Zilele Aradului, delegația condusă de Secretarul general adjunct al Comitetului Municipal Changzhou al Partidului Comunist Chinez din Provincia Jiangsu.

Ambasadorul Jiang Yu a precizat de asemenea că în ultimii ani județul Arad a fost în fruntea județelor privind relațiile de cooperare cu China, manifestând un interes deosebit pentru realizarea pragmatică a parteneriatului româno-chinez. Au fost menționate de către Ambasadorul Chinei în România contactele strânse și buna cooperare a Aradului cu Provincia Hainan, cu Provincia Fujian, cu orașul Changzhou precum și activitățile culturale și educaționale dovadă a aprecierii deosebite a culturii și civilizației chineze.

În cadrul Zilelor Aradului, cu ocazia aniversării a 70 de ani de relații diplomatice între China și România delegația artistică de copii

Changzhou a desfășurat o varietate de spectacole (dansuri etnice, teatrul de umbre, Opera Pekineză), precum și o expoziție de pictură și caligrafie, care au fost primite cu căldură de publicul municipiului nostru.

O inițiativă de dată recentă este constituirea unei noi mișcări pentru promovarea cooperării BRI în România. Informația a apărut în publicația "China Xinhua News" din 23 septembrie și se referă la înființarea unei Comunități Drumul Mătăsii, ca parte a eforturilor comune ale Chinei și României de a construi Centura și Drumul "Belt and Road".

Excelența Sa Jiang Yu, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al R. P. Chineze în România a precizat că "această nouă mișcare adaugă noi elemente și impuls la cooperarea bilaterală BRI".

Este o inițiativă generoasă care va deschide calea pentru o cooperare mai eficientă și mai utilă și va consolida schimburile neguvernamentale bilaterale dintre cele două țări.

În final, ne exprimăm convingerea că relațiile diplomatice și de prietenie se vor consolida în anii ce vor urma, astfel încât România să constituie un prieten loial și eficient pentru o colaborare pragmatică cu Republica Populară Chineză.

Anniversary Moment: Romanian - Chinese Diplomatic and Friendship Relations. Seven Decades of Existence.

Tabita CRISTEA

I begin by appreciating the fact that the 5th edition of the International Symposium "Chinese Culture and Civilization. Romanian-Chinese Dialogues" is dedicated to this major event, namely the Romanian-Chinese diplomatic and friendship relations.

We intend to present a brief history of this relationship, underlining that the sources of information are the Ministers of Foreign Affairs of the two partner countries and friends through the Communiqués presented this year anniversary, as well as the articles published on the website of the People's Republic of China Embassy in Bucharest, and the international press body "China Xinhua News".

In the year 1880 the first official Romanian-Chinese contacts in Paris took place between Mihai Kogălniceanu and the representative of China in the French capital, but the diplomatic relations were established on 18th of October 1939, relations that were interrupted on 10th of July 1941 for eight years, thus that on 5th of October 1949, the diplomatic relations were established at the embassy level.

On the occasion of the visit of President of the People's Republic of China, Hu Jintao, in Romania, in 2004, a Joint Declaration of Romania and China was signed on establishing a broad partnership of Friendship and Collaboration, and in the year 2013 (25th of November) the Joint Declaration was adopted. The Government of Romania and the Government of People's Republic of China regarding the deepening of the bilateral cooperation in the new circumstances.

We mention that the bilateral relations represent high-level political contacts, namely official visits and meetings at the level of President and Prime Minister. Romania is represented in the People's Republic of China through Embassy and through Consulates in Shanghai and Hong Kong.

Romanian-Chinese trade totaled \$ 6.09 billion in 2018, of which \$ 883,554 million Romanian exports, up 6.84 % from 2017, and imports increased by 22.52 % compared to the previous year, specifying that Romania's trade deficit in the bilateral relationship is \$ 4.32 billion.

This year, in the first three months of 2019, Romanian-Chinese trade totaled \$ 1.5 billion, of which 198.91 million Romanian exports, and in the same period imports were over one billion dollars.

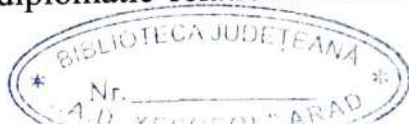
It is important to underline the cultural-scientific cooperation, thus, on 8th of November 2007, opened in the "Lucian Blaga" University of Sibiu, the Confucius Cultural Institute, a similar institute operating also in the Universities of Cluj Napoca, Braşov and Bucharest.

In the capital of People's Republic of China, the Romanian Cultural Institute operates, inaugurated on 14th of July 2015, and in Bucharest the Chinese Cultural Institute, which carries out a lively and important activity. We also mention the Romanian language lectures respectively the Chinese language in Romania, in Bucharest, Iasi and Cluj Napoca, respectively in China in Beijing, X'an and Tianjin.

This year, Romania sent the largest delegation of recent years to the Beijing International Book Fair, held on 21st - 25th of August, in the Chinese capital.

His Excellency Jiang Yu congratulated Romania on being a guest of honor at the Beijing International Book Fair, with a delegation of over 50 people, bringing together "the elites in the field of publishing, technology, culture and other intellectual circles" ("China Xinhua News", 12th of August 2019).

On 21st - 22nd of August 2019, His Excellency Jiang Yu, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary in Romania, visited Arad, where he participated in local events celebrated on the 70th anniversary of the establishment of diplomatic relations between China and Romania.

During the visit, Ambassador Jiang Yu met with the President of the County Council, with the mayor of Arad, visited the headquarters of the Romanian-Chinese Friendship and Collaboration Forum, met with representatives of the local media and students who studied in China, as well as the delegation of Changzhou Municipality, which participated in Arad Days, the delegation led by the Deputy Secretary-General of the Changzhou Municipal Committee of the Chinese Communist Party of Jiangsu Province.

The Ambassador Jiang Yu also said that in recent years the county of Arad has been at the forefront of counties on cooperative relations with China, expressing a special interest for the pragmatic realization of the Romanian-Chinese partnership. The close contacts and good cooperation of Arad with province of Hainan, province of Fujian, city of Changzhou, as well as cultural and educational activities as a special appreciation of Chinese culture and civilization were mentioned by the Chinese Ambassador in Romania.

During the Arad Days, on the occasion of the 70th anniversary of diplomatic relations between China and Romania, the Changzhou Children's Art Delegation performed a variety of shows (ethnic dances, shadow theater, Pekingese Opera), as well as an exhibition of painting and calligraphy, which were warmly received by the public of our municipality.

A recent initiative is the creation of a new movement to promote BRI cooperation in Romania. The information appeared in the "China Xinhua News" publication from 23rd of September and refers to the establishment of a Silk Road Community, as part of China and Romania's joint efforts to build the Belt and Road Belt.

His Excellency Jiang Yu, Extraordinary and Plenipotentiary Ambassador of the People's Republic of China in Romania said that "this new movement adds new elements and impetus to the bilateral cooperation of the BRI".

It is a generous initiative that will pave the way for more effective and useful cooperation and strengthen bilateral nongovernmental exchanges between the two countries.

Finally, we express our conviction that the diplomatic and friendship relations will be strengthened in the years to come, so that Romania can be a loyal and efficient friend for a pragmatic collaboration with the People's Republic of China.

Pledoarie pentru integrarea medicinei tradiționale chineze în sistemul medical arădean

Corina CRIȘAN

Sistemul de sănătate arădean, organizat pe cele trei paliere, respectiv, asistență medicală primară, ambulatorie și spitalicească, asigură servicii medicale prin cabinetele medicilor de familie, cabinetele medicale de specialitate din sectorul public, respectiv privat, precum și spitalele publice, respectiv private care funcționează în județul Arad. Spitalul Clinic Județean de Urgență Arad, cel mai mare furnizor de servicii medicale spitalicești din județ, aflat în subordinea Consiliului Județean Arad, asigură predominant servicii de diagnostic și tratament pacienților care beneficiază de spitalizare sau de consulturi în cabinetele medicale de diferite specialități care funcționează în cadrul ambulatorului de specialitate, după o structură avizată de Ministerul Sănătății.

Finanțarea serviciilor medicale oferite în instituțiile medicale publice și private aflate în relație contractuală cu Casa de Asigurări de Sănătate Arad, se face prin bugetul Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate, după un contract-cadru care decontează în cea mai mare parte, serviciile medicale acordate pentru vindecarea bolilor și prevenirea complicațiilor acestora sau pentru recuperarea sau ameliorarea suferinței, în defavoarea serviciilor medicale de prevenție a bolilor. În acest context legislativ, îmbunătățirea stării de sănătate a populației, obiectiv general al politicii de sănătate publică promovat de autoritățile publice, este dificil de realizat.

Medicina curativă practică astăzi, grevează sistemul medical de mari resurse financiare, în special în mediul spitalicesc, ceea ce justifică preocupările pentru sustenabilitatea serviciilor de sănătate, chiar și în țările dezvoltate. Necesitatea de a reforma un sistem de sănătate care să asigure îmbunătățirea sănătății pentru toți, plasează strategia de promovare a sănătății și educația pentru sănătate între obiectivele recomandate de Organizația Mondială a Sănătății. Recunoașterea rolului jucat de medicina tradițională chineză pentru menținerea sănătății, justifică sprijinul Organizației Mondiale a Sănătății pentru statele membre care au implementat planuri active de integrare a medicinei tradiționale chineze în serviciile medicale de promovare a sănătății.

Asocierea principiilor și metodelor medicinei tradiționale chineze cu promovarea unui stil de viață sănătos, trebuie să depășească nivelul actual destinat dezbaterilor, la etapa valorificării experienței sistemului medical chinez, și nu numai, în care medicina occidentală și medicina tradițională chineză sunt practicate deopotrivă, de la nivelul asistenței

medicale primare la asistența medicală intraspitalicească. Integrarea medicinei tradiționale chineze în serviciile de îngrijire a sănătății, proprii medicinei clasice, este o alternativă viabilă la dificultățile financiare generate de costurile de tratare a bolilor cronice legate de stilul de viață.

Orientarea resurselor financiare și spre programele preventive de sănătate, atât în asistența medicală primară, cât și în asistența medicală spitalicească, este o condiție obligatorie pentru menținerea sănătății publice. În pofida reglementărilor insuficiente privind practicarea medicinei tradiționale chineze în sistemul medical românesc, integrarea modelului oferit de medicii tradiționaliști practicanți de medicină tradițională din China în promovarea unui stil de viață sănătos, este o oportunitate menită să consolideze programele de educație pentru sănătate.

Politicile de promovare a sănătății corelată stilului de viață trebuie să completeze serviciile medicale de diagnostic și tratament oferite de medicina convențională practică în spital. Actuala legislație nu recunoaște un cadru organizatoric propriu unui departament de medicină preventivă care să funcționeze în spitalele publice, deși serviciile medicale acordate de spital pot fi preventive sau curative, de recuperare și/sau paleative, conform Legii 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare.

Instituționalizarea medicinei preventive în spitalele publice, valorificând modelele de bună practică ale medicinei tradiționale chineze, care excelează în protejarea sănătății publice prin încurajarea comportamentelor sănătoase de viață, rămâne în așteptarea unei strategii naționale de implementare a serviciilor medicale de prevenție în spitale, care să includă și medicina tradițională chineză, ca parte integrantă a sistemului de sănătate publică.

Pledoaria pentru integrarea medicinei tradiționale chineze în sistemul medical arădean este justificată de interesul autorităților locale pentru protejarea stării de sănătate a arădenilor și promovarea practicilor de medicină tradițională chineză ca parte componentă a serviciilor medicale oferite pacienților. Implementarea unui proiect-pilot de integrare a medicinei tradiționale chineze în sistemul medical arădean devine o oportunitate, în contextul în care Aradul ocupă un loc important pe harta relațiilor româno-chineze și poate beneficia de sprijin pentru preluarea bunelor practici ale experienței sistemului medical chinez, și nu în ultimul rând, o mare provocare.

Plea for Integrating Traditional Chinese Medicine into Arad's Medical System

Corina CRIȘAN

The health system of Arad county, organized on the three levels, respectively, primary health care, ambulatory and hospital, provides medical services through the offices of family doctors, specialized medical offices in the public and private sectors, as well as the public and private hospitals operating in Arad County. The Arad County Emergency Clinical Hospital, the largest provider of hospital medical services in the county, subordinated to the Arad County Council, it provides predominantly diagnostic and treatment services to the patients who are receiving hospitalization or consultations in medical offices of different specialties that operate within the specialized ambulatory, different specialties that work within the specialty outpatient, after one structure approved by the Ministry of Health.

The financing of the medical services offered in the public and private medical institutions in contractual relationship with the Arad Health Insurance House, it is made through the budget of the Unique National Fund for Social Health Insurance, following a framework contract settled in most of all, the medical services provided for the cure and prevention of diseases and their complications or for the recovery or alleviation of suffering, to the detriment of medical services for disease prevention. In this legislative context, the improvement of the status of population health, the general objective of public health policy promoted by the public authorities, it is difficult to achieve.

The curative medicine practiced today, strikes the health system of great financial resources, especially in the hospital environment, which justifies the concerns for sustainability of health services, even in developed countries. The need to reform a health system that ensures the improvement of health for all, places the strategy of promoting health and health education among the objectives recommended by the Organization World Health. Recognition of the role played by traditional Chinese medicine for maintaining health, justifies World Health Organization support for states members who have implemented active plans to integrate traditional Chinese medicine in medical services to promote health.

The association of traditional Chinese medicine principles and methods with the promotion of a healthy lifestyle, must exceed the current level of debate, at the stage to capitalize on the experience of the

Chinese medical system, and not only, in which western medicine and traditional Chinese medicine are practiced at the same level from primary health care to inpatient healthcare. The integration of the traditional Chinese medicine health care services, typical of classical medicine, is a viable alternative to the financial difficulties generated by the costs of treating chronic diseases related to lifestyle.

The orientation of the financial resources towards preventive health programs, both in primary care, as well as in hospital healthcare, is a mandatory condition for maintaining public health. Despite insufficient regulations regarding practicing traditional Chinese medicine in the Romanian medical system, integrating the model provided by traditional practitioners of traditional Chinese medicine in the promotion of a healthy lifestyle, is an opportunity meant to strengthen education programs for health.

Health promotion policies related to lifestyle should complement the diagnostic and treatment of the medical services provided by conventional medicine practiced in hospital. The current legislation does not recognize an organizational framework specific to a department preventive medicine that works in public hospitals, although the medical services provided of hospital can be preventive or curative, recovery and / or palliative, according to Law 95/2006 on health reform, with subsequent amendments.

Institutionalization of preventive medicine in public hospitals, capitalizing on the models of good practice of traditional Chinese medicine, which excels in protecting public health by encouraging healthy lifestyle behaviors, a strategy remains national implementation of preventive medical services in hospitals, including traditional Chinese medicine as an integral part of the public health system.

The plea for the integration of traditional Chinese medicine into the medical system of Arad County is justified by the interest of the local authorities in protecting the health status of the Arad citizens and promoting traditional Chinese medicine practices as part of the medical services provided to patients.

The implementation of a pilot project to integrate traditional Chinese medicine in the medical system of Arad becomes an opportunity, in the context in which Arad occupies an important place on the map of Romanian-Chinese relations and can benefit from support for taking over the good practices of the Chinese medical system experience, and not least, a great challenge.

Din China până în Europa, pe calea... bunelor maniere

Editha COȘARBĂ

Sunt multe moduri în care ne putem compara țările, dar cele mai fascinante cercetări în acest sens pun accentul pe locuitorii țărilor respective și pe comportamentul lor (Collett, 2018). Și totuși, în ghidul țărilor pe care, să zicem, ne propunem să le vizităm, nu găsim mai nimic legat de acest aspect, în schimb regăsim multă informație despre istoria și arhitectura țării respective, sau descrieri legate de bucătăria și obiceiurile specifice locului.

Conduita este importantă, pentru că ea reprezintă fundamentul schimburilor sociale și pentru că poate da naștere cu ușurință unor neînțelegeri între oamenii din diferite culturi. Suntem deseori tentați să credem că purtările sunt mai puțin importante decât valorile sau atitudinea. Modul în care se comportă oamenii este esențial, nu numai datorită impresiei pe care o lasă unii asupra altora, dar și pentru modul în care se percep pe ei înșiși.

O mare parte din comportamentul nostru este repetat la nesfârșit, devenind un automatism, de aceea este esențial să întreprindem și să ne însușim corect regulile de conduită.

Confucius, faimosul înțelept chinez (551 - 479 î.Hr.), spunea că virtutea nu reprezintă nimic dacă nu se naște din curtoazie, adică din inimă. Omul va avea un comportament natural și agreabil, adică o purtare civilizată, numai respectând niște reguli care s-au impus și s-au codificat de-a lungul timpului. Totodată, afirma că umanitatea își poate găsi fericirea doar într-o comunitate cooperantă de oameni liberi, o libertate care se dobândește prin rațiune, gândire critică și acțiune conform unor principii care să servească și individul, și comunitatea.

Teoriile lui Confucius au avut un mare impact asupra societății, multe din ideile acestuia aplicându-se cu succes și astăzi. Acestea erau legate de moralitatea personală și guvernamentală, corectitudinea relațiilor sociale, și justiție.

Bunele maniere n-au fost încorporate în mod arbitrar în unele norme sociale. Ele au rădăcini într-un sentiment profund, în acea armonie dintre comportament și etică, dintre frumusețea caracterului uman și moralitatea sa.

Codul manierelor este alcătuit dintr-o mulțime de legi, de fapt de convenții, având, toate, un numitor comun: a nu-i deranja și a nu-i inoportuna pe semenii noștri, ci, dimpotrivă, a-i face să se simtă bine în preajma noastră. Astfel codul bunelor maniere reprezintă un instrument,

un ghid care, ne modelează pentru a comunica „estetic” cu ceilalți. Manifestarea politeții în comunicare începe cu dresarea, ea este puntea de legătură între două persoane, fie că se cunosc sau nu.

Formele de adresare din China diferă de circumstanțe, alegerea formei corecte de adresare arată respect față de interlocutor. În formula de adresare se folosește numele de familie și titlul persoanei până când acesta te invită să-i folosești prenumele. Oamenii de afaceri chinezi se comportă de cele mai multe ori formal, preferând contactele cu partenerii de afaceri care respectă o anumită etichetă. Aceștia se adresează folosind mai întâi numele de familie și apoi prenumele cu apelativele domnule/doamnă.

În Anglia există trei posibilități în această privință: ne putem adresa cuiva strigându-l după numele de familie (Smith), prenume (John) sau după titlu și nume (Mr. Smith). În școlile de stat engleze, de pildă, nu e ceva neobișnuit ca școlarii să se adreseze unul altuia cu numele de familie, obicei preluat și de dascălii lor.

În Germania, accentul cade pe titlu, iar oamenii se așteaptă să fie abordați fie cu Herr sau Frau, și după caz, cu titlul conferit de ocupația lor (Herr Doktor, Frau Doktor). Conform bunelor maniere, celor care au două doctorate li se spune Herr Doktor Doktor. În practică, desigur lucrurile nu sunt atât de rigide, iar cuiva care două doctorate ceilalți i se adresează ca și când ar avea unul. Atracția manifestată față de titluri se datorează faptului că acestea îi categorisesc pe oameni și contribuie la ordinea societății, titlurile îi definesc pe oameni în funcție de ocupația lor, mai exact ceea ce face o persoană devine mai important decât ceea ce este. Totodată titlurile conferă un statut, informând pe toată lumea despre cât respect merită persoana deținătoare a respectivului titlu.

Indiferent dacă este vorba despre mediul de afaceri sau despre viața privată, nu trebuie să supere pe nimeni faptul că francezii sunt foarte rezervați în ceea ce privește adresarea la persoana a II-a singular. Adresarea cu „madame” sau „monsieur” este mai comodă, nefiind necesară reținerea numelui.

Suedezii, sunt și ei preocupați de titluri. În cazul în care căutăm pe cineva în cartea de telefon, trebuie să știm și ce titlu are, în afară de nume, dacă vrem să ne adresăm celorlalți în mod formal, nu e suficient să folosim numele de familie, ci trebuie să ne adresăm cu o formulă care să includă titlul, și să vorbim la persoana a treia. În cartea sa despre suedezi, P. Austin (1968) spune că „singurul mod politic în care te poți adresa unui suedez în limba lui, este cu titlul său”.

Strângerea de mână urmează, de obicei, salutului, atunci când persoanele care s-au salutat se opresc pentru a vorbi, sau cu ocazia

prezentărilor. În China va întinde primul mâna o persoană cu un rang mai înalt, mai în vârstă, cel căsătorit – celui necăsătorit, profesorul – studentului, etc. Este inacceptabil să se folosească mâna stângă, în timpul unei strângeri de mână să se poarte pălărie, mănuși sau ochelari de soare, să se țină o mână în buzunar, sau să se refuze strângerea de mână. În timpul salutului mimica feței este foarte importantă. Se adoptă o atitudine rezervată, și se pune mare valoare pe bunul simț și pe comportamentul corect.

Locuitorii Europei recurg la „a da mâna” atunci când se întâlnesc în public mai mult decât oricare alt popor. Totuși se remarcă unele diferențe notabile: în Danemarca, Suedia, Finlanda, adică în țările nordice, se dă mâna cu putere, păstrându-se și contactul vizual. În Germania se strânge mâna mai scurt, și cu mare grijă să nu ai cealaltă mână în buzunar, în Italia se dă mâna bărbătește, rostind titlul celeilalte persoane, pe când în Marea Britanie strângerea de mână se realizează la o intensitate moderată.

Punctualitatea este importantă în China, timpul este considerat „o virtute valoroasă”, mai valoroasă chiar și decât banii. A fi la punctual este un semn de respect față de ceilalți. Chinezii s-ar putea manifesta mai devreme pentru a-și arăta seriozitatea, dar diferă de la situație la situație. Dacă o persoană se prezintă mai devreme la o masă la care a fost invitați poate fi considerat impoliticos, deoarece poate da impresia că îi este foame sau este dornic să mănânce. Un proverb chinezesc spune că „Un inel de timp este un inel de aur, dar un centimetru de timp nu poate fi achiziționat pentru un centimetru de aur.” Cu toate acestea, în cultura chineză, este obișnuit să dureze destul de mult timp pentru a reflecta și a delibera înainte de a lua o decizie.

Statele Europei se pot împărți în cele care pun accentul pe nevoia unei bune gestionări a timpului, a programelor și termenelor limită, și cele care consideră aceste înregimentări artificiale și inutile. În prima categorie intră țările precum ar fi Anglia, Germania, Elveția și cele din Scandinavia, a doua cuprinzând țări precum Spania, Portugalia și Grecia. Noțiunea de a întârzia este percepută foarte diferit în cele două categorii menționate.

În Anglia și Germania se consideră că ai întârziat dacă ajungi la un eveniment cu mai mult de 15 minute după ora stabilită, iar în Spania, limita permisă tinde către o jumătate de oră, sau chiar mai mult. În ambele țări însă, indivizii sosesc cu mai multă promptitudine la întâlnirile cu oameni importanți. În Anglia întârzierile sunt interpretate, de obicei, drept semn al dezorganizării sau al impoliteții, pe când în Spania se consideră că aceia care întârzie trebuie să aibă un statut privilegiat, și asta

pentru că este posibil ca oamenii influenți să încerce să-i impresioneze pe ceilalți, făcându-i să aștepte.

În ceea ce privește bunele maniere la masă, obiceiurile diferă de la o țară la alta: ceea ce este politicos într-o țară, poate fi ofensator în alta.

Chinezii pun mare preț pe mesele servite în grup. Manierele la masă se deosebesc de regulile europene, astfel sorbitul și plescăitul sunt conforme cu bunele maniere. În China de cele mai multe ori masa este de formă rotundă, felurile de mâncare fiind așezate în mijloc, iar invitații se vor servi din farfuriile de mâncare cele mai apropiate, fără a se întinde pentru a gusta din farfuriile mai îndepărtate. Așezarea la masă corespunde și importanței sociale, așadar, cel mai important invitat va fi așezat în dreapta gazdei, care va rosti câteva vorbe înainte de masă. Oaspeții vor gusta din mâncăruri numai după ce gazda lansează invitația. Fiecare oaspete va avea în față un bol, o ceașcă, o farfurioară și două bețișoare, ideal ar fi ca mâncarea să fie servită cu bețișoarele, însă dacă nu vor fi folosite, acestea vor fi alinate unul lângă celălalt, îndreptarea acestora către un comesean se consideră o insultă. Mereu se va lăsa puțină mâncare în farfurie, în caz contrar, gazda va tot umple farfuria.

În Germania nu e politicos să ajungi înainte de ora fixată, dar nici nu se întârzie mai mult de sfertul academic, dacă tai cât mai mult din mâncare cu furculița, e un compliment pentru gazdă, fiind un semn că mâncare e fragedă, și poți să mănânci cu mâna doar pâinea. Manierele la masă au pentru ei o mare importanță, așa că asigurați-vă că spuneți „te rog“ și „mulțumesc“ de fiecare dată când este nevoie.

În Anglia, lucrurile sunt puțin confuze. O parte dintre englezi cred că e politicos să lași ceva în farfurie ca să arăți că ești sătul, pe de altă parte alții consideră că a mânca tot, e o dovadă că ți-a plăcut mâncarea.

În Franța nu e politicos să îți condimentezi mâncarea înainte de a o gusta, totodată prezintă o insultă să ceri ketchup, sau să înfuleci mâncarea, dar pâinea se așează direct pe masă. Mâinile nu trebuie ținute sub masă, dar nici coatele pe masă, de fapt acesta este un obicei pe care îl respictează majoritatea țărilor europene.

Chinezii sunt oameni foarte ospitalieri, de aceea codul bunelor maniere este un instrument util și în această privință. A anunța din timp vizita și a ajunge la ora stabilită este esențial, vizitele se efectuează după-amiaza sau, cel mai potrivit, seara. Oaspetele se prezintă cu un cadou, care va fi înmănat întodeauna cu ambele mâini. Face parte din codul bunelor maniere a culturii chineze ca un astfel de cadou să fie refuzat cu politețe de gazdă înainte de a-l accepta. Vizitele nu durează mai mult de o oră, exceptând situațiile în care gazda insistă asupra prelungirii timpului de vizită.

În Europa e potrivit ca oaspetele să ajungă cu 10-15 minute după ora planificată, dar nu mai mult, cu precădere dacă este așteptat la masă. Este o adevărată artă a oaspetelui să plece la timp: prea devreme va jigni gazda, prea târziu, va obosi. În Germania, Franța, în cazul în care sunt mai mulți invitați, cel care pleacă nu anunță pe toată lumea, ci se retrage discret, mulțumind-i gazdei pentru invitație. Pe de altă parte, în țara noastră e politicos ca primul musafir care părăsește încăperea să salute, să își ia rămas bun de la ceilalți invitați. Cadourile sunt de bun prisos, în special dacă în casă locuiesc și copii. Dacă în China gazda se ocupă de prezentarea musafirilor, în Europa nu este ieșit din comun ca musafirul să se auto-prezinte.

Bunele maniere nu trebuie confundate niciodată cu un comportament impus sau cu eticheta extrem de rigidă. De-a lungul vieții, oamenii se confruntă cu reguli de comportament și cu consecințele ignorării lor. Bunele maniere trebuie doar să faciliteze relațiile interumane, o persoană manierată va fi mereu apreciată. O persoană manierată arată respect, grijă și considerație față de semenii, aceste maniere au un efect pozitiv asupra celorlalți, care la rândul lor vor reacționa favorabil.

Bunele maniere pornesc din suflet, dintr-o inimă curată care aspiră neconștient la armonie. Atâta vreme cât ne orientăm către a ne dezvolta caracterul frumos și clădit pe niște trăsături ale valorii, sufletul înflorește și odată cu el și maniera noastră de a ne comporta.

Bibliografie:

- Collett, P., (2018). *Cartea gesturilor europene*, Editura Trei, București
Fexeus, H., (2018). *Manualul abilităților sociale superioare*, Editura Trei, București
Schneider-Flaig, S., (2016). *Noul cod al bunelor maniere. Ghid actualizat pentru un comportament adecvat*, Editura ALL, București

Webografie:

- https://adevarul.ro/life-style/travel/cum-politicos-diferite-tari-lumiiunde-foloseste-doar-mana-dreapta-masa-nationalitati-simtofensate-refuzi-bautura-alcoolica-1_581a143f5ab6550cb825e201/index.html
<https://www.funtur.ro/blog/2011/12/09/obiceiuri-la-masa-in-europa-codul-bunelor-maniere-in-calatorii/#.Xbh2fNVS9PY>
<https://bunele-maniere.com/2013/11/01/ce-se-intelege-prin-bune-maniere/>

From China to Europe, ON the Route of ... Good Manners

Editha COSARBA

There are many ways in which we can compare our countries, but the most fascinating research in this regard focuses on the inhabitants of the respective countries and their behavior (Collett, 2018). And yet, in the guide of the countries that, say, we intend to visit, we find nothing more about this aspect, instead we find much information about the history and architecture of the respective country, or descriptions related to the cuisine and customs specific to the place.

Behavior is important because it is the foundation of social exchanges and because it can easily give rise to misunderstandings between people from different cultures. We are often tempted to believe that behaviors are less important than values or attitudes. The way people behave is essential, not only because of the impression one leaves on others, but also the way they perceive themselves.

Much of our behavior is endlessly repeated, becoming an automatism, which is why it is essential to properly conduct and learn the rules of conduct.

Confucius, the famous Chinese sage (551 - 479 BC), said that virtue is nothing if it is not born of courtesy, that is, from the heart. The man will have a natural and pleasant behavior, that is a civilized behavior, only following some rules that have been imposed and have been codified over time. At the same time, he asserted that humanity can only find happiness in a cooperating community of free people, a freedom that is acquired through reason, critical thinking and action according to principles that serve both the individual and the community.

Confucius' theories had a great impact on society, many of his ideas being successfully applied today. These were related to personal and governmental morality, the correctness of social relations, and justice.

Good manners were not arbitrarily incorporated into some social norms. They have roots in a deep feeling, in that harmony between behavior and ethics, between the beauty of the human character and its morality.

The code of manners is made up of a lot of laws, in fact conventions, all of which have a common denominator: not to disturb or to inconvenience our fellow citizens, but, on the contrary, to make them feel good in around us. Thus, the code of good manners represents an instrument, a guide that models us to communicate "aesthetically" with

others. The manifestation of politeness in communication begins with training, it is the bridge between two people, whether they know each other or not.

The forms of address in China differ from circumstances, the choice of the correct form of address shows respect to the other party. In the addressing formula, the last name and the person's title are used until the person invites you to use their first name. Chinese businesspeople often behave most formally, preferring contacts with business partners who respect a certain label. They are addressed first and foremost using the family name and then the first and last name.

In England there are three possibilities in this regard: we can address someone by calling him by surname (Smith), first name (John) or by title and first name (Mr. Smith). In English state schools, for example, it is not unusual for schoolchildren to address each other with their family names, usually taken by their teachers.

In Germany, the emphasis falls on the title, and people expect to be approached either with Herr or Frau, and as appropriate, with the title conferred by their occupation (Herr Doktor, Frau Doktor). According to good manners, those who have two doctorates are called Herr Doktor Doktor. In practice, of course, things are not so rigid, and someone with two other doctorates addresses them as if they had one. The attraction to titles is due to the fact that they categorize people and contribute to the order of society, the titles define people according to their occupation, more precisely what a person does becomes more important than what it is. At the same time the titles confer a status, informing everyone about how much respect the person who owns the title deserves.

Regardless of the business environment or privacy, no one should be upset that the French are very reserved in addressing the second person. Addressing with "madame" or "monsieur" is more convenient, with no need to retain the name.

The Swedes are also concerned about the titles. If we are looking for someone in the phone book, we need to know what title he has, besides the name. If we want to address the others formally, it is not enough to use the last name, but we have to contact with a formula that includes the title. In his book on Swedes, P. Austin (1968) states that "the only polite way you can address a Swede in his language is with his title."

The handshake usually follows the greeting, when the people who have greeted each other stop to speak, or during the presentations. In China a person with a higher rank, the older one, the married one - the married one - the unmarried one, the teacher - the student, will extend the

first hand. It is unacceptable to use your left hand during a handshake to wear a hat, gloves or sunglasses, to hold a hand in your pocket, or to refuse the handshake. During greeting, face mimicry is very important. A reserved attitude is adopted, and great value is placed on common sense and right behavior.

The people of Europe resort to "shaking hands" when they meet in public more than any other people. However, some notable differences are noted: in Denmark, Sweden, Finland, that is, in the Nordic countries, one shakes hands with power, while maintaining eye contact. In Germany you shake your hand shorter, and with great care not to have your other hand in your pocket, while in Italy you shake your hand, saying the title of the other person, while in the United Kingdom the shaking is done at a moderate intensity.

Punctuality is important in China, time is considered "a valuable virtue", more valuable even than money. Being punctual is a sign of respect for others. The Chinese may show up early to show their seriousness, but it differs from situation to situation. If a person comes early to a table at which they have been invited, it can be considered rude, as it may give them the impression that they are hungry or eager to eat. A Chinese proverb says that "A time ring is a gold ring, but a centimeter of time cannot be purchased for a centimeter of gold." However, in Chinese culture, it is customary to take quite a long time to reflect and deliberate before making a decision.

The states of Europe can be divided into those that emphasize the need for good management of time, programs and deadlines, and those that consider these regimes artificial and unnecessary. The first category includes countries such as England, Germany, Switzerland and Scandinavia, the second includes countries such as Spain, Portugal and Greece. The notion of delay is perceived very differently in the two categories mentioned.

In England and Germany it is considered that you are late if you arrive at an event more than 15 minutes after the appointed time, and in Spain, the allowed limit tends to half an hour, or even longer. In both countries, however, individuals arrive more quickly at meetings with important people. Delays in England are usually interpreted as a sign of disorganization or impoliteness, while in Spain it is considered that those who are late must have a privileged status, and this is because influential people may try to impress on them. the others, making them wait.

As for good manners at the table, habits differ from one country to another: what is polite in one country can be offensive in another.

The Chinese put great value on the meals served in the group. The table manners are different from the European rules, so the sorbit and the bite are in accordance with the good manners. In China most of the time, the table is round in shape, the dishes are placed in the middle, and the guests will use the closest dishes, without stretching to taste the dishes further afield. The table setting also corresponds to the social importance, so the most important guest will be seated to the right of the host, who will speak a few words before the table. Guests will only taste the dishes after the host launches the invitation. Each guest will have in front of a bowl, a cup, a plate and two sticks, ideally the food would be served with the sticks, but if not used, they will be lined up next to each other, pointing them to a comrade consider it an insult. There will always be little food left on the plate, otherwise the host will still fill the plate.

In Germany it is not polite to arrive before the appointed time, but it is not delayed more than the academic quarter, if you cut as much of the food with the fork, it is a compliment for the host, being a sign that the food is fragile, and you can you eat only bread with your hand. Table manners are of great importance to them, so make sure you say "please" and "thank you" whenever needed.

In England, things are a bit confusing. Some English people think it's polite to leave something on the plate to show that you're tired, while others feel that eating everything is proof that you liked the food.

In France it is not polite to spice up your food before tasting it, it is also an insult to ask for ketchup, or to sweeten the food, but the bread sits directly on the table. The hands should not be held under the table, but neither the elbows on the table, in fact this is a custom that most European countries accept.

The Chinese are very hospitable people, which is why the code of good manners is a useful tool in this regard as well. To announce the visit in advance and to arrive at the appointed time is essential, the visits are made in the afternoon or, at most, in the evening. The guest is presented with a gift, which will always be handed with both hands. It is part of the code of good manners of Chinese culture that such a gift be refused with the host's kindness before accepting it. The visits do not last for more than one hour, except when the host insists on extending the visit time.

In Europe it is appropriate for the guest to arrive 10-15 minutes after the scheduled time, but no more, especially if it is expected at the table. It is a true art of the guest to leave on time: too soon he will offend the host, too late, he will tire. In Germany, France, if there are more guests, the person leaving does not announce everyone, but withdraws discreetly, thanking the host for the invitation. On the other hand, in our

country, it is polite that the first guest who visits the room to greet, say goodbye to the other guests. Gifts are good, especially if children live in the house. If the host is in charge of presenting the guests in China, it is not uncommon in Europe for the guest to present himself / herself.

Good manners should never be confused with imposed behavior or extremely rigid etiquette. Throughout their lives, people face rules of behavior and the consequences of ignoring them. Good manners should only facilitate human relations, a person who is well-mannered will always be appreciated. A mannered person shows respect, care and consideration towards their peers, these manners have a positive effect on others, which in turn will react favorably.

Good manners start from the soul, from a clean heart that constantly aspires to harmony. As long as we orient ourselves to develop our beautiful and built character on some features of value, the soul blossoms with us and our way of behaving.

Bibliography:

- Collett, P., (2018). *Cartea gesturilor europene*, Editura Trei, București
- Fexeus, H., (2018). *Manualul abilităților sociale superioare*, Editura Trei, București
- Schneider-Flaig, S., (2016). *Noul cod al bunelor maniere. Ghid actualizat pentru un comportament adecvat*, Editura ALL, București

Webography:

- https://adevarul.ro/life-style/travel/cum-politicos-diferite-tari-lumiiunde-foloseste-doar-mana-dreapta-masa-nationalitati-simtofensate-refuzi-bautura-alcoolica-1_581a143f5ab6550cb825e201/index.html
- <https://www.funtur.ro/blog/2011/12/09/obiceiuri-la-masa-in-europa-codul-bunelor-maniera-in-calatorii/#.Xbh2fNVS9PY>
- <https://bunele-maniera.com/2013/11/01/ce-se-intelege-prin-bune-maniera/>

”China Nouă” – 70 de ani

Ana Maria DRAGOȘ

Sărbătorind aniversarea a 70 de ani de la proclamarea Republicii Populare Chineze – ”China Nouă”, remarcăm drumul de dezvoltare economică urmat de China, munca asiduă depusă de către poporul chinez care a creat pas cu pas un miracol de dezvoltare fără precedent în istoria umanității.

Realizările Chinei în domeniul dezvoltării s-au bazat pe explorarea și găsirea unor căi de dezvoltare care să se potrivească condițiilor naționale ale Chinei, pe politicile corecte care s-au concentrat pe dezvoltarea economică și care au condus la reformă și deschidere. S-a profitat de oportunitățile globalizării având la bază și spiritul antreprenorial al chinezilor care muncesc din greu.

În primii ani de după proclamarea Chinei noi, chinezii, animați de un ideal pentru industrializare, au construit prin eforturi concentrate, mai mult de o sută de mari obiective de bază, punând astfel o bază solidă pentru dezvoltarea economiei țării. Dar majoritatea din aceste obiective făceau parte din sectorul industriei grele. Pentru o perioadă destul de lungă, țara ducea o lipsă acută de produse pentru viața de toate zilele. Economia chineză de atunci era una planificată. În orașe se practica sistemul de plată în natură. Apoi, aprovizionarea cu diferitele produse necesare vieții cotidiene era raționalizată, cu cantități limitate, iar populația le cumpăra cu cartele.

În anul 1978, a început în China procesul de reformă și deschidere spre lumea exterioară. Dezvoltarea țării era axată pe construcția economică. S-au accelerat astfel și pașii Chinei spre modernizare. Aplicarea politicii de reformă și deschidere a adus Chinei schimbări profunde. Economia planificată s-a transformat treptat în cea de piață. Această transformare a insuflat o mare vitalitate dezvoltării economiei naționale.

Astăzi, China se prezintă ca «atelierul lumii», se bazează pe o mână de lucru bine formată și se orientează către exporturi. A cunoscut o creștere economică vertiginoasă: 11 % pe an în medie între 1998 și 2008, iar azi, economia socialistă de piață face din gigantul asiatic o a doua putere economică mondială. Este rezultatul a patruzeci de ani de reforme, dar în aceeași măsură și consecința unei evoluții privind formele de deschidere economică către exterior, care își are rădăcinile înfipte chiar în inima revoluției chineze, dar a cărei punere în practică a fost influențată de întregul proces revoluționar care caracterizează istoria

modernă a Chinei de la preluarea puterii de către Partidul Comunist Chinez în anul 1949.

Structurată în primii treizeci de ani de existență în jurul unei retorici ideologice marcată de autosuficiență economică și de un discurs anti – imperialist, Republica Populară Chineză și-a normalizat brusc relațiile cu comunitatea internațională în perioada anilor 70. Este de o evidență incontestabilă: în deciziile care angajează comunitatea internațională, nu se poate imagina să se treacă peste avizul Chinei. Această țară este în măsură să dețină o importanță considerabilă în toate problemele politicii mondiale.

În ceea ce privește relațiile cu România, țara noastră a fost a treia țară care a recunoscut Republica Populară Chineză. La scara istoriei, 70 de ani reprezintă doar o clipă, însă relațiile sino-române, de la debutul lor până în ziua de astăzi au stabilit un parteneriat amplu de prietenie și cooperare. În anii '50, România a ajutat China să-și dezvolte industria petrolieră. În august 1968, atunci când România era amenințată cu o invazie, premierul Zhou Enlai s-a deplasat personal la Ambasada României din China, unde a participat la recepția prilejuită de Ziua națională și a declarat fără echivoc: „Poporul chinez vă sprijină”. În luna mai a anului 1970, când România a fost lovită de mari inundații, guvernul Chinei i-a oferit un ajutor în valoare de 52.600.000 yuani (echivalentul a aproximativ 25.000.000 dolari americani), reprezentând aproximativ o treime din ajutorul primit atunci de România. În octombrie 1971, România s-a numărat printre țările care au inițiat rezoluția ce a condus la restabilirea poziției legitime a Republicii Populare Chineze în Organizația Națiunilor Unite, în cursul sesiunii celei de a 26-a Adunări Generale a ONU. În mai 2003, când poporul chinez rezista „gripei atipice”, când, unele după altele, delegațiile străine își amânau vizitele dinainte stabilite, prim-ministrul României, din proprie inițiativă, a propus să întreprindă o vizită în China, vizită pe care președintele Hu Jintao a elogiat-o, ca expresie a profunde prietenii sino-române, potrivit zicalei „sentimentele adevărate la nevoie se cunosc”.

Privind în urmă, invit la rememorarea unora dintre cele mai importante evenimente ale celor 70 de existență a Chinei Noi:

1949: Republica Populară Chineză - După o etapă violentă de încheiere a războiului civil, Partidul Comunist a declarat Republica Populară Chineză. Două luni mai târziu, două milioane de soldați l-au urmat pe Chiang Kai-shek în exil în Taiwan, unde a înființat un guvern provizoriu care pretindea că este organismul legitim al conducerii Chinei.

Președintele partidului comunist, Mao Zedong, a devenit noul lider al Chinei. Mao Zedong a condus forțele comuniste în China printr-o lungă revoluție începută în 1927 și a condus guvernul comunist al națiunii de la înființarea sa în 1949. Alături de Vladimir Lenin și Joseph Stalin, Mao este considerat una dintre cele mai semnificative figuri comuniste ale Războiului Rece.

1958-1962: Marele Salt Înainte - Această campanie a președintelui Mao pentru transformarea bazei agricole a societății chineze într-una industrială a impus un sistem comunal care organiza țărani și interzicea agricultura privată

1966: Revoluția culturală - Această campanie a fost inițiată de președintele Mao pentru a șterge influențele capitaliste și tradiționale chineze ale Republicii Populare și pentru a introduce filozofia maoismului pentru a umple golurile ideologice. Școlile au fost închise și tinerii chinezi au fost direcționați să preia conducerea în schimbare.

1972: Richard Nixon vizitează China - Primul președinte american care a vizitat China în timp ce a servit în funcție și prima întâlnire diplomatică între țări din 1949, Nixon s-a întâlnit cu Mao și premierul chinez Zhou Enlai, discutând multiple subiecte, inclusiv comerțul.

5 aprilie 1975: Moare Chiang Kai-shek - După 26 de ani a condus Taiwanul la legitimitate și a încercat să recupereze China continentală, Chiang cedează la un atac de cord.

9 septembrie 1976: Mao moare - moartea lui Mao după mai multe atacuri de cord pune capăt efectiv Revoluției culturale și l-a adus pe Deng Xiaoping la putere pentru următoarele două decenii, împingând cercul interior al lui Mao cunoscut sub numele de Gang of Four.

1989: Protestele din Piața Tiananmen - Aceste proteste conduse de studenți au crescut din Mișcarea Democratică din '89 care cere libertatea de exprimare, libertatea presei și altele.

1993: Proiectul Trei Chei - A început construcția celui mai mare baraj hidroelectric din lume. Propus încă din 1920, proiectul a necesitat inundarea a 1.500 de orașe și sate, deplasând până la 1,9 milioane de oameni. Barajul începe să funcționeze în 2015.

1 iulie 1997: Hong Kong se întoarce în China - Într-o ceremonie la miezul nopții cu prezența premierului britanic Tony Blair, Hong Kong a

fost dat înapoi Chinei după 156 de ani. China a acceptat să păstreze economia capitalistă a insulei ca parte a acordului de predare.

La miezul nopții de 1 iulie 1997, Hong Kong revine la guvernarea chineză într-o ceremonie la care au participat premierul britanic Tony Blair, prințul Charles de Wales, președintele chinez Jiang Zemin și secretarul de stat al SUA, Madeleine Albright. Câteva mii de Hong Kongers au protestat împotriva cifrei de afaceri, care altfel era de sărbătoare și pașnică.

2010: Acord-cadru de cooperare economică - China și Taiwan încep să vorbească oficial pentru prima dată.

Se spune că Deng Xiaoping, liderul care, după moartea lui Mao, a plasat China pe orbita economiei de piață și a modernității le-a dat mai multe sfaturi importante celor care urmau să preia ștafera în fruntea partidului și a statului. Printre ele și acesta: nu arătați niciodată că aveți o imensă putere! Acest sfat nu prea poate fi urmat deoarece puterea Chinei este cunoscută în toată lumea. Potrivit unui cercetător care semnează un articol în *Le Monde*, la orizontul anului 2050 China va deveni prima putere mondială, inclusiv pe plan tehnologic datorită avansului pe care îl are în domeniul inteligenței artificiale.

Prietenilor nostri tradiționali le urăm succes cu dorința de a înlăptui și mai multe proiecte pentru ca prietenia sino-română să se dezvolte sănătos, stabil și continuu, în următorii 70 de ani și în mulți, mulți ani de acum înainte.

The New China - 70 Years

Ana Maria DRAGOȘ

Celebrating the 70th anniversary of the proclamation of the People's Republic of China - "New China", we notice the path of economic development followed by China, the hard work done by the Chinese people that has created a miracle of development unprecedented in human history.

China's achievements in the field of development were based on exploring and finding ways of development that fit China's national conditions, on the right policies that focused on economic development, and which led to reform and openness. He took advantage of the opportunities of globalization based on the entrepreneurial spirit of the hard-working Chinese.

In the first years after the proclamation of new China, the Chinese, animated by an ideal for industrialization, built by concentrated efforts, more than one hundred major goals, thus laying a solid foundation for the development of the country's economy. But most of these goals were part of the heavy industry sector. For quite a long time, the country was suffering from acute shortage of daily living products. The Chinese economy at that time was a planned one. In cities, the payment system in nature was practiced. Then, the supply of the various products necessary for daily life was rationalized, with limited quantities, and the population bought them with cards.

In 1978, the process of reform and openness to the outside world began in China. The development of the country was focused on the economic construction. Thus, China's steps towards modernization were accelerated. The implementation of the reform and openness policy has brought to China profound changes. The planned economy has gradually transformed into the market economy. This transformation has given great vitality to the development of the national economy.

Today, China presents itself as the "workshop of the world", relying on a well-trained workforce and focusing on exports. It experienced a dizzying economic growth: 11% per year on average between 1998 and 2008, and today, the socialist market economy makes the Asian giant a second world economic power. It is the result of forty years of reforms, but to the same extent the consequence of an evolution regarding the forms of economic openness to the outside, which has its roots stuck right in the heart of the Chinese revolution, but whose implementation has been influenced by the entire revolutionary process that characterizes the modern history of China since the Chinese Communist Party took power in 1949.

Structured in the first thirty years of existence around an ideological rhetoric marked by economic self-sufficiency and an anti-imperialist discourse, the People's Republic of China abruptly normalized its relations with the international community during the 1970s. It is of indisputable evidence: in the decisions which engages the international community, one cannot imagine going beyond China's opinion. This country is able to hold considerable importance in all issues of world politics.

In terms of relations with Romania, our country was the third country to recognize the People's Republic of China. At the scale of history, 70 years is just a moment, but the Sino-Romanian relations, from

their debut to the present day, have established a broad partnership of friendship and cooperation.

In the 1950s, Romania helped China develop its oil industry. In August 1968, when Romania was threatened with an invasion, Prime Minister Zhou Enlai personally visited the Embassy of Romania in China, where he attended the National Day reception and stated unequivocally: "The Chinese people support you." In May In the year 1970, when Romania was hit by floods, the government of China offered aid of 52,600,000 yuan (equivalent to approximately \$ 25,000,000), representing about one third of the aid received by Romania in October. 1971, Romania was one of the countries that initiated the resolution that led to the restoration of the legitimate position of the People's Republic of China in the United Nations, during the session of the 26th UN General Assembly. In May 2003, when the Chinese people resisted "atypical influenza", when, after each, the foreign delegations postponed their previous visits, the Prime Minister of Romania, from on his own initiative, he proposed to pay a visit to China, a visit which President Hu Jintao praised, as an expression of his deep Sino-Romanian friends, according to the saying "the true feelings of need are known".

Looking back, I invite the recollection of some of the most important events of the 70 New China existence:

1949: People's Republic of China - After a violent end to the civil war, the Communist Party declared the People's Republic of China. Two months later, two million soldiers followed Chiang Kai-shek into exile in Taiwan, where he set up a provisional government that claimed to be the legitimate body of China's leadership. Communist party president Mao Zedong became the new leader of China. Mao Zedong led communist forces in China through a long revolution started in 1927 and led the nation's communist government since its founding in 1949. Along with Vladimir Lenin and Joseph Stalin, Mao is considered one of the most significant Communist figures of the Cold War.

1958-1962: The Great Leap Forward - This campaign by President Mao to transform the agricultural base of Chinese society into an industrial one imposed a communal system that organized peasants and banned private agriculture

1966: The Cultural Revolution - This campaign was initiated by President Mao to erase the Chinese capitalist and traditional influences of the People's Republic and to introduce the philosophy of Maoism to fill

the ideological gaps. The schools were closed and the young Chinese were directed to take the lead in change.

1972: Richard Nixon visits China - The first US President to visit China while serving in the country and the first cross-country diplomatic meeting in 1949, Nixon met with Mao and Chinese Prime Minister Zhou Enlai, discussing multiple topics, including trade.

April 5, 1975: Chiang Kai-shek dies - After 26 years leading Taiwan to legitimacy and trying to regain mainland China, Chiang gives way to a heart attack.

September 9, 1976: Mao dies - Mao's death after several heart attacks effectively puts an end to the Cultural Revolution and brought Deng Xiaoping to power for the next two decades, pushing Mao's inner circle known as the Gang of Four.

1989: Tiananmen Square protests - These student-led protests grew out of the '89 Democratic Movement that demands freedom of expression, freedom of the press and more.

1993: The Three Keys Project - Construction of the largest hydroelectric dam in the world has begun. Proposed since 1920, the project required the flooding of 1,500 cities and villages, displacing up to 1.9 million people. The dam starts operating in 2015.

July 1, 1997: Hong Kong Returns to China - In a midnight ceremony attended by British Prime Minister Tony Blair, Hong Kong was returned to China after 156 years. China has agreed to keep the island's capitalist economy as part of the surrender agreement. At midnight on July 1, 1997, Hong Kong returns to the Chinese government in a ceremony attended by British Prime Minister Tony Blair, Prince Charles of Wales, Chinese President Jiang Zemin and US Secretary of State Madeleine Albright. Several thousand Hong Kongers protested against the turnover, which was otherwise holiday and peaceful.

2010: Framework agreement for economic cooperation - China and Taiwan begin to officially speak for the first time.

It is said that Deng Xiaoping, the leader who, after Mao's death, placed China in the orbit of market economy and modernity, gave several important tips to those who were to take the lead in the party and state. Among them and this: you never show that you have immense power! This advice can hardly be followed because China's power is known throughout the world. According to a researcher who signs an article in

Le Monde, by 2050 China will become the world's first power, including in technology due to its advancement in the field of artificial intelligence.

We wish our traditional friends success with the desire to carry out even more projects so that the Sino-Romanian friendship develops healthy, stable and continuous, during the next 70 years and in many, many years from now.

Portretul femeii în literatura chineză. Câteva aspecte

Alexandra IANCOVICI

Poate singura ființă de pe acest pământ omagiată în toate formele de artă. Femeia. Elementul ce s-a știut face simțit oriunde, oricând și în toate ipostazele și fețele ei. A fost slăvită în poezie, cântată în ode, reprodusă în picturi și sculpturi, și-a pus de multe ori amprenta asupra istoriei. A fost amintită în fiecare etapă a vieții sale: copilă, iubită, amantă, soție, mamă, bunică. I s-au prezentat calitățile și defectele, punctele tari și punctele slabe: „Nimic nu ține loc de femeie, de aceea are un preț atât de mare” (Victor Duță).

Un proverb chinezesc pare să esențializeze frumusețea acestei ființe: „Cu un surâs, femeia cucerește un oraș și cu încă unul un regat”.

Acestea sunt argumentele de la care am pornit și care m-au convins că trebuie să aduc imaginea Ei într-o lume din ce în ce mai rece, imaginea Ei, care este expresia căldurii și a luminii.

M-am apropiat de chipul femeii din literatura chineză din întâmplare. Am descoperit o cărticică bogată prin conținutul ei. Cuprindea numeroase proverbe ale poporului chinez despre această ființă unică, exprimând admirația autorilor anonimi, care reprezintă concepția unui popor despre Ea: respectul, dragostea și admirația. Iată câteva dintre aceste gânduri frumoase:

„Când bărbații sunt împreună, ei se ascultă; femeile și fetele se privesc.”

„Se cer patru calități unei femei: virtutea să-i îmbrace inima, modestia să-i lumineze fruntea, blândețea să-i stea pe buze și munca să-i ocupe mâinile.”

„O femeie frumoasă care se căsătorește cu un bărbat urât e ca o floare proaspătă la urechea unui măgar.”

„Cu sfatul unei femei înțelepte se poate cuceri o fortăreață.”

„Natura a făcut ca femeia să se supună bărbatului, dar natura nu cunoaște sclavia.”

Un al doilea aspect asupra căruia m-am oprit, îl constituie mitologia chineză și prezența femeii aici. Mitologiile diverselor popoare certifică faptul că actul de creație este realizat printr-o exercitare a puterii divine, atât în credința monoteistă, cât și în cea politeistă. De multe ori mitul creației cuprinde și ideea sacrificiului sau a jertfei aduse de zei.

Figurile feminine din mitologie sunt deseori menționate și astăzi. Frumusețea, bunătatea, capacitatea de seducție sau, dimpotrivă, viclenia și răutatea unora dintre aceste femei celebre au inspirat scriitori sau au trezit admirația lectorilor. Aceste aspecte sunt prezente și în mitologia Chinei:

BODHISATTVA GUANYIN este zeița-mamă a panteonului chinezesc. Câteodată apare ca bărbat. Numele mamei-zeițe poate însemna „cea care ascultă plânsetul lumii.” Până în secolul al X-lea, anume al Dinastiei SONG, când GUANYIN a devenit femeie, imaginea ei nu a fost foarte limpede. Ea a fost asociată cu un timp și un loc anume, ca prințesă numită MIAO-SHAN, care a murit și apoi s-a reîntors printre cei vii, apărând ca GUANYIN cea cu o mie de brațe și o mie de ochi, pentru a-și salva tatăl aflat pe moarte.

HENG-O este zeița chineză a lunii, mamă a celor 12 luni și a celor 10 sori.

NUGUA a fost zeița creatoare a mitologiei chinezești, ce a făcut primul om din noroi. Ea este zeița ce i-a creat pe oameni, iar ceilalți zei au făcut Universul. Conform mitului chinezesc, NUGUA a obosit făcând oameni-păpuși din lut pentru a popula întregul pământ. Când i-a creat pe ceilalți folosind o scurtătură, prin coarda târâtă prin noroi, i-a creat pe cei săraci și umili. NUGUA i-a învățat pe oameni cum să se căsătorească și să aibă copii. De aceea este și o zeiță a peșterii. Ea este și aceea care repară Universul, zeița vântului, o femeie-șaman și o dansatoare a ploii. Arată jumătate om, cu coada de șarpe sau de dragon și este asociată cu pământul, cu apa și cu peșterile. Câteodată ține un compas. Dar mai ales, este zeița care aduce civilizația.

Mitologia atât de bogată a Chinei oferă și alte imagini de zeițe, dar aspectul cel mai interesant este că această mitologie se află printre puținele în care ființele reale, oamenii, personaje istorice sau legendare devin zei.

Bineînțeles că femeia este o prezență permanentă în literatura cultă a Chinei, fie că este vorba de operele lirice sau cele epice.

Lirica chineză are la bază o creație de cea mai mare importanță, Cartea cântecelor, o antologie de 300 de poezii populare. Din această operă s-au înălțat marii poeți. Cei doi mari lirici ai Chinei au fost considerați LI TAI PE, poet al iubirii, cultivând o pezie elegantă, grațioasă, în care finețea notației se îmbină cu puritatea sentimentelor; al doilea este DU FU, contemporan cu LI TAI PE. La acesta, lirismul subiectiv de mare sensibilitate cuprinde, bineînțeles și aspectul erotic, aspect în care femeia este o prezență de o profundă melancolie, precum apare ea în creația Gânduri de toamnă:

„Cad frunzele, printr-o perdea gălbuie.
De pe terasă vrut-am să privesc,
Prin zborul lor, statura ta, dar nu e;
Doar muntele departe îl zăresc...
Sunt singură și dorul tău mă cheamă...
Cad frunzele și eu oftez prelung.
Căci toți, deasupra mării, se destramă...”

TU FU sau DU FU a fost unul dintre cei mai importanți poeți chinezi din timpul dinastiei TANG. Meritele sale, ca artist, au fost recunoscute abia după moartea sa, dar au influențat întreaga lirică a Chinei. Numeroase texte sunt dedicate femeii, ode închinat fărmeceului acesteia. Cântec despre dansul stiletului (pentru o elevă a Doamnei GONGSUN) este expresia pură a feminității chinezoaicei, cu misterul și puritatea caracteristice acesteia.

„Acolo a trăit cu ani în urmă superba GONGSUN,
care, dansând cu stiletul ei, atrăgea de pretutindeni
o audiență asemeni munților pierduți prin ei înșiși.
Cerul și pământul se roteau la stânga și la dreapta, urmărindu-i
mișcările,

Care erau ale Arcașului care doboră nouă sori de pe boltă
Rapide ca îngerii în fața aripii dragonilor.
Ea începea ca trăsnetul, dând glas mâniei,
Și sfârșea lin ca luciul catifelat al fluviilor și-al mărilor...
Dispărute sunt acele buze roșii și acele mâneci perlate.
Iar în afara acestei unice eleve, nimeni nu mai răspândește acel
parfum.

Această frumusețe din LINGYING, la Turnul Zeului Alb,
Dansează încă și cântă ca în vremurile fericite de atunci...”

Literatura epică din China cuprinde o varietate de creații ale căror protagoniste sunt femeile în numeroasele lor ipostaze.

Pentru a pătrunde în profunzimea acestor lucrări, merită citarea unui fragment din opera Descrierea Chinei a lui Nicolae Milescu, cel care accentuează măreția culturii acestui ținut, măreție ce se va prelungi până în zilele noastre, iar exemplele alese vor confirma această idee. Iată citatul amintit: „Asia cuprinde multe și mari împărății. Totuși, dintre toate acestea, niciuna nu se poate asemui cu împărăția Chinei, pentru că ea este cea mai veche dintre toate. Și ceea ce la alte împărății lipsea, chinezii cunoșteau căci ei aveau obiceiuri cetățenești și stăpâneau și învățătura artelor. [...] Pe lume, nu se află nici o astfel de împărăție, în care să fie atât de prețuite scrierea și învățătura ca împărăția chineză.”

Această fabuloasă tradiție literară, cum o numește Denisa Comănescu, este reiterată mereu în scrierile autorilor MO YAN, cel care a primit în anul 2012 Premiul Nobel pentru literatură, ceilalți doi mari prozatori contemporani sunt YU HOA și ACHENG. Operele acestora, alcătuiesc, așa cum afirmă aceeași Denisa Comănescu în cadrul unei dezbateri privind literatura chineză contemporană, „tripleta de aur” a acesteia. Ele au fost publicate și la noi, mai ales de către editura “Humanitas” și merită citite, fiindcă oferă, în afara portretului femeii, o imagine completă a Chinei.

La editura „Humanitas fiction” a apărut Femeia cu buchetul de flori și alte povestiri, opera pentru care s-a acordat Premiul Nobel pentru Literatură autorului ei, MO YAN. Motivația Academiei a fost următoarea: „Cu un realism halucinant, MO YAN îmbină folclorul, istoria și contemporaneitatea”. Această selecție de zece povestiri reflectă diversitatea tematică și stilistică din proza scurtă a lui MO YAN. Unele texte, precum Frumoasa care trecea bulevardul Chang'an călare pe măgar și Femeia cu buchetul de flori, fac trimitere, reiau legătura cu tradiția prozei fantastice chinezești și aduc în prim-plan personaje feiminine, a căror frumusețe exercită o fascinație irezistibilă, la granița supranaturalului. Epitetul „halucinant” nu este atribuit gratuit de juriul Premiului Nobel creației lui MO YAN și Chinei pe care o reflectă. Proza lui -Întâlniri surprinzătoare, Zbor lin, Copilul-Fier sau cele amintite deja, își trage seva din reinterpretarea modernă a istoriilor populare și a legendelor chineze despre mândre fecioare suite pe măgari pentru a vrăji, despre femei-vulpi, care le iau mințile cărturarilor. În cele zece proze scurte descoperim efectul folclorului asupra inconștientului colectiv. Găsim o metamorfoză a legendelor cu femeia-vulpe, cu femeia-demon,

cu spirite întoarse din cealaltă lume pentru a se răzbuna, cu luptătoare legendare. Până la urmă, fiindcă tema acestei prezentări este femeia, să remarcăm doar că aflăm aici fascinația celui ce, abia când ajunge să dea cu ochii de aceste legende în zgomotul metropolelor, își dă seama că se află, de fapt, în căutarea frumuseții proimordiale, din care nu lipsesc feminitatea, armonia și grația, așa cum i se întâmplă și personajului din povestirea Frumoasa care trecea pe bulevardul Chang'an călare pe măgar. În această creație, circulația din contemporanul Beijing este dată peste cap de o femeie venită din alte vremuri, ce străbate lent aglomeratele bulevarde călare pe măgar, fără a ține cont de ritmul frenetic, arătând un calm halucinant. Apariția războinicului ce o însoțește pentru a-i ține pe curioși la distanță completează tabloul. Nimeni nu vrea să verifice dacă fata de o frumusețe de basm și însoțitorul ei ciudat sunt doar simpli figuranți ai unei trupe ambulante sau niște personaje ieșite din legende, pentru a rămâne, la propriu, în prezent.

Proza Zbor lin prezintă drama femeii din satul tradiționalist, în timp ce în Femeia cu buchetul de flori, Maimuța, Umor și divertisment, chipul feminin este asociat cu tema căsătoriei devenite semnul conformismului și al singurătății.

Nu putem să nu amintim măcar și alte creații ale scriitorilor chinezi contemporani, care au ca protagonistă femeia, chiar dacă această prezentare se vrea doar o introducere și mai ales un îndemn la cunoașterea și poate, îndrăgirea unei literaturi aproape necunoscute nouă, dar cât de fascinante.

Concubina din SHANGHAI este considerată bestsellerul scriitoarei HONG YING. Pentru că frumusețea ei neconvențională este dublată de o inteligență deosebită și de un curaj supraomenesc, CASSIA XIAO înfruntă și răstoarnă prejudecățile unui loc în care femeilor nu li se cere decât să fie decorative și supuse. Nu doar în teatru-este prima femeie care urcă pe scenă, unde până atunci actori erau doar bărbați, ci în primejdiosul univers al Triadelor, unde alianțele se fac și se desfac fulgerător, iar prietenii se transformă peste noapte în asasini. CASSIA, adevărata eminență cenușie, având alături pe căpeteniile Frăției, va deveni cea mai puternică femeie din SHANGHAI.

SU TONG/TONG ZHONGGUI-numele adevărat, este autorul romanului Soții și concubine, al cărui personaj feminin este tânăra LOTUS. Aceasta, fiind la liceu, află că tatăl său s-a sinucis, fiindcă a dat faliment. Suntem în China anilor 1930 și fata devine concubina unui bogătaş, ca să nu muncească. Acesta mai are trei concubine. Sunt

surprinse relațiile dintre aceste femei. Evenimentele alternează: femeia este victima ostilităților celorlalte concubine, se îndrăgostește de fiul stăpânului, contribuie la moartea unei slujitoare, meditând: „Moartea este mai bună decât viața”. În final, LOTUS, martoră la o altă crimă, înnebunește. Lumea lui SU TONG este, de fapt, lumea burgheziei decadente, un rol însemnat revenindu-le tinerelor din prima jumătate a secolului al XX-lea.

Personajul feminin îl vom regăsi și în alte creații, precum Pavilionul plăcerilor de MINGMEI YIP sau Cuvinte nescrise de ZHANG JIE.

Și pentru că literatura Chinei stă sub semnul mirajului, al miticului, al legendei, ceea ce conferă atracție magică întregii civilizații din miraculosul spațiu asiatic, nu putem să nu amintim că anul 2019 aduce cu sine, în Zodiaca chinezescă, Anul Mistețului de Pamânt, care începe la 5 februarie 2019 și se încheie la 24.01.2020, perioadă care va evidenția calitățile deosebite ale femeii: Charismă, hărnicie, generozitate, altruism și chiar noroc la bani.

În final, să mărturisim că acestea sunt doar câteva aspecte privind prezența femeii într-o literatură bogată, inedită și foarte valoroasă. Vă lăsăm doar să descoperiți prin lectură aceste trăsături, fiindcă să nu uităm ceea ce au afirmat doi mari oameni de cultură: Jules Michelet și Anatole France: „lumea trăiește prin femei” și „Nimic nu se face decât prin ea și pentru ea”.

Bibliografie:

- 1.Cultura și tradiții-China
<https://chinatemplu.webbly.com/cultura-si-traditii>.
- 2.Mitologia chineză-Wikipedia
https://wikipedia.org/wiki/Mitologia_chineză
- 3.Pe urmele spătarului Milescu-Fundația România literară
www.romlit.ro/index.pl/pe_urmele_spatarului_milescu
- 4.MO YAN/HUMANITAS
www.humanitas.ro>mo-yan
- 5.Horoscopul chinezesc2019!Anul mistețului de pamânt
<https://NNW.capital.ro>horoscop-chinezesc-2019-anul> mistrțului de pamânt
- 6.Femeia cu buchetul de flori/Humanitas
www.humanitas.ro>humanitas-fiction>femeia-cu-buchetul-de-flori

The Image of the Woman in Chinese Literature -A few Aspects-

Alexandra IANCOVICI

The Woman is perhaps the only being on this earth which is praised in every form of art. The element which knows how to make itself stand out in anywhere, anytime and in every aspect. She has been praised in poetry, sung about in ballads, reproduced in paintings and sculptures, and she has left her mark numerous times upon history. The woman has been mentioned in every stage of life: as a child, as a lover, as a mistress, as a wife, as a grandmother. Both her qualities and her defects have been presented. "Nothing can replace a woman, that is why her value is so high". (Victor Duta)

A Chinese proverb seems to essentialize the beauty of this being: "With a smile, a woman can conquer a city and with another she can conquer a kingdom".

These are the arguments that convinced me that I have to bring Her image in a colder and colder world, an image which is the expression of warmth and light.

I have approached the female figure from the Chinese literature by chance. I have discovered a small book enriched by its contents. It included numerous proverbs of the Chinese population about this unique being, proverbs which expressed the admiration of homonymous authors, which represent the perception of the populace about Her: respect, love and admiration. Here are some of these wonderful thoughts:

"When men are together, they listen to each other; women and girl observe each other."

"There are four qualities that are required of a woman: virtue that embraces the heart, modesty to lighten her forehead, gentleness on her lips, and work to keep her hands busy."

"A beautiful woman which is married to a ugly man is like a fresh flower at the ear of a donkey"

"With the advice of a wise woman, one can conquer a fortress"

"Nature made the woman submits to the man, but nature knows no slavery"

A second aspect on which I resided is the Chinese mythology and the presence of the woman in it. The mythologies of different populations certify that the act of creation is achieved through an exercise of divine power in both monotheistic and polytheistic faith. Often, the myth of creation also includes the idea of sacrifice brought by the gods.

Female figures from mythology are often mentioned even today. The beauty, kindness, seductiveness or otherwise, the cunning and wickedness of some of these famous women have inspired writers or

aroused the admiration of readers. These aspects are also present in Chinese mythology. Bodhisattva Guan Yin is the mother deity of the Chinese pantheon. Sometimes she appears as a man. The name of the mother goddess can mean "The one that listens to the cry of the world". Until the tenth century, namely the Song Dynasty, when Guanyin became a woman, her image was not very clear. She was associated with a certain time and place, as a princess named Miao-Shan, who died and then returned among the living, appearing as Guanyin with a thousand arms and a thousand eyes, to save her dying father.

Heng-o is the Chinese goddess of the moon, and the mother of the 12 moons and 10 evenings.

Nugva was the goddess that created Chinese mythology, when she made the first man out of mud. She was the goddess that created humans, and the other gods created the Universe. Nugva was tired after she created enough people-puppets to populate the whole earth. When she created the other people using a shortcut, using rope dragged through mud, she created the poor and humble. Nugva taught humans how to get married and how to have children. This is the reason why she is also the goddess of courtship. She is also the one that repairs the Universe, the goddess of wind, a she-shaman and rain dancer. She is half human, with a snake or dragon tail and she is associated with earth, with water and with caves. Sometimes she is holding a compass. Most importantly, she is the goddess that brings civilization.

Chinese mythology is very rich in a lot of aspects, but what is most interesting is that this one of the few mythologies in which real people, historical or legendary characters become gods.

Of course, the woman is permanently present in Chinese literature, be it lyrical or epic.

The Chinese lyrical literature has at its base a creation of utmost importance.

The book of songs, an anthology of 300 popular poems. This work is what raised the great poets. The two great poets of China were considered Li Tai Pe, poet of love, cultivating an elegant, graceful poetry, in which the fineness of the notation is combined with the purity of the feelings; The second is Du Fu, a contemporary of Li Tai Pe. To him, the highly sensitive subjective lyricism encompasses, of course, the erotic aspect, an aspect in which the woman is a presence of deep melancholy, as it seems in the creation of Autumn Thoughts:

"The leaves fall, through a yellow curtain,
From the terrace I wanted to look
By their flight, your stature, but
Only the mountain far away I see...
I am alone and your longing is calling me.

Leaves fall and I am exhaling long,
Not even the clouds reach you,
Because all of them fall apart above the sea..."

Tu Fu or Du Fu was one of the most important Chinese poets from the Tang dynasty. His merits as an artist have been recognized only after his death, but they have influenced the entirety of the lyrical literature of China. Numerous texts have been dedicated to the woman; odes devoted to Her charms.

Song About the Stiletto Dance (for a student of Mrs. Gongsun) is the pure expression of Chinese femininity, with its mystery and characteristic purity.

"There lived years ago the magnificent Gongsun,
Who, dancing with her stiletto, attracted an audience from everywhere.

The sky and the earth were spinning to her left and her right,
following her moves,

Which were like the Archer that brought down the new Dawn,
As fast as the angels in front of the wing of a dragon.
She begins like lightning, giving voice to her anger,
And it ended smoothly like the soft glow of the rivers and the seas...
Gone are those red silks and those pearly sleeves,
And besides this unique pupil, nobody else spreads that perfume.
This beauty from Lingying, at the Tower of the White God,
She is dancing and singing like in those happy times..."

China's epic literature encompasses a variety of creations whose protagonists are women in their many hypostases.

In order to crack the depth of this work, it is worth mentioning some excerpt from Nicolae Nitescu's Description of China, which emphasizes the greatness of the culture of this land, a greatness that will extend to the present day, and the chosen examples will confirm this idea. Here is the quote:

"Asia encompasses many and great kingdoms. However, of all these, none can resemble the kingdom of China, because it is the oldest of all. And what was missing from other empires, the Chinese knew, because they had citizen habits and they also mastered the teaching of arts. (...) Nowhere in the world is there such kingdom, in which the writing and teaching are as precious as in the Chinese kingdom."

This fabulous literary tradition, as Denisa Comanescu calls it, is always reiterated in the writings of author Mo Yan, who received in 2012 the Nobel Prize for literature. The other two great contemporary writers are Yu Hua and Cheng. Their works, which make up, as Denisa Comanescu himself states, in a debate on contemporary Chinese literature, the "golden triplet". They were also published in our country, especially

by the "Humanitas" publishing house and are worth reading, because they offer, besides the portrait of the woman, a complex image of China.

At the publishing house "Humanitas Fiction" appeared the book *The Woman with the Bouquet of Flowers* and other stories, the work for which was awarded the Nobel Prize for literature to its author, Mo Yan. The motivation of the academy was the following: "With a hallucinatory realism, Mo Yan combines folklore, history and contemporaryity". This selection of ten stories reflects the thematic and stylistic diversity of Mo Yan's short stories. Some texts such as *the Beautiful Who Passed the Chang'a Boulevard Riding on a Donkey* and *the Woman with the Bouquet of Flowers* refer to the tradition of Chinese fantasy prose and bring to the fore female characters, whose beauty exerts an irresistible fascination at the border of the supernatural. The epithet "hallucinating" is not freely awarded by the jury of the Nobel Prize, the creation of Mo Yan and the Chinese she reflects. His *Prose - Surprising Meetings, Flying Lin, Child, Iron or those Already Remembered* - draws its sage from the modern reinterpretation of popular histories and Chinese legends about proud virgins following donkeys to be spells, about fox women, who take the minds of the cartwheelers. In the ten short prose we discover the effect of folklore on the collective unconscious. We find a metamorphosis of the legends with the fox woman, with the demon woman, with spirits returned from the other world to take revenge, with legendary fighters. After all, because the theme of this presentation is the woman, let us notice only what we find out about the fascination of the one who, when he gets to see these legends in the noise of the metropolises, realizes that he is, in fact, in search of the primordial beauty, which did not lack femininity, harmony and grace, as it happens to the character in the beautiful story that passed on *Chang'an Boulevard Riding Magar*. In this creation, the circulation of contemporary Beijing is encountered by a woman from other times who slowly crosses the crowded boulevards on a donkey, regardless of the frenetic pace, showing a hallucinating calm. The appearance of the warrior accompanying her to keep the curious at a distance completes the painting. Nobody wants to check if the fairy-tale beauty and her strange companion are just plain figurines of an ambulance band or some characters out of the legends.

Even if this presentation is intended only as an introduction and especially an urge to learn about and perhaps, to love literature almost unknown to us we have to at least remember other creations of the contemporary Chinese writers, who have a woman as a protagonist.

The Shanghai concubine is considered the bestseller by the writer Hong Ying. Because her beauty is unconventional and is doubled by exceptional intelligence and superhuman courage, Cassia Hiao faces and

reverses the prejudices of a place where women are only required to be decorative and submissive. Not only in the theater, she is the first woman to take the stage, where until then there were only men, but in the dangerous universe of the Triads, where alliances are made and unmade with lightning speed, and friends turn into murderers overnight, Cassia, having joined the Brotherhood leaders, will become the most powerful woman in Shanghai.

Su Tong / Tong Zhong Gui - the real name, is the author of the novel *Spouses and Concubines*, whose female character is the young Lotus. She, being in the high school, finds out that his father committed suicide, because he went bankrupt. We are in China in the 1930s and the girl becomes a concubine for a rich man in order to not work. He also has three other concubines. The relationships between these women are observed. The feelings alternate: the woman is the victim of the hostilities of the other concubines, falls in love with the master's son, contributes to the death of a servant, meditating: "Death is better than life". In the end, Lotus witnesses another crime and goes mad. Su tong's world is, in fact, the world of the declining bourgeoisie, a significant role returning to the young people of the first half of the 20th century.

The female character will be found in other creations, such as the Mingmei Yip's *Pleasure Pavilion* or Zhang Jie's *Unwritten Words*.

And because the literature of China is under the sign of the mirage, of the mythical, of the legend, which gives the magical attraction of the whole civilization from the miraculous Asian space, we cannot forget that the year 2019 brings with it, in the Chinese zodiac, the Year of the Earth Boar, which begins on February 5, 2019 and ends on January 24, 2020, the period that will highlight the special qualities of the woman: charisma, hard work, generosity, altruism and even luck for money.

Finally, let's confess that these are just a few aspects regarding the presence of women in a rich, unique and very valuable literature. We let you discover, through literature, these traits, and we must not forget what two great cultural people have stated: Jules Michelet and Anatole France: "The world lives through women" and "Nothing is done except through her and for her"

Mo Yan, scriitor de anvergură a literaturii chineze contemporane

Anton ILICA
Ioana Camelia MOLER

Lumea literară a fost destul de contrariată în toamna târzie a anului 2012, când Academia suedeză a atribuit Premiul Nobel pentru literatură lui Mo Yan pentru "realismul halucinant, care îmbină povești populare, istorie și contemporaneitate". Majoritatea europenilor nu auziseră de MO YAN (pseudonim pentru GUAN MUOYE, n. 1955, în localitatea Gaomi din nord-estul Chinei), iar laureata din 2009, Herta Müller, a calificat alegerea o "catastrofă" prin care "se celebrează cenzura politică". Scriitorul chinez disident Ai Weiwei afirmă că atribuirea lui Mo Yan a acestui premiu „este o insultă la adresa umanității și a literaturii”. Confrății "au ridicat din

sprânceană" îndoielnic, acuzându-l de docilitate față de ideologia comunistă și lipsa de atitudine vizavi de îngrădirile impuse scriitorilor chinezi contemporani, inclusiv de oprimare (și suprimare) a libertăților artistice (vezi cazul scriitorilor chinezi contemporani, Cao Wenxuan, Yu Hua - „un Hemingway chinez” -, A. Cheng, Xu Zechen, Liao Yiwu, Xi Chuan, Lan Lan, Su Tong, Gao Xingjian (disident la Paris), Liu Xiaobo (premiul Nobel pentru Pace, 2010, arestat)²⁰⁶ etc. Au mai existat și alte considerații, întreținute de invidie scriitoricească.

În alt sens, laureatul Nobel pentru literatură din 1994, japonezul Kenzaburō Ōe, consideră că autorul romanului *Sorgul roșu* îl binemerită, scriitoarea americană Amy Tan admiră universul artistic al lui Mo Yan "uluitor, senzual, visceral, cu povești vii și tulburătoare", iar prestigioasa revistă americană *New York Times* îi apropie opera de creațiile lui Vargas

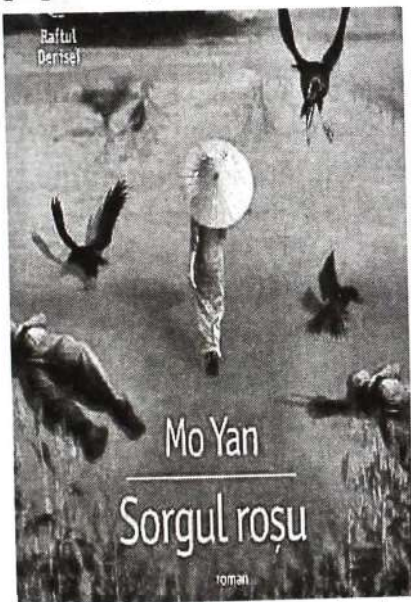
²⁰⁶ Criticul B. Mialaret (2014): "la Chine a eu trois prix Nobel, le premier ne peut pas rentrer au pays (Gao Xingjian), le deuxième ne peut pas en sortir (Liu Xiaobo), quant au troisième, il est Mo Yan (c'est à dire « ne parle pas »)", tradus: China are trei Premii Nobel: primul nu se poate reîntoarce în țară (Gao Xingjian), al doilea nu poate să iasă (Liu Xiaobo), iar al treilea este Mo Yan (ceea ce înseamnă "nu vorbesc").

Llosa, Salman Rushdie și Garcia Marquez, prin bogăția detaliilor. Anunțul că romancierului Mo Yan ("Mobel", cum i se mai zice) i s-a decernat premiul Nobel a declanșat o "sărbătoare națională" "homerică" în întreaga Chină, iar autorul a devenit "erou chinez". Imediat a crescut "statutul național și internațional" al scriitorului, casa natală a devenit loc de pelerinaj, s-a construit un parc specific, sorgul a început să fie recultivat, contractele de publicare și traducere au devenit copleșitoare, iar tirajele romanelor sale au ajuns la câteva milioane de exemplare. Satul său natal, Gaomi, s-a transformat într-un loc de pelerinaj.

Fiul de țăran, cu o copilărie dificilă și privată de școală, autodidact trăind vremuri de sărăcie și îndurând zilnic foamete și umilințe, după majorat, Guan MUOYE devine angajat permanent al armatei populare și membru al partidului comunist. Cu sprijinul autorităților militare și politice, finalizează studiile academice de artă și literatură ale armatei, după care, în 1995, se declară "scriitor profesionist", cu numele Mo Yan ("eu tac"). În lipsa lecturilor copilăriei și a studiilor sistematice din adolescență, tânărul Guan a fost un absorbant al "poveștilor din piață", care "i-au incitat imaginația", la fel de mult cum fantezia i-a fost stimulată de "observarea naturii, a animalelor și a activității oamenilor din satul meu": *"urechile mele erau pline de povestiri despre romantismul supranatural și istoric; ciudate și captivante, toate legate de mediul natural și de istoriile clanului, toate acestea creând o realitate puternică în mintea mea"*, afirmă în discursul de laureat.

Spornic, bun observator al detaliilor și înzestrat cu harul povestitului, Mo Yan și-a construit o carieră literară temeinică, scriind, publicând și beneficiind de autoritatea dată de un asemenea demers: 1986 – *Ridichea străvezie*; 1987 – *Sorgul roșu*; 1989 – *Cântecele usturoiului din Paradis*; 1996 – *Sâni bogați și fese mari*; 2001 – *Pedeapsa lemnului de santal*; 2002 – *Țara vinului*, 2008 – *Obosit de viață, obosit de moarte*; 2009 – *Broaște*; 2015 – *Profesor de urmat*; 2016 – *Stăpânul are mult umor, Clanul culegătorilor de paie* etc.; activitatea literară i-a fost apreciată prin atribuirea a numeroase premii, iar filmul "Sorgul roșu", cu scenariu după roman, a fost distins cu "Ursul de aur" de la Berlin (1988). Opera sa a avut repede un traseu internațional, asiatic, european și american, beneficiind de numeroase interpretări analitice, de traduceri, inclusive în limba română, și chiar de o monografie, "Mo Yan, locul ficțiunii" (2014, Paris), semnată de Yinde Zhang. Biografia autorului înregistrează câteva etichete, cum ar fi "scriitor dialectal", sub influența unor "compromisuri politice", relatând cu "cruzime nemiloasă", întâmplări reale și imaginate, cu un stil literar asemănător lui W. Faulkner și G. G. Marquez, dar cu mai multă fantezie, lirism, cruzime și

parcimonie. În cazul său, totul este permis: "pornografie, sex, cannibalism, violență absurd, chinuri, catastrophe sanitare, corupție, Revoluție culturală, abuzuri ale autorităților, ..., toate dau impresia unei explozii eliberatoare a cuvintelor". (Zhang Yinde, 2010). Partidul îi iartă orice nebunii, pentru că din acestea crește prestigiul țării, iar scrierile sale au generat o excepțională explozie a turismului cultural. Mo Yan scrie despre "hrănirea protipendadei cu copii abia născuți pentru vitalizare și terapie medicală, despre tragismul avorturilor conform planificării familiale și admiterea nașterii unui singur copil în familie, despre cruzimea relațiilor dintre soți și victimizarea femeilor, despre sărăcia și foametea din țară, despre corupția și abuzurile funcționarilor politici", despre igiena precară și moartea prin violență, despre un fel de iad dezumanizat și insalubru. Ca justificare a lipsei de prețuire pentru om, un personaj rostește cu inocență: "China altele n-are, dar oameni are din belșug". Prin inflație umană, omul a ajuns o valoare lipsită de preț. Iată o mărturisire a scriitorului: "Indiferent dacă sursa unei opere este un vis sau o viață reală, numai dacă este integrată cu experiența individuală, poate fi îmbibată cu individualitate, populată cu caractere tipice modelate de detalii pline de viață și poate utiliza un limbaj bogat evocator, pentru o structură bine concepută". Scrierile lui Mo Yan au în plus farmec literar, grație limbajului dialectal, la care mare parte dintre cititori nu au acces, dar folosirea idiomului din Gaomi asigură expresivității dinamism și culoare. Îngreunarea accesului la poezia graiului local este compensat de frumusețea imaginației derivată din arderea semantică a cuvintelor populare și alăturarea lor cu limbajul modern.

Ne vom opri la două romane, care au fost cele mai traduse în numeroase limbaje naționale, inclusiv în limba română, și care au beneficiat de atenția insistentă a criticii și analiștilor literari: *Sorgul roșu* și *Obosit de viață, obosit de moarte* (traduse în peste 30 de limbi).

Începem cu "*Sorgul roșu*" (Honggaoliang – Red Sorghun, 1987, excelentă traducere românească a lui Dinu Luca), unul dintre romanele alintate ale lui Mo Yan. Așa începe romanul *Sorgul roșu*, prin localizarea acțiunii, determinând timpul și numind personajul: "În 1939, în ziua a noua din luna a opta după calendarul lunar, tatăl meu, sămânță de bandit, avea paisprezece ani și ceva. Mergea cu

luptătorii comandantului Yu Zhan'ao, erou de legendă ce-avea mai apoi s-ajungă vestit în toată lumea, să prindă într-o ambuscadă pe șoseaua Jiao-Ping un transport motorizat al japonezilor". Toposul acțiunii coincide cu satul său natal, din nord-estul Chinei, "un nou teritoriu de scris", după modelul Macondo a lui Garcia Marquez. Hotarul satul Gaomi era locuit de bărbați viteji și deopotrivă nemernici, cultivatori de sorg; toamna, imensele lanuri de sorg "cele ca visele și ca marea" se lefăiau în fotografia unei nesfârșite întinderi sângerii, care ascundea ucigași și tâlhari, omorători de oameni așa cum se omoară câinii, iar sângele victimelor dau culoare roșie sorgului copt. După o narațiune amplă de aproape 500 pagini, romanul se încheie cu regretul că "sorgul roșu, roșu ca o mare de sânge, pe care l-am cântat și lăudat iar și iar, a fost deja măturat de pe fața pământului de șuvoaiele revoluției". În locul său, pe la anul 1973, se cultivă un sorg hibrid, pipernicit, subțire, cu tulpină scundă și întortocheată, spice lungi și mohorâte, care dau fețelor oamenilor culoare mohorâtă, de fier ruginit.

"- *Du-te fiule*", îi spun rudele din mormânt, "se mai află la sud de Muntele Calului Alb și de Răul Negru un fir de sorg roșu pur...el îți e fie talisman...".

Cruzimea invadatorilor japonezi, înaintând spre ținutul Gaomi, se încrucișează cu ura "banditului" Yu Zhan'ao, conducătorul rezistenței. În confruntare, se amalgamează evenimente familiale, sub formă de *biofictiune*²⁰⁷, o cronică a trei generații (bunic, tată, fiu), cu o bunică ("din ochii ei adânci săreau scânteii de nebunie") antrenată în configurații erotice și amor ilicit, o mamă cu "șolduri late și țâțe mari", fapte relatate cu detalii de o cruzime amețitoare. Utilizarea unui limbaj brutal, dureros, îndulcit de poematizare și de alunecarea spre metaforizare și simbolistică este expresia unei vieți terifiante, amenințată de foamete, cruzimi umane, boli incurabile, o existență pentru supraviețuire în condiții agresive și permanent amenințătoare. Narațiunea pare o simplă poveste istorică, care n-ar avea nici o noimă fără talentul absolut răscolitor al acestui "băiețică de Mo Yan", inclus între personaje. Personajul principal este "sorgul roșu", simbol al vitejiei și rezistenței, planta care absoarbe sângele și-l înalță în tulpinile și fructele de sorg, hrană și băutură pentru sătenii din Gaomi. Imensitatea lanurilor de sorg e scena tuturor întâmplărilor, fiind martor al unei organizări statale

²⁰⁷ Yinde Zhang, *Mo Yan, le lieu de la fiction*, în *Perspectives chinoises*, Paris, nr. 4 (apr), 2015, p. 74-75.

abuzive, al anarhiei politice și ororilor comportamentale inumane. Mireasma sorgului roșu ascunde moarte, sânge, ură, lacrimi și dragoste, după cum în desimea lui se găbuiesc bandiți, tâlhari, haite de câini muncători de oameni ori "morminte cu o mie de cranii". Sorgul este simbolul morții și al vieții, metafora libertății și claustrării, mormânt și lumină, refugiu și ascunzătoare. Sorgul este martorul cruzimilor războiului, al răzbunărilor, precum și victima Revoluției culturale, înregistrând memoria colectivă și individuală a locuitorilor din jur, precum și "capacitatea supraumană de a suferi". Atmosfera duhnește a alcool de sorg și a mâncare "îndesată" din tulpini măcinate de sorg amestecate cu cartofi dulci. Sorgul se aseamănă codrilor sau mării, destin de viață și de moarte, fiind sursă de hrană, dar și loc în care se ascund nelegiuirile și fărădelegile. Simbol al rezistenței omului și al tenacității poporului, sorgul a rămas un mit, reprezentat sub forma unui psalm al memoriei sau odă închinată sacrificiului patriotic.

Din perspectiva cititorului nefamiliarizat cu modul de viață chinez, scriitura romanului este aproape o fantezie absurdă, cinic de tragică, beneficiind de o relatare tulburătoare, cu insistență pe detalii dezumanizante și amănunte rușinoase. Se lasă impresia că toate sunt fantezii și că în realitate nu (poate) exista o viață atât de dezumanizată. Dar autorul dă garanția autenticității, cu ample irizări de imaginație.

Celălalt roman, tradus în românește, de același excepțional Dinu Luca, în 2012, cu titlul "**Obosit de viață, obosit de moarte**", are ca sursă de inspirație atitudinea unui țăran care se opune "tendențelor contemporane", rămânând ca

încăpățânarea lui Lan LIAN să-i fie injectată de lectura scrierilor budiste legate de "samsara", etape ale reîncarnării. De această dată, subiectul are ștaif, curge ca un fluviu zgomotos de munte până își liniștește apele într-o albie largă, nevăluită, așa ca omul senectut ce-a râvnit la cumpănire și echilibru existențial. Întâmplările sunt ale personajului principal cu numele Ximen NAO - țăran mai înstărit din Gaomi -, martor la efectele comunismului în lumea rurală, împotrivindu-se colectivizării și, în general, revoluției comuniste. Împușcat pentru refuzul de a se înscrie în partid, ajunge în iad, de unde stăpânul întunericului, regele Yama, îl retrimite pe pământ pentru a găsi răspuns la încăpățânările sale. Va fi reîncarnat într-un măgar (1950), apoi taur (1957), porc (1966), câine

(1976), maimuță (1992) și iarăși om renăscut (2000). Fiecare înfățișare animalică coincide cu o etapă din devenirea Chinei sub conducătorul Mao, revoluția culturală și reforma liberală, observând (și mărturisind) schimbările din viața familiei sale și a sătenilor în urma impactului cu deciziile politice. Recurgerea la tehnica reîncarnării pentru a descrie (cât mai obiectiv) impactul schimbărilor din viața politică asupra traiului cetățenilor, a vieții familiei sale devine o schemă narativă: "În fiecare reîncarnare, Ximen, animalul, asistă la căderile și reușitele celor din familia sa, comentează acțiunile și transformările urmașilor săi, precum și efectele **reformelor erei Mao** asupra societății. *Interesantă și plină de originalitate este și redarea evenimentelor societății umane prin prisma animalului spectator și participant pasiv.*"²⁰⁸

Prin urmare, romanul *Obosit de viață, obosit de moarte (Shengsi Pilao, 2006)* este o alegorie, drapată pe schema unei perioade sociale și culturale din evoluția Chinei contemporane, în care fiecare moment al acestei deveniri este observat prin condiția unui actor lucid, implicat efectiv în suferințele unei societăți, victimizate de decizii politice și de abuzuri ale nomenclaturii de partid din ținutul nord-estic al țării, numit Gaomi. Tradus și altfel, *Viața și moartea mă poartă*, titlul, mărturisește autorul, cu prilejul alocuțiunii decernării Premiului Nobel, este preluat din scrierile budiste²⁰⁹, iar ideea se referă la "soarta omului și despre emoțiile umane, despre limitările omului și generozitatea omenească, despre căutarea oamenilor după fericire și despre amplitudinea sacrificiile pe care le vor face, pentru a-și susține credințele." Ca într-o piesă de teatru, cartea începe cu prezentarea personajelor principale:

- Ximen Nao, moșierul din satul Ximen, a fost împușcat și s-a reîntors la viață ca măgar, taur, porc, câine, maimuță și apoi om, cu numele Lan Qiansui, fiind unul dintre naratori;
- Bai, soția principală a lui Ximen Nao, precum și Yingchun, prima concubină, și Wu Qiuxiang, a doua concubină;
- Lan Lian a fost argatul lui Ximen Nao, singurul care s-a gospodărit individual, în timp ce întreaga țară era cooperativizată;
- Se adaugă demnitari, cum ar fi președinți de comitete revoluționare, secretari de partid, comandanți de poliției,

²⁰⁸ Ibidem, p. 75.

²⁰⁹ Moto-ul romanului este preluat din Buddha: "Oboseala de viață, oboseala de moarte din lăcomie și dorință se iscă. Împuținând dorințele, fără făptuire, trupul și inima în largul lor au să fie".

președinte de cooperativă, prefectul județului etc.

"*Povestea mea începe la 1 ianuarie 1950*", de când Ximen Nao îndură caznele din iad, spre a recunoaște regelui Yama că este vinovat spre a-l hărăzi împărăției sale: "Nu mă las, am suferit nedreptate, vă rog stăruitor să-mi dați drumul să mă întorc, să mă duc să-i ntreb în față pe oamenii ăia ce nelegiuire am săvârșit eu la urma urmei" (p. 15). În fine, sătul de văicărelile și de cererea mortului de a-și face dreptate, îl trimite, prin reîncarnarea cu "capul, ochii, copitele și picioarele măgărești cele mai frumoase" (p. 54), ajungând în grajdul fostului său argat, Lan Lian. Animalul observă viața din gospodărie, din sat, înregistrează schimbarea relațiilor sociale și umane, încăpățânarea stăpânului său, Lan Lian, de a rămâne singur cu gospodărire individuală, efectele reformelor lui Mao, mai ales după ce ajunge măgarul prefectului de județ etc. După zece ani, o șleahță înfometată îl ciopârțesc, smulgând "hălci de carne din leșul său hăcuit".

La 1 octombrie 1964, Lan Lian cumpără un vițel de taur din târg: "Negrule, eu simt că tu ești măgarul acela negru care s-a reîncarnat și s-a întors iar pe lume, pe noi ne unește destinul, acela e!" E vremea Marii Revoluții Culturale. Țara e comunistă, iar Lan Lian e ultimul reprezentant al moșierilor, împreună - desigur - cu taurul său cu suflet de om. Fiind rechiziționat, animalul refuză "să tragă plugul pentru comuna populară", iar, după bătăi groaznice, merge să moară pe pământul individual și liber al stăpânului său, care i-a înălțat "Mormântul taurului cel plin de simț al dreptății", devenind legenda unei cauze nobile.

Ca reîncarnat în al șaisprezecilea purceluș, ajunge vier de părăsilă în "crescătoria de porci din livada de caiși a brigăzii din satul Ximen", prilej de a observa activitatea oamenilor într-o brigadă economică de tip comunist. "Epoca porcească" ("eram un porc cu imaginație bogată") era dominată de "politica pe primul loc și producția pe al doilea", după cum observă vierul-rege din cocină, descriind ședințe de partid, avântul revoluționar, gazete de propagandă, vizite ale unor delegații de înalți demnitari comuniști, directive ale marelui conducător Mao, despre "purcelușii grași revoluționari", fiind un "porc cu conștiința ridicată" etc. Acestea au fost confirmate deopotrivă de băiețică Mo Yan, personaj în roman, în nuvela *Cronica creșterii porcilor*. Sunt anii în care moare președintele Mao (nouă a noua din anul 1976), după cum moare personajul prin înec, salvând copiii satului.

Se trezește transmigrat în uterul cățelei lui Lan Lian, încântat că pământurile au fost reîmpărțite țăranilor și nu mai era el singura gospodărie individuală a satului. Era 1 iulie 1990. Satul capătă o "aromă postmodernă", devine un spațiu turistic și cultural, alte personaje animă

narațiunea, iar Ximen-Câinele ajunge în capitală, președinte al Asociației canine. Tineretul adoptă un nou limbaj, alte maniere, societatea devine mai liberală.

Pentru doi ani, la începutul anului 2000, este reîncarnat ca maimuță, să se curețe definitiv de gânduri dușmănoase, după care Yama, regele iadului, îi va promite înfățișarea de "om nou". Apoi, corpul neînsuflețit al maimuței a fost așezat "lângă mormântul măgarului, taurului, porcului și câinelui". În clipa în care "artificiile anunțau noul secol și noul mileniu", se naște "pruncul secolului", născut pe cale naturală, având un trup pipernicit, dar "o memorie extrem de precisă și abilități lingvistice de geniu". I-au dat numele Lan Qiansui, însemnând "o mie de ani".

Aceasta este "povestea" a 50 de ani din istoria contemporană a Chinei, relatată prin intermediul unor alegorii, cu deviații discrete (și cu o oarecare fantazare) de la sursa de inspirație: societatea chineză în jumătate de veac. Dar "povestea" nu este "un reportaj", ci un roman ("total"), pentru care i s-a decernat cea mai înaltă distincție literară în anul 2012: Premiul Nobel pentru Literatură. Dincolo de conținut, textul are un set de rechizite stilistice, care dau textului "o plenitudine exuberantă", originalitate narativă și o mărturie despre "o epopee sublim umană". Tragismul relațiilor dintre oameni, lipsa de respect pentru viața acestora, condiția subumană a traiului acestora, abuzurile demnitarilor, invazia politicului și distorsionarea calității vieții și multe altele dau romanului spontaneitate și autenticitate. Mo Yan, acest "băiețică obraznic", este personajul care mărturisește și are păreri – ceea ce-l irită pe autorul romanului -, inserându-i-se ample texte publicate anterior despre aceeași realitate. Cruditatea relațiilor dintre indivizi, suferința îndurată, tragismul unor destine transmit o stare de tulbureală neumană, descrisă de autorul chinez în cel mai grav și licențios limbaj. În fine, recurgerea la teoria budistă a reîncarnărilor este o schemă narativă extrem de potrivită pentru a evidenția mesajul general al romanului "*Obosit de viață, obosit de moarte*" (sau o altă traducere "*Viața și moartea mă poartă*"), o excepțională realizare literară a spiritului asiatic. Povestea confirmă "puterea Literaturii asupra Istoriei și a imperativului Memoriei istorice" (A. Mitchievici), întrucât numai ceea ce se poate povesti durează.

Problemele stilistice ale scriiturii lui Mo Yan se dantelează pe excepționalele însușiri compoziționale ale povestirilor sale ("sunt un povestitor", mărturisește scriitorul în alocuțiunea de la Academia suedeză). S-a scris despre "realismul halucinatoriu" al scrierilor, prin

îmbinarea unor evenimente reale din realitățile sociale, cu fantezia și imaginația ”preluată din vise”, precum și cu relatarea unor dezumanizări brutale și absurde. Romanele lui Mo Yan sunt ”bioficțiuni”, fără filosofii confucianiste, fără ritualizări budiste sau învățături taoiste. Condiția umană a timpului contemporan a permis relatarea unor asemenea ”expoziții de suferință”, de absurd existențial și de degradare socială.

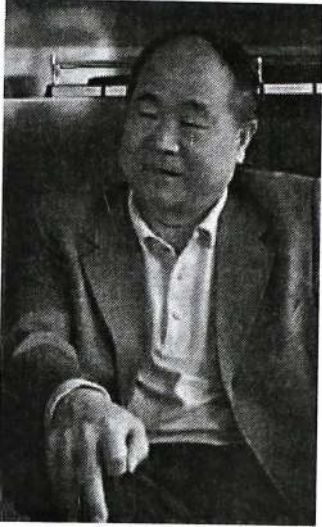
Prolific și orgolios, tenace și onest, Mo Yan este un scriitor de anvergură a literaturii chineze, care, după încununarea cu laurii Nobel, a căpătat dimensiunea universalității.

Bibliografie

- Mo Yan, *Nobel Lecture*, <https://www.nobelprize.org/prizes/literature/2012/yan/lecture/> (accesat 15 apr. 2019)
- Mo Yan, *Biographical; The Story of My Life*, <https://www.nobelprize.org/prizes/literature/2012/yan/biographical/> (accesat 15 apr. 2019)
- Mo Yan, *Sorgul roșu* (trad. din chineză de Dinu Luca), Editura Humanitas fiction, București, 2008.
- Mo Yan, *Obosit de viață, obosit de moarte* (trad. din chineză de Dinu Luca), Editura Humanitas fiction, București, 2017.
- Fontaine **Fanny**, "Yinde Zhang, *Mo Yan, le place de ficțiune* (Mo Yan, locul ficțiunii)", *China Perspectives* [Online], 2015/4 | <http://journals.openedition.org/chinaperspectives/6875> (accesat 2 apr. 2019)
- Lupeanu, M, Lupeanu, C., *Pași în lumea chineză*, Editura S-T, București, 1975.
- Mitchievici, Angelo, *Măgarul lui Mo Yan*, (în) **România literară**, București, an LI, nr. 39, 6 sept. 2019, pp. 18 – 19.
- Popescu, Viorica, *Mo Yan, una dintre cele mai puternice voci ale literaturii contemporane*, în **Cultura și Civilizația chineză. Dialoguri româno-chineze**, vol. 3, Editura Forumul româno-chinez, Arad, 2019, pp. 197 - 203
- Evan Osnos, *Mo Yan and China's "Nobel Complex"* (2012), <https://www.newyorker.com/books/page-turner/mo-yan-and-chinas-nobel-complex> (accesat 12 ian. 2019)
- Zhang Yinde, *Mo Yan, le lieu de la fiction*, în *Perspectives chinoises*, Paris, nr. 4 (apr), 2015, p. 74-75.

Mo Yan, Important Writer of the Present Chinese Literature

Anton ILICA
Ioana Camelia MOLER

The literary world was quite annoyed in the late fall of 2012, when the Swedish Academy awarded Mo Yan, the Nobel Prize for Literature for "*hallucinating realism, which combines popular stories, history and contemporaryity.*" Most Europeans had not heard of MO YAN (pseudonym for GUAN MUOYE, born on 1955, in Gaomi in northeastern China), and the 2009 laureate, Herta Müller, described the election as a "catastrophe" by which "political censorship is celebrated". Chinese dissident writer Ai Weiwei claims that Mo Yan's award of this prize "*is an insult to humanity and literature.*" The colleagues "*raised their eyebrows*" doubtfully, accusing him of docility to the communist ideology and the lack of attitude regarding the restrictions imposed on contemporary Chinese writers, including the oppression (and suppression) of artistic freedoms (see the case of contemporary Chinese writers, Cao Wo, Cao W Yu Hua - "*a Chinese Hemingway*" -, A. Cheng, Xu Zechen, Liao Yiwu, Xi Chuan, Lan Lan, Su Tong, Gao Xingjian (dissident in Paris), Liu Xiaobo (Nobel Peace Prize, 2010, arrested)²¹⁰ a.s.o. There were also other considerations, maintained by the writer's envy. In another meaning, the Nobel laureate for literature in 1994, the Japanese Kenzaburō Ōe, believes that the author of the novel *Red Sorghum* deserves it, the American writer Amy Tan admires Mo Yan's artistic universe "amazing, sensual, visceral, with vivid and disturbing stories", and the prestigious American magazine *New York Times* approaches the work of the creations of Vargas Llosa, Salman Rushdie and Garcia Marquez, through the richness of details. The announcement that novelist Mo Yan ("Mobel", as he is called) was awarded the Nobel Prize started a

²¹⁰ The Critic B. Mialaret (2014): "la Chine a eu trois prix Nobel, le premier ne peut pas rentrer au pays (Gao Xingjian), le deuxième ne peut pas en sortir (Liu Xiaobo), quant au troisième, il est Mo Yan (c'est à dire « ne parle pas »)", translated: China has three Nobel Prizes: the first cannot return to the country (Gao Xingjian), the second cannot leave (Liu Xiaobo), and the third is Mo Yan (which means "I do not speak").

"Homeric national holiday" in the entire China, and the author has become a "Chinese hero". Immediately the "national and international status" of the writer increased, the birthplace became a pilgrimage site, a specific park was built, sorghum began to be recultivated, the contracts for publishing and translation became overwhelming, and the print runs of his novels reached a few millions of copies. His hometown, Gaomi, has become a place of pilgrimage.

The son of a peasant, with a difficult and deprived childhood of school, self-taught living in times of poverty and enduring daily hunger and humility, after his full age, Guan Muye becomes a permanent employee of the popular army and a member of the communist party. With the support of the military and political authorities, he completes the academic studies of art and literature of the army, after which, in 1995, he declares himself a "professional writer", with the name Mo Yan ("I do not speak"). In the absence of childhood readings and systematic studies during his adolescence, the young Guan was an absorbent of the "stories on the market", which "stimulated his imagination", as much as his fantasy was stimulated by "observing nature, animals and of the activity of the people from my village": "*my ears were full of stories about the supernatural and historical romance; strange and captivating, all related to the natural environment and to the stories of the clan, all creating a powerful reality in my mind*", he says in the laureate's speech.

Hardworking, observant of details and endowed with the grace of storytelling, Mo Yan has built a solid literary career, writing, publishing and benefiting from the authority given by such a step: 1986 – *The transparent Radish*; 1987 - *Red sorghum*; 1989 - *Garlic songs from Paradise*; 1996 - *Big brasts and big buttocks*; 2001 - *Punishment of sandalwood*; 2002 – *Country of the Wine*, 2008 - *Tired of life, tired of death*; 2009 - *Frogs*; 2015 - *Teacher to follow*; 2016 - *The master has a lot of humor, the Clan of the straw collectors*, a.s.o.; literary activity was appreciated by the awarding of numerous prizes, and the film "*Red Sorghum*", with a script based on the novel, was awarded with "*Golden Bear*" in Berlin (1988). His work quickly had an international, Asian, European and American route, benefiting of numerous analytical interpretations, translations, including in Romanian, and even a monograph, "*Mo Yan, the place of fiction*" (2014, Paris), signed by Yinde Zhang. The author's biography records several labels, such as "dialectal", under the influence of "political compromises", telling in "cruel cruelty" manner, real and imagined events, with a literary style similar to W. Faulkner and G. Marquez, but with much more fantasy, lyricism, cruelty and parsimony. In his case, everything is allowed: "*pornography, sex,*

cannibalism, absurd violence, torments, health disasters, corruption, cultural revolution, abuses of authorities, ... all give the impression of a liberating explosion of words". (Zhang Yinde, 2010). The party forgives any of his madness, because of these the prestige of the country increases, and his writings have generated an exceptional explosion of cultural tourism. Mo Yan writes about "feeding the aristocracy with newborn child for vitalization and medical therapy, about the tragedy of abortions according to family planning and admitting the birth of a single child in the family, about the cruelty of relationships between spouses and the victimization of women, about poverty and hunger in the country, about corruption. and the abuses of political officials ", about poor hygiene and death by violence, about a kind of dehumanized and unhealthy hell. As a justification for the lack of appreciation for a human being, a character speaks innocently: "*China does not have other things, but people have plenty*". Through human inflation, man has become priceless. Here is a confession of the writer: "No matter if the source of a work is a dream or a real life, only if it is integrated with the individual experience, it can be imbued with individuality, populated with typical characters modeled by live details and can use a rich evocative language, for a well-designed structure ". In addition, Mo Yan's writings have a literary charm, thanks to the dialectal language, to which most of the readers do not have access, but the use of the Gaomi idiom assures dynamism and color. The difficulty of accessing local poetry is compensated by the beauty of imagination derived from the semantic burning of popular words and their incorporation with modern language.

We will stop at two novels, which have been most translated into many national languages, including Romanian, and which have received the insistent attention of literary critics and analysts: *Red Sorghum* and *Tired of life, tired of death* (translated in over 30 languages).

We start with "*Red Sorghum*" (Honggaoliang - *Red Sorghum*, 1987, excellent Romanian translation by Dinu Luca), one of Mo Yan's beloved novels. This is how the novel *Red Sorghum* begins, by locating the action, determining the time and naming the character: "*In 1939, on the ninth day of the eighth month after the monthly calendar, my father, a bandit seed, was over fourteen years old. He was going with the fighters of Commander Yu Zhan'ao, a legendary hero who would later become famous all over the*

world, to catch in an ambush on the Jiao-Ping road a motorized transport of the Japanese." The topos of the action coincide with his hometown, in northeastern China, "a new writing territory", according to Garcia Marquez's Macondo model. The border of the village of Gaomi was inhabited by brave men and, at the same time, bastards, sorghum cultivators; in the autumn, the huge sorghum fields "the ones like the dreams and the sea" faded into the picture of an endless reddish spread, hiding killers and robbers, killers of people as dogs are killed, and the blood of victims giving red color to the ripe sorghum. After a wide narrative of almost 500 pages, the novel ends with the regret that "the red sorghum, red like a sea of blood, which we sang and praised again and again, has already been swept from the face of the earth by the streams of the revolution". On its place, around 1973, a hybrid sorghum is cultivated, stunted, thin, with short and twisted stalk, long and mottled ears, which give the faces of the people a dreary, rusty color.

"Go son," Tell the relatives from the tomb, "there is still a pure red sorghum south of the White Horse Mountain and the Black River ... it is your talisman ...".

The cruelty of the Japanese invaders, advancing to the land of Gaomi, intersects with the hatred of the "bandit" Yu Zhan'ao, the leader of the resistance. In the fight, family events are merged, in the form of *bio fiction*²¹¹, a chronicle of three generations (grandfather, father, son), with a grandmother ("from her deep eyes came out sparks of madness") engaged in erotic configurations and illicit love, a mother with "wide hips and big tits", facts related to details of a staggering cruelty. The use of a brutal, painful language, sweetened by poematization and sliding to metaphorization and symbolism is the expression of a terrifying life, threatened by hunger, human cruelty, incurable diseases, an existence for survival in aggressive and permanently threatening conditions. The narration seems like a simple historical story, which would have no meaning without the absolutely refreshing talent of this "boy of Mo Yan", included among the characters. The main character is "red sorghum", a symbol of courage and endurance, the plant that absorbs blood and raises it in the strains and fruits of sorghum, food and drink for Gaomi villagers. The vastness of the sorghum fields is the scene of all the events, witnessing an abusive state organization, political anarchy and inhuman behavior horrors. The scent of red sorghum hides death, blood, hatred, tears and love, as in his denseness are bandits, robbers, packs of

²¹¹ Yinde Zhang, *Mo Yan, le lieu de la fiction*, in *Perspectives chinoises*, Paris, no. 4 (April), 2015, p. 74-75

dogs eating people or "graves with thousand skulls". Sorghum is the symbol of death and life, the metaphor of freedom and isolation, grave and light, refuge and hiding place. Sorghum is the witness to the cruelties of war, revenge, as well as the victim of the Cultural Revolution, recording the collective and individual memory of the surrounding inhabitants, as well as the "*superhuman capacity to suffer.*" The atmosphere smells of sorghum alcohol and "chunky" food from milled sorghum strains mixed with sweet potatoes. Sorghum is like the forests or the sea, a destiny of life and death, being a source of food, but also a place where the iniquities and transgressions are hidden. A symbol of human resistance and the tenacity of the people, sorghum remained a myth, represented in the form of a psalm of memory or an ode dedicated to patriotic sacrifice.

From the perspective of the reader unfamiliarized with the Chinese way of life, the novel's writing is almost an absurd fantasy, cynically tragic, benefiting of a disturbing narration, with an accent on dehumanizing and shameful details. It gives the impression that all are fantasies and that in reality there can (not) be such a dehumanized life. But the author gives the guarantee of authenticity, with vast colors of imagination.

The other novel, translated into Romanian, by the same exceptional Dinu Luca, in 2012, entitled "Tired of life, tired of death", has as an inspiration source the attitude of a peasant who opposes "contemporary tendencies", remaining as the persistence of Lan LIAN to be injected by reading Buddhist writings related to "samsara", stages of reincarnation. This time, the subject has elegance, flows like a noisy mountain river until it calms its waters in a wide, wave-less riverbed, as the old man who craved for equipoise and existential balance. The events are of the main character with the name Ximen NAO - a wealthier peasant from Gaomi -, witness to the effects of communism in the rural world, against the collectivization and, in general against the communist revolution.

Shot for refusing to join the party, he reaches in hell, from where the master of darkness, King Yama, sends him back to the Earth to find an answer for his stubbornness. He will be reincarnated in a donkey (1950), then a bull (1957), a pig (1966), a dog (1976), a monkey (1992) and a reborn man again (2000). Each animal appearance coincides with a stage in China's becoming under Mao, the cultural revolution and liberal

reform, observing (and confessing) the changes in the lives of his family and villagers following the impact of political decisions. The use of reincarnation technique to describe (as objectively as possible) the impact of changes in political life on the lives of citizens, of his family life becomes a narrative scheme: *"In each reincarnation, Ximen, the animal, witnesses the failures and successes of his family, comments the actions and transformations of his followers, as well as the effects of Mao era reforms on society. Interesting and full of originality is also the rendering of the events of the human society through the prism of the animal as a spectator and a passive participant."*²¹²

Therefore, the novel *Tired of life, tired of death (Shengsi Pilao, 2006)* is an allegory, drawn on the scheme of a social and cultural period in the evolution of contemporary China, in which every moment of this becoming is observed by the condition of a lucid, involved actor. effectively in the sufferings of a society, victimized by political decisions and abuses of the party nomenclature in the northeastern part of the country, called Gaomi. Translated otherwise, *Life and death carries me*, the title, confesses the author, on the occasion of the award of the Nobel prize, is taken from Buddhist writings²¹³ and the idea refers to "human fate and human emotions, human limitations and human generosity, about the search of people for happiness and about the magnitude, the sacrifices they will make, to support their beliefs." As in a play, the book begins with the presentation of the main characters:

- Ximen Nao, the landlord of Ximen village, was shot and returned to life as a donkey, a bull, a pig, a dog, a monkey and then as a man, named Lan Qiansui, being one of the narrators;
- Bai, Ximen Nao's main wife, as well as Yingchun, the first concubine, and Wu Qiuxiang, the second concubine;
- Lan Lian was the servant of Ximen Nao, the only one who administered by himself, while the entire country was cooperativized;
- The dignitaries are added, such as revolutionary committee chairmen, party secretaries, police commanders, cooperative president, county prefect, a.s.o.

²¹² Ibidem, p. 75.

²¹³ The motorcycle of the novel is taken from the Buddha: "The fatigue of life, the fatigue of death, of greed and desire are coming out. By decreasing the desires, which are without fulfillment, the body and heart will be all right."

"My story begins on the 1st of January, 1950," since Ximen Nao suffers the troubles from hell, to admit to King Yama that he is guilty, in order to be destined for his kingdom: "I will not leave, I have suffered injustice, please allow me to return, to go and ask those people what crime have I committed after all" (p. 15). Finally, tired of the dead man's lamentations and of his request for justice, he sends him, by reincarnation with "the most beautiful head, eyes, hooves and the most beautiful donkey feet" (p. 54), arriving in the stable of his former servant, Lan Lian. The animal observes the life in the household, in the village, records the change of social and human relations, the stubbornness of his master, Lan Lian, of reminding the last with individual management, the effects of Mao's reforms, especially after the donkey will be the donkey of the county prefect. After ten years, a hungry boodler, chops him, snatching "slices of meat from his chopped corpse".

On the 1st of October, 1964, Lan Lian buys a bull calf from the fair: "Black one, I feel that you are that black donkey that has reincarnated and returned to the world, the destiny unites us, that is it!" It is the time of the Great Cultural Revolution. The country is communist, and Lan Lian is the last representative of the landlords, together with - of course - his bull with a human soul. Being confiscated, the animal refuses to "carry the plow for the popular commune", and, after horrific beatings, goes to die on the individual and free land of his master, who has raised for it "the grave for the bull full of sense of justice", becoming the legend of a noble cause.

As reincarnated in the sixteenth piggy, he becomes a pig for reproduction on the "pig farm of the apricot orchard of the Ximen village", an opportunity to observe the activity of the people in an economic communist brigade. The "pig era" ("I was a pig with a rich imagination") was dominated by "politics on the first place and production on the second", as observed by the king-pig of the shelter for pigs, describing the party meetings, the revolutionary soar, propaganda newspapers, visits of the delegations of high communist dignitaries, directives of the great ruler Mao, on the "revolutionary fat pigs", being a "pig with high conscience", a.s.o. These were confirmed by the boy Mo Yan, a character in the novel, in the story of *The Pig Breeding Chronicle*. These are the years when President Mao dies (the ninth of the ninth month of 1976), as the character dies by drowning, saving the village's children.

He wakes up transmigrated in the uterus of Lan Lian's dog, delighted that the land was distributed to the peasants and he was no longer the only individual household in the village. It was the 1st of July,

1990. The village acquires a "postmodern flavor", becomes a tourist and cultural space, other characters animate the narration, and Ximen-Dog arrives in the capital, president of the Canine Association. The youth adopts a new language, other manners, the society becomes more liberal.

For two years, at the beginning of 2000, he was reincarnated as a monkey, to be permanently cleansed of hostile thoughts, after which Yama, the king of hell, will promise him the appearance of "new man". Then, the monkey's lifeless body was placed "near the grave of the donkey, the bull, the pig and the dog." At the moment when "the fireworks announced the new century and the new millennium", the "baby of the century" was born, born naturally, having a poorly developed body, but "an extremely precise memory and linguistic skills of a genius". They gave it the name Lan Qiansui, meaning "a thousand years".

This is the "story" of 50 years in the contemporary history of China, related by means of allegories, with discrete deviations (and with some fantasy) from the source of inspiration: Chinese society in half century. But the "story" is not "a reportage", but a novel ("total"), for which it was awarded the highest literary distinction in 2012: the Nobel Prize for Literature. Beyond the content, the text has a set of stylistic supplies, which give the text "an exuberant plenitude", narrative originality and a testimony of "a sublime human epic". The tragic nature of relations between people, the lack of respect for their lives, the subhuman condition of their lives, the abuse of dignitaries, the invasion of politics and the distortion of the quality of life and many others give the novel spontaneity and authenticity. Mo Yan, this "naughty boy", is the character who confesses and has opinions - which irritates the author of the novel -, inserting ample texts previously published about the same reality. The cruelty of the relationships between individuals, the suffering endured, the tragism of some destinies convey a state of non-human disorder, described by the Chinese author in the most serious and obscene language. Finally, the use of the Buddhist theory of reincarnations is an extremely appropriate narrative scheme to highlight the general message of the novel "*Tired of life, tired of death*" (or another translation "*Life and death carries me*"), an exceptional literary achievement of the Asian spirit. The story confirms the "power of Literature on History and the imperative of historical memory" (A. Mitchievici), as only what can be told lasts.

The stylistic problems of Mo Yan's writing are laced with the exceptional compositional features of his stories ("I am a storyteller",

confesses the writer in the speech from the Swedish Academy). It was written about the "hallucinatory realism" of the writings, by combining real events from the social realities, with the fantasy and imagination "taken from dreams", as well as with the account of some brutal and absurd dehumanizations. Mo Yan's novels are "bio-fictions", without Confucian philosophies, without Buddhist rituals or Taoist teachings. The human condition of contemporary time has allowed to relate such "exhibitions of suffering", of existential absurdity and of social degradation.

Prolific and proud, tenacious and honest, Mo Yan is a leading writer of Chinese literature, who, after being awarded with the Nobel Prize, has gained the dimension of universality.

Bibliography

- Mo Yan, *Nobel Lecture*, <https://www.nobelprize.org/prizes/literature/2012/yan/lecture/> (accessed on April 15, 2019)
- Mo Yan, *Biographical; The Story of My Life*, <https://www.nobelprize.org/prizes/literature/2012/yan/biographical/> (accessed on April 15, 2019);
- Mo Yan, *Sorgul roșu* (Chinese translation by Dinu Luca), Humanitas fiction Publishing House, Bucharest, 2008.
- Mo Yan, *Obosit de viață, obosit de moarte* (Chinese translation by Dinu Luca, Humanitas fiction Publishing House), Bucharest, 2017
- Fontaine Fanny, "Yinde Zhang, Mo Yan, *le place de ficțiune* (Mo Yan, the place of fiction)", *China Perspectives* [Online], 2015/4 | <http://journals.openedition.org/chinaperspectives/6875> (accessed on 2 April 2019)
- Lupeanu, M, Lupeanu, C., *Pași în lumea chineză*, S-T Publishing House, Bucharest, 1975.
- Mitchievici, Angelo, *Măgarul lui Mo Yan*, (in) *România literară*, Bucharest, LI, no. 39, September, 6 2019, pp 18 – 19.
- Popescu, Viorica, Mo Yan, *one of the strongest voices in contemporary literature*, in *Cultura și Civilizația chineză. Dialoguri româno-chineze*, vol. 3, Arad Romanian-Chinese Forum Publishing House, 2019, pp.197 - 203
- Evan Osnos, Mo Yan and China's "Nobel Complex" (2012), <https://www.newyorker.com/books/page-turner/mo-yan-and-chinas-nobel-complex> (accessed on January 12, 2019)
- Zhang Yinde, Mo Yan, *le lieu de la fiction*, in *Perspectives chinoises*, Paris, no. 4 (April), 2015, p. 74-75.

The Human Condition in Chinese Spirituality (2018)

Anton ILICA
Ioana Camelia MOLER

Summary: The authors explain the way of life of the Chinese, considering their characteristics have accumulated as a result of historical circumstances, and interaction in a specific cultural pattern and guided by a moral philosophy of existence in accordance with the precepts of Confucius

Keywords: the human condition, Confucian morals, socio-cultural environment, the myth of the dragon

Explaining the human condition of the Chinese using European criteria is a kind of approximation. In exchange for use of instruments specific methods for understanding the complexity of the Chinese spirit, I ask permission for a "more elastic" analyze, without scientific misconceptions. The philosopher Lucian Blaga warned regarding the Europeans' attitude which blames that the "Chinese spirit has failed to create important thinking systems"²¹⁴. But this spirit, core of the expression of the Chinese human condition, produced an impressive culture, animated by its own values, other than those admired by Europeans²¹⁵.

The human condition of the Chinese people comes from the representation of the manifestation forms of Chinese spirituality, bound together for long time in a vast history and benefiting for an existential experience drawn by the exemplarity of moralists such as Lao - Tse or Kung - Tse, sources of Taoism and Confucianism. The human condition is determined by the spirituality, being excluded its expression outside the coordinates that draws its identity. Beneficiary of the conditions where he is born, lives and creates, The human is motivated to adapt to the spirituality he belongs to, integrating into the culture, traditions, habits and rituals of the community: *"every the human bears the whole form of*

²¹⁴ Lucian Blaga, *Curs de Filosofia religiei*, Publishing House Fronde, Alba Iulia - Paris, 1994, p. 59.

²¹⁵ The path chosen by L. Blaga for understanding the Chinese spirit passes through "museum of fine art works". If the European painter sets a single point of departure, the Chinese painter organizes the space around "a wandering subject", always changing the point he looks at; this fact causes the Romanian philosopher to call it "indefinite alveolar space" (p.60) as an attitude of relevant and metaphysical essentialization of a reality, becoming a cultural, lyrical or artistic subject.

the human condition", said in an aphoristic way the Enlightenment philosopher Montaigne.

If the European painter sets a single point of departure, the Chinese painter organizes the space around "*a wandering subject*", always changing the point he looks at; this fact causes the Romanian philosopher to call it "*indefinite alveolar space*" (p.60) as an attitude of relevant and metaphysical essentialization of a reality, becoming a cultural, lyrical or artistic subject.

We are getting closer to the understanding of the Chinese spirituality and the human condition by *stylistic analysis* of the elements that we consider to be accessible to a European, familiar with another type of rationality.

The idea that we share, in our study, is found in the opinion of the same L. Blaga, who claims that "*for the Chinese, there is a patriarchal feeling of solidarity between the elements of the human nature*"²¹⁶, where from we understand that the existence (= *the human nature* - the word derives from the verb "to be", synonymous with "to exist") of the human is strongly impregnated by "patriarchy", namely by history, by mythology, by mystification. The human condition of a nation implies its conduct in an existential style, the visible expression of its spirituality. The Chinese have a lifestyle impregnated with ritualization and metaphysical experience.

1. Determining conditions of the humanization. According to the anthropologists, the quality of the human condition is the consequence of the following three factors: *heredity, environment, - socio-cultural / geographical context - and education*. Children inherit (lat. *heres*) from the ancestors - parents, grandparents, maybe great grandparents - certain characteristics, summed up in a genetic code. The combinations of the *patterns* are unpredictable, only some of the hereditary configurations that children inherit are observable, and these are related to physical attributes and behavioral endowments. Among them we can enumerate: the body architecture, the color of the skin, the eyes and the hair, the shape of the hands, paternal signs, as well as the behaviors, instincts, „temper” and so on. Observable are some psychic manifestations such as temperament, emotional intelligence, cognitive intelligence, abilities, but also the will, character, dynamism, and so on.. Emotional pulses have more discrete expressions, but they have extraordinary power in balancing or unbalancing the actions of people in crisis of rational ideas: the value of the survival of our emotional

²¹⁶ L. Blaga, Op. cit., p. 64.

repertoire has been attested by the fact that "*our nervous structure has been imprinted as automatic tendencies of the human soul*"²¹⁷. These concern the collective unconscious, the matrix / the mark / the patterns of society. Using the ideas of Freudian Jung (mainly focused on clinical psychotherapy), the philosopher Lucian Blaga²¹⁸ gives to the unconscious (as a depository of genetic marks) a well-ordered character that is extremely rigorously organized, even more structured than the consciousness. Forming - together with *consciousness - the spirit*, "**the unconscious represents ... a well-ordered psychic-spiritual reality** (very organized and rigorously structured - n.m.). *The unconscious has its horizons, its accents, its attitudes, its own formative inclinations, which may be quite different from those of consciousness, but who have the talent personalized in consciousness*". We have no arguments not to consider the philosopher is right. Heredity belongs to a divine equation, whose solution misses to any human reasons. In the situation of the Chinese, reached to us the image of hard-working people with elongated eyes, belonging to the yellow race, slender, curious and disciplined..

Along with heredity, **the socio-cultural environment** is an essential factor influencing the configuration of *the human condition*²¹⁹. "*The context in which the human formation takes place includes the environment wherewith people interact, the space of existence*", as well as "*the set of physical and socio-cultural determinations*" where the human being lives. Considered by Lucian Blaga as "*the second human face*", **the socio-cultural space** exerts an overwhelming influence not only on the individual, but also on the whole community (ascending and descending). The morphology of space has its mark on the personality traits, determining the assimilation of specific characteristics of all those living together in the same spatial horizon. Modern psychology speaks of the collective psyche, the common unconscious, the psychology of the masses. The human interacts with nature, with the relationships and meanings suggested by the environment, wherewith he communicates or

²¹⁷ Daniel Golman, (1995), *Inteligența emoțională*, translation Irina Margareta Nistor, Editura Curtea Veche, București, 2001, p. 18.

²¹⁸ Lucian Blaga has several volumes about the philosophy of culture, where he supports ideas of exceptional psychological value, placing his options on the border between collective psychology and individual psychology. Moreover, Lucian Blaga forms an original psychological conceptual system, challenging and still actual.

²¹⁹ Environmental determinants in the human development (education) act in interaction, and these are: physical or ecological (water, air, soil, light, food); social and cultural (experiences, prejudices, myths, rituals), apud I. Neacșu (2010).

constitutes the active background for interaction. The geographic environment, metaphysical traditions and socio-cultural atmosphere are essential factors that support or block the configuration of the human condition. But as heredity is a given, the environment also becomes a factor that impresses personality and influences the human condition, contributing to the formation of a *spiritual socialization*.

As a theorist of the morphology of the culture, the Romanian philosopher L. Blaga identifies the particular structure of the Chinese spirit as "*an indefinite alveolar space*"²²⁰, the spiritual manifestations being the equivalent of a metaphysics, because beyond the fragmentary is presumed "*the mystery of the whole*."

Cultural socialization is the consequence of a long exercise of adaptation. The human socialization means a progressive adaptation to ethical, aesthetic, economic, etc. standards specific to a community. The level of spiritual culture gives value and quality to the environment in which an individual is born and develops, building up his human condition. It is a deafening confrontation between native, instinctive tendencies, between passions and genetic passions, and educational, social, behavioral, community-specific mentalities. In a fight with an inhospitable geographic environment, the adaptation of the Chinese to the nature's specificity has been shaped by the taming of the spatial conditions, a form of twinning, of respect for aggressive relief and of a good cohabitation.

We talked about the factors that contributes to the human condition. We have repeatedly mentioned the term "**the human condition**," so it is time to clarify its meaning.

2. **The human condition.** French writer André Malraux (1901 - 1976) publishes the novel *La condition humaine* (1933), where the action takes place in Shanghai, referring to the insurrection of Chinese Communists in 1927: "*To be more than a the human in the*

²²⁰ L. Blaga, Op. cit., p. 60. For argumentation, L. B. resorts to the way he generates art, to the style of Chinese painting and lyrics, in fact "to the entire manner of being of the Chinese spirit." The Chinese artist "adapts to the horizon, moving successively. He shows a part of the landscape and then he moves and shows another part so that the space is organized in parts, around the subjects that are moving. The space in the offing is composed of juxtaposed parts, and the depth appears more like an overlap of plans ... With this, the space gets a particular structure as if it would be composed of rings, which mingle indefinitely, namely, without precise borders "(Page 60). In another place, the same L. Blaga asserts that "nature is composed of divine powers, seen with bodily eyes", and the teachings are "soaked in mystery" (p.62)

world of people. To get rid of the human condition ... Not strong, omnipotent ... Everyone dreams of being God." The author identifies a series of "fundamental coordinates of the rational being", trying to overcome "the human limit"²²¹ through the will of deification. Meanwhile, the concept became a reason for philosophical analysis, meaning a natural human desire for self-improvement (A. Schopenhauer, Father Nietzsche, H. James, and of course H. Bergson), but also the location of the individual in his relations with the natural and spiritual environment (O. Spengler, A.J. Toynbee), or simply the existence of the human as a personality, "selected" by providence to be born, to become, to fulfill a role in life. The Romanian psychologist N. Mărgineanu²²², analyzing the bio-psycho-social and cultural aspect of the human condition, identifies the nature of the human with **existence** and **value**, *the human condition* being determined by the "social-cultural psychology of the person"²²³. Through the "*Mioritic Space*" theory, Lucian Blaga builds the concept of the "*stylistic matrix*" as "a bundle of categories that unconsciously press on all human creations and even life, because it cannot be modeled by the spirit."²²⁴ Belonging to a community that habituates for a long time in the same space, the human has imprinted in his spirit unconscious features, much more psychically than conscious ones. The spatial horizon enforces on the human spirit a series of "Classified gaskets" by which it unconsciously probes the reality of the mysteries that surrounds it. With the help of consciousness, the human knows the concrete world, while the unconscious acts to know the

²²¹ 10 The first translation into Romanian appeared in 1935, thanks to Gh. Minovici, having a preface signed by the esthetician E. Lovinescu, entitled "Destine omenești" (Ed. Panteon, Brad). Finally, a character meditates on the human condition: "every human suffers because he thinks, and the consciousness of life can only be anxious." Then he continues: "Every the human is a fool, but what else is the human's destiny than a life of exertion that unites this mad human with the universe ..." Continues, and we insist on clarifying the idea of human condition, as follows: "it takes fifty years to make a human, fifty years of sacrifice, of volition, of ... so many things! And when this the human is ready, when there is nothing from his childhood, nor from his adolescence, when, in reality, is a human, but is not good but to die" (p. 319). The life of every human is an adventure of the humanity!

²²² N. Mărgineanu, *Condiția umană. Aspectul ei bio-psiho-social și cultural*, Editura Științifică, București, 1973, p. 6.

²²³ Ibidem, p. 6.

²²⁴ L. Blaga, *Trilogia culturii*, în *Opere*, vol. 9 (ed. Dorli Blaga), Editura Minerva, București, 1985, p. 233.

unknown, the abyss that surrounds him. According to Blaga's spatial morphology, *heredity* is not a mere genetic inheritance, it is the consequence of agglutination of a set of specific "inheritances" acquired through habitation within a space horizon²²⁵. Lucian Blaga analyzes the stylistic matrix of some peoples; invoking O. Splengler or L. Frobenius, Blaga identifies the symbols for the Arabic culture (**cave**), Egyptian (**labyrinth**), Russian (**endless plan**), and Chinese (**road in the nature**). As a unique identity, the human is style, but the style is configured according to a "stylistic matrix", because each person has his face and his accompanying shadow: *"The individual is clothed with unseen and unspoken threads in a bundle of unconscious forces, that guide his destiny and affect his evolution."*²²⁶

Before going on to apply the concept of *"the human condition"* to the Chinese spirit (the purpose of this study), we will specify our point of view, asking for the support of N. Mărgineanu, supported in his representative volume: entitled *The human Condition* (1973): *"the human condition"*, considers the psychologist, defines *"the interconnection between the psychological structure with the biological infrastructure and the social superstructure"*²²⁷. On the biological structure of the human is built up his psychic personality, as it integrates into the social superstructure. The human condition is maintained thanks to the balance between its microcosmic identity and adaptation to social constraints (macrocosmic). This way was born the concept of "collective unconscious" as a stylistic matrix **impregnated in the human condition of all individuals belonging to the same spiritual culture.**²²⁸ Each people has as a common denominator a block of characteristics that differentiates itself from each other, as each individual has specifics, according to race, ethnicity, habitat, religion, customs etc: *"the human soul's structure is nothing but the reflection of social structure"*.²²⁹ The human condition is decisively impregnated by the patterns of society, so that every human can be redefined according to his belonging to a community culture.

²²⁵ For details, you can see Leonard Gavrilu, *Inconștientul în viziunea lui Lucian Blaga. Preludii la o noologie abisală.*, IP București Noi, 1997.

²²⁶ A. Ilica, *Pedagogia contemporană*, Editura Tiparnița, Arad, 2016, p. 21.

²²⁷ N. Mărgineanu, *Op. cit.*, p. 9.

²²⁸ See also the statement, cited above, of Montaigne: "Every man bears the whole form of the human condition".

²²⁹ *Ibidem*, p. 25.

Recently, the Sinologue, American citizen born in Germany, the Hebrew Hannah Arendt, publishes the volume *The human Condition* (1958, translated into Romanian in 2007), where the concept of "*the human condition*" is tinted and adapted to contemporary technologies. The human of the modern world alters his relationship with nature and things, alienating himself by separating the "*nature from the human world*": "*modern motorization would bring with a process of biological mutation in which the human bodies gradually begin to cover themselves with steel shells*".²³⁰ By technology, the human seeks another human condition on other Planets in the Universe²³¹. The human condition includes the psychological, social, cultural and emotional status of the human. It means almost the same thing as the human's existence: "*The human condition comprises more than the conditions in which life was given to the human. The humans are conditioned beings because all the things they come into contact with are immediately transformed into the condition of their existence.*"²³²

Consequently, *The human condition* refers to the relationship of the human with the circumstances of his own existence, his aspiration towards fulfillment, happiness, wisdom, humanity and spiritualization.

The human condition also refers to how the human adapts to the existence of the humanity for development and survival / preservation. The whole life of the human is conditioned by something²³³.

The contemporary society is furrowed by concepts such as globalization and interculturality. Even if desired, people cannot alienate from their own culture and their own identity. "Interculturality" implies

²³⁰ Hannah Arendt, *Condiția umană*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj – Napoca, 2007, p. 414.

²³¹ H. Arendt specifies: "The most radical change we can imagine regarding to the human condition would be the migration of people from Earth to another planet." (p. 18)

²³² *Ibidem*, p. 17.

²³³ "The human condition includes more than the conditions where life was given to human. Humans are conditioned beings because all the things they come into contact with are immediately transformed into the condition of their existence. The world of active life consists of objects produced by human activities; but objects, though owes their existence only to humans, they constantly condition their creators. In addition to the conditions where life is given to human on earth and partly starting with this conditions, people constantly create their own conditions, made by themselves, which, despite their human origin and their variability, possess the same conditioning force like natural things," said H. Arendt in the volume mentioned above (p. 17)

concessions, tolerances, indulgences, or mimicry²³⁴. Any people, including the Chinese People, have their own cultural and spiritual identity; the Chinese have their own way of existence, visible in attitudes, behaviors, life concept regarding family life, governance, work and nature, the typology of interpersonal relationships with compeers and with strangers, the affection for traditions, religion, metaphysics, life and death, and function of the spiritual values that have maintained the evolution of the Chinese society. The condition of the Chinese the human is decanted into his spiritual ethos. What are these coordinates of the Chinese human condition? For the answer, we will use the reflections of some thinkers, of which the essentials of Andrei Dirlau from the vast volume of *China harului*²³⁵, Anne Cheng (1906 - 1975). *La pensee en Chine aujourd'hui*²³⁶, meaning together with *Pasărea fericirii*²³⁷, a collection of popular fairy tales in China. Other documentary sources have been seen on various sites, as well as dictionaries, documentaries, or studies about Chinese culture, articles from periodicals (eg Chinese world, 2001), some of which were tacitly omitted.

A coordinate of the human condition, manifested in the behavioral specificity of the Chinese, is the mark of Confucian ethics²³⁸. *Confucian*

²³⁴ The attack on cultural identity, in the name of globalization, only turns the minds of the naïves who "hope" that the elements defining the spirit of a nation will melt, immediately and on command, in the rhetoric of another spirituality. If that happens, then the fragility of a cultural identity has fissures that are not able to heal. The loss of language, memory, specific behaviors, traditions and artistic creations is a sign (and a signal) of community de vitalization. The scattering of that group (national, ethnic, religious, social, state), and its monopolization by another, leads to dipping into a history without a present. Large aggressive empires have failed to destroy the cultural and spiritual identity of the nations. The specific identity remains an element of social coherence, which includes the rationality of good living with others, a no conflict tolerance, and the indulgence for another kind of identity behavior. Aspiration to absolute globalization will remain a fashion, with proud and aspiring followers to the glory of the passing moment.

²³⁵ Andrei Dirlău, *China harului.*, *Religiile Chinei și Creștinismul. O incursiune interculturală, istorică și hermeneutică*, Fundația Anastasia, București, 2018.

²³⁶ Anne Cheng, *La pensee en Chine aujourd'hui*, Gallimard, Paris, 2007, as well as *Histoire de la pensée chinoise*, Ed. du Seuil, Paris, 1997 (translated into Romanian language, la Editura Polirom, Iași, 2001)

²³⁷ Xxx, *Pasărea fericirii*, basme populare din China by Antologia basmului popular chinez, ELP, Peking, 1962 (translated, Editura Univers, București, 1973).

²³⁸ 27 "Scrierea" of Confucius is *Analecte*, a synthesis of Chinese way of thinking up to him, living half a millennium before Christianity (551-469 BC). Florentina Vishan, a

*morals*²³⁹ have maintained the social order and the human condition, theorizing and promoting the vision of the "perfect the human," placing everyone in the right place, according to his value and zeal to perfection²⁴⁰. Perfection rests on the idea of order and harmony: "*Harmony prevails in all*" (Confucius²⁴¹). The way of life follows the path of virtue, and the rhythm of the human condition, in fact the rhythm of life is dominated by the two complementary forces that oppose and harmoniously complete each other: *yin and yang*. According to ethical principles, the human has his own *Dao / Tao*, he does not have the moral right to ruin the harmony of the universe, integrating in the proper place of the "Tao," the road of virtue according to the cosmic order. The virtuous human becomes "superior human" or "perfect human," if he shares four moral beauties: "*to be generous, but not prodigal; be worthy, but not proud; be willing, but not greedy; to be demanding, but not harsh.*" Only the perfect human ("noble") comes into congruence with wisdom ("*sheng*"). Since the antique times, these human-specific values have been a representation of the Chinese human, guided by "*ren*" (virtue) and "*jen*" (sincerity, harmony). The good practice of "**the humanity**" in everyday life is based on the four fundamental values of the human condition: *order, virtue, harmony, and balance*²⁴². The Chinese human's life is conditioned ("*the human condition*") by the

remarkable Romanian Confucianist, translates the books *Clasice*, showing that the texts had an oral circulation a few centuries, perhaps a millennium, before being "edited" in a volume by Confucius.

²³⁹ metaphysical elements, although some (J. Derrida, for example) emphasize the social and moral dimension of the current created by Confucius. Europeans have no concept of how religion could be called this ethical, social and intellectual representation of a "religion," along with Daoism and Buddhism. Confucianism is therefore "a ritual and ethical system," which, through the practice of "cultural accommodation" (acc. Matteo Ricci), could accomplish "a Confucianism-Christian synthesis by the Chinese" (p. XXXVII).

²⁴⁰ "*Etica socială și viața de stat chineză*, states L. Blaga in *Cursul de Filosofia religiei* (1940), were dictated, with short intervals, almost 2500 years, by the spirit of Confucius' (p. 73), and a contemporary has no arguments to challenge this claim.

²⁴¹ 30 Admirable the passion of the Europeanized pennsylvan poet, Ezra POUND (1885 - 1972), who learns Chinese to read in the original work of Confucius, being exalted by the beauty of lyricism in *Analecte*.

²⁴² "The real human, says the philosopher Wang Yangwing (1472 - 1528), is the one who feels his communion with the universe," which confirms Confucius' idea that the whole world is an inseparable family.

observance of the social order - according to the divine order - symbolized by the relationship "*Tao - De - Ren - Yi - Li*" (the supreme origin - the adamic human - the supreme human virtue - human justice - ritual of the human existence): "*although some sinologists consider the hierarchy to be merely an abstract concept, they are realities that have effectively shaped the life of society and of the Chinese human.*"²⁴³ The life together (social) of the humans provides them with conditions of perfection and fulfillment through labor and diligence. Writing about "*the metabolism between the human and nature*", Hannah Arendt (1958) philosophizes around the idea that work has liberated the human from the "*invisible agent behind the scenes*"²⁴⁴ (the natural force that conditioned the actions and acts of humans), becoming the expression of the human condition and the human existence. Social ascension to well-being and human happiness is no longer a gift of "Tao," but a human's pledge to improve his "the human condition" and to achieve a humanization of the existence. The virtuous human is his own maker of opportune conditions for a peaceful existence, and work, activity, well-done work is the expression of new conditions of humanization.

Mythic, the moral human - and his respect for authority, equilibrium, harmony, power - found his appearance in the myth of the dragon: "*The Chinese Dragon (Long) symbolizes the power and perfection, courage and boldness, heroism and perseverance, nobility and divinity. He is energetic, determined, optimistic, intelligent and ambitious.*"²⁴⁵ In the exterior of the Chinese spirit, dragons are evil beings: "*Unlike the negative energies associated with Western dragons, most dragons are beautiful, friendly and wise. They are the angels of the Orient. Not at all hated, they are loved and worshiped. Temples and altars were built for them because they patronize the rain, the rivers, the lakes and the seas.*"²⁴⁶ In Chinese popular fairy tale, dragon image²⁴⁷,

²⁴³ Andrei Dîrlău, Op. cit., p. 63.

²⁴⁴ H. Arendt, Op. cit., p. 250.

²⁴⁵ Xxx, *Dragonul, simbol al mitologiei universale*, <http://www.mixdecultura.ro/2017/05/dragonul-simbol-al-mitologiei-universale/> (seen on 23. 06. 2018); see also Oct. Simu, *Mitologia chineză – un dicționar*, Editura Herald, București, 2013.

²⁴⁶ Ibidem.

²⁴⁷ *Pasărea fericirii* (trad.), basme populare din China, Ed. Univers, București, 1973, p. 148.

the brave Gan Han, the only son of an old family, goes to the dragon of the depths to ask him to unleash the rains in a long period of drought.

After three attempts he reaches the dragon, he plucks a red pearl from his mouth, swallowing it, making himself a dragon, as some people think. Since then, "*in the sunny South of China, it has never happened to pass one day and not to rain.*" The Chinese considers themselves descendants of the dragon, the emperors put it in the steams (signs, emblems, totems), symbolizing the luck and the protection of the one who divinizes him. The myth of the dragon is the expression of the forces of nature, the model of balance, harmony and moderation.²⁴⁸

The reason for *the contemplation of nature* is another coordinate of the Chinese spirit and of the human condition. The space - as an overwhelming spectacle of nature, with mountains and waters, with endless stretches of high plateaus and wide hills - imposed the respect of the inhabitants for immensity, the cultural cliché being a kind of supernatural being that you cannot resist, but only to integrate²⁴⁹. The delights of contemplation have a resonance, not so much in philosophy or in religion as in the arts: painting, music, architecture, choreography, poetry, calligraphy and sculpture. Even Chinese writing is the consequence of respectful contemplation of the nature, having a pronounced iconic character (pictographic, hieroglyphic²⁵⁰): "*the fundamental matrix of thinking is the image ... the Chinese give absolute priority to visual, image representation ... every graphic sign is trapped in a network of meanings and relationships*"²⁵¹. Every sign of the Chinese writing was an image - icon, evolving over the time into idea

²⁴⁸ In *Sfânta carte a lui Panwang*, the dragon is considered the creator of the universe.

²⁴⁹ In *Analecte*, Confucius states that "*soul man cherishes the mountain and man of spirit is pleased by the water* In his preoccupations regarding the style philosophy, Lucian Blaga identifies the "successive alveolar space" of the Chinese art, and I. Frunzetti, among the principles of Chinese painting, mentions an "emotional topological space," with an aspiration shown and an attractive appeal for immense and infinite.

²⁵⁰ The only hieroglyphic writing that has survived since antiquity

²⁵¹ L. Bălan, *Limba și scrierea chineză standard*, Editura Universității din București, 1999, p. 138. A. Dârlău, in *China harului*, states, compiling E. Fenollosa (2005), that "*the specificity of ideographic writing privileged a culture of essentially visual type, generating a mental pattern that works with concrete associations rather than with abstract notions.*" By the Chinese writing, "*life is full of art,*" forming "*layers of metaphors,*" while the rest of the languages are "*thin and cold,*" as each word "*was / is filing*" until it is reduced to the narrowest edge to be as accurate and efficient semantic as possible.

phonograms, which expresses the connection of the Chinese spirit with the real, for the natural, including both the image (the description of the real) and the reflection, the contemplation over this ("*visual symbol of the unseen*", says A. Dîrlău). According to Anne Cheng, it is difficult for a **European** to understand this merger between **denomination** (to have a name) and *masked metaphysics of the denominated reality*. A Chinese sign is the name of an act, but also a reflection on it. An alphabet letter is an empty element of meaning, receiving a meaning only in the word that denotes a thing or action²⁵². "*Chinese words are vivid and plastic, because the work and the action are not formally separated,*" being "*vivid stenographic images of actions and processes in the nature.*" E. Fenollosa (1853-1908) adds other arguments to demonstrate comparatively "*an anemia of modern language*" compared to the Chinese one, apud A. Dîrlău, op. cit., p. 98)

The Chinese mark is a stylized image of an icon in which events are hidden, meanings, moral reflections, being a source of symbolism, meditation, and contemplation: "*Chinese words are small elliptical pictures, like the schematics of a choreography of the universe.*"²⁵³ Chinese art configures such a trend towards a poetics of symbolic ideas, which, although centered on the human and nature, masked metaphysics urges to meditation and philosophy. Artists are more thoughtful than sentimental; color, harmony, space, artistic imagery, the grace of the movement is prolonged in the rhythm of the cosmic order, and the distance between the eye of the spectator and the artifact of the artist is both lyrical and ideological. Chinese painting has as essential coordinate the "*delicate beauty*", as G. Călinescu said, and the art "*is the life of the spirit through the rhythm of things*"²⁵⁴. The harmony of nature - the reflex of cosmic order - governs the harmony of the human condition.

The human condition improves through **work**. The human is given to be born on a land that gives shelter, livelihood, living conditions, the possibility of breathing without auxiliary means, so the terrestrial nature is the essence of **the human condition**. The earth on which the human is

²⁵² "*Chinese words are vivid and plastic, because the work and the action are not formally separated,*" being "*vivid stenographic images of actions and processes in the nature.*" E. Fenollosa (1853-1908) adds other arguments to demonstrate comparatively "*an anemia of modern language*" compared to the Chinese one, apud A. Dîrlău, op. cit., p. 98)

²⁵³ Dan Hăulică, *Nostalgia sintezei*, Editura Eminescu, București, 1984, p. 233.

²⁵⁴ Ibidem, p. 240

born constitutes the adamic condition of his paradisiac existence. Perpetration of the original sin represents the first decay of the human in new conditions of existence. The condition of life in nature becomes a challenge for survival and permanent adaptation to the dangers of unforeseen nature. The need for socialization has created other existential dimensions. Living in society calls for another human condition, built by work, and the civilization of humanity glorifies the working process and action, as well as their products. The idea is that the Chinese people are hardworking, skilled, perspiring, tenacious, and devoted to the well-done work. The Chinese are a pragmatic people, and their old inventions descend from concrete needs: compass, magnetic compass, rifle dust, paper, printing press, etc. There are historical testimonies (Chinese Wall, Temple, Monuments, Imperial palaces, etc.) and contemporary testimonies about the work and the heroic heroism of the Chinese (defiant architectures, impressive bridges, giant metropolis, suspended roads, etc.).

How was this positive image of the Chinese citizen has been built? We give the answer with the support of a connoisseur of the "Chinese model" of world prosperity: *"Whoever wants to understand the 21st century must reach CHINA, where the TIME keeps emotions, nuances, legends and millenary images indispensable to the reality of the times we call modern."*²⁵⁵ The present builds its future through the past. Chinese language has an ideogram that signifies at the same time the work process and the work product. For the Chinese people, the relationship with nature, so spectacular but so ruthless for existence, develops on the coordinates of reciprocity: the apparent aggression of the landscape can be tamed and redeemed to change the human condition. Terracing of the hills, change of water course, unification of banks by bridges, tunneling through the mountains, the humanization of the deserts and of the prairies, etc. there are so many arguments for transforming the human's good coexistence with nature. Gardening of the nature through work was a source of mitologisation.²⁵⁶

The myth of genesis derives from the metaphysical question of the appearance of the universe and of the human. Result of fantasy, mythologies explain, through artistic ornaments, many of the answers to questions about the invention of the beginnings of the cosmos and of the

²⁵⁵ Dan Tomozei, *Timpul Chinei*, Editura Corint, București, 2018, p. 3.

²⁵⁶ Yuan Ke, *Miturile Chinei antice* (trad. T. Radian), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987, p. 17.

human. With all the records of so many Hans, emperors and dynasties, the Chinese mythology is quite discreetly represented in China's artistic culture.²⁵⁷ Why does the connection with some myths is impregnated in the human condition? "*Mythological ontology*"²⁵⁸ refers to the behavior of people who repeat "*acts previously experienced by another who was not a human*,"²⁵⁹ which already inaugurates the entry into the fantastic world of the celestial archetypes world (ab origine), gods, supernatural heroes and divinities:

"*People only repeat infinitely exemplary and paradigmatic gestures.*"²⁶⁰ The legend of Earth's creation (space of the material condition of the humans) and Heaven (fantasy space and imagination) has as hero Pangu, the first great-grandfather who broke a huge egg (undifferentiated chaos) in which he fell asleep, separated heaven from earth, supported the vault on the shoulders, and when the distance was large enough, Pangu died, transforming himself in clouds and wind (breathing), thunder (voice), sun (the left eye), moon (the right eye), hair (stars), mountains, rivers (tears), grasses, herbs, dew, etc. Mythologists speak about the "*cosmic egg*," and the artists portrayed him according to the adjacent image. Then the spirits ("the two great spirits, Yin and Yang") conceived men and other beings. Later on appeared the gods, fabulous characters, biblical events (the flood), civilizational deeds (fire)²⁶¹, etc.

Talking about the human condition, the problem is so complex that it does not have the chance to be included in a study. The human is the

²⁵⁷ Mythologist Yuan Ke (1957), Relying on Lu Xun (Istoria scurtă a prozei chineze) puts this poverty regarding the representation of myths on the account of three causes: the Chinese have no time for fantastic meditations, being preoccupied with practical, hard and difficult work; under the influence of Confucius's thinking, centered on moral aspects, myths have been humanized, in the sense of transforming fantastic characters into human characters; the divine spirits and the fantastic spirits were not very present in the minds of the humans. "Cartea munților și mărilor" (18 volumes) contains several coherent texts that remind of ancient Chinese myths.

²⁵⁸ "Archaic or traditional ontology includes the concepts about being and reality that evolve from the behavior of the human", says Mircea Eliade in vol. Eseuri, Editura Științifică, București, 1991, p. 13.

²⁵⁹ Ibidem, p. 14.

²⁶⁰ Ibidem, p. 33.

²⁶¹ Another legend about creation, developed by the Qu Yuan poet (~ 300 BC) in the lyric poem Întrebări către cer, mentions that the goddess Nüwa created the man from clay, giving from his breath, then created others and others until she filled the earth

product of contextual relationships, and they derive from public life, personal life, natural conditions and artificial conditions. If we draw a line and identify the common denominator of the human condition-specific to a community, we will rush into a peaceful life, happy life, contentment, family welfare, professional, spending the spare time, mental and physical recover, keeping a good tonus affective and mental, etc. As a European observer of the human condition of the Chinese people, I cannot stop wonder about what is called "*the miracle of China*". In this "miracle", the humanization conditions provide an increased existential satisfaction for every Chinese, family, and community. They are happy people who find the prosperity installing comfortably in everyone's life. There are people who have certainties and can build feasible projects. There are people who have acquired the dignity of citizens, proud of their country, their family, their relations with neighbors and other peoples. There are people who know how to value work, welfare, everyone's place in society, a sign of wisdom and good temper. Here in summary, the current generation human condition: "*Loyal people , proud, patriotic, opinionated, sharp-minded, resourceful, conservative and family oriented, they build, opportunistically, a new China ...*"²⁶². Chinese wisdom glorifies the beauty of a peaceful civic life, where all things tend to be placed in order, where the order is an element of the human condition and adherence to modern civilization is a call for welfare. Miraculous history, like China's civilization and culture, maintain the human perfection, based on the universality of values, the informational and technical globalization, the existential harmony. **Today's Chinese human condition** is based on the mixture of ancient predominantly Confucian and Daoist traditions, and focused on virtue, morality and civic dignity, and the impressive and astonishing technical achievements. The present grows in the future from the roots of the past.

Bibliography

- Arendt Hannah, *Condiția umană*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj – Napoca, 2007.
- Bălan L., *Limba și scrierea chineză standard*, Editura Universității din București, 1999.
- Blaga, L., *Curs de filosofia religiei*, Editura Fronde, Alba Iulia - Paris, 1994.

²⁶² Damian, Harper, *China*, Washington, N.G., (translated.), 2010, p. 10

- Blaga L., Trilogia culturii, în Opere, vol. 9 (ed. Dorli Blaga), Editura Minerva, București, 1985.
- Cheng Anne, La pensee en Chine aujourd'hui, Gallimard, Paris, 2007, precum și Histoire de la pensée chinoise, Ed. du Seul, Paris, 1997 (translated into Romanian, at Editura Polirom, Iași, 2001).
- Confucius, Analecte, trad. Florentina Vișan, Editura The humanitas, București, 1995.
- Dîrlău Andrei, China harului. Religiile Chinei și Creștinismul. O incursiune interculturală, istorică și hermeneutică, Fundația Anastasia, București, 2018.
- Gavrilu Leonard, Inconștientul în viziunea lui Lucian Blaga. Preludii la o noologie abisală, IP București Noi, 1997.
- Granet, Marcel, Civilizația chineză, Editura Nemira, București, 2000.
- Harper, Damian, China, Washington, N.G., (trad.), 2010
- Hăulica, Dan, China: un clasicism în paralelă asiatică, în *Nostalgia sintezei*, Editura Eminescu, București, 1984, p. 215 – 241.
- Ilica Anton, Pedagogia contemporană, Editura Tiparnița, Arad, 2016.
- Yuan Ke, Miturile Chinei antice, trad. Toni Radian, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1987.
- Mărgineanu N., Condiția umană. Aspectul ei bio-psiho-social și cultural, Editura Științifică, București, 1973.
- Milescu Spătariul, Nicolae, Descrierea Chinei, trad., editor C. Bărbulescu, Editura de Stat L.A., București, 1958.
- Notaros, Lajos, Despre ideile de bază ale filosofiei chinezești, în L. Mihuț (coord), *Cultura și civilizația chineză. Dialoguri româno-chineze*, Editura Casa Româno-Chineză, Arad, 2018, p. 151.
- Tomozei Dan, Timpul Chinei, Editura Corint, București, 2018
- Rowley, George, Principiile picturii chineze, Editura Meridiane, București, 1982.
- Soulie de Morant, Georges, Preceptele lui Confucius, trad. I. Vasilescu, Editura Antet, București, 2014.
- Xxx, Pasărea fericirii, basme populare din China după *Antologia basmului popular chinez*, ELP, Peking, 1962 (tradus, Editura Univers, București, 1973).

Editura Forumului Româno-Chinez, o veritabilă modalitate de promovare a relațiilor culturale româno-chineze

Ioan MATIUȚ

Relațiile bilaterale româno-chineze s-au dezvoltat continuu în mod stabil, fiind un model al colaborării între state. Aceste apropieri bilaterale vor căpăta o și mai mare consistență prin întărirea colaborării la nivel cultural, liantul cel mai puternic între cele două popoare.

Cultura scrisă este cel mai eficient mijloc de cunoaștere și înțelegere reciprocă dar și principalul pilon al oricărei culturi. Ea este sprijinită să se manifeste de către societate, conștientă că beneficiile acestui demers sunt importante și pe termen lung. Editura Forumul Româno - Chinez este o editură tânără care vrea să se constituie într-o platformă ofertantă, disponibilă care să-și asume un rol important în viitorul relațiilor culturale dintre România și China.

Literatura celor două țări este bogată în opere de valoare inestimabilă, o parte dintre ele traduse reciproc în cele două limbi, altele așteptându-și rândul. O atenție deosebită va trebui să fie acordată traducerilor din literatura vie, prea puțin cunoscută publicului din cele două țări.

Contactul direct dintre scriitori este cel mai bun mijloc de cunoaștere reciprocă și de împărtășire a experiențelor literare. Există o tradiție de colaborare în acest domeniu, scriitorii din cele două țări întâlnindu-se în cadrul unor evenimente comune. Aceste contacte ar putea fi întărite și diversificate prin evenimente editoriale dar și prin organizarea unor tabere comune de creație. În acest sens, Forumul Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze, are un potențial important. Cu sprijinul Consiliului Județean Arad, se pot organiza astfel de tabere la Moneasa sau Căsoaia unde există infrastructura și condițiile necesare unor astfel de evenimente.

Potențialul de bază al editurii Casa Româno – Chineză constă în calitatea echipei care o gestionează. Doamna Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze, este o persoană publică și personalitate culturală importantă avînd susținerea intelectualilor de seamă ai Aradului.

Există în jurul editurii oameni cu o vastă experiență și o valoroasă expertiză în domeniu iar colaboratorii care se ocupă de traduceri , design și tehnoredactare sunt profesioniști desăvârșiți.

Strategiile și planul editorial al editurii Forumul Româno – Chinez, așteaptă implicarea instituțiilor importante din cele două țări, fără de care misiunea asumată va rămâne la nivelul de deziderat.

Funcționarea unei edituri presupune unele dotări tehnice pentru a putea face față nivelului din ce în ce mai performant din acest domeniu. De asemenea, este nevoie de un parteneriat între editură și instituții culturale din China, pentru întocmirea unui plan editorial solid și accesul la piața de carte.

Editura are capacitatea de a întocmi proiecte pentru finanțare nerambursabilă, atât la nivel local cât și național sau extern. De asemenea, accesul la piața de carte din China ar aduce importante beneficii culturale, economice și de imagine.

Editura Forumul Româno - Chinez, se află la început de drum, fiind conștientă de responsabilitatea care-i revine. Obișnuiți cu provocările, suntem convinși că vom reuși să îndeplinim misiunea asumată de această editură, aceea de a sluji și de a pune în valoare cultura scrisă a celor două țări prietene.

The Publishing House of the Romanian-Chinese Forum, a True Modality of Promoting the Romanian-Chinese Cultural Relations

Ioan MATIUȚ

The bilateral Romanian-Chinese relationships have developed constantly and solidly, representing a model of states cooperation. This close bilateral proximity will receive greater consistency through the strengthening of the cultural liaison, the strongest connection between the two nations.

Written culture is the most efficient instrument in getting to know and in understanding each other, as well as the main pillar of any culture. The society supports it, being aware of the important and long-term benefits deriving from this approach. The Romanian-Chinese Forum Publishing House is a young publishing house aiming to become an attractive platform with an important role for the future of Romanian-Chinese cultural relationships.

Literatures of both countries are rich in invaluable masterpieces, some of them available in both languages, others waiting their turn to be translated. Special attention should be paid to the living literature, little known to the public of both countries. Direct contact between writers is the best way of becoming familiar with each other and of sharing literary experiences. There is already a cooperation tradition in this field, writers from both countries having met on various joint events. These contacts could be strengthened and diversified through editorial events as well as by organizing joint artistic camps. In this respect, the potential of The Forum of Romanian-Chinese Friendship and Collaboration is very important. Benefiting from the support of the County Council of Arad, such camps could be organized in Moneasa or Casoaia, where the infrastructure and the required conditions for such events can be found.

The essential potential of the Romanian-Chinese Publishing House consists in its team. Mrs. Lizica Mihaș, president of the Romanian-Chinese Friendship and Cooperation Forum, is both a public and an important cultural figure, appreciated by the important intellectual figures of Arad. Those who manage the publishing house are people possessing a vast experience and valuable expertise in this area, while collaborators handling translation, design and typing issues are flawless professionals.

The strategies and the editorial project of the Romanian-Chinese Forum Publishing House require the involvement of important institutions from both countries without which the espoused mission will remain plain wishful thinking. The smooth functioning of a publishing house involves modern technical equipment to be able to cope with the increasing demands in this area. It is also necessary to establish a cultural partnership between the publishing house and cultural institutions from China in order to draft a feasible editorial project and to gain access to the books market.

The publishing house has the know-how to draw up non-refundable projects whether of local, national or international scope. Also, access to the Chinese book market would provide important cultural, economic as well as marketing benefits.

The Romanian-Chinese Forum Publishing House is only at the beginning of the road, being aware of its incumbent responsibility. As we are used to challenges, we are sure to succeed in fulfilling the mission assigned by this publishing house, to serve and to promote the written culture of these two friend countries.

TIANXIA – totul sub același cer. Orizontul filosofic al unui sistem

Dumitru MĂRCUȘ

Profunzimea și expresivitatea unei viziuni „Totul sub același cer” a declanșat în circuitul ideilor noi o efervescentă și, până la un punct, o radicală dezbatere. Rândurile de mai jos au în vedere prezentarea sistemului propus de filosoful chinez Zhao Tingyang, analiza conceptelor articulate în viziunea propusă, critica și valorizarea perspectivelor pe care acesta le deschide. Voi încerca să pun în evidență orizontul filosofic al acestui original edificiu ideatic și procesele metamorfozei pe care o presupune.

Titlul, deși situează aceste rânduri în zona astronomiei (*cer, orizont*), nu propune schița unui tratat de asemenea natură, dar are în vedere că pentru cultura chineză „Ministerul astronomiei era la fel de important ca Ministerul de război, iar hărțile cerului la fel de prețioase ca și cele strategice ale Statului Major” *

„– Cum gândiți politica?...”

...China, astăzi, joacă după regulile jocului lumii moderne, joc ale cărui reguli au fost, grosso modo, inventate de Occident și de Europa... Tianxia pe care l-am descris este un sistem imaginat pentru o lume viitoare. Cu siguranță, eu folosesc în scrierile mele o serie de discipline, *dar eu sunt filosof*”

„Trebuie să discutăm de o Constituție a lumii.”- Interviu de Amelie Quentil [https //www.lesinrocks.com](https://www.lesinrocks.com)

Portofoliul alternativelor privind viitorul societății omenеști cuprinde opere-proiecte întemeiate pe o structură de idei filosofice. Viziunile sunt rodul gândirii și asumării unei lumi posibile care pornește de la tensiunile, conflictele și caracteristicile proceselor ce se desfășoară în lumea de azi, lume precepută în complexitatea ei și trăită în specificul condiției umane.

Filosoful chinez Zhao Tingyang, considerat o personalitate „de influență” (1) în actualitatea spirituală, a elaborat modelul Tianxia, un posibil viitor al omenirii. În dezbateri numeroase, luări de poziții diferite, comentariile, unele apropiate de structura ideatică, altele polemice, i se atribuia gânditorului chinez intenția de a susține și a accentua evoluția Chinei spre condiția de mare putere mondială. S-a spus că lucrările lui Zhao sunt, cu deosebire, replică la America First (2)- principiu al politicii externe americane actualizat de președintele Donald Trump.

Cred că sistemul propune o analiză diversificată și în orice caz, mai profundă. Tratatul lui Zhao este rezultatul unui proces de creație, o opțiune elaborată filosofic pe parcursul unui deceniu și jumătate, susținut de articole (în engleză și franceză) și de traduceri ale cărților sale. În martie 2018, a apărut în limba franceză *Tianxia, tout sous un meme ciel* (3), eveniment ce a declanșat noi dezbateri. Și în acest context cultural întâlnim judecăți de tipul; „l’anthitese du populism jacksonian de Trump” sau „une philosophie chinoise inspiree de l’antiquite pour le monde, un discours contre l’Amerique”. Astfel, cu Occidentul și Europa au fost conexate la un nou mod de a gândi realitățile lumii de azi, dar, cum vom vedea, printr-o tradiție chineză cu efect într-o anumită perioadă istorică.

Încă de la formularea primelor elemente ale sistemului Tianxia la *Conferința internațională privind cunoașterea și limba universală* (Goa, India, 22 nov. 2005), edificiul de idei al lui Zhao a fost orientat în două aspecte: 1. Un proiect politic destinat să susțină/impună China drept un chip de mare putere; 2. Viziunea sa a fost considerată utopie. Pentru primul aspect, argumentele sunt însumate pornind de la pozițiile publice ale conducerii chineze și până la cele americane susținute de media internațională. (4) Chiar în publicistica culturală prof. Zhang Feng argumentează că prezența Chinei în lume cere o redefinire a locului său, a relațiilor și influențelor pe care le promovează în ansamblul proceselor din lumea contemporană. (5)

În ceea ce privește orizontul în care se cuprinde gândirea filosofului chinez este cel al filosofiei politice pentru că: „Filosofia politică, departe de a fi o constrângere la acțiune este un spirit viu și dinamic, frământat de întrebări fundamentale legate de stat, guvern, politici, libertate, justiție, proprietate, drepturi, lege și impunerea unui cod legat de autoritate”. (6) Sistemul Tianxia oferă răspunsuri legate nu atât de stat/state sau guvern/guverne, cât o viziune către o societate structurată perfect, fără conflicte interioare. Subliniez „către” pentru că sistemul propus-implicând ideea Dao- este, după Zhao și o metodologie pentru redefinirea conceptului de „politică”, dar, în mod deosebit, un edificiu filosofic care răspunde la întrebări ce pot veni din știința politică, din istorie, din economie cu argumente din amintitele zone ale cunoașterii și folosește cunoștințe din teoria jocurilor, din teoria acțiunii comunicaționale, din teologie. Desigur, este implicat XI JIMPING (visul chinezesc), dar la nivelul la care cuprinde LUMEA drept valoarea politică fundamentală a viitorului.

Sistemul propus valorifică o tradiție trimilenară a înțelepciunii chineze. Am în vedere aici deosebirea între *înțelept* și *filosof*. Amintesc

că în succesiunea ideilor definind filosofia, Heidegger în *Was ist das-die Philosophie* ?(7) arată că filosofia este o „tensiune cercetătoare în care existentul este cuprins în Ființă, este un drum spre Ființa existenței, adică către existent urmărit în Ființa lui.” *Filosoful* deci, urmărește în tensiunea cercetătoare calea către Ființa existenței. *Înțeleptul* este cel care are capacitatea superioară de înțelegere și judecare a lucrurilor, cunoaște realitatea, are experiență de viață și un echilibru psihic emoțional. Acesta este, cum se poate bănuși, un portret al înțelepților din vremurile trecute, înobilati cu o aură nostalgică. De altfel, în lexicul limbilor moderne avem această distincție: în franceză, *sage*=înțelept, *philosophe*=filosof; engleză, *wise*, *sagacious* și *philosoph*; în germană, *weise* și *philosoph*, iar în chineză, *mingzhi*=înțelept, și *zhexue jia*=filosof. Filosoful este cel care trebuie să repete „întreaga existență a lumii în concepte, în mod abstract, general și clar.”(Shopenhauer) (8) Sistemul Tianxia poate fi considerat o ipostază a „științei absolutului” (Hegel) sau, ca o continuare hegeliană, drept „sfârșitul istoriei” (Fukuyama), sistem care impune însă o concluzie contrară; „No End of History” și care neagă, parțial e drept, o „ciocnire a civilizațiilor” (Huntington). După Zhao, există un „șoc al civilizațiilor” doar între cele aparținând monoteismului sau între cele cu ideologii aparținând acestuia.

Istoria Chinei, pe care o parcurge în demonstrația sa, este un exemplu în care taoismul, confucianismul, budismul, hinduismul, creștinismul coexistă; civilizațiile sunt ferite de șoc, culturile și formele de civilizație își exprimă caracteristicile liber, nediscriminatoriu.

Conținutul filosofic este dat și de funcțiile pe care filosofia politică le concretizează în această viziune. În ordine, *funcția teoretic-explicativă* propune cunoașterii cel mai bun tip de relații între țările lumii și cel mai bun sistem de guvernare; *funcția prospectivă* conturează direcțiile viitoare ale practicii politice. Proiectul Tianxia exprimă judecăți de valoare, o atitudine față de realitatea actuală indicând *funcția evaluantă*. Prin stabilirea unor principii generale ale acțiunii politice, filosoful schițează *funcția normativă* care preesupune stabilirea fundamentelor acțiunii politice. *Funcția practică* este cea care oferă scopuri pentru acțiunea politică și exprimă concordanța dintre principii și acțiune orientate axiologic. Sistemul propus de către filosoful chinez nu are în vedere aplicarea în actualitate a acestor funcții, îndeosebi pe cea practică. În critica sa, William A. Callahan arată „aici, el (Zhao) urmează gânditori ca Levinas și Bachelard în *viziunea* relațiilor sociale și în spațiul eticii normative a practicii.”(9). Indicând influențele, dar și prin sugestia unei viziuni și a principiilor etice, unul dintre criticii fermi ai Tinaxia îl situează în orizontul filosofic. Conceptele articulate, coerența logică,

angajarea ontologică dau măsura unei utopii interesante, sinteză tradiției gândirii chineze și alternativă la construcția unei lumi viitoare.

1. Utopia și tradițiile gândirii chineze.

Tianxia poate fi înțeles într-o manieră cumulativă, dar și ca o alteritate pentru sistemul mitico-religios tradițional. Poate fi considerat ca o epistemologie din cuprinsul unei ontologii politice unificată cu cosmologia. *Tian* are în limbile moderne trei sensuri: a) înseamnă *top*, „partea de sus a lumii”, b) „unitate a lumii” și c) „cer” ca spațiu sub formă de boltă emisferică, circumscrisă de orizont deasupra pământului. *Xia* are sensurile de „sub” sau „de mai jos”. Sistemul propus de Zhao stă sub cumulul sensurilor, gânditorul însă va preciza sensurile acestui concept operaționalizat în cadrul utopiei propuse.

O cronologie schițată a acestei construcții de idei ne indică un domeniu important în istoria gândirii și, în aceeași măsură, gânditori importanți drept referință. Amintesc *Republica* lui Platon, operă care întrește filosofia sa, *Utopia* lui Thomas Morus, care propune o societate fictivă în insulele Atlanticului de sud, *Leviathanul* în care întâlnim un om artificial conceput pentru protecția omului natural. Stat-societate-om, iată în fond temele fundamentale ale unei filosofii politice. *Utopia modernă* lui H.G. Wells la început de secol XX, cea a lui Eric Frank Russell, *The great Explosion*, o utopie economică și socială, *Andromeda* lui Ivan Efremov, scrisă în perioada „dezghețului sovietic”, în care găsim o umanitate comună, dezvoltându-și tehnologia și cultura într-un cadru social și în care se manifestă o concurență între filosofii alternative. Proiecte ale unor utopii găsim și la militanții români pentru afirmarea valorilor definitorii ale neamului. Aurel C. Popovici concepe transformarea Imperiului habsburgic într-o uniune de state federale. *Statele și Unite ale Austriei Mari* însemna 15 provincii autonome (state) constituite pe principiul naționalităților, respectând frontierele etnice, având o largă autonomie. Modelul era evident SUA și Elveția.

O altă utopie politică este elaborată și susținută de jurnalistul de anvergură, proprietar al ziarului *Curentul* până-n 1944, exilat în Spania, Pamfil Șeicaru. În ziarul său din Madrid, *Liberty and Justice*, răspândit în diaspora occidentală și în cancelariile statelor vestice, propune un proiect al *Statelor Unite ale Europei Centrale și Balcanilor*. Practic erau grupate toate statele aflate sub ocupație sovietică, acestea urmau să fie reprezentate într-un Congres de constituire, numit și „al națiunilor de dincolo de Cortina de Fier” și aprobat, în principiu, de guvernul spaniol în februarie 1954.(10)

Din cele câteva utopii enumerate, conținutul lor a fost dezvoltat în jurul structurilor politice, sociale, umane proiectate într-un spațiu și un timp imaginare, într-un sistem de relații noi, morale și demne, cu un set de valori pozitive. Se pune întrebarea; dacă departajăm din aceste opere utopiile literare sau elementele de literaritate, cele care rămân pot constitui temeuri pentru transformări politico-sociale concrete?

Experimente s-au făcut: în 1656 James Harrington scrie *The Commonwealth of Ocean* și pe acest temei sunt proiectate trei colonii americane: Carolina (Nord și Sud), Pennsylvania (1681), Georgia (1733) organizate fizic, economic și social. Se vorbea de „egalitate agrară”, terenul era alocat în mod egal, vânzarea-cumpărarea erau interzise, moștenirea suplimentară la fel. Thomas Jefferson a conceput acest fel de republică. În anii '60-'70 ai secolului trecut în SUA mișcările back-to-land și hippies rezultate dintr-o atitudine civic politică sunt mai degrabă forme de protest decât rezultatul unor utopii elaborate. Desigur, modelul comunist proiectat de Marx și aplicat de peste un secol în țări diferite, în contexte politice diferite, străbătute de evenimente convulsive, de tensiuni și conflicte poate fi considerat o aplicație dar în prezent eșuată în bună parte, sursă de instabilitate și dezechilibre alături de alte ideologii, unele extremiste.

Deceniul opt al secolului trecut a consemnat o polemică între filosofi de la Harvard, John Rawls și Robert Nozick pe tema utopiilor, mai exact asupra statelor și societăților viitoare. În cartea sa, *A Theory of Justice*, John Rawls pornește de la conceptul Gedankenexperiment (experiment de gândire) și afirmă în termeni noi teoria tradițională a contractului social. Grupurile reprezentative vor alege principiile justiției pentru o structură de bază a societății, iar fiecare persoană va trebui să aibă drept la libertatea fundamentală cea mai cuprinzătoare. (11) Robert Nozick, drept răspuns, scrie, din perspectiva libertarismului, o teorie a dreptății ca îndreptățire și construiește un model de utopie pe care îl proiectează în societatea actuală. „Nici un stat-scrie filosoful american-cu atribuții mai extinse decât acelea ale statului minimal nu poate să fie justificat...Oricare ar fi virtuțile sale este limpede că statul minimal nu este o utopie.”(12) Utopia pe care o proiectează conduce la ideea că e imposibil să se realizeze simultan bunurile sociale și politice care marchează și definesc condiția umană. Utopia are sensul de cea mai bună lume pentru noi toți, cea mai bună lume imaginabilă pentru fiecare dintre noi. Dar, observă filosoful american, „cea mai bună” este o noțiune subiectivă: ea este validată în funcție de individ.

Din cultura chineză aș aminti utopia lui Tao Yuanming, *Piersici înfloriți primăvara (Peach Blossom Spring)*, în care pescarul urcat pe

cursul râului descoperă o frumoasă pădure de piersici în floare, iar printr-o grotă pătrunde într-un spațiu deschis și întâlnește o societate umană trăind în armonie cu natura. Prezenți în acel loc din timpul dinastiei Qin (255-206 B.C.) nu au avut contact cu nimeni din exteriorul zonei. O comunitate închisă care dobândește un sentiment atemporal este stabilă, neschimbată. Poate avea atunci o corespondență concretă sau e un tărâm de basm, o proiecție a unui „rai”, un ideal de neatins? Răspuns găsim în *Datong* din capitolul *Liyun* din *Cartea Riturilor*: „lumea aparține tuturor/lumea se desfășoară în comun/Tiaxia Weigong.” Efectul viziunii „marii unități” îl regăsim în acțiunea reformatorilor și revoluționarilor ilustrată de Kang Youwei în *Cartea Marii Unități*.

2. „Totul sub cerul universal nu e decât Wang”.

Confucius, *Cartea Odelor*. Analectul citat deschide două perspective asupra operei lui Zhao. Prima este cea de valorificare în actualitate a gândirii confucianiste, proces prin care gândirea chineză asigură continuitatea tradiției cu încrederea că aceasta este componenta fundamentală a mentalității chineze. Cea de a doua, și cea mai importantă, este construcția de idei, alternativă la lumea de azi, aspect care a dus la identificarea autorului drept unul din cei trei „mari” ai relațiilor internaționale chineze. (The big Three of Chinese I.R. theory); Yan Xuetong, Qin Yaging și Zhao Tingyang. Subliniez că, în cazul lui Zhao vorbim de o operă care propune o viziune întemeiată pe gândirea filosofică, dezvoltând concepte noi și articulându-le coerent, folosind resurse de gândire europene și angajând ontologic modelul lumii posibile pe care l-a creat.

Argumentele sunt evidente: *Tot(ul)* „Prin excelență ontologică (s.a.) ideea filosofică de totalitate integrează, strânge într-o ordine, ierarhizează, dă un sens în mișcarea contradictoriu-dialectică a opușilor”(13). „Totul este aici, totul îmi aparține: totul este legat (*pris*) cu legătura (*prise*) originară a locului, totul este înțeles (*compris*)”(14)

În concepția lui Zhao, *Tot-ul* înseamnă conceptul al cărui sferă cuprinde numărul complet al lucrurilor și ființelor aflate în relație: astfel *pământul* ca realitate materială, oamenii, *psihologia* lor (în text „inimile, voința, engl. desire sau request”) *instituțiile* în sens etic politic de „familie mondială”. Conceptul are o îndelungată carieră iar conținutul său este îmbogățit pe treptele istoriei. Tianxia cuprinde și *Cerul* : ca și concept, *cerul* înseamnă: a) spațiul infinit în care se mișcă toate astrele sau *univers*, b) toate corpurile cerești din spațiu-lumea, c) parte din spațiu care *pare a* forma bolta emisferică circumscrisă de orizont deasupra pământului.

Adaug aici și dimensiunea metafizică; lăcaș al celor fericiți după moarte: *eden, paradisi, rai*.

Tianxia se definește deci pe coordonata temporală pornind de la Confucius și Lao-Tzî sau, ceva mai târziu, în Regatele Combatante, iar pe cea spațială cuprinzând universul „arhaicul Tianxia semnifică legătura dintre virtute (valoare morală) și concepțiile despre lume în perioada Regatelor Combatante (479-221 B.C.), imperiu Neo-Daoist și Buddist inversiuni și forme etnografice caracteristici ale momentelor care compun în prezent multifățetele actuale ale conceptului istoric Tianxia”. (15)

De la un concept-imagină, obținut „prin construcție ipotetică” (16), procesul modernizării și al actualizării confucianismului filosoful chinez îl folosește în construcția sistemului său, translându-l în ipostaza „tipului ideal”(Idealtypus)(17). Din noianul de interpretări și critici apărute după configurarea sistemului Tianxia, două observații se impun: prima, în Antichitate „China nu era China pentru cei ce trăiau pe acest teritoriu care, considerau ei, era *Tot* ce există sub *Cer*. Ceea ce nu făcea parte din lumea chineză era dincolo de această sferă a lumii.”(18) Occidentul, în primul rând Europa, prin călătorii săi și prin misionarii creștini a câștigat teren, a contribuit la apariția noii identități alături de alte seminții și credințe-vectori ai modelelor culturale pe care le reprezentau.

Cea de a doua, enunțată de Xu Jilin, este legată de „noua Tianxia” care ar fi reconstrucția ordinii interne și externe a Chinei, amplificată de gânditorul australian Salvatore Babones(Sydney), care aprofundează Tianxia sub forma gândirii „relaționare” și dă actualitate „școlii chineze de relații internaționale”.

Zhao Tingyang își fixează demersul pornind de la istoria de 800 de ani ai Imperiului Zhou, exemplar pentru înțelegerea reorientării relațiilor dintre țări în actualitate. Imperiul Zhou, trib destul de slab, a absorbit elementele nomade mongole, a cucerit regatul Shang, triburi din zona de munte nu prin forță militară ci printr-un sistem de relații, a dezvoltat viața urbană, meșteșugurile, instituțiile politice au devenit complexe, eficiente. Religia (primitivă) este ridicată la nivelul unor concepții etice-confucianismul-și al unei speculații filosofice pe baza unui cod de morală practică. Marii gânditori, Confucius, Lao-tzî, Mencius, Mo-zî trăiesc în această epocă, iar Tianxia dobândește o interpretare profundă. Mencius a adăugat sensului Tianxiei și componenta *Ren*, adică iubirea pentru omenire, generozitate, omenie, altruism. Înțeleg aici, din perspectivă politică, următoarele semnificații: o viziune a societății ca întreg, care dechide posibilitatea de a vedea unificate politic toate celelalte societăți: o altă semnificație ar fi aceea că într-o lume

divizată, cu multe țări/state distincte, Tianxia introduce ideea transcenderii clivajelor și construcția unui spațiu universal armonios, structurat ierarhic, dominat de bună înțelegere și respect. Menționez încă faptul că opoziția între *Tot* și *Parte* se traduce printr-o teorie a legitimității politice definită prin faptul că statele țări reprezintă politica de forță, cicluri de progres și crize, iar Tianxia introduce și legitimează o putere ideală, globală.

Pentru a împlini conținutul Tianxia, dincolo de conotațiile deslușite și întărind ideea de viziune, trebuie să adaug și o componentă spirituală, implicită în construcția sistemului. Noțiunea de *Cer* induce această idee prin argumentul că Tao, în gândirea chineză înseamnă și „arta de a stabili relația de comunicare dintre *Cer* și *Pământ* și forțele sacre ale omului”.(19) *Cer*-ul este forța de a individualiza: „cerul a produs virtutea în mine”(Confucius, *Analecte*, XIV,38). China, în tradiție, este situată în centrul lumii, capitala ei se află în centru regatului, iar palatul regal în centrul Capitalei. Patru laturi cu temple încadrează capitala, orașul, centrul. La est avem templul Soarelui, cel al Cerului la sud, cel al Lunii la vest și al Pământului la nord. Cel de-al cincilea „punct cardinal”, cel al Zenitului, este dat de linia verticală, imaginară care unește Cerul cu Pământul. „Fiul Cerului”, împăratul, aici este localizat iar mandatul său este de a păstra armonia între Cer și Pământ.

A governa prin virtute e ca și Steaua polară: „în jurul ei se rotesc toate celelalte stele aducându-i omagiul lor” (Confucius,II, 1). În schimbul susținut de idei cu revoluționarul, filosoful și consilierul președintelui francez Francois Mitterand, Regis Debray(20), Zhao a reținut convingerea acestuia că nu există societate fără transcendență. Un grup, susține Debray, nu se poate defini decât în raport cu o referință transcendențială, fie teritorială, fie doctrinară sau legendară spre care se îndreaptă credința oamenilor. Din unghiul de vedere ateu, deși se consideră că religia a fost combătută încă din Secolul Luminilor, credința a rămas. Pentru un stat laic obligațiile morale devin valori sacre. Filosoful francez numește cerința de a defini grupul printr-o entitate exterioară lui „sacru al colectivului”. Această credință asigură încredere reciprocă între membrii grupului și garantează ordinea socială.

Ideea generală a diferenței dintre Occident și Orient în sensul că Orientul privilegiază modul cuprinzător al echilibrului și armoniei și integrează toate elementele diverse ale lumii într-un cosmos coerent, iar Occidentul privilegiază principiile explicative care tind spre universalitate, nu poate fi ilustrată de către o utopie dorită ca alternativă la globalizare. Un prim set de argumente este susținut chiar de autor:

Europa nu a reușit să gândească o unitate *inclusivă* deși are în identitatea ei trei modele apropiate de Tianxia: Imperiul Roman, Creștinismul „care a provocat un război spiritual global” și *Spre pacea eternă*, proiectul lui Immanuel Kant pentru viitorul omenirii.

Pentru primul model amintim că, în opinia lui Zhao, politica se originează în polis-urile grecești devenite orașe-stat. Politica a „progresat” de-a lungul noțiunii de stat, iar în epoca romană s-a aplicat prin ideea că un stat mai puternic trebuie să domine alte state. Roma era puternică când puterea politică era foarte puternică, Imperiul ocupă teritorii, se dezvoltă în extrateritorialitate.

Creștinismul poate fi sursă și argument pentru Tianxia dacă urmăm etapele constituirii și evoluției sale cu impact social mereu amplificat și cu importanță politică crescândă. Aria sa de răspândire la nivelul suprafeței terestre, ierarhia și centrele de putere, în prezent dialogurile dezvoltate cu celelalte religii, îndeosebi monoteiste, de mare cuprindere și impact socio-politic pot fi repere de inspirație pentru o alternativă presupunând globalizarea. Dacă în secvența creștinismului primar găsim o diversitate de opinii și credințe provocate de mesajul oral a lui Christos (creștin<christianus<Christos, „cel uns” în gr.-Masiach în ebr.), descrieri care circulau în interpretări diferite până la fixarea Crezului apostolic (Nicaea) și, în secolul al IV-lea, Crezul niceno-constantinopolitan. (21)

În secvența Evului Mediu, dezvoltarea creștinismului se face în legătură cu monarhii, deci o implicație politică, și tot atunci are loc un proces de diferențiere pe baza aspectelor doctrinare, a formulelor liturgice, a criteriilor de relații interne. Criza iconoclastă, schisma între Papa Nicolae I și Patriarhul Fotie, excomunicarea reciprocă din 1054, cunoscută drept Marea Schismă, apoi schisma occidentală, reforma protestantă având teme interpretarea libertății omului, doctrina predestinării, elemente liturgico-sacramentale, Contrareforma sunt aspecte care, din interiorul creștinismului nu oferă exemplul unei armonii și toleranțe în sensul conceptului filosofului Zhao. Continuarea, în sec.XIX și XX, a diversificării creștinismului prin cultele neoprotestante, raționalismul ca și factor perturbator al corpusului doctrinar, dau un tablou complex acestui fenomen de conștiință. Interesul pe care sistemul propus de Zhao îl revendică este legat de ideea fundamentală a obținerii unei noi dimensiuni ontologice prin promovarea unei strategii nonviolente, a unei „arte”(cum o va numi) de a impune o mentalitate superioară, a institui, a respecta și impune valori morale, a configura un destin omului, împlinindu-i existența individuală și socială.

Imperativul moral kantian conduce la ordine în societate, ordine necesară pentru exprimarea potențialului de creație. Dar există amenințări

din exterior, din partea altor state care produc tulburări sociale. Alternativa kantiană este extinderea raporturilor juridice bazate pe valori morale. „Pentru state, în raporturile dintre ele după rațiune nu poate să existe un altfel de a ieși din starea fără de lege care nu cunoaște decât războiul...să se acomodeze cu legile publice de constrângere și să formeze un *stat de popoare* (s.mea), firește mereu crescând, care în cele din urmă ar cuprinde toate popoarele de pe pământ”(22).

Sistemul Tianxia, afirmat drept opțiune politică ce lipsește astăzi în cuprinsul complexității realității, conține și surse de influență europene mai puțin evidente. Întâlnim în *Tratatul de sociologie* al lui Vilfredo Pareto idei de rezonanță pentru viziunea lui Zhao: Pareto urmărește elementele de stabilire ale unei ordini sociale, democratice, bazate pe *cooperare* și *participare socială*; omul are o nevoie, cea a raționării, o „nevoie de logică”. Ceea ce a gândit (subiectiv) coincide cu ceea ce se întâmplă (obiectiv); când subiectivul coincide cu obiectivul vorbim de o acțiune logică. Alte tipuri de acțiuni, când scopul subiectiv e diferit de cel obiectiv sunt acțiuni non-logice. Numeroase acte non-logice întâlnim la popoarele civilizate; actele politice provenind din tradiția unui popor (a unui om) au scop logic obiectiv și subiectiv. În cazul sistemului în discuție, acțiunea este logică, cele două scopuri se întâlnesc teoretic vorbind, dar practic, aplicat, acțiunea este non-logică. Între acțiunea subiectivă și cea obiectivă este diferență și dă măsura utopiei.

Pareto, arătând structura unei societăți (*elită*=indivizii cei mai dotați în domeniul de activitate și *mase*=definite prin raportarea la elite) spune că „elita politică își găsește resursele și legitimarea autorității nu în profesie ci în raporturile sale cu masa pe care o domină”(23). Sistemul pune problema autorității aproximativ în aceeași termeni.

Un alt aspect privind relațiile între membrii societății este cel al cunoașterii reciproce. Georg Simmel (24) dă următoarea soluție; pentru a avea o bună relaționare cu celălalt reprezentarea lui trebuie să fie incompletă. Celălalt trebuie să aibă un secret pe care noi nu-l cunoaștem. Fiecare din noi alegem rațional părți din reprezentarea celuilalt. Se deschid astfel posibilități de comunicare, completitudinea conducând la armonia structurilor sociale și politice.

3. Construcția conceptuală și dialogul critic.

Din perspectiva filosofiei chineze, Zhao Tianyang actualizează conceptul de Tianxia îmbogățindu-i și actualizându-i conținutul. În demersul său, filosoful chinez consideră că lumea a fost apreciată drept obiect științific. Filosofia tradițională chineză a pus în discuție intermitent obiectul din perspectiva științelor. Spiritul chinez a studiat

societatea în profunzime pe de o parte, pe de cealaltă a încercat să înțeleagă natura din punct de vedere poetic. Cred că, în acest sens, conceptul de Tianxia are și o conotație metaforică la fel cu interesanta viziune astronomică sugerată de titlu, susținută și de armonizarea senzațiilor de culoare, a celor tactile, auditive, într-o percepție sinestezică. Zhao urmează calea spiritului chinez dar are în vedere dominantă politică a acestuia, înțeleasă în mod propriu și mai puțin interesul pentru adevărurile naturii. O epistemologie politică pornește, în opinie sa , din următorul postulat: lumea este formată din *lucruri și fapte*, singure faptele, *în măsura în care au fost făcute* hotărâsc destinele. Lucrurile sunt ceea ce ele sunt: ele există dincolo de alegerile noastre și nu pun nici un fel de probleme. Natura *există* în timp ce societatea *a fost făcută* și, adaug, relativ stabilizată. *A face* înlocuiește pe *a fi* în sensul că lucrurile nu devin purtătoare de semnificații decât implicate în fapte. Zhao formulează tranșant; *a fi* înseamnă *a face*. Pentru gândirea chineză sunt angajate problemele relațiilor dintre oameni, ale sufletului, în timp ce gândirea occidentală are în vedere adevărul și spiritul. Pentru gânditorul chinez adevărul- exemplifică Zhao- depinde de o sumă de relații: „nimic nu se poate spune despre un lucru că este făcut fără ca acesta să fie definit în funcție de anumite relații; un set de relații și nu o esență definesc ceea ce este/există.”(25) Această metafizică a relațiilor este indusă în gândirea unui sistem politic al lumii. Tianxia este expresia unui sistem de relații armonioase între oameni. De aceea gândirea lui Zhao distinge între o filosofie *pentru lume* și o filosofie *a lumii*.

Sistemul Tianxia, care prin densitatea conceptului (cele trei semnificații; a) teritoriul fizic; b) alegerea și acordul „de inimă” ale tuturor oamenilor; c) un sistem politic mondial garantând ordinea universală), poate realiza *eid*-ul lumii.

Conceptul de *politică*, după Zhao, are mai multe definiții; sensul în care e înțeleasă în Occident este cel de luptă pentru putere. Și de aici dă un răspuns criticilor sistematice sau eseistice care i-au fost aduse. „Nu m-au înțeles: o neînțelegere născută din lectura lor.” În viziunea criticilor, Tianxia e mereu considerată drept expresia ideologică a Chinei în lupta pentru putere. Howard W. French (26) arată că *All under Heaven* este modul în care trecutul ajută la formarea impulsului Chinei ca putere globală. Simbolul SUA, Statuia Libertății întâmpinând masele în fața viitorului, este în antiteză cu Marele Zid, construit pentru a menține în afară masele, de conducători cu ambiții dinastice. Nici pentru Graham T. Allison, de la J.F.Kennedy School of Government at Harvard, sistemul Tianxia nu este decât un tratat politic. Consilierul prezidențial a inventat

și expresia „capcana lui Tucidide” pentru a face referire la situația în care o putere în creștere provoacă frică într-o putere restrânsă, această situație exaladând spre război. De aceea la întâlnirea președinților Trump și Xi Jinping, primul a rostit: „ambii jucători importanți din regiune au o obligație morală; a se îndepărta de capcana lui Tucidide”.

William A. Callaham, de la University of Manchester, în mod sistematic, eliminând aforismele desfășoară o critică al cărei sens este tot de a reliefa dimensiunea politică: „Proiectul Zhao este de fapt transcendent al limitelor istorice ale tradiției chineze pentru a explora în ordine posibilitățile teoretice ale gândirii chineze, pentru a se ocupa de problemele contemporane”.(27) Zhao, în schimb, sublinează că de-a lungul istoriei, Tianxia a impus o altă definiție politicii. Gândirea tradițională urmărește să transforme inamicul în prieten, iar politica este o artă nu o știință. Văzând în politică lupta pentru putere nu se depășește stadiul naturii: politica trebuie să depășească starea naturală, ea e arta cooperării.

Conceptul de *imperiu* a condus la dezbateri angajate în modul propriu de gândire al fiecărui participant. Pentru autorul sistemului Tianxia *imperiu* nu este numai un concept geografic și politic, ci unul instituțional cultural. Diferențele dintre ideile despre imperiu pot fi detaliate astfel:

- 1) Imperiul Roman este imperiul antic tipic. Este considerat putere militară cu expansiune teritorială. A fost considerat un mod stabil de organizare a vieții sociale, un sistem de ordine internațională, un model de stabilire a raporturilor politico-militare pe spații geo-politice largi.
- 2) Modelul Imperiului Britanic este tipic imperiului modern, bazat pe statul-națiune sub idealurile comune ale naționalismului, imperialismului și colonialismului. În loc de expansiune teritorială, imperialismul a creat colonii pentru a dezvolta și meține controlul asupra lumii împărțită în state dezvoltate și nedezvoltate. Acest model a eșuat după cel de-al doilea război mondial din cauza universalizării sistemului statelor-națiune alături de naționalism și conștiința independenței.
- 3) Un model nou este „imperiul” American. Este un imperialism nou, moștenind multe caracteristici ale imperialismului modern, dar transformând controlul direct în unul ascuns, total dominant și controlând lumea prin intermediul hegemoniei sau a „conducerii Americane” cum preferă să o numească. Conceptul de *imperialism hegemonic* definește acțiunea nu numai în sferele politicii și ale economiei, dar mai ales în cunoaștere, iar prin globalizare are cea mai mare posibilitate de a universaliza propriul mod de a fi. Joseph S.

Nye jr. cere SUA să-și consolideze „puterea moale” (abilitatea diplomatică și cea de Intelligence) pentru că SUA nu este suficient de puternică a duce singură procesele chiar dacă este cea mai puternică putere de la Roma încoace. (28) Acest imperiu este mult mai mult decât un câștigător al jocului, el definește și regulile acestuia.

Rețin că o astfel de analiză, deși sumară, nu putea să nu stârnească reacții de răspuns la fel de clare, chiar dacă nu vizau elementele structurale ale sistemului propus ca alternativă la lumea de azi. Prin operaționalizarea conceptului de imperiu, Zhao alătură și indică notele conceptului de *istoricitate*. „Istoricitatea este o metafizică care poate explica rațiunea de a fi a existenței”. Metafizică? Da, răspunde filosoful chinez, pentru că temporalitatea existenței este înzestrată cu o structură dinamică, conștientă, ea devine istoricitate, timpul devine istorie. Istoricitatea este într-un fel o misiune, este o modalitate pentru existent de a-și căuta propria eternitate pentru a rămâne în viață. (29) Completez aici cu o idee a lui Lucian Blaga: pentru ca obiectivitatea unor procese să dobândească *demnitate* istorică, faptul trebuie să se petreacă într-un câmp stilistic. Iată de ce Tianxia poartă stilistica identității chineze și trebuie să aibă structura, mecanismele și forța de a-și împlini istoricitatea.

Tianxia poate părea un imperiu. Acest model lasă impresia globalizării, dar e total diferit. Tianxia indică un globalism, dar acesta înseamnă o lume instituțională. Sistemul propus de Zhao are în vedere condițiile pe care noile tehnologii internetul, ansamblul conexiunilor, inteligența artificială fac din lumea actuală un sistem material. Tianxia propune un sistem politic care să asigure un organism comun, ordonând și coordonând, supervizând diferitele sisteme ale lumii. *Lumea*, spune filosoful chinez, este cea mai înaltă unitate politică. Conceptualizările occidentale nu o cuprind în acest sens.

Tianxia este un concept profund al lumii definit prin trinitatea geografică, psihologic afectivă și politică. Din punctul de vedere al acestei ontologii politice, lumea noastră actuală este o *non-lume*. Lumea nu a fost împlinită ca lume, instituția mondială și sprijinul popular lipsesc. TOT-sub același-CER ne-ar putea permite să înțelegem corect și să descoperim soluții la *nevoile lumii*. Nevoile lumii sunt un principiu mai mare decât internaționalitatea. Omul actual intră în rețea; co-există în relații cu toată lumea. E stăpânit de nostalgie și speranță: vârstnicii (nostalgicii) aparțin încă țărilor, națiunilor, dar tinerii aparțin unei comunități care există pe rețea.

CONCLUZII „sub același CER”

1. Tianxia este o utopie* care a sintetizat cele mai bune tradiții ale gândirii antice chineze aducându-le în actualitate. Modelul constituie și o alternativă la procesul globalizării. El imaginează o ordine perfectă a lumii viitoare, dar fără a oferi o cale prin care prezentul și viitorul să se poată conecta.

2. Sistemul lui Zhao Tingyang a indus ideea că a încercat să reînvie vechea ierarhie sinocentrică a Asiei premoderne. De aici și un orizont de receptare predominant politic în care conceptul de *hegemonie* a fost pe rând enunțat și infirmat în disputa de idei. În gândirea filosofului chinez sistemul mondial este caracterizat prin *armonie*, coerența este realizată prin relațiile interne ale diversității. Ordinea internă depinde de ordinea externă: un ordin de nivel inferior-statele/națiuni-depinde de un ordin superior. *Internaționalitatea*, un concept occidental, este necorespunzător. Cel de *lume* are sfera de aplicabilitate largă și cuprinde și interesele naționale.

3. Argumentul cel mai important al lui Zhao, consideră William A. Callahan, este acela că gândirea chineză și sistemul Tianxia oferă o formă productivă relațiilor *sine/altul*, relație care nu exclude diferența. După examinarea aserțiunii că în China Tianxia este totul, ne aflăm în dificultate. Occidentul, susține gânditorul chinez, a exclus în mod absolut *alteritatea* și s-a confruntat cu *diferența* prin *cucerire*. Este important să examinăm modul în care relațiile sinele/altul funcționează, pentru a include diferența în ierarhie și pentru grupurile sociale marginalizate. Modelul Tianxia este unul inclusiv: nimeni și nimic nu sunt excluse. El reconstituie lumea după modelul legăturilor de familie; acestea se dezvoltă ca și Stat, statele, la rândul lor, vor fi legate între ele prin relații morale, armonioase în Lume.

4. Imaginea globală pe care o dă sistemul este aceea de „totul este inclus”. Istoria Internetului, apreciază Zhao, explică conceptul de *co-existență* înaintea existenței: dacă nu există ceilalți, nu ești pe Web. Puterea astăzi este forță, violență care exprimă autoritatea statului. Dar acestea sunt în schimbare: ele se transformă în servicii. Serviciile sunt globale: oferind cele mai bune servicii exersezi puterea. În 20-30 de ani evoluția lucrurilor va conduce la un sistem mondial care va proteja omenirea împotriva a orice fel de riscuri.

5. Tipul de raționalitate corespunzător modelului este raționalitatea relațională, diferită de cea individuală, cel puțin în gândirea politică. „Pentru mine nimic altceva decât această maximizare a profitului propriu, nu explică mai bine eșecul umanității” spune filosoful chinez.

6.Elaborarea sistemului este rezultatul valorificării rezultatelor dintr-o „serie de discipline” cum mărturisește autorul. În primul rând, o asimilare a istoriei atât europene/occidentale cât și, mai cu seamă, a celei chineze. (I s-a reproșat de către un istoric chinez că analiza epocii Zhou este conformă cu ideea sa, nu cu realitatea istorică.).

O viziune comparatistă a adus în model valorile Imperiului Roman, ale creștinătății și ale gândirii kantiene. Reperetele gândirii sale în raport cu Occidentul au fost filosofii Platon, Plotin, Hobbes, Martin Wight, Bachelard, Jurgen Habermas, matematicienii Arrow și Godel, sociologi, V. Pareto, alcătuind un sistem de referință cuprinzător și care mă îndreptățește să situez Tianxia în orizontul unei filosofii ce depășește domeniul politic. Un workshop cu 14 studenți desfășurat la Stanford University mai 2015, indică interesul deosebit pentru modelul propus, validat în câmpul de cercetare privind Epistemologia, Metafizica, Filosofia socială și politică.

În gândirea lui Zhao Tingyang este cuprins sensul adânc al anticului *politeia*-arta de a conduce cetatea.

NOTE:

**Comparația aparține lui Jean-Marc Bonnet- Bidaud. [https://liractuelle/fr.20 fevrier 2019](https://liractuelle.fr/20_fevrier_2019).*

1. Revista franceză *Le Nouveau Magazine Litteraire*, sub titlul, *Les 35 Penseurs qui influence le monde. Pour le meilleur et pour le pire* grupează în șase categorii personalitățile importante ale lumii. Filosoful chiez Zhao Tingyang este unul din categoria „Les influenceurs”.
2. Principiul *America First* a fost folosit de politicienii americani, fie democrați, fie republicani începând cu președintele Woodrow Wilson pentru a defini politica de neutralitate din timpul primului război mondial. Actualizarea acestei orientări a fost enunțată de candidatul pe atunci (martie 2016) la președinția SUA, Donald Trump, într-un interviu din New York Times. <https://en.m.wikipedia.org>.
3. *Tianxia, tout sous un meme Ciel*, Paris, Edition du Cerf, 2018
4. David E. Sanger, interviu cu Donald Trump în New York Times, martie 2016, Ari Shapiro, interviu, 23 ian.2017, <https://text.npr.org>.
5. Xu Bijun, *Is Zhao's Tianxia system misunderstood*, <https://papers.ssrn.com>
6. Filosofie politică, <https://worldpress.com>
7. Martin Heidegger, *Was ist das-die Philosophie?* Verlag Gunther Herke, Pfullingen, 1956,p.56
8. Pentru amănunte a se vedea, Anton Dumitriu, *Philosophia mirabilis*, Ed.Enciclopedică română, Buc.1974
9. Wiliam A. Callahan, *Chinese vision of World Order*, International Studies Review, 10, p.749-761

10. Victor Frunză, *Destinul unui condamnat la moarte-Pamfil Șeicaru*. Ed.Victor Frunză, Ed.a II-a, f.a.p.149
 11. <https://iep.utm.edu>
 12. Robert Nozick, *Anarchy, State and Utopia*, Blackwell, Oxford-Cambridge, USA, socioline.ru/files
 13. Ioan Biriș, *Totalitate, sistem, holon*, Timișoara, Ed.Mirton, 1992, p.154
 14. Emmanuel Levinas, *Totalitate și Infinit*, Iași, Ed.Polirom, 1999
 15. Wang Mingming, „All under haven” (*Tianxia*): *Cosmological perspectives and political ontologies in pre-modern China*, Home, vol.2, nr.1/2012, www.haujournal.org/index.php/
 16. Ioan Biriș, *Conceptele științei*, Buc.,Ed.Academiei Române, 2010, p.318
 17. Idem, ibidem. Analiza deosebită a literaturii filosofice de specialitate, ipoteze noi, confruntate cu realitatea științelor recomandă lucrarea drept referință pentru orice fel de cercetare conceptuală.
 18. Francesco Sisci, rev. Diogene, nr.1/2008
 19. Mircea Eliade, *Histoire des croyances et des idées religieuses*, vol.2, Ed.Payot, Paris, p.33
 20. Regis Debray, Zhao Tingyang, *Du ciel a la Terre. La Chine et l'Occident*, Ed. Les Arenes, Paris, 2014
 21. <https://ro.m.wikipedia>
 22. Immanuel Kant, *Ideea unei istorii universale. Ce este „luminarea”?* *Începutul istoriei omenirii. Spre pacea eternă*. Traducere, cu un studiu introductiv de Traian Brăileanu, Ed. Casa școalelor, 1943, p.160
 23. Vilfredo Pareto, *Tratat de sociologie generală*, vol.2, Ed. Beladi, 2014, p.84, traducere Lia Olguța Vasilescu.
 24. Georg Simmel, *Despre secret și societate secretă*, Ed.Art, 2008, p.51
 25. Zhao Tingyang, *La Philosophie du Tianxia*, Diogene, 1/2008, p.18. <https://www.cairn.info>
 26. Howard W. French, *Everything Under the Heaven. How the Past Helps Shape China's Push for Global Power*, Ed. Knopf, 2017
 27. William A. Callahan, *Chinese vision of World Order. Philosophical and Social Criticism*, International Studies Review, nr.10, 2008, p.749-761
 28. Joseph S. Nye jr., *Soft power*, Foreign policy, 1990, <https://scholar.google.ro>
- *O interesantă și extinsă abordare a utopiei din perspectiva relației melancolie-activism, în cadrul general de analiză a intelectualului și a politicii spiritului în istoria europeană întâlnim în lucrarea lui Wolf Lepenies, *Ce este un intelectual european?*, Buc. Ed. Curtea Veche, 2012

TIANXIA – Everything Under the Same Sky. Philosophical Horizon of a System

Dumitru MĂRCUȘ

The depth and expressiveness of a vision *All-under-heaven* triggered a new effervescence in the circuit of new ideas, and, to a point, a radical debate. The rows below consider the presentation of the system proposed by the Chinese philosopher Zhao Tingyang, the analysis of the concepts articulated in the proposed vision, the criticism and the valorization of the perspectives that it opens. I will try to highlight the philosophical horizon of this original ideological edifice and the processes of metamorphosis that it implies.

The title, although it places these lines in the area of astronomy (*heaven; horizon*) does not propose sketch of treaty of this nature, but holds that for Chinese culture “the Ministry of astronomy was as important as the Ministry of War, and the maps of the heaven as precious as well as the strategic ones of the General Staff.”*

“R: -What do you think about politics...”

Zhao:-...China, today, plays by the rules of the game of the modern world, game whose rules were, in a big way, invented by the Westerners and the Europe...All-under-Heaven which I described is an imagined system for a future world. Certainly I use a number of disciplines my writings, but I am a philosopher.”

“*We need to talk about a Constitution of the World.*”-interview by Amelie Quantil ([https // www.lesinrocks.com](https://www.lesinrocks.com))

The portfolio of alternatives regarding the future of human society includes works-projects based on a philosophical ideological structure. The visions are the fruit of assuming and thinking of a possible world that starts from the tensions, conflicts and characteristics of the processes unfolding in today’s world a world perceived in its complexity and treated in the specific of the human condition. The Chinese philosopher Zhao Tingyang, considered an “influential” (1) personality in spiritual actuality, developed the *All-under-Heaven* model, a possible future of mankind.

In numerous debates, with different positions, comments, some close to the ideological structure, others controversial, the Chinese thinker was given the intention to support and accentuate the evolution of China spreading conditions of world power. It has been said that Zhaos’s

work is mainly, a reply of America First, (2) the principle of America foreign policy up dated by President Donald Trump.

I think the system proposes a diversified and, in any case, a deeper analysis. Zhao's treatise is the result of a creative process, an option developed philosophically over a decade and a half, supported by articles (in English) and translations of his books. In March 2018, in French, *All-under-Heaven (Tout sous le ciel)* (3) appeared, moment to trigger new debates. In this cultural context we find type the judgments: "The antithesis of Trump's Jacksonian populism", or a "Chinese philosophy inspired by antiquity for the world, a speech against America." Thus the West and Europe have been linked to a new way of thinking about the realities today's world, but as we shall see, through a Chinese tradition confirmed in a certain historical period.

Since the formulation of first elements of the Tianxia system at the "International Conference on Knowledge and the Universal Language." (Goa, India, November, 22, 2005) Zhao's edifice of ideas has been oriented in two aspects: a) A project politically intended to support/impose China as a type of great power; b) its vision was considered utopian. For the first aspect, the arguments are summed up from the public positions of the Chinese state leadership to the American ones supported by the international media. (4).

Even in cultural publication Chinese Zhang Feng argues that China's presence in the world demands a redefinition of its place, of the relations and influences it promotes throughout the processes of the contemporary world.(5)

The horizon of the Chinese philosopher's thinking is that of political philosophy because: "Political philosophy, far from being a constraint to action, is a living and dynamic spirit, fragmented by fundamental questions related to the state, political government, freedom, justice, property, law rights and the imposition of a code related to authority."(6)

The Tianxia system offers answers related to both the state/states government as a vision for a perfectly structured society, without internal conflicts. I emphasize "because" the propose system-involving the Tao idea-is, according to Zhao, a methodology for redefining the concept of "politics", but in particular, a philosophical edifice that answers questions that may come from political science, history, economics with arguments from the theory of communicative action, theology. Of course, Zhongguo

meng (Chinese dream) is involved, but at the level at which the world comprises the fundamental political value of the future.

The proposed system exploits three thousand years tradition of Chinese wisdom. I consider here the distinction between Wise and Philosopher. Remember that in the sequence of ideas defining philosophy, Heidegger, in *Was ist das-die Philosophie?* Looks like the philosophy is "a research tension in which the existence is contained in the Being, it is a road to the Being of existence, that is to the existent pursued in his Being." The Philosopher, therefore, pursues in the research tension the path to the Being of existence. The Wise man is the one who has the superior capacity for understanding and judging of things, he knows the reality, he has life experience and an emotional psychic balance. This is, as you can imagine, a portrait of the sages of part times. Moreover, in the lexicon of modern languages we have this distinction: in French: *sage*=wise and *philosophe*; in English: *wise*; *sagacious* and *philosopher*; German: *weise* and *philosophe*; Chinese: *mingzhi* and *zhexue jia*. The philosopher is the one who has to repeat "the whole existence of the world in concepts, in abstract, general and clear." (Schopenhauer). The *Tianxia* system can be considered a hypostasis of the "science of the absolute" (Hegel) or, as a Hegelian continuation, as the "end of history" (Fukuyama) but imposes an opposite conclusion: a "clash of civilizations" only between those belonging to monotheism or those with ideologies belonging to monotheism.

China's history in its demonstration is an example in which Buddhism, Confucianism, Christianity, Hinduism, Shintoism, Taoism coexist, civilization are protected from "shock", cultures and forms of civilization express their traits freely, non-discriminatively.

The philosophical content is also given by the functions that the political philosophy realizes in this vision. In order, the *theoretical-explanatory function* proposes to know the best type of relations between the countries of the world and best system of government: the *prospective function* outlines the future directions of the political practice. The *Tianxia* project expresses an attitude, a value judgment towards the current reality, concretizing the *evaluative function*. By establishing some general principles of political action, the philosopher outlines the *normative function* that presupposes the establishment of the foundations of political action. The practical function is the one that offers goals for political action and expresses agreement between principles and axiologically oriented political action.

The system proposed by the Chinese philosopher does not consider the application of these functions today, especially the practical one. In his criticism William A. Callahan looks: "here, he (Zhao) is following thinkers like Levinas and Bachelard in seeing social relations and space as ethical and normative practices". (9) Indicating the influences, as well as by suggestive a vision and ethical principles, one of Tianxia's staunch critics places him on the philosophical horizon.

The articulated concepts, the logical coherence, the ontological commitment give the measure of an interesting utopia, a system of the Chinese thought tradition and an alternative to the construction of a future world.

1. UTOPIA and traditions of Chinese thought

All-under-Heaven can be understood in a cumulative way, but also as an alterity to the traditional mythical-religious system. It can be considered as an epistemology within a political ontology unified with cosmology. *Tian* has three meanings in modern languages; a) it means *top*, "the top of the world", b) "unity of the world", c) "heaven", as space in the form of hemispherical vault circumscribed by horizon above the earth. *Xia* has meanings; "under the"; "below", or "from lower". The system proposed by Zhao is under the accumulation of senses, but the thinker will define the senses of this concept operationalized within the proposed utopia.

A sketched chronology of this construction of ideas indicates an important field in the history of thought and, to the same extent, important thinkers as a reference. I recall the *Republic* of Plato, the work that complements his philosophy, the *Utopia* of Thomas More, which proposes a fictional society in the South Atlantic islands, the *Leviathan*, in which we meet an artificial man, designed for the protection of the natural man, *The Modern Utopia* of H .G. Wells, the Eric Frank Russell *The great Explosion*, an economic and social utopia. Andromeda of Ivan Efremov, written during the period of "the Soviet thaw" in which we find a humanity developing technology and culture in a social framework in which there is competition between alternatives philosophies.

Projects of some utopias we find also to the Romanian activists for affirming the defining values of the nation. Aurel C. Popovici conceives the transformation of the Habsburg Empire into a union of federal states. *The United States of Greater Austria* means 15 autonomous provinces(states), constituted on the principle of nationalities, respecting the ethnic borders having wide autonomy. The

pattern was obvious: the U.S. and Switzerland. Another political utopia is elaborated and supported by the great journalist, owner of the newspaper *Curentul* until 1944 exiled in Spain, Pamfil Seicaru. In his Madrid newspaper, *Liberty and Justice*, spread in the western diaspora and in chancery of the western states, proposes a project of the *United States of Central Europe and Balkans*. Basically, all the states under Russian occupation were grouped, they were to be represented in a constitutional Congress, which he called "of nations Beyond the Iron Curtain", a congress approved in principle by the Spanish government in February 1954. (10)

Of the few utopias listed, their content was developed around political, social, human structures of new, moral and dignified relationships, with a set of positive values. The question: if we separate from these works the literary utopias or the elements of literarity, those that remain can constitute grounds for concrete political-social transformations?

Experiments were made: in 1656 James Harrington writes *The Commonwealth of Oceana* and on this basis are designed three American colonies: Carolina (North and South), Pennsylvania (1681), Georgia (1733) organized physically, economically and socially. There was talk of "agrarian equality", the land was allocated equally, the sale-purchase was forbidden, the additional inheritance was the same. Thomas Jefferson conceived this mode of republication.

In the 1960 s-1970 s in the U.S. back-to-land movements and hippies resulting from a civic-political attitude were rather forms of protest than the result of elaborate utopias. Sure enough, the communist model designed by Marx and applied for over century in different countries, in different political contexts, crossed by convulsive events, tensions and conflicts can be considered an application but, at present largely failed.

The eight decade in the last century saw a controversy between Harvard philosophers, John Rawls and Robert Nozick on the subject of utopias more specifically, about future states and societies. In his book, *A Theory of Justice*, John Rawls begins with the concept of *Gedankenexperiment* (thinking experiment) affirms in new terms the traditional theory of the social contract. Representative groups will choose the principles of justice for a basic structure of society and each person must have an equal right to the most comprehensive fundamental freedom (11).

Robert Nozick, in response, writes, from the perspective of libertarianism, a theory of justice, as a justification and builds a model of utopia that he designs in today's society. "No state-writes the American philosopher-with broader attributions if those of the minimal state cannot be justified..."

Whatever its virtues it is clear that the minimal state is not a utopia"... (12) The utopia it projects shows that it is impossible to realize simultaneously the social and political goods that mark and define the human condition.

Utopia has the meaning of the best world for us all, the best world imaginable for each of us. But, observes the American philosopher, "the best" is a subjective notion: it is validated according to the individual.

From Chinese culture I would recall Tao Yuanming's utopia, *Peach Blossom Spring* in which the fisherman climbs along the river discovers a beautiful flowering peach forest, and through a cave he enters an open space and meets a human society harmony with nature. Presents in that place during the Qin dynasty (221-201 B.C.) had no contact with anyone from outside the area. A closed community that acquires a timeless feeling is table, unchanged. Can it then have concrete correspondence or is it a fairytale, a projection of a "heaven" an ideal that is untouched? The answer is found in *Dantong* in the Lyiun chapter of the *Book of Rites*: "The world belongs to all/ The world is shared/ Tianxia Weigong/" The effect of the vision of the "great unity" is found in the action of the reformers and revolutionaries illustrated by Kang Youwei in the *Book of the Great Unity*.

2. "Everything under the universal heaven is only Wang" Confucius, *Book of Odes*

The quoted analect opens two perspectives on Zhao's work. The first is the use of Confucian thinking today, a process whereby Chinese thought assures the continuity of tradition with the belief that this is the fundamental component of Chinese mentalities.

The second, and most important, is the construction of ideas, an alternative to today's world, which led to the identification of the author as one of the "big three" of Chinese international relations: Yang Xuetong, Qin Yanging and Zhao Tingyang. I would point out that Zhao's case, we are talking about an opera that proposes a vision based on philosophical thinking, developing new concepts and articulating them coherently, using European thinking resources and ontologically employing the possible world model he created.

Arguments: *All*: “By *ontological* excellence the philosophical idea of totality integrates, collects in an order, hierarchizes, gives meaning in the contradictory dialectical movement of opposites” (13) “*All* is here; *All* belongs to me: *All* is linked with the connection originating in the place; *All* is understood”(14).

In Zhao’s conception, *All* means the concept whose sphere comprises the complete number of things and beings in the relationship: thus, the *earth*, as a material reality, the people, their *psychology* (in the text “hearts”, the will), the ethical-political *institutions*-“world family”. The concept has a long career, and its content is enriched by the stages of history.

Tianxia (ALL-under-Heaven) also includes the heaven: *Heaven* means: a) infinite space in the station moves all the stars or *universe*; b) all heavenly bodies in space-*the world*; c) part of space that seems to form the hemispheric vault circumscribed by horizon above the earth. Add here also the metaphysical dimension, place of the happy after death, Eden, Paradise. *All-under-Heaven* seduces on the temporal coordinate starting from Confucius and Lao-tzi, also encountered during the Combat Kingdoms, and the spatial one referring to the whole, to the universe. “The archaic Tianxia signifies the connection between the virtues (moral value) and the conceptions of the world in the Warring States (479-221 B.C.) empire neo-daoist and Buddhist, the inversions and ethnographic forms, the features of the moments that make up in the present many faceted of the conceptual history Tianxia (All-under-Heaven). (15) From a concept-image, obtained by “hypothetical construction” (16) the process of modernizing and updating Confucianism, Zhao Tingyang uses it the construction of the system, translating it into the hypostasis of “ideal type” (*Idealtypus*) (17).

From the barrage of interpretations and criticism that emerged after the system *All-under-Heaven* configuration by Zhao, two observations are required: first, in ancient time “China was not China for those living in this territory who, they considered, was All that existed under Heaven.

What was not part of the Chinese world was beyond this sphere of the world”.(18) The West, first of all Europe, through its travels, through Christian missionaries gained ground, contributed to the emergence of the new identity along other tribes and beliefs, vectors of the cultural models it represents.

The second, as stated by Xu Jilin, is related to the “new Tianxia”, which would be the reconstruction of the internal and external order of

China and amplified by the Australian thinker Salvatore Babones (Sydney) who deepens Tianxia in the form of "relational" thinking currently bringing the "Chinese School of Foreign Relations)".

Zhao Tingyang sets his sights on the eight century history of the Zhao Empire, exemplary for understanding the reorientation of relations between countries today. The Zhao Empire, a rather weak tribe, absorbed the nomadic elements of the Mongols, conquered the Sang kingdom, tribes in the mountain area, not through military force but through a system of relations, developed urban life, the crafts. Political institutions have become complex, efficient.

The primitive religion is raised to the level of ethical conceptions-Confucianism-and of a philosophical speculation based on a code of practical morality. The great thinkers, Confucius, Lao-tzi, Mencius, Mo-zi lived in this age and Tianxia acquires, in Mencius's interpretation, the *Ren* component, that is love for humanity, generosity, humanity and others.

I understand here, from a political perspective, the following meanings: a vision of society as a whole that opens up the possibility of seeing all other societies politically unified. Another signification would be that in a divided world, with many different countries/states, Tianxia introduces the idea of transcending cleavages and the construction of a harmonious universal space, structured hierarchically, dominated by good understanding and respect.

I mention the fact that the opposition between All and the Party is defined by a theory of political legitimacy. States/countries represent the politics of force, cycles of progress, crises and Tianxia introduces and legitimized an ideal, global power.

To fulfill the content of Tianxia, beyond the obvious connotations and reinforcing the idea of vision, I must add the spiritual component implicit in the construction of the system. The notion of Heaven induces this idea by arguing that Tao, in Chinese thought, also means "the art of establishing the communication relation between Heaven and Earth and the sacred forces of man" (19). Heaven is the force of individualizing: "Heaven has produced virtue in me" (Confucius, Analects, XIV, 38). China, in tradition, is located in the center of the world its capital is the center of the Kingdom, and the royal palace in the center of the Capital. Four sides with temples frame the capital, the city and the center. To the east we have the temple of the Sun, the one of Heaven to the south, the one of the Moon to the west and the one of the Earth to the north. The

fifth “cardinal point” that of the zenith, is the imaginary vertical line that unites Heaven with the Earth. Here is located “the son of Heaven” and its mandate is to maintain in the harmony between Heaven and Earth. Governing by virtue is like the Polar Star: “all other stars revolve around it, paying homage to it. (Confucius, II, 1)

In the exchange supported by ideas with the revolutionary philosopher and adviser of the French President, Francois Mitterand, Regis Debray (20). Zhao maintained his conviction that there is no society without transcendence. A group, Debray argues, can only be defined in relation to a transcendental reference territorial, doctrinal, legendary, to which people’s faith is directed.

From the atheist angle, although it is considered that religion was fought in the Age of Enlightenment, faith remained. For a secular state, moral obligations become sacred values. The French philosopher calls the requirement to define the group through an entity outside of the “sacred of the collective”. This belief ensures mutual trust between the members of the group and guarantees the social order.

The general idea of the difference between the West and the East in the sense that the East favors the comprehensive mode of balance and harmony and integrates all the different elements of the world into a coherent cosmos, and the West favors the explanatory principles that tend towards universality, cannot be illustrated by a desired utopia as an alternative to globalization.

A first set of arguments is supported by the author. Europe has failed to think about an inclusive unity although it has in its identity three models close to Tianxia: the Roman Empire, Christianity caused a “global spiritual war”, and towards eternal peace, his project Immanuel Kant for the future of humanity.

For the first model, we remember that, in Zhao’s opinion, the policy “advanced” related to the notion of state, and in the Roman era it was applied by the idea that a stronger state must dominate other states.

Rome was strong when the political power felt very strong, it occupied the territories, it developed in exterritoriality.

Christianity can be a source and argument for Tianxia if we follow the steps of its constitution and evolution with ever-increasing social impact and increasing political importance. Its area of spread, extended to the earth’s surface, hierarchies and centers of power nowadays the dialogues developed with the other religions, especially monotheists can be inspirational points for an alternative to globalization.

If in the sequence of primary Christianity we find a diversity of opinions and belief provoked by oral message Christ, of different writings, by fixing the Apostolic Creed to Nicaea (325 A.D.) (21) Christianity knows the attempt to unify.

In the sequence of the Middle Ages, Christianity develops in close connection with the monarchs acquiring a political feature. But, at the same time, a differentiation process takes place on the basis of doctrinal aspects, liturgical formulas, criteria of internal relations. The Great Schism (Separation) of 1054, The Protestant reformation having as its basis the interpretation of human freedom, the doctrine of predestination, then the Counter-Reformation are aspects within Christianity that do not provide the example of harmony and tolerance within the meaning of Zhao's concept.

The continuation in the twentieth century of the diversification of Christianity through the neo protestant cults, the rationalism as a disturbing factor of the doctrinal corpus, the lack of a fertile dialogue between religious with all the contemporary efforts of closeness give a complex picture to this phenomenon of consciousness.

The approach that Zhao's system claims is linked to the fundamental idea of gaining a new ontological dimension by promoting a nonviolent strategy, an "art" (as we will call it) to impose a higher mentality, to institute, impose and respect moral values, configure a human destiny fulfilling its individual and social existence.

The Kantian moral imperative leads to an order in society, an order necessary for the expression and development of the creative potential. But there are threats from outside, from other states that produce social disturbances. The Kantian alternative is the extension of the legal relations based on moral values. "For states in the relations between them after reason there can be no other way to get out of the lawless state that knows only the war... to comply with the public laws of constraint and to form a *state of peoples* (my.s.) always growing which would eventually encompass all the peoples of the earth"(22)

The Tianxia system, asserted as a political option according to the complexity of reality, also includes less obvious European sources of influence. We find in Vilfredo Pareto's sociology Treatise resonance ideas for Zhao's vision. Pareto follows the elements of establishing a democratic social order based on *social cooperation* and *participation*.

Man, writes Pareto, has a need, that of rationing a "need for logic". When what he thought (subjective) coincides with what happens

(objective) we are talking about a logical action. Other types of actions when the purpose subjective is different from the objective we speak of non-logical actions. Numerous non-logical acts we meet in civilized peoples. The political acts coming from the tradition of a people (of a human) have an objective and subjective logical purpose. In the case of the system in question, the action is logical; the two goals meet but in practice, the action is non-logical. Between the subjective and the objective action there is the difference and the difference give the measure of the utopia. I retain another idea: Pareto, showing the structure of a society (*elites* and *masses*), writes: "the political elite finds its resources and legitimates authority not in the profession but in its relations with its masses with the it dominates" (23). The system discusses the issue of authority in roughly the same terms.

Another project regarding the relations between the members of the society is that of mutual knowledge. Georg Simmel (24) can offers solutions to have a good relationship with the other his representation must be incomplete. The other must have a secret that we do not know. Each of us rationally chooses parts of the representation of the other.

3. Conceptual construction and critical dialogue

From the perspective of Chinese philosophy, Zhao Tingyang updates the concept of Tianxia by enriching it and updating its content. In his approach the Chinese philosopher considers that the world has been researched as a scientific object.

But traditional Chinese philosophy has only intermittently questioned the subject from the perspective of the sciences. The Chinese spirit studied the society in depth on the one hand, on the other it tried to understand nature from a poetic point of view. I believe that, in this sense, the concept Tianxia also has a metaphorical connotation as well as the interesting astronomical vision suggested by the title, sustained by the harmonization of the color sensations, of the tactile ones, auditory in synesthetic operation. Zhao follows the path of the Chinese spirit, but it takes into account its political dominance in a popular way and less the interest for the truths of nature. More specifically, of techno-nature according to the Romanian theoretician in physics Basarab Nicolescu. In his opinion, a political epistemology starts from the following postulate: the world is made up of *things* and *deeds*; only the facts, *as for as they were done*, decide the destinies. *Things* are what they are: they exist beyond our choices and do not pose any problems. *Nature exists* while society *was made* and, I add, relatively stabilized. *To do* it replaces being

in the sense that things do not carry the meanings involved in the facts, Zhao sees the sharp formulation: *to be* means *to do*. For Chinese thinking, problems related to people, of the soul, while Western thinking is involved view of truth and spirit. For the Chinese thinker *truth* exemplifies Zhao, depends on a number of relationships; "Nothing can be said about a thing that can be done, without it being defined according to certain relationship; a set of relationships and not an essence define and decide what is/exists."(25)

This metaphysics of relationships induces the thought of a political system of the world. Tianxia is the expression of a system of harmonious relations between people. Therefore Zhao's thinking distinguishes between a philosophy *for the world* and a philosophy *on the world*. The consequence: the Tianxia system through the density of the concept (a. historical territory, b. the choice and agreement "of heart" of all the people, c. world political system, guaranteeing the universal order) can achieve the *eidos* of the world.

The concept of *politics*, according Zhao, has several definitions: the meaning in which it is understood in the West is that of fighting for power. And here's an answer to the systematic or essayistic criticism that have been brought to them. "They didn't understand me: a misunderstanding born of their reading." In the view of Tianxia critics, it is always regarded as China's ideological expression in the struggle for power.

Howard W. French (26) shows that Tianxia is the way the past helps to build China's momentum as a global power. The symbol of the U.S. the Statue of Liberty welcoming the flourishing masses in front of the future is in contrast to be Great Wall, built to keep out the masses of rulers with dynastic ambitions.

Even for Graham T. Allison of the *J.F. Kennedy School of Government* at Harvard, the Tianxia system is nothing more than a political treaty. He coined the phrase, "Tucidide's trap" to refer to the situation in which a rising power causes fear in a restricted power, this situation escalating to war. That is why at the meeting of President Trump with Xi Jinping, the first spoke: "Both important players in the region have a moral obligation to move away from Tucides's trap."

William A. Callahan (University of Manchester) develops, systematically without aphorism, a critique whose meaning is the whole political dimension: "Zhao's project is actually to transcends the

historical limits of Chinese tradition in order to explore the theoretical possibilities by Chinese thought for dealing with contemporary problems.

The Chinese philosopher points out that throughout history, Tianxia has imposed a different definition of politics. Traditional thinking aims to turn the enemy into a friend, politics is an *art*, not a science. Seeing in politics the struggle for power does not go beyond the state of nature: politics must transcend the natural state, it is the *art* of cooperation. The concept of *empire* led to debates engaged in each participant's own way of thinking. For the author of Tianxia system, *empire* is not only a geographical but also a cultural institutional concept.

The differences among the ideas of *empires* can be detailed as follows:

1) The *Roman Empire* is typical ancient empire. It is considered a military superpower with territorial expansion. I have a stable way of organizing social life, a system of international order, a model for establishing political-military relations on large geo-political spaces.

2) The pattern of the *British Empire* is typical modern empire based on a nation/state under mixed ideals of nationalism, imperialism and colonialism. Instead of territorial expansion, imperialism has created colonies to develop and maintain its control of the world and the division of the world into the developed and undeveloped. The pattern failed since the Second World War of the universalizing of the system of nation state, together with nationalism and the consciousness of independence.

3) The new pattern is of the *American "empire"*. It is a new imperialism inheriting many characteristics of modern imperialism but transforming direct control into the hidden, yet total dominating world control by means hegemony or the "American leadership" prefer to call it. The concept of *hegemonic imperialism* defines action not only in political and economical spheres but also in knowledge especially and by globalization it has greatest possibility to universalize its own. Joseph S. Nye Jr. calls U.S. to enhance its "soft power" (diplomatic ability, the Intelligence) for the U.S. is still not powerful enough to go it alone the processes it is strongest power since Rome. (28) This empire is much more a game winner as it also defines the rules of game.

I note that such an analysis, although brief, could not have aroused response reactions as clear, even if they did not target the structural elements of the proposed system as an alternative to today's world. By operationalizing the notion of *empire*, Zhao joins and points to the notes of the concept of *historicity*. "Historicity is a metaphysic than

can explain the rationale of existence." Metaphysic? Yes, the Chinese philosopher responds because the temporality of existence is endowed with a dynamic, conscious structure, it becomes historicity, time become history. (29) I supplement here with an idea of Lucian Blaga: for the objectivity of some processes to acquire *historical dignity* the fact must happen in a stylistic field.

This is why Tianxia has the style, structure, mechanism and strength to fulfill his historicity. Tianxia may like an empire. This leaves the impression of a globalization, but it is completely different. Tianxia indicates a globalism, but it means an institutional world.

The system proposed by Zhao takes into account the conditions under which new technologies, the Internet, all the connections, artificial intelligence and which make today's world a material system. Tianxia proposes a political system that ensures a common body by ordering, coordinating and supervising the different system of the world. *The world*, says the Chinese philosopher, is the highest political unity. Western conceptualizations do not include in this regard. Tianxia is a profound concept of the world as we have shown, defined by the geographical, psychological-affective and political trinity. From the point of view of this political ontology, our current world is a *non-world*. The world institution and popular support are missing. The world has not been fulfilled as *a world*. All-under-Heaven, the world view on the world would allow us to understand correctly and discover solutions to the needs of the world. *The needs of the world* are principle greater than internationality.

The current man comes into the network: *co-exist* in relationships with everyone. It is ruled by nostalgia and hope: the elderly-we are told belong, perhaps, to the countries, but the young people belong to a community that exists on the work.

CONCLUSIONS: all under the same heaven.

1. The Tianxia it is a utopia.* that has synthesized the best traditions of ancient Chinese thought bringing it to the present day. The model is an alternative to the process of globalization. He imagines a perfect order of the future world but without offering a way by which the present and the future can be connected.

2. The Tianxia system induced the idea that it was trying to revive the ancient synocentric hierarchy of pre-modern Asia. From here and a predominantly political reception horizon, in which the concept of *hegemony* was at once enunciated and rejected in the dispute of ideas. In Zhao's thinking the world system is characterized by harmony. Coherence is achieved through the internal relations of diversity. The internal order depends on the external order a lower order (state/nations) depends on a higher order. *Internationality* is an inadequate Western concept: the *World* has wide scope and also encompasses national interests.

3. Zhao's most important argument believes William A. Callahan is that Chinese thinking and the Tianxia system provide a productive form of *self/other* relationships, a relationship that does not exclude difference. After examining the assertion that in China Tianxia is *everything*, we are difficulty. The West has absolutely excluded otherness and has been confronted with difference by conquest. We must examine how *his/her* relations work to include difference in hierarchy and for groups social marginalized. Tianxia pattern is one including: nobody and nothing are excluded. He reconstitutes the world according to the model of family ties: this develop in the State, the state in turn will be linked by harmonious moral relations in the entity called the World.

4. The overall image that the system gives is that of "everything included". The history of the Internet, Zhao appreciates, explains the concept of *co-existence* had before existence: if the others do not exist you do not exist on the Web. The power today is force, violence and expresses the authority of States. But these are changing: they are transformed into services. Services are global: providing the best services you exercise power. In 20-30 years the evolution of things will lead to a global system that will protect humanity against any kind of risk.

5. The type of rationality corresponding to the model is relational rationality, different from individual one, at least in political thinking". For me nothing but this maximization of one's own profit does not better explain the failure of humanity" says the Chinese philosopher.

6. The elaboration of the system is the result of the use knowledge from "a number of disciplines" as the author states, first of all, a deep knowledge of Chinese history, of Western/European history. Second, to establish the values of the Roman Empire, of Christianity and Kantian thought.

Remark of his philosophical thinking, Hobbes, Martin Wight, Plato, Plotinus, Bachelard, Levinas, Habermas, mathematicians Arow, Godel; sociologists V. Pareto, I make up a reference system that justifies Tianxia in the horizon that goes beyond political domain. A workshop with 14 students of different nationalities, held at Stanford University in May 2015, showed interest in the proposed model and placed in the field of research of epistemology, metaphysics, social and political philosophy.

In the thought of Zhao Tingyang is understood the deep meaning of the ancient *politeia*; the art of driving the fortress.

NOTES:

In the English version only the translation of explanatory texts is considered. For bibliography see the Romanian version.

**The comparison belong to him Jean-Marc Bonnet-Bidaud. (<https://liractuelle/February 20, 2019>).*

1. The French magazine, Le Nouveau Magazine Littéraire, under the title *The 35 Thinkers who influence the world for the better and for the worse* groups important personalities of the world into six categories. Chinese philosopher Zhao Tingyang is one of the categories "The influencers".
 2. The principle America First has been used by American politicians, either Democrats or republicans, starting with President Woodrow Wilson to define the policy of neutrality during World War I. The update of this guideline was announced by the then-candidate (March 2016), elected President, Donald Trump in a New York Times interview with journalist David E. Sanger. (<https://en.m.wikipedia.org>)...
 17. The special analysis of the specialized philosophical literature, new hypotheses confronted with the reality of the sciences we have in the book of the philosopher Ioan Biris, *Conceptele stiintei*, Buc. Editura Academiei Romane, 2010. The work is a reference for any conceptual research.
- * An interesting and extended approach to utopia from perspective of melancholy-activism in the general framework of intellectual and political analysis in European history we find in Wolf Lepenies book: *What is a European intellectual?* Buc. Ed. Humanitas, 2012.

The Thinking of Confucius and the Moral Model of Ioan Slavici (2018)

Dumitru MĂRCUȘ

The following paper offers a perspective on the philosophy of Confucius as it appears in the moral model of the classic Romanian writer Ioan Slavici. There is a long list of studies on the influences by which Confucian thinking is present in the literary work of the Romanian author. Therefore, the aim of this paper is to analyze the implication of the moral ideas of Chinese spirituality in the writings of Ioan Slavici, more precisely his nonfictional work. Three aspects will be discussed: a) the historical perspective; b) assimilated philosophical readings; c) establishing the moral model in the thinking and writings of the Romanian author aforementioned.

Vienna. 1870. Spring. Two students, Mihai Eminescu and Ioan Slavici, were on their way back from Professor Hyrtle's course on Anatomy, a course attended with great interest by the Philosophy and Law students. All of a sudden, Slavici exclaims: "in the organic world everything exists not *in that*, but *so that*, even in the smallest details suitable for the purpose with which they come into *being*."¹

"Where did you get this from?" Eminescu asked; "Where did you read it? Who told you this?" Eminescu's extensive philosophical readings, his mastery of language and abstract notions have made him realize that it is an ontological sentence with reference to cause-purpose relations that "is coming into being". His immediate reaction was to recommend Slavici that he read philosophers and works, whom the apprentice from Arad, nicknamed Aristotle, had not had the opportunity to know before.

He was to start with Schopenhauer, followed by a reading of Confucius and Buddha and finally some of Plato's *Dialogues*. In spite of linguistic hesitations ("I did not speak either German or French that well."), Slavici debates *On the Fourfold Root of the Principle of Sufficient Reason* with his mentor. The Ph.D. thesis of the German philosopher provided him the opportunity to deepen his knowledge of philosophy, for Schopenhauer had started from Kant and was questioning the knowledge limited to the conditions of existence. The principle of sufficient reason would apply to only four classes of objects: 1) material things in terms of cause and effect; 2) abstract logical objects; 3) the class

of objects expressed quantitatively; usually geometry, mathematics; 4) moral judgments related to motivation. Certainly, the last "root" triggered the interest of the writer from Şiria*¹, with his previous experience, family education, maternal counseling, "popular philosophy" and a Cartesian common sense amplifying this interest. I would also add here the fact that Socrates, not as a character of Plato's *Dialogues*, but as a symbol, opens the way for the one who wants to know and who must begin by knowing oneself. Furthermore, it is reason that "makes the agreement of our spirits, while the senses and the personal interests divide, separate the people."³

Gradually, Slavici begins to shape a field of close reflection and exploration. It is about morality as an expression of the relationship with oneself and with the others and about reason as a way of knowing.

In other words, we can regard Schopenhauer's philosophy as "an original and, I would say, modernized synthesis of three systems of thinking: Kant's philosophy, Plato's paradigm and the Buddhist religion."⁴ The idea that can be highlighted is that by reading *The World as Will and Representation* Slavici settles the important elements of the three sources, especially Kant and Chinese philosophy, which will be preferred over Indian thought. The popular moral philosophy, as known from experience, is seen as being ordered according to the idea and the principles of possible pure will and not according to the actions and conditions of human will in general. Although not explicitly, Kant will be present in the writings of the Romanian writer through the Schopenhauerian filter, either in moralizing essays (*Human Deed*), in courses (*The Aesthetic*) or in teaching works on education (*Rational education; Moral education*). I should underline a few ideas: human action is morally good if the intent behind it is to unconditionally respect moral law. These are the kind of actions that come from duty.

An action with positive consequences has no moral value if it does not have the initial intention to respect moral law. This kind of actions is similar to duty. Considering the dual nature of a human being torn between passion and reason, one has to be encouraged to achieve something gradually - a Confucian idea. Thus, the first, which is the maximum, is of universal value only for some people; next is the hypothetical imperative expressed through "if...then...", which takes into consideration the means used to achieve a certain purpose. Finally, there is the categorical imperative that has universal and unconditional value: "you must do x".

In the succession of the various forms of social development, real moral patterns are configured under the force of ideas and bear certain characteristics. For instance, the imperative type of morality can be found in traditional societies, like the one in which Slavici was born, grew up and developed, a society present in both his journalistic and literary writings.

The introduction to Schopenhauer and his work opens two perspectives for the Romanian writer that will mark his thinking and writing: the first, the idea of metaphysics based on concrete intuition as we will find it updated at Henri Bergson at the beginning of the twentieth century, having *will* as a fundamental element and the second, the discovery of Oriental - Hindu and Chinese - thought.

The will and representation in the title of Schopenhauer's work mean: *will*, a vital impulse that creates necessities and therefore becomes the source of suffering, and the outside world, which exists to the extent that it is perceived by consciousness, so as *representation*. The only form of moral behavior is *mercy*: only through compassion and by understanding *the suffering of the world* can one overcome selfishness and identify with the ones around oneself. There is a higher level, however, a level where one can free oneself from suffering: through aesthetic contemplation, through ascetism and meditation, and through extinction, fusion with NIRVANA.

The influence of the Romantic German philosopher on artistic creation was overwhelming. In the Romanian context there was the literary society of Junimea with Mihai Eminescu and Titu Maiorescu echoing the ideas contained in *Die Welt als Wille und Vorstellung*. Titu Maiorescu has translated the aphorisms and has based his aesthetic theory on some of Schopenhauer's ideas.

Ioan Slavici, a member of Junimea himself, also directs his reflection towards the moral aspect, asking himself: "Isn't it that this will enters the consciousness of man as a feeling?"⁵ He answers the question "What is consciousness?" with the help of Herbert Spencer's thinking and concludes that the sensation received and perceived is transmitted to consciousness that is to *cum scientiae*, whose Romanian equivalent would be "a lua aminte" (to keep in mind). In fact, the author of *Mara*^{*ii} becomes aware of the philosophical value of the Romanian language. For example, the conjunctions *so that* and *in that* have different meanings; *so that* can determine will motivated by a purpose, while *in that* indicates a causal relation. Terms like *lineage*, a concept that in Romanian thought

has a metaphysical meaning, *people* (considered outside the literary dispute), and *nation*, form a field of concepts that demonstrate the Romanian writer's comprehensiveness. The *lineage* stands at the crossroads between metaphysics and history, an idea founded by Mircea Vulcănescu and, along with him, intending to define the Romanian identity, there are the representatives of philosophy during the interwar period, from Nae Ionescu to Lucian Blaga, from Mircea Eliade to Ernest Bernea, from Dan Botta to Constantin Noica. In an essayist expression, Slavici notes: "Speaking about practical wisdom, Schopenhauer says of Confucius that he has been the sagest of all the people that have lived on the face of the earth."⁶ This encounter with Chinese wisdom is a true revelation; the Schopenhauerian text is just the trigger element. It can be found in a short chapter in *On the Will in Nature*, entitled "Sinology". Schopenhauer's remarks are characteristic of his thinking: "Secondly, we find the wisdom of Confucius, which has special attractions for Chinese savants and statesmen. Judging from translations, it is a rambling, commonplace, predominantly political, moral philosophy, without any metaphysical support, which has something peculiarly insipid and tiresome about it."⁸

We shall retain from this the aspects that have led to the separation of Slavici from the Schopenhauerian morals, from the Indian philosophy and his orientation towards the universe of the *Analects* of Confucius.

First of all, the Romanian author will be conquered by "the broad philosophy" which gives the moral teachings assimilated within the family or from education a concise, abstract, "cultivated" form. It is what Descartes calls "the power of judging well and distinguishing truth from falsehood, which is properly what is called common sense or reason" and "is naturally equal in all men".

Second of all, that which means "predominantly politics" will not be important to Slavici. He was the bearer of the conservative ideas of Junimea and supported the idea of Romanian cultural unity, paid by press processes and reclusion, but he did not accept the political unity. Present at "The Festival of Putna", Slavici rejects the political aspect, thus keeping the promise made to Vienna. In what dualism is concerned, Slavici naively claims that we should not doubt the good faith of those who have committed this act. Good faith and loyalty towards The House of Habsburg will bring him a second detention in the Kingdom of Romania, following the trial of the journalists collaborating with the publications that have appeared during the German occupation. Even

more important, after Octavian Goga's prescient article "A man died: Ioan Slavici" (*Tribuna* 1910), the septuagenarian writer becomes as well a victim of public repudiation by personalities of the time, the most prominent of all being Nicolae Iorga. Not even at his death, does Eugen Lovinescu, who does not accept Slavici's work and its system of values, find words of compassion.

In the third place, Schopenhauer suggests the "disappearance", "the slowing down" of the actions of morality caused by *mercy* from the consciousness of identity with other human beings through direct intuition. TA TWAM ASI (this is who you are). "I read everything that I came upon about the life of Confucius and about his teachings."¹⁰ says the writer and shows us that for Chinese spirituality, whose expression can be found in the *Analects* and in *Kong-Fu-Tzi's* work, the human being, from one generation to another, does not search for extinction, but for perfection. In India, everything is about letting go of the self and embracing the spiritual uplift, while in China moderation is a virtue, life is "restrained prose", writes Slavici, and cautious poetry. This perspective can also be found in the way both societies are organized: Hindu society, organized in castes, comprises the happy ones in a differentiated way, whereas in China "live some of the happiest and long-lived people."

Europeans have been aware of Chinese culture for a long time. A material proof, a stone inscribed in 781 AD¹¹ shows that a Nestorian Syrian, accompanied by other priests, was welcomed at the Imperial Court in Changan. They founded there a monastery called "The Persian Temple". Nestorianism was the Christological doctrine born inside the Christian Church in the fifth century and the Chinese regarded it as a Buddhist or Confucian sect.

"...here on earth, China is like the precious stone of a ring", claimed Nicolae Milescu Spătarul, a Romanian scholar who contributed to history in *The Description of China* by presenting his diplomatic experience (1675-1678), the customs, mentalities and his reception by Emperor Shengzu in Beijing. In Romania, various representative personalities show interest in Chinese culture, not only within the literary society of Junimea led by Titu Maiorescu, but also among historians and philosophers.

Ioan Slavici publishes the article "China and the Chinese" in *Tribuna* (nr. 24 from 1885), in which we can also observe an exposition on language. Through an association with old evidential means from our own popular culture, the writer shows that Chinese, including the written

language, is a favorable environment for the emergence of this kind of philosophy: "...and I began to admire the Chinese, as they did not write separate words, but well-understood ideas, which you could not write, nor read without understanding them first."

Chinese culture has been offering the image of a remarkable continuity for four thousand years, Anne Cheng observes¹². But in spite of this, its history shows fractures, mutations, which reveal the picture of the original thinking. Lao-Dzî introduced the fundamental concept of TAO or DAO, as an order principle present in every aspect of reality. We are referring to a celestial TAO and an earthly one. "They oppose each other like the fundamental principles of Yang (masculine) and Yin (feminine)."¹³ TAO represents the path one should follow, it is the direction of the moral conduct, it is the art of connecting the sky and the earth; it is the sacred power of humanity; it is, eventually, the magical-religious power of the divine, of the wizard, of the king, as Mircea Eliade states. There is a TAO of the human being, meaning the conduct principles and the moral model promoted by Confucius. Having lived in a period of anarchy, of injustice, general misery and suffering, the thinker focused his attention on the human being and initiated a radical reform on moral basis starting from the people responsible with governing and from the sovereign. His *Analects* were mostly created by his disciples, researchers claiming that only the book *Lun u* revealed the thinking of Confucius himself. Methodically, the affirmation has to be read in context: I refer here to Anne Cheng's observation that texts have to be read, that you have to be "immersed" in the authentic Chinese thought, to "listen musically" by refining your hearing.

When Jesuit monks arrived as missionaries in China, led by Michele Ruggieri and Matteo Ricci (known as Li Mandu in China) during the reign of Emperor Wanli of Ming Dynasty (1582, Canton), they found a fertile land for their action. Persistent as they usually were, they got close to people, starting to learn their customs and tradition, they were accepted, they learned the language and translated the four classic works of Confucianism into Latin.

The representatives of the Enlightenment assimilated the thinking of Confucius sagaciously, blurring the elements of Christian theology - the linking bridge to Europe - for the sake of reason, of secularism and of the emancipation through knowledge and culture. We have, therefore, a Confucius of the Enlightenment, a defined and enriched science,

Sinology, an attractive moral vision, complementary to European spirituality.

Through his readings from *L'Orient pittoresque*, Ioan Slavici meets a Confucius sifted through the experience of the Enlightenment. Leibniz and Voltaire, representatives of two European cultures with a rich history, are the main promoters of the Chinese philosopher's thinking. Slavici will also have access to the teachings found in the *Analects* by reading J. J. Rousseau and Pestalozzi, who will guide him in his teaching activity. His teaching career will offer him a sense of pride and a source of satisfaction and accomplishment.

Although Schopenhauer is quoting Voltaire with great enthusiasm in *Die Grundprobleme der Etik* („nous laisserons ce monde-ci aussi sot et aussi mechante que nous l'avons trouve en y arrivent" = we shall leave this world as foolish and as wicked as we found it on our arrival), he shows receptiveness towards other cultures and quotes the French Sinologue M.G. Pauthier and his work *Livres sacres de l'Orient*, in which the *Analects* are translated. This French author will become the main source of Chinese spirituality through two important books.¹⁴

Confucius was the founder of the RU doctrine (The Hundred Schools of Thought). At the same time, his name is also linked to a collection of folk poetry. Ruists were educated people whose aims were to implement a new pattern of relationships between people, new values, to understand the problems related to the ethics of administration and governing and to improve these aspects. A synthetic model of the teachings of Confucius can be ordered on two main axes.¹⁵

1. **A human being's self-development:** desire; courage; calm; self-control; moderation; justice in a legal sense; aspiration; caution; humility. This real individual project targets the human being, but through certain specific characteristics, the Chinese individual of the past. Slavici's readings will help him distinguish those traits compatible with his experience, with his own behavior, with the social relationships of his time. The characters of his novels and short stories will be created based on this kind of model. If we follow the study on *Moral Education* we can keep in mind that *desire* is carried out towards *perfection*. We can also imply that there is an implicit aesthetic component: this is what Slavici calls "need" and it is satisfied by the presence of perfect things (works of art). These linger within one's soul - the author says - and they last. *Self-control* as well is an objective of the moral need: the following sentence, "characters are not formed, but revealed by rational education"¹⁷, evokes

the idea of Confucius that the development of one's personality is made gradually through the discovery of the latent traits of an individual.

2. The creation of the superior human being from a moral standpoint: sincerity, learning, moral mentality, the capacity of investigating phenomena, "the art of life", or the ability to choose beautiful and pleasant things in life.

During the Viennese period, Slavici's readings about the Chinese form, civilization and thought are summarized "mainly" in the following: *love for justice, love for truth, truthfulness, honesty*. These values are derived from the *Analects IX*: "He that is really good, can never be unhappy."

Of the five virtues that Confucius mentions, Slavici offers plenty of illustrations that present the virtue of following rituals and traditions in his work. For instance, the reaping ritual, the harvesting of wine grapes, the fair of Arad, are all elements that confirm the implication (in a logical sense) of Chinese thought in what Mrs. Eleonora Slavici used to call "a soul process". Another perspective opens by analyzing the concepts developed by Confucius, and here we emphasize that we are dealing with the twentieth century mentality, beyond the iconic cultural landmarks of the nineteenth century. For example, JEN, the concept mentioned most often is translated into English as *humanity*. Having been mentioned over 100 times in the *Analects*, it gains new meanings like: "JEN is the human being" or "that which makes the human being the best human being"; "JEN=the sum of all virtues"¹⁷. These meanings contain the values of the individual aforementioned and an extra one, absolutely special, XIAO, which means devotion to parents and older family members. Slavici argues this moral value by interpreting universal art and literary works, which have family as the central theme. *Laocoon and His Sons, Oedipus, Eminescu (Oh, mother...), Hamlet, King Lear, Romeo and Juliet*, all linked to the guilt of "disobeying parental will".

REN is a concept that can have various meanings, which refer to love for humanity, generosity, decency, selflessness, YI, which means justice, honesty, loyalty, LI, behavior property, rules and conventions among individuals and social life. We can observe that this union of concepts evokes the image of the entire social and political life, of the relationships between individuals and projects a superior, efficient model. The notion CHI indicates action, thus emphasizing the dynamic aspect of the society, the mechanisms responsible for its movement. The idea of "Christian love" as well can be inferred from the concept of REN;

a missionary called James Legge (1815-1897) translated the original texts and introduced this idea to the modern world. Illustrating "the ethics of Ardeal" in his work, Slavici seeks to demonstrate "where lack of will, of moral courage and moderation lead" and that the moral concept of *love* understood as moral value is characteristic of the human being, of the society, especially in its orthodox Christian context. One of the three virtues of Christianity, along with faith and hope, love is considered by the apostle St. Paul, a personality much quoted in the writer's texts, to be the most important.

The contact with the American pragmatism (Ch. S. Peirce, W. James, John Dewey), after Nietzsche's Voluntarism, after Bergson, has brought a second Confucius in modernity (Anne Cheng), the one who has been through two global conflagrations, experiences the process of globalization and has attracted the attention of the moral world through the idea of meritocracy, through the imperative of education, through the moral requirements of the justice and the judicial truth makers. Nowadays, the thinking of Confucius has spread in various cultures, due to the themes that generate great interest even today. The existence of more than 500 Confucius Institutes around the world represents a suggestive argument in this sense.

The Chinese philosopher describes himself throughout the ages:

At fifteen I set my heart upon learning.

At thirty, I had planted my feet firm upon the ground.

At forty, I no longer suffered from perplexities.

At fifty, I knew what were the biddings of Heaven.

At sixty, I heard them with docile ear.

At seventy, I could follow the dictates of my own heart; for what I desired no longer overstepped the boundaries of right.

His thinking has triggered the process through which one can live up to the dignity of one's name: similarly, Plato's dialogue *Cratylus*, read by Slavici, shows that the name carries a certain truth; the word that names. There is something stable and consistent in names. Socrates seems to invoke aspects to be known, but as C. Noica shows, he invokes things as models, the realities that include names as well. The name has the stable nature of a tool and it also has a critical function. The Greek term (*krinein*) means to judge so that you can also express a judgment through naming. We can identify here the Confucian idea that the name has to cover entirely the person, the object or the process that it denotes. For the Chinese philosopher, the leaders of the society have to be

paradigmatic people, with a refined education, broad knowledge and exemplary morality.¹⁹

Ioan Slavici, a classic writer, the author of an extended work, the creator of the novel *Mara* ("the most expressive narrative work published between 1880 and 1900, and even ... our best novel before *Ion*" the critic Șerban Cioculescu claims), a journalist by vocation, a creator of journalistic works, is an example of the contemporary profile of the intellectual, European through the assimilated values, but so Romanian in his manner as a knowing, tireless and moral human being.

Nowadays, what we encounter is a moral model without an ethical code, writes Zygmunt Bauman. Market acquisitions define human identity, image dominates reality, what we can see defines that which exists, the French philosopher Gill Lipovetsky tells us. Postmodernism underlines a self-centered morality, a personal accomplishment, a differentiation from the others "if the morals has come to be distinguished as the aspect of thought, of feeling and of human action, what refers to the distinction between right and wrong has been the accomplishment of the modern epoch."²⁰ Currently there is a lack of interest towards the freedom of reason and the reason of freedom.

Translated by Kimak Mădălina Larisa

Notes:

1. Ioan Slavici, *Opere, vol.VI (Memorialistică)*, Buc. Ed.Fundației Naționale pentru Știință și Artă, Univers Enciclopedic, 2005, p.808

2. Idem, p.283

*ⁱ Șiria, the writer's hometown, is located near Arad, it is the town where he did part of his studies, where he worked as a practitioner in the law firm of Mircea V. Stănescu and as a publisher at his humoristic magazine *Gura satului*

3. Aurel Codoban, *Introducere în filosofie*, Ed.a III-a, revisited, edited, but unpublished. www.comunicare.codoban.ro/if.

4. I. Petrovici, *Evocări de mari filosofi*, Buc. Ed. Librăriei Universala Alcalay&Com.f.a., p.79

5. Ioan Slavici, *Op.cit.* p.691

*ⁱⁱ *Junimea*, a literary society founded in Iași in 1863 by the young former students who returned home after studying abroad. Its leader, Titu Maiorescu, was the main critic of the time. The society gathered the most important writers, philosophers, legal experts, and scientists, thus being a real cultural movement. The critic Tudor Vianu established its defining features; the philosophical spirit; the

rhetorical spirit; irony; the critical spirit and a taste for the classic and academic.

*ⁱⁱⁱ A representative novel for Romanian literature of the nineteenth century, set as a pattern of the classic value by G. Călinescu - one of the most important Romanian literary critic and historian - considered "a giant leap of genius", "almost a masterpiece".

6. Ioan Slavici, *Op.cit.* p.526

7. Ion Breazu, *Slavici și Confucius* (în) *Studii literare*, vol.IV, Universitatea din Cluj, 1948, p.59

8. Idem, p.60, (German text, my translation, D.M.)

9. Idem p.69

10. Ioan Slavici, *Op.cit.* p.527

11. Lucian Pricop, *Confucianism, creștinism, comunism. Învățăturile lui Confucius*. Buc. Ed. Cartex, 2017, p.5.

12. Anne Cheng, *Histoire de la pensee chinoise*, Paris, Seuil, 2014. www.seuil.com/ouvrage. Head of department „Histoire intellectuelle de la Chine” la College de France and translator of the *Analects* of Confucius.

13. Mircea Eliade, *Histoire de croyances et des idées religieuses*, Paris, ed. Payot, 1978, p.25

*^{iv} The four books considered "a classic corpus of Confucianism" are: *Da Hue*, *Djung Iung*, *Lun u*, *Măng-dzî*. Ion Banu, *Filosofia Orientului antic*, vol.1 claims that only *Lun u* "evokes the thinking of Confucius himself". Consider Ileana Hogeia-Velișcu as comparison.

14. Ion Breazu, *Op.cit.* p.63

15. Confucius, *The Ethics of Confucius*, trad.Wu Ting Fang, Ed. Miles Menander Dawson, G.P. Putnam's sons New York, 1915

16.Ioan Slavici, *Educațiunea morală*, Biblioteca Minerva, nr.57, 1909, www.dacoromania.ro

17. Confucius, *His Life and Thought*, www.c.t.taipe.gov.tw.

18. Liviu Petrescu, *Studii transilvane. Coduri etice și estetice la scriitorii transilvăneni*. Buc. Ed. Viitorul Românesc, 1997, p.48

19. Karin A. Lai, *An Introduction to Chinese Philosophy*, Cambridge University Press, 2008, p.84

20. Tudor Petcu, *Dizolvarea omului contemporan*. www.oglindanet.ro.

Un document aflat în Biblioteca arădeană cu privire la primul călător român în China

Augustin MUREȘAN

„Iară de la Dabija Vodă înainte îndemnatu-m-am și eu Ion Neculce, biv vel vornic²⁶³ de Țara de Sus, a scriere întru pomenirea domnilor. Însă până la Duca Vodă cel Bătrân l-am scris di pe niște izvoade ce am aflat la unii și la alții și din audzitele celor bătrâni boieri”.

Ion Neculce - „Predoslovie”

Istoriografia veche românească a explicat ce sunt aceste “izvoade”²⁶⁴. După scrierea „Cronicii” și culegerii de legende „O samă de cuvinte” a lui Ion Neculce²⁶⁵, ele au circulat în copii manuscrise aflate în bibliotecile marilor boieri ai vremii. În culegerea de legende „O samă de cuvinte” s-au consemnat evenimente petrecute în timpul domniei unor domnitori ai Moldovei. Din ea au apărut scrieri reproduse între care mult mai târziu au fost publicate. Astfel este și un scurt fragment, apărut la rubrica „Litere-Arte-Științe” despre Nicolae Milescu Spătarul²⁶⁶, primul călător român în China, intitulat „Nicolae Milescu Cârnă (secol.XVII)”, publicat în ziarul „Românul” din Arad, în numărul din 19 ianuarie/1 februarie 1911²⁶⁷, sub semnătura lui V. Gilu. El este un adevărat document publicistic aflat în Biblioteca județeană „Alexandru D. Xenopol” din Arad.

²⁶³ Biv-vel-vornic – fost mare vornic. Boier de rangul întâi. Erau doi mari vornici, unul al Țării de Jos (Sudul Moldovei), altul al Țării de Sus (Nordul Moldovei).

²⁶⁴ Izvod - obârșie, compilație, manuscris, text (de cronică), document, vezi DEXI, *Dicționar explicativ ilustrat al limbii române* (Coordonator științific Eugenia Dima), Editura Arc, Editura Gunivas, 2007, p. 945.

²⁶⁵ Opera lui Ion Neculce este alcătuită din „Cronică” și o culegere de legende, intitulată „O samă de cuvinte”. Cronică poartă titlul de „Letopisețul Țării Moldovei de la Dabija-Vodă până la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat” și cuprinde evenimentele istorice dintre anii 1661 și 1743. Ea este o continuare a cronicilor moldovenești anterioare. După cum se poate observa din „Predoslovie”, Neculce cunoștea bine cronicile scrise de predecesorii săi, despre care dă diverse informații, arătând și sursele folosite.

²⁶⁶ Despre Nicolae Milescu Spătarul erudit de meserie și diplomat de carieră, vezi P. P. Panaitescu, *Nicolae Milescu Spătarul (1636-1708)*, ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Ștefan S. Gorovei, Editura Junimea, Iași, 1987 și Radu Ștefan Vergatti, *Nicolae Milescu Spătarul (viața, călătoriile, opera)*, București, Editura Paideia, 1998.

²⁶⁷ V. Gilu, *Nicolae Milescu Cârnă (secol.XVII)*, în “Românul” (Arad), Anul I, nr.14, miercuri 19 Ianuarie/1 Februarie 1911, p. 5.

Deși restrâns ca întindere fragmentul publicat în ziarul arădean prin informațiile de amănunt pe care le oferă asupra unor evenimente și momente istorice, el a atras de bună seamă, atenția cititorilor.

La început autorul care semnează articolul de ziar „Nicolae Milescu Cârmu (secol.XVII)”, dă date despre viața și faptele marelui diplomat român și explică sumar:

- Cine a fost Nic. Nicolescu ?
- Pedepsirea trădătorului.
- O operație chirurgicală ciudată
- Un Român ca dascăl al lui Petru-cel-Mare, împăratul Rusiei
- Milescu în misiune la China²⁶⁸.

Referindu-se în continuare la Nicolae Milescu Spătarul, același autor scria: „Puțini dintre cetitorii noștri vor fi auzit acest nume, de care ne leagă - totuș - fapte de o însemnătate extraordinară. Nic. Milescu, poreclit Cârmul a trăit în secolul al XVII-lea și era boier moldovean (+ pe la 1714)”²⁶⁹. Memoria lui și a faptelor sale ni s-au păstrat de bătrânul cronicar al Moldovei Ioan Neculce (1672-1744) în „Sama de cuvinte”, comunicate în fruntea frumosului său Letopiseț (Cronică) a Moldovei. Interesanta povestire a bătrânului Neculce o reproducem aici întocmai, în credință că facem o adevărată plăcere cetitorilor noștri atât prin interesul ce-l prezintă cele povestite, cât și prin frumusețea graiului cuminte și bătrânesc al cronicarului”²⁷⁰.

Iată fragmentul din „O samă e cuvinte” a lui Ion Neculce publicat în ziarul arădean, sus menționat²⁷¹:

„Era un boier Nicolai Milescu spătar, de la Vaslui de pe moșia²⁷² lui, prea învățat și cărturar, și știa multe limbi: elinește, slavonește, grecește și turcește, și era mândru și bogat, și umbla cu povodnici²⁷³ (gardă) înainte domnești, cu buzdugane și cu paloșe, cu șoltare²⁷⁴, tot

²⁶⁸ *Ibidem.*

²⁶⁹ Nicolae Milescu Spătarul s-a născut în anul 1636 la Milești și a decedat în 1708, la Moscova (Rusia).

²⁷⁰ V. Gilu, *art. cit.*, p. 5.

²⁷¹ Pentru comparația textului fragmentului, vezi Ion Neculce, *Letopisețul Țării Moldovei precedat de O samă de cuvinte*, Ediție, prefață și note de Acad. Iorgu Iordan, Editura Ion Creangă, 1972, pp. 55-58.

²⁷² De moșia (de la) - originar (de la, din).

²⁷³ Povodnic - cal purtat de căpăstru.

²⁷⁴ Soltar - pătură de postav sau de alt material împodobită cu diverse cusături, care se pune pe spinarea calului sub șa.

sârmă²⁷⁵, la cai; și lui Ștefăniță Vodă îi era prea drag, și-l ținea prea bine, și tot la masă îl puneă, și se juca cărți cu dânsul, și la sfaturi că, era atunci grămătic (secretar) la dânsul.

Iară când a fost odată, nu s-a săturat de bine și de cinstea lui Ștefăniță Vodă, ci a șezut și a scris niște cărți viclene, și le-a pus într-un băț sfredelit și le-a trimis la Constantin Vodă cel bătrân Băsărab, în țara leșească, ca să se ridice de acolo cu oști, să vie să scoată pe Ștefăniță Vodă din domnie. Iară Constantin Vodă nu a vrut să se apuce de acele lucruri ce-i scria, ci s'a sculat și a trimis bățul acel sfredelit, cu cărți cu tot, înapoi la Ștefăniță Vodă de le-a dat. Deci Ștefăniță Vodă, cum a văzut bățul cu cărțile, s'a prea mâniat și l-a și adus pe acel Nicolai Milescu înaintea lui, în casa cea mică, și a pus pe călău de a tăiat nasul; scoțând Ștefăniță Vodă în grabă hangerul lui de la brâu, a dat de i-a tăiat călăul nasul; și nu a vrut să-l lase pe călău să-i taie nasul cu cuțitul lui de călău, ci cu hangerul lui Ștefăniță Vodă i-a tăiat nasul. După aceea Nicolai Cârnuș a fugit în țara nemțească, și a găsit acolo un doftor de-i tot slobozia sângele din obraz, și-l boția²⁷⁶ la nas; și așa, din zi în zi, sângele se încheaga, de i-a crescut nasul la loc, de s'a tămăduit; iară când a venit aice în țară, la domnia lui Ilieș Vodă, numai de abia s'a fost cunoscând nasul că-i tăiat.

Numai tot n-a șezut în țară mult, de rușine; ci s'a dus la Mosk (Moscova) la marele împărat, la Alexi Mihailovici; la tatăl marelui Petru împărat, carele a venit la noi aice în Moldova; și pentru învățătura lui a fost Tergiman²⁷⁷ (Tălmăciu) împăratului, și învăța și pe fiul împăratului, pe Petru Alexievici, carte, și era la mare cinste și bogăție: și l-a trimis împăratul Alexi Mihailovici sol la marele împărat al Kitailor (Chinezilor) de a zăbovit la Kitai (China) vre-o doi-trei ani; și a avut acolo multă cinste și dar de la marele împărat al Kitailor, și unele lucruri de mirat a văzut la acea împărăție a Kitailor, și i-a dăruit un blid plin cu pietre scumpe și un diamante ca un ou de porumb*. Și întorcându-se pe drum înapoi, s'a întâmplat de a murit împăratul Moskului pre anume Alexi Mihailovici; iară senatorii dela Mosk i-au ieșit întru întâmpinare și i-au luat acele daruri, și tot ce a avut, și l-au făcut surgun (exilat) la Sibir, și a șezut câțiva ani surgun la Sibir.

²⁷⁵ Sârmă - fireturi, ca podoabă a harnașamentului cailor.

²⁷⁶ A boți - a strânge, a îngămădi.

²⁷⁷ Tergiman, în text terziman - interpret.

Iară mai pe urmă ridicându-se Petru împărat, fiul lui Alexi Mihailovici, carele a venit aici în țară în Moldova de s'a bătut cu Turcii la Prut, la Stănilești, din jos de Huși, în ținutul Fălciului, ajuns'a Cârnu din Sibir cu cărți la dânsul, la împăratul Petru Alexievici, de i-a făcut știre de toate cea a făcut, și cum este surgun.

Atunce Petru Alexievici împărat îndată a chemat senatorii, și a întrebat zicând: „Unde este dascălul meu celce m'a învățat carte ? Acum curând să-l aduceți !” Și îndată au răpezit pe olac²⁷⁸ și l-au adus la Petru Alexievici, împăratul Moskului în Stoliță²⁷⁹, și l-a întrebat ce a văzut și ce a pățit; și i-a plătit lucrurile toate acele dela senatori ce-i luase, până la un cap de ață; și diamantul cel mare, Împăratul după ce l-a văzut, s-a mirat, și l-a dat în hasneaua (tezaurul) cea împărătească; iară Cârnu i-a dat optzeci de pungi de bani; și l-a luat iar în dragoste și în milă și l-a pus iar sfetnic. Și când a ras barbele împăratul Moskului (pe la 1700), atunce când și-a schimbat portul, atunce singur împăratul i-a ras barba cu mâna lui. Și a trăit Cârnu până la a doua domnie a lui Mihai Vodă-Racoviță, și atunce a murit, care mare cinste i-a făcut împăratul la moartea lui, și mare părere de rău a avut după dânsul, că era trebuitor la acele vremuri.

Rămas'au acelui Cârnu feciori și nepoți, și au ajuns unii de au fost Polcovnici²⁸⁰ (oficieri superiori) spre slujba oștirea, că se însura-se el de luase Moscalcă, și s-au mai dus după dânsul de aici din Moldova trei nepoți de frate, de se așezase și ei pe lângă unchiul său, și acei avea milă dela împărăție, și de acolo au murit” - V. Gilu

Acest fragment din „O samă de cuvinte” reprodus în întregime mai sus, prin intermediul acestor pagini, publicat în ziarul arădean, prin apariția sa a făcut și la acea vreme un pas înainte în descrierea istoriografiei moldovenești din secolul al XVII-lea cu privire la primul călător român în China.

*Să nu fie acesta oare diamantul cel mare, „Orlof” din tesaurul familiei imperiale rusești ?

²⁷⁸ De olac - repede, degrabă.

²⁷⁹ Stoliță - capitală (în Rusia).

²⁸⁰ Polcovnic - colonel.

A Document Kept in Arad's Library on the First Romanian Traveller to China

Augustin MUREȘAN

„And from Dabija Vodă before, the mentioned, Ion Neculce, a *biv vel vornic*²⁸¹ from the Upper Country, started to write in the memory of the gentlemen. But up to Duke Vodă the Older, I wrote about them from some sources I found from some people and from the hearings of the old noblemen.”
Ion Neculce - „Predoslovie”

Old Romanian historiography explained what these “izvoade”²⁸² are. After the writing of “*Chronicles*” and the collection of legends “*A Sample of Words*” by Ion Neculce²⁸³, they circulated in manuscript copies in the libraries of the great noblemen of the time. In the collection of legends “*A Sample of Words*”, the events occurred during the reign of some rulers of Moldova were written down. From it appeared reproduced writings, much later published. Thus, there is also a short excerpt, published under the heading “Letters - Arts - Sciences” about Nicolae Miclescu Spătarul²⁸⁴, the first Romanian traveler in China, entitled “Nicolae Miclescu Cârnu (17th century)”, published in the newspaper “Românul” in Arad, in the issue of 19th of January/1st of February

²⁸¹ Biv-vel-vornic - former big governor. First rank nobleman. There were two large noblemen, one from the Southern Country (Southern Moldavia), and another from the Upper Country (Northern Moldova).

²⁸² Izvoade – provenance, compilation, manuscript, text (of chronicle), document, see DEXI, *Illustrated explanatory dictionary of the Romanian language* (Scientific coordinator Eugenia Dima), Arc Publishing House, Gunivas Publishing House, 2007, p. 945.

²⁸³ Ion Neculce's work is made up of “Chronicle” and a collection of legends, entitled “A sample of words”. The chronicle bears the title of “The Chronicles of the land of Moldavia from Dabija – Vodă to the second reign of Constantin Mavrocordat” and includes the historical events between 1661 and 1743. It is a continuation of the previous Moldovan chronicles. As can be seen from “Predoslovie”, Neculce knew well the chronicles written by his predecessors, about whom he gives various information, showing also the sources used.

²⁸⁴ About Nicolae Miclescu Spătaru, scholar of profession and career diplomat, see P.P. Panaitescu, *Nicolae Miclescu Spătarul (1636 – 1708)*, edited edition, introductory study and notes by Ștefan S. Gorovei, Junimea Publishing House, Iasi, 1987 and Radu Ștefe Vergatti, *Nicolae Miclescu Spătarul (life, travel, work)*, Bucharest, Paideia Publishing House, 1998.

1911²⁸⁵, under the signature of V. Gilu. It is a true publicist document in the County Library "Alexandru D. Xenopol" from Arad.

Although restricted in scope to the excerpt published in the newspaper from Arad through the detailed information it provides about historical events and moments, it has clearly attracted the attention of readers. In the beginning, the author who signs the newspaper article, "Nicolae Milescu Cârnu (17th century)", gives data on the life and the facts of the great Romanian diplomat and explains the summary:

- Who was Nic. Nicolescu? – The punishment of the traitor.
- A strange surgical operation – A Romanian as a teacher of Peter, the Great, the emperor of Russia – Milescu on a mission to China²⁸⁶.

Referring further to Nicolae Milescu Spătarul, the same author wrote: "Few of our citizens will have heard this name, to which we are linked - however - by facts of extraordinary significance. Nic. Milescu, nicknamed "the Snub" lived in the seventeenth century and was a Moldovian nobleman (+ about 1714)"²⁸⁷. His memory and his deeds were kept by the old chronicler of Moldova, Ioan Neculce (1672 -1744) in "*A Sample of Words*", communicated in front of his beautiful *Letopiseț (Chronicle) of Moldova*. The interesting story of the old Neculce is reproduced here precisely, in the belief that we make a real pleasure to our readers both by the interest presented by the ones told and by the beauty of the good and old speech of the chronicler.²⁸⁸

Here is the excerpt from Ion Neculce's "*A Sample of Words*" published in the newspaper from Arad, mentioned above²⁸⁹:

"He was a nobleman, Nicolai Milescu Spătar, from Vaslui from his estate²⁹⁰, too learned and scholar, and he knew many languages: Helen's, Slavic, Greeks and Turkish, and he was proud and rich, and he walked with the *povodnic*²⁹¹ (guard) before your rule, with mace and bows, with

²⁸⁵ V. Gilu, *Nicolae Milescu Cârnu (17th century)*, in "Romanul" (Arad), Year I, no. 14, Wednesday, 19th of January/1st of February 1911, p. 5.

²⁸⁶ *Ibidem*

²⁸⁷ Nicolae Milescu Spătarul was born in the year 1636 at Milești and died in the year 1708, in Moscow (Russia).

²⁸⁸ V. Gilu, *art. cit.*, p. 5.

²⁸⁹ For the comparison of the text of the excerpt, see Ion Neculce, *The Chronicles of the land of Moldavia, preceded by A sample of words*, Edition, preface and notes by the Acad. Iorgu Iordan, Ion Creangă Publishing House, 1972, pp. 55-58

²⁹⁰ By estate (from) – originating (from, from)

²⁹¹ Povodnic – horse led by the bridle

*soltar*²⁹², also wire²⁹³ to horses; and Ștefăniță Vodă was too fond of him, and he held him too well, and he also put him on the table, and he played cards with him, and at the advice of it, he was a grammatical (secretary) for him.

And when he was once, he was not satisfied with good and with the honour of Ștefăniță Vodă, and he sat down and wrote some misleading books, and put them in a crumpled stick and sent them to Constantin Vodă, the Old Basarab, in the country of Lechia, in order to rise up with army, to come and remove Ștefăniță Vodă from the reign. And Constantin Vodă did not want to start those things that he wrote to him, but he stands up and sent the crumpled stick, with books with everything back to Ștefăniță Vodă. So Ștefăniță Vodă, as he saw the stick with books, got too angry and brought that Nicolai Milescu before him, in the little house, and put the hangman to cut his nose; taking Ștefăniță Vodă in a hurry, his hanger from the belt, start to cut his nose; and he did not want to let the hangman cut his nose with his horse knife, but with the hanger of Ștefăniță Vodă cut his nose. After that, Nicolai 'Cârnu' fled to the country of Germany, and found there a doctor who was still shedding blood from his cheek, and raised²⁹⁴ him in the nose; and so, from day to day, the blood was clotted, his nose grew in place, he healed; and when he came to the country, in the reign of Ilieș Vodă, he was barely aware that his nose had been cut.

But he did not sit in the country from many times ashamed; but he went to Mosk (Moscow) to the great emperor, to Alexi Mihailovici; to the father of the great emperor Peter, which came to us here in Moldova; and for his teaching was Tergiman²⁹⁵ (Tălmăciu) to the emperor, and he also taught the son of the emperor, Peter Alexievici, and he was of great honour and wealth: and he was sent by the emperor Alexi Mihailovici as messenger to the great emperor of the Kitai (Chinese) to stay in Kitai (China) for two or three years; and there he had great honour and gift from the great emperor of the Kitai, and some wonders he saw in that kingdom of the Kitai, and gave him a bowl full of precious stones and diamonds like a corn egg*. And turning back, it happened that the

²⁹² Soltar – blanket or other material adorned with various seams, which is placed on the horse's back under the saddle

²⁹³ Wire – threads, as an ornament of horse harness

²⁹⁴ Boți – to tighten, to gathered

²⁹⁵ In the text – Terziman, with the meaning of interpreter

emperor of Mosk, Alexi Mihailovici, died; and the senators from Mosk came to meet him and took those gifts, and all that he had, and made him deported (exiled) in Sibir, and he stayed deported for several years in Sibir.

And later, rising the emperor Peter, the son of Alexi Mihailovici, who came here to Moldova to fight with the Turks at Prut, in Stănilești, below Huși, in the region of Fălci, came the 'Snub' from Sibir with the books to him, to the emperor Peter Alexievici, and he told him everything he did, and how he was deported.

Then Peter Alexievici, the emperor, immediately called the senators, and asked, "Where is my teacher who taught me? You have to bring him to me immediately!". And immediately they rushed soon²⁹⁶ and brought him to Peter Alexievici, the emperor of Mosk in Stolita²⁹⁷, and asked him what he saw and what happened; and he paid him all the things the senators had taken from him, up to one end of thread; and the great diamond, and the Emperor, having seen it, he marvelled, and gave it to the king's treasure; and to 'the Snub' he gave him eighty bags of money; and he took him again in love and in pity, and set him again counsellor. And when he shaved the beard of the emperor of Mosk (about the year 1700), when he changed his wearing, the king alone shaved his beard with his hand. And the Snub lived until the second reign of Mihai Vodă-Racoviță, and then he died, which great honour made the king to him at his death, and he felt bad for him afterwards, that he was in need at that time.

It remained the Snub's children and grandchildren, and some of them were Polcovnic²⁹⁸ (senior officers) to the service of the army, that he had married Moscalcă, and after him left from Moldova three brother – nephews, and they also sat beside their uncle, and they had mercy on the kingdom, and from there they died." *V. Gilu*

This fragment from "*A Sample of Words*" reproduced entirely above, through these pages, published in the newspaper from Arad, by its appearance also took a step forward in describing the 17th-century Moldavian historiography regarding the first Romanian traveller in China.

²⁹⁶ Soon – quickly, soon

²⁹⁷ Stolita – capital (in Russia)

²⁹⁸ Polcovnic – colonel

Dacă se vede Marele Zid din spațiu? - sau, în încheiere, despre China și restul lumii -

Ludovic NOTAROȘ

Încercând – asta însemnând eseu – să surprind câte ceva din straniețea relațiilor dintre China și restul lumii, am început, acum trei ani, cu câteva repere filozofice, abordând comparativ cam iresponsabil probleme de maximă generalitate cum ar fi percepția timpului și a spațiului, dualitatea, ca mod de reprezentare.

Încerc acum să revin în cotidian fără să părăsesc totuși abstractul sau și mai precis imanența transcendentului, atât de caracteristică mentalității chinezești.

Și ca să fie mai simplu sau cel puțin să păstrăm iluzia simplității, m-am gândit să găsec un exemplu în jurul căruia ne putem învârti la infinit, fără să ajungem la ceva definitiv, dar să avem totuși impresia ca am reușit să spunem câte ceva.

E vorba de Marele Zid sau Marele Zid Chinezesc, așa cum este cunoscut obiectivul în civilizația europeană. Da, probleme apar deja cu denumirea: Marele Zid sau Marele Zid Chinezesc, respectiv Zidul Chinezesc ilustrează modul specific al culturilor locale europene în care apar aceste diferite denumiri, nemților le ajunge denumirea de Zidul Chinezesc în timp ce englezii și francezii sunt mult mai expliciti prin formularea Marele Zid Chinezesc.

Să încercăm, drept urmare, să fim cât se poate de exacti: atunci când stabilim despre ce vorbim: zidul despre care e vorba aici nu este de fapt un zid așa cum ni-l reprezentăm noi, ci un sistem de fortificații construite în nord, nord-estul Chinei, pe parcursul a două milenii, împotriva triburilor invadatoare din nord, ba, la începuturi și împotriva regatelor dușmane din perioada numită a statelor războinice, înaintea unificării sub primul împărat, Qin Shi Huang, întemeietorul primei dinastii, numite de aceea dinastia Qin.

E vorba de fapt de o rețea de fortificații ramificate și care se întinde pe o lungime de peste 21 de mii de kilometri. Partea cea mai cunoscută, devenită obiectiv turistic începând cu secolul al XIX-lea, este porțiunea cea mai recentă, construită sub dinastia Ming în secolele XIV-XVII, era noastră, aceasta ultimă construcție, din cărămizi spre deosebire de fortificațiile din pământ și lemn și cu șanțuri adânci, ea singura are o lungime de peste 8 mii de kilometri. Din care peste șase mii sunt efectiv

construcții, două mii fiind șanțuri și părți naturale de apărare cum ar fi zonele stâncoase ale munților.

Desigur, populația localnică secole la rândul habar nu avea ca trăiește în preajma Marelui Zid Chinezesc, pentru ei era o fortificație acolo împotriva năvălitorilor iar mai târziu, cei care aveau ceva habar despre dimensiunea colosală a lucrărilor, l-au denumit în fel și chip, mai prozaic sau poetic, în funcție de nivelul de înțelegere și cultură la care se aflau. Îi spuneau Șanțul, Digul sau Barajul cel lung, dacă ar fi să traducem denumirea generică: Changcheng, termenul indicând de fapt întăriturile de pământ care înconjurau primele orașe în forma sa inițială reconstruită „den”, folosit mai nou chiar pentru a spune oraș.

Denumirea actuală chinezească de Wanli Changcheng care se traduce prin Zidul cel lung de zece mii de mile este oarecum înșelător prin caracterul său poetic, având în vedere că mila chinezească clasică este de 500 de metri. Nemaivorbind de faptul ca denumirea apare în secolul V era noastră, cu un mileniu înaintea construirii părții celei mai spectaculoase și cunoscute, a celei din perioada dinastiei Ming. Oricum, mult mai exact, localnicii foloseau, indiferent dacă se refereau la zid, șanț, întăritură adjectivul de lung în loc de mare, dovedind și astfel diferența dintre spiritul lor și cel european și pe care l-am definit ca fiind imanența transcendentalului la chinezi în opoziție cu transcendența imanentului la europeni. Nemaivorbind de acele denumiri care fac aceasta diferență între cele două mentalități eclatantă: Dragonul de Pământ sau Granița Purpurie.

De altfel, europenii nu au aflat de această impresionantă rețea de ziduri de apărare până prin secolele XIII-XIV, Marco Polo, de exemplu, nementionând nimic despre ea. Prima mărturie este de fapt din 1346 a nord-africanului Ibn Batutta, cel care vorbește de un zid pe care îl parcurgi în șase zile. Interesant este și introducerea aici, în această primă descriere, a mitului coranic al zidului, respectiv prezentarea legendei după care zidul a fost construit de Alexandru cel Mare pentru a apăra oamenii din Țările Soarelui Răsare de Gog și Magog.

Surprindem astfel de la început prejudecata europenilor – în secolul al 14-lea cultura Coranului era și europeană, nemaivorbind de faptul ca la bazele gândirii științifice europene au stat câțiva înțelepți musulmani precum Averroes (ibn Rushd) sau Avicenna (Ibn Sina) – cu privire la măreție și performanță, attribute exclusive ale europenilor, cei din Răsărit fiind considerați incapabili de așa ceva.

Prejudecată care ne bântuie cu obstinație până în zilele noastre chiar dacă între timp Marele Zid a devenit simbolul planetar al efortului gigantic de care e capabil omul în condiții excepționale. Primul care a dat semnalul a fost anticarul englez, William Stukeley, cel care în 1754 compară valul lui Hadrian cu Zidul Chinezesc, pornind, deci, tot de la o construcție europeană. Suntem totuși în epoca luminilor (dar și colonială, să nu uităm), așa încât Stukeley, englezul cel mândru, declară cu nonșalanță că acest zid chinezesc este singurul obiectiv de pe pământ care poate fi văzut de pe Lună. Fapt care face cu atât mai valoros valul sau zidul lui Hadrian din nordul țării.

Au urmat secolele care ne-au adus până în zilele noastre, secole ale rațiunii științifice și ale iraționalității politice și sociale, în care a devenit foarte repede evident că de pe lună nu se vede nimic construit de om pe Pământ, a apărut însă ideea dacă nu poate fi văzut oare zidul din spațiu. Stațiile lansate în spațiu orbitează la 200 de km de pământ, nu la 400 de mii, distanță la care se învâрте în jurul nostru satelitul nostru natural, nu ar fi mare lucru să se vadă. Și intra-adevăr se vede ceva, mai ales cu optica fotografică performantă, nu neapărat cu ochiul liber, așa cum ar fi cel mai frumos și înălțător.

De fapt, nu este nimic nou aici. Noi europenii, fără să știm prea multe și mărunte despre China și chinezi, suntem gata să acceptăm straniețea îmbelșugată a unei țări care în sine reprezintă o lume, dar față de care nu ne putem înfrâna dorința născută dintr-o gelozie și invidie culturale de a o bagateliza dincolo și chiar datorită stranieții ei recunoscute. În fond de ce să construiești ceva care se vede de pe Lună? Ce rost ar avea?

Între timp însă au ieșit și chinezii în spațiu. Reacționând la vechea problemă a europenilor, pe care ei, ca să fim sinceri, nici nu o înțeleg foarte bine, un astronaut chinez, Yang Liwei, a declarat în 2003 că el nu a fost în stare să distingă Marele Zid din spațiu.

Ca răspuns, Agenția Europeană Spațială a emis un comunicat în care stabilește că de pe orbita cea mai apropiată, aflata la 160-240 km de Pământ se poate vedea și cu ochiul liber Marele Zid Chinezesc.

Ceea ce era de demonstrat: nu vedem lumea la fel, chiar dacă Marele Zid Chinezesc rămâne în continuare singura construcție făcută de om care se vede pe tot Pământul.

Și poate piramidele, cu observația că despre ele există și teorii după care ar fi fost făcute de extraterestri.

Can the Great Wall be Seen from Space? - or, finally, *About China and the Rest of the World* –

Ludovic NOTAROS

In an attempt to convey the strangeness of China's relationship to the rest of the world, three years ago I began a somewhat irresponsible comparison of some very general philosophical concepts, such as the perception of time and space, and duality as a means of representation. I will now try to return to more everyday matters without necessarily leaving the abstractions typical of Chinese mentality. To keep the illusion of simplicity, I have thought of an example around which we can turn endlessly without ever reaching a definite conclusion yet feel that we have nevertheless touched upon something meaningful.

This is the Great Wall, or The Great Wall of China as it is known to European culture, though this already illustrates the specificities of these cultures, as, while for the Germans it is enough to refer to the Chinese Wall, the English and the French more explicitly call it the Great Wall of China. Let us therefore try to be as exact as possible and establish that the wall we are talking about is actually not a wall, but a system of fortifications built in north-east China, over two millennia, to fend off invaders, or, in the very beginning, under the first emperor, to fend off attacks from rival kingdoms.

The fortification system is over 21 thousand kilometres long, the best known part, which became a tourist attraction in the 19th Century, is the most recent one, built by the Ming dynasty in the 14th to 17th centuries AD, extending over eight thousand kilometres, of which six thousand are effectively fortifications, and the rest ditches and natural defenses, such as mountain ranges. The local population has however always been oblivious to living around the Great Wall of China, to them these were normal defenses against raiders, and they called it by both practical or more poetical names, such as the Ditch, the Embankment, or the Long Dam, if we are to translate its generic name, Changcheng.

The current Chinese name, Wanli Changcheng, can be translated as the Ten Thousand Mile Long Wall, which is somewhat poetically deceptive, as the classical Chinese mile is 500 metres long, further to this, the name dates back to the 5th Century AD, more than a millennium before the building of the best known and most spectacular part of the wall. This being said, it is important to note that the locals always used the term long instead of great to name the wall, again pointing to the difference in cultural perception, opposing the Chinese immanence of transcendence to the European transcendence of immanence, not to mention the names in which this difference is glaring: The Earth Dragon or The Crimson Border.

Europeans only discovered the existence of the impressive structure in the 13th-14th Centuries AD. Marco Polo, for one, did not mention it, but North African traveler Ibn Battuta does, mentioning a wall that takes eight days to cover and referring to the Qur'anic myth of the wall, and the legend which claims it was built by Alexander the Great to protect the kingdom from Gog and Magog. We thus notice the European (in the 14th Century, Qur'anic culture belonged to the European one, not to mention the importance of Averroes and Avicenna to European scientific thinking) prejudice according to which grandeur and excellence is exclusively European, and Easterners are incapable of it. The prejudice haunts us to this day, even though the Great Wall has in the meantime become a symbol of what humanity is capable in exceptional circumstances. The first to set this acknowledgment into motion was English antiquarian William Stukeley, by comparing it to Hadrian's Wall, so another European structure. He also nonchalantly declared the Wall to be the only earthly structure visible from the moon, thus making Hadrian's Wall even more valuable.

In the following centuries, of scientific reason, and political and social irrationality, it became quickly clear that nothing human made is visible from the Moon, but perhaps the wall is nevertheless visible from space. Space stations orbit at roughly 200, and not 400 000 kilometres, off Earth, and indeed, with modern photographic technology it is possible to discern something, though, unfortunately, not with the more poetic method of the naked eye.

There is nothing new here: us, Europeans, without knowing Chinese culture in detail, are ready to accept the rich strangeness of this country, a world in itself, but cannot refrain our desire, driven by jealousy and envy, to diminish its accomplishments. Why build something that can be seen from the Moon? What purpose would this serve?

In the meantime, the Chinese have made it to space, and reacting to a European conundrum which, to be frank, is quite incomprehensible to the them, Chinese astronaut Yang Liwei declared in 2003 that he did not see the Great Wall of China from space. As a response, the European Space Agency released a memo in which they establish that the Wall can be seen, with the naked eye, from the closest orbit, situated at 160-240 off the surface of the planet.

We have therefore again shown that we do not see the world in the same way, even if the Great Wall of China is one of the few constructions recognizable anywhere on the planet. That, and the pyramids, but perhaps those were built by aliens.

Omenia în gândirea morală a lui Confucius. Abordare psihoterapeutică

Ramona PENCEA

Motto:

“Înțelepciunea constă în a-i înțelege pe ceilalți, virtutea constă în a-i iubi”.

Confucius

”Menirea omului pe pământ este a se desăvârși întru ren/run: omenie” Confucius

Templul lui Confucius din Qufu

Preoți confucianiști efectuând ceremonia religioasă Chugyedaeye.

Originea nu contează atât de mult ca atitudinea și comportamentul, astfel că oricine poate aspira să devină un *chiin tzu* (gentilom) pe calea proprie a echilibrului psihic, fizic, împlinindu-și menirea – aceea de a se desăvârși întru omenie, spunea Confucius.

Astfel s-au pus bazele unei religii în China, dar și a rădăcinilor unui nou meșteșug celest: sculptarea psihicului uman – psihoterapia.

Confucius nutrea să reformeze lumea, aceasta însemnând ca fiecare individ să devină o persoană și o personalitate în contact cu societatea, fiecare să depună efortul (deloc mic) al autocunoașterii și al exersării gândirii raționale ... cui folosea această gândire? Fiecăruia și fiecare ajungea să îi înțeleagă pe ceilalți și, astfel, se ajungea și la un sentiment profund și stabil: iubirea.

Cum poți spune că ești drept/cinstit cu altă persoană, cât timp te autosabotezi, ai comportamente dezadaptative și inumane cu tine însuși?

Cum poți declara și susține că iubești pe cineva, cât timp nu te cinstești și nu poți să te iubești pe tine însuși, decât într-un mod condiționat?

Cum poți susține că îi înțelegi pe ceilalți, cât timp mintea ta dezordonată nu te lasă să dormi și să lucrezi?

Cum poți face acte de omenie, cât timp toate acestea îți lipsesc?

Toate pleacă de la suflet ... și cele bune și cele rele, găsești propriul DAO și îți împlinești menirea doar restructurându-ți convingerile iraționale, disputându-le, renunțând la dogme, evaluări globale negative a propriei tale persoane sau a celorlați...

- **Trăim vremuri grele**, a spus Confucius ... și noi putem spune la fel ... Credea că sunt vremuri în care oamenii morali trebuie să intre în acțiune, pentru a nu fi înrobiți, dar folosindu-se nu atât de forță, **cât de simțul și puterea dreptății**. El considera că o armată nu poate lupta suficient de bine, dacă soldații nu cred în justetea cauzei sale și nu își schimbă atitudinea și comportamentele... Dacă liderii sunt atât de preocupați de sacrificiile pentru strămoși, de ce nu direcționează interesul și asupra poporului? Dacă miniștrii se poartă cu curtoazie unul față de celălalt, de ce să nu facă la fel cu omul de rând? **Fiecare ar trebui privit ca un oaspete important, iar oficialii ar trebui să se poarte față de popor ca și cum ar săvârși un sacrificiu mareț, spunea el.**

Potrivit *Dictionarului estetic-literar, lingvistic, religios, de teoria comunicației...* de Ion Pachia Tatomirescu, «prin **Confucianism** este desemnată una dintre cele *Trei Religii* aflate în patrimoniul chinez, fundamentată de filosoful Kong-Fu-zi, în secolul al VI-lea î. H., religie în care:

(I) Cerul, neconsiderat zeu, ci principiu garant al ordinii, devine puterea supremă/ absolută, conștientă și activă, determinatoare a actelor/ comportamentelor uman-terestre;

(II) deși existența se bizuie pe virtutea esențială *jen (jun)/ omenie*, din lume nu-i nimic de salvat, de vreme ce „oamenii nu sunt în stare să fie devotați semenilor lor“ și „n-au nici cum să-i poată sluji oamenii pe zei“, de vreme ce „nu poți cunoaște viața, neavând nici cum cunoaște moartea“;

(III) preocuparea esențială a fiecărui *ens* rămâne să afle un **Dao**, adică o *Cale păstrătoare a echilibrului între voința Pământului și voința Cerului*;

(IV) sacrificiile trebuie să fie pentru Cer și pentru Pământ;

(V) totuși, menirea *ens*-ului pe pământ este de a se desăvârși întru *ren /run (omenie)*, îndeplinindu-și datoria numai în concordanță cu ceea ce este adevărat și drept etc.

Numele reformatorului/ filosofului chinez **Kong-Fu-zi** a fost latinizat în **Confucius**. *Doctrina Confucianismului* se întemeiază pe următoarele lucrări „clasice“: *Yi jing/ Cartea schimbărilor*, *Shi jing/ Cartea odelor*, *Shu jing/ Cartea edictelor*, *Li ji/ Memorial de rituri*, *Yueh jing/ Cartea muzicii*, *Lu guo Chun-Qiu/ Primăvara-toamna țării Lu* etc.

- Maestrul (zi sau tzu) nu a lăsat opere scrise, dar ideile, comentariile, interpretările aduse lucrărilor, au fost adunate de către discipolii săi în 20 de cărți (Cartea Schimbărilor, Cartea Poeziei, cartea Documentelor, Cartea Ritualurilor, Cartea Muzicii și Analele Primăverii și ale Toamnei).
- Confucius se pare că s-ar fi născut undeva în anul 551 a.Hr., în micul stat Lu, aflat astăzi în provincia Shantung.
- Confucius îi învață pe discipolii săi că trebuie să joace un rol dinamic în guvernarea statului, nu să se rezume la a fi pur și simplu instrumente ale conducătorului. Educația pe care o oferea acesta avea înainte de toate o valoare practică. Etica sa se bazează pe concepția asupra naturii umane. A fi moral înseamnă a participa activ la comunitate. Această etică a datoriei, baza moralei individuale, curpinde două virtuți fundamentale: negarea eului egoist și acceptarea a ceea ce este drept și potrivit, respectul față de tradiții, simpatia umană, empatia, iubirea aproapelui, corectitudinea, probitatea, îndemnul de a face binele, îndemnul de a fi congruent (ceea ce spui se regăsește în ceea ce faci) nu sunt altceva decât o reflexie a legilor care guvernează universul, dar și principiile psihoterapiei.
- Alt concept important în filozofia este cel de *tao*, calea, dar fără conotații mistice. Așa cum li înglobează moralitatea și curtoazia, tao include, pe de o parte, codul etic individual și pe de alta, guvernământul care să vegheze asupra bunăstării fiecărei ființe umane. Respingând loialitatea față de nobili, acesta propune loialitatea față de principii. Discipolilor săi Confucius le cere să apere poporul, să-l ajute, să-l instruiască, astfel vor putea avea conducători raționali și virtuoși.
- Ce se remarcă la filozofia confucianistă este lipsa încărcăturii religioase, lipsa misticismului înlocuit de un umanism, cât de poate de pragmatic. Nu pretinde deținerea vreunui adevăr absolut, ci mai degrabă aspirația către acesta prin metoda observației și analizei (metode folosite în psihologia clinică și în psihoterapie).
- Omnisciența și omnipotența universului este înlocuită de bogăția experienței, selecția binelui și urmarea acestuia, pentru atingerea libertății și fericirii după care tinde natura umană.
- În viziunea lui Confucius, natura umană nu este nici bună, nici rea. Și aici gânditorul este aproape de concretul existenței. În primul rând pledează pentru egalitatea oamenilor. În al doilea rând, aceștia doresc fericirea, care de multe ori rămâne doar la stadiul de deziderat. Dacă fericirea este binele și omul este o ființă socială, înseamnă că, dacă fiecare s-ar gândi la bunăstarea întregului, sunt mai multe șanse să se atingă o stare generală de bine. În psihoterapie, la fel, valoarea

personală a omului nu scade și nu crește în funcție de reușite/eșecuri, omul nu poate fi în totalitate bun sau în totalitate rău, el poate avea comportamente mai multe rele sau invers, mai multe bune, dar nu-l etichetăm negativ.

Cine se îndoiește de aceasta este invitat să răspundă la întrebarea: Toate obiceiurile mele sunt corecte și de apreciat?

- Omul cu adevărat virtuos, când dorește să obțină succesul, se gândește și la ceilalți, susține Confucius, pe bună dreptate, altfel vorbim de egocentrism, egoism, chiar de tulburări psihice.

Confucius: Pentru ca să se ajungă la această armonie socială absolut necesară este educația, larg răspândită, pentru ca cei mai pricepuți să iasă în față la guvernare. Învățătura lui a avut efecte, pentru că aproape jumătate dintre discipoli au reușit să ajungă în poziții importante în stat.

Doctrina sa este integrată în ideologia imperială, în vest impactul său este foarte mare, Confucius devine o figură emblematică în timpul iluminismului.

Încrezându-se în puterea gândirii și moralei, Confucius susținea că umanitatea își poate găsi fericirea doar într-o comunitate cooperantă de oameni liberi, iar libertatea se dobândește prin rațiune, gândire critică și acțiune conform unor principii, care să servească și individul și comunitatea. „Dacă un om nu se întreabă în permanență: cum să procedez corect?, atunci nu știu ce rost mai are acesta”.

Psihoterapia are la bază aceste principii și, indiferent prin câte traume ar fi trecut un om, oricât de greu i-ar fi fost, contează cum se raportează la aceste situații, cum le evaluează, cum se raportează la el însuși și la ceilalți, în funcție de modul lui de gândire va avea experiența emoții disfuncționale sau funcționale, va avea comportamente dezadaptative sau funcționale, reacții biologice intense sau normale.

- Învățăturile lui Confucius sunt sfaturi psihoterapeutice de înalt pragmatism, consistente cu realitatea:
 - Oriunde mergi, mergi cu toată inima.
 - Omul superior care caută ceva, caută în el însuși; omul inferior caută în alții.
 - Oferiți sfaturi și instrucțiuni celor care caută cunoștere, după ce și-au descoperit ignoranța.
 - Nu contează cât de încet mergi, atâta vreme cât nu te oprești.
 - Nu te împrieteni niciodată cu o persoană care nu este mai bună decât tine.
 - Când mânia crește, gândește-te la consecințe.

- Dacă cineva scuipe în spatele vostru, înseamnă că sunteți mult înaintea lor.
- Atunci când devine evident că țelurile nu pot fi atinse, nu-ți schimba țelurile, ci mijloacele de acțiune.

Învățătura lui Confucius, cu tot moralismul sau respectabil, este considerată ca un al doilea zid chinezesc, care a ținut China departe de influența culturii europene, la fel cum psihoterapia cognitiv-comportamentală oferă constantă conștiinței și redă omului coloana vertebrală.

Principiile psihoterapiei cognitiv-comportamentale pentru a fi propriul stăpân al vieții tale și de a-ți găsi menirea:

1. Tu esti stăpânul emoțiilor tale.

NUMAI TU ești răspunzător pentru emoțiile și comportamentele tale, precum și pentru simptomele din organismul tău. Cum gândești așa te simți, ca de exemplu: tu gândești că ești lipsit de valoare, fiindcă x te-a părăsit sau nu ai reușit să obții ceea ce vrei, vei experimenta furie-mânie, depresie, frică-anxietate și vei re trăi situațiile cu intense emoții, astfel te vei izola, vei evita situații asemănătoare sau vei fi agresiv în comportament, fizic și verbal, punându-ți și etichete gen: fraier, nulitate, prost, slab etc. E grea afirmația aceasta, care-ți spune expres cine are puterea în viața ta, este grea pentru că ai fost constant învățat de cei importanți pentru tine că situația sau ceilalți sunt vinovați: „el m-a umilit”, „situația este îngrozitoare”, „tu nu mă respecti, nu mă ascuți sau nu mă iubești...”

Ai fost educat să te simți mai valoros ca persoană, dacă te laudă cineva, munca ta să fie valoroasă numai dacă ceilalți apreciază și spun asta, iar tu să te consideri o persoană bună doar pentru că atunci când îți dai cuvântul, ți-l respecti indiferent de inconveniențele și consecințele care apar = comportament servil, adică să respecti doar drepturile celorlalți, fiindcă dacă le respecti și pe ale tale riști să te considere obraznic, egoist, rău!

Ei bine, raportează-te la alții fiind conștient că ești la fel de valoros ca persoană, ca și ei, conștient că tu singur poți să te distrugi sau să te faci fericit, prin gândurile tale!

TU NU EȘTI O FRUNZĂ ÎN VÂNT: atunci când ceilalți te laudă sau te plac, să te simți bine, iar atunci când ceilalți te critică, te cearta, te judecă, să te simți rău și neimportant! Eu te asigur că ești valoros și minunat. TU ce zici?

2. Renunță la a da ordine.

A-ți da ordine ție însuși/însăși nu e un mod optim pentru a reuși ceea ce îți dorești, deoarece pretenția ta nu e obligatoriu să se împlinească

doar pentru că ceri tu la modul imperativ. Nici dacă dai ordine celorlalți nu fi sigur că se vor grăbi să execute. Nimănui nu-i plac dispozițiile sau pretențiile absolutiste, nici altora, nici chiar ție!

Este adevărat că oriunde întoarcem capul nu auzim decât imperativ acel "TREBUIE să", ca de exemplu: trebuie să înveți/ trebuie să mă ascuți/ trebuie să fii cuminte/ trebuie să câștig mai mulți bani/ trebuie să mă respecte/ trebuie să mă iubească/ trebuie să duci gunoiul/ n-ar trebui să-mi faci asta/ n-ar trebui să trec prin asta/ ar fi trebuit să-mi dau seama/ n-ar fi trebuit să accept situația etc.

Acest „TREBUIE” este o cerință absolutistă, care nu sta pe nici o dovadă, nu e logică și nici nu este pragmatică: te ajută? Avem liberul arbitru! Unde scrie că n-ar trebui să trec printr-o situație sau dacă eu îți spun: trebuie să mă respecti, tu mă vei respecta doar pentru că eu impun asta? Nu!

Mai mult, când auzim acest trebuie, vom simți tensiune, disconfort fizic și psihic, vom consuma energie, gândindu-ne ce se va întâmpla dacă nu vom reuși să facem ce trebuie, ne vom crea depresie, gândind că n-ar fi trebuit să fim în acea situație, vom evalua situația ca fiind groaznică, îi vom eticheta negativ pe aceia care nu fac „ce trebuie” etc.

Alege să folosești preferințe nondogmatice: mi-aș dori, mi-ar plăcea, aș prefera; observă că vei fi mult mai dispus să faci ce dorești, să folosești energia pentru a reuși și te vei simți bine! În cel mai rău caz, vei simți dezamăgire, supărare, tristețe, adică emoții negative, dar cu care poți funcționa, în comparație cu emoțiile dezadaptative, precum furie, depresie, rușine, gelozie, vinovăție!

Una este să spui: trebuie să învăț, alta e să spui: îmi doresc să învăț, fac tot ce pot să învăț mai bine/ dacă vreau să iau examenul, atunci trebuie să învăț, să fiu calm! Verifică: cum te simți în primul caz și cum te simți în cel de-al doilea? Nu-i așa că de fiecare dată când spui: trebuie să învăț, dorești să amâni momentul, te apucă somnul, curățenia, foamea și faci predicții rele: va fi groaznic dacă nu o să reușesc...

Trebuie să câștig mai mulți bani sau mi-ar plăcea să câștig mai mulți bani? Furia mă duce la judecăți eronate și va fi aproape imposibil să reușesc să iau decizii care să mă ajute să câștig bani!

Cel care are pretenția ca ceilalți să se comporte așa cum le impune el, iar lucrurile, situațiile să fie cum vrea el, are 100% șanse să se autoînnebunească, să-și piardă printre degete propria sănătate și fericire. Unui astfel de om poți să-i amintești că nu este Dumnezeu, ca de exemplu: „... spune să se facă lumină/ cald/ noapte/ etc!”

3. Catastrofarea evenimentelor sau a comportamentelor

Românul catastrofază cu ușurința cu care respiră, pentru că așa a fost educat de mic și asta a văzut în jurul său!

Groaznic, îngrozitor, oribil înseamnă 100% rău, neexistând altceva mai rău de atât! Cu toate acestea, însă, auzim zilnic că: e groaznică vremea, ce groaznic e cutare lucru sau persoană, e groaznic că adolescentul a vorbit urât, e groaznic, dragă, că soțul tău te-a părăsit...

Priviți un film de producție americană, engleză etc. și notați de câte ori spun ei despre o situație că e groaznică ... veți vedea că o evaluează ca fiind rea, foarte rea, dramatică, nu groaznică! Dacă se prăbușește un bloc ei spun: „e dramatic, hai să facem ce putem”, așa apar eroii. Noi am spune: „n-ar fi trebuit să se întâmple, e groaznic, nu suportăm așa ceva, ar fi trebuit să se gândească, să plătească pentru eroarea lor groaznică, vai de noi, ei sunt nenorociții care ... niciodată nu va fi bine, întotdeauna este așa groaznic...”

Încercați să priviți situația ca fiind neplăcută, rea, uneori puteți spune dramatică, în nici un caz groaznică. Vedeți aspectele negative atât cât sunt, fără a le da proporții. Acum, gândiți-vă la o situație pe care ați considerat-o a fi groaznică. V-ați gândit? Bine. Acum, puneți-vă întrebarea: „Este aceasta situație cel mai rău lucru care mi s-ar fi putut întâmpla?”

Învățând să vedeți situația așa cum este ea, fără a o lăsa să ia proporții, veți dispune de puterea de a trece peste ce-i greu, veți avea puterea de a face ceva, veți spune că nu vă place situația, dar o suportați și puteți învăța din ea sau veți avea dovada că sunteți puternici și treceți prin situații chiar și atunci când ați crezut că nu veți reuși!

Ce i-ați spune celei mai dragi persoane, care este într-o situație dramatică? Nu cred că i-ați spune că nu va trece și că ar fi mai bine să moară, pentru că ea sau voi evaluați evenimentul ca fiind groaznic?!

Același lucru spuneți-l și când sunteți voi în situații neplăcute, dramatice, fiți raționali, susțineți-vă și atunci când vă este mai greu!

Când evaluați un comportament, evitați a jigni persoana, deoarece, aceasta este valoroasă ca ființă și atunci când a greșit! Faceți referire la acel comportament, care poate fi evaluat ca fiind greșit, urât sau referiți-vă la acele vorbe, deoarece o persoană poate să modifice, dacă ea dorește, modul de a vorbi și de a se comporta. Amintiți-vă că nici voi nu ați avut întotdeauna cele mai frumoase comportamente, ați făcut și voi greșeli. Cine e perfect?

4. Obişnuiește-te să spui ce vrei, nu ceea ce nu vrei

Ascultați-l pe cel care vă face reproșuri, deoarece puteți afla ce dorește de la voi, de fapt! Când cineva ne spune pe un ton afectat: „tu nu mă ascuți niciodată”, „nu-ți pasă de mine”, „ești insensibil și rece față de mine”, putem traduce că această persoană solicită ca noi să fim mai atenți cu sentimentele ei, să îi acordăm atenția, afecțiunea noastră!

Nu-i așa că de cele mai multe ori ne grăbim să-i spunem și noi cât de insensibilă a fost și cât de rece a fost în foarte multe situații? Toate reproșurile pot deveni certuri și situația devine neplăcută, nu-i așa? Cealaltă persoană nu înțelege ce spunem cu adevărat, nici noi nu-i înțelegem dorința!

Obișnuiește-te să te asculți pe tine însuți, când vorbești și dacă sesizezi că spui ce nu vrei, să rectifici comunicând ce dorești, de exemplu: „tu nu mă asculți când vorbesc cu tine” - adică: „ascultă-mă, vreau să îți spun ceva”, iar dacă rostești și un „te rog”, sună perfect! Alt exemplu: „nu faci nimic niciodată”, tradus: „te rog să mă ajuți la ...” sau „mi-ar plăcea, mi-aș dori să faci ...”.

5. Evită expresiile: „n-am ce face”, „asta-i viața”, „niciodată n-a fost bine, întotdeauna va fi rău”, „viața e ca o junglă” etc.

Dacă abandonezi sau te abandonezi acestor credințe iraționale te așteaptă o dimineață posomorâtă, cu o cupă plină de amărăciuni și resentimente, piedici diverse care să-ți confirme gândurile și să-ți întrețină starea, iar mai târziu, te așteaptă bolile somatice și psihosomatice (alergiile, colonul iritabil, probleme cardiovasculare, diabetul, gastrita, problemele cutanate etc.).

Tu ai aceeași putere ca și mine! Nimeni nu are mai multă putere decât alt om! Folosește-ți mintea ca să activezi potențialul tău interior! Fă-ți așteptări realiste și fii consecvent în a-ți dori binele!

Dacă ceilalți râd, eu știu că ei se tem să viseze și nu încercă să viseze pentru că se tem. Vezi cercul vicios?

Nu-ți pune limite!

Confucius a spus: „înțelepciunea constă în a-i înțelege pe ceilalți, virtutea constă în a-i iubi”, „menirea omului pe pământ este a se desăvârși întru ren/run: omenie”

LINCOLN, GRANT au considerat eșecurile ca pe niște trepte de evoluție, trepte spre succes, ei și mulți alții au avut un șir lung de eșecuri până la succes ȘI AU FOST MARI PREȘEDINȚI AMERICANI!

Nu te compara cu alții, CEZAR a fost abătut când se compara cu ALEXANDRU MACEDON, apoi, a trecut la fapte devenind conducătorul unui IMPERIU.

VLAD ȚEPEȘ nu s-a descurajat când turcii erau „câtă frunză și iarbă” și i-a învins! Citiți istoria poporului român și amintiți-vă de voi înșivă, că aveți celulele „celui mai mare și viteaz neam”!

Căutați adevărata istorie a neamului și o veți găsi! Și cum noi am fost „poarta creștinătății”, faceți-vă timp să-i cereți lui Dumnezeu să vă însoțească în tot ce aveți de făcut: eu fac tot ceea ce depinde de mine și vreau să fac foarte bine ceea ce fac, Dumnezeu mă ajută!

Sufletul tău e divin și prin el suntem legați de UNIVERS și de Dumnezeu. Tu poate crezi în altceva sau îi spui altfel forței creatoare, nu este nimic greșit sau incorect, crede și spune cum dorești divinului, dar fă mereu apel la el, pentru că nu ești singur.

BUDDA a spus: „Tot ce suntem este rezultatul a ceea ce am gândit”, așa că „Ești un suflet sfânt, o ființă inteligentă, o ființă care-și face destinul! EȘECURILE, CĂZĂTURILE sunt momente în care declanșezi resurse interioare, te ridici și umbli, ca apoi, să poți povesti altora cât de greu a fost și ai învățat că **POTI TRECE SAU ÎNVINGE ORICE!**”

Henry Ford a spus: „atunci când credeți fie că puteți, fie ca nu puteți, în ambele situații aveți dreptate!” Dacă crezi că nu poți nici nu vei mai încerca sau vei fi la potențial minim, apoi vei spune celor care cred că pot, că nu vor putea pentru că ... și vei da sute de motive irelevante.

6. Acceptă-te necondiționat

Când greșesc, e omeneste să mă supăr, dar, nu mai fac greșeala de a-mi pune eticheta de „proastă” sau „fraieră”! Noi avem valoare și atunci când greșim, logic este să ne referim doar la acel comportament greșit și la acel timp determinat, nicidecum să ne anulăm ca ființe!

Dacă procedăm punând etichete cu un copil, acesta va învăța că îl iubim când este cuminte și face cum vrem noi, dar nu-l mai iubim când greșește sau nu face cum dorim noi. Este O.K.? NU!

DESFIIȚAȚI comportamentele care nu vă plac sau care nu va ajută, fiind perseverenți. Prin repetiție, noile comportamente vor deveni deprinderi. Perfecționați-vă și nu stați ca niște sclavi în lanțuri! Puterea este doar în voi!

7. Învată să fii ASERTIV(Ă)

Nouă, românilor, ne este greu să fim asertivi pentru că am supt odată cu laptele mamei, nevoia de a fi aprobați, susținuți și plăcuți de cei din jur, chiar de toți cei din jur!

AI DREPTURI PERSONALE, respectă-le. Ceilalți au aceleași drepturi, respectă-ți drepturile tale și pe ale celorlalți și vei fii fericit!

Privește persoana în ochi sau între sprâncene când vorbești, stai pe ambele picioare și evită să te uiți în jos sau lateral. Păstrează-ți tonul calm și fii deschis ca atitudine și minte.

Tu te faci fericit sau nefericit, astfel alege să gândești rațional, să treci de limitările tale sau ale celorlalți, acționează asupra pattern-urilor disfuncționale. Vindecă-ți mintea, trupul și sufletul, fii discipolul lui Confucius!

Humanity in the Moral Thinking of Confucius. Psychotherapeutical approach

Ramona PENCEA

Motto: "Wisdom consists in understanding others, virtue consists in loving them." *Confucius*

"The purpose of man on earth is to be perfect in
KINDNESS" *Confucius*

Origin does not count as much as attitude and behavior, so that anyone can aspire to become a tzu (gentilom) on their own path of psychic, physical balance, fulfilling their purpose - that of being perfect in kindness, Confucius said.

Thus laid the foundations of a religion in China, but also of the roots of a new celestial craft: the sculpture of the human psyche - psychotherapy.

Confucius nourished to reform the world, which means that each individual becomes a person and a personality in contact with society, each to make the effort (not at all small) of self-knowledge and the exercise of rational thinking ... to whom was this thinking used? each and every one came to understand the others, and thus came to a deep and stable feeling: love.

How can you say that you are fair / honest with another person as long as you self-sabotage, have inhuman and inhuman behaviors with yourself?

How can you declare and claim that you love someone as long as you do not honor yourself and cannot love yourself only in a conditional way?

How can you claim that you understand others as long as your disordered mind does not let you sleep and work?

How can you do acts of humanity while all this is missing?

- They all start from the soul ... and the good and the bad, you find your own DAO and you fulfill your purpose only by RESTRUCTURING YOUR IRRATIONAL CONVERSIONS, DISPUTING THEM, WAIVING THE DOGME, CHOOSE YOUR CHALLENGES
- We are experiencing hard times, Confucius said ... and we can say the same ... He believed that there are times when moral people should take action, not to be enslaved, but to use not so much force as of the sense and power of justice. He believed that an army could not fight well enough if the soldiers did not believe in

the justice of their cause and did not change their attitude and behavior ... If the leaders are so concerned about the sacrifices for their ancestors, why not direct their interest to the people? If ministers are courteous to one another, why not do the same with the common man? Each should be regarded as an important guest, and officials should treat the people as if they were making a great sacrifice, he said.

- The name of the Chinese reformer / philosopher Kong-Fu-day was latinized in Confucius. The doctrine of Confucianism is based on the following "classical" works: Yi jing / The Book of Changes, Shi jing / The Book of the People, Shu jing / The Book of Edicts, Li ji / Memorial of Rites, Yueh jing / The Book of Music, Lu guo Chun-Qiu / Spring- autumn country Lu etc. Confucius se pare că s-ar fi născut undeva în anul 551 a.Hr., în micul stat Lu, aflat astăzi în provincia Shantung.
- Confucius taught his disciples that they must play a dynamic role in the government of the state, not simply be tools of the ruler. The education it offered had, above all, a practical value. Its ethics is based on the conception of human nature. To be moral means to actively participate in the community.
- Another important concept in philosophy is that of tao, the way, but without mystical connotations. Confucius asks his disciples to defend the people, to help them, to train them, so they can have rational and virtuous leaders.
- What is noticeable in Confucian philosophy is the lack of religious load, the lack of mysticism replaced by a humanism as pragmatic as possible. It does not claim to possess any absolute truth, but rather the aspiration to it by the method of observation and analysis (methods used in clinical psychology and psychotherapy).
- The omniscience and omnipotence of the universe is replaced by the richness of experience, the selection of the good and its pursuit, in order to attain the freedom and happiness that human nature strives for.
- In Confucius' view, human nature is neither good nor bad. And here the thinker is close to the concrete of existence. First of all, he advocates for people's equality.
- Who doubts this is invited to answer the question: Are all my habits correct and appreciated?
- The truly virtuous man, when he wants to achieve success, thinks of others, says Confucius, rightly so, otherwise we speak of egocentrism, selfishness, even mental disorders.

- Confucius: In order to reach this absolutely necessary social harmony, education is widespread, so that the most able to come to power in government. His teaching had effects, because almost half of the disciples managed to reach important positions in the state.

Trusting in the power of thought and morality, Confucius argued that humanity can only find happiness in a cooperative community of free people, and freedom is acquired through reason, critical thinking and action according to principles that serve both the individual and the community. "If a man does not always ask himself: how to do it correctly, then I do not know what the purpose is."

Psychotherapy is based on these principles and, no matter how traumatic a man has gone through, no matter how hard it may have been, it counts how they relate to these situations, how they evaluate them, how they relate to themselves and others, in depending on his way of thinking he will have/experience dysfunctional or functional emotions, will have maladaptive or functional behaviors, intense or normal biological reactions.

Învatatura lui Confucius, cu tot moralismul sau respectabil, este considerată ca un al doilea zid chinezesc, care a tinut China departe de influenta culturii europene, la fel cum psihoterapia cognitiv-comportamentală oferă constanta conștiinței și redă omului coloana vertebrală.

- The principles of cognitive-behavioral psychotherapy to be your own master of your life and to find your purpose - it has Confucian roots

1. You are the master of your emotions.

ONLY YOU are responsible for your emotions and behaviors, as well as for the symptoms in your body. As you think about how you feel, this is how you behave

You were educated to feel more valuable as a person if someone praises you, your work will be valuable only if others appreciate and say it, and you consider yourself a good person just because when you give your word you respect it no matter what. the inconveniences and consequences that appear = servile behavior, that is, to respect only the rights of others because if you respect your own and you risk being considered naughty, selfish, bad!

2. Give up order

Ordering yourself / yourself is not an optimal way to achieve what you want, because your claim is not required to be fulfilled just because you ask in the imperative way. Even if you give orders to the others, be

sure that they will rush to execute. No one likes absolutist dispositions or pretensions, not others, not even you!

This "MUST" is an absolutist requirement that does not stand on any evidence, is not logical nor is it pragmatic: does it help you? We have the free will! Where does he write that I should not go through a situation or if I tell you: you have to respect me, will you respect me just because I impose it? Not!

Choose to use nondogmatic preferences: I would like, I would like, I would prefer.

The one who has the intention of others to behave as he requires them, and things, the situations to be as he wants, are 100% likely to go crazy, to lose their own health and happiness. To such a man you can remind him that he is not God, for example: "... he says to make light / warm / night / etc!"

3. Catastrophizing events or behaviors

The novel catastrophizes with the ease with which he breathes because he was educated as a child and that he saw around him!

Terrible, awful, horrible means 100% bad, there is nothing worse than that! However, we hear daily that: the weather is terrible, how terrible this thing or person is, it's terrible that the adolescent spoke badly ... Try to look at the situation as unpleasant, bad, sometimes you can say dramatic, in no case terrible . Now, think of a situation that you considered terrible. Did you think? Good. Now, ask yourself: "Is this the worst situation that could have happened to me?"

What would you say to the dearest person who is in a dramatic situation? I don't think you would tell her it wouldn't happen and that it would be better to die because she or you rate the event as awful ?!

4. Get used to saying what you want, not what you don't want
Listen to the one who reproaches you, because you can find out what he wants from you, in fact! When someone tells us in an affected tone: "you never listen to me", "you don't care about me", "you are insensitive and cold towards me", we can translate that this person asks us to be more careful with feelings they, let's pay attention, our affection!

Get used to listening to yourself when you talk and if you notice that you say what you don't want, to rectify by communicating what you want, for example: "you do not listen to me when I talk to you" - that is: "listen to me, I want to tell you something ", and if you say a " please ", it sounds perfect! Another example: " you never do anything ", translated: " please help me ... "or" I would like, I would like to do...".

5. Avoid the expressions: "I have nothing to do", "this is life", "it has never been good, it will always be bad", "life is like a jungle" etc.

If you give up or give up on these irrational beliefs, you are waiting for a post-mortem morning with a cup full of bitterness and resentment, various obstacles to confirm your thoughts and maintain your condition, and later on you are waiting for somatic and psycho-somatic diseases (allergies), irritable colon, cardiovascular problems, diabetes, gastritis, skin problems, etc.).

Don't set limits! Confucius said: "wisdom consists in understanding others, virtue consists in loving", "the purpose of man on earth is to be perfect in reindeer / run: humanity"

LINCOLN, GRANT considered the failures as stages of evolution, steps to success, they and many others had a long series of failures to success AND WERE GREAT AMERICAN PRESIDENTS!

BUDDA said: "All we are is the result of what we thought", so you are a holy soul, an intelligent being, a being who makes his destiny! Failures, falls are times when you trigger internal resources, you get up and walk, then you can tell others how hard it was and you learned that you can pass or defeat anything!

Henry Ford said: "When you think you can or can't, in both situations you are right!"

6. Accept yourself unconditionally

When I am wrong, it is humane to upset me, but, I do not make the mistake of putting my label "bad" or "sucker"! DEFINITELY behaviors that you do not like or will not help, being persistent. By repetition, the new behaviors will become habits. Perfect yourself and don't feel like slaves in chains! Power is only in you!

7. Learn to be ASERTIVE (A).

YOU HAVE PERSONAL RIGHTS, respect them. Others have the same rights, respect your rights and those of others and you will be happy!

Look at the person in the eyes or between the eyebrows when talking, sit on both legs and avoid looking down or sideways. Keep your tone calm and be open as attitude and mind.

You make yourself happy or unhappy, so choose to think rationally, overcome your own or others' limitations, act on dysfunctional patterns. Heal your mind, body and soul, be the disciple of Confucius.

TEATRUL CHINEZESC CONTEMPORAN

Viorica POPESCU

Dacă analizăm istoria teatrului chinezesc în accepție europeană, putem spune că aceasta a început în anul 1907 prin reprezentarea piesei *Sclavii negri imploră cerul*, după *Coliba Unchiului Tom* de Harriet Beecher-Stowe.

Conform opiniei unor critici literari, putem defini trei etape.

Primul val acoperă etapa cea mai îndelungată, cea mai bogată în prefaceri social-politice și culturale. Începând cu deceniul al doilea al secolului al XX-lea, în care se evidențiază teatrul unor mari dramaturgi ca Guo Moruo, Ding Xilin și Tian Han, teatrul modern se conturează ca o tribună de educație democrată, proclamând dezideratele unei epoci de libertate și respingând lanțurile autorității și mentalității feudale.

Cel de-al doilea val se caracterizează prin eforturile oamenilor de cultură de a crea un climat propice pentru dezvoltarea artei și a genurilor ei, între care și teatrul, prin opoziție fermă la stereotipie și generalizare.

Pentru dramaturgia chineză, cel de-al treilea val înseamnă înnoire, îndrăzneală și diversificare tematică (*Odă inimii loiale, Viitorul, Înainte, înainte, Puterea și legea* etc.). Până în 1980 numărul pieselor create în ultimii ani crescuse în jurul a 300, iar membrii Uniunii dramaturgilor din China se cifrau la 3.000, aceste cifre ilustrând concret dinamismul și efervescența teatrului modern în China.

În direcția impunerii unui concept modern de teatru au fost experimentate anumite schimbări, cu rezultate mai mult sau mai puțin reușite, privind: detehnicizarea artei dramatice (unicitatea ei era dată tocmai prin perfectarea ei tehnică în dans, vorbire, cântec, muzică, mișcări); renunțarea în favoarea unui teatru al vieții la formula abstractă de spectacol prin convenții și simboluri aflate în interdependență absolută; problematizarea teatrului și a personajului de scenă; simplificarea vechii formule de conglomerat a dramei; scurtarea timpului de reprezentare de la șase-zece ore la două ore și chiar mai puțin.

Din pleiada autorilor, am ales două nume reprezentative: Guo Moruo și Xie Min.

Astfel, Guo Moruo se înscrie în drama romantică de inspirație istorică, iar Xie Min în comedia absurdă sau tragicomedia.

Personalitate complexă, Guo Moruo (1892-1978) a fost deopotrivă mare poet și dramaturg, istoric și arheolog, eseist și filosof, om politic. S-a născut în orașul Shawan din provincia Sichuan. După liceu a studiat medicina în Japonia, însă a abandonat practicarea acestei profesii în favoarea activității literare și politice.

Piesa lui Guo Moruo *Zhuo Wenjun*, a cărei acțiune se petrece în secolul al II-lea î.e.n., abordează un fenomen social de o mare acuitate contemporană, și anume, eforturile de eliberare a femeii de sub autoritatea de fier a familiei, afirmarea, cu riscuri, răspunderi și prețuri dureroase, a drepturilor ei de alegere și de asumare a unui mod independent de viață. Tratarea temei este gravă, dezvoltând un conflict de natură romantică, al cărui deznodământ, deși este tragic pentru eroina care are curajul să afirme idealul (Flaut Roșu), este eliberator pentru personajul feminin Wenjun, care dă și titlul piesei. Personalitatea poetică a lui Guo Moruo imprimă acestei drame istorice, ca de altfel tuturor pieselor sale, o factură liric-poematică.

Personajele piesei sunt:

ZHUO WENJUN, 24 de ani

FLAUT ROȘU, slujnica ei, 20 de ani

ZHUO WANGSUN, tatăl lui Zhuo Wenjun, peste 40 de ani

CHEN ZHENG, socrul lui Zhuo Wenjun, peste 40 de ani

WANG JI, magistratul județului Linqiong și prietenul lui Xiangru, 34-35 de ani

SIMA XIANGRU, 30 de ani -

Alte personaje:

Fratele mai mic al lui Wenjun

Sora mai mică a lui Wenjun

Sluga Zhou Cel Mare, 40 de ani

Qin Al Doilea, 21-22 de ani

Acțiunea se petrece dincolo de porțile reședinței județului Linqiong, în vestul provinciei Sichuan, în primii ani ai domniei împăratului Wu din dinastia Han.

După cum spune autorul, “corectând și desăvârșind mereu, bucata de fier se poate transforma în ac”.

A desăvârșit prin arta teatrală, a dat viață celor două femei, personajele principale - Zhuo Wenjun și Flaut Roșu -, le-a transformat în ace puternice, ascuțite, care înțepă conștiința cititorului, a spectatorului.

Replici ca:

“WENJUN: Vezi tu, Flaut Roșu! Nu știu cum se face că între pământ și cer se petrec mereu lucruri iraționale. Atâția oameni fără importanță se îmbogățesc pe lumea asta și trăiesc până la adânci bătrâneți, dar cum se naște un om plin de merite îndură neazuri după neazuri.

FLAUT ROȘU: Nu poți să te împotrivești sorții.

WENJUN: Tocmai acest lucru nu-l înțeleg eu: pentru ce între cer și pământ există o astfel de soartă absurdă, căreia nu i te poți împotrivi? Uită-te la mine... Vai, cât am fost de măcinată de soarta asta neagră!... L-am ascultat pe tata și m-am măritat în familia Chen... Și astăzi am ajuns aidoma unui obiect uzat, ciobit...”

rămân înfipte în memorie, înflorind ca magnoliile primăvara.

Xie Min face parte din prima promoție de după eliberare a Institutului de artă dramatică din Shanghai - Secția de dramaturgie. S-a născut în Shanghai în 1932 și de la absolvirea Institutului lucrează în cadrul studioului cinematografic din Nanjing.

Xie Min a primit premiul național pentru prima sa piesă de teatru, inspirată din mediul studentesc, *Soarele din zori*, 1956.

Piesa *Pentru ce am murit*, publicată în 1979, a surprins prin modernitatea invenției scenice, acuratețea limbajului și prin varietatea tematică.

Personajele piesei sunt:

FAN XIN - Chiar ea

XIA JUN - El care...

Acțiunea se petrece într-un oraș din China.

Mottoul autorului deschide fereastra spre sensurile textului:

“Închin această piesă Ei, care s-a stins și zace în pământ. Ea nu a trăit mai mult de treizeci și trei de primăveri. Îi plăcea să facă haz și chiar atunci când se cuvenea să fie încrunțată izbucnea în râs nebun. Odată, a fost silită să joace într-un meci de fotbal și rezultatul a fost că și-a rupt nasul. În acel moment critic, cu nasul șiroind de sânge, a exclamat cu un hohot de râs: „Fantastic!”

Ținând seama de aceste trăsături, cer permisiunea să folosesc modalitățile comediei, deși piesa mea este o tragedie în adevăratul sens al cuvântului.”

Putem afirma că aici se întretaie elemente de bufonerie tragicomice, printre care se strecoară ideea naturii tragice a comicului absurd de situație.

Conflictele între cei doi depășesc conflictul casnic, ducând la un deznodământ tragic - moartea Ei.

Ea, care zace în mormânt, pune întrebări, tot ea ne răspunde, istorisindu-și viața și mai apoi sfârșitul.

“FAN XIN: Așa am murit. O moarte buimacă, insignifiantă. Aveam doar treizeci și trei de ani. Ah! Și în gură încă mai aveam sămânța de dovleac pe care nu apucasem s-o sparg. (*Râde.*): Am fost un funcționar obișnuit, anonim și parcă înțelegeam și totuși nu prea pricepeam eu exact ce este aceea luptă politică; meseria mi-o făceam așa și așa. Și, deși n-am avut cine știe ce merite, în profesia mea puneam un pic de suflet. Îmi plăcea apoi să cânt, să dansez, să mânânc semințe; ca amatoare. Viața mea a fost comună și deosebită, simplă și complicată totodată. Nu care cumva să încercați dumneavoastră să-mi ghiciți întreaga viață pornind de la finalul pe care vi l-am jucat. Ați face o mare greșală! Eu mă interpretez astăzi, începând cu sfârșitul, tocmai pentru a nu vă obosi cu viața mea. Acum vă voi prezenta al doilea episod - un aspect în corelație cu finalul. Hai, valsul!”

Dramaturgia chineză contemporană surprinde prin diversitate tematică, pendulând aparent între inovație și tradiție, între fals și adevăr, între absurd și tragicul conștiinței.

Contemporary Chinese Theater

Viorica POPESCU

If we analyze the history of Chinese theater, in European acceptance, we dare say that it began in 1907, along with the play *Black Slavery begs the sky*. It happened after *Uncle Tom's Cottage* by Harriet Beecher Stone was staged.

According to the opinion of some literary critics, we can identify three stages in Chinese theater development.

The first phase covers the longest stage, defined by the most ample socio-political and cultural prefaces.

Starting with the second decade of the twentieth century, in which the theater of great dramas, such as Guo Moruo, Ding Xilin and Tian Han is highlighted, the modern theater is shaped as a forum of democratic education, proclaiming an era of freedom *desiderata*, and rejecting the chains established by the feudal authority and mentality.

The second stage of development is characterized by the efforts of intellectual people to create a climate favourable to the development of art and its genres, including theater, by firm opposition to stereotyping and generalization.

For Chinese dramaturgy, the third wave means renewal, audacity and thematic diversification (*Ode to the loyal heart, The Future, Forward, Forward, The Power and the Law*, etc.).

By 1980, the number of plays created in recent years had grown to around 300. It took place in conjunction with the number of members of the Playwrights Union of China growth up to 3,000, these figures illustrating, concretely, the dynamism and effervescence of modern theater in China.

In order to entail a modern theater concept, certain changes have been experienced, with more or less successful results, regarding the technicalization of the dramatic art (its uniqueness was given by its technical perfection in dance, rhetoric, song, music and choreography); the abstract formula of performance by conventions and symbols, that are in absolute interdependence, was expelled in favor of a life theater, the problematization of the theater and the stage character, the simplification of the old formula of drama conglomerates, the shortening of the representation time from six - ten hours to two hours and even less.

From the authors' constellation, we have chosen two representative names: Guo Moruo and Xie Min.

Thus, Guo Moruo joins the romantic drama of historical inspiration, while Xie Min represents the absurd comedy or tragicomedy.

Complex personality, Guo Moruo (1892-1978) was also a great poet and playwright, historian, archaeologist, essayist, philosopher and politician.

He was born in Shawan City of Sichuan Province. After high school graduation, he studied medicine in Japan, but gave up practicing this profession in favor of literary and political activity.

Guo Moruo's play, *Zhuo Wenjun*, whose action takes place in the second century before Christ, deals with a great contemporary social phenomenon. These are the efforts to release the woman from the harsh authority of the family, asserting, with risks, responsibilities and painful prices, her rights to choose and assume an independent way of life, which generates a conflict of a romantic nature, whose denouement, although tragic for the heroine destiny, who had the courage to assert her ideal (*Red Flute*) is liberating for the female character, Wenjun. Wenjun gives the title of the play.

The poetic personality of Guo Moruo settle to this historical drama, as it is, to all his pieces, a lyrical-poematic feature.

The characters of the play are:

ZHUO WENJUN, 24 years old

RED FLUTE, ZHUO WENJUN's maid, 20 years old

ZHUO WANGSUN, Zhuo Wenjun's father, over 40 years

CHEN ZHENG, ZHUO WENJUN's father-in-law, over 40 years

WANG JI, Linqiong County Magistrate and Xiangru's friend, 34-35 years

SIMA XIANGRU, 30 years old

Wenjun's younger brother

Wenjun's younger sister

Slug Zhou the Great, 40 years old

Qin Second, 21-22 years old

The action is taking place beyond the gates of Linqiong County, in western Sichuan Province, in the early years of King Wu of the Han Dynasty.

As the author says, "always correcting and perfecting, the piece of iron can turn into a needle."

He perfected through the theatrical art, gave life to the two women, main characters Zhuo Wenjun and Red Flute, transformed them into powerful, sharp needles, which sting the consciousness of the reader, the spectator.

Replies like those below remain buried in memory, blooming like spring magnolias:

WENJUN: See you, Red Flute! I do not know how irrational things always happen between earth and heaven. So many unimportant people get rich in this world and live to the depths of old age, but how a man born full of merit endures infliction after infliction.

RED FLUTE: You can't resist the fate!

WENJUN: This is precisely what I do not understand: why, between heaven and earth, is such an absurd fate that you cannot resist? Look at me ... How much I was crushed by this black fate! ... I listened to my dad and got married in the Chen family ... And today I came to be like a worn, nicked object ... "

Xie Min is a representative of the first post-release promotion of the Dramatic Arts Institute of Shanghai - Drama Department. He was born in Shanghai in 1932 and since graduating from the Institute he works as a film studio in Nanjing.

Xie Min received the national award for his first play, inspired by the student environment, *The Sun at dawn*, 1956.

The play *For what I died*, published in 1979, surprised by the modernity of the scenic invention, the accuracy of the language and the thematic variety.

The characters of the play are:

FAN XIN - Even her

JUNE XIA – He, the one

The action is taking place in a city in China.

The author's motto discovers text meanings:

"I dedicate this play to her, which has died out and lies on the ground. She has not lived more than thirty-three springs. He liked to make fun of her and even when it was appropriate to be frowned he broke out into a crazy laugh. Once, she was forced to play in a football match and the result was that she broke her nose. At that critical moment, his nose dripping with blood, he exclaimed with a laugh, "Fantastic!"

Considering these traits, I ask permission to use the modalities of comedy, although my play is a tragedy, in the true sense of the word."

We can say that here joins the elements of tragicomic play, among which riddles the idea of the tragicomic nature of the absurd situation comic.

The conflicts between the two, go beyond the domestic conflict, leading to a tragic outcome -her death.

She lies in the grave, asks questions, she also answers us, telling her life and then the end of it.

"FAN XIN: That's how I died. A stuffy, insignificant death. I was only thirty-three. Ah! And in my mouth I still had the pumpkin seed, which I had not succeed to break. (Laugh). I was a regular official, anonymous and as if I understood and yet I did not quite understand exactly what that political struggle is: I did my job this way and that. And, although I did not have special merits, in my profession I put a little soul. I liked to sing, dance, eat seeds as an amateur. My life was common and special, simple and complicated, at the same time. Not that somehow you try to guess my whole life starting from the end I played you. You would make a big mistake! I interpret myself today, beginning with the end, precisely so as not to get tired of my life. Now I will present the second episode - an aspect in correlation with the ending. Come on, waltz! "

Contemporary Chinese drama surprises through thematic diversity, seemingly oscillating between innovation and tradition, between false and truth, between the absurd and the tragic of consciousness.

Prima traducere din literatura chineză veche a unui roman scris de Cao Xue-qin și Gao E

Ioan POPOVICI

În anul 1975 a apărut o carte excepțională, în trei volume, însumând 29 capitole, fiecare dintre acestea având, la început, un rezumat.

Pe foaia de titlu este tipărit cu litere majuscule:

CAO XUE-QIN

VISUL DIN PAVILIONUL ROȘU

ROMAN

TRADUCERE DIN LIMBA CHINEZĂ VECHĂ DE

ILEANA HOGEA-VELIȘCU ȘI IV MARTINOVICI

PREFAȚĂ, TABEL CRONOLOGIC, SELECȚIE ȘI NOTE

DE ILEANA HOGEA-VELIȘCU

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI □ 1975

EDITURA MINERVA □ BUCUREȘTI

Pe versoul foii:

Pentru versiunea românească

toate drepturile rezervate Editurii Minerva

(B.P.T.)

Cao Xue-qin, Gao E

Hong Lou Meng

(Shang Xia)

Editura pentru literatura poporului

Pekin, 1957

Cao Xue-qin propune în "Visul din pavilionul roșu" cheia de descifrare a unor probleme-enigmă proprii gândirii antice chineze, care și-au găsit prelungire în conștiința oamenilor până în veacul al XVIII-lea și al XIX-lea. Această carte extraordinară, un roman fluviu, pe o temă domestic-sentimentală, de o mare complexitate ideatică, încheie și sub acest aspect în mod prestigios literatura chineză clasică multiseclară.

Marea faimă de care s-a bucurat în toate timpurile romanul lui Cao Xue-qin trebuie legată atât de grandoarea conferită de arhitectura sa susținută de câteva sute de personaje, cât și de interesul cu care autorul s-a apropiat de personalitatea umană, găsind explicațiilor inextricabile dintre indivizi, în contexte sociale diferite.

Autorul trăiește la limita dintre Evul Mediu și epoca modernă. Ne aflăm în fața unui scriitor detașat în bună parte de așa-numita "literatură vizuală" de transpunere a realității înconjurătoare, proprii literaturii chineze clasice, apropiat prin arta sa analitică de gândirea modernă și formele ei de reprezentare.

Reconstituirea sumară a ideilor, care scot la iveală un univers anume specific scrierilor chineze vechi, permite cititorului cărții să înțeleagă cauzalitatea comportamentului personajelor, mobilurile dinamicii lor psihologice, dându-i puțința să pășească pe terenul mai puțin familiar al ideologiei feudale marcate de cultul pentru daoism, confucianism și budism.

Istoria romanului clasic chinez constituie istoria penetrației elementelor de cult în conștiința oamenilor pe calea scrisului.

Autorul "Visului din pavilionul roșu" se numea Cao Zhan, porecla fiindu-i Xue Qin. Mai era cunoscut și drept Meng Yuan, Qin Fu sau Qin Xi.

Familia Cao era originară din Sheniang. Numele Cao era foarte vechi și cunoscut în rangul nobilimii. Cao Yan, unul dintre marii bogătași ai Chinei murind, cei doi fii, tatăl și unchiul lui Cao Xue-qin i-au moștenit titlurile. Murind Kang Xi (1662-1723), protectorul familiei Cao, alt împărat, Yong Zheng (1723-1736), l-a destituit din funcție, condamnat la moarte în 1727 și deposedat de avere și executat pe Cao Zhao, tatăl romancierului. Doar o mică parte din aceasta a rămas neconfiscată, care se afla la Pekin, unde s-a mutat familia ruinată de la Jiangnan. Persecuțiile au continuat până la distrugerea familiei.

Sunt puține date biografice referitoare la Cao Xue-qin. S-a născut cam prin al cincizeci și patrulea an de domnie a împăratului Kang Xi, iar la decapitarea tatălui avea doar câțiva ani. Moare în timpul domniei lui Jian Lun (1736- 1796).

În tinerețe a trăit doar câțiva ani în avuție, restul, nu ajunge la vârsta de 50 de ani, trăiește sărăcăcios în suburbia vestică a Pekinului, cartierul Haidian, împreună cu familia, întreținându-se prin vânzarea propriilor picturi. Contemporanii îi elogiau versurile și picturile desăvârșite. Se zice că l-ar fi refuzat pe împărat când i-ar fi cerut să-i decoreze palatul.

Nu se știe data începerii scrierii romanului, probabil târziu, deoarece n-a reușit să-l termine. Moartea unicului său fiu, Yao Zhe, la 12 februarie 1763, l-a doborât la pat, murind în anul următor. După doi ani de la dispariția creatorului său, romanul, netipărit, circula în Pekin. În

forma lăsată de Cao Xue-qin cuprindea 80 de capitole și era intitulată "Istoria pietrei". În 1791 editorul Cheng Wei-Yuan l-a publicat prima dată, după 30 de ani de la moartea autorului, într-o versiune de 120 capitole, cu titlul "Visul din pavilionul roșu". Târziu, în epoca modernă, s-a stabilit că autorul ultimelor 40 de capitole a fost prietenul lui Cheng Wei-Yuan, anume Gao E. În cel de-al cincizeci și treilea an de domnie a împăratului Jian Lun fusese înrolat în armata naționalității han. În urma examenelor de stat primește titlul de dregător, după ce terminase de scris cele 40 de capitole ale romanului la o distanță de 28 de ani, desăvârșindu-l și intervenind asupra celor 80 capitole existente. În această variantă romanul a circulat mai mult de un secol.

TABEL CRONOLOGIC

- 1715 La Jiangning, în ținutul actualei provincii Shanxi, din estul Chinei, se naște Cao Zhan (cunoscut sub unul din pseudonimele sale, Cao Xue-qin), viitorul autor al capodoperei prozei chineze clasice, "Visul din pavilionul roșu" (Hong lou meng). Ascendenții săi de naționalitate han, originari din provincia Sheniang, (străbunicul Cao Cheng-chan, bunicul Cao Yan, unchiul Cao Yin, tatăl Cao-Zhao) ocupaseră pe rând demnități sub dinastia manciuriană instituită din secolul al XVII-lea pe teritoriile chineze din nord-est. Bunicul se număra printre cei "nouă dregători cu renume" ai dinastiei, patronând marile ceremonii imperiale de cult.
- 1721 Frământările de la curtea manciuriană influențează situația familiei Cao. Tatăl scriitorului intră brusc în dizgrație, este denobilat și condamnat la moarte.
- 1729 Familia Cao se mută la Pekin, în cartierul Haidian, unde, în decursul anilor, tânărul Cao Xue-qin cultivă relații cu intelectualitatea Capitalei. Practică pictura, trăind din vânzarea tablourilor. Era cunoscut și prin ușurința cu care scria versuri. Ruina familiei îi inspire scrierea unui mare roman.
- 1754 În societățile intelectuale din Pekin circulă manuscrisul "Istoria pietrei prețioase", o primă formă a viitorul Vis.
- 1759-1760 Circulă două variante ale romanului cu autograful autorului.
- 1763 Cao Xue-qin este greu lovit de moartea unicului fiu, Yao Zhe. Scriitorul va supraviețui un an, până în primăvara anului 1764.

- 1791 La aproape treizeci de ani de la moartea lui Cao Xue-qin, editorul Cheng Wei-Yuan publică sub titlul care-i va impune notorietatea o primă versiune a romanului "Visul din pavilionul roșu".
- 1792 O versiune definitivă, consacrată, în 120 capitole. Istoria literaturii a stabilit faptul că ultimele 40 capitole constituie opera unui alt autor, Gao E, un jinshi, dregător cu pregătire scriitoricească, prieten al editorului.
- 1955 Editura pentru literatură clasică din Pekin publică prima ediție modernă a celebrei cărți.
- 1957, 1959, 1973 Noi apariții ale romanului la Editura pentru literatura poporului din Pekin.

The First Translation from the Ancient Chinese Literature of a Novel Written by Cao Xue-qin and Gao E

Ioan POPOVICI

An exceptional book was published in 1975, in three volumes, with 29 chapters, each of them with a summary at the beginning.

The following text is printed in capital letters on the title page:

CAO XUE-QIN

THE DREAM OF THE RED CHAMBER

NOVEL

TRANSLATION FROM ANCIENT CHINESE BY

ILEANA HOGEA-VELIȘCU AND IV MARTINOVICI

PREFACE, CHRONOLOGICAL TABLE, SELECTION AND
NOTES

BY ILEANA HOGEA-VELIȘCU

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI (THE LIBRARY FOR
EVERYONE) □ 1975

MINERVA PUBLISHING HOUSE □ BUCHAREST

On the back of the page:

For the Romanian version

all rights reserved to Minerva Publishing House

(B.P.T.)

Cao Xue-qin, Gao E

Hong Lou Meng

(Shang Xia)

Publishing House for the Literature of the People,
Pekin, 1957

In "The Dream of the Red Chamber", Cao Xue-qin suggests the key for deciphering some enigma-problems that are specific to the ancient Chinese thinking and that extended in people's awareness until the 18th and 19th centuries. This extraordinary book, a flowing novel, with a domestic-sentimental theme, of great ideational complexity, also concludes under this aspect the multi-secular classical Chinese literature in a prestigious manner.

The great fame that the Cao Xue-qin's novel has always had must be tied to the grandeur given by its architecture being sustained by a few hundred characters, as well as the interest with which the author has approached human personality, finding inextricable explanations among individuals, in various social contexts.

The author lives at the limit between the Middle Ages and the modern epoch. We are faced with a writer who is largely detached from the so-called "visual literature" of transposing the surrounding reality, specific to the classical Chinese literature, close through analytical art to modern thinking and its forms of representation.

The brief re-enactment of the ideas which reveal a universe that is specific to ancient Chinese writings allows the reader of the book to understand the causality of the characters' behaviour, the reasons of their psychological dynamic, allowing him to step on the less familiar terrain of the feudal ideology, marked by the cult for Daoism, Confucianism and Buddhism.

The history of the classical Chinese novel constitutes the history of the penetration of the cult elements into people's awareness, by way of writing.

The author of "The Dream of the Red Chamber" was called Cao Zhan, his nickname being Xue Qin. He was also known as Meng Yuan, Qin Fu or Qin Xi.

The Cao family originated from Sheniang. The Cao name was very old and well-known by nobility. When Cao Yan, one of the richest men of China, died, his two sons, the father and uncle of Cao Xue-qin inherited his titles. When Kang Xi (1662-1723), the protector of the Cao family, died, another emperor, Yong Zheng (1723-1736) demoted, sentenced to death in 1727, stripped of wealth and executed Cao Zhao,

the father of the novelist. Only a small part of his wealth was not confiscated. This was in Peking, where the ruined family moved from Jiangnan. The persecutions continued until the destruction of the family.

There is not a lot of biographic information relating to Cao Xue-qin. He was born around the fifty-fourth year of emperor Kang Xi's rule and was only a few years old when his father was decapitated. He died during Jian Lun's rule (1736-1796).

He was only wealthy for a few years during his youth. He did not reach 50 years of age, he lived in poverty in the western suburb of Peking, the Haidian neighbourhood, along with his family, supporting himself by selling his own paintings. His contemporaries admired his verses and his great paintings. It is said he refused the emperor when the latter asked him to decorate his palace.

It is not known when he started to write the novel, however it was probably later, as he did not manage to finish it. The death of his only son, Yao Zhe, on the 12th of February 1763, made him bedridden. He died the following year. After two years from the death of its creator, the novel, unprinted, circulated through Peking. In the form that Cao Xue-qin left, it comprised 80 chapters and was entitled "The History of Stone". In 1791, editor Cheng Wei-Yuan published it for the first time, after 30 years from the author's death, in a version with 120 chapters, with the title of "The Dream of the Red Chamber". After a long time, during the modern epoch, it was established that the author of the last 40 chapters was Cheng Wei-Yuan's friend, namely Gao E. During the fifty-third year of emperor Jian Lun's rule, he had enrolled in the Han nationality army. After the state exams, he received the title of high official, after having finished writing the 40 chapters of the novel, after 28 years, perfecting it and intervening on the 80 existing chapters. In this variant, the novel circulated for more than a century.

CHRONOLOGICAL TABLE

- 1715 In Jiangning, in the current Shanxi province of the East of China, Cao-Zhan is born (known under one of his pseudonyms, Cao Xue-qin), the future author of the masterpiece of classical Chinese prose, "The Dream of the Red Chamber" (Hong lou meng). His ancestors, of Han nationality, originating from the Shenyang province (great grandfather Cao Cheng-chan, grandfather Cao Yan, uncle Cao Yin, father Cao-Zhao) had each had functions under the

Manchurian dynasty of the 17th century in North-East Chinese territories. The grandfather was amongst the "nine famous dignitaries" of the dynasty, overseeing the great imperial cult ceremonies.

- 1721 The turmoil at the Manchurian court influenced the situation of the Cao family. The father of the writer suddenly fell into disgrace, was stripped of his title and sentenced to death.
- 1729 The Cao family moved to Peking, in the Haidian neighbourhood where, along the years, young Cao Xue-qin developed relationships with the intellectuals of the Capital. He painted and made a living by selling paintings. He was also known for the ease with which he wrote poetry. The ruin of the family inspired him to write a great novel.
- 1754 The "History of the Precious Stone" manuscript, a first form of the future *Dream*, circulated in the intellectual societies of Peking.
- 1759-1760 Two variants of the novel, with the author's signature, were in circulation.
- 1763 Cao Xue-qin was very much affected by the death of his only son, Yao Zhe. The writer survived for one year, until the spring of 1764.
- 1791 After almost thirty years from the death of Cao Xue-qin, editor Cheng Wei-Yuan published a first version of the novel "The Dream of the Red Chamber" under the title which will bring about its fame.
- 1792 A definitive, consecrated version, in 120 chapters. The history of literature has established the fact that the last 40 chapters constitute the work of another author, Gao E, a jinshi, a dignitary with writing education, a friend of the editor's.
- 1955 The Peking publishing house for classical literature publishes the first modern edition of the famous book.
- 1957, 1959, 1973 New issues of the novel at the Peking Publishing house for the literature of the people.

China, gândire și limbaj. Primele reflecții teoretice asupra limbajului

Voica RADU-CĂLUGĂRU

Primele preocupări de lingvistică din China se împletesc, ca în toată lumea antică, cu cele de filosofie, raportul intim dintre *limbă* și *gândire* presupunând o relație ce generează, în ambele planuri, noi sfere de cunoaștere. Putem identifica în această perioadă a antichității chineze o secvență din istoria lingvisticii chineze, ce se încadrează pe linia tradiției confucianiste. În Grecia și în India, din epoca menționată, preocupările legate de originea limbajului se înscriu în problematica *natural - convențional*, dispută care nu este atât de acută în China, întrucât linia directoare este cea imprimată de gândirea lui Confucius, cel care face primele precizări lămuritoare cu privire la natura numelor. În *Analecte*, Confucius accentuează importanța deosebită pe care o are actul numirii lucrurilor în mod corect, în caz contrar, orice eroare în acest sens generând o reacție în lanț:

*When names are not correct, what is said will not sound reasonable, when what is said does not sound reasonable, affairs will not culminate in success; when affairs do not culminate in success, rites and music will not flourish; when rites and music do not flourish, punishments will not be exactly right; when punishments are not exactly right, the common people will not know where to put hand and foot*²⁹⁹.

Înțelegem din această afirmație intuiția profundă a marelui filosof asupra legăturii intrinseci dintre *imaginea conceptuală* și *imaginea auditivă* a unui semn lingvistic. Astfel, numele corect al lucrurilor, adevăratul lor nume, este cel care cuprinde cu adevărat esența acestora, actul numirii corecte reprezentând un act de cunoaștere în sine. În măsura în care *aparența* (veșmântul conceptelor, complexul sonor) redă *esența* acestora, vorbitorul rămâne în adevăr, deci păstrează armonia și echilibrul tuturor palierelor existențiale. Gândirea confucianistă cuprinde elegant și simplu într-un singur paragraf reflexul adevărului primordial *la început a fost Cuvântul*, zidirea și ființarea prin *cuvânt*. Or, ieșirea din acest cadru al adevărului, a numirii corecte a lucrurilor înseamnă haos, evoluții distorsionate, nediscernerea binelui de rău, necunoașterea sensului și a scopului vieții. Acest act de numire corectă a lucrurilor este indicat de Confucius prin conceptul *zhenming*.

²⁹⁹ Confucius, *Analecte*, apud William S-Y. Wang and Chaofen Sun, *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics*, Oxford University Press, 2015, p. 3.

Scrierile filosofice ale lui Confucius au conservat limba din epocă, marcând fiecare perioadă din istoria gândirii și a lingvisticii chineze. Deși este evidentă tradiția confucianistă în care se înscriu toate aceste preocupări, identificăm două direcții în istoria ideilor din lingvistica chineză, ca în gramatica alexandrină sau în cea indiană din antichitate: *direcția naturalistă* și *direcția convenționalistă*. Într-o primă etapă, studiile asupra limbii se înscriu în direcția naturalistă, care este desprinsă din viziunea lui Confucius, întrucât în China, în epocă, sub înrăurirea operei marelui gânditor, tendința era înspre a explica originea limbajului prin prisma evocatei legături dintre *semnificat* și *semnificant*, o legătură de adâncime care ține de structura intimă a realităților, de adevărul lor ființial.

Ulterior, se configurează și *direcția convenționalistă* care aduce și alte contribuții ce se regăsesc pe linia de cercetare a lingvisticii moderne axate, în general, pe *arbitrarul semnului lingvistic*.

Dintre învățații vremii, care sunt adepții direcției naturaliste, îl menționăm pe Han Wen Kun, sec. VIII-IX, ce formulează *ipoteza interjecționistă* asupra originii limbajului, considerând că sunetele vorbirii au aceeași natură ca sunetele scoase de animale, doar că omul, înzestrat cu rațiune, reușește să semnifice prin intermediul acestora.

Revenind la *direcția convenționalistă*, care susținea că legătura dintre *imaginea conceptuală* a cuvântului și *imaginea sa acustică*, respectiv dintre *semnificat* și *semnificant*, este arbitrară, trebuie să menționăm că *zhenming*, actul numirii corecte a lucrurilor, introdus de Confucius, este readus în discuție 200 de ani mai târziu de un alt filosof, Xunzi³⁰⁰, care face următoarele precizări:

Words have no intrinsic correctness. The correctness is established by convention. When the convention is established and the custom formed, the words are then correct. If they are different from convention, they are then incorrect.

Perspectiva filosofică a lui Xunzi, care postulează *arbitrarul semnului lingvistic*, va genera noua abordare teoretică în lingvistica chineză, de fapt începuturile lingvisticii chineze ca disciplină autonomă, desprinsă de filosofie. Conceptul *zhenming* se va axa de acum mai mult pe aspectul formal, al *normelor* gramaticale și nu asupra *esențelor* care au generat, deopotrivă, realitatea lingvistică, realitatea primordială și realitatea ultimă.

³⁰⁰ William S-Y. Wang and Chaofen Sun, *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics*, Oxford University Press, 2015, p. 4.

În paralel cu preocupările filosofice asupra originii limbajului, în China, în timpul dinastiei Han, se desfășoară și o intensă activitate filologică de culegere a textelor clasice, ceea ce va prilejui adunarea unui prețios material de natură dialectală, organizarea ideogramelor pe diferite criterii, standardizarea scrierii pe baza identificării unor norme comune. Astfel, prin munca de culegere și adnotare a textelor vechi în vederea urmării tradiției scrise, sunt consolidate principiile gramaticii.

Tot în această epocă, apare *Er Ya*, un fel de dicționar de hieroglifice care, datorită caracterului specific al scrierii chinezești, are un pronunțat caracter enciclopedic. Lucrarea este structurată în 19 capitole iar o parte dintre acestea sunt axate asupra aspectelor analizei lingvistice ce vizează *vorbirea și interpretarea textelor*³⁰¹.

Dicționarul *Er Ya* este depășit ulterior de o altă lucrare considerată emblematică, *Shuowen Jiezi (Descrierea semnelor simple și explicarea semnelor compuse)* de Xu Shen, un salt în evoluția lucrărilor lexicografice, dar și în chestiuni de sistematizare și de organizare a lexicului pe diferite criterii semantice. Acest dicționar nu se limitează doar la prezentarea celor 9000 de caractere chinezești, ci propune un sistem conceptual prin care caracterele sunt grupate în 6 tipuri. Clasificarea se bazează pe existența unui radical (*bushou*) care poate fi un caracter primar sau parte a unui caracter; acest *bushou* presupune posibilitatea încadrării fiecărui caracter într-o categorie semantică generală de tipul: *apă, lemn, animal, inimă* etc. Sistemul *bushou* poate fi văzut ca o reprezentare miniaturală a lumii prin intermediul categoriilor semantice. *Shuowen* are un sistem de 540 *bushou*, în timp ce multe dintre dicționarele moderne au 214 *bushou* iar ediția a 11-a a *Xin Hua Zidian (New China Dictionary)*, apărut în 2011 are 201 *bushou*.

Cele 6 categorii identificate de Xu Shen, numite *liushu*, sunt folosite și actualmente: pictograme, ideograme simple, ideograme complexe, fonograme, derivate, împrumuturi fonetice pe care autorul le exemplifică prin 6 perechi de caractere. Fonogramele au fost întotdeauna cele mai numeroase dintre cele 6 categorii din istoria scrisului în China. 80% dintre înregistrările din *Shuowen Jiezi* fac parte din această categorie. Deși acestea diferă fundamental în privința scrierii, ele conțin informație fonetică. În antichitate, modul de pronunțare era indicat cu ajutorul unui alt caracter în dicționare. Acest fapt a făcut dificilă identificarea variantei corecte, în condițiile în care unii vorbitori erau străini de ambele caractere. Un pas important în descompunerea silabei l-

³⁰¹ Eugen Munteanu, *Introducere în lingvistică*, Editura Polirom, Iași, 2005, p. 43.

a reprezentat metoda de notație *fanqie*, probabil sub influența scrierii sanscrite, care a pătruns în China prin filiera budhismului.

O altă treaptă importantă în descompunerea silabei o reprezintă identificarea de către Shen Yue a celor 4 intonații lexicale din limba oficială. În *Dicționarul de rime Qieyun*, pronunțarea fiecărui caracter poate fi stabilită de intonația notată cu sistemul de notație *fanqie*. *Dicționarul Qieyun* a jucat un rol esențial în înțelegerea istoriei fonologiei limbii chineze. Din păcate, nicio copie intactă a *Dicționarului Qieyun* nu s-a păstrat. Tradiția dicționarelor de rime, în care se încadrează și *Dasong Chongxiu Guangyun* sau *Guangyun* și *Zhongyuan Yinyun* s-a încheiat, dar reprezintă un tezaur de informație lingvistică pentru istoria limbii chineze.

Dicționarele de rime sunt urmate de o altă tradiție în istoria lingvisticii din China, cea a tabelelor de rime din epoca dinastiei Song, care indică un grad înalt de cunoaștere a foneticii. Caracterele erau prezentate în formă tabelară iar coloanele erau notate cu proprietățile fonetice ale consoanei inițiale din silabă. Concepte precum *loc de articulare* sau *aspirare* sunt prezente ca indicații în aceste tabele. *Yunjing* este cea mai cunoscută lucrare de acest tip.

Documentele *Shijing* au jucat un rol deosebit de important în civilizația chineză. Confucius a făcut apel la acestea în repetate rânduri, propunându-le pentru lectură aprofundată. Faptul că multe dintre poemele conținute de acestea nu mai aveau rimă i-a contrariat pe învățații vremii. Răspunsul la această enigmă a venit prin Chen Di (1540-1620), un savant din epocă. El a trasat primele linii directoare ale unei metode științifice de cercetare în limbă, observând procesul natural de transformare în limbă atât fonetic, cât și la celelalte niveluri. Chen a ajuns la concluzia că poemele care au rimat pe timpul dinastiilor anterioare, nu mai rimează ca urmare a transformărilor survenite la nivelul limbii scrise și al celei vorbite. Limba se schimbă în spațiu și în timp³⁰²:

*Time, there is past and present. Space, there is South and North.
Words change. Pronunciations shifts. All are in the nature of things.*

Paradigma de cercetare inițiată de Chen este continuată în lucrările filologilor din Dinastia Qing, care au ajuns astfel la o înțelegere superioară a fonologiei din chineza veche. Ei nu au studiat numai rimele

³⁰² William S-Y. Wang and Chaofen Sun, *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics*, Oxford University Press, 2015, p. 5.

din *Shijing*, ci și vechiul sistem consonantic, aducând informații lămuritoare pentru sistemul de scriere³⁰³.

Primele reflecții teoretice asupra limbajului în China sunt reprezentate de problematica filosofică a originii limbajului, pe de o parte, și de activitatea filologică de analiză și interpretare a textelor vechi, pe de altă parte, toate înscrise în tradiția confucianistă. Texte antice din *Shijing* sunt comentate, sunt analizate din punctul de vedere al scrierii, al rimelor sau al pronunției. Astfel, aspecte importante ca marea varietate dialectală a Chinei sunt încă neabordate în această perioadă, ca urmare a adoptării unei orientări *Han – centriste* în problematica limbajului. De asemenea, în această perioadă, accentul studiilor de limbă cade pe sunet și redarea în scris a acestuia, ceea ce face ca studiile de gramatică să nu ocupe o poziție importantă.

În privința raportului gândire – limbaj, viziunea lui Confucius asupra societății, educației, asupra universului se pliază pe limba chineză în care acesta își exprimă sistemul de valori rămas far pentru generațiile următoare, dincolo de timp. Confucius și-a fundamentat filosofia ca înțelepciune axată asupra vieții împlinite și conviețuirii, iar această împlinire are ca sursă armonia. În 1687, la Paris, iezuiții au publicat prima traducere în latină a reflecțiilor lui Confucius. Astfel, ideile maestrului Kong Fu Zi, devenit Confucius în urma traducerii în limba latină, au pătruns în circuitul valorilor universale. Sinologii afirmă despre Confucius că a fost omul „care a reunit în propria persoană elementele componente ale caracterului chinez și tot ceea ce este etern în ființa acestui popor”³⁰⁴. Actualmente, a fost adusă în atenție și sintagma *stat confucian* (Confucian state)³⁰⁵ care valorifică acea *xinde*, teoretizată de Confucius, o înțelepciune ce se adresează minții și inimii deopotrivă, sumă de adevăruri eterne ale ființei umane, profilată de Confucius.

Sistemul filosofic conceput de Confucius, doctrina sa, care vizează socialul, eticul politicul, educația are ca valoare supremă *onestitatea*, legea morală care guvernează microcosmosul și macrocosmosul, în afara căreia ființa umană, societatea, statele sau popoarele sunt sortite declinului, întrucât declinul moral distruge structura de rezistență a unei nații. Astfel, Confucius, teoreticianul meritocrației, trece de bariera timpului pentru că este dincolo de timp, în planul valorilor eterne ale

³⁰³ *Ibidem*, p. 6.

³⁰⁴ Anna Eva Budura, *Țara simbolurilor. De la Confucius la Mao Zedong*, Paideia, București, 1999, p. 184.

³⁰⁵ Yu Dan, *Confucius from the Heart. Ancient Wisdom for Today's World*, Macmillan, New York, London, 2009.

umanității, iar limba chineză se bucură de privilegiul de a cuprinde în tiparele sale gândirea unui geniu al binelui, frumosului și adevărului.

Bibliografie

Budura, Ana Eva, *Țara simbolurilor. De la Confucius la Mao Zedong*, Paideia, București, 1999.

Buzatu, Ion, *Viața și gândirea lui Confucius*, Meteor Press, București, 2009.

Chen Jingpan, *Confucius as a Teacher. Philosophy of Confucius with special reference to its educational implications*, Foreign Languages Press, Beijing, 1990.

Dan, Yu, *Confucius from the Heart. Ancient Wisdom for Today's World*, Macmillan, New York, London, 2009.

Munteanu, Eugen, *Introducere în lingvistică*, Editura Polirom, Iași, 2005.

Wang, William, S-Y, Chaofen Sun, *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics*, Oxford University Press, 2015.

China: Thinking and Language. The First Theoretical Reflections on Language

Voica RADU-CĂLUGĂRU

The first linguistic studies in China are intertwined, as throughout the Ancient world, with Philosophy, the intimate connection between *language* and *thought* assuming a relationship that generates, both plans, new spheres of knowledge. We can identify in this period of Ancient Chinese history a sequence of Chinese Linguistics, falling on the tradition of Confucian. In Greece and India, during the age mentioned, the concerns on the origin of language are part of the *natural – conventional* problem, dispute that is not so acute in China since the guideline is that of Confucius thinking, who makes the first explanations enlightening the nature of names. In *Analects*, Confucius emphasizes the importance that has the act of naming things correctly, otherwise, any error in this regard creating a chain reaction:

When names are not correct, what is said will not sound reasonable, when what is said does not sound reasonable, affairs will not culminate in success; when affairs do not culminate in success, rites and music will not flourish; when rites and music do not flourish,

*punishments will not be exactly right; when punishments are not exactly right, the common people will not know where to put hand and foot*³⁰⁶.

We understand from this statement the deep insight of the great philosopher on the intrinsic relationship between the *acoustic image* and the *conceptual image* of a linguistic sign. Thus, the correct name of things, their real name, is that can cover their true essence, the act of naming correctly representing an act of knowledge itself. Insofar *appearance* (the "garment" of concepts, the phonetic complex) expresses their *essence*, the speaker preserves the truth, keeping the harmony and the balance of all existential bearings. Confucian thinking includes, elegant and simple, in a single paragraph the reflex of the primordial truth *in the beginning was the Word, the Creation and the Being through Word*. However, getting out of this context of truth, of naming things correctly means chaos, distorted developments, not discerning the good from the evil, being out of the meaning and purpose of life. This act of naming things correctly is indicated by Confucius using the concept of *zhenming*.

The philosophical writings of Confucius have preserved the language of the time, marking each period in the Chinese history of thought and linguistics. While it is obvious the Confucian tradition in which all these concerns are part of, we can identify two major trends in the history of ideas in Chinese language, as throughout the Alexandrian Grammar or the Indian Grammar from Antiquity: *the naturalistic direction* and *the conventionalist direction*. In a first stage, studies on language fall towards naturalistic, which is detached from the vision of Confucius, as in China, at that time, under the influence of the work of the great thinker, the trend was towards explaining the origin of language through the evocative link between *signifier* and *signified*, a deep bond that belongs to the inner structure of the realities, of their existential truth.

Subsequently, it is configured the *conventionalist direction* that brings other contributions that are on the line of modern linguistics research focused, generally, on the *arbitrariness of the linguistic sign*.

Weather of scholars who adhere naturalistic direction, we mention Han Kun Wen, the VIIIth- IXth centuries, who makes the *interjection hypothesis* on the origin of language, considering that speech sounds have the same nature as the sounds of animals, except man, endowed with reason, succeeds to signify through them.

³⁰⁶ Confucius, *Analecte*, apud William S-Y. Wang and Chaofen Sun, *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics*, Oxford University Press, 2015, p. 3.

Returning to the *conventionalist direction*, who argued that the link between the *conceptual image* of word and its *acoustic image*, between *signifier* and *signified* is arbitrary, we should mention that *zhenming*, the act of correct naming of things, introduced by Confucius, is called into question 200 years later by another philosopher, Xunzi³⁰⁷, which makes the following statement:

Words have no intrinsic correctness. The correctness is established by convention. When the convention is established and the custom formed, the words are then correct. If they are different from convention, they are then incorrect.

Xunzi's philosophical perspective, which postulates the *arbitrariness* of linguistic sign, will generate new theoretical approach in Chinese Linguistics, actually the Chinese Linguistics beginnings as an autonomous scientific discipline, separated from Philosophy. *Zhenming* concept now will focus more on formal aspects, of grammar rules and not on the *essence* that generated both, linguistic reality, the primordial reality and ultimate reality, too.

Alongside philosophical concerns on the origin of language, in China, during the Han Dynasty, it develops an intense philological activity of collecting classical texts, which will create the opportunity of gathering precious dialectal material, of organizing ideograms on various criteria, of standardization of writing based on the identification of common rules. Thus, the work of collecting and annotating classical texts to pursue written tradition consolidated grammar principles.

Also in this period, *Er Ya* appears, a sort of dictionary of hieroglyphics that, due to the specific nature of Chinese writing, is highly encyclopaedic. The work is divided into 19 chapters and some of them are focused on matters of linguistic analysis aiming *speaking* and interpretation of texts³⁰⁸.

Er Ya Dictionary is exceeded then by another work, which is considered outstanding, *Shuowen Jiezi (Description of simple signs and explanation of compound signs)* by Xu Shen, a leap in evolution of lexicographical works, but also on issues of systematization and organization of vocabulary on different semantic criteria. This dictionary is not limited to the presentation of the 9000 Chinese characters, but it proposes a conceptual system in which characters are grouped into six

³⁰⁷ William S-Y. Wang and Chaofen Sun, *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics*, Oxford University Press, 2015, p. 4.

³⁰⁸ Eugen Munteanu, *Introducere în lingvistică*, Editura Polirom, Iași, 2005, p. 43.

types. The classification is based on the existence of a radical (*bushou*) which may be a rough character or part of a character; this *bushou* implies the possibility to classify each character in a general semantic category such as: *water, wood, animal, heart* etc. *Bushou* system can be seen as a miniature representation of the world through semantic categories. *Shuowen* has a system of 540 *bushou*, while many modern dictionaries have 214 *bushou* and the 11th edition of *Xin Hua Zidian* (*New China Dictionary*), appeared in 2011, has 201 *bushou*.

The six categories identified by Xu Shen, called *liushu*, are currently used: pictograms, simple ideograms, complex ideograms, phonograms, derivatives, phonetic loans that the author exemplified by 6 pairs of characters. Phonograms have always been the largest of the 6 categories of the history of writing in China. 80% of the entries of *Shuowen Jiezi* belong to this category. Although they differ fundamentally in terms of writing, they contain phonetic information. In ancient times, the correct pronunciation was indicated by another character in dictionaries. This made difficult to identify the correct variant, while some speakers were foreigners concerning both characters.

An important step in the syllable decomposition was represented by the method of *fanqie* notation, probably under the influence of Sanskrit writing that entered in China through Buddhism.

Another important step in syllable decomposition is represented by the identification of the four lexical intonations of official language, made by Shen Yue. In the rhyme dictionary *Qieyun*, the pronunciation of each character can be determined by the intonation indicated by *fanqie* notation system. *Qieyun Dictionary* has played a key role in understanding the history of Chinese language phonology. Unfortunately, no intact copy of *Qieyun Dictionary* was preserved. The tradition of rhyme dictionaries, in which *Dasong Chongxiu Guangyun* or *Guangyun* is placed, ended, but it represents a linguistic information treasure for the history of Chinese language.

The rhyme dictionaries are followed by another tradition in the history of Chinese linguistics that of rhymes tables of Song Dynasty era, which indicates a high degree of knowledge of phonetics. The characters were presented in tabular form and the columns were labelled with the phonetic properties of the initial consonant of the syllable. Concepts such as *place of articulation* or *aspiration* are present as indications in these tables. *Yunjing* is the most famous work of this type.

Shijing documents have played an important role in Chinese civilization. Confucius mentioned them repeatedly offering them for thorough reading. The fact that many of the poems contained therein had

no rhyme intrigued the scholars of the time. The answer to this conundrum came by Chen Di (1540-1620), a scholar of the time. He drew the first lines of a scientific method of research in language, observing the natural process of transformation in language, both phonetic and at other levels. Chen concluded that the poems that rhymed during previous dynasties do not rhyme as a result of the changes in the written and in the spoken language. Language change in space and time³⁰⁹:

Time, there is past and present. Space, there is South and North.

Words change. Pronunciations shifts. All are in the nature of things.

The research paradigm initiated by Chen is continued in Qing Dynasty philologists' work, who reached to a superior understanding of ancient Chinese phonology. They don not studied only the *Shijing* rhymes, but the old consonant system, bringing enlightening information for writing system³¹⁰.

The first theoretical reflections on language in China are represented by the philosophical matter of the origin of language, on the one hand, and philological work of analysis and interpretation of old texts, on the other hand, all included in the Confucian tradition. *Shijing* ancient texts are discussed, they are analysed in terms of writing, pronunciation or of rhymes. Thus, key issues such as the great dialectal variety of China are still not approached in this period, following the guidelines of *Han – centrist* trend in language issues. Also, in this period, the language studies are focused on sound and playing it in writing, which makes the grammar studies should not take up an important position.

Regarding the report *thinking - language*, Confucius's view on society, education, and universe folds on Chinese language in which Confucius expresses his system of values becoming beacon of light for future generations, beyond time. Confucius created his philosophy as a wisdom based on fulfilled life and coexistence and this fulfilment has as a source harmony. In 1687, in Paris, the Jesuits published the first translation into Latin of Confucius reflections. Thus, the Kong Fu Zi master's ideas, become Confucius after translation into Latin, entered the circuit of universal values. Sinologists state about Confucius that he was the man "who gathered in himself the elements of Chinese character and

³⁰⁹ William S-Y. Wang and Chaofen Sun, *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics*, Oxford University Press, 2015, p. 5.

³¹⁰ *Ibidem*, p. 6.

everything is eternal in the being of this nation”³¹¹. Currently, it was brought into attention the phrase *Confucian state*³¹² that leverages that *xinde*, theorized by Confucius, a wisdom that addresses the mind and heart alike, amount of eternal verities of human being, shaped by Confucius.

The philosophical system devised by Confucius, his doctrine, aimed at social, ethic politics, education has as the highest value *honesty*, the moral law governing the microcosm and macrocosm, except that the human being, society, states and peoples are doomed to decline, since the moral decline destroy the backbone of a nation. Thus, Confucius, the theorist of meritocracy, pass the barrier of time because he is beyond time, in terms of the eternal values of humanity, and the Chinese language enjoys the privilege to include in its patterns the thinking of a genius of good, beauty and truth.

Bibliography

- Budura, Ana Eva, *Țara simbolurilor. De la Confucius la Mao Zedong*, Paideia, București, 1999.
- Buzatu, Ion, *Viața și gândirea lui Confucius*, Meteor Press, București, 2009.
- Chen Jingpan, *Confucius as a Teacher. Philosophy of Confucius with special reference to its educational implications*, Foreign Languages Press, Beijing, 1990.
- Dan, Yu, *Confucius from the Heart. Ancient Wisdom for Today's World*, Macmillan, New York, London, 2009.
- Munteanu, Eugen, *Introducere în lingvistică*, Editura Polirom, Iași, 2005.
- Wang, William, S-Y, Chaofen Sun, *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics*, Oxford University Press, 2015.

³¹¹ Anna Eva Budura, *Țara simbolurilor. De la Confucius la Mao Zedong*, Paideia, București, 1999, p. 184.

³¹² Yu Dan, *Confucius from the Heart. Ancient Wisdom for Today's World*, Macmillan, New York, London, 2009.

Noi confirmări, noi realizări, noi perspective

Gheorghe SCHWARTZ

După cum am afirmat și în sesiunile noastre anterioare, relațiile culturale dintre China și România cunosc o dezvoltare fără precedent, iar ultimele evenimente vin să susțină din plin această constatare. Cultura este softul pe care se dezvoltă hardul relațiilor economice și comerciale.

Voi începe amintind că la Târgul de carte de la Beijing, anul acesta România a avut statutul de „Invitat de onoare”, fapt ce a permis ca o delegație impresionantă de scriitori și oficialități să participe la eveniment. Pe lângă prezentările de carte românească, traducerile în limba chineză, dezbaterile despre poezia, proza și eseu românesc, numeroasele manifestări au dat prilejul unor întâlniri între reprezentanți importanți din cele două țări, ceea ce a dus la cunoașterea față în față, la inițierea de proiecte comune, la viitoare colaborări punctuale. Și nu în ultimul rând, la legarea unor relații interumane.

De asemenea, după antologia de poezie românească despre care am vorbit data trecută, între timp ne-a parvenit și antologia de proză (un volum elegant de 300 de pagini din creația scriitorilor români).

Dar evenimentul cel mai important este cel ce se prefigurează pentru anul 2020, mai precis între 20 și 27 mai. Este vorba despre un forum literar China – Europa Centrală și de Est care va avea loc la București. Inițiativa a venit din partea CopyRo (Societatea de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor din România) care, prin Președintele ei, prozatorul Eugen Uricaru, a dus cu succes tratativele cu conducerea Uniunii Scriitorilor din Întreaga Chină, pentru realizarea acestui eveniment de importanță majoră pentru cooperarea între cele două zone culturale aflate la mii de kilometri distanță. Programul amănunțit convenit se axează pe două paliere de interes:

1. „Drumul literar al mătăsii” (O abordare contemporană a tradițiilor care au permis „lărgirea lumii” prin cunoaștere reciprocă cu repercursiuni majore asupra dezvoltării Europei științifice, economice și culturale.)
2. Prezentarea specificului literar al fiecăreia dintre țările participante. (Sunt invitați scriitori din 16 state din Europa Centrală și de Est, toți reprezentativi pentru literatura din țările și din limbile lor, astfel că se preconizează un dialog extrem de necesar pentru cunoașterea tradițiilor, a evoluției, a interferențelor reciproce și a antamării unor viitoare alte modelități de dialog.)

Pe lângă stabilirea unor viitoare traduceri reciproce, a unor întâlniri în urma invitațiilor în cunoștință de cauză la simpozioane, colocvii și

festivaluri în țările participante, evenimentul de la București își propune realizarea de cercetări de literatură comparată.

De asemenea, se preconizează o difuzare mai bună și mai profesionistă a culturilor țărilor participante în tot acest spațiu. Dialogul bilateral devine un dialog multilateral.

Nu vor lipsi nici festivalurile de poezie programate la Muzeul Literaturii Române, o altă instituție cuprinsă în program.

Evenimentul din București de la 20 - 27 mai 2020, organizat de CopyRo și Uniunea Scriitorilor din China realizează prin amploare tot ce s-a întreprins până acum pe plan cultural în relațiile excelente dintre cele două țări, dar, prin faptul că aduce ca partener de dialog un număr atât de mare de culturi face ca întâlnirea să depășească în mod semnificativ simplul dialog cultural.

La ora în care scriu aceste rânduri, au început să vină deja mare parte dintre confirmările de participare a scriitorilor invitați.

Așadar, evenimentul se anunță a fi un adevărat summit. Colaborarea culturală româno - chineză devenind un liant al interferențelor pe un plan mult mai larg. Aceasta fiind și adevărata semnificație a simpozionului organizat la București de CopyRo România și Uniunea Scriitorilor din întreaga Chină.

New Confirmations, New Achievements, New Perspectives

Gheorghe SCHWARTZ

As we stated in our previous sessions, cultural relations between China and Romania are developing unprecedented, and latest developments come fully support this finding. *Culture is software that develops hardware economic and trade relations.* I begin by recalling that at the Book Fair in Beijing, this year Romania had the status of "Special Guest", which allowed an impressive delegation of writers and officials to attend the event. In addition to presentations of Romanian books, translations into Chinese, debates on poetry, prose and essays Romanian, numerous events have given the opportunity for meetings between representatives from the two countries, which led to the knowledge of face to face, to initiate joint projects in future collaborations. And last but not least, the binding of human relationships.

Also, after the Romanian poetry anthology that we talked about last time, meanwhile it received anthology of prose (volume 300 pages of elegant creation Romanian writers).

But the highlight is on the horizon for 2020, ie between 20 and 27 May. It is a literary forum China - Central and Eastern Europe to be held in Bucharest. The initiative came from COPYRO (collecting societies copyright in Romania) which by its President, writer Eugen Uricaru, led successful negotiations with the leadership of the Writers Union over China for this event of major importance for cooperation between the two cultural areas located thousands of kilometers away. Agreed detailed program focuses on two levels of interest:

1. The "literary Silk Road" (A contemporary approach to traditions that allowed "widening world" through mutual understanding with major repercussions on Europe development scientific, economic and cultural.)
2. Presentation of literary specificity of each of the participating countries. (Invited writers from 16 countries in Central and Eastern Europe, all representative of the literature of countries and their languages, so it is expected dialogue extremely necessary to know the traditions of evolution, the mutual interference and incite future other model dialog.)

In addition to setting future translations reciprocal invitations to meetings after knowingly symposiums, seminars and festivals in countries participating in the event in Bucharest aims surveys conducted comparative literature.

Also it is expected to broadcast better and more professional crop participating countries throughout this region. Bilateral dialogue becomes a multilateral dialogue.

There will be poetry festivals scheduled Romanian Literature Museum, another institution included in the program.

The event in Bucharest from 20 to 27 May 2020, organized by COPYRO and Writers Union of China achieved through scale what has been done so far culturally the excellent relations between the two countries, but by bringing the dialogue partner a so many cultures makes meeting significantly exceed mere cultural dialogue.

At the moment they write these lines have already started to come many of the writers invited participation confirmations.

Therefore, the event promises to be a real summit. Romanian cultural collaboration will becoming a binder of Chinese interference on a much wider.

This is also true significance of the symposium organized in Bucharest COPYRO Writers Union of Romania and across China.

Câteva tradiții chinezești. Ferestre deschise

Petrușca TĂMĂȘAN

I. Modelul PUZZLE

Diversitatea este un concept care evidențiază caracterul individual, singular sau particular, specific persoanelor, obiectelor, fenomenelor, implicând prezența unor diferențe intrinseci, de ordin calitativ între acestea.

Istoria umanității, prin abordarea multicriterială a devenirii comunităților din spații caracterizate prin pluralitate, poate fi apreciată ca argument de netăgăduit al caracterului universal al diversității și ca avertisment despre importanța neeludării acestei realități. Lecția trecutului pentru prezent și viitor este aceea că diversitatea ne învață și ne îmbogățește, iar noi nu trebuie să ne permitem să-i risipim valorile. Paulo Coelho scrie: „Frumos nu înseamnă la fel, ci deosebit ... Piscurile mereu altfel ale munților ce ne înconjoară, îi fac impunători.” [1], (p.72).

Codul cultural specific unei comunități, unui popor sau unui grup, deschis altor culturi, religii, stiluri de viață, dezvăluie relații mutuale noi și susține surmontarea barierelor care despart oamenii. Conștiința de sine individuală ori colectivă se edifică prin alteritate și reflecție, prin detașare de sine însuși.

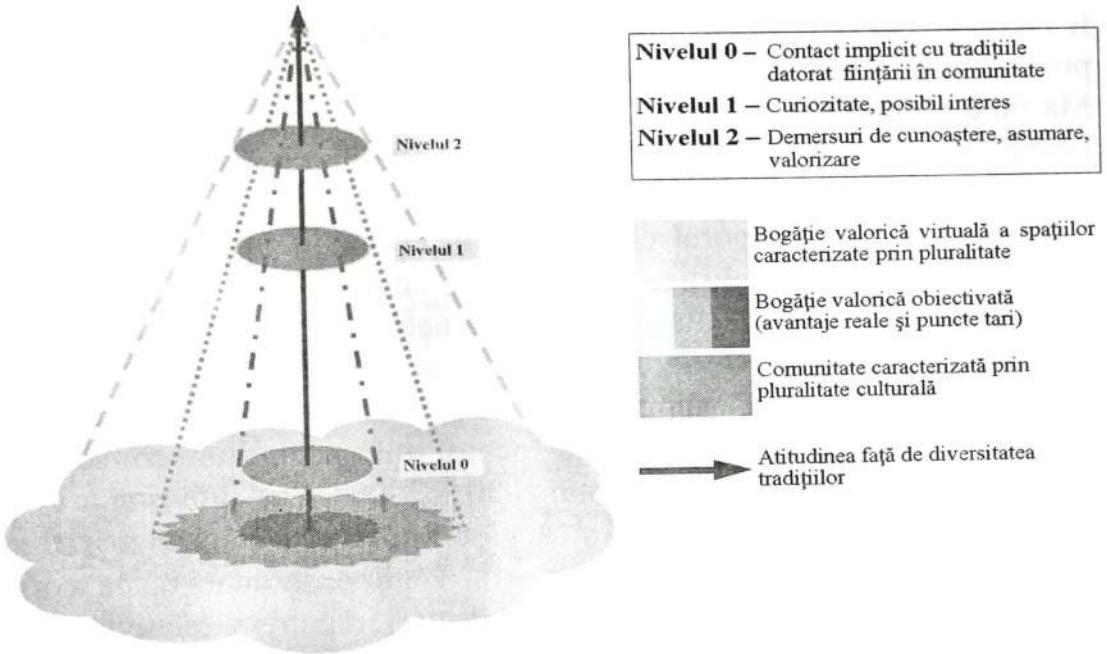
Pluralitatea face viața mai provocatoare și interesantă, dar totodată și mai complicată. Esențial este ca, în devenirea lor, persoanele sau popoarele să poată fi în măsură să recunoască și să își asume beneficiile acestei diversități și multiplele perspective pe care le oferă.

Apreciem ca bogăția potențială pe care o pune la dispoziție pluralismul - îndeosebi cel al tradițiilor - se obiectivează direct proporțional cu diversitatea care îl caracterizează, dar mai ales cu interesul și cu atitudinea față de acestea.

Dacă diversitatea este o trăsătură incontestabilă cu caracter universal, pe toate meridianele, atunci interesul și atitudinea față de paleta amplă a tradițiilor manifeste ar trebui să reprezinte o prioritate în educația copiilor și a tinerilor.

Este necesar acest lucru pentru a evita indiferența sau eludarea realității tradițiilor purtătoare de valori esențiale, autentice, contactate implicit prin ființarea într-o comunitate (fig. *nivel 0*), dar și pentru a depăși nivelul curiozității, ori chiar al unui oarecare interes față de tradițiile unui popor (fig. *nivel 1*). Accederea la acest nivel de abordare a

tradițiilor deschide posibilitatea cunoașterii valorilor care definesc spiritul unui popor.

Acesta, privit prin asemenea prismă, pare mai exotic în ochii celorlalți și poate deveni subiect de discuții, apreciere, laudă ori mirare. Însă blocarea la acest nivel implică și riscul deteriorării tradițiilor prin înnoirea forțată cu anumite valori, care nu sunt caracteristice pentru identitatea acelei comunități.

Concluzia evidentă subliniază însemnătatea demersurilor de cunoaștere, asumare și valorizare a tradițiilor care definesc spiritul unui popor (fig. nivel 2).

Un argument de netăgăduit, dar și un exemplu benefic îl oferă China, care se distinge prin marea diversitate etnică, confesională, de limbi vorbite, de relief ori climă și care este cunoscută ca cea mai populată țară, dar și ca ocupanta locului II din lume din punct de vedere al suprafeței. În anul 2010, ființau pe teritoriul statului chinez 56 de grupuri etnice recunoscute, vorbitoare ale dialectelor limbii chineze, dar și a unor limbi non-sinice. Deși oficial China este declarată stat ateu, aproape jumătate din populație este practicantă a religiilor locale/folclorice, a budismului, a creștinismului, cărora li se adaugă practicantii musulmani, hinduși, evrei, daoști etc.[2], [3].

Într-un asemenea context caracterizat printr-o spectaculoasă diversitate, China își construiește neîntrerupt, de 5000 de ani, istoria și își

are un aport inconfundabil la construirea lumii în care trăim astăzi. Provocarea miracolului chinezesc este cu atât mai mare cu cât amestecul de elemente eterogene generează treptat întregul, după *modelul puzzle* și îl menține, iar logevitatea sa măsurată în milenii, este aducătoare de progres și de căutări a factorilor și regulilor care îl fac posibil. Jacques Martin a afirmat că, în cazul Chinei avem de a face, cel puțin sub aspect istoric, cu o civilizație constituită prin acumulările unei culturi [4]. Propunem ipoteza privind perceperea tradițiilor, ca principii de abordare a realității de către poporul chinez. Astfel este asigurată stabilitatea în procesul dezvoltării holistice a societății chinezești și - implicit - încrederea, înțeleasă ca atașament constructiv, în evoluția civilizației chinezești. Tradițiile chinezești, cunoscute astăzi ca modalități de expresie contemporană, dar asemănătoare celor antice, își evidențiază atribuțiile de „soluții de continuitate” pentru milenara cultură chineză. În volumul „O istorie a lumii moderne. 1920 – 2000”, Paul Johnson afirmă și demonstrează că a cunoaște și a păstra tradițiile înseamnă a face posibilă anticiparea viitorului cu optimism. Tradiția, abordată nu ca teorie ci ca fapt, este statuată la rang de protector împotriva relativismului moral în context social-istoric, autorul afirmând că atunci când morala absolută cedează relativismului „se lasă un mare întuneric, iar îngerii nu se mai disting de diavoli.” [5] (p. 202)

Grandoarea culturii chineze rezidă în capacitatea sa de a depăși situația de introvertire, înțeleasă ca supremație necondiționată a unor valori etice, manifestând deschidere spre înnoire, spre învățare din experiențe mai bune. Istoria dezvoltării civilizației chineze este un proces de absorbție și de acceptare a noi culturi, de transformare a vechilor culturi, în care etniile și culturile se integrează. [6] (p.10-11), [7].

Calea prin care tradițiile, ca purtătoare de valori specifice și autentice, se transmit din generație în generație se modelează sub amprenta evoluțiilor economice ori culturale și se ancorează în realitățile sociale contemporane. În prezentul nostru, în care efectele interculturalității se văd peste tot, legăturile dintre popoare sunt tot mai indispensabile, intense și profunde. Conexiunile virtuale, turismul cultural sunt susținute de vizibilitatea și atractivitatea tradițiilor chinezești, iar acestea își exercită cu succes rolul de facilitator al atitudinii pozitive față de alteritate, de descoperire a binelui, a oportunităților funcționării sinergice. În acest context, dihotomia vizând respectarea tradițiilor vs. progres își dovedește non-autenticitatea, căci respectarea și promovarea tradițiilor chinezești se detașează de închidere

ori conservatorism extrem și se definește ca adaptare și asimilare controlată a noului, prin filtrare și asumare a valorilor autentice, benefice devenirii și progresului. Tradiția înseamnă o constelație de valori, o experiență comunitară, în mijlocul căreia ne naștem și de la care plecăm, chiar și atunci când inovăm. Și miturile produc realități!

II. Modelul DIAMANT

În februarie 2019, Dan Tomozei [8] scriind despre Noul An chinezesc –Sărbătoarea Primăverii afirma că acest eveniment are „puternice reverberații și conotații economice la nivel mondial” și argumentează prin cifre valabile pentru cele 40 de zile cât durează sărbătoarea (21.01 – 01.03.2019), astfel: 2,99 miliarde de călătorii în interiorul Chinei, 412 milioane călătorii asigurate prin transportul feroviar, 73 milioane călătorii asigurate prin transportul aerian, alte călătorii asigurate prin transport rutier și naval, 68.200 decolări și aterizări la aeroportul principal din Beijing cu o medie zilnică de 1704 curse, 1500 de evenimente programate în 133 de țări și regiuni, aproape trei miliarde de călătorii ale aceluia ca se întorc acasă în preajma Sărbătorii Primăverii, pentru a celebra Anul Nou chinezesc alături de familie.

Amplitudinea evenimentului sugerată prin cifre generează mirare, admirație, dar în același timp dă naștere întrebărilor: care este motivația ca mulțimi atât de impresionante să se antreneze în acesta dinamică?, de ce tocmai acum își abandonează zona de confort cotidian? etc. Prefigurarea posibilelor soluționări poate conduce către proximitatea unui fenomen, devenit chiar simbol al prezentului – globalizarea, a cărei certă caracteristică este mobilitatea continuă, dar cu siguranță, toate răspunsurile fac referire la tradițiile și obiceiurile legate de Anul Nou chinezesc, atât ca fascinante evenimente, dar și ca mod de raportare a persoanelor ori a comunităților la acestea.

Tradițiile chinezești, ca ansamblul de concepții, obiceiuri, datini, credințe, superstiții, legende statornicite pe lungul parcurs istoric chinez și transmise din generație în generație, constituie trăsături definitorii ale acestui popor, care se particularizează prin perenitatea autenticității și purității valorice. Anul Nou chinezesc, cunoscut sub numele de Sărbătoarea Primăverii înglobează tradiții culinare (pește întreg ca simbol al abundenței și resolidarizării, pui rumenit reprezentând prosperitatea, tăiței netăiați sugerând longevitatea, rața reprezentând fidelitatea, după cum portocalele poartă semnificația prosperității și dulceții vieții etc.), obiceiuri destinate celebrării familiei și unității acesteia (reuniunea

rudelor, pomenirea cu mare respect a rudelor aflate în depărtare, ori amenajarea unei mese special pentru strămoși alături de masa familiei). Alte tradiții, care se păstrează astăzi în modalități de expresie asemănătoare celor antice sunt curățenia casei înainte de începerea sărbătorii și decorarea cu flori proaspete, coșuri cu portocale și mandarine, dar și cu opt tipuri de fructe dulci uscate, tăvi cu bomboane, mesaje scrise pe hârtie roșie cu caracterele negre ale caligrafiei chineze, iar felinare roșii sunt atârinate în fața ușilor. Sunt confecționate felicitări de Anul Nou, pe hârtie roșie, culoare care înseamnă sănătate, prosperitate, bogăție și bunăstare [9]. Focurile de artificii, despre al căror zgomot se crede că alungă spiritele rele, fac sărbătoarea mai spectaculoasă, mai atractivă, mai impactantă. Restricții ale existenței contemporane legate de securitate și combaterea poluării au făcut ca - parțial - artificiile să fie interzise, înlocuite fiind cu spargerea de baloane [8].

Conotațiile simbolice ale manifestărilor tradiționale legate de Anul Nou chinezesc sunt susținute de legende (de ex. Legenda monstrului Nian, Legenda lui Cai Shen – zeul norocului).

Magnetismul tradițiilor pentru chinezi este confirmat și de faptul că cele 56 de grupuri etnice de pe teritoriul Chinei sărbătoresc Festivalul Primăverii aproape în aceeași perioadă, fiecare zi a acestei perioade având o anumită semnificație, chiar dacă unele obiceiuri sunt diferite. De exemplu, în prima zi se obișnuiește să se evite consumul de carne pentru ca viața să fie lungă și fericită, fiind recomandată mâncarea preparată din semințe de lotus, muguri de bambus și fasole uscată, numită jai. Următoarea zi este dedicată rugăciunilor închinare strămoșilor și zeilor, aceasta fiind și ziua tuturor câinilor. A treia și a patra zi sunt rezervate pentru întărirea relațiilor de familie, iar în a cincea zi, numită Po Wu, nu se merge în vizite, căci acest fapt este considerat aducător de ghinion, zeul bogăției fiind așteptat în propriul cămin, iar pentru alungarea răului există obiceiul de a sparge un obiect ori se face zgomot prin folosirea artificiilor. Din ziua a șasea până în cea de-a zecea se fac vizite la rude, prieteni, dar și la temple unde se aduc rugăciuni pentru noroc și sănătate. În această perioadă, în ziua a șaptea este marcată ziua agricultorilor prin prepararea și consumul de mâncăruri și băuturi speciale (tăiței, pește crud, băutură din șapte feluri de legume), în a opta zi se organizează cina pentru reîntregirea familiei, în ziua a noua se aduc ofrande Împăratului de jad – zeitatea supremă, conducătorul cerului care este reprezentat ca un bătrân blajin și respectabil având menirea de a menține lumea în armonie

[10], iar din a zecea până în a douăsprezecea zi sunt invitați la cină prietenii și rudele. În cea de-a treisprezecea zi tradiția îndeamnă să fie consumat orezul, iar în a patrusprezecea zi încep pregătirile pentru Festivalul lampionilor ce are loc în noaptea dintre a patrusprezecea și a cincisprezecea zi a Sărbătorii primăverii.

Asemenea obiceiurilor și tradițiilor legate de Anul Nou chinezesc sunt și cele asociate Sărbătorii din Mijlocul Toamnei – Sărbătoarea Lunii dedicată recoltei și reuniunilor de familie, Festivalului Qixi – Ziua Îndrăgostiților la chinezi, Sărbătorii Duanwu – Sărbătoarea bărcilor dragon pentru invocarea ploilor, Sărbătorii Qingming – Ziua de curățare a mormântului pentru comemorarea morților [11], toate cu rădăcini pierdute în negura vremurilor, se dovedesc a fi în prezent pentru chinezi, norme și repere de organizare a vieții, completând sentimentul datoriei cu plăcerea bucuriei (*fig. nivel 2*).

Kong-zi (Confucius) apărut pe scena istorică în sec. al VI-lea î.Hr. explică însemnătatea cunoașterii și respectării tradiției, care alături de corectitudine, iubirea aproapelui, probitate, îndemnul de a face binele sunt reflexii ale legilor ce guvernează universul [12]. Concepția confucianistă, cea cu o influență covârșitoare asupra tuturor compartimentelor existenței și devenirii civilizației chineze susține loialitatea, definitorie pentru chinezi, față de tradiții.

Nezar AlSayyad, profesor emerit de arhitectură, urbanism, proiectare urbană și istorie urbană. afirmă că în lumea de astăzi, tradiția nu mai poate fi gândită ca o moștenire statică a unui trecut transmis din generație în generație, ci mai degrabă este și trebuie înțeleasă ca un proiect dinamic de reinterpretare a acestui trecut în lumina nevoilor din prezent și din viitor. Prin complicitatea modernității, tradițiile aflate în permanentă schimbare, combat sentimentul de deșănțare și nu mor ușor [13].

Tradițiile chinezești se adresează omului modern ca invitații la incursiuni în spațiul cultural chinez, în constelația valorilor sale identitare și în egală măsură, prin amploare, complexitate, inedit, lumină, sunet, culoare, mister, simboluri, poveste, sunt „ferestre deschise” către ofertanta civilizație chineză, pentru cei care nu își au rădăcinile în China și nu îi cunosc comorile. Gradul mare de vizibilitate al tradițiilor și obiceiurilor chinezești, ca alcătuirii materiale ale spiritualității chinezești este susținut atât de contactul direct al occidentalilor cu acestea, datorită posibilităților de mobilitate tot mai ample în prezent, dar mai ales datorită oportunităților de informare și cunoaștere pe care le generează accesarea

lor în spațiul virtual, pe un fundal afectiv motivant de optimism, bucurie, frumusețe, respect. O consecință imediată a acestui fenomen este posibilitatea de a depăși blocarea atitudinală la nivelul simplei curiozități (*fig. nivel 1*) a celui care ia contact cu tradițiile poporului chinez și de a căuta esențe.

Pe termen mediu ori lung, contactele directe și în spațiul virtual între comunități diferite pot fi sursa posibilității de remodelare, prioritar la nivel emoțional, a unor constructe mentale, urmare a accentuării diversității modelor ce țin de muncă ori recreere, de legături etnice și economice, de valori sociale și spirituale împărtășite și chiar de experiențe transculturale [13]. În acest nou context comun de ființare a oamenilor obișnuiți, ca emanații ale vieții lor de zi cu zi, iau naștere atitudini, sensibilități, asocieri noi, care pot deveni cauza și efectul remodelării tradițiilor moștenite sau izvor de concepții, obiceiuri, credințe și tradiții noi. Sunt procese cu repercusiuni asupra identității și evoluției persoanelor, respectiv a comunităților, fapt care sugerează o mare încărcătură de responsabilitate. Prozatorul, jurnalistul, diplomatul Cinghiz Aitmatov scrie că „... în lucrurile cele mai obișnuite pentru oameni se ascunde izvorul binelui și al răului pe pământ. Că aici totul depinde de oamenii înșiși – încotro vor îndrepta aceste lucruri foarte obișnuite pentru ei: spre folosul binelui sau al răului, pentru creație sau pentru distrugere?” [14] (p.15).

Tradițiile nu sunt proprietatea trecutului, dar sunt purtătoare în timp a valorilor sale! Asemeni diamantelor, ele se formează pe parcursul unor perioade foarte îndelungate și doar acolo unde se regăsesc, cumulativ, anumite condiții (presiune, temperatură etc.). Au vârste diferite, iar dimensiunea „timp” – generoasă în cazul civilizației chineze - are rol de sursă a ființării coerente, dar și de selecție valorică, conferind puritate și „duritate”, rol de stabilizare a ceea ce este autentic valoros. Precum diamantele, minerale native și în același timp pietre prețioase rare, care își etalează strălucirea când reflectă lumina, urmare a unui laborios procedeu de filtrare și șlefuire (circa 250 de tone de minereu trebuie să fie trecute printr-un procedeu de filtrare pentru ca, la final, să se poată ajunge la un cristal cu tăietura specifică, de un carat) [15], tradițiile se statornicesc istoric din nenumăratele experiențe ale ființării comunităților, ca reprezentări complete a tuturor laturilor existenței, conferind sens și continuitate înțelegerii lumii.

BIBLIOGRAFIE

- [1.] Cohelo, P, 2012, *Manuscrisul găsit la Accra*, București: Humanitas Fiction
- [2.] Veeck, G et al., 2011, *China's Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic, and Social Change*, 2nd Edition, Lanham, Boulder, New York, Toronto, Plymouth UK: Rowman & Littlefield Publishers
- [3.] National Bureau of Statistics of China. 2011, *Communiqué of the National Bureau of Statistics of People's Republic of China on Major Figures of the 2010 Population Census*[1] (No. 1), accesat la 7 octombrie 2019, la http://web.archive.org/web/20130115173048/http://www.stats.gov.cn/english/newsandcomingevents/t20110428_402722244.htm
- [4.] Martin, J, 2012, *When China rules the World*, London: Penguin Books
- [5.] Johnson, P, 2015. *O istorie a lumii moderne. 1920 – 2000*, București: Editura Humanitas
- [6.] Marga, A. *Ascensiunea globală a Chinei*, în curs de publicare.
- [7.] Zhongwen, S & Quiaosheng, C, 2014. *La Culture chinoise. L'incroyable richesse d'une civilisation millenaire*, Paris Les Editions Pages Ouvertes
- [8.] www.dantomizei.ro, accesat la 7 octombrie 2019
- [9.] www.xiexie.ro/category/traditii-si-obiceiuri, accesat la 7 octombrie 2019
- [10.] www.wuxing.ro, accesat la 7 octombrie 2019
- [11.] <https://chinatemplu.weebly.com/obiceiuri.html>, accesat la 7 octombrie 2019
- [12.] Manea, I M, fără an. *Confucius, Maestrul gândirii chineze. Ce învățăm de la el?*
www.historia.ro/sectiune/portret/articol/confucius-maestrul-gandirii-chineze-ce-invata-m-de-la-el, accesat la 7 octombrie 2019
- [13.] Heath, K. W, 2009, *Vernacular Architecture and Regional Design: Cultural Process and Enviromental response*, Amsterdam, Boston, Heidelberg, Londra, New York, Oxford, Paris, San Diego, San Francisco, Sydney, Tokyo: Elsevier
- [14.] Aitmatov C, 2002, *Eșafodul* București: Editura Paralela 45
- [15.] Pagel-Theisen, V. 2001. *Diamond grading ABC*, New York:Runa-Raven Press

Some Chinese Tradition. Open Windows

Maria TĂMĂȘAN, Petrușca TĂMĂȘAN

I. The PUZZLE Model

The concept of *diversity* refers to people, objects, phenomena as singular, individual entities, but it also implies some intrinsic qualitative differences.

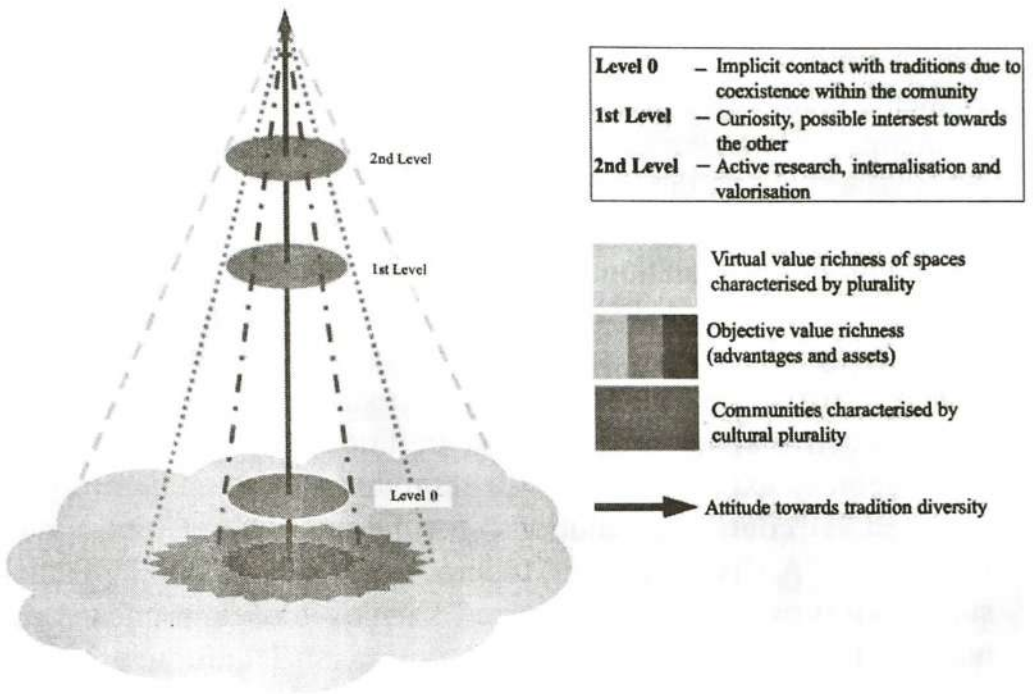
By approaching communities' development history from a multicriterial point of view, in a context characterised by plurality, one can clearly appreciate the importance of diversity and its universality. A valuable lesson from the past for the present and the future is that diversity leads to enrichment and perpetual learning opportunities which one should not overlook. Paulo Cohelo wrote: 'Beauty exists not in sameness but in difference. (...) The irregularity of the mountain peaks that surround us is what makes them so imposing. If we tried to make them all the same, they would no longer command our respect.' [1].

An open community's specific cultural code confronted with other cultures, lifestyles, religions results in new mutual relationships and is a model of breaking barriers between individuals. Self awareness, be it individual or collective, is built through alterity and reflection, consisting in detachment from oneself.

Living in cultural pluralism is interesting, challenging and complex. It is essential for both individuals and communities to be able to notice and to internalise the benefits of diversity and of the variety of perspectives thus available.

We appreciate that the potential richness provided by pluralism - especially that of traditions - is objectively expressed proportionally with diversity, as well as with the interest and attitude it triggers.

If diversity is regarded as an undeniable ubiquitous trait of universal character, then the interest and attitude towards the broad range of practicing traditions should be a priority in education of children and young people. This is necessary in order to avoid indifference or circumvention of the reality of traditions, since they bear essential, authentic values, implicitly revealed because of one's belonging to a community (fig. Level 0). Moreover, education is a mean of overcoming the level of curiosity and some interest towards the traditions of a people (fig. level 1).

This approach regarding traditions opens the possibility of learning the values that define a people spiritually. This, from the outsider's point of view, seems more exotic and can become the subject of discussion, appreciation, praise or wonder. However, remaining at this level also implies the risk of deteriorating traditions by forced renewal with certain values which are not specific for the identity of the community.

Therefore, an obvious conclusion is that learning about traditions, accepting and valuing them are essential steps of acknowledging the spirit of a people (fig. Level 2).

China asserts an irrefutable statement, and sets a beneficial example as well, by the fact that it is well known for its great diversity regarding ethnicity, religions, spoken languages, geography and climate. Furthermore, it is the country with the second widest territory on Earth and with most numerous inhabitants as well. In 2010, on the territory of China, there were 56 recognized ethnic groups, as many spoken Chinese dialects, as well as other non-sinic languages. Although China is officially declared an atheist state, almost half of the population is a practitioner of local religions Buddhism and Christianity, besides the Muslim, Hindu, Jewish, Daoist communities etc. [2], [3].

In such a context of spectacular diversity, China has been building its history for 5000 years and has had an unmistakable contribution to the

world evolution up to its shape nowadays. The challenge of deciphering the Chinese miracle is all the greater as the mixture of heterogeneous elements gradually generates the whole, following the puzzle model and maintains it. The millennial longevity of Chinese culture enhances progress as well as the search for factors and rules that make it possible. Jacques Martin refers to China, at least historically, as a civilization built on cultural accumulations [4]. The hypothesis of this work is that traditions are regarded as principles of approaching reality by the Chinese people. Thus, the stability in the process of the holistic development of the Chinese society is ensured and implicitly understood as constructive attachment. Chinese traditions, known today as means of contemporary expression but still resembling with ancient ones, can be regarded as "continuity solutions" for the millennial Chinese culture. In the volume "A History of the Modern World. 1920 - 2000", Paul Johnson states and proves that knowing and keeping traditions means making it possible to anticipate the future with optimism. Tradition, approached not as a theory but as a fact, is regarded as a protector against moral relativism in the social-historical context. In this respect, the author asserts that when absolute morality gives way to relativism "a great darkness is left, and angels are no longer distinguished from devils. [5] (p. 202)

The greatness of Chinese culture lies in its ability to overcome the introvert situation, understood as unconditional supremacy of ethical values, manifesting openness to renewal and learning from better experiences. The history of the Chinese civilization is a process of absorption and acceptance of new cultures and transformation of old ones, a process in which ethnicities and cultures integrate. [6] (p. 10-11), [7].

Traditions, as bearers of specific and authentic values, are transmitted from generation to generation as influenced by economic or cultural developments and contemporary social realities. In present times, when the effects of interculturality are noticeable everywhere, the connections between peoples are increasingly indispensable, intense and profound. Virtual connections and cultural tourism benefit greatly from the visibility and attractiveness of the Chinese traditions and they successfully play the role of facilitating the positive attitude towards the otherness, the discovery of the good, the opportunities of synergistic functioning. In this context, the dichotomy aimed at respecting traditions versus progress proves its non-authenticity, because the respect and

promotion of Chinese traditions does not imply extreme closure or conservatism, but is defined as controlled adaptation and assimilation of the new, by filtering and accepting the authentic values, beneficial to becoming and progress. Tradition is a constellation of values, a community experience, in the middle of which people are born and from which they start, even when they innovate. Myths also produce realities!

II. The DIAMANT Model

In February 2019, Dan Tomozei [8] was referring to the Chinese New Year - Spring Festival as to an event with "strong reverberations and economic connotations worldwide". He supports his statement with figures regarding participation to the 40 days holiday (between 21st January and 1st March) in 2019, as follows: 2.99 billion trips within the Chinese territory, of which 412 million trips by rail, 73 million by air, other by road and ship; there were 68,200 take-offs and landings at Beijing's main airport with a daily average of 1704 flights, 1500 events scheduled in 133 countries and regions. Of the latter, nearly three billion flights were booked by emigrants traveling home around the Spring Holiday to celebrate Chinese New Year with families.

The amplitude of the event, as suggested by the above-mentioned figures, trigger awe and admiration, but, at the same time, rises a set of questions: what is the motivation behind the dynamics of such an impressive crowd?, why do all these people simultaneously abandon their everyday comfort zone for this particular event?, how come this does not occur in any other occasion? and so on. The foreshadowing of possible solutions can lead to the proximity of a phenomenon, which has even become a symbol of the present - globalization, whose certain characteristic is continuous mobility. In this context, Chinese traditions and customs related to the celebration of the New Year are both entertaining events and a way of making people or communities aware of a certain sense of belonging.

Chinese traditions encompass conceptions, customs, customs, beliefs, superstitions, legends that have been maintained throughout the Chinese historical path and passed down from generation to generation. They became defining traits of this people, marked by the perennial authenticity and value purity. The Chinese New Year, known as the Spring Holiday, incorporates both culinary traditions (whole fish as a symbol of abundance and consolidation, fried chicken representing prosperity, long noodles suggesting longevity, duck meat representing

fidelity, oranges as symbol of a happy life and the list goes on) as well as customs intended to celebrate family and its unity (reunion of relatives, remembrance with great respect of distant relatives, or arranging a special meal for ancestors next to the family table). Other traditions still preserved nowadays since ancient times are tidying the house before the beginning of the holiday and its decoration with fresh flowers, baskets with oranges and tangerines, but also with eight types of dried sweet fruits, candy trays, messages written on red paper with black characters of Chinese calligraphy, and red lanterns hung in front of the doors. New Year's greeting cards are made of red paper, a colour that represents health, prosperity, wealth and well-being [9]. Fireworks, whose noise is believed to drive away evil spirits, make the holiday even more spectacular, attractive and impactful. Nowadays, restrictions regarding security and pollution have partially replaced fireworks with balloon bursting. [8].

The symbolic connotations of traditional manifestations related to the Chinese New Year are rooted in legends (e.g. The Legend of the Monster Nian, The legend of Cai Shen - the God of Luck).

The magnetism of traditions for the Chinese is also confirmed by the fact that the 56 ethnic groups on the territory of China celebrate the Spring Festival almost simultaneously. Each day has a certain significance, even if some customs are different. For example, on the first day of the celebration, it is customary to avoid eating meat but rather lotus seeds, bamboo sprouts and dried beans (*jai*), in order to have a long and happy life. The next day is dedicated to prayers to ancestors and gods and is the day of all dogs as well. The third and fourth days are reserved for strengthening family relationships. However, on the fifth day, called Po Wu, visits are supposed to attract misfortune: the god of wealth is to be expected at home. Noise is made by breaking objects or make by using fireworks in order to chase evil away. From the sixth to the tenth day visits are made to relatives, friends, but also to temples where people pray for good luck and health. The seventh day is farmers' Day, when it is customary to prepare certain foods and drinks (noodles, raw fish, drink of seven kinds of vegetables), whereas on the eighth day the family reunion dinner is organized. The ninth day is the celebration of the Jade Emperor who is honoured with offerings. He is the supreme deity, the ruler of heaven, represented as a kind and respectable old man whose aim is to keep the world in harmony [10]. From the tenth to the twelfth day, friends and relatives are invited to dinner. On the thirteenth day, the

tradition calls for rice to be consumed. Eventually, on the fourteenth day, preparations for the Lampion Festival, which happens that very night.

Other customs and traditions related to the Chinese New Year are those associated with Mid-Autumn Holidays (the Feast of the Month dedicated to the harvest and family gatherings), the Qixi Festival (the Chinese celebration of love, equivalent to Valentine's Day in other cultures), the Duanwu Feast (the Holy Feast of the Dragon cleaning the grave to commemorate the dead) [11], all rooted in time immemorial. The fact that they are still practiced is proof that the associated beliefs have become part of the set of norms and rules that organize daily life, complementing duty with the pleasure of joy (figure level 2).

Kong-zi (Confucius) lived in the 6th century BC. He explained the importance of knowing and respecting tradition, which together with fairness, love towards others, probity and good deeds are reflections of the laws that govern the universe [12]. The Confucian conception, having an overwhelming influence on all the levels of the existence and becoming of the Chinese civilization, supports loyalty. Perhaps it is not by hazard that Chinese people are this loyal to their traditions.

Nezar AlSayyad, emeritus professor of architecture, urban planning and history, states that in today's world, tradition can no longer be thought of as static inheritance from the past passed down from generation to generation, but it is rather a dynamic project of reinterpreting this past in the light of present and future needs. Through the complicity of modernity, the ever-changing traditions combat the feeling of uprooting and do not die easily [13].

For modern people, Chinese traditions are invitations to the cultural space they come from, in the constellation of its identity values, its magnitude, complexity, uniqueness, light, sound, colour, mystery, symbols and stories. All these are appealing "open windows" to the Chinese civilization, especially for those who do not have their roots in China and do not know its treasures. The high degree of visibility of the Chinese traditions - material embodiment of Chinese spirituality - is supported by due to direct contact with Western civilisations and the increasing mobility possibilities nowadays on one hand, but especially due to the opportunities of information and knowledge offered by internet. Their impact in virtual space roots on an emotional background, motivating optimism, joy, beauty, respect. An immediate consequence of this phenomenon is the possibility to overcome the attitudinal blockade at

the level of mere curiosity (fig. Level 1) of the one who encounters the traditions of the Chinese people and to look for essences instead.

On the medium or long term, direct contacts in the virtual space between different communities can be the source of reciprocal remodelling of mental constructs, especially on emotional level, as a result of the increased pattern diversity regarding work, leisure, ethnic and economic links, shared social and spiritual values and even transcultural experiences [13]. In this new common context of being ordinary people, as emanations of their daily lives, new attitudes, sensitivities, associations are born. These can become the cause and effect of reshaping cultural heritage, or the source of new concepts, customs, beliefs and traditions. There are processes that have repercussions on the identity and evolution of people and communities, which implies a great burden of responsibility. Cinghiz Aitmatov, writer, journalist and diplomat wrote that "... the source of good and evil on earth hides within the most common things. Here everything depends on the people themselves - where will these very ordinary things be directed: for the benefit of good or evil, for creation or destruction?" [14] (p.15).

Traditions are not the property of the past, but they are carriers of its values over time. Like diamonds, they form over very long periods and only in certain physical conditions (pressure, temperature etc.). They have different ages, and the "time" dimension – quite vast in the case of the Chinese civilization - has the purpose of inducing coherence, but also of value selection, meaning that it confers purity and "hardness", stabilizing what is genuinely valuable. Diamonds, native minerals and rare gemstones, show their brilliance when they reflect light, but only following a laborious process of filtering and polishing. For one crystal of a karat, with a specific cut, about 250 tons of ore must be passed through a laborious filtering process [15]. Similarly, traditions are historically renewed from the countless experiences of communities and their cultures as complex representations of all sides of existence, giving meaning and continuity to understanding of the world.

REFERENCES

- [16.] Cohelo, P, 2012, *Manuscript Found in Accra*, Bucharest: Humanitas Fiction [English quote available at: <https://archive.org/details/ManuscriptFoundInAccraPauloCoelho/page/n25>, visited on 14th October 2019]

- [17.] Veeck, G et al., 2011, *China's Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic, and Social Change*, 2nd Edition, Lanham, Boulder, New York, Toronto, Plymouth UK: Rowman & Littlefield Publishers
- [18.] National Bureau of Statistics of China. 2011, *Communiqué of the National Bureau of Statistics of People's Republic of China on Major Figures of the 2010 Population Census [1] (No. 1)*, viewed on 7th October 2019, available at http://web.archive.org/web/20130115173048/http://www.stats.gov.cn/english/newsandcomingevents/t20110428_402722244.htm
- [19.] Martin, J, 2012, *When China rules the World*, London: Penguin Books
- [20.] Johnson, P, 2015. *A History of the Modern World. 1920 – 2000*, Bucharest: Humanitas Publishing House
- [21.] Marga, A. *Ascensiunea globală a Chinei (The Global Ascension of China)*, unpublished.
- [22.] Zhongwen, S & Quiaosheng, C, 2014. *La Culture chinoise. L'incroyable richesse d'une civilisation millenaire*, Paris: Les Editions Pages Ouvertes
- [23.] www.dantomizei.ro, viewed on 7th October 2019
- [24.] www.xiexie.ro/category/traditii-si-obiceiuri, viewed on 7th October 2019
- [25.] www.wuxing.ro, viewed on 7th October 2019
- [26.] <https://chinatemplu.weebly.com/obiceiuri.html>, viewed on 7th October 2019
- [27.] Manea, I M, n.d. *Confucius, Maestrul gândirii chineze. Ce învățăm de la el? (Confucius. The Master of Chinese Thinking. What do we Learn from Him?)*
- [28.] www.historia.ro/sectiune/portret/articol/confucius-maestrul-gandirii-chineze-ce-invatam-de-la-el, viewed on 7th October 2019
- [29.] Heath, K. W, 2009, *Vernacular Architecture and Regional Design: Cultural Process and Enviromental response*, Amsterdam, Boston, Heidelberg, Londra, New York, Oxford, Paris, San Diego, San Francisco, Sydney, Tokyo: Elsevier
- [30.] Aitmatov C, 2002, *Eșafodul (The Scaffold)* Bucharest: Paralela 45 Publishing House
- [31.] Pagel-Theisen, V. 2001. *Diamond grading ABC*, New York:Runa-Raven Press

An Invitation to Rediscover Chinese Tales (2018)

Maria TĂMĂȘAN, Petrușca TĂMĂȘAN

Why the Tales?

In tales, the human being is reflected as it is, complete only if the paradoxes and antinomies are internalised. The adult who turns to tales can see beyond its epic dimension, discovering teachings for everyday life, allegoric characters as embodiment of values and other symbols. For those who read the stories from this perspective, the tales are lessons for permanent initiation for life, where characters demonstrate how to distinguish moral values from non-values, how to overcome obstacles and to balance situations and how to identify positive aspects and conclusions from apparently negative situations, emphasising that absolute *bad* does not exist. Thus, the tale is a mean of escaping oneself towards the self.

The relationship between the characters of a tale is authentic, even if they are symbols and not a mere descriptive figure of a certain real person. This proves the importance of group interactions, where, despite imperfections and complicated deficiencies of certain individuals, difficult situations are solved due to the desirable effects of persistence, balance and even shame.

Why the Chinese Tale?

In the introduction of the book *Global Ascension of China*, Andrei Marga states: „I am aware that not even after years of research, one alone cannot overlook all relevant information about China. If we cannot encompass the infinite in our message, let us at least take a glimpse of it and deliver a honest message.” Obviously, the comparison of *the infinite* with the civilisation of the „oldest people that exists nowadays” is not an excuse, nor a cause for not being aware of the Chinese culture. In this respect, the solution suggested by the author is the analysis of international literature, since Chinese tales, together with other information provided by media nowadays, allow anybody to imagine a *realistic* China, even though only some have actually visited these lands and their people.

In the present study, the Chinese tale is approached, from a European perspective. It is understood as one useful mean of knowledge

which gives valuable insights of Chinese culture and civilisation, presenting information in an accessible and attractive manner.

Some interpretations of the Chinese Tale

In 5000 years of existence, the Chinese culture has shaped itself as life-oriented, cherishing of the other, promoting hospitality, courage, performance and intense effort during hardship. On these premises, the well-known traditional and universal *educational and therapeutic* functions of tales worldwide are complemented by the *informative cognitive* ones.

The tales can be a mean of exploring Chinese culture and civilisation only if the stories are regarded as a linking instrument between past and present, by emphasizing *archetypes* and role models for one's existence and becoming. The tale is an epic narrative folk collective creation that combines facts with fiction, where supernatural characters interact with those similar with real people. Tales reflect the wishes, aspirations, ideals and moral values of the people who created them and by this, they create a link with a desired and expected future.

A brief research on China reveals that one of its traits is *diversity*: ethnic, religious, linguistic, but also geographic and climatic. Here are some examples: (a) in 2010 on the territory of China existed 56 official ethnic groups; (b) although China is an atheist state, almost half of its people practise Buddhism and Christianity, while other groups are Muslim, Hindu, Jews, Dao, etc. [4;19] Considering the long existence of China and the persistence of diversity, it can be stated that the Chinese tale can be a lesson about *equilibrium, cohesion and harmony*.

Paul Dobrescu wrote that "any attempt to decipher and understand the political and diplomatic approaches of China is in vain if the strong traditional context and the mental construction that has been shaped along a vast history are ignored." [6] This warning is also an encouragement and an argument to approach the Chinese culture, including Chinese tales, which have been made up in order to teach (*informative cognitive function*), shape (*educational function*) and soothe (*therapeutic function*).

The starting premise of the present work is the fact that Chinese tales have existed since time immemorial, not only as epic creations but as spiritual expressions as well. Paraschiva Păduraru and Tudor Păcuraru, translators of *Yi Jing. The Chinese Oracle*, state that this book is a sacred Chinese cultural heritage preserved to the present day, which had a great impact on the Chinese cultural cohesion along history [9]. The fundamentals of Confucius' ideology (Kong Fu Zi 551-479 B.C.) have

been set based on his analysis of this book. If read in order to appreciate its antique character, the tales within become valuable lessons.

For a better understanding of Chinese tales, one must have in mind the teachings of Confucius, well known as a philosopher, a musician, a speaker, an ideologist, a politician and, of course, as a master who lived in the same era as Socrates. As Amedeo Istocescu notes in *Specific Elements of Organisation Management in China* [5], Confucius has established a set of pragmatic rules applicable in daily life. These are:

Lesson no. 1. Social stability is based on hierarchical relationships between individuals (leader-leaded, father-son etc.). The fundamentals of interpersonal interactions are reciprocal and complementary obligations, such as protection and consideration, or submission and respect.

Lesson no. 2. The person is regarded not as an individual, but as a member of a family and any social structure is organized after the family model. This is the reason why Chinese education promotes self-control and to challenge ones limits, as these are indispensable for harmony within a family based on dignity, respect and prestige.

Lesson no. 3. Virtuous behaviour implies that one does not treat others the way he/she would not like to be treated.

Lesson no. 4. Achieving further qualification, education, being hard working, not spending more than necessary, being patient and perseverant are virtues without which one cannot attain his/her life-goals.

Both Chinese tales and the lifestyle of people in China reflect the fact that they have learned these lessons and understood the teachings.

A contemporary teaching

In an interview published in Wall Street Journal, the Chinese American lecturer at Yale Law School, Amy Chua, states that Chinese parenting is more rigorous and authoritarian than the western one. In her opinion, this parenting model is better since the results are exceptional.

Amy Chua explains that Chinese parents always expect the highest grades from their children because they are convinced of their abilities to achieve these goals. This is a fact in other cultures as well. However, in Chinese culture, if the child receives a lower mark, his parents usually conclude that he/she did not make enough effort in order to put his/her potential to the best use. Therefore, when the results are not satisfactory, punishment, scolding and sometimes humiliation follow. The child is

believed to be strong enough to bear these treatments which are regarded as motivational for future actions. On the other hand, when performance is attained, the young ones are always praised in the privacy of their home, never in public. One belief that justifies these behaviours is that every child must repay his/her parents during their lifetime. The responsibility is reciprocal because children own everything to their parents and parents always know what is best for their offspring. There are two teachings of Confucius' philosophy that can be detected in the situations described by Amy Chua: the child subordination towards the parent, as well as the shared responsibility of all relatives in the upbringing of the young. As Amy Chua concludes, for a member of the western culture, it is very important to understand that Chinese parents love their children, they would give up anything for them and that this is just another way of raising the young. [20]

Timeless Teachings

The folk Chinese tales withhold unmeasured knowledge, harmony and teachings, link the past, the present and the future by perpetuating the principle of a hierarchical holism applied on a daily basis. Its vast and timeless impact worldwide, irrespective of geography, education, social and financial status, brings to mind the words of Aristotle: *The whole is more than the total of the components*.

The present work has begun with the study of 19 folk Chinese tales (listed at the end of the paper and translated in Romanian). It appears that the territory of China used to be inhabited by noblemen, peasants, princes and kings, soldiers, scholars, monks, artists, teachers, nomad musicians who "would sing for the birds in the sky, the fish in springs and the pilgrims in temples" and others. The emperor used to be seen as *The Son of Heavens*. In the past, the people lived in villages or towns, earning their living from agriculture, woodworks, stone carving, weaving, fishing etc. The reader from western cultures finds other familiar elements that describe an imaginary trip to China, as shown by tales, such as flora (apple trees, cherry trees, plum trees, pear trees, peach trees, grape vine, wheat, rice, peas, cotton, peonies, pines, fir trees, willow trees) and fauna (cows, horses, mules, wolves, foxes, snakes, deer, vultures, nightingales, bees, mosquitoes, frogs, crickets, crane, turtles and tortoises). These common particularities can become means of cultural connection by dissolving the false impression of inaccessibility or of the unapproachable universe. The mentally tangible reality created through similarities motivates the reader towards understanding alien concepts or terms such as *gaolean* (aromatic plant similar to corn), *li* (measurement

unit in China, which equals 500 meters), *the Kiao chords of spring, Tche of summer and autumn and You of winter*. Moreover, literal descriptions hint to the reader more complex concepts such as the idea that music originates in nature like in the tale *The Song of the Phoenix*:

"In the first part of the Tai Ha song a light breeze was blowing towards the people. In the second part, colourful clouds were descending from both ends of the sky and people could see colourful music sound. In the third part, cranes were dancing a rhythmic dance in the sky, peacocks were pairing up, and thousands of birds were making the branches seem alive by their harmonious songs." [11]

Folk tales enrich the mental image of China with specific elements such as: the banana tree, the bamboo, the lotus, the tea tree and the Kiri tree the master of the Longmen forest, a place with lots of energy in Feng Shui masters' opinion (*The Ancient Guitar*[12]) and the mountain peony which blossoms in February (*The Mountain Peony*[13]).

Some characters from Chinese tales are named Uang the Liar, Houang-ti, Peïwoh, Mu De-tsin, Liang Zu, Siau Schi, Gun, Zao, Zu, Shun, Dayu, Si Liang, Meng Jiangnv, Uang the Dark. The stories reveal that these names, each having its own symbolism, have been given at birth following a mystical ritual:

`Just before his death, prince Mu De-tsin had a daughter... When his daughter was born, the prince was given a gem with a wonderful large green shiny jade. As the old customs say, in her first days of life, the infant was shown a table with various objects, so she would pick one. The girl picked a jewel with the jade. Therefore, she was named Liang Zu, which means *jade toy*` (*The Song of the Phoenix* [11]).

Behavioural norms and ethical principles are summarized in Chinese tales as words of wisdom such as [10,15]:

- *'What seems a blessing can be a curse, while what seems a curse might be a blessing.'* (*The lost Horse*);
- *'It is better to try first and then decide what to do!'; "When you ask for someone's advice you must think what he says but most important who you are asking."* (*The Colt*);
- *"The general against the soldiers and the land against the water"* (*The Taming of Water by Gun and Yu*);
- *"Don't worry about waling too slowly, but fear not moving at all"* (*The Green Tea Tree*)

In *Psychologies* magazine, June 2018 edition, in the article *What do Stories Actually Tell?* [3], it is explained that the first version of the well-known tale *Cinderella* was first found in a 3000 year old Chinese manuscript. This proves that tales are, in a way, universal, since they are fabulous reflections of real-life, as George Călinescu stated [2]. The tales are timeless because they convey real feelings and qualities, profound symbols and fundamental psychical human structures such as rivalry, giving up childhood addictions, self-awareness etc. Moreover, the main subject of tales is the fight of *good* and *bad*, most of times based on social inequality.

This could explain why the reader might find similarities between Chinese and Western tales such as these Romanian ones: *The Goat and Her Three Kids* and *Snow White with To Bring the Wolf Inside*: „...the wolf seemed friendly...”, *White Moor with The Great Chinese Wall* „Along time ago in China, during the Cin dynasty, lived a widow with ten sons, each having his own special feature. The first one had good ears with which he could hear the farthest and finest wind-blow; the second had such sharp eyesight that he could see thousands of kilometres away; the third was very strong; the fourth had a head of steel, the fifth had a body as strong as iron; the sixth had very long legs the seventh had a giant head, the eighth had big feet; the ninth had a huge mouth; and the tenth had giant eyes as big as cartwheels”. The legend of *Meșterul Manole*, which recalls the story of the faithful woman to self sacrifice, resembles with *The Story of Meng Jiangnv* where „locals buried the body of the woman with her man in a stone cave. Near the cave they built a temple with a statue of the woman, to honour the memory of that pair and the temple was named The Ming Jiangnv Temple. Here come pilgrims to ring the bell for luck and to pray before the statue of the woman.” [14]

Chinese tales depict *good* and *bad forces* in a specific way. These two complementary and not opposed forces compete in a non-violent manner, but by promoting individual success achieved by characters who prove to be virtuous for the well-being of the whole community. *The Story of the House* and *The Mountain Peony* are very good examples in this respect. [10,13] Those who use their assets, such as wisdom, diligence, perseverance, inner balance, or patience, as well as those who sacrifice their own identity for collective advantage, are praised by people and helped by magical characters [10, 11,13,15].

Supernatural forces play an active role in establishing social order by eliminating non-values and by punishing injustice, as presented in *The Long Nosed Nobleman*, *The Vampire Mosquito* or *The Garden of the Jaded Goddess*. In the story *The Song of the Phoenix*, this concept is

explained by one of the characters: "I am not from this world, said Siau Schi. I came in your world to chase away lies and disorder." [11]

Chinese folk tales are an ode to wisdom in various stances as well. The relationship between appearance and substance is a theme in stories like *The Broken Bucket* and *The Tea from The Dragon's Well*, where the fact that the delimitation between qualities and flaws is relative to the context of the judgement or the consequences of actions. Wisdom is the key element in several tales: in *The Mountain Peony* it separates positive forces from negative ones; in *Five Hard-Boiled Eggs* it is foundation to rightful judgement; in *The Taming of Water by Gun and Yu* it conditions performance, in *The Vampire Mosquito* it supports life; in *The Calf* it is indispensable for achieving „total education“. The latter was described by Confucius as the transformation process which involves self-discipline and self-awareness, in order to become „a real human“, faithful to his own nature, with dignity, honest, fair, well-intended, careful, generous, devoted. It is in this way that the folk Chinese tale, created in time immemorial, is still alive today, as a mean of materialising the so thought intangible ideal and its transformation in authentic values.

CONCLUSIONS

Folk Chinese tales challenge the reader irrespective of age, cultural background or geographical location because the life philosophy behind the epic evokes timeless values.

ANEXES: Folk Chinese tales

1. To Bring the Wolf Inside
2. The Green Tea Tree
3. The Long-Nosed Nobleman
4. The Mountain Peony
5. The Lost Horse
6. The Dragon Well Tea
7. The Ancient Guitar
8. The Five Hard-Boiled Eggs
9. The Broken Bucket
10. The Garden of the Jaded Goddess
11. The Spring of Tigers
12. Taming of Water by Gun and Zu
13. The Great Chinese Wall
14. The Song of the Phoenix
15. The Calf
16. The Story of the House

17. The Story of Meng Jiangnv
18. The Story of the Nightingale
19. The Vampire Mosquito

REFERENCES

- [1] Brosse, Jacques, *Maeștri spirituali*, (2007), PRO Editură și Tipografie S.R.L., București
- [2] Călinescu, George, (2006), *Estetica basmului*, Editura pentru Literatură, București
- [3] Cristescu, Cătălina, *Ce ne spun de fapt poveștile?*, în revista Psychologies, iunie 2018
- [4] Harper, Damian, (2010), *National Geographic Traveler. China*, Editura Adevărul Holding, București
- [5] Istocescu, Amedeo, *Managementul chinez, partea a II-a: Elemente specifice managementului organizațiilor din China*, în revista Economia, seria Management, vol 3, nr. 1-2/2000
- [6] Kissinger, Henry, (2012) *Despre China, Introducere*, Editura comunicare.ro, București
- [7] Marga, Andrei, *Ascensiunea globală a Chinei*, (2015), Editura Niculescu, București
- [8] Marga, Andrei, *Despre cultura Chinei*, în revista Cultura antropologică, nr. 505/27 februarie 2015
- [9] *** *Yi Jing. Oracolul chinezesc*, (Traducere, cuvânt înainte și note de Paraschiva Păduraru și Tudor Păcuraru) (1994), Editura Moftul, Sibiu
- [10] <http://www.anidescoala.ro/>
- [11] <https://www.delaomlaom.ro/tag/povesti-chineze/>
- [12] <http://epochtimes-romania.com/news/chitara-antica-basm-chinezesc>
- [13] https://www.qbebe.ro/utile/povesti_natura/bujorul_de_munte_-_poveste_chinezeasca
- [14] <https://www.copiiipovesti.ro/2013/07/marele-zid-chinezesc-poveste-populara.html>
- [15] <http://www.adventurekids.ro/>
- [16] <https://sites.google.com/site/thegreatwallofchina99/povestea>
- [17] <http://e-povesti.ro/povesti/privighetoarea-2/>
- [18] <http://www.universdecopil.ro/tantarul-vampir-poveste-chinezeasca.html>
- [19] <https://ro.wikipedia.org/>
- [20] <https://www.wsj.com/articles/SB10001424052748704111504576059713528698754>

China, o abordare inedită

Ovidiu Florin TODERICI

China este o țară unică prin moștenirea sa culturală și istorică fabuloasă, în care modernul se îmbină cu tradiționalul și spiritualitatea zonelor rurale, într-un cadru natural de excepție. Unicitatea sa provine din contextul său evoluționist, istoric, politic economic și social, iar modelul, tiparul său de dezvoltare, reprezintă un deziderat la nivel global. Pentru a înțelege limba, guvernarea, filosofia, istoria, religia, arhitectura, arta, muzica, societatea acestei națiuni, trebuie să întreprindem o abordare multidimensională, dinamică, vizionar conceptuală și intențională.

Extraordinara dezvoltarea a Chinei este fără precedent în istoria lumii și reprezintă cea mai mare dezvoltare geopolitică din primele două decenii ale secolului XXI, fiind probabil să ajungă prima putere economică până în anul 2030.³¹³ Din punct de vedere economic, la nivel global, criza financiară a revigorat ideea conform căreia China a implementat și susținut un „model” distinct al dezvoltării și al economiei politice, ajungând astfel să fie un adevărat exemplu alternativ pentru modelul dominant neo-liberal de dezvoltare, iar ideea coerenței unicității modelului statului chinez este fundamentată pe excepționalitatea normelor, a ideilor și filosofiilor ce domină restul lumii.³¹⁴ Succesul Chinei demonstrează valoarea unei strategii mărețe, aplicată în mod efectiv și eficient. China a reușit implementarea în mod metodic, prin actualizări frecvente bazate pe schimbarea condițiilor la nivel mondial, precum și prin evaluări proprii ale abilităților și capacităților necesare pentru atingerea obiectivelor sale.

Din punct de vedere comercial, China reprezintă partenerul de top al Uniunii Europene, 20% din importurile statelor membre fiind origine din această țară.³¹⁵ Națiunea chineză are o experiență milenară în

³¹³ John Bryan Starr, *Understanding China: A Guide to China's Economy, History, and Political Culture*, New York, Hill and Wang, 2010, p. 3.

³¹⁴ Breslin, Shaun. (2011). *The 'China model' and the global crisis: From Friedrich List to a Chinese mode of governance?* International Affairs (Royal Institute of International Affairs) http://www.eu-asiacentre.eu/documents/uploads/pub_17_breslin_in_ia.pdf

³¹⁵ *Securitatea Europei și noul Drum al Mătăsii*, Radio România Actualități (18 aprilie, ora 21:05) - Realizator: Radu Dobrițoiu.

domeniul comercial, concomitent cu excelentă capacitate de înțelegere și adaptare, de efort colectiv și înțelepciune socială.

Propunând o revigorare a vechilor rute comerciale, printr-un nou „Drum al Mătăsii” (inițiativă cunoscută și sub denumirea „Belt and Road” Project), China și-a stabilit ca obiective construirea de drumuri, porturi, căi ferate și ale elemente de infrastructură ce o vor conecta de Asia Centrală, Europa și Africa, pe mare și pe uscat. Este o nouă abordare a potențialului comercial și geostrategic, putându-se afirma că reprezintă un potențial „proiect al secolului XXI”, atât ca întindere geografică, cât și ca implicare financiară, și cu un impact substanțial asupra a numeroase țări. Chiar dacă existența unor diferențe internaționale prezente în unele sisteme politice problematice ale mai multor state de-a lungul noului Drum al Mătăsii pot pune la încercare acest proiect, un parteneriat real și demersul multilateral pot conduce la rezultate benefice pentru fiecare parte, deoarece sustenabilitatea creează prosperitate.

Natura interconectată a economiei globale, alături de relațiile internaționale între state, dreptul internațional, afacerile și comerțul, efectele practicilor locale și regionale asupra climei și mediului înconjurător, toate determină necesitatea unui sistem internațional bazat pe reguli pentru a se asigura astfel stabilitatea globală, iar puterea economică a Chinei o îndreptățește a se afla printre liderii globali.

Din punct de vedere tehnologic, sunt abordate multiple direcții de cercetare și dezvoltare, de la inteligența artificială, Internetul lucrurilor (Internet of Things – IoT), vehicule autonome, imprimare 3-D, la nanotehnologie, biotehnologie, știința materialelor, stocare avansată de energie și calculare cuantică. Aceste evoluții implică atât creativitate și inteligență, cât și un avantaj primordial în crearea de noi afaceri, noi industrii și noi locuri de muncă, prin alocarea de resurse ce nu pot fi corelate de nicio altă țară pentru a investi în aceste tehnologii. Aceste resurse includ fonduri generoase, nu doar pentru cercetare și dezvoltare, ci și pentru formarea de companii de înaltă tehnologie, precum și recrutarea resurselor umane intelectuale pe plan intern și global.

Astăzi, Republica Populară Chineză reprezintă un lider global în dezvoltarea de energie curată, mobilizând importante resurse financiare pentru investiții în tehnologii de „energie curată”.³¹⁶ În 2016, guvernul

³¹⁶ Yanfei Li, *A Chinese Model for Global Leadership*, The Diplomat, 9 februarie 2018, <https://thediplomat.com/2018/02/a-chinese-model-for-global-leadership/>

chinez a anunțat că intenționează să cheltuiască până la 150 de miliarde de dolari pentru a sprijini consolidarea capacității sale interne de a produce cipuri electronice avansate. Sprijinul similar de finanțare a fost extins și la diverse sectoare recunoscute de guvernul chinez ca fiind strategice, precum inteligența artificială, aviație, motoare aviatice și materiale avansate aferente, prin mega-proiecte de infrastructură precum podul recent inaugurat Hong Kong-Zhuhai-Macau, cel mai lung pod maritim din lume (55 de km), ce a costat 20 de miliarde de dolari și a fost finalizat în 9 ani. Între timp, în alte regiuni se dezvoltă unele dintre cele mai progresive inițiative politice din China: provincia Hainan a anunțat recent că va deveni una dintre primele regiuni ale lumii care va elimina complet mașinile non-electrice.³¹⁷

Din punct de vedere social, o provocare a prezentului include creșterea ponderii persoanelor în vârstă, un mediu supraîncărcat și decalaje financiare. Însă investiția în noile tehnologii reprezintă cheia pentru identificarea soluțiilor necesare. China nu doar investește foarte mult în cercetare și dezvoltare, ci și transformă rapid aceste tehnologii în infrastructură. De exemplu, China a implementat „Sky Net”, sistem ce monitorizează și analizează în timp real datele video colectate de la peste 170 de milioane de camere CCTV din toată țara, reducând rata criminalității și monitorizând situațiile de urgență.³¹⁸

China investește, de asemenea, în dezvoltarea IoT, Internetul lucrurilor (concept ce presupune folosirea Internetului pentru a conecta între ele diferite dispozitive, servicii și sisteme automate, formând astfel o rețea de obiecte), gândind viitorul astăzi prin proiectarea prototipurilor orașelor inteligente, ce vor fi capabile să gestioneze în mod optim și automat traficul, rețelele de utilități, sistemele energetice, răspunsurile de urgență și chiar sistemele de servicii medicale. Automatizarea acestor servicii sociale și integrarea lor în infrastructură va îmbunătăți, de asemenea, nivelul de trai al oamenilor. O rețea electrică inteligentă, ce se întinde pe câteva mii de kilometri, se află în continuă expansiune și modernizare la nivel național pentru a conecta energia regenerabilă din

³¹⁷ Scott Moore, *China's Future Looks Brighter Away From Beijing*, 27 martie 2019, <https://thediplomat.com/2019/03/chinas-future-looks-brighter-away-from-beijing/>

³¹⁸ Tara Francis Chan, *16 parts of China are now using Skynet, the facial recognition tech that can scan the country's entire population in a second*. 27 martie 2018. <https://www.businessinsider.com.au/china-facial-recognition-technology-works-in-one-second-2018-3#Qt2FaM3KjM6j8vz.99>

regiunile bogate în resurse din vest la centrele consumatoare de energie din partea de est a țării. Sistemul feroviar de mare viteză din China, cel mai mare din lume, a redus din zile în ore timpul petrecut călătorind de la un capăt al țării. Toate aceste instrumente reduc decalajelor de venituri între regiuni. Prin urmare, investițiile masive și continue în infrastructura orientată spre viitor devin cheia pentru soluționarea provocărilor sociale în securitate și accesibilitatea serviciilor sociale.

Există trei motive pentru care China este lider global în aspectele menționate mai sus.

În primul rând, beneficiază de populație din lume și, prin urmare, dimensiunea pieței existente este o uriașă și aducătoare de profit nu numai datorită economiilor de scară, ci și capacității sale de a atrage cei mai buni antreprenori, tehnologii și resurse de capital din întreaga lume, iar fluxul investițiilor directe străine din China a devenit cel mai mare din economiile în curs de dezvoltare, ajungând la 136 de miliarde de dolari în 2017. Odată cu intrările raportate care au atins un nivel constant, China a continuat să fie cel mai mare beneficiar de investiții directe străine.³¹⁹

În al doilea rând, instituțiile politice și sociale permit luarea și aplicarea deciziilor în mod rapid și eficient, iar beneficiile la nivel macro, exemplificate de realizările enumerate în prezentul studiu, depășesc eficiența la nivel micro (respectiv modalitatea în care resursele sunt alocate la nivel gospodăresc și individual). Această eficiență la nivel macro este motivul pentru care China s-a bucurat până în prezent de cea mai rapidă creștere economică din ultimele decenii.

În al treilea rând, în această epocă a turbulenței, este necesară o aprofundare a fenomenului globalizării, prin creșterea cererii agregate interne și mobilizarea resurselor pentru a se pregăti pentru o nouă revoluție industrială și dezvoltarea infrastructurii. China reprezintă un exemplu pentru aceste obiective, apelând totodată la eforturi coordonate la nivel mondial pentru a aborda aceste provocări. Acesta este adevăratul sens al „modelului chinezesc”.

Timp de multe secole, rafinamentul culturii, științei și tehnologiei chineze a depășit cu mult Occidentul, prin progrese uimitoare, prin inventarea compasului, a prafului de pușcă și – cu secole înainte de Johannes Gutenberg – a tiparului mobil. Procesul fabricării hârtiei a fost dezvoltat pentru prima dată în China, ducând chiar la prima apariție a

³¹⁹ *World Investment Report, Investment and New Industrial Policies*, United Nations, 2018, p. 4.

bancnotelor de hârtie, emise în timpul dinastiei Song (960-1279). În secolul al V-lea î.Hr., era utilizată o tehnologie metalurgică avansată, pentru ca în secolul al VIII-lea, să fie inventat mecanismul de evacuare în ceasurile alimentate cu apă. Enumerarea este numeroasă prin invențiile în teoria muzicii, matematică sau astronomie, de exemplu.³²⁰

Sunt numeroase mărturiile ce alcătuiesc cultura națiunii chineze, cultură milenară bazată pe diversitate etnică și lingvistică, de la influența confucianismului asupra societății și istoriei chineze, apogeul descoperirilor științifice în dinastia Ming, la frumoasele costume tradiționale chineze Hanfu, Cheongsam, Tangzhuang, arhitectura tradițională chineză influențată de arta budistă din primul secol d.Hr. Trebuie să amintim existența a 45 de locații patrimoniu UNESCO, cu numeroase destinații turistice, de la Marele Zid Chinezesc, Orașul Interzis din Beijing, Mausoleul Qin Shi Huang, la Munții Guilin, Fluviul Yangtze, Palatul Potala, Valea Jiuzhaigou. Muzicalitatea nativă clasică și populară se reflectă cu strălucire în flautul din bambus și Gu Qin (古琴) ce se află printre cele mai vechi instrumente folosite în China, iar Hu Shih și Lu Xun sunt incluși printre pionierii literaturii moderne, în anul 2000, scriitorul Gao Xingjian câștigând Premiul Nobel pentru literatură.³²¹

Astăzi, în timp ce China reprezintă o superputere globală, putem descoperi o națiune și o țară fascinantă, iar conform aprecierii lui Henry Kissinger, „*Timp de milenii [...], civilizația chineză s-a întins pe o suprafață mai mare decât a oricărui stat european. Limba și cultura chineză [...] s-a extins pe orice teren cunoscut: stepele și pădurile de pin din nord, stepa din Siberiană, jungla tropicală și fermele de orez terasate din sud; de la țărmurile cu canale, porturi și sate de pescari, până la deșerturile aspre ale Asiei Centrale și vârfurile muntoase acoperite de gheață ale frontierei himalayene*”.³²²

Patrimoniul cultural material și imaterial al Republicii Populare Chineze impresionează prin existența sa multimilenară, iar meritocrația, conștiinciozitatea, respectul de sine, respectarea tradițiilor și a istoriei, grija față de natură, demnitatea în relația inter-umană, politețea și multe

³²⁰ Gordon Kerr, *A Short History of China: From Ancient Dynasties to Economic Powerhouse*, Harpenden, Pocket Essentials, 2013, p. 12.

³²¹ John Keay, *China: A History*, Philadelphia, Harper Collins, 2009, p. 134.

³²² Henry Kissinger, *Despre China*, București, Editura comunicare.ro, 2018, p. 3.

alte atribute pozitive sunt adevărat elemente fundamentale ale optimei funcționări a angrenajului chinezesc.

Relațiile bilaterale româno-chineze sunt fundamentate pe principiul egalității, respectului și avantajului reciproc, promovarea intereselor comune ale păcii și cooperării, conform normelor și reglementărilor dreptului internațional. România a recunoscut, de la bun început, existența unei singure Chine; ambele țări susțin și acționează în direcția respectării suveranității, unității și integrității teritoriale ale fiecăreia dintre ele și promovează dialogul pentru soluționarea oricăror probleme în planul relațiilor internaționale, în conformitate cu prevederile cadrului internațional actual.³²³ Prietenia tradițională este percepută în toate aspectele cooperării bilaterale, fiind o „comoară comună a ambelor țări și trebuie să fie prețuită și îngrijită”, iar anul 2019 reprezintă a 70-a aniversare de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre China și România, precum și 15 ani de la stabilirea Parteneriatului amplu de prietenie și cooperare dintre China și România, ce are importanta menire de a moșteni trecutul și de a deschide viitorul.³²⁴

Consultând diverse studii de specialitate pentru aprofundarea subiectului în speță, în filele Enciclopediei Minerva (prima enciclopedie apărută la 10 ani de la făurirea statului național unitar român), am descoperit cu bucuria cititorului avizat, informații tipărite în anul 1929, privind poziția geografică, istoria, arta, arhitectura, literatura, autorii caracterizând China drept „*un stat mare cât Europa*”³²⁵. Curios din fire, am abordat și Enciclopedia Română,³²⁶ editată în anul 1898, unde pe lângă o descriere amănunțită, am identificat remarca: „*Chinezii sunt blânzi, politicoși, foarte muncitori [...] psihice stau înaintea multor popoare asiatice, de oarece, independent de oarecari influențe străine, din puterea lor au ajuns la cultură, au făcut descoperiri și și-au creat o literatură mai cu samă enciclopedică.*”³²⁷

³²³ *Relații bilaterale - Scurt istoric*, Ambasada României în Republica Populară Chineză, <https://beijing.mae.ro/node/221>.

³²⁴ *Ambasadorul Chinei în România, doamna Jiang Yu, a prezentat scrisorile de acreditare președintelui României domnului Klaus Iohannis*, 8 aprilie 2019, <http://ro.china-embassy.org/rom/picture/t1655357.html>

³²⁵ *Minerva. Enciclopedie Română*, Editura Comitetului de redacție al Enciclopediei Române Minerva, Cluj, 1929, pp. 301-302.

³²⁶ C. Diaconovici, *Enciclopedia Română*, vol. I, Sibiu, Editura și Tiparul lui W. Krafft, 1898, pp. 807-808.

³²⁷ Citarea păstrează limbajul original al lucrării enciclopedice.

Pe parcursul a peste 7 decenii, poporul român și chinez au realizat o prietenie sinceră, o prietenie ce a devenit trainică în clipe grele, prin ajutor reciproc și sincer, prin sprijin și susținere, devenind astfel, după opinia personală, unul dintre cele mai frumoase exemple de prietenie adevărată dintre două popoare ce se găsesc la mare distanță, având multe diferențe și în același timp, foarte multe asemănări. Asumându-ne spre exemplificare, activitatea Institutului Confucius, ce celebrează în acest an, o decadă a activitate în România, concretizată în 5 centre de predare în țară (Hunedoara, Maramureș, Arad, Bihor, Bistrița-Năsăud) și sediul central din Cluj-Napoca, 12 grupuri de studiere a limbii chineze inclusă în programa școlară, 54 de profesori parteneri 58 de școli și universități partenere, 115 studenți bursieri, 9 ediții ale Taberei de vară în China, 1.200 de studenți certificați HSK, 12.500 studenți incluși în programe de limbă chineză, caligrafie, muzică și Tai Chi. Un total de 80.000 de persoane au participat la evenimente culturale privind cultura și civilizația chineză.³²⁸ Educația reprezintă un domeniu crucial, având ca principal obiectiv modelarea naturii umane prin formarea unei personalități, care va fi un im portament element societal, iar alocarea de resurse financiare este o garanție a viitorului,³²⁹ China investind 20% din bugetul său pentru învățământ, fapt ce furnizează nu doar o forță de muncă educată și disciplinată care să lucreze cu tehnologii recent introduse, ci și cu capacitatea de cercetare și dezvoltare și, în cele din urmă, de inovare pe baza tehnologiei existente.

Cifrele spun totul despre relațiile bilaterale româno-chineze, un adevărat model de relații între state, iar cultura este cu siguranță o modalitate de afirmare a prieteniei, o punte de legătură concretizată într-o prietenie tradițională, de cooperare, cu roade fructuoase ale colaborării pe toate planurile, idee confirmată și de faptul că anul acesta, România a avut statut de invitat de onoare în cadrul Târgului Internațional de Carte de la Beijing, iar Institutul Cultural Român, în parteneriat cu Ministerul Culturii și Identității Naționale, au reprezentat țara noastră prin lansă, lecturi, dezbateri, expoziții, spectacole de teatru, concerte și evenimente culturale conexe.

Cu acest prilej s-a lansat prima carte tradusă în limba chineză despre istoria românilor, autor Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, care declara: „*Au întemeiat câteva state care până la urmă s-au*

³²⁸ Institutul Confucius. <http://confucius.institute.ubbcluj.ro/>.

³²⁹ Zhu Yongxin, *Educația chineză azi*, București, Editura Corint, 2019, p. 5.

unit într-un stat numit România, au muncit ca să trăiască împreună și au trimis un mesaj în lume prin voci importante. Unii au fost scriitori precum Cantemir sau Eminescu, alții muzicieni, precum Enescu, alții sculptori, precum Brâncuși și alții - filosofi, precum Cioran, Blaga. Prin urmare, dacă vrem să fim prieteni, trebuie să ne cunoaștem unii pe alții. Din păcate, nici în România nu se învață pe cât ar trebui Istoria Republicii Populare Chineze. Elevii învață la școală detalii despre trecutul Chinei, iar studenții învață mai în detaliu toate aceste lucruri. Cartea această mică este și o invitație spre cunoaștere. (...) În ciuda proporțiilor între cele două națiuni, există mai multe legături, printre care aș aminti una dintre cele mai importante: există o legătură preistorică numită Cucuteni și mă refer la cea din urmă cu mii de ani”.³³⁰ Vernisajul expoziției itinerante a lui Corneliu Baba a stârnit interesul unui public numeros, prin prezentarea a 60 de tablouri, din 17 muzee naționale din România, din colecții private din țară și străinătate.

Sunt numeroase astfel de exemple culturale, activități bilaterale ce fundamentează și încurajează viitorul. Viitorul poate fi concretizat printr-o nouă abordare a cunoașterii, prin cunoașterea culturală ce obligă părțile implicate în mod reciproc, pentru a descoperi căldura, inteligența și umanitatea acestui popor minunat, printr-o „coexistență pașnică și o asumare a tendințelor timpului”, prin „aderarea la principiile respectului reciproc, identificarea punctelor comune”, „confruntând viitorul și cooperarea prin rezultate bilaterale” și „rezolvarea contradicțiilor și facilitarea armoniei”.³³¹

Viziunea pe termen lung, efortul îndelungat, răbdarea, hărnicia, optimismul, valoarea armoniei din punct de vedere al naturii umane, însușirile naturale ale poporului chinez, completează evantaiul complex al calităților națiunii chineze, iar China de astăzi reprezintă o societate vibrantă plină de schimbări și conexiuni la problemele globale pe care le împărtășim cu toții. China este o țară captivantă, ce îmbină în mod armonios vechea cultură și tradiție cu minunile tehnologiei moderne. Este uluitor faptul că noaptea poți parcurge străzile luminate ca ziua ale

³³⁰ Otilia Andrei, *Momente de vârf la Târgul de Carte de la Beijing: lansarea în limba chineză a „Istoriei românilor” de Ioan-Aurel Pop și expoziția Corneliu Baba*, https://adevarul.ro/cultura/carti/momente-varg-targul-carte-beijing-lansarea-limba-chineza-istoriei-romanilor-ioan-aurel-pop-expozitia-corneliu-baba-1_5d624c5e892c0bb0c6eb5b76/index.html

³³¹ Xi Jinping, *The Governance of China*, vol. 1, [s.l.], Intercultural Press, 2015, p. 3.

orașului Beijing, Xi'an sau Shanghai, strălucind sub reflecția becurilor fosforescente de pe falnice clădiri de sticlă și oțel, iar apoi, la doar o mică distanță, să te bucuri de magia a mii de ani de istorie, cultură și tradiție, înconjurat de parfumul tămâie arzând, de murmurul rugăciunilor de dimineață, de solemnitatea zidurilor ce străjuiesc locurile sacre de milenii.

BIBLIOGRAFIE

- Diaconovici, C., *Enciclopedia Română*, vol. I, Sibiu, Editura și Tiparul lui W. Krafft, 1898.
- Keay, John, *China: A History*, Philadelphia, Harper Collins, 2009.
- Kerr, Gordon, *A Short History of China: From Ancient Dynasties to Economic Powerhouse*, Harpenden, Pocket Essentials, 2013.
- Kissinger Henry, *Despre China*, București, Editura comunicare.ro, 2018.
- *Minerva. Enciclopedie Română*, Editura Comitetului de redacție al Enciclopediei Române Minerva, Cluj, 1929.
- Starr, John Bryan, *Understanding China: A Guide to China's Economy, History, and Political Culture*, New York, Hill and Wang, 2010.
- *World Investment Report, Investment and New Industrial Policies*, United Nations, 2018.
- Xi, Jinping, *The Governance of China*, vol. 1, [s.l.], Intercultural Press, 2015.
- Zhu, Yongxin, *Educația chineză azi*, București, Editura Corint, 2019.

Resurse Internet

- *Ambasadorul Chinei în România, doamna Jiang Yu, a prezentat scrisorile de acreditare președintelui României domnului Klaus Iohannis*, 8 aprilie 2019, <http://ro.china-embassy.org/rom/picture/t1655357.html>
- Andrei, Otilia, *Momente de vârf la Târgul de Carte de la Beijing: lansarea în limba chineză a „Istoriei românilor“ de Ioan-Aurel Pop și expoziția Corneliu Baba*, <https://adevarul.ro/cultura/carti/momente-varg-targul-carte-beijing-lansarea->

- limba-chineza-istoriei-romanilor-ioan-aurel-pop-expozitia-corneliu-baba-1_5d624c5e892c0bb0c6eb5b76/index.html
- Breslin, Shaun. (2011). *The 'China model' and the global crisis: From Friedrich List to a Chinese mode of governance?* International Affairs (Royal Institute of International Affairs) http://www.eu-asiacentre.eu/documents/uploads/pub_17_breslin_in_ia.pdf
 - Chan, Tara Francis, *16 parts of China are now using Skynet, the facial recognition tech that can scan the country's entire population in a second.* 27 martie 2018. <https://www.businessinsider.com.au/china-facial-recognition-technology-works-in-one-second-2018-3#eQt2FaM3KjM6j8vz.99>
 - *Institutul Confucius.* <http://confucius.institute.ubbcluj.ro/>.
 - Moore, Scott, *China's Future Looks Brighter Away From Beijing,* 27 martie 2019, <https://thediplomat.com/2019/03/chinas-future-looks-brighter-away-from-beijing/>
 - *Relații bilaterale - Scurt istoric,* Ambasada României în Republica Populară Chineză, <https://beijing.mae.ro/node/221>.
 - *Securitatea Europei și noul Drum al Mătăsii,* Radio România Actualități (18 aprilie, ora 21:05) - Realizator: Radu Dobrițoiu.
 - Yanfei, Li, *A Chinese Model for Global Leadership,* The Diplomat, 9 februarie 2018, <https://thediplomat.com/2018/02/a-chinese-model-for-global-leadership/>

China - an Innovative Approach

Ovidiu Florin TODERICI

Abstract

China today is a vibrant society alive with change and connections to global issues that we all share. China is a captivating country, harmoniously blending ancient culture with modern wonders. Many nations define themselves in terms of territory or people; China defines itself in terms of history, of past that connects the present to the future. The study aims to analyse a new approach to the present, past, and future of this amazing country, focusing the economical, historical, social and cultural background of the People's Republic of China.

Keywords: *China, historical legacy, economic development, culture, relations, Romania.*

China is a unique country for its fabulous cultural and historical heritage, a remarkable land where modernity blends with the traditional and the spirituality of the rural areas, placed in an exceptional natural setting. Its uniqueness comes from its evolutionary, historical, economic and social policy context, and the Chinese model as its pattern of development, could represent a global objective. In order to understand the Chinese language, governance, philosophy, history, religion, architecture, art, music, society of this nation, we must approach and analyse a multidimensional, dynamic, conceptual and intentional vision.

The extraordinary development of China is unparalleled in the history of the world and represents the largest geopolitical development of the first two decades of the 21st century and it is very likely that China will reach the first economic power by 2030.³³² Analysing the economic characteristics, on a global level, the financial crisis has reinvigorated the idea that China has implemented and sustained a distinct 'model' of development and political economy, thus becoming a real alternative example for the dominant neoliberal model of development. The idea of coherence regarding the uniqueness of the Chinese state model is based on the exceptional nature of the norms, ideas and philosophies that differ

³³² John Bryan Starr, *Understanding China: A Guide to China's Economy, History, and Political Culture*, New York, Hill and Wang, 2010, p. 3.

from the rest of the world.³³³ China's success demonstrates the importance of a great strategy that is effectively and efficiently applied. China has achieved to methodically implement all the necessary elements through frequent updates taking into account the changing of the global conditions, as well as through its own assessments of the required skills and capabilities to achieve its goals.

China is the top trading partner of the European Union with 20% of the imports from the Member States originating in this country.³³⁴ The Chinese nation has a millennial experience in the commercial field, sharing at the same time an excellent capacity for understanding and adaptation, collective effort and social wisdom.

Suggesting the revival of the old trade routes, through a new 'Silk Road' – an initiative also known as the 'Belt and Road' Project –, China has set its objectives to build roads, ports, railways and other infrastructure that will connect the country to Central Asia, Europe and Africa, at sea and on land. This initiative represents a new approach to the commercial and geostrategic potential, representing a 'major project of the 21st century', both as geographical coverage and as financial implication, and with a substantial impact on many countries. Even if the existence of international differences present in some problematic political systems of several states along the new Silk Road can test this initiative, a real partnership and multilateral approach can lead to beneficial results for each party, since sustainability creates prosperity.

The interconnected nature of the present global economy and the international relations between states, the international law, business and trade, the effects of local and regional practices on climate and the environment, all determine the need for an international rules-based system to ensure global stability and power. China's economic rise justifies it as one of the global leaders.

Science and technology in China have rapidly developed during the 1990s to 2010s and multiple research and development paths are followed, from artificial intelligence, the Internet of Things (IoT), autonomous vehicles, 3D printing, to nanotechnology, biotechnology,

³³³ Breslin, Shaun, (2011). *The 'China model' and the global crisis: From Friedrich List to a Chinese mode of governance?* International Affairs (Royal Institute of International Affairs) http://www.eu-asiacentre.eu/documents/uploads/pub_17_breslin_in_ia.pdf

³³⁴ *The Security of Europe and the new Silk Road [Securitatea Europei și noul Drum al Mătăsii]*, Radio Romania News (April 18, 9:05 pm) - Producer: Radu Dobrițoiu.

materials science, advanced energy storage and quantum computation. These developments involve both creativity and intelligence, as well as including a primary advantage in creating new businesses, new industries and new jobs, by allocating resources that cannot be correlated by any other country to invest in these technologies. These resources include generous funds, not only for research and development, but also for the formation of high technology companies, as well as the recruitment of intellectual human resources internally and globally.

Today, the People's Republic of China is a global leader in the non-polluting environmental development, mobilizing significant financial resources for investments in 'green energy' technologies.³³⁵ In 2016, the Chinese government announced that it plans to spend up to \$ 150 billion to support strengthening its domestic capacity to produce advanced electronic chips. Similar financial support has also been extended to various sectors recognized by the Chinese government as strategic, such as artificial intelligence, aviation, aviation engines and related advanced materials, in addition to mega-infrastructure projects for instance, the recently opened Hong Kong-Zhuhai-Macau Bridge, the longest maritime bridge in the world (55 km) with a cost of \$ 20 billion and completed in 9 years. Meanwhile, other regions are developing some of the most progressive policy initiatives in China: Hainan Province recently announced that it will become one of the first regions in the world to completely eliminate non-electric cars.³³⁶

Analysing the social stratification, challenges of the present times include increasing the share of the elderly, an overloaded environment and the financial differences. But investing in new technologies represents the key to identify the necessary solutions. China is not only greatly investing in research and development, but is also rapidly transforming these technologies into infrastructure. For example, China has implemented 'Sky Net', a system that monitors and analyses real-time video data collected from over 170 million CCTV cameras across

³³⁵ Yanfei Li, *A Chinese Model for Global Leadership*, The Diplomat, 9 februarie 2018, <https://thediplomat.com/2018/02/a-chinese-model-for-global-leadership/>

³³⁶ Scott Moore, *China's Future Looks Brighter Away From Beijing*, 27 martie 2019, <https://thediplomat.com/2019/03/chinas-future-looks-brighter-away-from-beijing/>

the country, reducing crime rates and monitoring emergency situations.
337

China is also investing in the development of IoT, the Internet of Things (a concept that involves using the Internet to connect different devices, services and automated systems, thus forming a network of objects), thinking today about the future by designing smart city prototypes that will be able to optimally and automatically manage traffic, utility networks, energy systems, emergency response and even, medical service systems. Automating these social services and integrating them into the infrastructure will also improve people's living standards. A nation-wide smart electricity grid, extending over several thousand kilometres, is constantly modernized to connect renewable energy, expanding from the resource-rich regions of the west to the energy consuming centres in the east of the country. China's largest high-speed rail system has reduced day-to-day time traveling from one end of the country to the other. All these instruments reduce the income inequalities between regions. Therefore, the considerable and continuous investments in the future oriented infrastructure become the key to solve the social challenges in the safety and protection service and the accessibility of the social services.

There are three reasons why China is a global leader in the above issues.

First and foremost, it benefits the world's greatest population and, as a result, the size of the existing market is huge and profitable not only because of the scale economies, but also its ability to attract the worldwide best entrepreneurs, technologies and capital resources from around the world. For instance, the flow of foreign direct investment in China became the largest in the developing economies, reaching \$ 136 billion in 2017. With the reported inflows reaching a steady level, China has continued to be the largest beneficiary of foreign direct investments.
338

³³⁷ Tara Francis Chan, *16 parts of China are now using Skynet, the facial recognition tech that can scan the country's entire population in a second*. 27 martie 2018. <https://www.businessinsider.com.au/china-facial-recognition-technology-works-in-one-second-2018-3#eQt2FaM3KjM6j8vz.99>

³³⁸ *World Investment Report, Investment and New Industrial Policies*, United Nations, 2018, p. 4.

Secondly, the political and social institutions allow decisions to be made and applied quickly and efficiently, and the benefits at the macro level, exemplified by the achievements exemplified in the present study, exceed the efficiency at the micro level (respectively the way in which the resources are allocated at the household level and individually). This macro-level efficiency is the reason why China has so far enjoyed the fastest economic growth in recent decades.

Thirdly, in this age of turbulence, it is necessary to deepen the phenomenon of globalization, by increasing the domestic aggregate demand and mobilizing the necessary resources to prepare for a new industrial revolution and infrastructure development. China is an example for these goals, while also applying global coordinated efforts to address these challenges. This is the true meaning of the ‘Chinese model’.

For many centuries, the refinement of the Chinese culture, science and technology has far surpassed the West, by amazing progress, such as the invention of the compass, gun powder and – centuries before Johannes Gutenberg – both woodblock and movable type in printing. The paper making process was first developed in China, leading to the first appearance of paper banknotes issued during the Song Dynasty (960-1279). In the fifth century BC, China had an advanced metallurgical technology including the blast furnace and the cupola furnace. They invented the escapement mechanism in water-powered clockworks in the eight century and the endless power-transmitting chain drive in the eleventh century. The inventory is endless with advances in music theory, mathematics, astronomy and many other fields.³³⁹

There are numerous historical evidences that shape the culture of the Chinese nation as a millennial culture based on ethnic and linguistic diversity, from the influence of the Confucianism on the Chinese society and history, the scientific discoveries in the Ming dynasty, to the beautiful traditional Chinese costumes Hanfu, Cheongsam, Tangzhuang, or the Chinese traditional architecture influenced by the Buddhist art of the first century AD. We must remember the existence of 45 UNESCO heritage sites, with many tourist destinations, from the Great Wall of China, the Forbidden City of Beijing, the Qin Shi Huang Mausoleum, to the Guilin Mountains, the Yangtze River, the Potala Palace or the Jiuzhaigou Valley. The native classical and popular musicality of the

³³⁹ Gordon Kerr, *A Short History of China: From Ancient Dynasties to Economic Powerhouse*, Harpenden, Pocket Essentials, 2013, p. 12.

Chinese people is brilliantly reflected in the bamboo flute and Gu Qin (古琴) which are among the oldest instruments used in China. China's modern writers, Hu Shih and Lu Xun, are included among the pioneers of the modern literature, while in 2000, the writer Gao Xingjian won the Nobel Prize for Literature.³⁴⁰

Today, China is a global superpower and everyone can discover a fascinating nation and country, according to Henry Kissinger's statement, *'For millennia [...], the Chinese cultural sphere stretched over a continental area much larger than any European state, indeed about the size of continental Europe. Chinese language and culture [...] expanded to every known terrain: from the steppelands and pine forests in the north shading into Siberia, to the tropical jungles and terraced rice farms in the south; from the east coast with its canals, ports, and fishing villages, to the stark deserts of Central Asia and the ice-capped peaks of the Himalayan frontier'*.³⁴¹

The material and immaterial cultural heritage of the People's Republic of China amazes with its multi-millennial existence, and the nation's meritocracy, conscientiousness, self-respect, veneration for traditions and history, care for nature, dignity in the inter-human relationship, politeness and many other positive attributes are real fundamental elements of the China's social, economic and cultural structure.

The Romanian-Chinese bilateral relations are based on the principle of equality, respect and mutual benefit, promoting the common interests of peace and cooperation, according to the norms and regulations of international law. Romania recognized, from the beginning, the existence of a single China; both countries support and act in the direction of respecting the sovereignty, unity and territorial integrity of both countries and promote dialogue for the solution of any problems in the international relations plan, in accordance with the provisions of the current international framework.³⁴² A 'common treasure of both countries that must be cherished and taken care of' is the traditional friendship perceived in all aspects of bilateral cooperation.

³⁴⁰ John Keay, *China: A History*, Philadelphia, Harper Collins, 2009, p. 134.

³⁴¹ Henry Kissinger, *About China [Despre China]*, Bucharest, comunicare.ro Printing House, 2018, p. 7.

³⁴² *Bilateral relations - Brief history*, Embassy of Romania in the People's Republic of China, <https://beijing.mae.ro/node/221>.

The year 2019 represents the 70th anniversary of the establishment of diplomatic relations between China and Romania, as well as 15 years since the establishment of the wide partnership of friendship and cooperation between China and Romania, with the important objective of inheriting the past and opening up the future.³⁴³

Reading various specialized studies to deepen the topic in this case, in the pages of the '*Minerva Encyclopaedia*' (the first encyclopaedia published 10 years after the creation of the Romanian unitary national state), I discovered with the joy of the interested reader, an information printed in 1929, regarding the geographical position, history, art, architecture, literature, the authors characterizing China as 'a state as big as Europe'.³⁴⁴ Curious by nature, I also approached the *Romanian Encyclopaedia*,³⁴⁵ published in 1898, where, in addition to a detailed description, I identified the remark: '*The Chinese are gentle, polite, very hard-working [...] being far ahead above the other Asian people because, paying attention to no foreign influences and by their own power, they created culture, made discovered and created an encyclopaedic literature*'.³⁴⁶

For more than 7 decades, the Romanian and Chinese people have a sincere friendship, a friendship that has become intense in difficult moments, through mutual and sincere help, through support and assistance, thus becoming, in my personal opinion, one of the most beautiful examples of true friendship between two nations that are far apart, with many differences and at the same time, many similarities. Assuming for example, the activity of the Confucius Institute, which celebrates this year, a decade of activity in Romania, materialized in 5 teaching centres in Romania (Hunedoara, Maramureş, Arad, Bihor, Bistriţa-Năsăud) and the headquarters in Cluj-Napoca, 12 groups that study Chinese as a second language in the school curriculum, 54 Chinese

³⁴³ China's Ambassador to Romania, Mrs. Jiang Yu, presented the letters of accreditation to the President of Romania to Mr. Klaus Iohannis, April 8, 2019, <http://ro.china-embassy.org/rom/picture/t1655357.html>

³⁴⁴ *Minerva. Romanian Encyclopaedia [Minerva. Enciclopedie Română]*, Editorial Board of the Romanian Minerva Encyclopaedia, Cluj-Napoca, 1929, pp. 301-302.

³⁴⁵ C. Diaconovici, *Romanian Encyclopaedia [Enciclopedia Română]*, vol. I, W. Kraft's Publishing House and Print, Sibiu, 1898, pp. 807-808.

³⁴⁶ The Romanian citation preserves the original language of the 1898 encyclopaedia; the translation focuses on the main idea of the citation.

teachers, 58 partner schools and universities, 115 scholarship students, 9 Summer Camp editions in China, 1,200 HSK certified students, 12,500 students registered in Chinese language, calligraphy, music and Tai Chi courses. A total of 80,000 people attended cultural events on Chinese culture and civilization.³⁴⁷ Education is a crucial area, with the main objective of modelling human nature by forming the individual personality that will turn into an important societal element,³⁴⁸ being a guarantee of the future, with China investing 20% of its education budget, that provides not only an educated and disciplined workforce that uses newly introduced technologies, but also the capacity for research and development and, finally, innovation based on existing technology and human resources.

The statistics say everything about the Romanian-Chinese bilateral relations, a true model of relations between states, and the culture is certainly a way of expressing our friendship, a bridge of a traditional friendship, of cooperation, with fruitful results of collaboration on all plans, an idea also confirmed by the fact that this year, Romania was the guest of honour at the International Book Fair in Beijing, and the Romanian Cultural Institute, in partnership with the Ministry of Culture and National Identity, represented our country through book launches, readings, debates, exhibitions, theatre performances, concerts and related cultural events.

On this occasion, the first book translated into Chinese regarding the history of Romanians was launched, authored by Ioan-Aurel Pop, the president of the Romanian Academy, who stated: *'They founded several states that eventually united in a state called Romania, they worked to live together and they sent a message to the world by important voices. Some were writers, such as Cantemir or Eminescu, others musicians, such as Enescu, other sculptors, such as Brâncuși and others – philosophers, such as Cioran, Blaga. Therefore, if we want to be friends, we must know each other. Unfortunately, the Romanian pupils do not learn as much as they should about the history of the People's Republic of China. Pupils learn in school about China's history, and students deepen their knowledge in college. This little book is also an invitation to knowledge. (...) Despite the proportions between the two nations, there*

³⁴⁷ Institutul Confucius. <http://confucius.institute.ubbcluj.ro/>.

³⁴⁸ Zhu Yongxin, *Chinese education today [Educația chineză azi]*, București, Corint, Printing House, 2019, p. 5.

are several connections, among which I would mention one of the most important: there is a prehistoric connection called Cucuteni and I refer to the one from one thousand years ago'.³⁴⁹ The opening of the touring exhibition of Corneliu Baba has aroused the interest of a large public, presenting 60 paintings, 17 from national museums in Romania, from private collections in the country and abroad.

There are many such cultural examples, bilateral activities that give support and strength and encourage the future. The future can be come into existence by a new approach to knowledge, by cultural knowledge that reciprocally obliges the involved parties to discover the warmth, intelligence and humanity of this wonderful people, through a 'peaceful coexistence and an assumption of the tendencies of time', through 'adhering to the principles of mutual respect and identifying the common points', 'confronting the future and cooperation through win-win results' and 'resolving contradictions and facilitating harmony'.³⁵⁰

The long-term vision, the extended effort, the patience, the diligence, the optimism, the value of the harmony included in the human nature, these are just some of the natural qualities of the Chinese people, coming to complete the complex form of the qualities of the Chinese nation, and today's China is a vibrant developing society facing and solving changes and connections of the global issues. China is a captivating country that harmoniously combines the old culture and tradition with the wonders of modern technology. It is amazing that at night you can walk on the sparkly illuminated streets of Beijing, Xi'an or Shanghai, shining under the light of the phosphorescent bulbs reflected on the glass and steel buildings, and then, just a short distance away, enjoy the magic of thousands of years of history, culture and tradition, surrounded by the incense of the burning sticks, the murmur of morning prayers or the solemnity of the walls that have guard the sacred places for millennia.

³⁴⁹ Otilia Andrei, *Highlights at the Beijing Book Fair: the Book Launch of Ioan-Aurel Pop's 'Romanian History' Translated in Chinese and the Corneliu Baba Exhibition [Momente de vârf la Târgul de Carte de la Beijing: lansarea în limba chineză a „Istoriei românilor” de Ioan-Aurel Pop și expoziția Corneliu Baba]*, https://adevarul.ro/cultura/carti/momente-varg-targul-carte-beijing-lansarea-limba-chineza-istoriei-romanilor-ioan-aurel-pop-expozitia-corneliu-baba-1_5d624c5e892c0bb0c6eb5b76/index.html

³⁵⁰ Xi Jinping, *The Governance of China*, vol. 1, [s.l.], Intercultural Press, 2015, p. 3.

BIBLIOGRAPHY

- Diaconovici, C., *Romanian Encyclopaedia [Enciclopedia Română]*, vol. I, W. Kraft's Publishing House and Print, Sibiu, 1898.
- Keay, John, *China: A History*, Philadelphia, Harper Collins, 2009.
- Kerr, Gordon, *A Short History of China: From Ancient Dynasties to Economic Powerhouse*, Harpenden, Pocket Essentials, 2013.
- Kissinger Henry, *About China [Despre China]*, Bucharest, comunicare.ro Printing House, 2018.
- *Minerva. Romanian Encyclopaedia [Minerva. Enciclopedia Română]*, Editorial Board of the Romanian Minerva Encyclopedia, Cluj-Napoca, 1929.
- Starr, John Bryan, *Understanding China: A Guide to China's Economy, History, and Political Culture*, New York, Hill and Wang, 2010.
- *World Investment Report, Investment and New Industrial Policies*, United Nations, 2018.
- Xi, Jinping, *The Governance of China*, vol. 1, [s.l.], Intercultural Press, 2015.
- Zhu, Yongxin, *Chinese education today [Educația chineză azi]*, București, Corint, Printing House, 2019.

Resurse Internet

- Andrei, Otilia, *Highlights at the Beijing Book Fair: the Book Launch of Ioan-Aurel Pop's 'Romanian History' Translated in Chinese and the Corneliu Baba Exhibition [Momente de vârf la Târgul de Carte de la Beijing: lansarea în limba chineză a „Istoriei românilor“ de Ioan-Aurel Pop și expoziția Corneliu Baba]*, https://adevarul.ro/cultura/carti/momente-varg-targul-carte-beijing-lansarea-limba-chineza-istoriei-romanilor-ioan-aurel-pop-expozitia-corneliu-baba-1_5d624c5e892c0bb0c6eb5b76/index.html
- *Bilateral relations - Brief history*, Embassy of Romania in the People's Republic of China, <https://beijing.mae.ro/node/221>.
- Breslin, Shaun. (2011). *The 'China model' and the global crisis: From Friedrich List to a Chinese mode of governance?* International Affairs (Royal Institute of International Affairs)

- http://www.eu-asiacentre.eu/documents/uploads/pub_17_breslin_in_ia.pdf
- Chan, Tara Francis, *16 parts of China are now using Skynet, the facial recognition tech that can scan the country's entire population in a second.* 27 martie 2018. <https://www.businessinsider.com.au/china-facial-recognition-technology-works-in-one-second-2018-3#eQt2FaM3KjM6j8vz.99>
 - *China's Ambassador to Romania, Mrs. Jiang Yu, presented the letters of accreditation to the President of Romania to Mr. Klaus Iohannis,* April 8, 2019, <http://ro.china-embassy.org/rom/picture/t1655357.html>
 - *Institutul Confucius.* <http://confucius.institute.ubbcluj.ro/>.
 - Moore, Scott, *China's Future Looks Brighter Away From Beijing,* 27 martie 2019, <https://thediplomat.com/2019/03/chinas-future-looks-brighter-away-from-beijing/>
 - *The Security of Europe and the new Silk Road [Securitatea Europei și noul Drum al Mătăsii],* Radio Romania News (April 18, 9:05 pm) - Producer: Radu Dobrițoiu.
 - Yanfei, Li, *A Chinese Model for Global Leadership,* The Diplomat, 9 februarie 2018, <https://thediplomat.com/2018/02/a-chinese-model-for-global-leadership/>

CAPITOLUL al V-lea

ALBUM FOTO

Excelența Sa, Yu Jiang, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România

Vizita la Arad a Excelenței Sale, Yu Jiang, cu prilejul împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China.
Bun venit adresat Excelenței Sale, Yu Jiang de către domnul Iustin Cionca, Președintele Consiliului Județean Arad

Cu prilejul Simpozionului Internațional, Excelența Sa, Doamna Yu Jiang, în vizită la Consiliul Județean Arad, la invitația domnului Iustin Cionca, Președintele Consiliului Județean Arad

Delegația Ambasadei Republicii Populare Chineze la Primăria Municipiului Arad, la invitația domnului Călin Bibarț, Primarul Aradului

Delegația Ambasadei R. P. Chineze precum și delegația oficială a orașului Jiangsu, oraș înfrățit cu Aradul, în vizită la Primăria Arad

Vizita Excelenței Sale, Doamna Yu Jiang, la Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

Excelența Sa, Doamna Yu Jiang, împreună cu delegația Ambasadei Republicii Populare Chineze la Teatrul Clasic Ioan Slavici Arad

Teatrul Clasic „Ioan Slavici”: E. S. Jiang Yu, dl. Călin Bibarț, primarul municipiului Arad și dl. Ionel Bulbuc, viceprimar al municipiului Arad

Artiști chinezi, protagoniști ai unor activități artistice excepționale la Teatrul Clasic „Ioan Slavici”

Simpozionul Internațional „Cultură și Civilizație Chineză”,
Dialoguri Româno-Chineze, în imagini

EXPOZIȚIE: Complexul Muzeal Arad, Sala Clio

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

Centrul Municipal de Cultură Arad
Complexul Muzeal Arad
FotoClubPro Arad

China, istorie și contemporaneitate

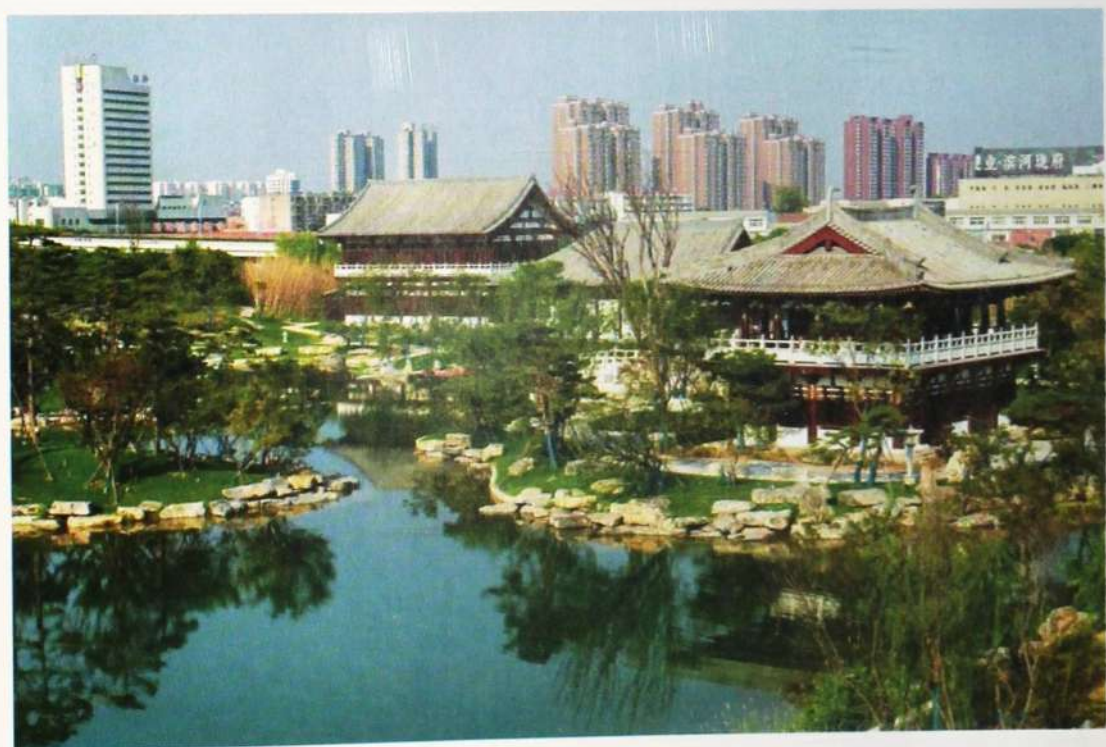
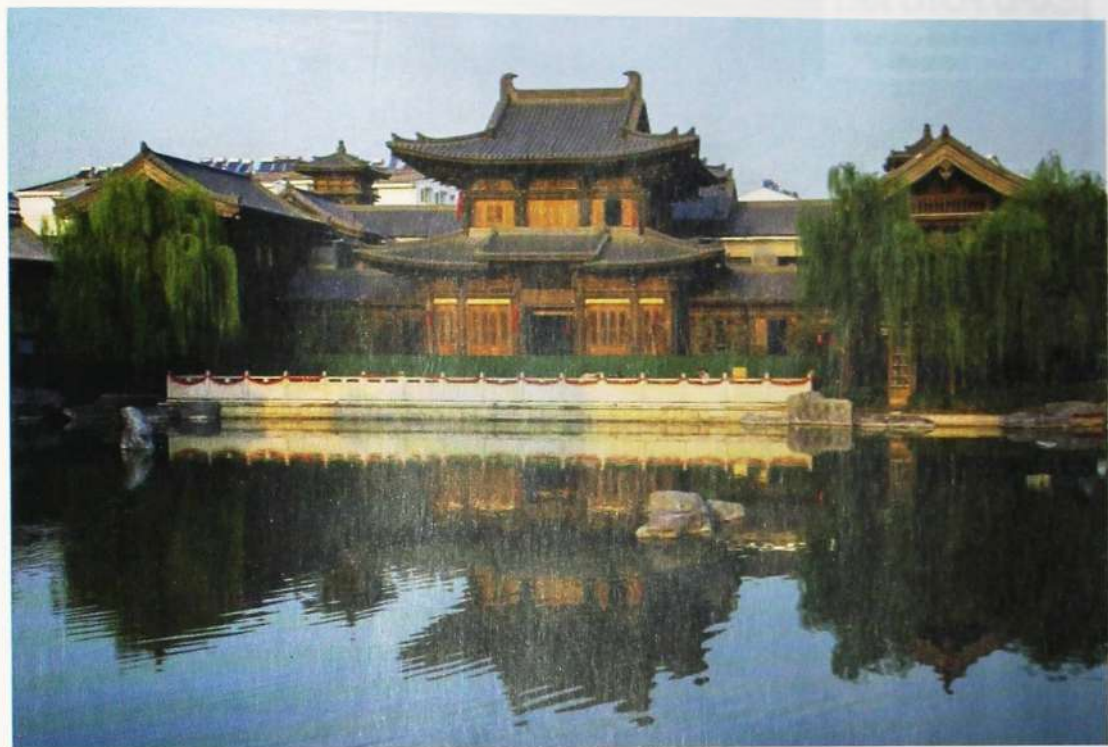
中國 歷史與當代

Marti
12 noiembrie
ora 17
Galeria Clio
strada Horia, nr. 10
ARAD

EXPO FOTO ART

"Tradiții populare Chineze"
"Chinese folk tradition"

02 - 15 octombrie 2019/ October 02 - 15, 2019

Expoziția
"Tradiții populare
Chineze pe simezele
Sălii de Expoziții de
la Atrium Mall Arad

Cu prilejul sfârșitului de an, Recepție oferită de
Ambasada Republicii Populare Chineze în
România; în imagine: E. S. Jiang Yu,
Ambasador al Chinei în România și
doamna Daniela Pocea Cocora, vicepreședinte
al Forumului Prieteniei și Colaborării
Româno-Chineze

Conferință de presă.
Câteva imagini

Grădinița „Furnicuța” din Arad a prezentat 10 ateliere de creație și dansuri tematice chinezești

Aspecte de la lansarea volumului
„Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze”,
volumul al III-lea

 FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO-CHINEZE

SIMPOZION INTERNAȚIONAL
"CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE CHINEZĂ.
DIALOGURI ROMÂNNO-CHINEZE"
EDIȚIA a V-a

DEDICAT ANIVERSĂRII A 70 DE ANI DE RELAȚII DIPLOMATICE
ȘI DE PRIETENIE DINTRE R. P. CHINEZĂ ȘI ROMÂNIA

ARAD, 11 - 13 NOIEMBRIE 2019

PROGRAM

11 NOIEMBRIE 2019
10:00-10:30 2019 FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO-CHINEZE, BD. REVOLUȚIEI NR. 59
- ÎNREGISTRAREA PARTICIPANȚILOR
10:30-12:30 PREZENTAREA FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO-CHINEZE
13:00 - MASA DE PRĂNZ
16:00 VIZITAREA MUNICIPIULUI ARAD. OBIECTIVE TURISTICE
19:00 - CINA

12 NOIEMBRIE 2019
9:00 SALA "REGELE FERDINAND", PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ARAD
PREZENTAREA LUCRĂRIILOR
13:30 MASĂ TRADIȚIONALĂ ROMÂNEASCĂ
15:30 GRĂDINIȚA FURNICUȚA, ALEEA TOMIS, ARAD
- ACTIVITĂȚI CU TEMATICĂ CHINEZĂ
17:00 EXPOZITIE DE ARTĂ VIZUALĂ.
CHINA, ISTORIE ȘI CONTEMPORALITATE
MODERATOR: PROF. UNIV. DR. LIZICA MIHUT
VIZITAREA EXPOZITIEI
19:30 CINA

13 NOIEMBRIE 2019
FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO-CHINEZE, BD. REVOLUȚIEI NR. 59
10:00 - 13:00 FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO-CHINEZE
- EDITURA FORUMUL ROMÂNNO-CHINEZ
REALIZĂRI ȘI PROIECTE EDITORIALE
- ÎNCHERAREA SIMPOZIONULUI
- CÂTEVA CONCLUZII
- PERSPECTIVE VIITOARE
13:30 PRĂNZ

Afișul Simpozionului
Internațional „Cultură și
Civilizație Chineză.
Dialoguri Româno Chineze”,
ediția a V-a

Asociația „*Con Brio*”, parteneră în activitățile noastre

CAPITOLUL al VI-lea

FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO-CHINEZE. ECOURI ÎN PRESĂ

(mai 2019 – aprilie 2020)

Aradul devine un POL de referință, odată cu înființarea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

Lucian Valeriu, CRITIC ARAD, 6 mai 2019

Un moment important în diplomația arădeană s-a derulat astăzi, la sediul de pe Bulevardul Revoluției, nr. 59: Prof. univ. dr. Lizica Mihuț, primul președinte al filialei arădene a Casei Româno-Chineze, a anunțat lansarea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Lansarea propriu-zisă se va desfășura într-un cadru ceremonial la Arad, pe 6 iunie, în prezența ambasadorului R.P. Chineze, E.S. doamna Yu Jiang, în Sala Ferdinand a Primăriei.

„Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este o organizație apolitică, care își propune să contribuie la întărirea relațiilor româno-chineze reciproc avantajoase. Va fi lansat pe 6 iunie, cu prilejul împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie dintre România și China. Tot pe 6 iunie va fi lansat și volumul al III-lea al lucrării «Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze»”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț, în calitate de președinte al Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Forumul se dorește a fi „o reuniune a liderilor de opinie și de acțiune din țară care își propun care își doresc să promoveze relațiile româno-chineze la modul pragmatic pe mai multe planuri: economic – infrastructură, bancar, medical și educațional. Ne dorim să mergem pe realizarea unor investiții reciproc avantajoase. Cea mai importantă țară din Europa realizează cu China schimburi comerciale de peste 80

miliarde de euro, adică mai mult de jumătate din PIB-ul României. Mai trebuie să știți că pentru noi este foarte important că avem «capitala» la Arad, acest lucru reprezentând un pas important pentru relațiile româno-chineze pe care dorim să le promovăm”, a mai spus Lizica Mihuț.

La recepția care va fi oferită în Sala Ferdinand vor fi invitați să participe prefectul județului, președintele Consiliului Județean, primarul municipiului, consilierii locali și județeni. „*Vreau să profit de acest prilej pentru a mulțumi încă o dată consilierilor locali care au votat apariția celui de al III-lea volum «Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze», mulțumirile noastre îndreptându-se, de asemenea, înspre Primărie și Centrul Municipal de Cultură Arad*”, a precizat prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

La rândul său, Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio, asociație din care mai fac parte prof. univ. dr. Lizica Mihuț, avocata și scriitoarea Viorica Popescu, Ramona Pencea, președintele Patronatului Psihoterapeuților de Liberă Practică din Zona de Vest, conf. univ. dr. Liliana Bran, directorul Școlii Postliceale Sanitare și managerul Tabita Cristea, a anunțat încetarea colaborării cu Casa Româno-Chineză și demararea unui nou parteneriat cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. „*Vrem să anunțăm încetarea colaborării cu Casa Româno-Chineză și ne bucurăm să vă anunțăm că vom avea un parteneriat cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. De abia așteptăm să participăm la organizarea următoarei ediții a Simpozionului Simpozionul Internațional «Cultură și civilizație chineză. Dialoguri româno-chineze»*” – conform declarației Anei Maria Dragoș.

La Arad s-a înființat un forum prin care se dorește promovarea României și Aradului în relația cu China

Claudia Untaru, ZIAR DE ARAD, 7 mai 2019

La începutul lunii viitoare la Arad se va lansa Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. La eveniment va participa și E.S. Yu Jiang, Ambasadoarea R.P. Chineze.

Forumul va avea sediul central la Arad și urmează să fie lansat pe 6 iunie, în cadrul unei recepții care va avea loc începând cu ora 17.30, în Sala Ferdinand a Primăriei.

„Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este o organizație apolitică, care își propune să promoveze relațiile româno-chineze reciproc avantajoase, fiind câștigătoare deopotrivă și România și China. Practic noi promovăm România și Aradul în relația cu China. Forumul va fi lansat cu prilejul împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie dintre România și China. Tot pe 6 iunie va fi lansat și volumul al III-lea al lucrării «Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze»”, a declarat prof. univ. dr. Lizica MiHuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Aceasta mai spune că Forumul se dorește a fi „o reuniune a liderilor de opinie și de acțiune” din țară care își propun care își doresc să promoveze relațiile româno-chineze la modul pragmatic pe mai multe planuri: economic – infrastructură, bancar, medical și educațional. La eveniment vor participa și oficialitățile locale, dar și invitați de seamă ai orașului. „Vreau să mulțumesc consilierilor locali care au votat apariția celui de al III-lea volum «Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze», dar și Primăriei și Centrului Municipal de Cultură Arad”.

Alături de prof. univ. dr. Lizica MiHuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, s-au aflat și reprezentantele Asociației Con Brio: Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio, avocata și scriitoarea Viorica Popescu, Ramona Pencea, președintele Patronatului Psihoterapeuților de Liberă Parctică din Zona de Vest, conf. univ dr. Liliana Bran, directorul Școlii Postliceale Sanitare și managerul Tabita Cristea. Ana Maria Dragoș a anunțat încetarea colaborării cu Casa Româno-Chineză și demararea unui nou parteneriat cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. „Vrem să anunțăm încetarea colaborării cu Casa Româno-Chineză și ne bucurăm că vom avea un parteneriat cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze”, a declarat Ana Maria Dragoș.

Forumul Prieteniei s-a format după ce conducerea Casei Româno-Chineze și-a dat demisia.

E.S. Yu Jiang inaugurează FORUMUL. Ambasadoarea Chinei la București, vine la RECEPȚIA din 6 iunie prilejuită de împlinirea a 70 de ani de relații diplomatice româno-chineze

Lucian Valeriu, CRITIC ARAD, 21 mai 2019

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț s-a întâlnit la Ambasada Chinei cu E.S. Yu Jiang, ambasadoarea Republicii Populare Chineze la București (foto principal), pentru a discuta despre înființarea la Arad a Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze – primul din țară sub această titulatură. Întâlnirea a avut ca subiect principal recepția care urmează să fie organizată la Arad pe 6 iunie. Ambasadorul plenipotențiar la București a confirmat prezența la dineul prin care se va lansa Forumul prieteniei româno-chineze, la Arad. Doamna Jiang Yu a ocupat, între altele, poziția de purtător de cuvânt al Chinei la ONU, este o bună cunoscătoare a spațiului est-european, anterior asumând postul de ambasador al Chinei la Tirana (Albania).

Recepția de pe 6 iunie va avea loc în Sala „Regele Ferdinand” a Palatului Administrativ și va fi dedicată împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice româno-chineze

„Am discutat cu E.S. Yu Jiang despre Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și despre recepția oficială care urmează să fie dată pe 6 iunie, recepție la care am invitat oficialitățile din Arad, autorii de lucrări prezentate în cele patru ediții ale Simpoziunului «Cultură și Civilizație Chineză», în luna noiembrie urmând să aibă loc ediția a V-a, și pe toți cei care ne-au fost alături în demersul nostru de a promova Aradul și România în relația cu China. Modelul nostru deschimburi comerciale este cel practicat de una dintre cele mai puternice țări din Europa care are schimburi anuale cu China de peste 80 de miliarde de euro, mai mult de jumătate din PIB-ul României”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț, menționând că Forumul „reunește lideri de acțiune din întreaga țară, pentru promovarea relațiilor de prietenie româno-chineze.”

Cu același prilej va fi lansat și volumul al III-lea al lucrării „Cultură și civilizație chineză”,

un volum de peste 400 de pagini dedicat relațiilor de prietenie dintre Arad și China. „Volumul cuprinde o prefață semnată de doamna ambasador, capitolul I începe cu discursul rostit de doamna consilier cultural Zhao Li, cu prilejul simpozionului trecut, prezentarea făcută de doamna prof. Mirela Mureșan volumului precedent și cele 22 de lucrări prezentate la simpozion, în limbile română și engleză. În cel de al II-lea capitol sunt prezentate activitățile desfășurate de Colegiul Național «Moise Nicoară». Profesorii colegiului au avut o inițiativă excepțională, aceea de a face o prezentare comparativă a folclorului român și a celui chinez. Capitolul al III-lea cuprinde un album foto prin intermediul

căruia sunt prezentate activitățile desfășurate la Arad la nivelul unui an, începând cu simpozionul și terminând cu conferințele de presă. În sfârșit, cel de la IV-lea capitol este intitulat: «Relațiile arădene româno-chineze. Ecouri în presă» și cuprinde articolele despre Casa Româno-Chineză apărute în ultimul an în presa arădeană», a spus prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Asociația Con Brio, condusă de Ana Maria Dragoș, din care fac parte Ramona Pencea, președinte al Patronatului Psihologilor de Liberă Practică din Zona Vest, conf. univ. dr. Liliana Bran, directorul Școli Postliceale Sanitare, avocatul Viorica Popescu și managerul Tabita Cristea, sunt parteneri ale acestui proiect. „Aș vrea să o felicit încă o dată pe doamna prof. univ. dr. Lizica Mihuț pentru tot ceea ce face în vederea întăririi relațiilor româno-chineze. Să nu creadă cineva că alegerea Aradului pentru organizarea dineului a fost una întâmplătoare. Faptul că acest eveniment va avea loc la Arad denotă respectul pe care cei de la Ambasada Chinei, pe care doamna ambasador îl au pentru Arad”, a spus Ana Maria Dragoș.

**Noul ambasador al Chinei la București va fi prezent la Arad.
Are loc recepția dedicată lansării Forumului Prieteniei și Colaborării
Româno – Chineze**

Claudia Untaru, ZIAR DE ARAD, 22 mai 2019

Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze va organiza la începutul lunii iunie o recepție dedicată lansării organizației. Prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președinta forumului care va fi lansat la începutul lunii iunie, s-a întâlnit recent la Ambasada Chinei cu E.S. Yu Jiang, ambasadoarea Republicii Populare Chineze la București, pentru a discuta despre recepția care va avea loc la Arad.

Evenimentul va avea loc, în data de 6 iunie, în sala Ferdinand a Palatului Administrativ și va marca împlinirea a șapte decenii de relații diplomatice și de prietenie între România și China. La recepție urmează să fie prezent noul ambasador al Chinei la București, Excelența Sa Yu Jiang.

„Am discutat cu E.S. Yu Jiang despre recepția oficială găzduită la Arad. La eveniment am invitat oficialitățile din Arad, autorii lucrărilor

prezentate în cele patru ediții ale Simpoziunului «Cultură și Civilizație Chineză», în luna noiembrie urmând să aibă loc ediția a V-a, și pe toți cei care ne-au fost alături în demersul nostru de a promova Aradul și România în relația cu China. Ne servește drept model de schimburi comerciale modelul practicat de una dintre cele mai puternice țări din Europa care are schimburi anuale cu China în valoare de peste 80 de miliarde de euro, mai mult de jumătate din PIB-ul României”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mișuț. Aceasta a anunțat că pe data de 7 iunie Excelența Sa Yu Jiang urmează să se întâlnească cu prefectul Aradului, președintele Consiliului Județean și primarul municipiului.

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze va beneficia de susținerea Asociației Con Brio, prezidată de Ana Maria Dragoș, din care fac parte Ramona Pencea, președinta Patronatului Psihologilor de Liberă Practică din Zona Vest, conf. univ. dr. Liliana Bran, directorul Școli Postliceale Sanitare, avocatul Viorica Popescu și managerul Tabita Cristea. În cadrul recepției va fi lansat și cel de-al treilea volum al lucrării „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri româno-chineze“, un volum de peste 400 de pagini dedicat relațiilor de prietenie dintre Arad și China.

Cartea are o prefață a ambasadoarei **Yu Jiang**, capitolul I prezentând un articol de Zhao Li, consilierul cultural al Ambasadei Chinei, o prezentare a volumului precedent, realizată de Mirela Mureșan precum și cele 32 de lucrări de la simpozion. Capitolul II cuprinde o abordare comparativă a folclorului chinez cu cel românesc, realizată de elevii și proferii Colegiului Moise Nicoară. Capitolul III cuprinde un album foto începând cu simpozionul și terminând cu conferințele de presă. Capitolul IV al cărții îl reprezintă Relațiile arădene – româno – chineze. Ecouri în presă

Fostul purtător de cuvânt al Chinei la ONU vine la Arad

Cotuna Adrian, GLASUL ARADULUI, 22 mai 2019

În data de 6 iunie va avea loc la sala Ferdinand lansarea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. La eveniment va participa, pe lângă oficialitățile Aradului, doamna Yu Jiang, noul ambasador al Chinei în România, care a ocupat în trecut funcția de purtător de cuvânt al țării sale la ONU. Dr. Lizica Mihuț, președinta forumului, a dat asigurări că organizația este una apolitică și își propune promovarea relațiilor dintre cele două state, unind liderii de opinie și de acțiune din cele două țări.

Forumul își propune să promoveze relațiile româno-chineze pe mai multe domenii de activitate: economic – infrastructură, bancar, medical, educație.

Tot pe data de 6 iunie se lansează cartea Cultură și Civilizație chineză, volumul III, care cuprinde peste 400 de pagini. Cartea are o prefață a ambasadoarei Yu Jiang, capitolul I prezentând un articol de Zhao Li, consilierul cultural al Ambasadei Chinei, o prezentare a volumului precedent, realizată de Mirela Mureșan precum și cele 32 de lucrări de la simpozion. Capitolul II cuprinde o abordare comparativă a folclorului chinez cu cel românesc, realizată de elevii și profesorii Colegiului Moise Nicoară. Capitolul III cuprinde un album foto începând cu simpozionul și terminând cu conferințele de presă. Capitolul IV al cărții îl reprezintă Relațiile arădene – româno – chineze. Ecouri în presă.

Forumul Prieteniei Româno-Chineze, ultimele pregătiri Ambasadorul R.P. China la București a confirmat prezența la dineul prin care se va lansa Forumul prieteniei româno-chineze, la Arad.

Andreea Pinteș, JURNAL ARĂDEAN, 22 mai 2019

ARAD. Relațiile româno-chineze se dezvoltă din ce în ce mai mult, iar Aradul este, fără doar și poate, unul dintre orașele care au militat pentru o relaționare cât mai deschisă și cu rezultate concrete. Activitatea Casei Româno-Chineze Arad, condusă de prof. univ. dr. Lizica Mihuț, a fost mereu un punct forte în consolidarea schimburilor dintre cele două țări. Acum, Aradul trece la o nouă etapă și va fi practic capitala Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Forumul se va lansa pe 6

iunie, în cadrul unui dineu oficial la care va participa și E.S. Yu Jiang, ambasadorul R.P. China la București.

„Am avut deosebita plăcere de a fi primită în mod oficial de E.S. Yu Jiang, ambasadorul R.P. China la București. Am discutat cu doamna ambasador despre importanța Forumului Prieteniei Româno-Chineze de la Arad și mi-a confirmat faptul că va fi prezentă la acest dineu de o deosebită importanță. Mai mult, a doua zi, pe 7 iunie, E.S. Yu Jiang dorește să se întâlnească cu reprezentanții administrației locale și județene, astfel că au fost deja programate întâlniri cu doamna prefect Florentina Horgea, domnul Iustin Cionca – președintele Consiliului Județean și o întâlnire la Primăria Municipiului Arad”, a punctat, în cadrul unei conferințe de presă, prof.univ.dr. Lizica Mișuț.

Dineul va avea o dublă însemnătate. Pe de o parte va marca lansarea oficială a Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, la Arad, iar pe de altă parte va fi o ceremonie dedicată și împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie pe relația România-China.

„Trebuie să înțelegem că prin Forumul național care va avea capitala chiar la Arad, ne dorim să promovăm România și produsele românești în relația cu Republica Populară China. Acest Forum va aduce plus-valoare României, va lupta pentru interesele noastre”, a mai explicat prof.univ.dr. Lizica Mișuț.

Și pentru că societatea civilă este alături și susține inițiativa pe relația România-China, Asociația Con Brio – condusă de președinte Anamaria Dragoș, va fi prezentă la lansarea Forumului și își va oferi suportul pentru dezvoltarea ulterioară a acestuia.

Sunt așteptați și consilierii

Întrucât dineul de pe 6 iunie va fi un eveniment diplomatic de top, urmând să se desfășoare în Sala Ferdinand din cadrul Palatului Administrativ, sunt așteptați să participe și consilierii locali și județeni, precum și toți cei care de-a lungul anilor au avut lucrări prezentate în cadrul Simpozionului Internațional „Dialoguri Culturale Româno-Chineze”.

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț a fost primită la Ambasada Chinei de E.S. Yu Jiang, ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România

Lucian Șerban, ARQ.RO, 22 mai 2019

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț, actuala președintă a filialei arădene a Casei Româno-Chineze, s-a întâlnit la Ambasada Chinei cu E.S. Yu Jiang, ambasadoarea Republicii Populare Chineze la București, pentru a discuta despre o, prilej cu care s-a vorbit și despre recepția care urmează să fie organizată la Arad pe 6 iunie.

După cum vă informam săptămânile trecute, Aradul urmează să fie vizitat pe 6 iunie de E.S. Yu Jiang, în Sala Regele Ferdinand a Palatului Administrativ urmând să fie dată o recepție pentru a celebra împlinirea a 70 de ani de relații diplomatice româno-chineze. Prof. univ. dr. Lizica Mihuț a anunțat că tot pe 6 iunie va fi lansat și Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. *„Am discutat cu E.S. Yu Jiang despre Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și despre recepția oficială care urmează să fie dată pe 6 iunie, recepție la care am invitat oficialitățile din Arad, autorii de lucrări prezentate în cele patru ediții ale Simpozionului «Cultură și Civilizație Chineză», în luna noiembrie urmând să aibă loc ediția a V-a, și pe toți cei care ne-au fost alături în demersul nostru de a promova Aradul și România în relația cu China. Modelul nostru de schimburi comerciale este cel practicat de una dintre cele mai puternice țări din Europa care are schimburi anuale cu China de peste 80 de miliarde de euro, mai mult de jumătate din PIB-ul României”,* a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Aceasta a ținut să precizeze că E.S. Yu Jiang urmează să se întâlnească cu prefectul, președintele Consiliului Județean și primarul municipiului. În ceea ce privește Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof. univ. dr. Lizica Mihuț a ținut să menționeze că acesta reunește „lideri de acțiune” din întreaga țară, pentru promovarea relațiilor de prietenie dintre cele două țări.

Lansare de carte

Tot pe 6 iunie va fi lansat și volumul al III-lea al lucrării „Cultură și civilizație chineză”, un volum de peste 400 de pagini dedicat relațiilor de prietenie dintre Arad și China. *„Volumul cuprinde o prefață semnată de doamna ambasador, capitolul I începe cu discursul rostit de doamna consilier cultural Zhao Li, cu prilejul simpozionului trecut, prezentarea făcută de doamna prof. Mirela Mureșan volumului precedent și cele 22*

de lucrări prezentate la simpozion, în limbile română și engleză. În cel de al II-lea capitol sunt prezentate activitățile desfășurate de Colegiul Național «Moise Nicoară». Profesorii colegiului au avut o inițiativă excepțională, aceea de a face o prezentare comparativă a folclorului român și a celui chinez. Capitolul al III-lea cuprinde un album foto prin intermediul căruia sunt prezentate activitățile desfășurate la Arad la nivelul unui an, începând cu simpozionul și terminând cu conferințele de presă. În sfârșit, cel de la IV-lea capitol este intitulat: «Relațiile arădene româno-chineze. Ecouri în presă» și cuprinde articolele despre Casa Româno-Chineză apărute în ultimul an în presa arădeană», a ținut să precizeze prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Și de această dată, Asociația Con Brio, condusă de Ana Maria Dragoș, din care fac parte Ramona Pencea, președinta Patronatului Psihologilor de Liberă Practică din Zona Vest, conf. univ. dr. Liliana Bran, directorul Școli Postliceale Sanitare, avocatul Viorica Popescu și managerul Tabita Cristea, a fost alături de Casa Româno-Chineză. „Aș vrea să o felicit încă o dată pe doamna prof. univ. dr. Lizica Mihuț pentru tot ceea ce face în vederea întăririi relațiilor româno-chineze. Să nu creadă cineva că alegerea Aradului pentru organizarea dineului a fost una întâmplătoare. Faptul că acest eveniment va avea loc la Arad denotă respectul pe care cei de la Ambasada Chinei, pe care doamna ambasador îl au pentru Arad”, a încheiat Ana Maria Dragoș.

Eveniment de excepție la Arad, cu ocazia lansării Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze

Diana Toader, NEWSAR.RO, 22 mai 2019

Conducerea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze a prezentat ultimele noutăți legate de organizarea recepției prilejuite de lansarea organizației.

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președinta forumului ce urmează să fie lansat la începutul lunii iunie, s-a întâlnit recent la Ambasada Chinei cu E.S. Yu Jiang, ambasadoarea Republicii Populare Chineze la București, pentru a discuta despre recepția care va avea loc la Arad.

Evenimentul va avea loc în sala Ferdinand a Palatului Administrativ și va marca împlinirea a șapte decenii de relații diplomatice și de prietenie între România și China. La recepție urmează

să fie prezent noul ambasador al Chinei la București, Excelența Sa Yu Jiang.

„Am discutat cu E.S. Yu Jiang despre recepția oficială găzduită la Arad pe data de 6 iunie, recepție la care am invitat oficialitățile din Arad, autorii lucrărilor prezentate în cele patru ediții ale Simpozionului «Cultură și Civilizație Chineză», în luna noiembrie urmând să aibă loc ediția a V-a, și pe toți cei care ne-au fost alături în demersul nostru de a promova Aradul și România în relația cu China. Ne servește drept model de schimburi comerciale modelul practicat de una dintre cele mai puternice țări din Europa care are schimburi anuale cu China în valoare de peste 80 de miliarde de euro, mai mult de jumătate din PIB-ul României”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mișuț. Aceasta a anunțat că pe data de 7 iunie Excelența Sa Yu Jiang urmează să se întâlnească cu prefectul Aradului, președintele Consiliului Județean și primarul municipiului.

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze va beneficia de susținerea Asociației Con Brio, prezidată de Ana Maria Dragoș, din care fac parte Ramona Pencea, președinta Patronatului Psihologilor de Liberă Practică din Zona Vest, conf. univ. dr. Liliana Bran, directorul Școli Postliceale Sanitare, avocatul Viorica Popescu și managerul Tabita Cristea. *„Să nu creadă cineva că alegerea Aradului pentru organizarea acestei recepții a fost una întâmplătoare. Faptul că acest eveniment va avea loc la Arad arată respectul pe care cei de la Ambasada Chinei îl au pentru Arad”,* a precizat Ana Maria Dragoș cu privire la recepția ce va avea loc pe data de 6 iunie.

Lucrarea „Cultură și civilizație chineză”, la al treilea volum În cadrul recepției va fi lansat și cel de-al treilea volum al lucrării „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri româno-chineze“, un volum de peste 400 de pagini dedicat relațiilor de prietenie dintre Arad și China. Prof. univ. dr. Lizica Mișuț a ținut să precizeze că volumul cuprinde o prefață semnată de Excelența Sa Yu Jiang, capitolul I începe cu discursul rostit de consilierul cultural Zhao Li, cu prilejul ediției anterioare a simpozionului, prezentarea făcută de prof. Mirela Mureșan volumului precedent și cele 22 de lucrări prezentate la simpozion, în limbile română și engleză.

Cel de al II-lea capitol cuprinde o prezentare comparativă a folclorului român și a celui chinez, prezentare concepută de un grup de profesori și elevi ai Colegiului Național „Moise Nicoară.

În capitolul al III-lea se regăsește un album de fotografii în care sunt prezentate activitățile desfășurate la Arad la nivelul unui an, începând cu simpozionul și terminând cu conferințele de presă iar cel de la IV-lea capitol, intitulat: „Relațiile arădene româno-chineze. Ecouri în presă” și cuprinde articolele despre Casa Româno-Chineză apărute în ultimul an în presa arădeană.

Ambasadoarea Chinei va veni în curând la Arad

WWW.ARQ.RO, 09 august 2019

Cu prilejul conferinței organizate azi, 9 august, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof. univ. dr. Lizica Mihuț a comunicat presei arădene că pe data de 21 august va fi prezentă la Arad Excelența Sa, Yu Jiang, Ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România.

Evenimentul, care punctează aniversarea a 70 de ani de relații diplomatice între cele două țări, se înscrie fericit în cadrul Zilelor Aradului și se va întinde pe parcursul întregii zile, desfășurându-se în punctele simboioce ale orașului, adică la Consiliul Județean Arad, la Sala Ferdinand a Primăriei, la Teatrul Clasic "Ioan Slavici", la Muzeul de Artă și va culmina la Hotel Central, cu un dineu oferit de către Excelența Sa, Yu Jiang, Ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România.

Ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România vine la Arad

Orlando Toader, NEWS-AR.RO, 12 august 2019

Excelența Sa Yu Jiang, ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România, va sosi la Arad într-o vizită oficială în perioada când municipiul sărbătorește Zilele Aradului, a anunțat prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Înaltul demnitar chinez este așteptat la Arad în data de 21 august.

Excelența Sa Yu Jiang va avea întâlniri la cel mai înalt nivel cu oficialitățile locale, urmând să fie primită de Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, și de primarul interimar Călin Bibarț.

Vizita marchează împlinirea a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie dintre România și China, precum și 15 ani de la stabilirea Parteneriatului amplu de prietenie și colaborare între cele două țări.

De remarcat, că în aceeași zi, de la ora 15, la Teatrul Clasic Ioan Slavici va avea loc un spectacol oferit de oaspeții chinezi pentru a marca „Ziua orașului Changzhou la Arad”. De la ora 18, la Hotel Central, va urma un dineu oferit de către Excelența Sa Yu Jiang, Ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România.

„Această vizită este extrem de importantă pentru că, așa cum a spus Excelența Sa Yu Jiang, parteneriatul Chinei cu România trebuie consolidat în permanență iar schimbările internaționale nu trebuie să pericliteze relațiile dintre cele două țări”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mișuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze (foto, stânga).

Alături de Forum, implicată în vizita ambasadoarei este și Asociația „Con Brio”. „Suntem onorate, noi, cele din Con Brio să putem fi alături de prof.univ.dr. Lizica Mișuț în cadrul acestui nou proiect, foarte ambițios. Ne dorim să atragem cât mai mulți oameni ce stabilesc influențe în cadrul acestei uniuni și să reușim împreună să promovăm aceste relaționări româno-chineze, în beneficiul României”, a declarat Ana Maria Dragoș, președintele asociației (foto, dreapta).

Trebuie spus că, așa cum a subliniat prof. univ. dr. Lizica Mișuț, Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este constituit ca o uniune națională în care sunt invitați și așteptați toți cei care au o influență în domeniul lor de activitate pe plan local, regional sau național, și care doresc să-și aducă aportul la dezvoltarea relațiilor româno – chineze.

E.S. Yu Jiang, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România, vine pe 21 august la Arad.

ARADON.RO, 15 august 2019

Aradul are un rol tot mai important în relațiile bilaterale româno-chineze, fapt întărit și prin înființarea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, la Arad. Forumul s-a constituit cu prilejul împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie dintre România și China și este condus de președinte prof.univ.dr. Lizica Mișuț. Importanța acestui forum este esențială, întrucât nu este vorba de o filială a vreunei organizații naționale, Forumul fiind constituit ca o uniune a

oamenilor cu influență – influence people, din diverse domenii. „Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este constituit ca o uniune națională și noi îi așteptăm și invităm să ni se alăture în acest demers pe toți cei care sunt o influență în domeniul lor de activitate, fie că ne referim la oameni de pe plan local, regional sau național”, a punctat prof.univ.dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului. Alături de Lizica Mihuț și de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze s-a alăturat și Asociația „Con Brio”, condusă de președinte Ana-Maria Dragoș. „Suntem onorate, noi, cele din Con Brio să putem fi alături de prof.univ.dr. Lizica Mihuț în cadrul acestui nou proiect, foarte ambițios. Ne dorim să atragem cât mai mulți oameni ce stabilesc influențe în cadrul acestei uniuni și să reușim împreună să promovăm aceste relaționări româno-chineze, în beneficiul României”, a punctat Ana-Maria Dragoș.

Vizita Ambasadorului În acest context, prof.univ.dr. Lizica Mihuț a anunțat că pe 21 august E.S. Yu Jiang, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România, va efectua o vizită oficială la Arad. Prilejul vizitei sunt cei 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între cele două țări, precum și cei 15 ani de la stabilirea Parteneriatului amplu de prietenie și colaborare între China și România. „Această vizită este extrem de importantă pentru că așa cum a spus E.S. Yu Jiang, schimbările privind relațiile internaționale nu trebuie să pericliteze aceste relații”, a mai punctat Lizica Mihuț.

În cadrul vizitei oficiale din 21 august vor avea loc întâlniri la cel mai înalt nivel cu administrația locală și județeană, dar și un spectacol deosebit la Teatrul Clasic Ioan Slavici Arad – începând cu ora 15:00, pentru a marca „Ziua orașului Changzhou la Arad”.

Ambasadoarea Chinei vine la Arad pentru a participa la aniversarea a 70 de ani de relații diplomatice între cele două țări

Claudia Untaru, ZIAR DE ARAD, 15 august 2019

Excelența Sa, Yu Jiang, Ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România va fi prezentă la Arad în data de 21 august. Anunțul a fost făcut de către președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Evenimentul, care punctează aniversarea a 70 de ani de relații diplomatice între cele două țări, are loc în cadrul Zilelor Aradului și se va întinde pe parcursul întregii zile, desfășurându-se în punctele

simboliocce ale oraşului, adică la Consiliul Judeţean Arad, la Sala Ferdinand a Primăriei, la Teatrul Clasic "Ioan Slavici", la Muzeul de Artă. Acţiunea se va încheia la Hotel Central, cu un dineu oferit de către Excelenţa Sa, Yu Jiang, Ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România.

Partenerul Forumului Prieteniei şi Colaborării Româno-Chineze este Asociaţia Con Brio condusă de Ana Maria Dragoş.

Ambasadoarea Chinei pune degetul pe rană: „China e cea mai importantă sursă turistică a lumii, dar voi nu profitaţi“

Cotuna Adrian, Glasul Aradului, 22 August 2019

Acceptând invitaţia Lizicăi Mihuţ, preşedinta Forumului Prieteniei Româno-Chineze, de a efectua pentru prima oară o vizită de lucru în Arad, ambasadoarea Chinei, Excelenţa Sa, Yu Jiang, a discutat despre potenţialul uriaş pe care îl deţine oraşul nostru. „*Vizita a fost efectuată cu prilejul împlinirii a 70 de ani de relaţii diplomatice între ţara noastră şi China, precum şi împlinirea a 15 ani de prietenie şi colaborare între cele două state. Doamna ambasador trebuie să ştie că noi, cei din Arad, suntem prieteni ai Chinei. După cum chiar domnia sa a spus, Aradul este fruntaş în ceea ce priveşte colaborarea româno-chineză*“, ne-a declarat Lizica Mihuţ. Cu această ocazie, preşedinta Forumului Prieteniei Româno-Chineze a mai precizat că în luna noiembrie a acestui an va avea loc, la Arad, a V-a ediţie a Simpozionului Cultura şi Civilizaţia Chineză.

Ambasadoarea Chinei s-a arătat încântată de ceea ce a găsit la Arad, accentuând potenţialul uriaş pe care îl deţine, cel mai mult fiind impresionată de „energia şi vitalitatea oraşului“, a vorbit despre relaţiile strânse dintre cele două ţări, „relaţii corecte de prietenie care datează de zeci de ani, indiferent de puterea politică“, dar nu s-a ferit să punteze şi domeniile la care nu stăm prea bine. „China este cea mai importantă sursă turistică a lumii. România beneficiază de doar 10.000 de vizitatori pe an, în timp ce în ţările voastre vecine, precum Bulgaria, Croaţia, Cehia ajung anual milioane de turişti chinezi. Discrepanţa este prea mare. În acest sens, încercăm să găsim soluţii. Să stabilim o reţea de turism între cele două ţări, cu ajutorul companiilor de turism. Partea noastră cheltuie foarte mult în acest sens“, a precizat Excelenţa Sa, Yu Jiang.

**E.S. Yu Jiang, ambasadoarea R.P. Chineze în România, la Arad:
„Vrem ca dezvoltarea Chinei să însemne o dezvoltare comună cu
partenerii noștri”**

Lucian Șerban, ARQ.RO, 22 august 2019

E.S. Yu Jiang, ambasadoarea R.P. Chineze în România s-a aflat, ieri și astăzi, la Arad, pentru a celebra împreună cu arădenii 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China și 15 ani de la debutul parteneriatului de prietenie și colaborare. E.S. Yu Jiang s-a întâlnit cu autoritățile locale și a participat la o conferință de presă la sediul Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, condus de prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

La debutul întâlnirii, prof. univ. dr. Lizica Mihuț i-a prezentat E.S. Yu Jiang un album dedicat Aradului, tradus în engleză și chineză, trei volume dedicate culturii și civilizației chineze, o carte despre medicina tradițională chineză tradusă în limba română și o carte de poezie tradusă în chineză. *„Ne-au bucurat mult gândurile dumneavoastră pentru prezent și viitor în ceea ce privește relațiile dintre Arad și China. Anul acesta se împlinesc 70 de ani de prietenie și relații diplomatice între România și China. Forumul nostru a fost înființat tocmai cu acest prilej. În luna noiembrie vom organiza a V-a ediție a Simpozionului Cultura și Civilizație Cineză. Dialoguri deschise Româno-Chineze, ediție dedicată în acestui eveniment, cât și împlinirii a 15 ani de relații consolidate între țările noastre. Cu acest prilej va apărea și a IV-a carte dedicată relațiilor de prietenie româno-chineze. Vreau să vă adresez invitația să participați la simpozion”,* a spus prof. univ dr. Lizica Mihuț, care a ținut în același timp să mulțumească oaspetelui pentru modul în care a primit propunerea de a se realiza un schimb de elevi între un liceu arădean și o instituție similară de învățământ din China.

Aradul, plin de potențial

E.S. Yu Jiang a vorbit despre posibilitățile de colaborare româno-chineză, despre întâlnirile pe care le-a avut cu autoritățile locale și despre surprizele plăcute pe care le-a avut la Arad. *„Am venit pentru a sărbători împreună 70 de ani de relații diplomatice româno-chineze, dar am avut mai multe surprize plăcute din partea dumneavoastră. Am observat că Aradul este un centru multicultural, multiethnic și multiconfesional, e un loc plin de energie și plin de potențial de dezvoltare. Am venit pentru a promova colaborarea româno-chineză, să stabilim măsuri pragmatice în acest sens, astfel încât am avut întâlniri cu președintele Consiliului Județean Arad și cu primarul municipiului”,* a declarat E.S. Yu Jiang. În

continuare aceasta a vorbit despre întâlnirile pe care le-a avut după preluarea mandatului de ambasador, despre importanța presei care poate contribui la întărirea relațiilor de prietenie dintre cele două țări, despre faptul că în viitorul apropiat președintele Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România va vizita China și despre rolul pe care îl poate juca Aradul în relațiile dintre cele două țări. „Prin poziția pe care o are Aradul, acesta poate juca un rol important în interconectarea dintre lumea orientală și lumea occidentală. Dorim să depunem eforturi pentru a exploata acest potențial important. Astăzi am discutat cu președintele Consiliului Județean și cu primarul municipiului pentru a implementa o colaborare între firmele noastre de producție și dumneavoastră, să găsim o complementaritate. Suntem în discuții cu privire la câteva proiecte importante”, a mai spus oaspetele. E.S. Yu Jiang a ținut să menționeze că în ceea ce privește numărul de turiști China reprezintă cea mai importantă resursă turistică din lume. Dacă în Ungaria vin 250.000 de turiști pe an, în Cehia – un milion, în Croația – 300.000, din păcate în România numărul turiștilor chinezi nu trece de 10.000 pe an. „Trebuie să stabilim o rețea turistică inclusiv în România. În discuție sunt o serie de măsuri, se intenționează să se invite presa din China să vină în România să filmeze emisiuni turistice. Oriunde merg, turiștii noștri cheltuie bani mulți. De asemenea, ne dorim să încurajăm exportul către China a unor produse de calitate. Într-un cuvânt, vrem ca dezvoltarea Chinei să însemne o dezvoltare comună cu partenerii noștri”, a încheiat E.S. Yu Jiang.

Mai trebuie spus că la întâlnirea de la Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze au mai participat membrele Asociației Con Brio, reprezentanții Școlii Postliceale Sanitare, Monica Fufezan, directorul general al Moda SA, și Anca Ardelean, o arădeancă care a făcut facultatea în China, unde a petrecut cinci ani.

Exporturi, schimb de experiență și atragerea de turiști în țara noastră, ca urmare a vizitei ambasadorului chinez în Arad

Claudia Untaru, ZIAR DE ARAD, 22 august 2019

România și China încep să aibă relații cât mai strânse. Odată cu vizita la Arad a E.S. Yu Jiang, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România, s-au pus bazele unor colaborări și a unor schimburi de experiență. Astfel, la propunerea prof.univ.dr. Lizica Mihuț, președinte al Forumului Prieteniei și

Colaborării Româno-Chineze, elevii unui liceu arădean vor merge în China pentru un schimb de experiență, iar elevii de la ei vor veni la noi. De asemenea, va exista o colaborare turistică, dar și economică între România și China.

„China este cea mai importantă resursă turistică, în ceea ce privește numărul mare de persoane care se duc în străinătate. Vorbim acum de țările din jurul României, dar vrem ca numărul lor să crească și aici. Noi trebuie să stabilim o rețea turistică și în România. Sunt în discuție o serie de măsuri importante care vor duce la această dezvoltare. O să vină persoane din China care o să filmeze obiectivele turistice din România. Turiștii noștri cheltuiesc foarte mulți bani în vacanțe. În România acum numărul lor nu depășește 10 mii”, a declarat E.S. Yu Jiang, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România. De asemenea, a discuta și despre exportul către China de produse agro-alimentare.

La întâlnirea cu ambasadoarea a participat și Anca Ardelean, tânără care studiază în China.

E.S. Yu Jiang, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România s-a aflat la Arad cu prilejul împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie dintre România și China la invitația prof.univ.dr. Lizica Mihuț. În cadrul vizitei oficiale din 21 august au avut loc întâlniri la cel mai înalt nivel cu administrația locală și județeană, dar și un spectacol la Teatrul Clasic Ioan Slavici Arad pentru a marca „Ziua orașului Changzhou la Arad”. De asemenea, prof.univ.dr. Lizica Mihuț a lansat ambasadorului invitația de a participa în luna noiembrie la o nouă ediție a Simpozionului Cultura și Civilizația Chineză – Dialoguri interculturale româno – chineze.

„În luna noiembrie vom organiza a V-a ediție a Simpozionului Cultura și Civilizație Cineză. Dialoguri deschise Româno-Chineze, ediție dedicată în acestui eveniment, cât și împlinirii a 15 ani de relații consolidate între țările noastre. Cu acest prilej va apărea și a IV-a carte dedicată relațiilor de prietenie româno-chineze. Vreau să vă adresez invitația să participați la simpozion”, a spus prof. univ dr. Lizica Mihuț.

Amintim că Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze s-a alăturat și Asociația „Con Brio”, condusă de președintele Ana-Maria Dragoș.

**„Aradul joacă un rol important în relațiile Orient-Occident”
E.S. Ambasadorul Republicii Populare Chineze în România,
Jiang Yu, a susținut o conferință de presă la Arad.**

Andreea Pinteș, ARADON.RO / JURNAL ARĂDEAN, 22 august 2019

Timp de două zile, E.S. Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România, doamna Jiang Yu, a fost prezentă la Arad. A fost prima vizită oficială a ambasadorului în Arad, ocazie cu care a susținut și o conferință de presă la sediul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Primită de către președintele Forumului, prof.univ.dr. Lizica Mihuț, E.S. Jiang Yu, a catalogat Aradul ca fiind un oraș „vibrant”.

„Aradul este un centru cultural multi-etnic și religios, unde totul se îmbină în armonie. Este un oraș în plină dezvoltare și întâlnirile din aceste două zile îmi arată că se poate colabora. Am venit aici pentru a promova toate valorile noastre, dar și să stabilim măsurile unei colaborări pragmatice și concrete. Relația între noi, cele două state, este de extremă importanță, a se vedea și cei 70 de ani de relații dintre România și China. Prietenia sinceră dintre cele două popoare de-a lungul istoriei a făcut ca aceste relații să reziste. Am înțeles în toți acești 70 de ani că indiferent de regimul politic, colaborarea România-China se dezvoltă corect. De la numirea mea ca ambasador m-am întâlnit cu toate partidele parlamentare, am purtat discuții și îmi doresc să consolidăm în continuare aceste relații în conformitate cu interesele fundamentale ale celor două țări. Ne dorim să aducem beneficii comune popoarelor noastre”, a declarat E.S. Jiang Yu.

Întrebată de către Jurnal arădean/aradon.ro ce a apreciat în mod deosebit în cele două zile petrecute în Arad, E.S. Jiang Yu a răspuns: „Am găsit un oraș și un județ plin de vitalitate și energie. Orașul și județul dumneavoastră pot juca un rol important, prin poziția geopolitică, pentru inter-conectarea economică, a resurselor umane și nu numai, între Orient și Occident”.

- Dezvoltarea turismului

Pe de altă parte, ambasadorul a apreciat că sectorul turismului este unul care trebuie dezvoltat. „Se știe că turiștii chinezi vin și cheltuie mult, dar în România nu s-a profitat de acest sector. Anual în România sunt aproximativ 10 mii de turiști chinezi, în timp ce în Ungaria sunt 250 de mii, în Cehia peste 300 de mii și în Polonia 1 milion”, a punctat ambasadorul. În acest sens, E.S. Jiang Yu a propus vizite bilaterale pentru a promova traseele turistice și chiar inițierea unui traseu care să cuprindă mai multe țări din Europa de Est – România-Ungaria-Polonia.

- Schimburi între școli

Vizita ambasadorului a dus și la discuții concrete. Prof.univ.dr. Lizica Mihuț a dezvăluit că „s-a propus un schimb de elevi între un liceu din Arad și un liceu din China, iar doamna ambasador a fost extrem de receptivă la această propunere. Ne bucurăm să avem o asemenea susținere”.

- Invitată la simpozion

Prof.univ.dr. Lizica Mihuț i-a lansat E.S. Jiang Yu și invitația oficială de a lua parte la Simpozionul Dialoguri Culturale Româno-Chineze, simpozion ce se află la cea de a cincea ediție și se va desfășura în luna noiembrie, la Arad.

E.S. Yu Jiang, ambasadorul Republicii Populare Chineze în România: „Aradul este un centru cultural multi-etnic și religios, unde totul se îmbină în armonie”

Lucian Valeriu, CRITIC ARAD, 23 august 2019

Excelența-Sa Yu Jiang, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în România, a fost prezentă la Arad, răspunzând astfel invitației președintelui Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

„Aradul este un centru cultural multi-etnic și religios, unde totul se îmbină în armonie”

„Este un oraș în plină dezvoltare și întâlnirile din aceste două zile îmi arată că se poate colabora. Am venit aici pentru a promova toate valorile noastre, dar și să stabilim măsurile unei colaborări pragmatice și concrete. Relația între noi, cele două state, este de extrem de importantă, a se vedea și cei 70 de ani de relații dintre România și China. Prietenia sinceră dintre cele două popoare de-a lungul istoriei a făcut ca aceste relații să reziste. Am înțeles în toți acești 70 de ani că indiferent de regimul politic, colaborarea România-China se dezvoltă corect. De la numirea mea ca ambasador m-am întâlnit cu toate partidele parlamentare, am purtat discuții și îmi doresc să consolidăm în continuare aceste relații în conformitate cu interesele fundamentale ale celor două țări. Ne dorim să aducem beneficii comune popoarelor noastre”, a declarat E.S. Jiang Yu în cadrul conferinței de presă susținută la sediul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Amfitrioana întâlnirii i-a prezentat E.S. Yu Jiang un album dedicat Aradului, tradus în engleză și chineză, trei volume dedicate culturii și

civilizației chineze, o carte despre medicina tradițională chineză tradusă în limba română și o carte de poezie tradusă în chineză. „*Ne-au bucurat mult gândurile dumneavoastră pentru prezent și viitor în ceea ce privește relațiile dintre Arad și China. Anul acesta se împlinesc 70 de ani de prietenie și relații diplomatice între România și China. Forumul nostru a fost înființat tocmai cu acest prilej. În luna noiembrie vom organiza a V-a ediție a Simpozionului Cultura și Civilizație Chineză. Dialoguri deschise Româno-Chineze, ediție dedicată în acestui eveniment, cât și împlinirii a 15 ani de relații consolidate între țările noastre. Cu acest prilej va apărea și a IV-a carte dedicată relațiilor de prietenie româno-chineze. Vreau să vă adresez invitația să participați la simpozion*”, a spus prof. univ dr. Lizica Mihuț.

Înaltul oaspete a apreciat că sectorul turismului este unul care trebuie dezvoltat

„*Se știe că turiștii chinezi vin și cheltuie mult, dar în România nu s-a profitat de acest sector. Anual în România sunt aproximativ 10 mii de turiști chinezi, în timp ce în Ungaria sunt 250 de mii, în Cehia peste 300 de mii și în Polonia 1 milion*”, sunt cifrele raportate ambasadorului – iar E.S. Jiang Yu a propus vizite bilaterale pentru a promova traseele turistice și chiar inițierea unui traseu care să cuprindă mai multe țări din Europa de Est – România-Ungaria-Polonia. În aceeași direcție, dr. Lizica Mihuț a dezvăluit că „*s-a propus un schimb de elevi între un liceu din Arad și un liceu din China, iar doamna ambasador a fost extrem de receptivă la această propunere. Ne bucurăm să avem o asemenea susținere*”.

E.S. Yu Jiang a vorbit despre posibilitățile de colaborare româno-chineză, despre întâlnirile pe care le-a avut cu autoritățile locale și despre surprizele plăcute pe care le-a avut la Arad. „*Am venit pentru a sărbători împreună 70 de ani de relații diplomatice româno-chineze, dar am avut mai multe surprize plăcute din partea dumneavoastră. Am observat că Aradul este un centru multicultural, multiethnic și multiconfesional, e un loc plin de energie și plin de potențial de dezvoltare. Am venit pentru a promova colaborarea româno-chineză, să stabilim măsuri pragmatice în acest sens, astfel încât am avut întâlniri cu președintele Consiliului Județean Arad și cu primarul municipiului.*”

„*Prin poziția pe care o are Aradul, acesta poate juca un rol important în interconectarea dintre lumea orientală și lumea occidentală. Dorim să depunem eforturi pentru a exploata acest potențial important. Astăzi am discutat cu președintele Consiliului Județean și cu primarul municipiului pentru a implementa o colaborare între firmele noastre de producție și dumneavoastră, să găsim o complementaritate.*”

Suntem în discuții cu privire la câteva proiecte importante”, a mai spus oaspetele. E.S. Yu Jiang a ținut să menționeze că în ceea ce privește numărul de turiști China reprezintă cea mai importantă resursă turistică din lume. Dacă în Ungaria vin 250.000 de turiști pe an, în Cehia – un milion, în Croația – 300.000, din păcate în România numărul turiștilor chinezi nu trece de 10.000 pe an. „Trebuie să stabilim o rețea turistică inclusiv în România. În discuție sunt o serie de măsuri, se intenționează să se invite presa din China să vină în România să filmeze emisiuni turistice. Oriunde merg, turiștii noștri cheltuie bani mulți. De asemenea, ne dorim să încurajăm exportul către China a unor produse de calitate. Într-un cuvânt, vrem ca dezvoltarea Chinei să însemne o dezvoltare comună cu partenerii noștri”, a încheiat E.S. Yu Jiang.

La întâlnirea de la Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze au mai participat membrele Asociației Con Brio condusă de Ana Maria Dragoș, reprezentanții Școlii Postliceale Sanitare condusă de Monica Fufezan, directorul general al Moda SA, Anca Ardelean, o arădeancă care a făcut facultatea în China, unde a petrecut cinci ani.

Prof.univ.dr. Lizica Mihuț i-a lansat E.S. Jiang Yu și invitația oficială de a lua parte la Simpozionul Dialoguri Culturale Româno-Chineze, simpozion ce se află la cea de a cincea ediție și se va desfășura în luna noiembrie, la Arad.

Aradul, pe harta colaborării româno – chineze. Excelența Sa Yu Jiang a vizitat municipiul nostru

Orlando Toader, NEWSAR.RO, 23 august 2019

Excelența Sa Yu Jiang, ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România, s-a aflat joi în vizită la Arad, cu prilejul sărbătoririi a 70 de ani de relații diplomatice între cele două țări și a 15 ani de la încheierea parteneriatului de prietenie și colaborare.

Înaltul oaspete a prezentat detaliile vizitei în cadrul unei conferințe de presă care a avut loc la sediul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze. I-a fost alături prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele forumului, personalitate care a pus Aradul pe harta colaborării româno – chineze.

Între altele, Excelența Sa Yu Jiang a anunțat că avut întâlniri cu Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, și cu primarul interimar al municipiului, Călin Bibarț, cu care a discutat despre colaborarea concretă dintre Arad și China. Ambasadorul a vizitat și

obiective culturale și turistice din municipiu. Având numai cuvinte de laudă la adresa municipiului nostru, Excelența Sa Yu Jiang a ținut să remarce faptul că „**Aradul este un centru multicultural și religios în care totul se îmbină armonios**”. De asemenea, ambasadoarea a subliniat că „**unul dintre cele mai importante lucruri este prietenia sinceră dintre cele două popoare**”.

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț a vorbit despre rolul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze în relațiile dintre cele două țări și i-a prezentat ambasadoarei un album dedicat Aradului, tradus în engleză și chineză, trei volume dedicate culturii și civilizației chineze, o carte despre medicina tradițională chineză tradusă în limba română și o carte de poezie tradusă în chineză. De asemenea, a invitat-o pe Excelența Sa Yu Jiang la cea de a V-a ediție a Simpozionului Cultură și Civilizație Cineză. Dialoguri deschise Româno – Chineze, care va avea loc în luna noiembrie, la Arad. „**Cu acest prilej va apărea o nouă carte dedicată relațiilor de prietenie româno-chineze**”, a mai spus Lizica Mihuț.

La conferința de presă au participat și reprezentantele Asociației „Con Brio”, care sunt partenere implicate activ în Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze. De asemenea, a participat și i s-a adresat în limba chineză înaltului oaspete Anca Ardelean, care a absolvit recent o facultate din China.

Ambasadorul Jiang Yu a participat la activitățile locale organizate cu ocazia aniversării a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre China și România

Articol preluat de pe site-ul Ambasadei Republicii Populare Chineze în România, <http://www.chinaembassy.at>, 28 august 2019

În perioada 21 – 22 august 2019, Ambasadorul Jiang Yu a vizitat Aradul, un județ important din vestul României, unde a participat la evenimentele locale pentru sărbătorirea aniversării a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre China și România. În cadrul vizitei, Ambasadorul Jiang Yu s-a întâlnit cu Președintele Consiliului Județean Arad, dl Cionca-Arghir Iustin Marinel, cu primarul capitalei Arad, dl Călin Bibarț, a vizitat sediul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, s-a întâlnit cu reprezentanții de la mai mult de 10 mass-media locale și cu studenți care au făcut studii în China. Dl Cai Jun, Secretar general adjunct al Comitetului Municipal Changzhou al Partidului

Comunist Chinez din Provincia Jiangsu, a condus o delegație pentru a participa la evenimente.

Partea română a salutat cu căldură vizita Ambasadorului Jiang Yu și a spus că România și China se bucură de o lungă istorie de prietenie, iar consolidarea prieteniei cu China este consensul tuturor sferelor din România. Județul Arad are o poziție geografică favorabilă și este un important punct de transport dintre România și Europa de Vest. De asemenea, Arad este un județ agricol important, cu o bază agricolă puternică și o poziție de lider agricol pe piața românească. În ultimii ani, județul Arad a fost în fruntea județelor privind relațiile de cooperare cu China, a menținut contacte strânse și o bună cooperare cu Provincia Hainan, Provincia Fujian și orașul Changzhou din China și organizează diverse activități culturale chineze în fiecare an. Două universități din județ au înființat centre de predare a limbii chineze, „aprecierea culturii chineze” și „învățarea limbii chineze” au devenit o tendință. Partea română admiră realizările dezvoltării sociale ale Chinei și este dispusă să promoveze în continuare cooperarea pragmatică cu China, să exploreze în mod activ înființarea de centre locale de medicină tradițională chineză și centre de mărfuri din China și este dispus să utilizeze inițiativa „Belt and Road” și formatul de cooperare dintre China și țările Europei Centrale și de Est pentru a promova parteneriatul de cooperare mai strânsă.

Ambasadorul Jiang a spus că atât China cât și România sunt două civilizații antice, schimburile dintre cele două țări sunt asemenea ca și pieptenele antice „Chuan Yue Shu Bi” din Changzhou, cu o istorie lungă; prietenia dintre popoarele celor două țări este la fel ca râul Mureș din Arad, cu aceeași istorie lungă. De la stabilirea legăturilor diplomatice în urmă cu 70 de ani, cele două țări au avut întotdeauna încredere una în alta și s-au sprijinit reciproc, fiind prieteni și parteneri buni. Cel mai bun mod de a consolida prietenia tradițională este de a promova în continuare prieteniei dintre cele două popoare, astfel încât prietenia dintre China și România să fie transmisă din generație în generație și să continue să arate o nouă vigoare și vitalitate. Cooperarea locală are o formă flexibilă, cu rezultate rapide și avantajoase, aceasta fiind o bază importantă și o forță motrice pentru relațiile interstatale. Prin economia dezvoltată și transportul convenabil, județul Arad se bucură de avantaje unice și potențial mare de cooperare cu China. În ultimii ani, guvernul județului Arad și a orașelor din acest județ, au cooperat activ cu orașul Changzhou și alte regiuni, devenind miniatura de prietenie dintre cele două țări și „cartea de vizită” pentru schimburile locale. Se speră ca județul Arad să profite de oportunitate și să exploreze continuu noi modalități de

cooperare în domeniile investițiilor economice și comerciale, capacitatea de producție, infrastructură, turism și științele umaniste și să stabilească un nou model pentru Parteneriatul amplu de prietenie și cooperare dintre China și România, adăugând acestuia noi conotații. Ambasada Chinei este dispusă să colaboreze cu comunitatea română, folosind aniversarea celor 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice drept oportunitate pentru realizarea în mod viguros a schimburi culturale, construirea mai multor punți de comunicare, promovarea schimburilor dintre popoare, promovarea frumuseții și armoniei civilizației chineze și române, acestea fiind o forță motrice inepuizabilă pentru dezvoltarea durabilă a relațiilor bilaterale.

Di Cai Jun, Secretarul general adjunct al Comitetului Municipal Changzhou al PCC, a declarat în discursul său că atât Changzhou cât și Arad sunt orașe cu o istorie lungă și peisaje frumoase, depunând speranța că cele două orașe vor coopera și își vor promova cunoștințele în cadrul inițiativei „Belt and Road” și a formatului de cooperare China-țările din Europa Centrală și de Est, desfășurând cooperarea pragmatică într-o manieră ordonată, îmbogățind prietenia dintre cele două orașe cu mai multe povești noi.

Când a vizitat sediul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, ambasadorul Jiang a evaluat în mod activ contribuția doamnei Lizica Mihuț, președintele Forumului, la promovarea schimburilor culturale și educaționale între cele două părți și i-a încurajat să continue să organizeze diverse activități pentru promovarea schimburilor culturale între cele două țări, pentru moștenirea și dezvoltarea prieteniei tradiționale dintre China și România. În cadrul evenimentului, Ambasadorul Jiang a prezentat, de asemenea, ziarelor locale, revistelor, posturilor de televiziune și mass-media online, situația cu privire la progresul și perspectivele viitoare ale relațiilor China-România și a răspuns întrebărilor mass-media privind cooperarea pragmatică locală dintre cele două țări.

În cadrul activităților de schimb local cu ocazia aniversării a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între China și România, delegația artistică de copii din Changzhou a desfășurat o varietate de spectacole precum dansuri etnice, teatrul de umbre și Opera Pekineză, care au fost primite cu căldură de publicul local. La eveniment a fost prezentată și expoziția de pictură și caligrafie din Changzhou create de tineri și expoziția de patrimoniu cultural imaterial din Changzhou.

Zeci de autori la Simpozionul Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” de la Arad

Orlando Toader, NEWSAR.RO 7 octombrie 2019

Nu mai puțin de 27 de autori își vor prezenta lucrările la cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”, organizat la Arad de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, în perioada 11 – 13 noiembrie 2019.

Anunțul a fost făcut de prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, care a organizat o conferință de presă alături de trei membre ale Asociației Con Brio, Ana Maria Dragoș (președinte), Ramona Pencea și Liliana Bran.

Dedicat împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China și împlinirii a 15 ani de relații consolidate între cele două țări, simpozionul va avea loc la Sala Ferdinand a Palatului Administrativ.

„Vom avea 27 de autori, 27 de personalități din Arad și Timișoara care au elaborat lucrări care vor fi prezentate în cadrul simpozionului. Acestea vor fi publicate într-un nou volum care va apărea anul viitor la editura noastră”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Ca și element de noutate trebuie remarcat faptul că în cadrul simpozionului vor fi prezentate obiectivele turistice ale Aradului iar la Grădinița Furnicuța vor avea loc activități cu tematică chineză.

La rândul său, Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio, a dat asigurări că asociația va rămâne și pe mai departe alături de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, *„care este un reper pentru colaborarea dintre cele două țări”*.

De remarcat, că Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este o asociație formată din oameni influenți care promovează cu succes relațiile româno-chineze, având-o ca președinte pe prof. univ. dr. Lizica Mihuț iar ca vicepreședinți pe Daniela Pogea, care este editor, critic și ziarist, și prof. univ. dr. Ioan Biriș, de la Timișoara.

Programul evenimentului la pagina 7 din prezentul volum.

Simpozion internațional româno-chinez, la Arad

Cotuna Adrian, GLASUL ARADULUI, 7 octombrie 2019

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze, cu sediul central la Arad, organizează în orașul nostru un simpozion internațional dedicat relațiilor de colaborare dintre cele două țări. Simpozionul este la cea de a V-a ediție și se desfășoară în perioada 11-13 noiembrie. „Evenimentul este organizat cu ocazia împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China, dar și de 15 ani de relații consolidate între cele două țări“, ne-a declarat prof. univ. dr. Lizica Mișu, președintele pe țară al Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze.

Forumul este o uniune a oamenilor de influență care, prin personalitatea și cariera lor, stabilesc direcții de promovare a relațiilor dintre România și China. Vicepreședinții forumului sunt Daniela Pocea, din București și Ioan Biriș, profesor universitar din Timișoara, arădean la origini. „Vrem să întreținem vie flacăra prieteniei româno-chineze“, reprezintă țelul forumului, prin vocea președintei Lizica Mișu.

Ca un lucru inedit, ediția din acest an a Simpozionului Internațional dedicat prieteniei dintre România și China, îl reprezintă numărul record de personalități care s-au implicat: 27. Totodată, Grădinița „Furnicuța“ va organiza activități cu tematică chineză. Va exista și o expoziție despre China: Istorie și contemporaneitate.

În organizarea evenimentului se implică și Asociația Con Brio, al cărei președinte este Ana Maria Dragoș și din care mai fac parte dr. Liliana Bran și Ramona Pencea.

Programul evenimentului la pagina 7 din prezentul volum.

A V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”

Lucian Valeriu, CRITIC ARAD, 7 octombrie 2019

Cu prilejul împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China și a 15 ani de relații consolidate între cele două țări, Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze organizează, între 11 și 13 noiembrie, cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”. Președintele Forumului, prof. univ. dr. Lizica Mișu,

alături de conducerea Asociației „Con Brio”, a susținut luni, 7 octombrie, conferința de presă având ca temă prezentarea evenimentului.

„Simpozionul de anul acesta vine cu câteva lucruri noi. Vom avea 27 de autori, 27 de personalități, din Arad și Timișoara care au cercetat bibliografia pentru a putea elabora lucrări care să fie prezentate în cadrul simpozionului și care să fie publicate, anul viitor, într-un volum. O altă noutate este că vom prezenta obiectivele turistice ale Aradului. De asemenea, pentru prima dată apare și o grădiniță – Grădinița Furnicuța, condusă de doamna directoare Mariana Cismașiu – unde vor avea loc activități cu tematică chineză. La eveniment vor participa și reprezentanții Ambasadei Chinei, pe care îi așteptăm cu drag să fie alături de noi”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț. „Încercăm să venim în fiecare an cu lucruri noi, să îmbogățim desfășurătorul evenimentului. Meritul este al autorilor. Unii sunt tradiționali, aș spune, i-ar alții sunt noi, veniți chiar din alte județe. Trebuie să vă spun că au fost chiar și autori respinși de comisia de avizare care veghează ca lucrările (cu caracter științific, filosofic și emoțional) să aibă un anumit nivel.”, a mai informat președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

O expoziție foto a **Foto Club Arad** – intitulată „China, istorie și contemporaneitate” va colora întâlnirea și, „ca în fiecare an, alături de noi este Asociația Con Brio, care se implică enorm în organizarea și desfășurarea simpozionului. Membrele asociației (Ana Maria Dragoș, președinte, Ramona Pencea și Liliana Bran) sunt doamne entuziaste, care cred în ideea de excelență”, a ținut să precizeze prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio: Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze a devenit deja un reper. „Doresc să vă felicit pentru numărul record de autori de anul acesta. Vă dorim succes în continuare. Asociația Con Brio rămâne pe mai departe alături de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, care este un reper pentru colaborarea dintre cele două țări. Prin personalitățile care fac parte din asociație, Forumul devine mai puternic”, afirmă Ana Maria Dragoș.

Programul evenimentului la pagina 7 din prezentul volum.

**Peste 20 de personalități vor prezenta lucrări în cadrul
Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză.
Dialoguri Româno-Chineze**

Claudia Untaru, ZIARDEARAD.RO, 7 octombrie 2019,

Zeci de personalități din Arad și Timișoara vor prezenta lucrări la cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”. Simpozionul este organizat de către Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Președintele Forumului, prof. univ. dr. Lizica Miheuț a făcut astăzi o prezentare a evenimentului. Alături de prof. univ. dr. Lizica Miheuț au fost și membrele Asociației Con Brio, Ana Maria Dragoș (președinte), Ramona Pencea și Liliana Bran.

Simpozionul din acest an este dedicat împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China și a 15 ani de relații consolidate între cele două țări.

„Simpozionul de anul acesta vine cu câteva lucruri noi. Vom avea 27 de autori, 27 de personalități, din Arad și Timișoara care au cercetat bibliografia pentru a putea elabora lucrări care să fie prezentate în cadrul simpozionului și care să fie publicate, anul viitor, într-un volum. O altă noutate este că vom prezenta obiectivele turistice ale Aradului. De asemenea, pentru prima dată apare și o grădiniță, Grădinița Furnicuța, condusă de doamna directoare Mariana Cismașiu, grădiniță unde vor avea loc activități cu tematică chineză. La eveniment vor participa și reprezentanții Ambasadei Chinei, pe care îi așteptăm cu drag să fie alături de noi. Încercăm să venim în fiecare an cu lucruri noi, să îmbogățim desfășurătorul evenimentului. Meritul este al autorilor. Unii sunt tradiționali, aș spune, i-ar alții sunt noi, veniți chiar din alte județe. Trebuie să vă spun că au fost chiar și autori respinși de comisia de avizare care veghează ca lucrările să aibă un anumit nivel. Desigur, unele au caracter științific, unele caracter filosofic, iar altele un caracter emoțional”, a afirmat președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof. univ. dr. Lizica Miheuț.

Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio, susține că Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze a devenit deja un reper: *„Doresc să vă felicit pentru numărul record de autori de anul acesta. Vă dorim succes în continuare. Asociația Con Brio rămâne pe mai departe alături de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, care este un reper pentru colaborarea dintre cele două țări.*

Prin personalitățile care fac parte din asociație, Forumul devine mai puternic”.

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț, a declarat că prin tot ceea ce face menține vie flacăra prieteniei româno-Chineze. Amintim că Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este o asociație de prietenie la nivel național și reprezintă „o reuniune a oamenilor de influență” din întreaga țară, oameni care prin personalitatea lor promovează cu succes relațiile româno-chineze. Unul dintre vicepreședinți este Daniela Pogea, care este editor și critic și locuiește în București, iar cel de-al doilea, este prof. univ. dr. Ioan Biriș și este de la Timișoara.

Programul evenimentului la pagina 7 din prezentul volum.

Cultura și civilizația chineză, în simpozion internațional

Andreea Pinteș, ARADON.RO / JURNAL ARĂDEAN, 7 octombrie 2019

ARAD. S-a definitivat programul și se intră în linie dreaptă cu pregătirile pentru cea de a cincea ediție a simpozionului internațional „Cultură și civilizație chineză. Dialoguri româno-chineze”. Evenimentul, organizat de Forumul prieteniei și colaborării româno-chineze, se va desfășura între 11 și 13 noiembrie. În acest an, Forumul a atras interesul a zeci de persoane, urmând să fie prezentate nu mai puțin de 27 de lucrări.

„Ne bucurăm să marcăm prin acest eveniment cei 70 de ani de relații diplomatice româno-chineze și cei 15 ani de relații consolidate între cele două țări. De la ediție la ediție acest simpozion a crescut, s-a dezvoltat și lucrările prezentate au o valoare tot mai mare. În acest an, avem 27 de autori, de personalități din Arad și Timișoara, care au făcut muncă de cercetare și documentare extrem de temeinică pentru lucrările înscrise în cadrul simpozionului”, a transmis prof.univ.dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului prieteniei și colaborării româno-chineze.

În acest an, simpozionul va cuprinde și o parte de vizitare a obiectivelor turistice din municipiu și va include implicarea activă a unei grădinițe – Grădinița „Furnicuța”. De asemenea, la Muzeul de Artă va fi vernisată o expoziție care va aborda China între istorie și contemporaneitate. „Dorim ca, de la ediție la ediție, acest simpozion să crească în valoare, tocmai de aceea există și o comisie care evaluează lucrările înscrise. Fie că vorbim de nivelul științific, emoțional sau

filosofic, lucrările trebuie să fie documentate și să aducă plus-valoare”, a mai adăugat prof.univ.dr. Lizica Mihuț.

Ca de fiecare dată, Forumul prieteniei și colaborării româno-chineze este susținut de Asociația Con Brio, reprezentată în cadrul conferinței de presă de președintele Ana Maria Dragoș. „Ne onorează colaborarea cu Forumul și numărul tot mai mare de autori, dar și calitatea lucrărilor înscrise în simpozion arată valoarea acestui eveniment. Suntem alături de Forum și susținem această formă de organizare prin care oamenii de valoare, oamenii care sunt repere pentru societate își pot prezenta ideile”, a declarat Ana Maria Dragoș.

Ce este Forumul?

Forumul prieteniei și colaborării româno-chineze este o organizație națională cu sediul central la Arad și o are ca președinte pe prof.univ.dr. Lizica Mihuț. Forumul este o uniune a oamenilor cu influență – așa numiții „influence people”, oameni care stabilesc direcții. Prin acțiunile Forumului se promovează relațiile româno-chineze, iar în acest moment printre cei care fac parte din Forum se numără și Daniela Pocea – editor și critic, și Ioan Biriș – profesor de filosofie.

Cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” va avea loc luna viitoare

lucian Șerban, ARQ.RO, 7 octombrie 2019

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze va organiza, între 11 și 13 noiembrie, cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”.

Președintele Forumului, prof. univ. dr. Lizica Mihuț a făcut astăzi o prezentare a evenimentului, alături de membrele Asociației Con Brio, Ana Maria Dragoș (președinte), Ramona Pencea și Liliana Bran.

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț susține că simpozionul de anul acesta este dedicat împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China și a 15 ani de relații consolidate între cele două țări. „Simpozionul de anul acesta vine cu câteva lucruri noi. Vom avea 27 de autori, 27 de personalități, din Arad și Timișoara care au cercetat bibliografia pentru a putea elabora lucrări care să fie prezentate în

cadrul simpozionului și care să fie publicate, anul viitor, într-un volum. O altă noutate este că vom prezenta obiectivele turistice ale Aradului. De asemenea, pentru prima dată apare și o grădiniță, Grădinița Furnicuța, condusă de doamna directoare Mariana Cismașiu, grădiniță unde vor avea loc activități cu tematică chineză. La eveniment vor participa și reprezentanții Ambasadei Chinei, pe care îi așteptăm cu drag să fie alături de noi”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

În continuare, trebuie semnalată realizare unei expoziții despre China, istorie și contemporaneitate. „Încercăm să venim în fiecare an cu lucruri noi, să îmbogățim desfășurătorul evenimentului. Meritul este al autorilor. Unii sunt tradiționali, aș spune, i-ar alții sunt noi, veniți chiar din alte județe. Trebuie să vă spun că au fost chiar și autori respinși de comisia de avizare care veghează ca lucrările să aibă un anumit nivel. Desigur, unele au caracter științific, unele caracter filosofic, iar altele un caracter emoțional”, a mai afirmat președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, care a ținut și de data aceasta să sublinieze buna colaborare cu Asociația Con Brio. „Ca în fiecare an, alături de noi este Asociația Con Brio, care se implică enorm în organizarea și desfășurarea simpozionului. Membrele asociației sunt doamne entuziaste, care cred în ideea de excelență”, a ținut să precizeze prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Un reper

În ceea ce o privește, Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio, susține că Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze a devenit deja un reper. „Doresc să vă felicit pentru numărul record de autori de anul acesta. Vă dorim succes în continuare. Asociația Con Brio rămâne pe mai departe alături de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, care este un reper pentru colaborarea dintre cele două țări. Prin personalitățile care fac parte din asociație, Forumul devine mai puternic”, afirmă Ana Maria Dragoș.

„Mentținem vie flacăra prieteniei româno-Chineze”

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este o asociație de prietenie la nivel național, care potrivit președintelui, prof. univ. dr. Lizica Mihuț, reprezintă „o reuniune a oamenilor de influență” din întreaga țară, oameni care prin personalitatea lor promovează cu succes relațiile româno-chineze. „Avem membri din București și din aproape toate marile orașe din țară. Unul dintre vicepreședinți este din capitală. Este vorba despre doamna Daniela Poge, care este editor și critic, iar cel de-al doilea, domnul prof. univ. dr. Ioan Biriș, este de la Timișoara.

Ne dorim să găsim modalități de promovare a relațiilor româno-chineze pe mai multe planuri, de la cultură la educație, de la relații economice, la cele de comerț, având în vedere că vorbim despre una dintre marile puteri ale lumii. Relația cu China nu trebuie să fie influențată de relațiile pe care le avem cu alte state, și nici relațiile pe care România le are cu alte țări nu trebuie să pericliteze relația cu China. Ceea ce ne dorim noi este să menținem vie flacăra prieteniei româno-Chineze”, a încheiat prof. univ. dr. Lizica Mișu.

Programul evenimentului la pagina 7 din prezentul volum.

Expoziție de artă fotografică din china la atrium mall

Vasila Zărândan, WWW.ARQ.RO, 4 octombrie 2019

Asociația Internațională "Euro Foto Art" din Oradea organizează în parteneriat cu China Photo Network Online din Zhuhai (China) și Organizațiile Partenere ale Asociației din România, sub patronajul Ministerului Afacerilor Externe a României și Ambasadei Republicii Populare Chineze în România, Festivalul Fotografiei Chineze în România. Ediția a VII-a a Festivalului este dedicată *Aniversării a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice româno-chineze*, respectiv *Zilei Naționale a Chinei* cuprinde 15 expoziții alcătuite din creațiile artiștilor fotografi din China, vernisate în orașele: Baia Mare, Brașov, Carei, Cluj Napoca, Galați, Gura Humorului, Miercurea Ciuc, Oradea, Râmnicu Vâlcea, Sighetu Marmăției, Slatina și Marghita, din care o expoziție a doi artiști fotografi din România, intitulată *"Impresii din China"*.

Festivalul a oferit oportunitatea de a organiza și în Arad o expoziție de artă fotografică deosebită cu sprijinul Asociației Foto Club Arad (Organizație parteneră a Asociației "Euro Foto Art"). Expoziția intitulată *"Tradiții populare Chineze"*, prezintă tradiția populară chineză milenară. În acest context pe simezele Sălii de Expoziții de la Atrium Mall Arad, este prezentată o selecție de 45 de fotografii alb-negru și color din China, pusă la dispoziția organizatorilor de către China Photo Network Online din Zhuhai (Organizație parteneră a Asociației "Euro Foto Art" din China).

Fotografiile expuse care prezintă cultura multinațională a Chinei sunt realizate de 6 artiști fotografi chinezi: Chen Dan, Honghong Wang, Weikun Li, Xu Hang, Yuan Chusheng și Zhang Hui.

Venisajul expoziției a avut loc miercuri, 02 octombrie 2019, la ora 18:00 la Sala de Expoziții de la Atrium Mall Arad, etaj 2, la care organizatorii invită pe toți iubitorii fotografiei să participe.

Publicul prezent la eveniment a fost salutat de către d-na prof. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și Mircea Boran, președintele Asociației Foto Club Arad.

Expoziția va rămâne la dispoziția publicului vizitator până la data de 17 octombrie 2019, accesul fiind gratuit.

Republica Populară Chineză este o țară multietnică cu 56 de naționalități. Imaginile prezintă diferite scene inspirate din condițiile de trai, obiceiurile, credințele religioase, personajele naționale și gusturile estetice ale diferitelor grupuri etnici care au format o cultură națională cu trăsături distinctive și au creat, de asemenea, o trăsătură culturală bogată și diversă în această țară minunată din Asia.

Expoziția de artă fotografică intitulată "Tradiții populare Chineze" a fost prezentată prima dată la sediul Casa Româno-Chineză din București în cadrul Festivalului Fotografiei Chineze în România în anul 2017. După vernisajul din capitală expoziția a fost prezentată tot în anul 2017 la Galeria "Euro Foto Art" din Oradea, la Centru Cultural "Bucovina" din Suceava. Anul trecut expoziția a fost vernisată la Centrul Cultural "Eugen Ionescu" din Slatina (Olt).

**70 de ani de relații diplomatice și de prietenie
între România și China, celebrați săptămâna viitoare la
Simpozionul Internațional „Cultura și Civilizația Chineză.
Dialoguri Româno-Chineze”**

Lucian Șerban, ARQ.RO, 4 noiembrie 2019

După cum vă informam recent, Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze va organiza, între 11 și 13 noiembrie, cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”. De menționat că partenerii Forumului sunt Centrul Municipal de Cultură, Asociația Con Brio și Complexul Muzeal Arad.

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, susține că ediția de anul acesta este dedicată împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și Republica Populară Chineză. *„Acest simpozion a devenit, după cum vedeți, o frumoasă tradiție. E.S. Yu Jiang, ambasadoarea R.P. Chineze în România, a declarat recent că țara sa nu-și uită vechii prieteni, iar România este un prieten vechi. La cea de a 26-a Adunare Generală a ONU, România a avut curajul să susțină cu fermitate accesarea R.P. Chineze în forumul Organizației Națiunilor Unite. Acum China este cel de-al doilea mare sponsor al bugetului ONU”*, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Mai multe premiere

Având în vedere că simpozionul este organizat și în acest an în parteneriat cu Centrul Municipal de Cultură, președintele Forumului a ținut să mulțumească consilierilor locali, de toate orientările politice, care au votat în unanimitate acest proiect, ce a reușit să se impună în peisajul arădean. *„Pe lângă colaborarea pe care o avem cu Centrul Municipal de Cultură, trebuie spus că avem un parteneriat și cu Complexul Muzeal Arad, având în vedere că pentru prima dată, expoziția «China, istorie și contemporaneitate» se desfășoară în Sala Clio. Prezentarea expoziției va fi făcută de Ludovic Notaroș, Andrei Ando și Nelu Scripciuc (n.r. – președintele Foto Club Pro Arad), și astfel, iată, avem un parteneriat și cu Foto Club Pro Arad. O altă premieră este că avem un parteneriat și cu o grădiniță. Este vorba despre Grădinița Furnicuța, condusă de Mariana Cismașiu, care a pregătit activități cu specific chinezesc”*, a continuat prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Lucrări cu tematică diversă

De menționat că anul acesta vor fi prezentate 27 de lucrări, lucrări de filosofie, de istorie, de literatură, de economie, despre artă, lucrări cu caracter pedagogic, dar și lucrări cu caracter emoțional, elaborate de foste studente care au învățat în China, de oameni care au vizitat China sau și-ar dori să viziteze China. *„Toate aceste lucrări alcătuiesc o imagine subiectivă, desigur, dar extrem de incitantă, a acestui simpozion. În încheiere, aș vrea să îi invit pe toți cititorii dumneavoastră să participe la simpozion, care va avea loc în Sala Regele Ferdinand, marți 12 noiembrie, de la ora 9 și la expoziția care va avea loc la Sala Clio, în aceeași zi, la ora 17”*, a ținut să precizeze președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Asociația Con Brio susține și de data aceasta performanța

Ca de obicei, și de data aceasta, Simpozionul Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” este organizat în

colaboare cu Asociația Con Brio. „Mă bucur că Simpozionul Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze a ajuns la cea de a V-a ediție, îmi face plăcere să particip și anul acesta și cred că și ediția aceasta va fi una reușită. Cred că împreună cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze putem face performanță și suntem deschiși pentru proiecte noi”, a declarat Tabita Cristea, reprezentanta Asociației Con Brio. Aceasta a fost completată de avocatul Viorica Popescu care a ținut să spună că de abia așteaptă să asculte lucrările ce vor fi prezentate, în timp ce conf. univ. dr. Liliana Bran le-a urat tuturor participanților mult succes.

S-a intrat în linie dreaptă cu pregătirile pentru cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”

Orlando Toader, NEWSAR.RO, 4 noiembrie 2019

Aradul va găzdui, în perioada 11 – 13 noiembrie, cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”, a reamintit, într-o conferință de presă, prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Acesta este organizat de Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, în parteneriat cu Asociația Con Brio, Centrul Municipal de Cultură, Complexul Muzeal Arad și Foto Club Pro Arad.

Ediția din acest an a simpozionului este dedicată împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și Republica Populară Chineză. Și, mai mult decât atât: Prof. univ. dr. Lizica Mihuț a subliniat un moment din istorie în care România a susținut accesarea Republicii Populare Chineze în Organizația Națiunilor Unite, un motiv în plus pentru care – dezvăluie președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze – Excelența Sa Yu Jiang, ambasadoarea Chinei în România, a declarat recent că țara sa nu-și uită vechii prieteni.

Simpozionul propriu-zis va avea loc în data de 12 noiembrie, de la ora 9, în Sala Ferdinand a Palatului Administrativ. În aceeași zi, de la ora 17, la Sala Clio va avea loc expoziția „China, istorie și contemporaneitate”.

Ca de fiecare dată, Asociația Con Brio este alături de Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, la conferința de presă fiind

prezente și exprimându-și aprecierea pentru eveniment omul de afaceri Tabita Cristea, avocatul Viorica Popescu și conf. univ. dr. Liliana Bran.

Simpozionul Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” a ajuns la EDIȚIA a V-a și se va desfășura între 11-13 noiembrie

Lucian Valeriu, CRITIC ARAD, 4 noiembrie, 2019

Simpozionul Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” este organizat de către Forumul Prieteniei Româno-Chineze (F.P.R.C.) în parteneriat cu Consiliul Local Municipal, Centrul Cultural Municipal și Asociația „Con Brio” se va desfășura în perioada 11-13 noiembrie și, promite să fie, pe segmentul său, evenimentul cultural al toamnei.

Ajuns la ediția a V-a – consecutivă, dedicat aniversării a 70 de ani de diplomație între cele două țări, simpozionul aduce, și în acest an, câteva noutăți care suscită interes pentru aproape toate categoriile de vârstă și socio-profesionale.

Programul evenimentelor și comentarii pe marginea lui au fost subiectele conferinței de presă susținută astăzi, la sediul F.P.R.C. de pe Bulevardul Revoluției

„Ediția din acest an este dedicată aniversării a 70 de ani de relații diplomatice dintre România și China, la fel ca toate evenimentele care se desfășoară în 2019. Simpozionul este la cea de a cincea ediție, ceea ce confirmă că a devenit o tradiție pe care o dorim continuată. Ediția din acest an se desfășoară în parteneriat cu Centrul Cultural Municipal și trebuie să mulțumim consilierilor locali, deopotrivă de dreapta și de stânga, care au votat acest proiect care a reușit să se impună în calendarul cultural al Aradului. Alături de simpozion se desfășoară și o expoziția «China: istorie și contemporaneitate», în Sala Clio, ceea ce înseamnă un parteneriat cu Complexul Muzeal Arad. Prezentarea expoziției va fi făcută de Ludovic Notaros, Andrei Ando și Nelu Scripciuc, confirmând cel de al treilea partener: Foto Club Pro Arad”, a spus prof.univ.dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei Româno-Chineze.

„Trebuie să vă mai spun că sunt mereu noi autori care vor să fie implicați în acest simpozion. Lucrările lor au fost deja transmise, atât în

limba română cât și în limba engleză, iar temele abordate sunt vaste: de la filosofie, economie și artă, la unele cu foarte mult caracter emoțional. De asemenea sunt și lucrări care fac o incursiune în relațiile româno-chineze din ultimii 70 de ani, lucrări chiar cu caracter pedagogic. Toate acestea alcătuiesc o imagine subiectivă, desigur, dar extrem de interesantă și incitantă despre dialoguri româno-chineze și cultura și civilizația româno-chineză”, a mai adăugat amfitrioana întâlnirii, al cărei „episod central va fi întâlnirea din sala „Ferdinand” a Primăriei Municipiul Arad, când vor fi prezentate cele 27 de eseuri elaborate de arădeni cu notorietate în spațiul public, dar și tineri studenți și specialiști mai... retrași (un număr-record de lucrări în cadrul acestei manifestări). Arădenii care doresc să ia parte la acest eveniment cultural o pot face, deci, miercuri, 12 noiembrie, începând cu ora 9:00 la Sala Ferdinand din Palatul Administrativ, respectiv de la ora 17:00 la Sala Clio pentru vernisarea expoziției fotografice.

Totodată Grădinița „Furnicuța” din cartierul „Aurel Vlaicu” va organiza activități cu tematică chineză sub îndrumarea directoarei Mariana Cismașiu.

Și de această dată Asociația Con Brio este alături de Forum, susținând simpozionul „*Mă bucur că Simpozionul Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze a ajuns la cea de a V-a ediție, îmi face plăcere să particip și anul acesta și cred că și ediția aceasta va fi una reușită. Cred că împreună cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno Chineze putem face performanță și suntem deschiși pentru proiecte noi”* – a punctat Tabita Cristea, de la Asociația Con Brio.

„Prietenii vechi nu se uită!”

Prof.univ.dr. Lizica Mihuț a amintit și despre importanța relațiilor româno-chineze, evocând un eveniment important. „*Doamna ambasador Jiang Yu a declarat recent că Republica Populară Chineză nu își uită prietenii vechi și România este unul dintre prietenii vechi ai Chinei. România la cea de a 26 a Adunare Generală a ONU, acum 48 de ani, a avut curajul să susțină cu fermitate justiția internațională și anume accederea Republicii Populare Chineze în ONU. La acel moment România avea calitatea de co-sponsor al ONU, iar în acest moment China este al doilea mare sponsor al bugetului general al ONU”, a punctat prof.univ.dr. Mihuț.*

Cultura și civilizația chineză, în simpozion

JURNAL ARĂDEAN, WWW.ARADON.RO, 4 noiembrie 2019,

Cea de a cincea ediție a Simpozionului Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” se va desfășura între 11-13 noiembrie.

Evenimentul toamnei în sfera acțiunilor culturale cu impact internațional este fără doar și poate Simpozionul Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”, organizat de către Forumul Prieteniei Româno-Chineze. Simpozionul se va desfășura în perioada 11-13 noiembrie și în acest an aduce câteva noutăți notabile.

„Ediția din acest an este dedicată aniversării a 70 de ani de relații diplomatice dintre România și China, la fel ca toate evenimentele care se desfășoară în 2019. Simpozionul este la cea de a cincea ediție, ceea ce confirmă că a devenit o tradiție pe care o dorim continuată. Ediția din acest an se desfășoară în parteneriat cu Centrul Cultural Municipal și trebuie să mulțumim consilierilor locali, deopotrivă de dreapta și de stânga, care au votat acest proiect care a reușit să se impună în calendarul cultural al Aradului. Alături de simpozion se desfășoară și o expoziția «China: istorie și contemporaneitate», în Sala Clio, ceea ce înseamnă un parteneriat cu Complexul Muzeal Arad.

Prezentarea expoziției va fi făcută de Ludovic Notaros, Andrei Ando și Nelu Scripciuc, confirmând cel de al treilea partener: Foto Club Pro Arad”, a punctat prof.univ.dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei Româno-Chineze. O noutate este și implicarea unei grădinițe în acest eveniment cultural. Astfel, micuții de la Grădinița „Furnicuța” condusă de Mariana Cismașiu vor prezenta activități cu specific chinezesc.

„Trebuie să vă mai spun că sunt mereu noi autori care vor să fie implicați în acest simpozion. Lucrările lor au fost deja transmise, atât în limba română cât și în limba engleză, iar temele abordate sunt vaste: de la filosofie, economie, artă, la unele cu foarte mult caracter emoțional. De asemenea sunt și lucrări care fac o incursiune în relațiile româno-chineze din ultimii 70 de ani, lucrări chiar cu un ridicat caracter pedagogic. Toate acestea alcătuiesc o imagine subiectivă, desigur, dar extrem de interesantă și incitantă despre dialoguri româno-chineze și cultura și civilizația româno-chineză”, a mai punctat prof.univ.dr. Lizica Mihuț.

Alături de Con Brio

Și de această dată Asociația Con Brio este alături de Forum, susținând simpozionul. „Ne bucurăm să fim alături de Forum la acest simpozion și sunt convinsă că va fi un eveniment extrem de reușit la fel

ca cele precedente. Noi, din perspectiva unei asociații care susține performanța, susținem aceste proiecte și cred că putem face performanță alături de oameni de valoare”, a punctat Tabita Cristea – Asociația Con Brio.

Arădenii care doresc să ia parte la acest eveniment cultural o pot face miercuri, 12 noiembrie, începând cu ora 9:00 la Sala Ferdinand din Palatul Administrativ, respectiv de la ora 17:00 la Sala Clio pentru vernisarea expoziției.

Casetă: Relațiile nu se uită!

Prof.univ.dr. Lizica Mișuț a amintit și despre importanța relațiilor româno-chineze, evocând un eveniment important. „Doamna ambasador Jiang Yu a declarat recent că Republica Populară Chineză nu își uită prietenii vechi și România este unul dintre prietenii vechi ai Chinei. România la cea de a 26 a Adunare Generală a ONU, acum 48 de ani, a avut curajul să susțină cu fermitate justiția internațională și anume accesarea Republicii Populare Chineze în ONU. La acel moment România avea calitatea de co-sponsor al ONU, iar în acest moment China este al doilea mare sponsor al bugetului general al ONU”, a punctat prof.univ.dr. Mișuț.

Timp de trei zile la Arad se va vorbi despre China

Claudia Untaru, ZIAR DE ARAD, 4 noiembrie 2019

Timp de trei zile la Arad, în perioada 11-13 noiembrie, se va desfășura Simpozionul Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”. În acest an simpozionul, care este organizat de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, aduce noutăți.

De asemenea, sunt invitați toți arădenii care doresc să afle lucruri interesante despre China. Aceștia pot participa în data de 12 noiembrie de la ora 9:00 în Sala ”Regele Ferdinand” (Primăria Arad) când se vor prezenta lucrările, dar și de la ora 17.00, la Expoziția de fotografie ”China, istorie și contemporaneitate”, care va avea loc la Galeria Clio.

Președintele Forumului, prof. univ. dr. Lizica Mișuț, a declarat că simpozionul din acest an este dedicat împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China și a 15 ani de relații consolidate între cele două țări.

„Simpozionul a devenit deja o frumoasă tradiție. În acest an alături de simpozion se desfășoară și o expoziție despre China. Ceea ce înseamnă noi parteneriate, care de această dată sunt atât cu Complexul

Muzeal Arad, cât și cu FOTO Club Pro Arad. Prezentarea expoziției va fi făcută de către Ludovic Notaros, Andrei Ando și Nelu Scripciuc. Aveam de asemenea ca parteneri pe cei de la Centrul Cultural Municipal și Consiliul Local Municipal. Pentru prima dată introducem și o grădiniță și anume Furnicuța unde director este Mariana Cișmașiu. Micuții au pregătit activități cu specific chinezesc. Față de anul trecut sunt noi autori care deja au trimis lucrările în limba română și engleză”, a afirmat președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof. univ. dr. Lizica Mihuț. De asemenea, aceasta a amintit faptul că recent Yu Jiang, ambasadoarea Republicii Populare Chineze în România, a declarat că Republica Populară Chineză nu își uită prietenii vechi și România este un prieten vechi al Chinei.

La simpozionul din acest an, care a ajuns la cea de-a V a ediție, vor prezenta lucrări 27 de personalități din domenii diferite. Alături de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze se află și Asociația Con Brio. Conferința de luni în care au fost prezentate date noi despre simpozion a fost condusă de prof. univ. dr. Lizica Mihuț și de Tabita Cristea de la Asociația Con Brio.

Amintim că Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este o asociație de prietenie la nivel național și reprezintă „o reuniune a oamenilor de influență” din întreaga țară, oameni care prin personalitatea lor promovează cu succes relațiile româno-chineze.

**Scrisoare de felicitare din partea E.S. Jiang Yu,
Ambasador al Chinei în România, adresată Forumului Prieteniei
și Colaborării Româno-Chineze**

Lucian Șerban, ARQ.RO, 11 noiembrie 2019

Cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” a început astăzi, urmând ca mâine, în Sala Regele Ferdinand a Primăriei, să aibă loc lucrările propriu-zise, începând cu ora 9.

Cu acest prilej, E.S. Jiang Yu, Ambasadorul Chinei în România, a trimis o scrisoare de felicitare Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

„Stimată doamnă Lizica Mihuț,

Cu ocazia deschiderii Simpozionului Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze», permiteți-mi în numele

Amabasadei Chinei în România și în numele meu personal, să vă acord sincere felicitări cu ocazia deschiderii acestui eveniment! Aș dori să-mi exprim sincera recunoștință și bun venit tuturor oaspeților și prietenilor care au avut grijă de dezvoltarea Chinei și au contribuit la prietenia dintre China și România. [...] Simpozionul Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze» [...] este deosebit de important pentru îmbunătățirea înțelegerii reciproce a celor două popoare și consolidarea prieteniei tradiționale dintre cele două părți, acesta fiind un cadou cultural pentru sărbătorirea a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre cele două țări. Eu personal și Ambasada Chinei în România, ne exprimăm sincera recunoștință față de dumneavoastră și față de toți invitații, pentru eforturile de a promova prietenia și de a aprofunda înțelegerea reciprocă dintre cele două popoare. Sperăm să colaborăm cu comunitatea română pentru a continua să răspândim prietenia și să aprofundăm cooperarea, să impulsivăm noi realizări în relațiile China-România și să realizăm dezvoltarea comună a celor două țări.

Îi doresc Simpozionului Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze» un succes deplin! Urez ca prietenia dintre China și România să dureze pentru totdeauna”, se arată în scrisoare.

Expoziție de artă vizuală

Mai trebuie spus că mâine, începând cu ora 17, în cadrul simpozionului, la Sala Clio a Complexului Muzeal Arad, va avea loc o expoziție de artă vizuală, sub genericul „China, istorie și contemporanitate”, având-o ca moderator pe prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Cooperării Româno-Chineze. Expoziția este organizată de Forum în parteneriat cu FotoClubPro Arad. Vor vorbi: prof. univ. dr. Lizica Mihuț; prof. Ludovic Notaros – jurnalist; dr. Andó Andrei, directorul Direcției de Comunicare, Strategii și Administrație Publică din cadrul Consiliului Județean Arad. „Vă invităm să aruncăm o privire... jurnalistică asupra unor metropole chinezești, în cadrul expoziției «China, istorie și contemporaneitate». Expoziția este o ocazie bună să observăm detaliile vieții din Luoyang, Jiaozuo, Kaifeng, Dengfeng, puțin cunoscute la noi dar metropole de nivel mondial”, susține Nelu Scripciuc, artist fotograf, președintele FotoClubPro Arad.

Ambasada Chinei transmite FELICITĂRI Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

Orlando Toader, NEWSAR.RO, 11 noiembrie 2019

Ambasada Republicii Populare Chineze în România i-a transmis o scrisoare de felicitare președintelui Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

În scrisoare, Excelența Sa Jiang Yu, ambasadoarea Chinei în România, o felicită pe Lizica Mihuț pentru organizarea celei de-a V-a ediții a Simpozionului Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze“, ce se desfășoară zilele acestea la Arad.

Textul scrisorii va fi citit în deschiderea simpozionului care va avea loc mâine la Sala Ferdinand a Palatului.

Textul scrisorii se regăsește integral la pag. 15 a prezentului volum.

China, în imagini la Complexul Muzeal Arad Forumul Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze și Complexul Muzeal Arad, în parteneriat cu FotoClubPro Arad, vă invită la evenimentul de prezentare al expoziției „China, istorie și contemporaneitate”.

Diana Toader, NEWSAR.RO, 11 noiembrie 2019,

Vernisajul expoziției ce poartă semnătura artistului fotograf Nelu Scripciuc va avea loc la Sala Clio” a Complexului Muzeal Arad, marți, 12 noiembrie, de la ora 17.

Vernisajul va fi prezentat de prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prof. Ludovic Notaros – Jurnalist și Adnei Andó, directorul Direcției de Comunicare, Strategii și Administrație Publică din cadrul Consiliului Județean Arad

Expoziția este inclusă în programul conferinței despre cultura și civilizația chineză, ediția a cincea, a Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

„Vă invităm să aruncăm o privire... jurnalistică asupra unor metropole chinezești, în cadrul expoziției «China, istorie și contemporaneitate». Expoziția este o ocazie bună să observăm detaliile vieții din Luoyang, Jiaozuo, Kaifeng, Dengfeng, puțin cunoscute la noi

dar metropole de nivel mondial”, a declarat artistul fotograf Nelu Scripciuc, președintele FotoClubPro Arad.

Expoziția este organizată de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și Complexul Muzeal Arad, în parteneriat cu FotoClubPro Arad, în cadrul celei de-a V-a ediții a Simpozionului Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze“, ce are loc la Arad în perioada 11 – 13 noiembrie.

Ediția a V-a a Simpozionului Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze» a fost o pledoarie pentru o DIPLOMAȚIE CURATĂ

Lucian Valeriu, CRITICARAD.RO, 12 noiembrie 2019

A V-a Ediție a Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” a început cu o scrisoare de empatie diplomatică adresată amfitrioanei evenimentului din partea Ambasadei Chinei în România în preziua sesiunii de prezentare a lucrărilor participanților la eveniment.

Redăm textul acestei scrisori:

„Stimată doamnă Lizica Mihuț,

Cu ocazia deschiderii Simpozionului Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze», permiteți-mi în numele Ambasadei Chinei în România și în numele meu personal, să vă acord sincere felicitări cu ocazia deschiderii acestui eveniment! Aș dori să-mi exprim sincera recunoștință și bun venit tuturor oaspeților și prietenilor care au avut grijă de dezvoltarea Chinei și au contribuit la prietenia dintre China și România. [...] Simpozionul Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze» [...] este deosebit de important pentru îmbunătățirea înțelegerii reciproce a celor două popoare și consolidarea prieteniei tradiționale dintre cele două părți, acesta fiind un cadou cultural pentru sărbătorirea a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre cele două țări. Eu personal și Ambasada Chinei în România, ne exprimăm sincera recunoștință față de dumneavoastră și față de toți invitații, pentru eforturile de a promova prietenia și de a aprofunda înțelegerea reciprocă dintre cele două popoare. Sperăm să colaborăm cu comunitatea română pentru a continua să răspândim prietenia și să aprofundăm cooperarea, să

impulsionăm noi realizări în relațiile China-România și să realizăm dezvoltarea comună a celor două țări.

Îi doresc Simpozionului Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze» un succes deplin! Urez ca prietenia dintre China și România să dureze pentru totdeauna.”

Marti, 12 noiembrie, la Arad, Sala Ferdinand a Palatului Administrativ i-a găzduit pe cei 27 de autori de lucrări, dar și pe tinerii și arădenii care au dorit să participe la eveniment. În parteneriat cu Centrul Municipal de Cultură, Consiliul Local Municipal și Asociația Con Brio, Simpozionul s-a remarcat prin prezențe academice de excepție, dar și printr-o diversitate a lucrărilor ce nu trebuie ignorată.

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, a deschis lucrările simpozionului:

„Momentul de astăzi este pentru noi un moment cu totul special. Cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze» este o ediție aniversară, care este dedicată împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie româno-chineze. Recent, E.S. Yu Jiang, ambasadorul R.P. Chineze în România, a declarat că țara sa nu-și uită vechii prieteni, iar România este un prieten vechi. Alături de noi se află cele mai importante personalități politice și cele mai importante personalități culturale ale Aradului. Domnul Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, are meritul remarcabil pentru promovarea relațiilor româno-chineze, care aproape nu existau până la venirea domnului Cionca la conducerea CJA. Primăria Arad e reprezentată de domnul viceprimar Ionel Bulbuc, Primăria Pecica e reprezentată de domnul viceprimar Miodrag Stanoiov, Colegiul Național Moise Nicoară de doamna prof. dr. Diana Achim, directorul instituției, Consiliul Local Municipal e reprezentat de doamna Mariana Cismașiu, și ne este alături și doamna dr. Corina Crișan, consilier județean”, a spus prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Prof. univ. dr. Ioan Biriș, vicepreședintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze a dat citire scrisorii de felicitare trimisă Forumului de E.S. Yu Jiang, ambasadorul R.P. Chineze în România pe care am citat-o mai sus.

Iustin Cionca – președintele Consiliului Județean Arad: *„De la preluarea mandatului, mi-am propus ca județul Arad să fie unul dintre actorii principali ai acestui parteneriat între România și China. Doamna președintă Lizica Mihuț a contribuit la familiarizarea arădenilor cu*

spiritul cultural chinez. Astfel se crează punți de comunicare accesibile publicului larg”.

Viceprimarul Aradului, Ionel Bulbuc: „*Ne bucurăm că și noi, la rândul nostru am reușit să contribuim la întărirea relațiilor de prietenie prin semnarea acordului de colaborare între Arad și orașul Jiangsu. Prietenia profundă dintre cele două popare s-a bazat pe încredere și respect reciproc*”, a spus Bulbuc, care a ținut să o felicite pe prof. univ. dr. Lizica Mihuț, pentru modul în care contribuie la întărirea relațiilor româno-chineze.

Despre prietenia româno-chineză au mai vorbit Mariana Cismașiu și Diana Achim, aceasta din urmă făcând și o prezentare a volumului al III-lea al lucrării „*Cultura și civilizația chineză. Dialoguri româno-chineze*”, după care a urmat prezentarea lucrărilor pregătite de cei 27 de participanți.

Simpozionul Dialoguri Româno-Chineze

ARADON.RO, 12 noiembrie 2019,

Cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”, în desfășurare la Arad.

Un eveniment de tradiție care a reușit să se impună în agenda culturală a județului. Simpozionului Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”, organizat de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze s-a desfășurat marți, 12 noiembrie, la Arad. Sala Ferdinand a Palatului Administrativ i-a găzduit pe cei 27 de autori de lucrări, dar și pe tinerii și arădenii care au dorit să participe la eveniment. În parteneriat cu Centrul Municipal de Cultură, Consiliul Local Municipal și Asociația Con Brio, Simpozionul s-a remarcat prin prezențe academice de excepție, dar și printr-o diversitate a lucrărilor ce nu trebuie ignorată.

Prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, a deschis lucrările simpozionului: „Momentul de astăzi este pentru noi un moment cu totul special. Cea de a V-a ediție a Simpozionului Internațional «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze» este o ediție aniversară, care este dedicată împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie româno-chineze. Recent, E.S. Yu Jiang, ambasadorul R.P. Chineze în România, a declarat că țara sa nu-și uită vechii prieteni, iar România este un prieten vechi. Alături de noi se află cele mai importante personalități politice și cele mai importante personalități culturale ale Aradului. Domnul Iustin

Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, are meritul remarcabil pentru promovarea relațiilor româno-chineze, care aproape nu existau până la venirea domnului Cionca la conducerea CJA. Primăria Arad e reprezentată de domnul viceprimar Ionel Bulbuc, Primăria Pecica e reprezentată de domnul viceprimar Miodrag Stanoiov, Colegiul Național Moise Nicoară de doamna prof. dr. Diana Achim, directorul instituției, Consiliul Local Municipal e reprezentat de doamna Mariana Cismașiu, și ne este alături și doamna dr. Corina Crișan, consilier județean”, a spus prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Felicitări de la Ambasadă

Prof. univ. dr. Ioan Biriș, vicepreședintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze a dat citire scrisorii de felicitare trimisă Forumului de E.S. Yu Jiang, ambasadorul R.P. Chineze în România. „Cu ocazia deschiderii Simpozionului Internațional «Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze», permiteți-mi în numele Ambasadei Chinei în România și în numele meu personal, să vă acord sincere felicitări cu ocazia deschiderii acestui eveniment! [...] Simpozionul Internațional „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” este deosebit de important pentru îmbunătățirea înțelegerii reciproce a celor două popoare și consolidarea prieteniei tradiționale dintre cele două părți, acesta fiind un cadou cultural pentru sărbătorirea a 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre cele două țări”, a transmis E.S. Yu Jiang.

Despre importanța relațiilor cu China a vorbit și Iustin Cionca: „De la preluarea mandatului, mi-am propus ca județul Arad să fie unul dintre actorii principali ai acestui parteneriat între România și China. Doamna președintă Lizica Mihuț a contribuit la familiarizarea arădenilor cu spiritul cultural chinez. Astfel se creează punți de comunicare accesibile publicului larg”.

Viceprimarul Ionel Bulbuc a ținut să menționeze că simpozionul a fost introdus în calendarul evenimentelor culturale ale municipiului. „Ne bucurăm că și noi, la rândul nostru am reușit să contribuim la întărirea relațiilor de prietenie prin semnarea acordului de colaborare între Arad și orașul Jiangsu. Prietenia profundă dintre cele două popoare s-a bazat pe încredere și respect reciproc”, a spus Bulbuc, care a ținut să o felicite pe prof. univ. dr. Lizica Mihuț, pentru modul în care contribuie la întărirea relațiilor româno-chineze.

Prezentarea volumului III

Despre prietenia româno-chineză au mai vorbit Mariana Cismașiu și Diana Achim, aceasta din urmă făcând și o prezentare a volumului al III-lea al lucrării „Cultura și civilizația chineză. Dialoguri româno-chineze”, după care a urmat prezentarea lucrărilor pregătite de cei 27 de participanți.

Retrospectiva anului 2019 la Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

Lucian Șerban, ARQ.RO, 5 decembrie 2019

E vremea bilanțului la Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, bilanț care a fost prezentat astăzi de președintele asociației, prof. univ. dr. Lizica Mișuț, care susține că toate activitățile de anul acesta desfășurate în ceea ce privește relațiile româno-chineze s-au aflat sub semnul împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China.

„E.S. Jiang Yu, ambasadorul Chinei în România a declarat că țara pe care o reprezintă nu-și uită prietenii vechi, iar România este un prieten vechi, care acum 48 de ani, la cea de a XXVI-a Adunare Generală a ONU a militat pentru ca Republica Populară Chineză să devină membră cu drepturi depline, ceea ce s-a și întâmplat”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mișuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Aceasta a ținut în continuare să sublinieze faptul că Aradul a fost vizitat de o delegație a Ambasadei Chinei în România, condusă de E.S. Jiang Yu, care spunea că avem oportunități mari pentru a realiza o colaborare pe mai multe planuri cu China (economic, cultural, educație ș.a.m.d.p.). „De remarcat că autoritățile arădene sprijină Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, Consiliul Local Municipal a votat proiectele noastre, iar colaborarea cu Centrul Municipal de Cultură este foarte bună”, a mai spus prof. univ. dr. Lizica Mișuț.

Anul în care a fost înființat Forumul

Președintele Forumului susține că poate cel mai important moment de anul acesta a fost înființarea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. „Este o expresie a activității pe care am avut-o până acum în ceea ce privește promovarea relațiilor româno-chineze. Vă reamintesc că Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze are doi vicepreședinți, domnul prof. univ. dr. Ioan Biriș, de la Timișoara, și doamna Daniela Pogeș Cocora, critic și editor din București, care va reprezenta mâine Forumul la recepția Ambasadei Chinei. Tot anul acesta s-a constituit Editura Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, editură care își propune să publice în condiții grafice excepționale cărți tematice. Prima carte a și apărut deja. Este vorba despre volumul «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze». Este o carte cu peste 400 de pagini care conține toate articolele apărute în presă despre activitatea noastră. Urmează volumul al IV-lea, care va apărea anul viitor. Deja am început munca în acest

sens”, a continuat prof. univ. dr. Lizica Miheu. Trebuie spus că și anul viitor va continua colaborarea între Forum și Asociația Con Brio, condusă de președintele Ana Maria Dragoș, asociație din care fac parte avocatul și sciitorul Viorica Popescu, conf. univ. dr. Liliana Bran, directorul Școlii Postliceale de Asistente Medicale, managerul Tabita Cristea și psihologul Ramona Pencea.

Copiii de la Grădinița Furnicuța au făcut cunoștință cu China

O altă activitate care trebuie punctată a fost cea de a V-a ediție a Simpozionului „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”, care a avut loc între 11 și 13 noiembrie. „*Au fost foarte multe lucruri noi, față de anul trecut. Spre exemplu, anul acesta a părut pentru prima dată în programul nostru o activitate desfășurată la o grădiniță, Grădinița Furnicuța. Au participat zece grupe de copii, dintre care nouă au făcut activități cu specific chinezesc, iar a zecea a prezentat un program de muzică și dansuri populare românești. Doamna Mariana Cismașiu, directoarea grădiniței, merită felicitări. Nu în cele din urmă, aș dori să mulțumesc presei pentru modul în care a reflectat activitatea noastră*”, a mai spus prof. univ. dr. Lizica Miheu.

În ceea ce privește simpozionul de anul acesta mai trebuie menționat că au participat 27 de autori care au studiat și au scris despre cultura și civilizația chineză.

În încheiere, Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio, a ținut să o felicite pe prof. univ. dr. Lizica Miheu pentru activitatea desfășurată în cadrul Forumului. „*În calitate de președinte al Asociației Con Brio pot spune că ne onorează colaborarea pe care o avem cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Toate cele șase membre suntem mândre de această colaborare. Vă felicit pentru activitatea dumneavoastră și vă doresc mult succes în continuare*”, a afirmat Ana Maria Dragoș.

BILANȚ de sfârșit de an la Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze

Orlando Toader, NEWSAR.RO, 6 decembrie 2019

Prof. univ. dr. Lizica Miheu, președintele Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, a făcut joi, 5 decembrie 2019, bilanțul activității pe anul care se încheie.

În fața presei și alături de colaboratoarele sale de la Asociația Con Brio, Ana Maria Dragoș – președinte, av. Viorica Popescu și conf. univ. dr. Liliana Bran, Lizica Miheu a prezentat bogata activitate a Forumului,

activitate care a stat în permanență sub aniversarea, în acest an, a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și Republica Populară Chineză.

Alături de înființarea Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, ai cărui vicepreședinți sunt prof. univ. dr. Ioan Biriș, de la Timișoara, și Daniela Pogea Cocora, critic și editor, de la București, anul 2019 a fost marcat de vizita la Arad a unei delegații a Ambasadei Chinei în România, condusă de Excelența Sa ambasadoarea Jiang Yu. Alt eveniment cu adevărat important a fost desfășurarea, la Arad, a celei de a V-a ediții a Simpozionului „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”, care a avut loc între 11 și 13 noiembrie, în cadrul căruia au prezentat lucrări nu mai puțin de 27 de autori.

Tot la ceas de bilanț, prof. univ. dr. Lizica Mișuț a ținut să remarce sprijinul de care se bucură Forumul din partea Consiliului Local Municipal și a Centrului Municipal de Cultură.

După trecerea în revistă a întregii activități a Forumului, Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio, a ținut să spună că, alături de colegile sale, se simte onorată de colaborarea cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

2019 a fost un an FAST pentru Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze [BILANȚ]

Lucian Valeriu, CRITICARAD.RO, 6 decembrie 2019

A fost „Conferința de presă a bilanțului pe anul 2019” la sediul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze – iar președintele asociației, prof. univ. dr. Lizica Mișuț, a enumerat cele 10 (+1) puncte „bifate pozitiv” în anul care stă să se-ncheie – menționând ca idee principală că „toate aceste activități s-au aflat sub semnul împlinirii a 70 de ani de relații diplomatice și de prietenie între România și China”.

„E.S. Jiang Yu, ambasadorul Republicii Populare Chineze în România a declarat că țara pe care o reprezintă nu-și uită prietenii vechi, iar România este un prieten vechi care, acum 48 de ani, la cea de a XXVI-a Adunare Generală a ONU a militat pentru ca Republica Populară Chineză să devină membră cu drepturi depline, ceea ce s-a și întâmplat”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mișuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Aceasta a ținut în continuare să enunțe în capul listei succeselor faptul că Aradul a fost vizitat de o delegație a Ambasadei Chinei în România, condusă de E.S. Jiang Yu, care spunea că avem oportunități mari pentru a realiza o

colaborare pe mai multe planuri cu China (economic, cultural, educație ș.a.m.d.p.). „De remarcat că autoritățile arădene sprijină Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, Consiliul Local Municipal a votat proiectele noastre, iar colaborarea cu Centrul Municipal de Cultură este foarte bună”, a mai spus prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Președintele Forumului spune că poate cel mai important moment de anul acesta a fost înființarea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

„Este o expresie a activității pe care am avut-o până acum în ceea ce privește promovarea relațiilor româno-chineze. Vă reamintesc că Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze are doi vicepreședinți, domnul prof. univ. dr. Ioan Biriș, de la Timișoara, și doamna Daniela Pogea Cocora, critic și editor din București, care va reprezenta mâine Forumul la recepția Ambasadei Chinei. Tot anul acesta s-a constituit Editura Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, editură care își propune să publice în condiții grafice excepționale cărți tematice. Prima carte a și apărut deja. Este vorba despre volumul «Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri Româno-Chineze». Este o carte cu peste 400 de pagini care conține toate articolele apărute în presă despre activitatea noastră. Urmează volumul al IV-lea, care va apărea anul viitor. Deja am început munca în acest sens”, a continuat prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Și anul viitor va continua colaborarea între Forum și Asociația „Con Brio” (o ONG foarte activă în spațiul public, condusă de Ana Maria Dragoș alături de avocatul-scriitor Viorica Popescu, conf. univ. dr. Liliana Bran (directorul Școlii Postliceale de Asistente Medicale), managerul Tabita Cristea și psihologul Ramona Pencea. Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio, a ținut să o felicite pe prof. univ. dr. Lizica Mihuț pentru activitatea desfășurată în cadrul Forumului: „În calitate de președinte al Asociației Con Brio pot spune că ne onorează colaborarea pe care o avem cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Toate cele șase membre suntem mândre de această colaborare. Vă felicit pentru activitatea dumneavoastră și vă doresc mult succes în continuare”.

O altă activitate care trebuie punctată a fost cea de a V-a ediție a Simpozionului „Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze” (11 – 13 noiembrie) care a pus în lumină nu mai puțin de 27 de autori care au studiat și au scris despre cultura și civilizația chineză. „Au fost foarte multe lucruri noi, față de anul trecut. Spre exemplu, anul acesta a părut pentru prima dată în programul nostru o activitate desfășurată la o grădiniță, Grădinița Furnicuța. Au participat zece grupe

de copii, dintre care nouă au făcut activități cu specific chinezesc, iar a zecea a prezentat un program de muzică și dansuri populare românești. Doamna Mariana Cismașiu, directoarea grădiniței, merită felicitări. Nu în cele din urmă, aș dori să mulțumesc presei pentru modul în care a reflectat activitatea noastră”, a încheiat prof. univ. dr. Lizica Mihuț.

Parteneriat pentru excelență

Lizica Mihuț și Ana Maria Dragoș, o colaborare pentru excelență

Andreea Pinteș, ARADON.RO / JURNAL ARĂDEAN, 23 decembrie 2019

În urmă cu patru ani, Asociația Con Brio, condusă de președintele Ana Maria Dragoș, a început colaborarea cu prof.univ.dr. Lizica Mihuț pentru dezvoltarea relațiilor româno-chineze. Încă de atunci, asociația a venit cu expertiză în cele mai importante domenii și alături de Casa Româno-Chineză Filiala Arad a impus un nivel ridicat al evenimentelor pe care le-au organizat. Anul acesta, prof.univ.dr. Lizica Mihuț a înființat, la Arad, Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, un forum național ce își are capitala la Arad. Asociația Con Brio a venit alături de Forum, continuând astfel tradiția colaborării.

Valoarea membrilor

Asociația Con Brio a adus împreună persoane de valoare, reprezentative din cele mai importante domenii: medicină (Liliana Bran), juridic (Viorica Popescu), psihologie (Ramona Pencea), marketing (Tabita Cristea), management (Ana Maria Dragoș). Având valoare și expertiză, Asociația a reușit să se impună în comunitate.

„Am marcat 4 ani de colaborare, ceea ce nu este puțin lucru. Pentru mine personal este o reușită să văd că această relație chiar a funcționat, am găsit un om extraordinar în persoana președintelui Con Brio, Ana Maria Dragoș, cu care am colaborat foarte bine încă de pe vremea când era manager la Centrul Cultural Județean. Așadar o fost o invitație pe care i-am lansat-o, dorind să gândim o asociație care să aducă strălucire activităților noastre. Asociația reprezintă o performanță în varii planuri, dar în primul rând în plan uman”, a punctat prof.univ.dr. Lizica Mihuț.

Pe de altă parte, Ana Maria Dragoș a subliniat: „Ne-am dorit de la început să venim cu oameni de valoare, să aducem un plus acțiunilor pe care le organizăm și ne-am bucurat de sprijinul doamnei Mihuț, în tot acest timp. Putem spune, fără ezitare, că Asociația Con Brio a ridicat ștacheta în ceea ce privește asociațiile arădene, pornind de la vizibilitate,

până la oamenii pe care îi susține și acțiunile în care este implicată. Vorbim de evenimente de înaltă clasă organizate în parteneriat cu Formul, cu o reprezentativitate impresionantă și o implicare tot mai mare a arădenilor, de la oficialități, la oameni de afaceri și școli”.

Realizările din 2019

În ceea ce privește activitatea Forumului și a Asociației în anul 2019, prof.univ.dr. Lizica Mihuț a menționat un faptul că „nu am avut controverse sau polemici”, fapt ce a confirmat că „activitățile noastre sunt apreciate, elaborate și au limite reale”.

„Cred că în acest an putem vorbi de două mari realizări: în primul rând constituirea Forumului pentru că ne-am dorit foarte mult să nu mai fim o filială, deși am colaborat foarte bine cu structura de la București, dar am dorit să facem noi un Forum național. Am păstrat în continuare relația deosebită cu Centrul pe care sperăm să o dezvoltăm și pe viitor. În ceea ce privește Filiala din Arad a Casei Româno-Chineze, aceasta va funcționa în continuare, documentația fiind predată către cei care vor dori să se ocupe pe viitor. A doua mare realizare a noastră a fost organizarea Simpozionului Internațional Cultură și Civilizație Chineză, un eveniment care reunește nu doar prezentări de lucrări, ci și expoziții de artă fotografică, momente artistice pregătite de școli – și aici aș vrea să amintesc în mod special implicarea doamnei Mariana Cismașiu de la Grădinița „Furnicuța”. Nu în ultimul rând în acest an a văzut lumina tiparului cel de al treilea volum al cărții care cuprinde toate lucrările prezentate în cadrul Simpozionului, dar și articole din presă cu referire la activitatea Forumului. Cartea devine o referință în ceea ce privește relațiile româno-chineze, în acest an volumul având peste 400 de pagini”, a mărturisit Mihuț.

Planuri pentru 2020

Ce planuri au Lizica Mihuț și Ana Maria Dragoș pentru 2020? Desigur își doresc o consolidare și o dezvoltare a colaborării între cele două entități, dar nu numai. „Ne propunem ca în 2020 să organizăm o activitate de anvergură și la Pecica, acolo unde se află primul Club Pro China din România. De asemenea, ne gândim la o dezvoltare a relațiilor cu instituțiile locale – Centrul de Cultură Județean, Centrul Municipal de Cultură, Primăria Arad, Consiliul Județean Arad, cărora le mulțumim pentru sprijinul din acest an, gândindu-ne că Forumul nu face politica Chinei în România, ci practic dezvoltăm politica Aradului în raport cu Republica Populară Chineză. În ceea ce privește activitatea Consiliului Județean în China, relații reluate după aproximativ 20 de ani, consider că ar fi oportun ca aceste vizite de restabilire a relațiilor să fie mult mai bine reprezentate în mass-media, prezența unui ziarist în delegațiile respectiv

fiind esențială”, a transmis Lizica Mihuț.

Relații deosebite cu Ambasada

Forumul Colaborării și Prieteniei Româno-Chineze Arad a dezvoltat, prin prof.univ.dr. Lizica Mihuț, relații deosebit de importante cu Ambasada Chinei la București. Ambasada a sprijinit toate activitățile Forumului, iar prezența la Arad a ambasadorului E.S. Jiang Yu a confirmat că orașul de pe Mureș este un nod extrem de important în relaționarea România-China.

A fost lansat cel de al treilea volum al cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno – Chineze”

Livia Pădureț, NEWSAR.RO, 23 ianuarie 2020

Cel de al treilea volum al cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze” a fost lansat astăzi, în Sala „Vasile Goldiș” a Consiliului Județean.

La evenimentul lansării au fost prezenți atât colaboratori ai prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze, care au muncit cot la cot cu ea pentru realizarea cărții, cât și oficialitățile arădene.

Cele din urmă (președintele CJA Iustin Cionca, Andrei Andó – director în CJA, subprefectul Olimpia Popa și Diana Achim, directorul Colegiului Național „Moise Nicoară”) au luat cuvântul pe rând, exprimând mulțumirea lor pentru acast volum și laudând pe bună dreptate munca grea, dar cu rezultate excelente, pe care prof. univ. dr. Lizica Mihuț și echipa cu care a lucrat a realizat-o prin a treia ediție a cărții.

Ceea ce face atât de deosebită această carte este pasiunea pe care a avut-o fiecare dintre participanți, la scrierea ei. Un număr de 100 de pagini ale volumului au fost realizate de un grup de elevi și profesori de la Colegiul Național Moise Nicoară. Ei au fost provocați la descoperirea culturii chinezești, care s-a dovedit, după spusele lor, a nu fi chiar atât de diferită de cea română.

„Vreau să mulțumesc în primul rând domnului Iustin Cionca pentru că, în ultimii 20 de ani, relația cu China a stagnat, iar acum președintele CJA împreună cu Directorul de Strategii, Andrei Andó au reluat o relație cu Hainanul. Mulțumirile mele merg și primarului orașului Pecica, Petru Antal, care a colaborat cu noi și care sper că va fi alături de noi și anul acesta.”, afirmă prof. univ. dr. Lizica

Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze.

Aceasta a ținut să lămurească o confuzie care se tot face între Casa Româno-Chineză și Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Casa s-a înființat acum 4 ani, a fost o filială a celei din București, iar cu sprijinul Ambasadei s-a elaborat Forumul, care este o sumă de influenceri. Nu sunt mii de fani ai Chinei, ci o reuniune a influencerilor la nivel național.

„Îi mulțumesc Dianei Achim, directorului Colegiului Național Moise Nicoară. Când am vorbit cu ea și i-am solicitat pagini pentru această carte, mă gândeam la 20-30 de pagini. Faptul că au fost scrise 100 de pagini de către elevi și profesori ai Colegiului este o dovadă că la Arad avem una dintre cele mai bune școli, că Moise Nicoară duce mai departe tradiții strălucite în învățământ, dar și că elevii sunt în stare să înfățișeze domenii mai puțin cunoscute a culturii și civilizației chineze. Trebuie să amintim că finanțarea este printr-un proiect al Centrul Municipal Cultural Arad. Mă bucur că suntem aici. Suntem cu toții împreună pentru Arad și pentru relația Aradului cu China”, concluzionează Lizica Mihuț.

Va urma, curând, și cel de al patrulea volum al cărții.

Volumul al III-lea al cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze” a fost lansat în sala „Vasile Goldiș” a C.J. Arad

Lucian Valeriu, CRITIC ARAD, 24 ianuarie 2020,

Cel de-al treilea volum al cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze” a fost lansat joi după-amiaza – iar evenimentul a umplut încăpătoarea sală „Vasile Goldiș”, cea în care se țin și ședințele Consiliului Județean Arad.

La prezidiu au fost prezenți, pe lângă autoarea proiectului editorial, prof. univ. dr. Lizica Mihuț, în calitate de președinte Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, președintele CJA Iustin Cionca, Andrei Andó, director în CJA, subprefectul Olimpia Popa și prof. Diana Achim, director al Colegiului Național „Moise Nicoară”, care au luat cuvântul pe rând.

„Vreau să mulțumesc în primul rând domnului Iustin Cionca pentru că, în ultimii 20 de ani, relația cu China a stagnat, iar acum

președintele CJA împreună cu Directorul de Strategii, Andrei Andó au reluat o relație cu Provincia Hainan. Mulțumirile mele merg și primarului orașului Pecica, Petru Antal, care a colaborat cu noi și care sper că va fi alături de noi și anul acesta.” a ținut să-și eticheteze gazdele pe reușita proiectului Lizica Mihuț.

De remarcat că 100 de pagini (o pătrime din volum) ale acestei ediții au fost realizate de un grup de elevi și profesori de la Colegiul Național Moise Nicoară – act prin care cu toții mărturisesc că au descoperit o „nouă poartă” spre o lume pe care, anterior acestei provocări, o priveau dintr-o perspectivă mai translucidă... să zicem.

„De altfel, îi mulțumesc directorului Colegiului Național Moise Nicoară. Când am vorbit cu ea și i-am solicitat pagini pentru această carte, mă gândeam la 20-30 de pagini. Faptul că au fost scrise 100 de pagini de către elevi și profesori ai Colegiului este o dovadă că la Arad avem una dintre cele mai bune școli, că Moise Nicoară duce mai departe tradiții strălucite în învățământ, dar și că elevii sunt în stare să înfățișeze domenii mai puțin cunoscute a culturii și civilizații chineze.”

Președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze a ținut să mulțumească și pentru cotribuția financiară a municipalității: „Trebuie să amintim că finanțarea este printr-un proiect al Centrul Municipal Cultural Arad. Mă bucur că suntem aici. Suntem cu toții împreună pentru Arad și pentru relația Aradului cu China.”

Cel de al III-a volum al cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze” a fost lansat la CJA

Lucian Șerban, ARQ, 24 Ianuarie 2020

Sala „Vasile Goldiș” a Consiliului Județean Arad a găzduit, ieri, lansarea celui de al treilea volum al cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze”. Volumul, apărut sub egida Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, cuprinde lucrări elaborate cu prilejul simpozionului anual dedicat prieteniei dintre cele două popoare.

Cel de al III-a volum al cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze” a fost lansat la CJA

Printre cei care au dorit să fie alături de prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, s-au numărat Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, subprefectul Olimpia Popa, Diana Achim, directorul Colegiului Național „Moise Nicoară”, Andrei Ando, directorul Direcției de

Comunicare, Strategii și Administrație Publică din cadrul CJA, membrele Asociației Con Brio, precum și numeroși colaboratori și prieteni ai Forumului. „Vreau să mulțumesc în primul rând domnului Iustin Cionca pentru că, în ultimii 20 de ani, relația cu China a stagnat, iar acum președintele CJA împreună cu directorul de Strategii, Andrei Ando, au reluat o relație cu Hainanul. Mulțumirile mele merg și primarului orașului Pecica, Petru Antal, care a colaborat cu noi și care sper că va fi alături de noi și anul acesta [...] De altfel, îi mulțumesc și directorului Colegiului Național Moise Nicoară. Când am vorbit cu doamna Diana Achim și i-am solicitat pagini pentru această carte, mă gândeam la 20-30 de pagini. Faptul că au fost scrise 100 de pagini de către elevi și profesori ai Colegiului este o dovadă că la Arad avem una dintre cele mai bune școli, că Moise Nicoară duce mai departe tradiții strălucite în învățământ, dar și că elevii sunt în stare să înfățișeze domenii mai puțin cunoscute ale culturii și civilizației chineze. Trebuie să amintim că finanțarea este printr-un proiect al Centrul Municipal de Cultură Arad. Mă bucur că suntem aici. Suntem cu toții împreună pentru Arad și pentru relația Aradului cu China”, le-a spus celor prezenți prof. univ dr. Lizica Mișuț.

Au mai vorbit Iustin Cionca, Andrei Ando, Olimpia Popa și Diana Achim, care au ținut să remarce munca depusă de președintele Forumului împreună cu echipa sa, fără de care nu ar fi fost posibilă realizarea volumului.

În încheiere mai trebuie spus că în curând va ieși de sub tipar cel de al patrulea volum al cărții.

A fost lansată cea de-a treia ediție a cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze”

Claudia Untaru, ZIARDEARAD.RO, 24 Ianuarie 2020

Cea de-a treia ediție a cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze” a fost lansată joi, la Consiliul Județean Arad.

Alături de prof. univ. dr. Lizica Mișuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze au participat colaboratorii, dar și reprezentanții administrației locale și județene.

Despre carte și munca depusă au vorbit: președintele CJA, Iustin Cionca, Andrei Andó, director CJA, subprefectul Olimpia Popa și Diana Achim.

Un număr de 100 de pagini ale acestei ediții au fost realizate de un grup de elevi și profesori de la Colegiul Național Moise Nicoară. Ei au fost provocați la descoperirea culturii chinezești, care s-a dovedit, după spusele lor, a nu fi chiar atât de diferită de cea română.

„Vreau să mulțumesc în primul rând domnului Iustin Cionca pentru că, în ultimii 20 de ani, relația cu China a stagnat, iar acum președintele CJA împreună cu Directorul de Strategii, Andrei Andó au reluat o relație cu Hainanul. Mulțumirile mele merg și primarului orașului Pecica, Petru Antal, care a colaborat cu noi și care sper că va fi alături de noi și anul acesta. Trebuie să amintim că finanțarea este printr-un proiect al Centrul Municipal Cultural Arad. Mă bucur că suntem aici. Suntem cu toții împreună pentru Arad și pentru relația Aradului cu China”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze.

Studiul despre cultura și civilizația culturii chineze nu se va orpi aici, deoarece va urma și cea de-a patra ediție a cărții.

A fost lansat cel de-al treilea volum al cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze”

Claudia Gavra, GLSA.RO, 25 ianuarie 2020

Sala „Vasile Goldiș” a Consiliului Județean Arad a fost neîncăpătoare, joi, la lansarea cărții „Cultura și civilizația chineză – Dialoguri Româno-Chineze”, volumul al treilea. Cea de-a treia ediție, lansată de Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, prezintă mai multe lucrări cu ocazia simpozionului anual dedicat parteneriatului dintre cele două state.

La lansarea volumului antemenționat, au luat cuvântul prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, subprefectul Olimpia Popa, Diana Achim, directorul Colegiului Național „Moise Nicoară”, Andrei Ando, directorul Direcției de Comunicare din cadrul CJA.

Lansare la Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze Cel de al treilea volum al cărții „Cultură și civilizație chineză – Dialoguri Româno-Chineze” a fost lansat, oficial

Andreea Pinteș, ARADON.RO / JURNAL ARĂDEAN, 28 ianuarie 2020

ARAD. Confucius spunea că „nu poți deschide o carte fără să înveți ceva”, un proverb chinezesc care vine să confirme faptul că o carte aduce cu ea întotdeauna o informație nouă și o învățătură. Cel de al treilea volum al cărții „Cultură și civilizație chineză – Dialoguri Româno – Chineze” este fără doar și poate o carte din care se poate învăța. Volumul a fost lansat la sfârșitul săptămânii trecute de către Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, condus de președintele prof.univ.dr. Lizica Mihuț, în sala „Vasile Goldiș” a Consiliului Județean Arad. Evenimentul a fost unul deosebit, în sala Consiliului Județean Arad fiind prezenți o mare parte dintre cei care au contribuit cu lucrări în volumul de față. Lansarea de carte a fost coordonată de Andrei Ando, director în cadrul CJA, din prezidiu făcând parte Olimpia Popa – subprefect al județului Arad, Iustin Cionca – președintele Consiliului Județean Arad, prof. Diana Achim – directorul Colegiului Național „Moise Nicoară” Arad și prof.univ.dr. Lizica Mihuț. Reprezentanții autorităților locale au adus mulțumiri în mod special doamnei Lizica Mihuț pentru activitatea intensă desfășurată în dezvoltarea relațiilor româno-chineze și au apreciat volumul lansat ca fiind un reper în acest sens.

Prof.univ.dr. Lizica Mihuț a punctat: „Vreau să mulțumesc în primul rând domnului Iustin Cionca pentru că, în ultimii 20 de ani, relația cu China a stagnat, iar acum președintele CJA împreună cu directorul de Strategii, Andrei Ando, au reluat o relație cu Hainanul. Mulțumirile mele merg și primarului orașului Pecica, Petru Antal, care a colaborat cu noi și care sper că va fi alături de noi și anul acesta. De altfel, îi mulțumesc și directorului Colegiului Național Moise Nicoară. Când am vorbit cu doamna Diana Achim și i-am solicitat pagini pentru această carte, mă gândeam la 20-30 de pagini. Faptul că au fost scrise 100 de pagini de către elevi și profesori ai Colegiului este o dovadă că la Arad avem una dintre cele mai bune școli, că «Moise Nicoară» duce mai departe tradiții strălucite în învățământ, dar și că elevii sunt în stare să înfățișeze domenii mai puțin cunoscute ale culturii și civilizației chineze. Trebuie să amintim că finanțarea este printr-un proiect al Centrul Municipal de Cultură Arad.

Mă bucur că suntem aici. Suntem cu toții împreună pentru Arad și pentru relația Aradului cu China”.

Volumul a fost realizat și editat sub ediga Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, un forum național cu sediul la Arad care reunește oameni influenți din diferite domenii, oameni care prin experiența și pregătirea lor pot aduce plus-valoare în dezvoltarea acestor relații internaționale. Nu în ultimul rând trebuie amintit că Asociația Con Brio, prin membrele sale, a avut un rol foarte important în editarea și realizarea acestui volum. În acest moment se află în lucru cel de al patrulea volum.

100 de pagini de la „Moise Nicoară”

Volumul al treilea al cărții „Cultură și civilizație chineză – Dialoguri Româno – Chineze” cuprinde o muncă impresionantă a elevilor și profesorilor coordonatori de la Colegiul „Moise Nicoară” Arad. Echipa de la „Moise” a prezentat un material de 100 de pagini despre cultura chinezească și valențele ei în corespondență cu cea românească.

Solidaritate pentru China

Andreea Pinteș, ARADON/JURNALUL ARĂDEAN, 18 februarie 2020

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze a transmis, prin președintele prof.univ.dr. Lizica Mihaș, compasiunea și solidaritatea cu poporul chinez.

Momentele extrem de grele prin care trece China nu au rămas fără ecou la Arad. Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, o entitate națională ce reunește oameni influenți din cele mai importante domenii, a fost prima instituție care și-a subliniat suportul și compasiunea pentru China.

„China trăiește niște situații absolut fără precedent. În aceste momente extrem de dificile toată lumea de suflet este alături de China și ne dorim această epidemie să fie foarte rapid eradicată. Eu aș vrea să transmit din partea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze că suntem alături de poporul chinez care duce o bătălie eroică în aceste zile, într-o situație foarte grea. Dar trebuie subliniat și faptul că Guvernul chinez a luat măsuri excepționale și a demonstrat responsabilitate și o abordare riguroasă oprind virusul ucigaș în China și răspândirea sa în

lume. Wuhanul are 11 milioane de locuitori, iar regiunea are de 4 ori teritoriul României, fiind extrem de greu să limitezi virusul, iar eforturile sunt considerabile. Sperăm să se descopere cât mai curând antidotul”, a punctat în cadrul unei conferințe de presă prof.univ.dr Lizica Mihuț, președintele Forumului.

Mai mult, prof.univ.dr. Mihuț a subliniat și ideile expuse într-un interviu de către E.S. Ambasadorul Chinei, Jiang Yu, care a făcut o pledoarie profundă „pentru fapte nu frică, pentru știință nu zvonuri, pentru solidaritate nu stigmatizări”.

Mesajele Con Brio

Prezente la conferința de presă au fost și arădencele care fac parte din Asociația Con Brio, o asociație implicată activ în evenimentele și acțiunile Forumului. În acest context, președintele Ana Maria Dragoș a subliniat: „Trebuie să privim cu încredere pentru că există și foarte multe cazuri de vindecare, de persoane care au fost în contact cu virusul și s-au vindecat sau chiar nu s-au îmbolnăvit. China va merge înainte și va ieși întărită”.

La rândul său Tabita Cristea a transmis că „în acest moment îmi doresc pentru China ca Dumnezeu să aibă milă de ei și să le dea vindecare. Și știm că se spune că ceea ce nu te omoară, te întărește, cred că exact aceasta este situația lor acum”. Medicul Liliana Bran a afirmat: „În primul rând îmi exprim compasiunea, în al doilea rând administrația pentru modul în care s-au mobilizat și în al treilea rând trebuie să amintim și lucrurile concrete pe care le știm: virusul trăiește 9 zile pe suprafețe având o rezistență foarte mare, dar în același timp este distrus de ultraviolete, este distrus a peste 65 de grade, și de alcool sau de alte substanțe dezinfectante simple”.

Ramona Pencea, psihoterapeut a transmis un mesaj al sufletului: „Eu am încredere în Dumnezeu și în spiritul acestui popor. În viață întâlnim evenimente dramatice, noi ca popor vechi am trecut prin astfel de situații. Nimic nu este întâmplător. Dacă China este lovită astăzi de acest eveniment dramatic, cred că avem cu toții de învățăm o mare lecție: congruență și empatie. Să ne amintim că suntem pe calea empatiei, așa cum susțin religiile din China. Avem nevoie de o reîntoarcere la spirit.

Din lecțiile dramatice vom învăța”. În cele din urmă, avocatul și scriitorul Viorica Popescu a specificat: „Toată umanitate a primit această lecție dramatică. Cred că se va găsi o rezolvare, în cele din urmă, dar cred că toate mințile din medicină ar trebui să dea dovadă de o solidarizare internațională”.

O masterandă în China

Prezentă la conferința de presă a fost și Paula Gherghina, o tânără arădeană masterandă în China. Aceasta a vorbit despre sistemul de învățământ chinez și a explicat: „În acest moment ne este interzis să ne întoarcem în China. Cu toate acestea cursurile le continuăm, în format online. Mai mult, eu fiind bursieră chiar îmi primesc bursa în continuare, deși pentru moment nu pot fi fizic la universitate”.

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și Asociația Con Brio au transmis mesaje de solidarizare cu China

Lucian Șerban, ARQ, 18 Feb 2020

Conducerea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și membrele Asociației Con Brio au transmis astăzi un mesaj de solidarizare cu China, țară care trece prin momente dramatice, din cauza coronavirusului descoperit la Wuhan.

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și Asociația Con Brio au transmis mesaje de solidarizare cu China

Prof. univ. dr. Lizica Mișu, președintele Forumului, susține că măsurile luate de China pentru oprirea răspândirii coronavirusului în țară, sunt măsuri care opresc răspândirea virusului în întreaga lume. „Suntem alături de China care trece în aceste momente printr-o situație fără precedent. Situația este foarte grea, Guvernul chinez a luat măsuri excepționale, riguroase, care duc la oprirea răspândirii virusului în țară și în întreaga lume. Wuhan, orașul în care a izbucnit epidemia, are 11 milioane de locuitori, adică jumătate din populația României, iar regiunea în care se află are de patru ori suprafața României. Este deci foarte greu să se limiteze răspândirea virusului ucigaș, dar sperăm că efectele se vor vedea cât mai curând. În aceste condiții, E.S. Jiang Yu, ambasadorul Republicii Populare Chineze la București, a făcut o pledoarie profundă pentru fapte, nu frică, pentru știință, nu zvonuri, pentru solidaritate, nu stigmatizări”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mișu.

Încredere în statul chinez

În aceeași ordine de idei, membrele Asociației Con Brio au susținut că au încredere că statul chinez va reuși să treacă cu bine peste această încercare. „Să privim cu încredere, pentru că sunt oameni care se vindecă. De asemenea, au existat persoane care au intrat în contact cu cei care s-au îmbolnăvit și nu au luat virusul. De altfel, China a luat mai multe măsuri decât cele cerute de Organizația Mondială a Sănătății. Sunt sigură că situația va fi stopată și China va merge înainte”, susține Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio. Tabita Cristea și-a manifestat speranța că epidemia va fi eradicată cât mai curând, iar experiența va întări poporul chinez. „Ce îmi doresc eu pentru China și chinezi în momentul de față este ca Dumnezeu să aibă milă de ei, să îi vindece, să le dea pace și liniște. Sperăm că experiența aceasta îi va face mai puternici”, a spus Tabita Cristea. Medicul Liliana Bran a vorbit apoi despre coronavirus și despre metodele folosite în lupta cu acesta. „Nu pot să am decât gânduri bune pentru ei, compasiune și admirație pentru modul în care s-au organizat”, a declarat Liliana Bran. Psihologul Ramona Pencea susține că pentru depășirea acestor momente este nevoie de o reîntoarcere la știință și la spirit. „Am încredere atât în Dumnezeu, cât și în spiritul acestui popor. Avem de învățat cu toții o mare lecție, de congruență, de empatie”, afirmă Ramona Pencea, în timp ce avocata Viorica Popescu vorbește despre o lecție dramatică, îngrozitoare, pe care a primit-o întreaga umanitate. „Toate mințile strălucite din medicină, din știință trebuie să se solidarizeze”, susține Viorica Popescu.

Studentilor străini li s-a interzis să revină în China

Paula Gherghina, masterandă la Beijing, afirmă că studenților străini, care se aflau în afara Chinei în momentul izbucnirii epidemiei li s-a interzis să se întoarcă în țară, pentru a-i feri de coronavirusul ucigaș. Vor putea însă să-și continue studiile de acasă, on-line, iar bursierii vor continua să-și primească bursele. „Am venit în România în ianuarie, după terminarea cursurilor, când eu personal nu știam de existența virusului. Ulterior am fost anunțați că ni se interzice să ne întoarcem. Am păstrat însă legătura cu prietenii care au rămas acolo. Unii nu au ieșit de trei săptămâni din casă. Au fost anunțați să-și facă provizii, și-au făcut, dar nu sunt panicați de existența virusului”, povestește Paula Gherghina.

Compașiune și solidaritate de la Arad pentru poporul chinez

Claudia Untaru, ZIAR DE ARAD, 18 Februarie 2020

O parte dintre arădeni sunt alături de poporul chinez și își transmit compasiunea și solidaritatea. Este vorba despre Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze condus de către prof.univ.dr. Lizica Mișuț.

În cadrul unei conferințe de presă la care au luat parte și doamnele din Asociația Con Brio dar și o tânără masterandă în China s-a vorbit despre situația cu care se confruntă țara amintită.

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este o entitate națională ce reunește oameni influenți din cele mai importante domenii.

„China trăiește niște situații absolut fără precedent. Aș vrea să vă spun că toată lumea de suflet este alături de China în aceste momente dificile. Este o epidemie pe care ne-o dorim foarte mult încheiată. Venind pe neașteptate ea a determinat zvonuri, a determinat informații false și tot felul de teorii ale conspirației. Eu aș vrea să transmit din partea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze pe țară că suntem alături de poporul chinez care duce o bătălie eroică în aceste zile. Economia poate să aibă mari probleme până la urmă. Situația este foarte grea, dar să subliniem că și Guvernul chinez a luat măsuri excepționale și a demonstrat reponsabilitate și o abordare profundă și riguroasă și în fond oprind virusul ucigaș în China împiedică răspândirea sa în lume. Aș vrea să precizez că Wuhanul are 11 milioane de locuitori, adică mai mult de jumătate din România că lumea zice de ce nu limitează, iar regiunea are de 4 ori teritoriul României. Este extrem de greu să limitezi virusul ucigaș, eforturile sunt considerabile. Totodată vreau să amintesc cuvintele pe care E.S. Ambasadorul Chinei, Jiang Yu le-a spus într-un interviu: «pentru fapte nu frică, pentru știință nu zvonuri, pentru solidaritate nu stigmatizări»», a declarat prof.univ.dr. Lizica Mișuț.

Apoi președintele Forumului a îndemnat fiecare membră a Asociației Con Brio să rostească câteva cuvinte de încurajare pentru poporul Chinez.

„Trebuie să privim cu încredere pentru că există și foarte multe cazuri de vindecare, de persoane care au fost în contact cu virusul și s-au vindecat sau chiar nu s-au îmbolnăvit. China va merge înainte și va ieși întărită», a spus președintele Asociației, Ana Maria Dragoș.

Tabita Cristea a spus că: „Ce îmi doresc pentru China în momentul acesta: Dumnezeu să aibă milă de ei și să le dea vindecare, pace, liniște. Ce nu te omoară, te întărește, cred că experineța asta părin care trec să îi facă mai puternici”.

A urmat medicul Liliana Bran care a afirmat: „În primul rând îmi exprim compasiunea, în al doilea rând administrația pentru modul în care s-au mobilizat și în al treilea rând trebuie să amintim și lucrurile concrete pe care le știm: virusul trăiește 9 zile pe suprafețe având o rezistență foarte mare, dar în același timp este distrus de ultraviolete, este distrus a peste 65 de grade, și de alcool sau de alte substanțe dezinfectante simple”. Psihoterapeutul Ramona Pencea a transmis: „Eu am încredere în Dumnezeu și în spiritul acestui popor. În viață întâlnim evenimente dramatice, noi ca popor vechi am trecut prin astfel de situații. Nimic nu este întâmplător. Dacă China este lovită astăzi de acest eveniment dramatic, cred că avem cu toții de învățăm o mare lecție: congruență și empatie. Să ne amintim că suntem pe calea empatiei, așa cum susțin religiile din China. Avem nevoie de o reîntoarcere la spirit. Din lecțiile dramatice vom învăța”. Viorica Popescu, avocat a spus: „Este o lecție dramatică, îngrozitoare care a primit-o poporul Chinez, dar nu numai el a primit-o. Toată umanitate a primit această lecție dramatică. Cred că se va găsi o rezolvare, este ajutorul lui Dumnezeu care le rezolvă pe toate, în cele din urmă, dar cred că toate mințile din medicină ar trebui să dea dovadă de o solidarizare internațională”.

Paula Gherghina este tânăra arădeancă care studiază în China și care a revenit acasă în luna ianuarie, exact cu câteva zile să se afle de coronavirus. Momentan ea nu se poate întoarce acolo, iar cursurile îi sunt predate online. Paula este acum masterandă în China și are și bursă. Arădeanca a declarat că ține legătura cu colegii de acolo, care timp de trei săptămâni au stat doar în casă.

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și Asociația CON BRIO – mesaje de solidaritate, compasiune și empatie pentru criza cauzată de coronavirus

Critic Arad, 18 februarie 2020

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și ONG-ul „Con Brio” și-au exprimat astăzi, în cadrul unei conferințe de presă susținută la sediul de pe Bulevardul Revoluției, compasiunea,

solidaritatea și empatia cu poporul chinez, care trece prin cea mai mare criză mediatică din ultimele decenii cauzată de epidemia de coronavirus. Este demn de menționat că Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, este prima instituție la nivel național care și-a exprimat oficial suportul și compasiunea pentru China.

Prezentă la conferința de presă a fost și Paula Gherghina, o tânără arădeană masterandă la Beijing, care a vorbit despre sistemul de învățământ chinez și a explicat... ciudata situație prin care trece: „În acest moment ne este interzis să ne întoarcem în China. Cu toate acestea cursurile le continuăm, în format online. Mai mult, eu fiind bursieră chiar îmi primesc bursa în continuare, deși pentru moment nu pot fi fizic la universitate”.

Mesaje de compasiune și încurajare

„China trăiește niște situații absolut fără precedent. În aceste momente extrem de dificile toată lumea de suflet este alături de China și ne dorim această epidemie să fie foarte rapid eradicată. Aș vrea să transmit din partea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze că suntem alături de poporul chinez care duce o bătălie eroică în aceste zile, într-o situație foarte grea. Trebuie subliniat și faptul că Guvernul R.P. Chineze a luat măsuri excepționale și a demonstrat reponsabilitate și o abordare riguroasă, oprind virusul ucigaș în China și luptând contra răspândirii sale. Wuhanul are 11 milioane de locuitori, este o regiune imensă, care are de 4 ori teritoriul României, fiind extrem de greu să limitezi virusul, iar eforturile sunt considerabile. Sperăm să se descopere cât mai curând antidotul”, a spus prof.univ.dr Lizica Mihuț, președintele Forumului, accentuând ideile expuse într-un interviu (pentru ziarul Libertatea) de către E.S. Ambasadorul Chinei, Jiang Yu, care a făcut o pledoarie „pentru fapte, nu frică, pentru știință, nu zvonuri, pentru solidaritate, nu stigmatizări”.

Președintele Asociației „Con Brio”, Ana Maria Dragoș: „Trebuie să privim cu încredere pentru că există și foarte multe cazuri de vindecare, de persoane care au fost în contact cu virusul și s-au vindecat sau chiar nu s-au îmbolnăvit. China va merge înainte și va ieși întărită”. La rândul său Tabita Cristea a transmis că „în acest moment îmi doresc pentru China ca Dumnezeu să aibă milă de ei și să le dea vindecare. Și știm că se spune că ceea ce nu te omoară, te întărește, cred că exact aceasta este situația lor acum”.

Dr. Liliana Bran: „În primul rând îmi exprim compasiunea, în al doilea rând administrația pentru modul în care s-au mobilizat și în al

treilea rând trebuie să amintim și lucrurile concrete pe care le știm: virusul trăiește 9 zile pe suprafețe având o rezistență foarte mare, dar în același timp este distrus de ultraviolete, este distrus la peste 65 de grade, de alcool sau de alte substanțe dezinfectante simple”.

Ramona Pencea, psihoterapeut: „Eu am încredere în Dumnezeu și în spiritul acestui popor. În viață întâlnim evenimente dramatice, noi ca popor vechi am trecut prin astfel de situații. Nimic nu este întâmplător. Dacă China este lovită astăzi de acest eveniment dramatic, cred că avem cu toții de învățăm o mare lecție: congruență și empatie. Să ne amintim că suntem pe calea empatiei, așa cum susțin religiile din China. Avem nevoie de o reîntoarcere la spirit. Din lecțiile dramatice vom învăța”.

Avocatul și scriitorul Viorica Popescu: „Toată umanitate a primit această lecție dramatică. Cred că se va găsi o rezolvare, în cele din urmă, dar cred că toate mințile din medicină ar trebui să dea dovadă de o solidarizare internațională”.

Mesaje de SOLIDARITATE cu China din partea Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze și Asociației Con Brio

Orlando Toader, NEWSAR, 19 februarie 2020A

Forumul Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze și Asociația Con Brio au transmis, într-o conferință de presă, un mesaj de solidaritate cu Republica Populară Chineză, țară care duce lupte dramatice împotriva coronavirusului.

Prima care a luat cuvântul a fost prof. univ. dr. Lizica Mișuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze.

„Suntem alături de poporul chinez, care duce o luptă eroică în aceste zile”, a declarat Lizica Mișuț, care a remarcat faptul că guvernul chinez a luat măsuri excepționale pentru oprirea răspândirii virusului în țară și în lume. Aceasta a subliniat faptul că Wuhan, orașul în care a izbucnit epidemia, are 11 milioane de locuitori, adică jumătate din populația României, iar regiunea în care se află acesta are de patru ori suprafața României. „Este, deci, foarte greu să se limiteze răspândirea virusului”, a spus Lizica Mișuț, exprimându-și speranța că efectele

măsurilor luate de guvernul chinez se vor vedea cât mai curând. Președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze a făcut trimitere și la declarația Excelenței Sale Jiang Yu, ambasadorul Republicii Populare Chineze la București, care a avut o pledoarie pentru fapte, nu frică, pentru știință, nu zvonuri și pentru solidaritate, nu stigmatizări.

Și membrele asociației Con Brio și-au exprimat speranța că virusul va fi oprit.

„Să privim cu încredere, pentru că sunt oameni care se vindecă. De asemenea, au existat persoane care au intrat în contact cu cei care s-au îmbolnăvit și nu au luat virusul. De altfel, China a luat mai multe măsuri decât cele cerute de Organizația Mondială a Sănătății. Sunt sigură că situația va fi stopată și China va merge înainte”, a declarat Ana Maria Dragoș, președintele Asociației Con Brio.

A urmat Tabita Cristea, om de afaceri: „Ce îmi doresc eu pentru China și chinezi în momentul de față este ca Dumnezeu să aibă milă de ei, să le dea vindecare”.

Liliana Bran, medic, a spus: „Nu pot să am decât gânduri bune pentru ei, compasiune și admirație pentru modul în care s-au organizat”, oferind și câteva sfaturi utile despre combaterea virusului.

Ramona Pencea, psiholog, a declarat că pentru depășirea situației este nevoie de o reînțoarcere la spiritualitate. „Am încredere atât în Dumnezeu, cât și în spiritul acestui popor. Avem de învățat cu toții o mare lecție, pentru că nu este nimic întâmplător”, a declarat Ramona Pencea.

Viorica Popescu, avocat, este de părere că în acest caz cuvântul cel mai potrivit pentru a descrie ce se întâmplă este o „lecție” dramatică, îngrozitoare, a cărei soluție este la Dumnezeu. Dar, „toate mințile strălucite trebuie să se solidarizeze, pentru că soluția există”, a mai spus Viorica Popescu.

Alături de conducerile Forumul Prieteniei și Colaborării Româno – Chineze și Asociația Con Brio a fost tânăra Paula Gherghina, masterandă în China, care a povestit prin ce trec, de la apariția coronavirusului, localnicii dar și studenții străini care învață în țara respectivă.

Anton Ilica: Lizica Mihuț reconstituind ITINERARIILE SPIRITUALE ARĂDENE

Anton Ilica, criticarad.ro, 28 martie 2020

Când a apărut, în 1997, volumul Itinerarii spirituale arădene semnat de Lizica MIHUȚ, am avut speranța că restructurarea culturii arădene va fi un imbold spre certitudini valorice, care-și vor găsi mărturisitori fideli de presă. După atâta vreme, cititorului i s-a conturat perspectiva obiectivității, astfel că, la o nouă lectură, în alt timp, „itinerariile spirituale arădene” mi-au relevat impresii vii despre timpul în care publicistul Lizica Mihuț s-a responsabilizat prin reprezentarea evoluției culturale a urbei noastre într-o perioadă de redesenare a personalității culturale a Aradului.

Volumul înscriează, într-o arhitectură riguroasă, „articole și studii”, publicate în presa arădeană și nu numai), dovedind că Aradul a fost „spațiu de convergență” a unor valori spirituale reprezentative. Autoarea mărturisește intenția „e a șterge acel geam aburit care acoperă timp și spațiu”, ca să nu se uite că, între 1990 și 1995, orașul nostru și-a recaligrafiat spiritualitatea prin schimburi culturale și intelectuale de calitate națională. Cartea, zice autoarea, „s-a scris singură”, cuprinzând convorbiri cu 21 de actori și regizori de teatru, excepționale personalități ale Thaliei: Ion Caramitru, Dina Cocea, Ștefan Iordache, Radu Beligan, Adela Mărculescu, Draga Olteanu Matei, Dan Voicilă, apoi Cătălina Buzoianu, Alexa Visarion, Dan Alexandrescu, Beatrice Bleonț, Victor Tudor Popa și alții. Galeria personalităților teatrale care au itinerat teatrul arădean confirmă un spirit de deschidere spre valorile naționale.

Atâtor personalități care au adus Aradului spirit și înțelepciune li se adaugă medalioane ale unor oameni de cultură, scriitori, universitari: Eugen Coșeriu, savant de renume mondial, acad. Ion Coteanu, prof. univ. Dr. doc. Ion Zamfirescu, prof. Dr. Boris Cazacu, prof. univ. Dr. Constantin Ciopraga, universitari timișoreni, scriitorii Paul Everac, Valeriu Râpeanu, Romulus Guga, Valentin Silvestru, Florin Bănescu. Medalioanele „oaspeților” sunt completate, sub forma instantaneelor universitare arădene, pentru PS dr. Timotei Seviciu, Florin Vălu, Dimitrie Cameniță, A. Ardelean, I. Tulcan, G. Halic, S. Anuichi, Al. Cioarnă, I. Biriș, V. Popeangă, M. Pușchița, Al. Pop etc.

Eseuri, medalioane, relatări, convorbiri! Celor care ne vizitează orașul, aducând cultură și știință, li se solicită opinii, iar Lizica Mihuț le înregistrează cu mândrie și aplecare jurnalieră: „oraș frumos cu tradiție culturală” (I. Caramitru), „minunat centru” (D. Cocea), „centru cultural, cu o istorie strălucită, cu o tradiție remarcabilă a teatrului, cu un public de elită” (V. Seciu, actriță „cu o frumusețe stranie”), „oraș curat, frumos, cu civilizație reală” (Ș. Iordache), „oraș ospitalier, civilizată cu un public

extraordinar” (M. Ursu, Cluj), „oraș cald, liniștit, frumos, curat, primitor și un public foarte talentat” (A. Mărculescu), „Aradul are un public elevat și o scenă ce sună ca un Stradivarius” (S. Sihleanu) etc. Aceste opinii sunt completate de Acad. I. Coteanu, care consideră că, la începutul anilor 1990, „orașul Arad e atrăgător, frumos, elegant, bine gândit urbanistic”, precum și de universitarul ieșean C. Ciopraga, care apreciază „aerul citadin, frumusețea bulevardelor largi și urbanitatea cetățenilor”. Impresionantele elogii sunt expresia unor comparații cu alte orașe românești, fiind cuvinte de mândrie pentru locuitorii acestei urbe din Omega Mureșului.

– Doamnă Prof. univ. Dr., Rector, Președinte, doamna Lizica Mihuț, sunteți o personalitate dinamică, o luptătoare în cultura Aradului, universitar de prestigiu, autorul unor cărți reprezentative cu impact național, legându-vă activitatea de Universitatea de Stat, de tratatele despre mișcarea teatrală transilvană și arădeană, scrierile despre limba românească, despre temeinicia cu care ați consolidat învățământul superior, dând Aradului calitatea oraș universitar. Iată că în calitate de publicist ca și colaborator la presa literară (Orizont, Familia, Vatra, Tribuna, România literară etc.) și în ziaristica locală, v-ați asumat, deopotrivă, rolul de mărturisitor despre cultura, civilizația și spiritualitatea Aradului.

Raftul de cărți dintr-o bibliotecă, semnate de L. Mihuț, dovedesc aplecarea sa spre studiu și spre cercetări riguroase despre generarea de cunoaștere a fenomenelor culturale. Articolele de presă cotidiană devin mărturia implicării în evenimentele culturii arădene, făcându-le cunoscute concitadinilor de ieri și de astăzi. „Itinerariile...” sunt mărturia unei generații, motivată să construiască „o nouă și o altă cultură” a valorilor și a reprezentărilor în concertul spiritualității naționale. Itinerariile... relevă că Aradul a fost un veritabil „spațiu de convergență” a unor oameni, grupuri, fenomene și că personalități, cum a fost d. Lizica MIHUȚ, și-au asumat roluri de a reda urbei noastre Universitate, Teatrul Nou, Presă reprezentativă, Cultură Înaltă și o demnitate intelectuală.

Lizica MIHUȚ nu doar a contribuit la re-construirea intelectuală a Aradului, dar a fost un condei mărturisitor despre „starea culturală” și spirituală a unui timp istoric. Admirația mea a rămas intactă pentru scrisul unui om înzestrat cu dinamism și opinie, rigoare științifică și seducție intelectuală. Cartea aceasta poartă aroma oamenilor aleși, expresie a unor momente de elevată trăire a cuvântului însuflețit de un om inteligent, care decantează subtil afectul admirației pentru valori și reprezentarea acestora.

**INTERVIU JA. Cu prof.univ.dr. Lizica Mihuț,
„Un prilej de a ne apropia de Dumnezeu, acum și pentru
totdeauna”**

Andreea Pinteș, ARADON, 30 martie 2020

De vorbă cu Lizica Mihuț despre tarele care au adus societatea românească acolo unde este ea astăzi, despre măsurile drastice și exemplul Chinei, dar și despre ajutorul pe care China vrea să-l dea acum Aradului.

JURNAL ARĂDEAN: Cum vedeți actuala criză prin care trece România?

LIZICA MIHUȚ: România trece prin momente grele. S-au spus și s-au scris multe și e greu să nu ai o opinie a ta, mai mult sau mai puțin aplicată. Din punctul meu de vedere, lumea se va schimba după această pandemie. Mă refer aici, în mod special, la impostura care aproape a pus stăpânire pe societatea românească. Acesta este adevărul, indiferent dacă vrem sau nu să îl recunoaștem. Promovarea nonvalorilor este aproape generalizată, ceea ce este inadmisibil. Cum să cataloghezi o comunitate care aplaudă un arădean care, în doar doi ani și jumătate, a scris o carte de istorie (1.600 de pagini), în condițiile în care avea serviciul zilnic de opt ore și multe deplasări în străinătate? Cum să nu iei atitudine împotriva plagiatelor? Cum se poate accepta ca un profesor universitar, conducător de doctorat, să facă greșeli de ortografie, fapt „pedepsit” încă din clasele primare? Cum este posibilă susținerea unui doctorat fără a avea licență și master în domeniu? Cum să acceptăm această impostură? Îmi place să cred că nu vor avea viitor în politica românească cei care nu demonstrează că au spirit organizatoric și inițiativă și că sunt cu adevărat aproape de oameni. Dacă clasa politică este atât de „șubredă”, nu este de mirare că se întâmplă aceste situații de neimaginat. Rămân, însă, un om optimist, pentru care, dincolo de ideologii, de dreapta sau de stânga politicii românești, importanți sunt oamenii de valoare, pe care îi apreciez indiferent de sigla partidului din spatele lor.

JURNAL ARĂDEAN: Sunteți președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze și ați dezvoltat, prin implicare și multă dăruire, un parteneriat strâns cu Republica Populară Chineză. Cum am putea, acum, să cerem ajutor din partea poporului chinez?

LIZICA MIHUȚ: China a fost prima încercată de acest virus. Acum, când alte țări au ajuns în această situație, Republica Populară Chineză și-a arătat sprijinul. A trimis avioane cu echipamente medicale și echipe de medici în Italia, Cehia, Polonia, Serbia sau Spania. Știindu-se că promovez de câțiva ani cultura și civilizația chineză, au fost mulți arădeni care m-au întrebat „cum poate România să beneficieze de sprijin din partea Chinei?”. Vorbind în mai multe rânduri la Ambasadă, am înțeles că deschiderea spre sprijin este deosebită, China fiind un adevărat prieten al poporului român. Se dorește trimiterea unui avion cu echipamente și tehnică medicală, atât de necesare în aceste momente. Am discutat cu președintele Consiliului Județean Arad, Iustin Cionca, pentru care am doar cuvinte de apreciere privind modul în care s-a implicat și a dezvoltat relația Arad-România-China. I-am explicat situația comunicată de cei de la Ambasadă, ajutorul din China fiind disponibil cu o singură condiție: ca România să asigure transportul. Statul român ar trebui să trimită un avion în China pentru transportul ajutoarelor. Această problemă poate fi rezolvată doar de premierul României iar domnul președinte Cionca și-a arătat disponibilitatea de a discuta cu dl Ludovic Orban spre a perfecta acest acord. Ajutoarele ar fi nu numai pentru Arad, ci și pentru România. Desigur, Aradul va avea beneficii importante. Ambasada Chinei a dovedit o extraordinară disponibilitate și ne-a indicat pașii pe care trebuie să îi urmăm. Este foarte important ca, în aceste momente dificile, de profundă criză, partidele politice de stânga și de dreapta să renunțe la campanii electorale, cu gândul la elaborarea unor strategii comune pentru salvarea nației noastre.

JURNAL ARĂDEAN: Revenind la proiectele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, în acest an ar trebui să se desfășoare cea de a șasea ediție a Simpozionului Internațional despre cultura și civilizația chineză.

LIZICA MIHUȚ: Este un eveniment care s-a impus prin seriozitate și a devenit un reper în ceea ce privește implicarea României și a Aradului în relaționarea cu China. Acest Simpozion Internațional se desfășoară cu participarea directă a unora dintre cei mai importanți intelectuali arădeni și este sprijinită de politicienii arădeni, deopotrivă de dreapta și de stânga, precum și de către presă, iar lucrările susținute apar într-o carte, care va rămâne ca mărturie prin timp, despre o activitate culturală de prestigiu. Anul acesta suntem la cea de a șasea ediție, care a primit finanțare din partea Primăriei Municipiului Arad prin Centrul Municipal de Cultură. Nu pot, totuși, să nu remarc că o altă asociație

nou-înființată, care își are sediul într-un apartament de la etajul 4 al unui bloc, a primit aceeași finanțare. Surpriza a fost că această asociație, prin numele său, poate crea o confuzie, știut fiind faptul că la Pecica s-a înființat primul Club Pro China din România, inaugurat chiar în prezența Ambasadorului Republicii Populare Chineze în România. Este normal că, pe de o parte, se dorește o promovare și o deschidere cât mai mare spre China, dar consider că această finanțare nu este una echitabilă, având în vedere experiența și recunoașterea de care se bucură Simpozionul Internațional pe care îl organizăm an de an. Dincolo de orice, există loc pentru toată lumea, dar problema cea mai mare este că trebuie să dăm dovadă, cu toții, de rigurozitate. Apreciem inițiativa Primăriei de a sista finanțarea tuturor proiectelor pentru ca fondurile să fie direcționate spre spitalele arădene, care se află în dificultate în acest moment.

JURNAL ARĂDEAN: Ce ar trebui să învețe România din experiența Chinei în ceea ce privește combaterea pandemiei și reorganizarea societății pe care o impune un asemenea moment?

LIZICA MIHUȚ: Sunt numeroase scenarii. Problema este că virusul este un pericol uriaș pentru întreaga planetă. Ar trebui să învățăm că atitudinea dură pe care a luat-o China (regiunea care include și Wuhanul este de 4 ori mai mare decât România, cu o populație de peste 22 de milioane) a fost cea care a salvat o tragedie a umanității. Dacă guvernul chinez nu ar fi luat această atitudine drastică, ar fi fost o nebunie în întreaga lume. Învățăm lecția de a fi riguroși și serioși, de a fi extrem de coerenți în strategia pe care o abordăm și China este un exemplu. Ar fi bine să ne uităm la Italia și la Spania și să reținem strădaniile și erorile. Este important acum să ne propunem o introspecție, în propriul nostru univers, să vedem tarele pe care le avem, să încercăm, în această izolare acasă, să ne regăsim pe noi înșine. Să nu uităm că este un prilej de a ne apropia de Dumnezeu, acum și pentru totdeauna.

„Este important acum să ne propunem o introspecție, în propriul nostru univers, să vedem tarele pe care le avem”

Precizări necesare ale Clubului Pro-China Pecica

editat de ARQ, 01 Aprilie 2020

Administrația locală pecicană a apreciat și a sprijinit constant eforturile Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, a președintei acesteia, prof. univ. dr. Lizica Mihuț, cu care colaborăm foarte bine.

Propunerea primită de a găzdui, în orașul nostru, primul Club Pro-China din România ne-a onorat în mod deosebit.

Luna viitoare se vor împlini doi ani de la momentul festiv al constituirii Clubului Pro-China din Pecica, cu participarea ambasadorului Republicii Populare Chineze în România.

Idea de bază este apropierea poporului chinez de pecicani, de arădeni, și găsirea de noi modalități de cooperare în domenii esențiale: economie, cultură și învățământ, în această colaborare implicând agenții economici, școlile, ansamblurile folclorice și asociațiile culturale.

Un rezultat concret al activității noastre este colaborarea dintre o companie pecicană și parteneri din Shanghai, care lucrează împreună la un proiect cu potențial mare (scutere electrice), creând locuri noi de muncă.

Am aflat cu nedumerire și părere de rău de înființarea, chiar la Arad, a așa-numitei „Asociații Pro-China”, a cărui nume este identic cu cel al clubului nostru.

Sperăm că este doar o coincidență nefericită, care poate fi corectată, pentru a evita crearea de confuzii între o organizație funcțională, cu rezultate concrete și o asociație nou-înființată, a cărei bune intenții de promovare a prieteniei dintre cele două state, nu o contestăm.

**Primarul Petru Antal,
Președintele Clubului Pro-China Pecica**

DONAȚIE

Dragi prieteni,

FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO-CHINEZE apreciază, în mod deosebit, DONAȚIA vicepreședintei FORUMULUI, doamna ANA-MARIA DRAGOȘ precum și a firmei SC CLEVER SOLUTIONS POINT SRL, reprezentată de familia sa, care constă în:

Canapele pentru consultații -11 buc; Dulapuri de medicamente -22 buc; Noptiere - 16 buc; Defibrilator - 1 buc; Aparate aerosoli cu ultrasunete - 3 buc; Aparate electrochirurgie - 2 buc; Aspiratoare chirurgicale - 16 buc; Perfuzobat și accesorii - 3 buc.

Compania arădeană a mai comandat și plătit în avans 500 bucăți teste rapide pentru detecția COVID-19, care vor fi donate tot Spitalului Județean.

Mulțumiri.

Doi specialiști chinezi susțin o conferință video despre coronavirus; medicii arădeni sunt invitați să participe

Lucian Șerban, ARQ, 13 Aprilie 2020

Doi medici chinezi din Shanghai, cu o experiență clinică bogată, vor susține, joi, 16 aprilie, de la ora 11 (ora României), o conferință video online despre coronavirus, pentru colegii lor din România. Printre cei care sunt invitați să participe, de către Ambasada Republicii Populare Chineze la București, sunt și medicii din Arad.

Conform reprezentanților Ambasadei, care organizează acest schimb de experiență on-line, medicii din Shanghai vor împărtăși colegilor lor din România schema terapeutică folosită și experiența pe care au dobândit-o în prima linie a luptei împotriva coronavirusului.

„Dacă spitalul dumneavoastră dorește să participe la această conferința video online, vă rugăm să trimiteți numele, numărul de telefon și adresa de e-mail a unui reprezentant medic la adresa de e-mail romwhc@gmail.com înainte de ora 21:00, 13 aprilie 2020. Locul de participare va fi locul fiecărui separat. Tehnicienii de la Huawei vor lua legătură cu acesta să ofere asistenta tehnică înainte de conferință”, se arată în invitația lansată de Ambasada Chinei.

La Arad, invitația a fost transmisă prin intermediul Forumului Prieteniei și Colaborării-Româno-Chineze. „Am fost anunțată duminică de către un diplomat din cadrul Ambasadei Chinei la București cu privire la acest schimb de experiență pe care îl consider foarte util, mai ales că un medic reputat din Arad, doamna dr. Dana Olar chiar a solicitat un dialog cu colegi medici din China. Medicii din Arad pot intra în acest dialog, care sunt sigură că va fi unul benefic, venind de la profesioniști cu experiența pandemiei spre profesioniști. Mulțumim Ambasadei Chinei în România că ne-a anunțat despre această oportunitate”, a declarat prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Sărbători Pascale mai ALTFEL

Lizica Mihuț, SPECIAL ARAD, 19 aprilie 2020

Sfintele Sărbători de Paște NU seamănă cu cele precedente din multe puncte de vedere. Dar dincolo de izolare, parcă niciodată, români și neromâni nu s-au descoperit a fi atât de răi, atât de animați de ură și încrâncenare, atât de „mânați” de a se discredita, adesea la „umbra” anonimatului, neavând curajul de a semna atacurile la persoană și mizeriile expuse pe rețelele de socializare. Am ajuns să criticăm chiar și pe cei care donează. Da. Este bine să-i aplaudăm pe aceștia, chiar dacă sunt din partidele de dreapta sau de stânga sau de centru. Chiar dacă sunt reprezentanți ai unor ONG-uri sau persoane fizice. Donația este, de fapt, un semn de bunătate, indiferent dacă are la temelie un anume gen de

interes, deoarece finalitatea contează. Dar frustrările sunt enorme. Nenorocirea cu Coronavirus „a scos” la suprafață răutăți nebănuite, precum și o acerbă bătălie pentru supraviețuire, cu „instrumente” de o coplesitoare violență. A învrăjbit tineri împotriva vârstnicilor, care se încăpățânează să trăiască, ba chiar să fie activi, să facă mișcare în izolare, să dea sfaturi și chiar să fie sănătoși, ceea ce este foarte grav, pentru că presupune cheltuieli: mâncare, medicamente, pensii etc. Donald Trump, președintele Americii, are 74 de ani, candidează pentru un nou mandat și vârsta nu constituie un impediment. La noi, chiar dacă nu se spune în mod direct, ci doar se învederează ideea că „sfatul bătrânilor” a devenit desuet și dăunător, ajungându-se în situația tragică ca, în absența aparatelor medicale, la terapie intensivă să se decidă că doar vârsta poate asigura un posibil succes medical.

Și totuși, criticile „curg”. Nu suntem împotriva criticii, pentru că eu însămi mă pronunț, fie că sunt sau nu ascultată, cu privire la multe probleme diurne și nu numai. Dar critica este binevenită când este constructivă, neavând intenția de a demola, ci, dimpotrivă, de a construi. De a atenua derapaje. Și de a propune posibile modalități de a „îndrepta”, desigur, cu o evidentă încărcătură subiectivă, cu toate că intenția este, în general, de a tinde spre obiectivitate. Și totuși, în nebunia asta cvasigenerală, ar fi bine să ne încărcăm pozitiv și să sperăm, cu tot sufletul, că „va fi bine”.

Așadar, să ne dorim ca Sfintele Sărbători ale Învierii Mântuitorului să ne aducă în suflete și în familie SĂNĂTATE, PACE și atât de necesara „TĂRIE DE A REZISTA” tuturor opreliștilor, știind că deasupra „a tot și a toate” SE AFLĂ NUMAI DUMNEZEU. De la EL și numai de la EL vine/ va veni salvarea umanității și a fiecăruia dintre noi.

Să celebrăm, ÎMPREUNĂ, Învieria Mântuitorului, cu strădania de a fi mai reflexivi și mult mai sinceri. Și fără duplicități. Și, mai ales, rugându-L pe Dumnezeu să fim sănătoși și să ne strângem mâinile cu bucurie și cu seninătate la sfârșitul nenorocirii pricinuite de Coronavirus.

Doamne ajută!

HRISTOS A ÎNVIAT!

Lizica Mihuț
Profesor universitar

INTERVIU JA. Ana-Maria Dragoș, vicepreședintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze: „Dorința de a face ceva constructiv nu s-a stins”

Andreea Pinteș, ARADON, 28 aprilie 2020

O discuție cu Ana Maria Dragoș despre viitorul relațiilor cu China, acțiunile care vor avea loc în acest an sub organizarea forumului și despre relația de prietenie cu Lizica Mișuț, ce durează de ani.

Doamnă Ana-Maria Dragoș, vă invit la un dialog în calitate de vicepreședinte al Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, cu precizarea că este prima dată când acordați un interviu în această calitate.

ANA MARIA DRAGOȘ: Fac precizarea dintru început că niciun membru al forumului nu activează pe plan politic. Acesta a fost unul dintre criteriile care au stat la baza înființării acestuia și a selectării membrilor. Acest fapt nu reprezintă un impediment în crearea legăturilor între România și China. După cum se cunoaște, la activitățile organizate de forum au fost alături de noi factori politici importanți ai lumii politice internaționale și naționale: 3 ambasadori ai Republicii Populare Chineze, diplomați, primarii Municipiului Arad și Orașului Pecica, reprezentanți ai Guvernului României, ai Parlamentului României, ai Consiliului Local Municipal Arad, cât și ai Consiliului Județean Arad.

Dezideratul Forumului este, prin excelență, unul în plan cultural?

ANA MARIA DRAGOȘ: În primul rând, în plan cultural și nu numai. Preocuparea noastră este legată de cultura și civilizația chineză, care de 6.000 de ani au contribuit în mod fundamental la istoria umanității.

Vă rog să nuanțați puțin trimiterile la activitatea Forumului în discuție.

ANA MARIA DRAGOȘ: Legăturile culturale și istorice pe care le-au avut, de-a lungul timpului, România și China au făcut obiectul cercetării și studiului celor mai importanți intelectuali ai Aradului, care au aderat la această idee și au participat cu articole și studii la cele 5 ediții ale Simpozionului „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri culturale româno-chineze” (se află în pregătire ediția a VI-a a Simpozionului, ce va avea loc în noiembrie, potrivit unei frumoase tradiții instituite deja). Aceste articole și studii au conturat până în prezent 3 volume, peste 400 de pagini fiecare, în fapt, strădaniile ale acestor importanți intelectuali

arădeni, devenite contribuții cu privire la varii domenii abordate: istorie, literatură, filosofie, psihologie, medicină, învățământ, economie.

Se cuvine să aducem mulțumiri Primăriei Arad care, prin Centrul Municipal de Cultură, a finanțat toate cele cinci ediții ale Simpozionului, precum și cele 3 apariții editoriale, cu precizarea că este vorba despre promovarea unor remarcabile contribuții ale arădenilor care vor rămâne prin scris, ca abordare a unei problematici largi, privind cultura și civilizația românească în dialog cu cea chineză.

Se știe că președintele Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze este doamna prof. univ. dr. Lizica Mihuț. Cum a început această colaborare?

ANA MARIA DRAGOȘ: Colaborarea cu doamna Lizica Mihuț a început cu multi ani în urmă, când, în calitate de manager al Centrului Cultural Județean Arad, am susținut proiectele Universității Aurel Vlaicu, al cărei rector era doamna Lizica Mihuț, autor a 5 cărți apărute la prestigioasa Editură a Academiei Române. În urma participării la implementarea proiectelor și lansarea cărților, s-a creat și întărit o relație bazată în primul rând pe încredere și respect. Aceasta s-a întărit în continuare, iar când drumurile s-au „despărțit” de instituțiile pe care le-am condus, am constatat că dorința de a contribui, fiecare cu expertiza sa, de a face ceva constructiv și benefic pentru județul Arad, nu s-a stins ci, dimpotrivă, a dobândit noi „paliere” de colaborare, benefică unei largi colectivități.

*Embassy of China in Romania
Ms. Ambassador Jang Yu*

Your Excellency,

At the request of numerous people living in Arad, in the name of Romanian Chinese Collaboration and Friendship Association, we kindly ask you if you could support the hospitals from Arad, in these difficult times of fighting against COVID-19.

Any support would be of great help.

We admire the population of China for their heroism in fighting against SARS COV 2.

*With Respect,
Prof. Dr. Lizica Mihut*

Atribute de top pe timp de pandemie. Interviu cu Liliana Bran, directorul Școlii Postliceale Sanitare Arad

ȘCOALA POSTLICEALĂ SANITARĂ ARAD Un centenar de existență

Andreea Pinteș, ARADON, 13 mai, 2020

J. A. - Vă invit să vă prezentați dumneavoastră și instituția pe care o reprezentați!

L. B. - Sunt medic, absolventă a Facultății de Medicină „Victor Babeș” din Timișoara, promoția 1990. Din 1992 sunt medic-profesor la Școala Postliceală Sanitară Arad, pe care din 2002 o și coordonez. De asemenea, sunt și conferențiar în cadrul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Asistență Socială din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad.

În ceea ce privește Școala Postliceală Sanitară Arad, anul acesta împlinim 100 de ani de existență. Activitatea instituției a început în 1920 ca Școală de Moașe, apoi ca Școală Tehnică Sanitară, iar din 1990 ca Școală Postliceală Sanitară. Suntem o instituție care formează asistenți medicali, o profesie nobilă, a carei performanță necesită găsirea unui echilibru autentic între competențele profesionale și cele umane.

J. A. - Pandemia a generat o perioadă dificilă. Ce a însemnat această provocare pentru dumneavoastră ?

L. B. - Da, așa este... Într-adevăr a fost și este o perioadă cu multe, diverse, nemaîntâlnite provocări.

J. A. - Pe plan personal, adaptarea la noile cerințe, grija mai mare pentru aspecte care pînă ieri erau pe „pilot automat” ..dar și timp pentru lucruri dorite pe care le tot amânam...

L. B. - Pe plan profesional, trecerea la învățarea în mediu virtual, mutarea activității instituției în noi sedii, casele noastre, găsirea unor modalități noi de comunicare, păstrarea coeziunii, a interconectivității noastre cu elevii, profesorii și colegii din alte departamente. Credem că multe provocări au necesitat soluții care, pe lângă legalitate, pragmatism și asumare au impus cu siguranță și alte cel puțin trei atribute „de top” pentru această perioadă: să asigure sănătatea noastră și a celor

din jurul nostru, să fie flexibile și să asigure adaptarea noastră cât mai bună.

J. A. - Care a fost cea mai mare provocare ?

L. B. - Cred că a fost decizia de a avea elevi voluntari în punctele de control de trecere a frontierei Nădlac 1, Nădlac 2 și Vărșand. Am primit solicitarea din partea Direcției de Sănătate Publică Arad, imediat după prima ordonanță de urgență. Elevii voluntari, în jur de 50, elevi din anii 2 și 3 de studiu, coordonați de colegii mei profesor Dănuț Brie și profesor Adrian Păiuș, au participat timp de aproximativ o lună, neîntrerupt, la activități de triaj epidemiologic în vămi. A fost o perioadă cu mare încărcare emoțională generată de condițiile total nemaiîntâlnite. Am fost și suntem plini de recunoștință față de activitatea voluntarilor, pe care îi considerăm mici noștri eroi ! Un exemplu de implicare, sacrificiu și profesionalism din partea unor tineri !

J. A. - Știi că sunteți membru al Asociației Con Brio, susținător al Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze...

L. B. - Daa, ideea Con Brio, a apărut pentru mine în urmă cu 5 ani, când împreună cu cele cinci colege fondatoare am hotărât să susținem performanța pe diferite paliere și anume: al educației, sănătății, managementului, juridic, psihosocial, cultural. A fost oportunitatea de a găsi oameni frumoși, cu valori asumate și dornici de bine. A fi performant, nu consider că ar fi o excepție, ci un mod de existență, un mod a te raporta la ceilalți cu dăruire .

2.000 de măști donate de Camera de Comerț a Chinei din Hong Kong

Andreea Pinteș, ARADON, 6 iulie 2020

Donația a fost făcută de Camera de Comerț a Chinei din Hong Kong către Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze.

Solidaritatea nu ține cont de distanțe. În această perioadă în care întreaga planetă se confruntă cu o criză sanitară, sprijinul reciproc între popoare este extrem de important. Relațiile româno-chineze dezvoltate de-a lungul timpului

prin intermediul prof.univ.dr. Lizica Mihuț și al Forumului Prieteniei și

Colaborării Româno-Chineze, s-au concretizat print-o importantă donație făcută de Republica Populară China. Astfel că un lot de 2.000 de măști de protecție au ajuns la Arad, fiind trimise de către Camera de Comerț a Chinei din Hong Kong către Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, sub îndemnul:

„Inimile noastre sunt legate între ele, depășind distanța mare geografică”. Forumul, prin președintele prof.univ.dr. Lizica Mihuț, a decis ca această donație să ajungă la Poliția Rutieră, acei polițiști care mereu se află în prima linie a luptei cu noul coronavirus.

„Fără îndoială, niciodată măștile nu sunt suficiente, iar Poliția Rutieră are încă nevoie de ele. Camera de Comerț a Chinei din Hong Kong, prin Ambasada R.P. Chineze în România a trimis aceste măști Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Excelența Sa Jiang YU, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al R.P. Chineze în România a subliniat că «trimiterea acestor 2.000 de măști este un gest mic dar foarte important, deoarece relevă prietenia pe care China o are față de poporul român, prietenie consolidată de-a lungul celor 70 de ani de relații diplomatice între China și România». Excelența Sa Jiang Yu a exprimat aprecieri, pe care le-am transmis președintelui Iustin Cionca, cu privire la colaborarea cu oficialitățile arădene, colaborare ce se dorește amplificată în viitor. Ambasada va organiza un târg de turism la care Consiliul Județean este invitat să participe pentru a promova județul Arad în rândurile numeroșilor chinezi interesați de turism. De asemenea, E.S. Jiang Yu a precizat că are în atenție materializarea propunerii pe care am făcut-o la întâlnirea Excelenței Sale cu ziariștii arădeni, în august 2019, la sediul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno -Chineze, cu prilejul vizitei oficiale la Arad, și anume ca o delegație a ziariștilor arădeni să viziteze China”, a transmis prof.univ.dr. Lizica Mihuț.

Donația a fost preluată de către Răzvan Meszar și Cristina Mateaș din cadrul Biroului Rutier al IPJ Arad, polițiștii apreciind în mod deosebit acest act de solidaritate, cu atât mai mult cu cât perioada crizei sanitare încă nu s-a încheiat, iar măștile sunt un prim pas pentru a fi protejați atât polițiștii, cât și arădenii.

În întreaga lume

Într-o scrisoare oficială, Camera de Comerț a Chinei din Hong Kong a transmis: „Acum, când epidemia COVID-19 se răspândește în întreaga lume, cu scopul de a da înapoi societății, Camera de Comerț a Chinei participă în campaniile anti-COVID-19 din întreaga lume, donând măști de protecție. Așadar transmitem aceste măști către Ambasada Chinei din România pentru a le da mai departe comunității [...] Sperăm ca prosperitatea economică și viața plăcută să revină în România cât de curând. Trăind pe aceeași planetă sunt valuri din aceeași mare, frunze din același copac și flori din aceeași grădină. Trăim într-o lume interdependentă și solidară. Chiar dacă ne despart munți și mări, putem fi întotdeauna unii lângă ceilalți”.

INTERVIU. Ramona Pencea, membru fondator al Asociației „Con Brio”: „Dezideratul meu este promovarea performanței”

Andreea Pinte, JURNAL ARĂDEAN /ARADON 9 iulie 2020
Membru fondator al Asociației „Con Brio”, psihologul Ramona Pencea dezvăluie provocările meseriei, dar și a implicării sale în Asociație, punctând relaționarea cu Forumul Prieteniei Româno-Chineze.

JURNAL ARĂDEAN:
Doamna Ramona Pencea, acordați pentru prima dată un interviu în Jurnal Arădean, ca membru fondator al Asociației „Con Brio”. Până să discutăm puțin despre această Asociație, vă rog să vă prezentați succint.

RAMONA PENCEA:
Sunt psiholog clinician, psihoterapeut specializat în psihoterapii cognitiv-comportamentale, certificată de Albert Ellis Institute, New York, de Federația Română de Psihoterapie și de Asociația de Psihoterapii Cognitive și Comportamentale din România. Sunt licențiată și în Drept, profesând timp de 12 ani. Considerăm că cele două științe s-au întâlnit în chip fericit, astfel că am depus efort pentru dobândirea calității de expert psiholog în psihologia clinică și expertiză psihologică judiciară.

J.A.: Care considerați că sunt liniile de forță în biografia dumneavoastră?

R.P.: Am avut un rol important în Revoluția din 1989 la Arad, dar nu am dorit ierarhii, refuzând propuneri importante, cu sublinierea că m-am implicat din convingere în evenimentele din Decembrie '89, fără să fi optat/optez pentru un partid politic. Consider, cu modestie, că am adus o contribuție la readucerea Psihologiei ca obiect de studiu și am înființat (2008), cred, prima revistă de psihologie, care nu apare într-un cadru instituțional, ci e coordonată de mine în calitate de psihoterapeut.

Precizez că în prezent activez și în calitate de președintă al Patronatului Psihologilor cu drept de liberă practică în Zona Vest.

J.A.: Cum ați ajuns să fiți una din cele șase membre fondatoare ale Asociației „Con Brio”?

R.P.: Am avut onoarea să fiu membru fondator în Asociația „Con Brio”, la propunerea doamnei Ana-Maria Dragoș, președintele Con Brio; împreună cu alte cinci doamne, toate de o înaltă ținută profesională, avem ca deziderat promovarea performanței în domeniile de competență ale membrilor fondatori ai Con Brio.

Apreciez propunerea doamnei prof.dr. Diana Achim, director al Colegiul Național „Moise Nicoară” Arad și a doamnei prof. Camelia Circa-Chirilă – coordonator programe și proiecte educative, de a colabora la webinarile adresate grupurilor vulnerabile de elevi pentru Consiliere și orientare pe durata pandemiei. De asemenea, activez și ca Voluntar Psy-Covid 19 pentru cadrele medicale, polițiști, persoane diagnosticate cu acest virus.

J.A.: Referiți-vă și la colaborarea cu Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, vă rog.

R.P.: Psihologia și psihoterapia sunt căile spre auto-cunoaștere personală și creșterea performanței în toate domeniile, astfel sunt recunoscătoare doamnei prof.univ.dr. Lizica Mihuț, Președinte al Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, că a primit la masa performanței și profesia mea.

„Con Brio” susține Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze. Am elaborat o lucrare pentru fiecare din cele cinci ediții ale Simpozionului Internațional „Cultura și Civilizația Chineză. Dialoguri româno-chineze” și recunosc că a fost o provocare importantă și sui-generis scrierea acestor lucrări, iar demersul meu, sunt sigură, va continua abordând o problematică învederată de profesia mea.

Citat – Psihologia și psihoterapia sunt căile spre auto-cunoaștere personală și creșterea performanței – Ramona Pencea

Interviu JA cu profesorul Ioan Biriș: „Viața marilor culturi este mai durabilă decât viața comunităților etnice”

Andreea Pinteș, JURNALUL ARĂDEAN/ARADON, 25 august 2020

Despre cultură, rațiune dar mai ales despre filozofie și farmecul ei, despre o viață dedicată acestora, despre seminarii, cursuri, doctorate, cărți scrise dar mai ales cărți citite, despre cultura chineză și implicarea sa în Forumul Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze, cu profesorul universitar Ioan Biriș.

Jurnal arădean. Domnule profesor universitar Ioan Biriș, știm că sunteți un arădean, cum se zice, în suflet și simțiri, chiar dacă nu trăiți de mulți ani în urbea noastră, predând de câteva decenii la Universitatea de Vest din Timișoara. Ce mai faceți în ultima vreme?

Ioan Biriș. Vă mulțumesc pentru întrebare. Am ajuns și eu la vârsta senioratului... Dar să știți că-mi place, fiecare vârstă are avantajele ei! Mă amuză însă și grija contemporană – semn cam ciudat după părerea mea – de a nu „discrimina” cumva, de a respecta neabătut political correctness, așa că sunt „senior”, ba am primit la un moment dat chiar un card pe care scrie că sunt „senior activ”. Vedeți? Vorba lui Andrei Pleșu, nici frizerul nu mai e „frizer”, ci hair stylist, iar croitoreasa nu mai e „croitoreasă”, ci activează în fashion etc. Mai nou nu e bine nici să spui

ce „culoare” are pielea cuiva... Occidentalii își educă micile odrasle să nu privească pe nimeni prea direct, căci pot deranja. Știu că, la vremea lui, un Sartre scria că „privirea celorlalți e infernul”, dar eu am luat această zisă mereu ca o metaforă. Astăzi, însă, trebuie să recunosc că nu e doar atât! Dar să vă răspund direct la întrebare: în ultima vreme, adică pe la sfârșitul anului trecut, am publicat un volum despre filosofia lui Constantin Noica, intitulat Constantin Noica. Holomeria simbolică, Editura Eikon din București, volum prezentat și la Arad în spațiul generos al Bibliotecii județene Alexandru D. Xenopol. Iar de câteva zile a apărut un volum pe care l-am intitulat Lucian Blaga. Conceptele dogmatice, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca.

JA. Deci două lucrări despre filosofi români...

IB. Da, însă nu e chiar întâmplător. Cei doi mi-au marcat destinul cultural și profesional încă din tinerețe. Eu m-am decis să urmez filosofia, deși am studiat la Liceul Ioan Slavici (astăzi Moise Nicoară) din Arad la profil de matematică-fizică, în momentul în care, prin clasa a XI-a, am citit Eonul dogmatic al lui Lucian Blaga. De la Lucian Blaga am înțeles mai bine simbolul Alef din teoria lui Cantor despre mulțimile transfinite, luând în acel moment hotărârea că voi studia filosofia, dar numai la Cluj, ceea ce am și făcut. În această vară, Lucian Blaga ar fi împlinit 125 de ani, volumul meu fiind un modest omagiu pentru cel mai mare filosof român de până acum. Al doilea filosof român, ca importanță prin operă, după opinia mea, este Noica, de la a cărui naștere s-au împlinit anul trecut 110 ani. Și acel volum al meu s-a vrut un omagiu pentru filosoful de la Păltiniș.

JA. Știm însă că dumneavoastră ați scris mult și pe teme de filosofie și logică, chiar și de sociologie. Ați putea să ne prezentați succint rezultatele acestor cercetări?

IB. Da, am scris lucrări și de filosofie și de sociologie, căci am un doctorat în filosofie și un doctorat în sociologie. Până acum (dar mai am încă proiecte) am publicat 11 volume de autor, din care unul în limba engleză, am coordonat 3 volume și am tradus un volum al unui mare filosof de la Oxford (e vorba de Michael Dummett); am publicate până în prezent 135 de studii de specialitate, din care 50 sunt în limbi străine; am participat în ultimele trei decenii cu comunicări la peste 20 de congrese, conferințe, simpozioane ori școli de vară internaționale, inclusiv la 4

congrese mondiale (care se țin tot la cinci ani). Înainte de 1989 am beneficiat de un stagiu de documentare la Academia din Praga (în 1981), apoi, în anii '90 (mai exact în 1996) am obținut o bursă de studii la Universitatea „Ludwig Maximilian” din München, la Institut für Philosophie, Logik und Wissenschaftstheorie; am colaborat ani de zile cu Universitatea din Padova, unde am fost și profesor asociat în perioada 2007-2009; am predat în două rânduri la Universitatea din Dijon (în 2007 și în 2008); am fost în colectivele de cercetare a 5 granturi internaționale, din care în două în calitate de director; de asemenea, în 5 granturi naționale, din care în trei ca director. După ce am câștigat un grant Jean Monnet (în 2001), un coleg m-a anunțat că „apar pe internet” ca „profesor Jean Monnet; în 2004 mi s-a decernat, de către Președinția României, Ordinul „Meritul pentru învățământ” în grad de ofițer; tot în 2004 am primit Premiul JSRI (Journal for the Study of Religions and Ideologies), revistă cotate ISI; în 2009 am obținut Premiul „Mircea Florian” al Academiei Române; în 2010 Diploma de Excelență a Universității de Vest din Timișoara; în 2012 Premiul Consiliului Național al Cercetării Științifice din România; în 2014 Diploma de Excelență a Societății Academice de Cercetare a Religiilor și Ideologiilor ... Să mai zic? O să sune cam a laudă, vor spune unii!...

JA. Cred că nu, sunt realizări frumoase, oricine și-ar dori...

IB. Dar sunt relativ cunoscute, internetul știe astăzi cam tot. Cu vreo câteva luni în urmă mă sună o colegă de la Cluj să-mi spună că m-a „găsit” pe Google, că am două cărți în Biblioteca Congresului American; WorldCat mă anunță că am mai multe cărți în diferite biblioteci din lume; Google Scholar Citations mă anunță că am indicele Hirsch 7; iar Academia Edu mă anunța și mă felicita zilele trecute că figurez în 315 mențiuni (citări sau trimiteri)... Ce pot să vă spun? Un lucru foarte bun în zilele noastre este această propagare rapidă a informațiilor, iar noi, filosofii români, am început să fim un pic mai bine cunoscuți și peste hotare. Când începi să fii cunoscut, oamenii au încredere. De exemplu, cât timp eram la bursa din München, directorul Institutului, Carlos Moulines și adjunctul său, profesorul Balzer, m-au recomandat pentru a fi primit în Association for Foundations of Science, Language and Cognition, o asociație internațională foarte prestigioasă pentru filosofia științei și filosofia limbajului, al cărei membru am devenit în 1996. Revista acestei asociații, Foundations of Science, vol. 1, nr. 4/1995-96, publică în numărul amintit lista membrilor din vreo 40 de țări, din

România eu fiind singurul membru în acel moment (din Ungaria erau vreo opt, iar din Bulgaria patru, ca să amintesc doar doi dintre vecini). După aceea am devenit membru al l'Association des Sociétés de Philosophie de Langue Française, dar și al unor societăți naționale, precum Societatea Română de Filosofie, Societatea Română de Filosofie Analitică, Societatea „Kant” din România și altele. Fac parte din colectivele editoriale a două reviste cotate ISI, dar și din colectivul Revistei de Filosofie de la Academia Română, iar timp de 10 ani am fost președintele Comitetului de Istoria și Filosofia Științei al Academiei Române, filiala Timișoara. La Universitatea de Vest din Timișoara am înființat Școala Doctorală de Filosofie (fiind directorul acesteia mai mulți ani), am înființat specializarea Științele Comunicării, precum și Institutul de Cercetări Social-Politice (al cărui director am fost câțiva ani) și mai multe masterate. De fapt, de-a lungul anilor, am ajutat și la autorizarea și acreditarea unor programe de studii de la cele două universități din Arad, predând și aici mai mulți ani.

JA. Da, după câte știm, dumneavoastră activați și în prezent la Arad, în cadrul Forumului Prieteniei și Colaborării Româno-Chineze...

I.B. E adevărat, doamna profesor universitar Lizica Mihuț, fost rector al Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, cunoscându-mi de multă vreme preocupările, m-a invitat să mă implic în acest Forum. Fiind interesat, din această perspectivă, îndeosebi de filosofia și vechea cultură chineză (doctoratul în sociologie l-am susținut în domeniul sociologiei culturii), am acceptat invitația, participând în ultimii ani cu comunicări la simpoziunile organizate în acest cadru. Un mare gânditor contemporan scria, acum mai bine de o jumătate de secol, că în zilele noastre cunoașterea filosofiei chineze este indispensabilă oricărui om educat și oricărui filosof, indiferent în ce parte a lumii trăiește. Ca de altfel, așa cum este necesară cunoașterea oricărei culturi mari.

JA. Dumneavoastră vorbiți cu mare pasiune despre filosofie. Dar este ea chiar așa de importantă?

I.B. Pentru mine a fost mereu nu doar o disciplină, ci o pasiune. E drept, mi-a plăcut întotdeauna cartea, am terminat cam toate școlile ca șef de promoție. Am reușit să termin ca șef de promoție și facultatea, după ce la admitere am fost aproape 16 pe un loc. Era pe atunci mare poftă de carte și o concurență acerbă. Da, cred că filosofia este extrem de importantă, dar foarte mulți nu știu. Vă dau un singur argument: nicio altă disciplină,

nicio știință nu-și poate stabili fundamentele fără sprijinul filosofiei. Matematicienii, de exemplu, au tot încercat în secolul XX să fundamenteze disciplina lor doar pe temeuri interne, matematice... N-au reușit, apelând în cele din urmă tot la filosofie! Și nici nu se poate altfel, deoarece filosofia dispune de orizontul cel mai larg de cunoaștere rațională. Desigur, e vorba de marile opere filosofice. De pildă, despre lucrarea lui John Stuart Mill, Un sistem de logică, după care s-a predat logica timp de peste un secol în toate universitățile engleze, un bun cunoscător a spus: această operă va dura mai mult decât Anglia! Cu acest gând în minte l-am recitat în ultima vreme pe Lucian Blaga și am scris cartea pe care am amintit-o. Sistemul filosofic al lui Blaga va dura, probabil, mai mult decât România! Viața marilor culturi – fondate pe mari idei filosofice – este mai durabilă decât viața comunităților etnice. Merită cunoscute aceste filosofii? Eu cred că da...

JA. Domnule profesor Ioan Biriș, vă mulțumim foarte mult pentru interviul acordat.

I.B. Cu multă plăcere și cu gânduri bune pentru Arad.

„Filosofia dispune de orizontul cel mai larg de cunoaștere rațională”.

CUPRINS

Exceleța Sa, YU JIANG , Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al R. P. Chineze în România – PREFAȚĂ	3
Prof. univ. dr. Lizica MIHUȚ – ARGUMENT.....	5
CAPITOLUL I	
Simpozion Internațional ”Cultură și Civilizație Chineză. Dialoguri Româno-Chineze”. Program	7
Programme International Symposium ”Chinese Culture and Civilisation. Romanian-Chinese Dialogues”	11
CAPITOLUL al II-lea	
Scrisoarea de felicitare adresată de către AMBASADA REPUBLICII POPULARE CHINEZE ÎN ROMÂNIA	15
CAPITOLUL al III-lea	
ACHIM Diana	
Prezentarea cărții „Cultură și civilizație chineză. Dialoguri româno-chineze” (III)	17
Book Review ”Chinese Culture and Civilization. Romanian-Chinese Dialogues (III)”	19
CAPITOLUL al IV-lea	
Prezentarea lucrărilor susținute de autori (în ordine alfabetică): ...	21
ARDELEAN Ancuța, DAN Daiana	
Studente în China: o experiență de neuitat	21
Being a Student in China: an Unforgettable Experience.....	22
BIRIȘ Ioan	
Modelul structural în gândirea chineză antică. Turnura matematică a minții	27
The Structural Model in Ancient Chinese Thinking. The Mathematical Turn of the Mind	36
The Actionist Vision and the Logic of Correlated Structures in Chinese Thought. Essay on the book of changes, (2018)	45
BRAN Liliana	54
Memento: o vizită la un spital din Beijing	56
Memento: a Visit to a Beijing Hospital	56

BUCUR Adrian	
Vizita lui Zhou Enlai în România în 1966 reflectată în cotidianul „Flacăra Roșie” din Arad	58
Zhou Enlai's Visit to Romania in 1966 Reflected in the Daily "Red Flame" of Arad	69
China - its History and Civilization - in the History Textbooks of Post-War Romania, (2018)	80
BURCĂ Georgiana	
Colocviu româno-chinez privind mass-media	106
Romanian-Chinese Roundtable on Mass Media	108
CHETA Doina	
Primii astrologi chinezi	109
The First Chinese Astrologists	114
CHIRIȚĂ Alecu	
China: un miracol spiritual și tehnologic	119
China: a Spiritual and Technological Miracle	124
CIOARNĂ Alexandru	128
China, una din marile puteri economice ale lumii	
China, One of the Greatest Economic Powers of the World. Some Opinions	133
CRISTEA Tabita	
Moment aniversar: relațiile diplomatice și de prietenie româno-chineză. Șapte decenii de existență	134
Anniversary Moment: Romanian-Chinese Diplomatic and Friendship Relations. Seven Decades of Existence	136
CRIȘAN Corina	
Pledoarie pentru integrarea medicinei tradiționale chineze în sistemul medical arădean	139
Plea for Integrating Traditional Chinese Medicine into Arad's Medical System	141
COSARBĂ Editha	
Din China până în Europa, pe calea... bunelor maniere	143
From China to Europe, on the Route of ... Good Manners	148
DRAGOȘ Ana Maria	
China Nouă – 70 de ani	153
The New China – 70 Years	156

IANCOVICI Alexandra	
Portretul femeii în literatura chineză. Câteva aspecte	160
The Image of the Woman in Chinese Literature. - A Few Aspects	166
ILICA Anton, MOLER Camelia	
Mo Yan, un scriitor de anvergură a literaturii chineze contemporane	171
Mo Yan, Important Writer of the Present Chinese Literature	180
The Human Condition in Chinese Spirituality, (2018)	189
MATIUȚ Ioan	
Editura Forumului Româno-Chinez, o veritabilă modalitate de promovare a relațiilor culturale româno-chineză	205
The Publishing House of the Romanian-Chinese Forum, a True Modality of Promoting the Romanian-Chinese Cultural Relations	206
MĂRCUȘ Dumitru	
TIANXIA – totul sub același cer. Orizontul filosofic al unui sistem	208
TIANXIA – Everything Under the Same Sky. Philosophical Horizon of a System	224
The Thinking of Confucius and the Moral Model of Ioan Slavici (2018)	240
MUREȘAN Augustin	
Un document aflat în Biblioteca arădeană cu privire la primul călător român în China	251
A Document Kept in Arad's Library on the First Romanian Traveller to China	255
NOTAROȘ Ludovic	
Dacă se vede Marele Zid din spațiu? - sau, în încheiere, despre China și restul lumii	259
Can the Great Wall be Seen from Space? - or, Finally, About China and the Rest of the World	262
PENCEA Ramona	
Omenia în gândirea morală a lui Confucius. Abordare psihoterapeutică	264
Humanity in the Moral Thinking of Confucius. Psychotherapeutical Approach	273

POPESCU Viorica	
Teatrul chinezesc contemporan	278
Contemporary Chinese Theater	281
POPOVICI Ioan	
Prima traducere din literatura chineză veche a unui roman scris de Cao Xue-qin și Gao E	285
The First Translation from the Ancient Chinese Literature of a Novel Written by Cao Xue-qin and Gao E	288
RADU-CĂLUGĂRU Voica	
China, gândire și limbaj. Primele reflecții teoretice asupra limbajului	292
China, Thinking and Language. The First Theoretical Reflections on Language	297
SCHWARTZ Gheorghe	
Noi confirmări, noi realizări, noi perspective	303
New Confirmations, New Achievements, New Perspectives	304
TĂMĂȘAN Petrușca	
Câteva tradiții chinezești. Ferestre deschise	306
Some Chinese Traditions. Open Windows	314
An Invitation to Rediscover Chinese Tales, (2018).....	322
TODERICI Ovidiu	
China, o abordare inedită	330
China, an Innovative Approach	340
CAPITOLUL al V-lea	
Album foto	351
CAPITOLUL al VI-lea	
FORUMUL PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII ROMÂNNO- CHINEZE. ECOURI ÎN PRESĂ	375

Tiparul executat la **S.C. LUMINA TIPO s.r.l.**
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, București
tel./fax 021.211.32.60; tel. 0744.509.520
E-mail: **office@luminatipo.com**
www.luminatipo.com

Biblioteca Județeană
"Alexandru D. Xenopol" Arad

www.bibliotecaarad.ro

772266

ISBN 978-606-94833-1-2

